

تاریخ اسلام

منتظم
تاریخ اسلام
پنجابی

مکتبہ اسلامیہ لاہور

S. DIN, ARTIST

LAHORE

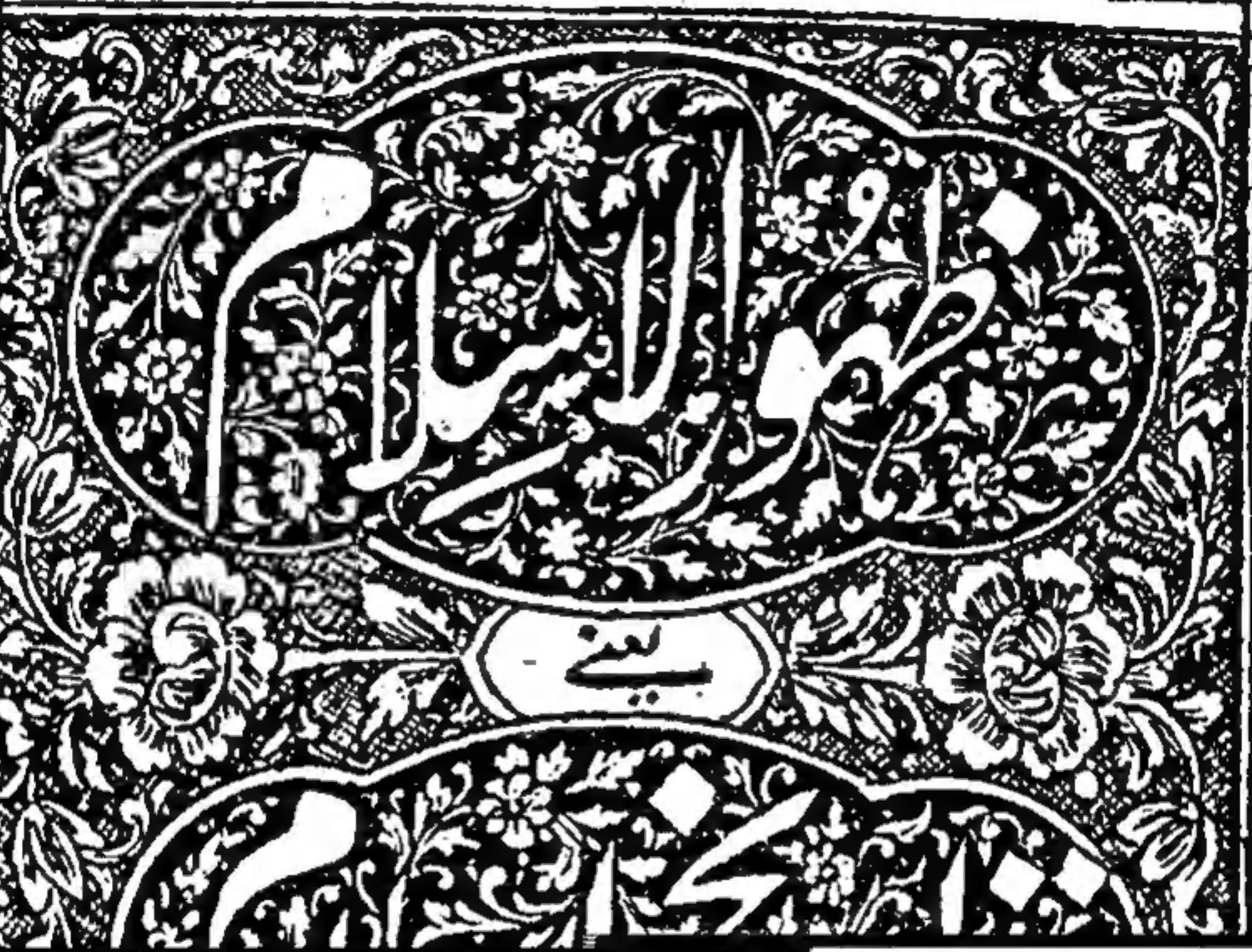

مَا شَاءَ اللَّهُ لَا فَوْقَ إِلَّا بِاللَّهِ

علامہ منساخونہ الگ مولود عبدالصاحب سیاح متوطن موضع ڈالہ تحصیل اباد علی ضلع جہلم
مصنفہ عصر نمبر ۱۰۱۱

we 209

15393

۲۹۹۰۹
۹۹۹۹

بسم الله الرحمن الرحيم

اول حضرت خداوند والی عالم کی باریکی
 اتحد واحد پاک سچا و ان کو ان کوئی دہم مار
 خشک کری اور وہ جاری نہر ان کی سرور مادی
 تہذیبی ناقص کی کو لو ان ابھی سرور ان کی
 باہجہ تہان آسمان نکلتے دہرتی پانی اونے
 تاج غلام اتق و سر بخشنے دنی دولت سلطانان
 پھر کنون ظلال کرا یا اول سارا انور دی
 ستر کبر فرعون ان کی سرور مادی عالمی
 ابن واڈ و پھر اونے رحم کشتا جد قادر
 کس کس ذامین جو بڑھان ظالم کھول سلطان

ہے اور وہ قادر پاک تہان تہر قہار دن سیر
 بودون چاہو داوہ کہ او قدرت سہر تہائی
 ناک ملےس جو پتھر و چون سیر العین کھاکے
 رستا جید السید نہ پادون غلکی ناری نوری
 کہہ نہت ہر اک خاطر سیر دی عقل و کونے
 دم مازندی جانہ او تھے صاحب سب توانان
 ابابیلان تہمین لشکر فیضان و رخ گئے مردی
 جو پڑشا اور بہشت سدا یا سرور سب کس جاکے
 دی انگوٹھی پیر دو بار ہر شے کیتی خاطر
 ایہ دریا بعید کنارہ سبھل قدم لگان

در لغت سرور عالم صلی اللہ علیہ وسلم

بعد تو جید الہی آلمان وقت سدا برار
 است خاص تہذیبی خاطر کتے اید پست

ایہ فضیلت شاہ رسولان تھے جہذا لولا کی
وج تو ریت انجیل پوری اوسیدیاں عالی شان
اسین بیری سرور والی ہوا وہ خاص ہان
حوض کوثر دالمک سرور دین بہر سیالے
دم دم لکھ صلوٰۃ سلامان اور حبیب سولان

ایس تیرون کوئی نہ ملیا نوری ناری خالی
پاک محمدیہ نگوئی ہو یا وجہ جہان
اوکھے دیو باجہ اعمالان ہوشیغ چو دان
ہر دم حرمت شاہ رسولان جنت بیکھار
اول آخر سب بنیان عالی وجہ مقبولان

در مناقب صحاب کرام

بہی صحابہ کرامی تن میں تون داران
ابو بکر چراغ شریعت صادق غار رفیقون
دو جا امیر عمر و شاہ شہنشاہ عالی
تجاسے عثمان پیار دو نور انداسائیں
نوٹے محبت خیر والی دل سادو جمی
ابو بکر ہے دانگ شمع و شاہ عثمان چراغ
برحق رفیق محمد صاحب وہ اکابر چار
چارے آہے صاحب دھڑا بہر طاق ملک
یار سب تاربان انگون ملک نی فرمایا

ال ازواج مطہر عالی پاک سید ابرار ان
صدق کسے صدیق نہ تھے درجہ لیا مقبول
واہ واہ جس سلام دہا پاکر گلزار و کھالی
چو تھا حامی حیدر صفا کرے فقیر و غائب
عشق عمر و دانگ شہنشاہ کربات نکمی
بہنان کہتی تابعداری سرور پاک و مانع
چارے تھم آہے سلامی چاکر لعل پیار
منکر جو صاحب کرامان اوہ مرد و فساد
منکر یاران منکر میرا درخ و اسایا پاء

قال النبی صلی اللہ علیہ وسلم اصحابی کا النبی صلی اللہ علیہ وسلم اصحابی

چھوٹے و بڑے جو اصحابی ہر دار ہیں سلامی
مائی باپ جی آپس اندر کرن فساد لڑائی
اہل مخالف تہین سن قہقہے ناکر تون کنار
اکثر ڈٹے بہت رسلے ہو و مقالان گہنی

قصے سن اعتراض کرناں یہ سب گل جان جامی
بت بادی روانہ کرنی ہر دو طرف صفائی
مجلس میں ہناندی کہتی دشمن ٹولہ بہار
میں ہناندی سٹے کہا دی سن تمہیں شمنی

اصلی میری ایہ نصیحت دشمن بہت جلدین	بہت مقالان جوڑنا سن چہیدان بہتین
خانہان و سرزمین چتریکہ دو تیر کلمہ	ویدی کولون پکڑ کمارہ ہودنی وین تہ
ہر دم لکھ صداوت سلا مان سب کلمہ مان	تابعداری دی فیر بدلے جنت ملے انعامان

سبب تصنیف کتاب طہور الاسلام

اصلی ایہ بین کر کے توڑیا پہل کلابون
 عربی فارسی عالم بھون نہ ایہ خبر عوامان
 نالے ایہ گل ظاہر تکیو ورنق کسے بارون
 مرون پچھے ہی اک میری ایسی ہر نشانی
 کس قدر میں کوشش کر کے مشکل بند اوٹھائی
 بہت کتابان جمع کر کے تا ایہ بھار اوٹھایا
 اول میں ایہ ظلم اوٹھائی سنگ و جانان
 نام مغازی اسم مبارک فارشام چڑمان
 جیکر شکاے کجہ باقی الفاروق دیکھا ورن
 شاہ ولی امتدواہیان تیغان ال قرعہ سانی
 جیکر شکاے لاف الا پڑو چہ ٹھاٹھان ہار
 سیرۃ الفاروق نام رسالہ واہ اسلامی سکہ
 فیر میں غصہ کہا کر میں طبری سند کیا نک
 الی الحسن جو وہی والا شیر نور اور سیان
 ابن ہرین ابن خلفان دہند کی چاہو

جنگ اسلامی نہون ظاہر لولی دیں پنجابون
 ظہور الاسلام ایہ نام رسالہ جنگی مار دمان
 جوڑ سو ہاگہ پیر کیا کئے فارشام دیارون
 عاجز دی حق کرن عایس سن بند رحمانی
 لفظ موٹیر و نظم خیالی کر گلزار و بکھائی
 براک لکھ نام و سیا باطن یہود ہٹایا
 نقل کران میں اقدی نسخہ رکھ امیر بابون
 ویں صحیدی توڑی جھٹکا کد نام لڑمان
 ہیکہ مورخ شبلی پورا تیر نشانی لاوان
 ازالۃ خلفا باب سلوک تصوف دیکھ حقانی
 قرآن کتابون ثابت معون عمر راتب بہار
 سراج الدین ولی چرہ مد و موہیہ یوان حکیم
 جزیر محمد مورخ پکا نظر برا بر جانندی
 زاو معاد اس نام رسالہ تکرار یتھان بہان
 شاہ عبدالغیر نزد محدث ہے نہ ظن ہٹا ہو

تا فی صبحی بخاری سلم سند قرآن لیا جان
 ظہوالاسلام اس نام سیالہ ایسا کرتون بیان
 یارب بین وچ مان نہ کوئی اک بہر دستر
 یارب پور تیار کہلو تا چرکانگان سرگیا
 نال فتح سرسب سلامت گھر وچین شہیان
 ہرگز دول پسر حلالہ یارب چہال چناوین
 گھوڑا تیر تیز زیادہ رخ برابر جانان
 اگن با این تیر زیادہ دیگہ بال وٹھایا
 شاعر شعر پیش کریندی نفس چری ہونہ دہر
 بہت شراب شربابی پون اورک مانی تھپون
 جہان استعمال زیادہ کیتی ایس شرابون
 ادب قواعد ہر واکر کے سند چلین چالا
 اوتنان نشہ پی شرابون جتنا جسم سماو
 پٹ دومرودہ نہ پھر رشتہ خست پی صحرایون
 یعنی تیران گئے مکمل شروع آغاز کتابون
 ہر دم مینون فکر سفر آخر نہ بیر پلے

معارج النبوت نام سیالہ ختم مغال جھڑون
 دس دس مارن پوے واہ واہ وٹھایا
 برکت سرور ایہ من لگے بیڑا بے میل
 رب توکل ٹردی اندر دہرہ تیغیان لیا
 مشکل ہنیا سفر لیرا چلیو دیس بیکانے
 عربون فارس شان بیان مصر لڑان بیان
 فکر فلان ڈھ پیادہ ہرہ ویکھا اوٹھانا
 ویٹ پوہست یہ دودہ کھرایا تیر کج اریا
 اک اک سخن جو باہر لیاون خون آلودہ کو
 فی علاج نہ کرسی کوئی معنوں کچرک حیون
 ہو ہلاک ڈگے سر پنے وگی مار جابون
 لوک یہودہ مارن طعنو متین خموشی مالا
 ہرگز بندہ ادہ نہ ڈولے ہنگ سلا جادہ
 ماہ صفرو اظفر مہینان تیران سو گوہون
 بسم اللہ پڑہ قلم اوٹھائی رکھ اُتھیاون
 براو جاران دیس پاران جگر کلیجا ہتے

در ذکر حسب سلسلہ حضرت رسالت دین سناہ

اول دست بستہ ہو کے بعد آداب تعظیم
 بہادین میں بدکار زیادہ لائق اس کدی

دایم کر کے لکھ ویکھاوان نسبت نبی کریم
 قلم اوٹھاوان تو دل کنبے لغز جسم الہی

جیکر دیکھان اسم محمد وال جان کنست
لاکے عظیم ہو لیل چنیل دہوزبان گلابون
ابن عباس صحیح روایت کر ہو دیو دال
آدم تین دوسر توڑی گزری کشی سالان
مدت حضرت شاہ رسولان ہتر عیشے توری

اک ہر دسہ اندر اوتے سوئی پارا اوتارے
ذکر سیدالش نسب نماوان حضرت پاک جنابون
یکی سند کتابون ایہوشک یا مردودان
چنتین ہزاران اک شو پورا اوتے وہیہ خیالان
چار سو چوٹی سال بھیا سند جو طبری لوری

در بیان ذکر حضرت آدم

کل کتابون حسب سبب جو ایون طبع ہر موی
پہلے جنت لوری چون آدم شکستہ پایا
سنگ لپ پہاڑی اوتے تر تری سبب
اسم آدم آدم دی کولون جنت خاک مرادون
فیر آدم دی پسلی و چون خواجہ ریکالی
لقب خلیفہ ہتر آدم اول سبب ہرایا
آباد ہوئی دہرت تمام جہان سجور جوڑا
شرعیات آدم اوس نالنے جہرا جوڑا جسے
اگلے پچھلے پچھلے اگلے جو ہو دی انکاری
اول فائین پیدا ہو یا تو بہین ایہ جبدی
سن قایل ہو یا انکاری تو ایہ ایہ ہر
قایل فائین سنون کندی قیل ہو یا
تو امہ نال قایل یا ہی فائین عیشہ ہوا

معد نام عدنانے بیٹا اسمعیلون سوئی
دانہ کنک نہ ہر گز کھانا ج صاحب فرمایا
اما حوا بین لایت چہ اندوہ و چوٹے
جو نکر چہرہ لوری زنا قلمان شمشادون
کہتی طرفون معنے حوا حی روایت دالی
کہ ہو آباد زمین دنا میں مر جہا لون آیا
نام قایل بیل و ماندا قصہ لمان چوڑا
حقیقی بہین نکاح نہ وہب کر قصے کو
اوس اندیشہ رہا سلا کافر کو تاناری
بہت شکید حسن یادہ گل کران میں تسبی
چھوٹی اوتے حسن کوئی دوزخ اندر سراسر
منکری کے کافر بنیان پیا ایوٹھے را ما
مینون دنگا گیا سکا لاکون کوئی امرا دی

تا اوس کر کے قتل اوسینوں و چہ زمین پایا
 سہ اولاد اکٹھی ہوئی ادب بجا لیا
 پوچھا بدون ہر اک پاسون ساری شکے روئے
 شکے کیتا دل شکستہ فیہ آدم فرمایا
 تو امہ اے نال سدائی جانب ہمیں پہاڑا
 مابیل دی خاطر مہتر آدم رونان گیت میں
 اول غن کیتا اوس مشرک دوس مابیل کوئی
 رب فرمایا کرتون ہر مابیل مٹی و ماریا
 شیت ہی نسلون شاہ سولان سپہ از تہ عالی
 میرا مرقا بیل نہ بیان کیتی ہمیں حقیقی
 دوستی تری تہا ورہمان عمر اک آدم دی ہوئے
 موفات مبارک جدم مہتر آدم پائی
 سب لاو آدم دی ہوئی چل ہزاران تہی
 بلکے پوتے کین پڑوئے حضرت دیکھے کمین
 قینان نام انوشدا بیٹا اوہ آدم داجایا
 یرد مہلائیلے بیٹا پچھے پیدا ہویا
 جدم عمران حضرت آدم سال ہزار سدائی
 بابا آدم دیکھ فرشتہ صاریا انکاری
 کہسا فرشتے سال تربیٹان داود و تہان
 حضرت قبلہ گاہ اساد کالی بات منی
 حد شریعت ہن تین تروری ہو کم کر ہو گاہ

ج دی خاطر منگل دیون میر شریعت لیا
 مابیل و چالے نظر نہ آیا تا آدم فرماے
 بابا سالون خبر نہ کالی دیس عراق چوئے
 سد و چہ قبا بیل دی تہا میں اہد ابید چسپایا
 شہر آباد جدا اوس کیتا و سہ و چلا و جاوے
 سن فریادان رب فرمایا دیان قبا بیل نہرا
 وہ حصے ہر کافر کو لون نہرا زیادہ ہوئی
 مابیل دی بدیے شیت پیغمبر نبی و داتا گار
 لولاک الما خلق خاطر اوسد کہیا خداوند علی
 پاک خلافت شیت پیغمبر سس سس تحقیقی
 شیت پیغمبر پیدا ہویا ہرگز شک نہ کوئی
 گدی حضرت شیت سمھالی بہا پاک نہائی
 جسد ہمار لذت دینان قبلہ عالم چو طری
 مہلائیل قینلے بیٹا یا دمیری گل کہیں
 اتے بابا خاں اساد آدم خاکون اٹھایا
 حضرت آدم الین جہان جدم اوٹھ کہلویا
 ملک الموت فرشتے اوسدن خونی اکھ دکھائی
 کہیا کم تربیٹہ ہزارون باقی عمر ہماری
 دیکھ سقیمی اول بخشی ہن کہوں منکر سائن
 تا ایہ مر جہانوں آیا اول شریعت بتائی
 آپس اندر لینا دینان شر نہ با جہر گواہ

ہو یا سال ہزار برابر بابا لہو سدا یا
 ترے بجای ہشتان چون ہنر چہلے نوری
 جیون کردی نصیحت کیتی عمل کیتا اوہا نوہر
 بعد آدم دودی حوا اکتو سال لہنگا یا
 حضرت حوا قبر مبارک جد اشہر کنارسے
 ابو قیس بھاڑی اوتے بعضے خبرن دیکھے
 در حقیقت دورداتیتان صحی مورخان بیان
 ہوئی بعدن طوفان نہایتی امر یاد گاہوں
 بشری اندر دہر اوٹھا کر بعد طوفان و نہاؤں
 یعقوب اسحاق خلیل الہی وہی اوٹھاؤں
 پہلے حوا جہا مکہ دفن تے پھر دوبارے
 اتے ہڈیاں جوشیت سینہ دفن مصری ہرتی
 ہی اک عنقہ دختر آدم عوج کافر دی مائی
 قہر الہی نازل تے موت اوسکے بھگیا رونا
 ناگ کالا ہو دہشت والا مائی جیہ قداور
 عنق دی سبیلن کارن نازل عنت بلائیں
 ذکر عوج والکھ و بھگیا سان اندر نئے زمانے

سب اولاد اکٹھی ہوئی غسل تہیت دیو یا
 دفنایا ملنڈیپ چالے ایہ سدایت پوری
 ندون اولاد آہی دو قسمان کافر مومن دین
 اوڑک لنت دنیاں چوڑی موت ہنیا آیا
 بعضے مکہ شہر تیا دن لے مراتب بہارے
 طوفان نہی توڑی او سجا تربت ساری عالم کہن
 ہول ہناوان کہون شک پان ان بادت جہاں
 استخوان لے ماحوا دی نالے قبلہ گاہوں
 کنعان چالے حضرت آدم روشن نور جہاں
 پتہ نشانی تیون سان جہ زیارت جاوین
 جد اقصیٰ سین وجیا دسن حاجی سارے
 محکم سخت محل سوہری طول کلام نہ پرئی
 پناہ خدا دی ہر نہیں بھلا زناہ اوس کہنیا سائی
 شیران جیڈا گرگ ساون لہقا کسے ہیاڑون
 چیل انک گر جیڈا ہی ناخن چونجہ زور او
 امتد صاحبشن ہار این عاصی دی تائیں
 قصہ ٹریا ہتر شیشون مرسل نبی جیلے

در ذکر حضرت شیتؑ

ہتر شیت پمیر دی دنیا کار سمھالی
 بخش خدا دا ہندی بولی اوہ سریانی بولی

حضرت آدم پچھے ولین یک خلافت والی
 بنی شیت دی لکھہ دیکھاوان طول کلام ہو

اولاد تمامی نہتر شیشون ودی و چہ جہانے	ہو رہوئے لاولد تمامی کہیں عالم دانے
عادی الموت شیت دوتا میں السیو خاظم کہند	چہل ہزار دن اک رہا راوی خبرن جہنم
اک شہزادہ شیت بنید اصابی ہویا نامی	فرقہ صاحبہ جہنم تریا ٹول وڈ اسلامی
جہدم عمران شیت بندہ سیلان پنہر نامی	ردم روایت دوسریچ انوش لادستانی
اکثر شام ولایت رہن گدی کداہن مکے	مصر ولایت قبر سوہنا ندی صبحی روایت مکے
انوش دخل نسب و چہ خارج ہو رہا نامی	شیشون بعد انوش خلیفہ مدہ بنان اسلامی

در بیان ذکر حضرت انوش

انوش نامعے صادق سچا عربی لغت بتا	اکسٹونے عمر دیہانی گے وال نہ اے
درخت کچورون بہتیں اول دہش نام لکایا	پہلے کوئی نام نہ جانے ناکہا دمانہ لایا
قینان نام انوشے بیٹا پیدا ویکہ تداہن	اکسٹونے سالان عمران لگے ہویا ہن

در بیان ذکر حضرت قینان

اسم صحیح قینان بنیداد دخل نسب بیانے	اکسٹونے در بیان عمران کہہ بجے شہینے
مہلا میل ہویا تدبیر کا مل نبی ستمانی	قینان کے معنے قدقد اور لفظ آما سمرانی
عمر ہوئی قینان بنیدی نوئے ستر حالان	نوسودہ روایت دوسریچ راوی کرن مقالان
سوم روایت اٹھ سو چالی دنیان چوڑی سدا	الواہ بنیا اوسٹون کہند اوہ خود باہر

در بیان ذکر مہلا میل

انوش نبی جد چوڑی پایا ایہ جہان میں	بہایان کے لکے گئے مہلا میل سچا ہن
ہو و خارج ایہ دخل نسب صاحب مہلا میل	اکسٹونے بیان عمران ہوئی تہہ امر و لیلون

اے اگوستینی سالان عمران کی دینی مہی
 بابل میں سکونت کیتی تھی شہر و سایہ
 تفرقہ آدم و حوا پہ پناہ ملا ٹیل زمانے

بابا آدم لے سدا یا واقف ہی ہر کوئی
 بعضے کہیں آتش گاہ ہو یا طبری سند لیا یا
 اگے اک طریقہ دین صابہ و چہ جہانے

در ذکر یزد

بعضے راوی لکھ سدا تھے قصہ یزد جو والا
 لینے رحلت حضرت آدم یزدون اگے پائی
 ہوئی تس اولاد بیتی ایہو صاحب نامی
 فرق بہت وایتان اندر نام سگدی پارہ
 معنے وجہ یزد بتاؤں صابطہ عزلی بولی

اک ہزار تریسری عالی آدم بعد کمالا
 یزد داخل حبون سنئون بات لکھانے لائی
 نوے باٹھان عمر یزدوی کہیں دومی شامی
 یزد تیار دیار دنا رد برد آیا اخبارون
 ذکر کران ادیس نمیب رٹھیک وایت ٹلی

در بیان ذکر حضرت ادیس

ادیس بی سالاندا آما شروع آغاز جوانی
 اوسک نام اندر ہی فرق کہیں یہود نصاری
 اگوستینیہ سالان کے عمر ہوئی ادیس بنیدی
 اے تھے تھے بیٹھ سالان جہم عمران ہوئی
 لایخ ندون لڑکا آجے عمران تیران سالان
 بمت نام شہر و سایہ ہر پش لکھن یونانی
 اکی پر اکثر تہن مبارک مصر نیل کنارے
 سیر کو ایک بہت زیادہ شوق ادیس نبی لای
 اگے کوئی لکھ نہ جانے رسم اوہ تیاؤں جاری

شیت پیغمبر لے سدا یا کامل نبی حقانی
 اختوخ جنوخ قول بیلون ادیس نام پیارے
 نامتوشخ پیدا ہو یا سدا ک لی دی
 او دون طرف آسمان سدا تے ہو بہات نہ کوئی
 دیں اوہنا ذامطولات صاحب کمالان
 فارس و الیہ مرکز کت بات آہی سرپانی
 سب دھطار و چون لیت نہی ہمارے
 علم نجوم ہو خط کن بہت دین ہر ولی لون
 ہتھ صحیفے تانل پچھے فضل و اسرار

ایسے خاطر ثالث مرسل کہن ادریں بنی نون
 ادریں مراد درین پیراؤن ہر دم درین پیراؤن
 پنج فضل ادریں پیغمبر ہو کر سینون نامین
 تیار درجہ اونہان اونے رب بنجوم اونارے
 پنجوان حربہ جنگ لٹایان تیج سان لکالے
 پیش متجن ہو رہی کٹاری تیر آری دودارے
 حربہ چکر تیر سے سیلے ڈھنگ لیلانوالے
 موشر تینین جسم پوشاکان اول چہ خلا لیلانوالے

اول دوم شیت پیغمبر شکی ہو دشمنی نون
 شانان اتنے وجہ حکیمان ثالث نام سداون
 اول مرسل دوم صحیفے نازل ویکھ تداہیں
 چوتھا قلم لوزانی والہ جاری جاگیا رسی
 لوزان حمد ہر تیر کمانان شہ کندان ڈالے
 اگے کوئی نام نہ جانے خود فو لادی بہارے
 ادریں پیغمبر کم لوہار ان ہر اک لیس متھارے
 لباس کیا ہون اونہان بنایا جو ایہ گری لاتی

در بیان ذکر متلو شلخ عمر ۱۲

تزو تبحر برسان عمر متلو شلخ جہدم ہوئی یارو
 ست سو سالان عمر مبارک جہدم ہوئی پوی
 نو سے ہو راونتر سالان نو سے اک کتابون
 ایس قدر اوہ کر گزارہ لکھے ایس جہان

انوش بنی تدرسد یا ایہ قصہ اخبار و
 لاک تدرن پیدا ہو یا کامل مرو حنفوی
 متلو شلخ دی ایہ عمر آہی رحمت رب یارون
 کوئی وال نہ ہو یا بگانہ کجہ صنعت مانون

در بیان ذکر لاک مالک علیہ السلام

بعضے راوی لاک لکھن بعضے لاک کت
 لاک لکھن لاک کت لاک لکھن لاک کت
 ست سو سالان عمر ہوئی آسٹ کارا
 ست سو سالان عمر ہوئی جد و چہا
 اسد مذہب لاک لکھن لاک لکھن لاک لکھن
 حضرت لاک لکھن لاک لکھن لاک لکھن لاک لکھن

اکا ہٹہ سالان دی عمران ہوئی قینان اوہ
 حضرت نوح ہو یا تدرسد کامل مرسل ہبارا
 ایہ دخیل ہو ر خارج سار کویکھ قبائل سار
 انوش شیت نبیہا بیارا ہشر بیت لیا
 صابر صالح حضرت پیغمبر راہ شہرا اوہ

در بیان ذکر حضرت نوحؑ

انہا ندی نام اندر سی فوق لکھیا لکھن ہزار
 ویشکرالے اکوم ثانی سا کہیں یہودی
 دوسے چتر سالان عمران قبلہ گاہ اساد
 متلو شلخ نے جد چوڑی نیا کور چہین سالان
 پنج سو سال اندر جد ہے قبلہ گاہ ہمار
 یزد متلو شلخ لے لائح اوٹھے الین جان
 نوح زلمے جہڑت بشر راوی سند لیا
 انشی مرد سلام کیا بہاگ جنھا ند ہمار
 لے طریقہ نوح نبی دا اندرا و نہان اما
 او نہان تہا نہ سنی کافی لے بہاگ جنھا ند
 جس مجلس کا اندر حضرت قدم مبارک پائے
 جیکر گھر و چہ کرن نصیحت حضرت کشتی زون
 اولیا سخت جاہیا رن روح رہا اک باقی
 ہوشا دی تو او ہٹہ کہلوون قبلہ گاہ ہمار
 ہر اک کا فر تائین حضرت تہا ہیا فرماندے
 لے طریقہ سب کفار ان لیا پکڑ پکیرا
 پہلے ہوسون کرن نصیحت بھی پھر کی ماہون
 تینون کرسی آن نصیحت جا دو گرا یہ بہار
 لڑکا بات متا کر کے کہندا یس خاوان

اصلی اسم نوح مبارک سند قرآن مبارک
 شیخ الانبیاء ہے قول سلامی نہ کرتا بہودی
 تہذیب یزد سرد ہیا کیوں لکھل گیا دورا
 عمر مبارک نوح پیغمبر وقت جوانی حالان
 جام سام کنعان یافت بھی بیٹے چاک
 بعد تیاری ہوئی آہی غرق ظہور دکانون
 بت پست مشرک ساری نہ راہ سگ لے
 حد نہ روہ زمینے مشرک سب پالی چھتیا
 وعظ نصیحت کردی ہر لون لاشرعیت حمان
 جس قدر اوہ کرن نصیحت اولے کافر جانڈی
 نکاچے ہاون مونہ مڑون اوٹھے شابی جانڈ
 شاعر ساحر کاہن مجنون کہندی یا کنی لون
 ہو بیست زمینے جہڑدی قول ہیا التفاتی
 نصیحت ظالمون دانان کر کے غسل و مار
 آویار وڈر و خدا تہین اہل کیوں جانڈ
 بیٹا پوتا پڑوتا ہووے جدون جڈیرا
 کہندی دیکھ ایہ نوح دیوانہ صورت کہہ لگا ہون
 اسکات نہ منی کافی جیتون بت ہمار
 رستہ پکا بت پرستی ہول قدم نہ پاوان

وج زینے وہ ہیا کفر شرک اسے اودھ چکے
ایسے طرح گزاری مدت وحی پیغام لیا یا
ہیادین کرین ہزار نصیحت پھر دل دہنا بند
ایمان نصیب جہانندی آما اودھ سلام لیا

حرام حلال نہ وج نہ پیر نہ کرن نہ ناہ اوچکے
انہان ہدایت ہوئی نہ نہیں صاحب فرمایا
امت صاحب لاؤ حذر دیکھ کر گزلاھے نہ جانے
حوض کوثر ہی جنت چون بخبر انہان کیا

وَقَالَ فَخُجَّ رَبِّكَ مَا تَدْرِكُ عَلَى الْكَافِرِينَ دَجَارًا

اور کہا نوح نے اے رب میری کسرت چوڑا دوزخ میں کے کافروں میں سے لےنے والا ۱۲ ۱۳

تا دعا ایہہ منگی آہی حضرت نوح نبی نے
ترد انظر نہ آوی میںوں کافر مشرک کوئی
نما فرمان ہو یا درگا ہوں بیان چٹانوں
ترے سوگراں اوچی ملی چوری کہہ بجا ہا
لکڑی تون کہنوس لیا دین شکل کہو تر جہاتی
اک لکھ چوی ہزار ان توڑی تختی ہوں انی
سہا برکت اسے لکھناں نام محمد والا
اتے چسے چار جو ہوں یار پیغمبر چارک
ہو و صاف بہت ضبط ملی دگرے نہ بہ چالوں
سکے حضرت کرن تیاری لکڑی عوج لیا یا
لےتے ہوڑ حیوان تمام ہر اک حبسوں جوڑا
اول ظاہر ہو یا پانی کوفہ دین تند ورون
مائی حواتے دیند زمان خمیر لکاندے

بارک فر چوڑ نہ کوئی ہر گز رو نہ مینے
نصیحت کہتی باز نہ آئے کی سیکر سر ہو
بیشی کرتیا رتوں جہید لکڑی جہشاون
درجے ترے ستوجہ ہوں صورت مور لگلا
چھا ونب خروس ہرا دین ذکر بعد مواتی
ہر بنید ہراک تختی لکھناں اسم حقانی
محکم منجان لا وچالے کہہ خوراک سمھالا
ابو بکر مور عمر عثمان جیدر ہیکس پیار
اوتا رشتہ تالی نقشہ پورا دنیا جہشاون
دودنی ہوئی کہادی تا فیر رب بچا یا
داخل کشتی اندر کیتے قصہ لمان چورا
تاما سوار پیغمبر سے منگ دعا حضور دن
خاصہ پتھر کو لون بنیان پاوی تہاندے

بِسْمِ اللَّهِ مُحَمَّدٌ وَآلُ مُحَمَّدٍ إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ط ط

ساتھ نام اقدس کے ہے چلنا اسکا اور تہنا اسکا تحقیق رب میرا البتہ بخشے والا مہربان ہے۔

ماہ مبارک جب میان شروع آغاز طوفانوں
چالی گز بہاروں اوچا پانی و گیا زور
اور پیغمبر سیدم ہو یا و غضبیدی و گی
حضرت صاحب کے بن عایشیں یار پیکار

ذہنوں کرن تاریخ مقررہ پیما ہند میر جانوں
کافر ہوئے عرق تمامی ای پر پہلے شور و
نازل قہر الہی تسدیم شری ڈولن لگی
و بخہ چپے دی واہ نہ کالی کافر لھنے مار

يَا كَاهِبًا اَنْتَ سَاهِبًا اَكْذُوْنِي ضَبَاوْتُ

ہی قبول عاجزانوں پیری پھر کہلوئی
دو تن اری گردی چکر کعبہ حد و حالے
بیت المعمور اول و سجا اٹھایا و طوفانی
ہو سلامی چلی پیری لہران کہا دو بار
اوہ سوار مٹان چہ آسے جامہ دم دو
جسارم و غضبیدی چلی جہن کہاد ما لہرون
تروٹانان تہ ان کنار اہل گیان دیان
ہی اک مٹیا لوح نبی اہو یا عرق طوفانوں
جو پوچھیں موج عشق و مٹیا چکیو نگر قہرون
مدد اک لکھ نبی لون او سنے دلی آہی
بعد پیغمبر یہ فیروز زندہ رہی سال ہزاران
تیشتری پھر از ترسیم و تہم گز اما قد لمان

جسجا کعبہ بن و ساون اوس رخ تسدیم
کتیا صراط و مبارک کہن و ہیت و
سیر زمر و کولون بنیان اج جو تھے ہمانی
و غضبیدی ہند پانی کافر ڈلے سار
پانی اثر نہ اس تدبیر و شیطان و ٹنگ لکالے
تسدم مٹان کہا دی ٹھو کر ٹکر و سوئی قہرون
اندرا پانی ریشہ ران سرمان بند حال قضایان
کنعان نام جیمون کہند و جھو حال قہرانوں
اچ ہی اک حکمت آہی و رہ سجدا لہرون
ہو سا گاہ گردی اوہ لوکان عرض طوفان گہ
آدم تین لمبوئی ٹوڑی اوہ کرسی گفتار
ایس گز وں او گہٹ بنانا و جھو خد و

ترے ہزار ہویں چھین سولان ہر اہی اسی
 ہر شکر اوہ سلامون شرک کا فر خاصہ
 اسی مرد ہور باسلامت آہے نال پنج بھر
 کوہ جودی وچ لگی پٹری موصول شہر نوہیون
 پنجسو کوہ نہ مینون اوچا جودی جہل تہاندی
 جسدن پٹری لگی آہی خشک جیاسبانی
 اوڈ شانی خبر لیا توں نظر کرین جگ سار
 کہا نہ مینون ہو یا پیدا یا کجہ اثر ہے باقی
 دلی نہ اوس خبر د وباری جا بیٹھا مردار
 فرار شاو کبوتر اوتے پاک نبی فرمایا
 مونہ وچ آہی ہنر انگوری نالے چاکر لگا
 بابا اسد نال محبت کہین بشیر تمامی

عنقہ اوسدی والدہ آہی آدم دگر حمی
 موت آئی تشیل نہ لگا مرسل اہی عامہ
 سائم حام اتے یافت اوس پٹری اندر
 غنیوان شہر بنی مسایا پٹری سند گواہیون
 ہور ہزاراں نالوں وڈالوگ زیارت جانتے
 حضرت نالغ تائین فرمایا بدت بہت مانی
 اثر مانی کجہ باقی رہیا سانوں دس سیار
 اوڈیا تا فریغ شانی کر کے بہت چلا کی
 بدعا حق اوسد کیتی ماروجی سرکار
 ہو سلامی گیا کبوتر ہر اک خیر لب یا
 اوسد حق وچہ کرن مائین لغون ہر لگا
 ہروی الفت نال کبوتر معجزہ بنی گرامی

در بیان حکایت عجیبہ

اک حکایت ہو عجیبہ پٹی ہیری اوہ کسی
 بہت غلاظت ہر اک خالے نہت نان بارون
 اوہ ید بوز زیادہ گندی سجاو لکھل ماعون
 ہوش حواس کسی قائم اوس غلاظت پارون
 مائیں دی پشانی داوتے دہر نان تھت شانی
 حضرت دست مبارک لا یا چک تہی لون آہی
 اونہان سب غلاظت کہا دی نہ فرہی لسانی

پٹری جندم اندر ٹھاٹھان تپا سادی مٹی
 شہر ندی مائیں با ندر گھوٹے نہ شمار
 نالے وہم سخت لوفالون مدہم لوچرا غون
 حضرت کردی ویکھ دعائیں امر آیا سرکار
 ایہ غلاظت ہی ناہین پارون جس خرابی
 جوڑا سوران ظاہر مویا نہراک مادہ سالی
 شیطان ادل ویکھ شکستہ معجزہ بنی حقانی

نافیراوسے تھ شابی پیریا متک سون
 وورن موزی اندر پیری کرن سراج ہریون
 تافرتھ مبارک لایا حضرت متک شیرون
 پسرجا لاکر سمھالا جانان پیا پچھان
 مفصل حال لکھیا جاوی باقت نسل حاکمون
 عرب عراق ارم والے ایسب تمام اولادون
 چینی ترکی اتے یا جوجی روس نا جوج فرنگی
 چار قبائل عرب ولایت طلب لکھ ویکھاوا
 مشعر بہ عرب حجاز والے ایہ قبائل چار
 اتے وفات مبارک جسدن نوح پیغمبر پائی
 چودان سو سالان عمران دنیا ونچہ گذاری
 ابو قیس ہر ہزارون اول ہو یا پیدا
 دعاسنگی اوس جبل خاطر تا آیا خراسان
 جسکر کسے شوق زیادہ ویکھو کہول کتابان
 جسکر لادوان زور زیادہ دفتر بنی لمان

پچھہ آئی دوش ہویدہ قدرت رب غفور
 حضرت کیتا ویکھہ اندیشہ آئی بلا اگاسون
 دوبالایان ظاہر ہویان موش ہو کا ئی ورون
 تیرے شہزادی نوح پیغمبر دوا ذکر کرمان
 مطلب نسب نامہ سرور ذکر او شہادان سون
 حبشی زنگی ہندی سندھی حام دادا شادون
 ایہ سی یافت دی اولادون خلقت کب رنگی
 عربی عہد عرب عرب عربین بتاوان
 یہود نصارا عادیثودی خلقت ملت پیار
 وال سفید اک نہ ہو یا دندنہ ہلیا سالی
 اورک موت سنہا آیا امروڈا لا چاری
 اول خراسان چالے را دی کہن ہویدا
 شہر مبارک کہ جسی دہریا اوس میدانون
 غرض نسب سرور مینون مطلب پیش اجباہان
 طولون مطلب نیت ہو جاوا ایس گل اوتے جمان

در ذکر اولاد حضرت عالم

قطب مرجع دوشہزادی سندھ لوری حاکمون
 مصر ولایت دی پر شاہی قطبی قطب اولادون
 سب نام اوتے نادون دہریا مصر تہ جلیا

نوح پیغمبر دی ایہ پوتے میں واقف ہر نامون
 مصر شرقا نوح بنید اسطیر حد استدادون
 عمر مصر دی بہت لمیری حرضون جرنہ جلیا

بعد طوفانوں ہر تہین پہلے مصر شاہ زمانہ
 طوئیس بچے شاہ زمانہ مصر ولایت ہو یا
 حاجرہ صاحبہ اس نے بخشی حضرت سائرہ تائیں
 جس نے اپنے چکھیا بتائی لکڑی جمع کر کے
 گلزار ہوئی اودہ اگ تمامی پل لگا ہرالی
 کافر و کھتہ ہمت نہ اسلام لیا
 زانی فاسق ہو شرابی اودہ حرامی آتا
 عاشق ہو کے ترفن لگا پر و بلبل نہا ہوں
 دیکھ کر امت تائب ہو یا جہدم و سنجلیا
 پاس سے گری ہی ہوا گئی جادوگر اودہ بہا
 سار راوی کرن روایت لیس کر امت پاروں
 بی بی وجہ علان آہی خلیل الہی باہر
 بد نیت جد کافر ہو یا حضرت ڈٹا کہین
 بی بی طرف خلیل سدا ساری شائستائی
 مصر و ن فیر کنگان سدا ساری شام لوجوں
 ایس قصروں سپر حمالہ بن تون کہلہ تہا
 قبطیان تہین شاہ زمانہ ہوئے لکھنواران
 اخیر زمانے دو عوزان تخت مصر دین والی
 انتظام نہ رہا پورا فوجان و گروگیان
 بیخاوس تہیرا لایا نیت بد امیران
 شیر کھڑی باہجہ ملا حان کہو نہ لگے بنے

قبطی شاہ شہنشاہ ہو نہ کر لول منانہ
 مزد حرامی لتا بہائی سخت عذابوں یا
 معجزہ دیکھ اودہ تائب ہو یا پیش شہر آریا
 سٹیاد و خلیلین و تائین حکمت کا منالے
 معجزہ پاک خلیلون ظاہر قدرت کامل والی
 دل شکستہ پاک خلیہ جانب مصر ہائے
 حضرت بی بی سائرہ اوتے کیتی بد لگاہا
 سل ہو یا وجود تمامی سنگ مثال لگاہوں
 کہند جادوگر زمانے اورک کافر ملیا
 نشان مہیون کم نہ میری خدمت کر مہتاری
 طوئیس جہدوں ارادہ کیتا سخن سجا تکراروں
 پردہ دور حجابا لوالا حضرت اوتے ظاہر
 ہرگز اوسدوش علیا یا د میری گل کہین
 حضرت صاحب ہن لگو گل ساری پرتائی
 جیونکہ مہند پیچا ب لایت کاغذ بہر ایسا ہو
 ذکر عمالقتہ شامون چہرہ مصر دیں وہا پیر
 اعمالان شامت ضعیف زیادہ لکھ لعت کار
 کم نہ چلیا ضعف گرانے ایہ روایت ڈالی
 بہ امیران ہونہ وٹا بابا اولٹ جماعت دین
 وزیر دہیر حرامی ہون کون کرڈ نہ سیرا
 رعبت عبت سیت با جہون کوئی ہا نہ سن

جیو نہ کر ضعف شاہ عثمان بنی امیہ والا
 بنی عباسان سر او نہا یا سار ادین و یا
 سلطان محمود غزنوی احمد شاہ دورانی
 جوین کعبہ بارگزبان فضل و در جانوں
 ایونین خیران شام دیار و در مصر و یاروں
 ولید نام ریائے بیٹا گدی جس سہیلی
 ریان غرق ہو یا وجہ پانی تاج لیا و ٹہلا
 اوہ ہو یا فیر گدی مصر مصیبت نام سہالی
 زندا حضرت موسیٰ توڑی رہیا اوہ حرامی
 و عوا وں خدائی کیتا حال جوین مردوں
 در حقیقت مصر دیار وں بنی تاج اوٹھایا
 جو نہ کر حبشون شاہ نجاشی قیصر روم دیاروں
 مغفور ہو ر خاقان جو چینون خان قلا کھایا
 ہوئی عمال قہ جسد غافل قسطنطینی سر اوٹھایا
 اخیر فرعون لنگڑا کافر بجتہ نصر نامے
 مصر تا بعد ارا ایرانوں رہیا سال هزار
 علم فلسفہ ہی طلسم علم و ڈاکسیون
 بن تار سچ خامون بیٹا پیران من کینا و
 شاہ افریقہ اوسدی بشلون زنگی ہو ڈیوالوں
 خانہ اتے زلیخ والے شہر ہودی ربحاروں
 لقمان طبیب لوبہ شہرون خادم بنی داؤدوں

فاروق اعظم دی تیون ہرین چہ کتا ثقالا
 ہلا کو خان حرامی کافر شہر ویران کرایا
 نوکبہ گہوڑا بندہ ستانوں پانی تپت نشانی
 کالے کافر ہونے سلائی تیغ عبد الرحمانوں
 عاتقا کر چہ کیتے ہنہیاروں
 اوہ بھی غرق ہو یا وجہ پانی گل کر مطلب والی
 حضرت یوسف ناکر اوہ اسلام لیا یا
 اوس سلامی بات منی بیت کفر والی
 غضب الہی نازل تھے کافر غرق تنہا
 کر گل اگون مطلب والی جھوٹ قصہ مردوں
 لقب فرعون ہر اک سند الوکان لی ہر ابا
 اسم خلیفہ ویکہ سلامی شاہ و ڈاکر اردن
 سلطان امیر لقب سلامی کابل دم و باو
 شاہ زمانہ مصر دیار وں سکے قبط چلا وں
 بجتہ نصر مصر دیا و دخل ہوئے بیگانے
 بدنب صابیت پرست ذکر لمان بدکاران
 رمل کتب بخومون ماہر بات کرن بدسروں
 کنگان نام مار سیکے جاپا و سان ہاں تالوں
 بربر دین لوبہ والے حبشی نسل کنگالوں
 غالب دین سلام اوٹھالوں کشت ابراروں
 حکمت نبی داؤد سکھائی رحمت رب و مددوں

روئیل کنایہ صیہ یا شریعت جامہ	ذوالنون مصری دین و انون ملال بن جامہ
خاص طریقہ مالک شاہ کہن شیر و جاکے	ایہ مسلمان تمامی رنگ ہونہا تکالے

در بیان ذکر اولاد حضرت یار

چینی مشرق دین ہا زون کہا کہ فیت سیامی	یا جوج ماجوج الے سوید فوج ترک کماہی
بارقند خطائی بہت مشرق دین سچا لون	یونان نام اک یافت بیٹا جسی نسلی لون
فرنگی روس فرانس جو جرس نسل یافت سکا	قلاق ماجوج والے قرا کا فر لوک خطائی
سد سکندر کندہ فولادی او جاقیہ ممالو	اوہ یا جوج محوج تمامی تہہ جین شالون
سگہن دکائی واہ دسی جال حقے بکھیاں	تہہ گز چوڑی سد سکندر اوچی نال پھاران
ہر دیار وں شہ زمانہ عاتی کوٹن چوڑن	جسدن امر الہی ہوئی سد سکندر توڑن
حضرت عیسیٰ کری دعایشن مرستنا شابی	جس ولایت دھل ہون کرن بہت خرابی

در بیان ذکر اولاد حضرت سام

روم لاودا از فخشتری بیٹی اس نامو	چہین سو سالان عمران پوری ہوئی جسد ممو
لاودا اسن ذکر کچھو مو نہ پرسی گل او	ار فخشند و خل نب نامی خارج باقی دو پوز
لاودا کچھو سندری بیٹے لکھیا لکھیا ہار	علیق فارس الے جرجانی طسم بیٹے چارکے
جرجان تہہ سب جرجانی جنگی شہر لکھیا	دین فارس فارس مارون ہر دیار وں جیا
بحران نکیس نبی حنیفہ عرب باعدہ نام	چو ہتار ہیا طسم بیٹا لوک یامہ والے
شاہ صدیقون جرجان جرجان بر ورتی	میلہ کا فراوس گہر لے دعوی جس مہوش

نقصہ بن علیق اولادوں ایسے ہیچاوا
 مصر ولایت غلبہ پایا سارا دسین بابا
 جسار حضرت موسیٰ ہوشی بنی اسرائیل
 اوہان لہ اعظ نصیحت کیتی مخرجی نکھالی
 اورک غرق ہو چھ پانی باقی رہی نہ راز
 مصرون نھٹے لہنگ قندمارون ہند لایت
 کوہ سلیمان نو آہون قطبی لوک تمامی
 چہتری راجپوت سداون قطبی شرکیہ
 بنی اسرائیل تمامی ایہ جو قوم اراہان
 لے قوم عمالقاہ چون شخص سیا آکھانی
 دو فرزند ہوئے فراسد ڈٹھا ہر کتابون
 عوہلم تہین دو بیٹے ہوئے خاشر غول و
 مٹو جدیسراک اصفوری نقصہ لکھ موکاتے
 حضرت صالح بنی اسرائیل نازل بنی مٹو دون
 سرور عالم شاہ سولان جنگ بتوک مجایا
 جس پتھر تھکین ڈاچی ظاہر غائب ہوئی دوبار
 حضرت شاہ صدیق زمانے فوج ابن سبنازل
 سنب نام صالح والا لکھ دساوان تہوانہ
 عبیدابن اسف جنیان نامی مرد خدا دا
 ایہ عبید جاد مجایا جادراہن مٹو دون
 معجزہ دیکھ اوہ ڈاچی والا منکر رہے غور و

شام ولایت کمرین سکونت پر دماغ اوچاوا
 خیر لے تیشرب نور می کسی نہ سزاوٹھایا
 برسل بنی پیمبر ہبارا پکران اسیر لیلون
 قطبی مور عمالقاہ لے نہ اسلام لیاٹے
 تیجان مار بھار مصر وں حال مند بدکاران
 افعی خراسان وچالے محکم گھربٹائے
 بعضے بنی اسرائیل جہری کفر وں حامی
 جہل انہا نداعہ مذہبیون حمت اوتار
 وصف نصار انرم طبیعت کیتی کیتی ہلا
 محسن نام فرعونے بیبا گل یون اتقانی
 ارم عوہلم شہر اکو قدرت یث ہا یون
 ترے بیٹے فرعون سندری میں ڈٹھا اخبار
 حجاز وں جانب شکام سکونت ہون چالے پٹے
 معجزہ ڈاچی والا دسیا قدرت دے دون
 ساگی پتھر ڈاچی والا وچ نشان لکھایا
 ہن نشان مجود او تہا یون سندیاں ہمار
 جنگ مجایا عارومی اہم ہزار میدان
 صالح ابن عبید کہا دو میں دینا بیون
 آسف ابن شیخ کہا وری شیخ عبید صفا
 مٹو نام خاشر دابٹیا عوہلم دی جودون
 قہرا کی نازل ہو یا اوٹھی بجلی دور وں

موئے کا فراہ تمام زحمتی ڈاچی پاروں
 قصہ بن جدید مع کاوان پیریا اولٹہ چالا
 اوسک دیں اندر جی کوئی شادی شخص کراو
 اوڑک لکے بخیرہ ہوئی تالیدار تمام
 اک وقت مقررہ کر کے طرف جدید سدا
 نسل جدید کن اک رہ گیا دشمن شیر سارا
 قصہ اکون ہوئے پیغمبر لکھنایاں پیالے
 تھوڑا ذکر لکھ دیکھا ہے بہا وین توشہ پٹی
 تری بیٹے اوس دون ہو حلو ان شہرہ آد
 بہت نور اور قد اور ہر کفاروں لہو
 بلکہ انہاں گھر بنائے پتھر چیر بھاڑوں
 رستم دستان ال کہا درازاں پٹیا پر سامون
 شیر نریمان دین دنیا ایہ بٹیا حلو انون
 ہوئے پیغمبر سب ہی طرف رحمت خاطر آیا
 حضرت کہا جیکر تسی منون بات ساری
 شہاد و صفت بہشتان پوچھیا کی کجہ اوس گہرائے
 شکے صفت بہشتانوالی کہند اپا کی لون
 جنت اوس تیار کرائی بہران وچہ دگایا
 ہر دیاروں ہیری پنے لعل بعقوت زمرہ
 رنگ برنگی نقش ہزاران جنت یعنی مہمان
 گو یا اوہ ملائکہ رحمتی ہیبت ملا جنتا لولہ

بنی سقیفہ قوم نمودون کچاگ ہزاروں
 عرب لائیت می سرداری مرد و ڈاٹو کا
 رات پہلی دستور کفاروں و لا پکڑ منگا و
 خاطر قتل کرن مہشوبہ دیون و حرامی
 اول اوسک فوج کہیا پائی فیر اوسک سرانی
 ترے اوسن سیکر کیتے نہ ہو یا ہنکارا
 ذکر عا د شداد حرامی پیر ہا میں مطلب الے
 موسم گرمی سفر لیر احگر کلیحاسے
 ہی شہاد اوہ جنت الاہور نہ صاحب آد
 بت پرست مشرک بہار سے عرب لایت جے
 جو نکر مسجد شہر چنیوٹون چیری سنگا جاروں
 سام نریمان ڈاکر بٹیا شیر بہادر شامون
 حلو ان بن عا د کہا و مرد و اوسید انون
 عا د شداد نہ ہوئے مومن بہشتان مع نہ ڈایا
 جنت مباح نشان پر ہوئی میری تالیداری
 حضرت ہود بہ سمجھایا شہرت عمل ایسا
 مینون جنت لور نہ کالی بیبا خلل شقی لون
 سو ہنا سیم کندہ مرتت زور دتا مل بہایان
 اوس منگائی وچہ لگاٹے چٹے مونی خورد
 چھوٹے لڑکے سبز پوشا کان حسن بہا و ہنایان
 سبہ عورتان انکون پران سی سکے اوجان

و بہن کا سن طریا کا فر خوشیوں جامے پائے
اسجا راوی کرن روایت سادہ پودہ پایا
باقی ہو رکھارنہ ران موئے سخت غدا لون

اک قدم اوس اندر کہتیا کا فر مویا داسے
بہارن بہن عدن لایت ڈھٹا بہت چہ پایا
جیکر کے شوق زیادہ مطلب کڈہ کتابون

در بیان فکر افخشد ابن شام ابن حضرت نوح را

دو جی سال طوفان پہچے از فخشید پیدایارو
اک سو پینتی سالان عمران ہوئی جدو انہما
چار سو پینتی و پیمان عمر افخشدی ہوئی

ابن شام اودہ نوح پیغمبر داخل نسب شمارو
قینان پیدا انہین ایامی پکی سند لیاندی
ابن جہان لون لکسدائے قصہ ہو نہ کوئی

در بیان ذکر حضرت قینان

اک سو و انتالی سالان جہم عمر قینان لون
کیو مرثا نوشتے بٹیا بعضے کہندی ناہر
بعضیان کہیا کیو مرثا خاص قینانی بہائی
صحی روایت کیو مرثا افخشد بٹیا آہا
در حقیقت مرد قینان نوح دینی کم سمحالی
ابو بلوک کیو مرثا اول شاہ زمانہ
خان مال زایان کر کے بلخ شہر سیایا
مسیحیت نوح نبی و اخلاص پڑوتا آہا
ابن شام افخشدی کیو مرثا خادو گراہ بہارا

شالہ جہان شد بہار کیو مرثا بعد طوفان لون
کیو مرثا نام قینانے در اصل اگاہیں
بعضیان سند نام قینانے کیو مرثا سائی
انے قینان حقیقی بھائی جو ہو یا بادشاہ
کیو مرثا کم دنیاوی آپنے جانب لے لے
ابو لاینا قینان بہادر مرد آہا مردانہ
لہر اسب آن دیوانے قلعہ باغ بنوایا
ایہ روایت ہر فوں عالی دل ہو یا بادشاہ
ای پر مذہب صابہ رکے نانی مرد کرارا

<p>جیکر کے شوق زیادہ طبری سندھ ساواں ہر تین فصل سندھ قرآن مجہول ایمانوں یارب چوڑی نہ کافر کوئی الین ہری دی ساکر بند عانتی بکے دسان بعد طوفانوں سام عام الے یافت جیونکر ذکر قرآن ایس قصہ لون سپر جمالہ ہن لکن کہ اتہائیں</p>	<p>امام واقدی نسخہ کامل تیرتھے لاوا قصہ ذکر نوح پیغمبر صاف طبر طوفانوں سندھ قرآن خرق تمام سوئے آدم دنگر اک حضرت نوح پیغمبر روشن حال ایمانوں ہوری کسی اولاد ہوئے اوس غم شیطانی قصہ جیونکر شالہ والا سارا لکھ اتہائیں</p>
---	---

در بیان فکر حضرت شالہ ناسالہ را

<p>دو سو ہجرت سالان گندہی خاص طوفان چتر سالاندا شالہ آما لسن آدم ثانی ترتے ہو پرخا سالان موٹو بعد طوفانوں اکتوالے تیر سالان و شالہ عمر و مانی جسٹون ہو پیغمبر کنڈی قبلہ گامار سولون سناو ہی چار سوٹ سالان و عمر شالہ پو اسک نام اندر ہی فرق وجہ تیر تیر تیر معنے شالہ خاص پیغمبر یار سول کہا و</p>	<p>شالہ یا شالہ پیدا ہو یا ال ایمانوں یعنی حضرت نوح پیغمبر چوڑی و دنیاں مانی آدم ثانی لقب مبارک اٹھے الین جہانوں حضرت عابر پیدا ہو یا قدرت و کھر مانی نوح بنید خاص پڑوتا قول بکا مقبول اڈرک دنیاں چوڑی سناوے جہاں مانی شالہ شالہ الے شالہ سناوے کوک لاندے دین بخالی کہن تمام پچھی رانظ آوے</p>
--	--

در بیان فکر حضرت عابر پادرا

<p>اک سو چوٹی سالان ہوئی عمر ہونہاندی دخل نسبنا و اندر ہو پیغمبر جہانوں</p>	<p>قانع پیدا لکن پچھی رانظ آوے ابھی ایہ بنیاد اصل نسب عالم پچھی رانظ آوے</p>
---	--

حضرت نوح بنید کی چھ صاحب امت عا
 دو دین صاحب اک نامے اندر ہوئے برابر
 اول حضرت ہو پو پیغمبر جانب عاد و ثمود
 نوح بنید کی وجہ زلمے پیدا ہوئے دو دین
 ہنور بٹیا اک ہو پو پیغمبر نام قحطان تباون
 بیٹے دو قحطانوں ہوئے لکھ سب علما و ان
 شہر ساس و جابرین و سد اسیر حرم ثمانی
 حرم قنیلون کہتی آہی فوج السد و شاہی
 اتے یارب میں ولایت کدھی عربی بولی
 عرب میں عرب عاریہ تا مشہوری پائی
 عبد الشمس بنون کہندی لقب با جہانوں
 بیٹے بہت سب کدھوئے میں ولایت اندر
 حمیر نام وری تریائی میں ولایت وجیا
 شیر زرا چا جشی کالا آہین اکہ دبا و
 تا اہرستم جنگ مجایا ڈٹھے ہتھ حمیر و
 میں ولایت والا مالہ لیتان بنی حمیران
 اس تحریرون پائی خلاصی کیکاوس تدہین
 بنی حمیران رہی حکومت رور عالم ٹوری
 اسو عیسے آگے لڑیا تا شہادت پائی
 ذوالقزین بنی حمیران جسدا ذل قزین
 صفت ابن حارث ابن فی سد ابن و المطاط

ہو دیکھے فیہ منہ صالح و دانی اکابر
 خاص نبوت لگے چھ راوی کہن اکابر
 ہتر صالح طرف ثمودان و چہ کتاب تحریران
 ای سرد و لون عرب ولایت لگے چھ ادوین
 جوتفر قحطان اولادون میں ولایت جاون
 یارب اتجریم ثمانی پکا قول سچا و ان
 مکہ معظمہ بنون کہتے کدھیا پتہ نشانی
 حرم پیغمبر متا و ان نبی صاحب دیادی
 لگے کوئی لفظ نہ جانے صحیح روایت ٹولی
 سبام جہان جدید ہمارے ویکھ کتابوں بیانی
 سبا ابن شحباب بن یارب وہ بٹیا قحطانوں
 حمیر کہلان شعر المطاطہ سند بٹیا عمر
 بر جو عاجز کون بحپار اشیر ہمارے گنجیا
 کیکاوس شاہدی تا میں ایہ و بنو بنہ کیا و
 اورک صلح کرائی آہی دس سن تدبیر و
 کیکاوس عرض نہ کائی لگی مہر اسیران
 قیدون چھوٹا گیا ولایت فیرو گارن نامین
 شیر بادان بنی حمیران میں گل یہ نہ چھوٹی
 دوسرا ان سال حکومت بنی حمیران آئی
 اہلی اسم صعب بتا و ان سند لقب جہانوں
 عاد و المطاطہ پتہ سبا و ان شحباب بنی داتا

لشو ابن عربی یبربان مخطاوند
 صعب بن حارث لیش حد سکندر جوڑی
 چمنون حد سکندر سہی پرست قطب شاہ
 اوہ بلقیس قوم حمیرون مین دی شہزادی
 نسب نامہ مین بلقیسون اسی الکہدیکھاوان
 ایہہ عمر غالب جایا غالب کر مضایون
 زید ابن یغفر توڑی یغفر سکسک آیا
 وائل نامی مرد بہادر ایہہ پست خاص حمیرون
 قضا قبائل بنی حمیرون اتے کل والے
 پہل تن حسنون کہندی اوہ پست سوئے خالی
 زید نام حارث جنیان کل قبائل پایا
 بہت قبائل بنی قضاؤن دس شام نوچوں
 ابو خالد امیر انہا نداعمر الہندی تہین آنا
 اتے جمیل شیبہ والا عاشق دسین وجیا

قحطان یثود بن مبرجایا کرسی ختم بیانوں
 یا جوج مابوج قیداوتہا یون کسی حد نہ توڑی
 محکم و سچ دیوار بنائی اوہ شاہ کرمانوئے
 سلیمان پمیر کیتے نال جسکے سچ شاہی
 بلقیس مٹی شہر جیلے بن عمر یوچاوان
 منساب ابن زید کہاوت بہت بڑا یون
 سکسک نامی وائل جنیان ظاہر لکھو کہایا
 حمیر ابن سبا کہاوت شجرہ اسیر نظیرون
 ویحیا کلبی بنی حمیرون جسکے بہاگ نرے
 رجال الغیبت مبارک خاص ویت والی
 غلام حضور ی پاک نبیہا عالی درجہ آیا
 بنو اسح بنو الہندی کاغذ بہران سیاہیون
 بنو عروت ابن حزام عذریس کران اگا
 قصہ اوہ شہر ہو جہا نے ویکھ دیدار نہ جہا

در بیان کنز کھلان کسرا

ست قبائل بنی کھلان دس عرب چکا
 بنی گندہ بنی تراد و شہر وڈا انماروون
 پہلے بنی آزدوالہ قصہ صاف اوٹھاوان
 عمر ابن مازن ابن آزد شام ولایت شاہی

بنی آزد طے قبیلہ ہمدان اندر خ وٹے
 وار و واری قصہ سردا کرسان مین شمارو
 غاسمہ تہین شاخ وڈیری اوڈا کر ملاوان
 جہتین دو قبائل بہاگ مین حجاز نوچی

خرمنج اتے اوس قبیلہ شیریںچ پھوٹے
 روز حدیبیہ سرور عالم کیتی صلح قریشون
 بنی بکر طرف قریشان اوڑک صلح تروی
 مکہ شہر کیتا چڑھ فتح بنی خزاعہ یارون
 نالے کو اندر آہی خزاعیاندی سرداری
 الدہ شاکر طائف وچہ قبلہ عبدالمنافون
 مجلس بنی خزاعہ دیوچ ویند امر و خدا دا
 پاس قحنی اک مشک چھوٹیری آہی بہر شہر لون
 اکے بیٹھا مست دیوانہ دادا بنی خزاعون
 بہر بہر دتے سرخ پیالے اوہ ہویا متوا لا
 اوسدی بہر گز قائم ناہی ہوش جوہن داغون
 تا بہر قحنی ساگی کجیان کردا پت حوالے
 طائف چھوڑ ہویا اوہ راہی طرف لباس پایا
 ویکھو ایہ اوہ کجیان ساگی قبلہ اسمعیلون
 اول ہریم قبائل کجیان لیسے میں سید ہاشمے
 غیر بنی خزاعہ پاسون کجیان سہان موران
 ٹکڑی موئے سببیشی اس مقالہ دی یارون
 بلکہ بنی خزاعہ وچون مطلق اک قبیلہ
 شاہ سولان پایا غلبہ فوج باجرا انصارون
 اوڑک وچ رگھوناتان کیتا بارق نام بہارون
 اتے اس قبیلون ہویا اک مرداد حبالہ

بنی خزاعہ باروق دوسی غافق عتیک دیرے
 بنی خزاعہ جانب سرور بکر لپانی خیشون
 سرور و بنی خزاعہ تیج چلی زر تھوڑی
 ایہ قصہ سب لکھ سدا سان کی حال تکرارون
 کجیان کعبہ پاس خزاعہ ہر گل دی مختاری
 قحنی نام کلابے بیٹا مرد قریش شہر فون
 دھما چالہ مست شہر لون رستہ ٹڈہ خطا دا
 ابو غیشا نے پتھ وگایا بعد سواں جوابون
 ہوو شراب کیتا اوس طلب قحنی اوس داون
 حالت تی دی وچہ کیتا ذکر کجیان و لا
 کجیان کڈہ پٹرایان اوسنے ختم تیل چراغون
 عند الزار قحنی دا بیٹا کجیان جب سمجھالے
 سبب نشان تائین حال کھر گھر بہ سمجھایا
 باجہ لڑایون پایا قبضہ سان قوم صیلون
 برکت دادا اسمعیلون دشمن مار بھیجاسے
 امانت وچہ نہ کرو خیانت تکرار نہان بہان
 بنی خزاعہ تائین کڈھیا کیے دی یارون
 سرور عالم نال لڑایان کرکھنار وسیلہ
 باروق عمر لڑی قحنی نٹھار و عرب دیارون
 وجہ تسمیہ لکھ دسایا میں سبب وں و جبارون
 معقر ابن خمار بارقی شعر بناون والہ

یعنے جوڑیا اوس عقیدہ ملح بنی کریمون
 ہنور دوس قبیلے والے دوس بیٹا عدنانون
 دوس نام عدنانے بیٹا عدنان ابن عبداللہ
 کعب نام حارث و ابی حارث بیٹا کعبون
 مالک نام فہمے بیٹا مروامیرا و ہناردا
 ایس دس قبیلے و چون حضرت ابوہریرا
 بعضے عبدالرحمن بن تاوون اسم مبارک آتا
 قبائل عتیک اتے آروناتے غافق والے
 جو ہووے امیر عمانون جلد لقب کہا و
 جعفر اتے عبید آباد امیرا ہناردا
 مونس ہوئے اوہ تمامی قصہ لکھہ موکایا

اوٹک سب ہلام لپیٹے چکر اچو قدیمون
 راہ تہاسہ رہند سار اتنان و کریمالون
 عبداللہ ابن ہران کہندو کعب مطلب کہا
 کعب نام مالک جایا عالم صرف سخوون
 فہم دوسے واپت کہندو سارا ذکر لیا ندا
 عمر نام عامرو ابی حاسنون علم و دہیرا
 ابوہریرہ نام وٹایا ساڈی قبیلہ گاہا
 عمان دیار رہت کسار نامی شیر نرالے
 نامور سردار تمامی طبر سند لیا وے
 عمر و نام عاصی بیٹا لشکر جاٹ لجا ندا
 بن ذکر طے قبائل بنی کہلان کہایا

در بیان ذکر طے قبائل شاخ بنی کہلان

اول طے قبائل ہنار اندر مین ولایت
 دو پہاڑ و چالے لٹھا جاکے طے قبیلہ
 بن آسون طے پہاڑی کہندو لوک نامی
 طے نام اوہ ریک بیٹا پہلے اود کہندے
 جن پنج قبائل تنون دیسان لکھہ تہالون
 بنی بولان بنی بنی لستے بنی جدیلہ
 ایس نام قبیلے جاپا ہنر قبائل والا

پچھے طرف حجاز سندھ ماراوی لرن و است
 بنی سلم اتے اجارا اوس جارہیں جمیلہ
 طبر پنجر طے قبائل عرب و لایت نامی
 زید نام کہلائے جاپا کہلان سباون کہندے
 بنی بیدان بنی سائمان نامی قوم خدایون
 بنی سلیمون بنی بختہ نامی قوم حبشیہ
 انہان ہوا یا گیا دس کھائی ہنر کہندے چال

عمر نام سچ دابٹیا نسل نسل طائی
حضرت نام اوسداند لایا زید بخترہ کیا
ایسے طو قبیلے و چون ہوتا حاتم طائی
لے بنی مدح والے نامی طو اولادوں
مدح نام مالک دابٹیا مالک او کو می جایا
کہلان نام سپا دابٹیا مدح شبر والا
خولان تخت قبائل بنی او در زور اور
نالے جعت قبائل نامی ہو زرمیدہ والے
وجہ شمیمہ سعد عشرہ راوی لوک تان
عمر مدی کرب بہادر بنی زبید کہا و
ہو عشق قبائل ہمارا ہو دیشی ہو یا
یعنے ابو بکر زمانے نو بان بنی حمیر و
عمار نام یاسر دابٹیا درجہ یایا عالی

جو نکر زید خلیفے جایا نامی بنداسائی
اجد بہادر زید بہادر بخترہ نوری حکیمیا
ہر تہین و وہ سخاوت کیتی نام ہی ہر نامی
ساکر بنی کہلان کہا و ن گل کہان ہنیا و ن
او دابن زید کہا و زید کہلان ن پایا
مدح ہتین فیر بہت قبائل ہر داکر نزال
بنی سعد عشرہ نامی ساکر مرد و لا و ر +
ایسے شبر طے اولادوں ہر دہاگ نزالے
ترتے لفر ہونا یتو یا حائل لوک و ساون
عمر زمانے دیس لیرا نے لڑیا غلبہ پا و
دعوی جس نبوت کیتا و چہ محلان ہو یا
سب قصہ میں لکھو کہ یہاں سی حق میرا
ایسے عشق قبائل و چون ہیک لایت الی

در بیان ذکر بنی ہمدان یہ شاخ کہلان را

ایہ قبائل وڈا نامی پتہ دیس ہمدانوں
جس دن اوہ اسلام کیا دیسین بنیان
ربیعہ نام حیا نے بیٹا مالک سدا و او
بنجوان ہو قبائل نامی بنی کندہ والی
عمر نام عارث دابٹیا حارث زید جایا

وج جہالت زور زیادہ شور و جہانوں
بنی ربیعہ موس بن ہو چرہ کانگا سرگین
مالک پت کہلان کہا و کنہ کربات زیادہ
کندہ نام عصر و اجا یا و سن لے و چالے
زید بیٹا فاس کہلان نون عالی ربیعہ پایا

قصہ بنی کندہ والا سارا لکھہ موکاوان
 مال اردو ہیر کندہ وافر دولت پائی
 اوسنوں کدی صلح نہ کیستی ندوتاگشت پائی
 مشہور قبائل بنی کندہ دس بن نواحی
 حجاز نام عدی دابٹھا عدی حاتم الطائی
 یعنی ایہ ہی بنی کندہ وچون مرو خدا والا
 تری قبائل بنی کندہ ہو راہی کجہ نامی
 ایس سکون قبیلوں قاتل خاص محمد والا
 معاویہ نام خدیجہ بیٹا مصر ولایت منہ
 عمر نام العاصی بیٹا وائل حیدر والا
 ہی حفص بنی کندہ بیٹا نامی مرد سکونی
 ایہ قصہ بھی لکھناں پیا تھوڑا بہتا عینوں
 جدم حرم حسین وکید شامون شریک
 سنیان ڈوٹھا حال امون ذکر کر مل والا
 عانی ہوئے لوک تمامی ہر جادہ مان بیان
 ساقہ فوج خیلن مانی بتر سخت کراپتا
 مسلم بو یا شہر مدینے آہی اوس بیماری
 ابن زبید جنگ محیا سب فوجان ہٹا گیا
 چہوان قبیلہ بنی مراد ایہ ہی بنی کہلا لہ
 بنی مرادون دو قبائل ہاگ جھانڈ بھار
 اک بھیلہ دو جا خشم ختم نقل کتا لون

کندہ لوکان نام ملایا توری اسم تباوان
 باپا و سگداتنگ گندارا پتھر اکہہ کوانی
 تالوکان ایہ نام ڈوٹھا مہرونہ چڑھی کہانی
 حضرت موت دیس انانڈ انکڑ سر و سیاہی
 جنگ حفص و اسیان تنیان پڑ شہاد پائی
 ہمیشہ طرف علی دی رسیا اوہ ہر وفادار
 سکے اسکے سکون قبیلہ بنی ہرش گرامی
 محمد بیٹا ابوبکر و امرکیان وجہ پیا لا
 اوہ کناٹہ مسک و بیٹا طبری والا کندہ
 مصر ولایت کرے حکومت پیر سالار زبیا
 یزید دی سرداران چون کیتی حسن بونی
 جہاد شہادت شاہ حسینوں اکہہ سناوان نمون
 علی اوسط وجہ انہانڈی ظلم سزیا کماے
 وجہ اصحابان جبر نہ بیٹا شامیان مونہ کالا
 مسلم نام اوہ عقبے بیٹا شامون فوج جان لیا
 یافور علت اسیر مہون فوجان سکے آبان
 بیڑا جنگ حفصین اوٹھا باسکے دی ہراری
 مویا یزید اوہ نہیں نامی کن کن سوج ان بیان
 جانب بنی زبید پیران ہنڈ مسلمانوں
 انخار قبائل جانب ہنڈی اوہ ہر دراز تار
 ختم قبائل چون آنا مکہ ر مشل گلابون

جریز جدا اسم بتا و ن عبد اللہ بلی بابا	اصحاب ویرانی صاحب جدا اسدا قبلہ کعبہ
ایہ شہنشاہان بنی کہلا لوزن ظاہر لکھو ویکھایا	ہن ذکر اولاد عمر واکرسان سنخون اکون سہا

در بیان ذکر اولاد عمر ابن مبارک

عمر نام سبا و ابیہا جہتہ بن ہت قبائل	بنی لخم قبیلہ بہار اندر کتبہ لائل
لخم نام عدی و اجایا عدی عمر سبا کون	بنی خرام بنی لمانا ذرہ پرمناں ایسے داؤن
لخم اتے خرام بہادر دونوں بہائی حقیقی	شوق تے قبیلہ عدویہ پت خرام تحقیقی
بنی دارہ ہور قبائل نسل لخم کہارے	بنی حشم لخم اولادون طبری پنا لگاوی
عیت نام سلم و ابیہا جشم او سدا وادا	ایہ قصہ سب خشم کیتا میں ہن عمر سبا و

در بیان ذکر اشعر ابن سبا

اشعر نام سبا و ابیہا حقیقی بہائی	موسیٰ اشعری اشعر قبائل صوبہ کوئیو پنا
عبد شد نام اک عیشے جایا اشعر قبائل والا	بنی عاملہ اشعر قبائل می قوم او جالا
بنی عاملہ رہند و سار شام بہاڑ و سکا	ہیں مشق جلال ہناندی مغرب و م خیال
عدی نام رقاندا بیہا شاعر و سنین جیا	اوہ ہی بنی عاملہ و چون اللہ پڑا کجیا
مقتضہ عرب قبائل والا لکھو ویکھایا سارا	ذکر قالع نسب پیغمبر کرسان پارہ اوتارا

در بیان ذکر قسطنطین

قانع نام عابد و ابلیس کندی ہو غائب لون
قانع دی غیر اسم اندر فرق کیتا علما وان
اکسو تہ سالان واپو یا قانع جسید ہارک
نالے قاسم قانع جاپا خضر کندی جسون
قصہ خواجہ خضر والا کریشان رقم آگامان

مزل نبی پیغمبر سبارا پر صلواتان ہر لون
قانع قانع قانع قانع قانع قانع قانع
شیکل رغوسندر بیٹا پیدائش و ہارک
باعث کمی فہم عوامان خضر جو لون ہون
قانع دخل حسب نسب چہ جانان پیاجہا

در بیان ذکر خضر عوین قانع را

را خود دخل نسب ہے چہ خواجہ خضر نہیں
رعور رعور رعور رعور رعور رعور رعور رعور
سارغ پیدائش دیشار و ہم پٹی سارک
انقع جس و دیرہ ہوا بہتر روز بانان
اولاد حضرت نوح پیغمبر کیون بہتر لولے
چہ میں ہو ہو ستر سالان نکڑی بعد طوفان
رل منسوبہ کرن تدائیں فیر طوفان جو آوے
اخیر بتیر بیان کرن جملہ عین ایہ اتفاق نہا
چونہ امان رنگ و چالے بہتر برج بشارے
گویا باتان کرن سما لون ایدی آسے ملی
ایسے قلعہ نہ ہو یا مرتب برج تیار دیوار
نیا بان ہو بان بدل تدائیں پیر اک سہ بان
سب بانان اونہان تائیں جبرائیل سکھایا

اسد نام مذہبی فرق پیانڈیر میں
اکسو تہ سالان دی عمران جہدم رعور تبارک
ایسے ہو پیغمبر زندہ سنداپس ہمارے
یعنے تفرقہ پیانڈہ میں ایسے جو و قانعانا
وجہ تسمیہ رقم رسالہ لکھیا صاحب اولے
زمین حوشی تقسیم تدائیں پیانڈہ ہیر جانان
ہرگز کھ اسکا کتائیں نہ نقصان پوچا کو
محکم قلعہ اک اوسار و پتا قیامت پایا
درجہ دارادہ برج تمامی خالے گول رکھائے
وقت شبالت خبر پوچا وان اس گل وقتے جمی
اونہان تدون پایا بدلہ مار دمی ہر کار
ہو متفرقہ گئے تمامی باقی رہی نشانی
ہو دزبان ہر سرایانی کامل قدرت سلیمان

بلکہ ہر دہائی میں سب بانان آون

ترتیباً ہر اونتالی سالان عمر عوتباون

در بیان ذکر سارغ ابن عور

اسد نام اندر ہی فرق باو دی کو قانون
سارغ ساروغ ناما شارغ غلے اسم سرور
ایسر سند پکرتوریتون سرور نام دسیا
ناحور پیدا کهن تدا ہیں ایسر بعد طو قانون
معنی قاسم سارغ و چون لبندی لیون مار
داخل سارغ کسب پنمیر کبولان با ناورون

ست طرح د نام دسا سارغ مرد شر فون
سروغ مانع الی سارغ السع ہر اک نام مقرر
اکتواتہ سالان د عمران اوی بیت بتایا
لوسے دو ہوسال و کھارے رخصت الی خیا لون
ترتیباً سالان می عمران سارغ مرد پیکر
سارغ ناور د ابٹیا قضیہ پول شعورون

در بیان ذکر ناحو ابن سارغ

ناحور ناورینون سدا اصلی نام بتایا
ہو رتیقال بالسن سیٹا اوہ والد لقمانون
دوسوا اٹھ ستالاندی عمر اکم وزیادہ ناہیں

اوناشی سالان عمران جیدم تاریخ باہر آیا
داخل نسب تاریخ کہندے عارج ہو بیانون
ذکر پیدایش آذر تر یا پاک خلیل گاہیں

در ذکر آذر یا بلخ را

شتر سالان عمران تاریخ جیدم ہوئی آہی
ترجی بیٹے فیروز سند اک باران بیاد
دو دین اوہ حقیقی بہائی ابراہیم خلیلون

جد بنیان پیدا ہو یا پاک خلیل الھی
ناحور شترادہ ہر لون ہوٹا دیکھو قدرت قادر
لوط دین رانے بیٹا پکران اس لیلون

ایہو آذر تاریخ نامی بت بناون والا

کار بگرا دستا دو دھیر احب اولہ چالا

در بیان حضرت ابراہیم ابن ذریہ تاریخ را

معنی ابراہیم نبی کہ ہول بناوان تہیون
بابا ہریان زیادہ معنی کہن صفاتی
اکہزارا کاسی سالان پیدا بعد طوفان
جمشید زمانے خورد لڑکا وحی عہد فصحا کون
بلکہ ماریا گیا حرامی کافر ناگان والا
خفاک زمانے دیس عراقی بابل شہر چالے
بعضیان ایہ روایت کیتی تا بعد ابراہیم
سختاریب آما تدا گوش بیٹا عاون
دعوی جس خدائی کیتا مشرک کافر ہما
حضرت ابراہیم دی خاطر چکھا اوں پنج الی
تا ہی کافر باطل الے نہ اسلام لیلا
اوہون منور ولایت جاندا انسان بیٹا علوان
سان خفاک حقیقی بیانی نہ کر طول زمانہ
طولیس بعضی نام تہاون شان اصلی آما
پتھر وانگہی سب دیہی جسم اوسہ تکلیا
رخصت کیتا سائرہ تائین مٹھا بول ابون
تافیر مصر چہرہ پنیبر کیتا مقصد کنگاون

ابراہیم لفظی معنی دوسن دینا مینون
شاید عار دی اندر کہیا رحم کیتا اُس فاتی
جمشید زمانے ہوئی تولد ذکر تاریخ بیان
ہجرت کیتی جسد ہاٹے فریدون اتفاق
وڈا جسے ظلم کما یا فارس دیس کمالا
نمروذ حرامی شاہ دیارون کہن وایت
بعضے خود لکھن مختاری نمروذ ابن کنگاون
عابہ ارم دا بیٹا سام لڑخ اولادون
طرف اسی نان تیر چلاٹے ایدا جہل شمار
گلزار ہوئی اوہ اگ تمامی شرم ساس پانی
خلیل اللہ تا ہجرت کر کے طرف خزان مدنا
حاکم نامی اوس زمانے تا بعد ابراہیم
خفاک ماریا گیا تدا ہی فریدون زمانہ
جسے بی بی سائرہ اوتے کیتی بدنگا
عجزہ وچہ اودہ تائب ہویا اول ہے نہ سکیا
ناجرہ گولی اوسہ بخشی حکمت بٹ تابون
شام ولایت عمر گذاری فضل و دار حجابون

دیس کنعان قبر مبارک حضرت یاز خلیلون
سایرہ تہمین اولاد نہ ہوتی تا ایہ عقد پڑایا
تا فیر صاحب کو پیدائسمعیل بمعنی
ایسراک خلیل زمانے عالم مصر والا
حضرت موسیٰ نال مقابلہ جس فرعون نے کیتا
نان نحاک حقیقی بہائی فریدون ایرا
دعویٰ جس خدائی کیتا غرق ہو یا دریائوں
منوچہر ابرج بیٹا ابرج فریدون
لئے فرعون یوسف والا قوم عمیق سادان

ناجرہ رنگ نکاح فیر کیتا قدرت تب خلیلون
اولا جازت بی بی دلی تاہین کاج رچایا
وہاں شہنشاہ اللہ خاطر جس اوڈنبرہ
نام فرعون لقب شیطانی قبطیان موندہ کالا
ولید نام ریائے بیٹا قبطی نسلون میتا
دلید سناؤن پچھے ہو یا موسیٰ بنی زمانے
منوچہر اوس زمانے آبا بیت کہلان ایسراؤن
ساڈھے چار سوسالان عمران موسیٰ فرعون زبوں
قصہ پڑیا لوط پیغمبر طلب حدیو چاوان

در بیان قصہ حضرت لوط

حضرت لوط پیغمبر خاصہ بیٹا اوہ مارلون
حضرت ابراہیم زمانے بنی مکمل خاصہ
چار لاکھ سدوی کافر شہر چار برابر
وانگ ٹھکانان جن شیطانات فاعل مفعول نامی
حضرت لوط الضیحت کیتی باز نہ آون کافر
بلکہ نہ کران زیادہ آہے ہو سدومون
ایسراک خلیل ہی لہجے زندہ آہے
اسحاق بی بی سایرہ وچون خاص رسول اللہ
اونڈی اک کنعانون کیتی اسم ام قطورا
اسباق شوخ یقتان زمراں ویکھ برابر چار

ماران نام آذر داجا یا تاریخ لقب چھانوں
ہدایت شہر سدوم دی خاطر مطلب یہ خلاصہ
ہر اک شہرون لکھ لکھ ہر دآہے سب اکابر
لوٹدی بازی جوین بشوری کردی لوک حرامی
ہوئے غرق سدوی ساکنہ کر گلان وافر
اوہ ہی ہو غرق نامی شرک کافر و مومن
اٹھ ہوئے فرزند خلیلون کم زیادہ ناھے
سمعیل باجرہ و شکون دو جاگ حدی شامی
چھین شہر دکتس تہمین موسیٰ کہلان مطلب لوط
مدین زلزلے مدائن ساک ویکھ کتاب اوتار

ہو حال لکھیا کہ صاف چہان فرزند
 فوج اللہ وادراگان تھوہ وایساقون
 جسد عمران پاک خلیون ہوئی آرسالان
 عمران جداحق نبیدی سالان ہربر
 جسد عمر یعقوب نبیدی ہوئی سال چہا پی
 لاوی دی جد عمر مبارک ہی سال چہا پی
 عمر تریٹہ سالان پوری ہوئی جد قاتون
 ستر سالان پوری عمران جد ہو عمران
 اکوویہ سالان جد عمران پاک موسوی ہست
 دو بہائی ہون پیغمبر مریم جاس شیرہ
 اکو پچہی سال برابر راقع وچہ نقسیران
 یعنی ہتر موسیٰ پچہ منو چہر ہوا تداہیں
 ہن ذکر اولاد یعقوبون پچہ سدر باران
 بی بی رحیل لے لیا دو دین نسل ناخوون
 راجیلہ تین دو بیٹی پیدا یوسف اک پیغمبر
 بیٹے چار لیا تین ہوئے دو دین سکبان پچہ پال
 شہون لے روٹیل لاوتی ہو رہو وہ
 یساکراتے زبوگون دان ہو رتتالی
 لے یاران وچون ہوا یوسف نبی پیغمبر
 مسرولایت اوس نے غریز کہن جہا پی
 مغرب لیون کہتی آہی اوس داور غنہ شادی

ذکر اسحاق اسمعیلون و سیاد لشمند
 شہر پیغمبر حسین قول حامی القاتون
 اسحاق پیغمبر پیدا ہوا وقت پچہ دیپا حالان
 عیض یعقوب تولد ہوئے وونون مردا کا
 لاوی جہان شہید ہون اہ تہا پی
 قاتات تولد اہنہیں یامی سند خاص نکالی
 عمران پیدا کہن تداہیں مسر عالی ذاتون
 ہتر موسیٰ جاس ہودہ روشن اسم قاتون
 اہ دنیا تہ چوہ مسد ہا ہرگز فرق نہ کوئی
 حضرت موسیٰ ہر نون ہوا گودا و ویرا
 خلیل الہی اگے ہوا وچہ کتاب تحریران
 خلیل بانان عہدنا کون ارج ندون نامہیں
 واضح کر کے کہلان قصہ بکر وچہ خباران
 ناخو پاک خلیکے بہائی حقیقی وچہ شہوون
 امین ہن حقیقی بہائی دلیس کنعانے اندر
 درست عقد وچہ اوس نے سانون کچہ نہ کنعان
 چہنیں پچہ کر گولیان چون نہ کر گل ہودہ
 کاڈا شا چہن برابر باران ہرت سہالے
 پاس غریز وکمانان جاکے مسرولایت اندر
 لعتبہ و غنہ یاخراخی نوکر کہہ او تہا شین
 خواب بشارت عشق زینا مغرب ہی شاہراہی

پہلے اسم روٹیل مبارک ہے آن نایا
 لے فرعون یوسف والا مومن ہو یا خاصہ
 قابوس نام سلسبے بیٹا کا فرشتہ ثانی
 ہو فرعون جو موسیٰ والا نام ولید ریانی
 مہتر یوسف دی فیر پشتون اک سغیر ہمارا
 پست سالان کال محسنی تہین یوسف الگ ہوا
 یہود اسم مبارک بیٹا خاص یعقوب
 سلیمان ہو یا تس بیٹا نبی شاہ کنگارون
 مہتر سلیمان بنید انبیا سے ٹولان
 یسح ابن عوفید کہا دی عوفید یو غریا
 غثون نام عمیو دب جایا دم باب کہا
 باقس نام یہودی بیٹا ہوو یعقوب کنعان
 چالی سال ہی تس شاہی اوپر روم زمین
 پنج سی ہو چہتر سالان اگے سلیمان
 مہتر سلیمان پیمبر شاہ شہنشاہ عالی
 بلکہ سلیمان اولاد و تر تس سالان توڑی
 فرعون لنگڑا جس نے شاہ خاز یہود
 جدم گیا خاز جہانوں کہن تا دستار
 اوہ ہی ماریا گیا مہتر شاہ یہود انوالا
 بختہ نصر جنگ دے بارے کیتا شام مار
 بید مقدس اقصیٰ والا شہر ویران کرایا

مرم پیمبر امت مادیان احسن قصہ آیا
 فرعون پانی فعل شیطانی جانب فرخ و ہر
 ایسر قوم عمالقہ چون غرق ہو یا وچہ پانی
 اوہ ہی غرق ہو یا وچہ پانی نہ کر طول فشانے
 یوشع نام اوہ لوتے بیٹا وچہ قران شہار
 عوج نام عنق دا بیٹا جس نے مویا
 حضرت داؤد اوسد پشتون زبان دیکھ مجبور
 اقصیٰ جس بنو امی قصہ دیکھ قران
 سلیمان ابن داؤد داؤد لیج کر بولان
 بوغر سلیمان بیٹا غثون تنک پوجایا
 دم حصر دے داہی بیٹا بارص تنک پوجایا
 عیسیٰ یعقوب اوسکے بہائی ابن سحاق حنائی
 تابع جن حناور آدم منکر لوک کہنے
 مہتر موسیٰ لدرے ختم کلام بیانون
 لدرے مایا تا فیر گدی رجعت مہمالی
 نتیجہ سالان ہو رہی آ آخر گدی چھوڑی
 اگے اوسے کوٹھا اوسنوں قہطیان مردود
 بختہ نصر جنگ چلایا اگے شام دیارون
 صدقیا فیر خلافت پانی کیتا نہ سمہالا
 صدقیا تا شہاد پانی ظالم تیج کفارون
 دانیال سغیر زندا لہجہ بد ہا لے سد مایا

اتنے خرقیال پیغمبر کسیتا قید کفار ان
 سلیمان بن پچھے ہو یا ایہ سمجھ سارا کار
 دانیال خات مبارک پالی دلیس عراقی
 حضرت ارمیابی خدا دازندہ اوس نے مانے
 اتنے عربی سرداری محمد بیٹا عدنان بن
 امی مرتا بعد از ابرانہون ویری نال ہودان
 چار کس سالان سلیمان بن پچھے ایہ کم ہو یا
 حضرت فکر یا اتے یحییٰ ہتر عیسیٰ نالے
 حضرت سلیمان دی اسلون ترے پیغمبر ہار
 اک فرزند الیون ہو یا اوہ بھی نبی خدا دا
 دو الکفل نبی بنون کہندی ڈوٹھا ہر کتاون
 روم نام اوہ عیسیٰ بیٹا جسے روم سوا
 اتے حضرت خواجہ خضر اوہ ہی اوس نے مانے
 دوس سالان عمر مبارک ہوئی پاک خلیون
 قصہ ایہ رسولان والا تم کیتا میں سارا

فارس جان کسے چ ارادہ تا کیتا بدکاران
 دوجی وار آبا دایہ ہو یا عزیز بنی چو کا
 خرقیال د وبارے آیا دیکھ ہزاران ڈالے
 لہر سپ شاہ شہنشاہ کافر دلیس ایران
 بختہ نصر دلیس عراقی بابل شہر چہر پانوں
 اقصیٰ مسجدی برادلی سل کیتی مردودان
 بختہ نصر زور اور کافر کوٹ حصار دہو یا
 بی بی مریم دہی عمر ان جہدی کرم نالے
 ہتر الیون عیسیٰ دی پشتون صابر نام پیار
 لشیر اوسد اسم مبارک ایہ لفظ خطا دا
 اتے الیاس اوس زمانے قدرت رب مانوں
 ایہ پڑوتا خاص خلیون دلیس یونان سنایا
 آب حیات دوان ل پتیا خضر الیاس لگانے
 کم زیادہ کسی نہ لکھے پکران الیس دلیون
 ذکر اسمعیل نبی دا اوہ پیغمبر ہزار

در بیان حضرت اسمعیل

عمر ابراہیم نبی ہی ہوئی چہا پی سالان
 چودان سالاندی آسے اسمعیل نورانی
 معنی اسمعیل بنیدی لکھہ دیکھا دوان ظاہر

انحاق پیغمبر پیدا ہو یا مرسل شاہ کمالان
 اسمعیل اسم سرانی دخل نسب حقانی
 مطیع اللہ اوہ رب خلیون دادا سر ظاہر

اسحاق بنی جدید ہو یا بی بی سائر لولی
 بہی فرمان ہو یا درگا ہوں جو سائر فرمایا
 تافیر پاک خلیفہ ابی بدما لک سفر دوا
 جہا کعبہ بن ہساون اوس لگانے آئی
 امر جنابوں جو نکر سانون میں کم کیا اوون
 دو مان تائین چوڑ کر ہیں جانب شام سدا
 نوکل امتد صاحب آتو تھوڑی خرچی پلو
 جسم سارا خرچ کھوٹا جان لبان پر آئی
 ویکھ مصیبت وڈری بی بی جاریک پیان
 خشکے رگستانی لے کوہ ہزاران
 کدو فوج اتدی جانب غشیان کہا کہا آو
 اربیل کر مشکل ساڈی تین بن ہونجوی
 ہو ہوش گیا شہزادہ وکیان جسم وکیان
 بی بی دکھ ویکھ نہ سکے ہو یا دور سہا
 جہا اڈیان حضرت لایان سیرا تہا لوچھی
 گویا کانگ پھاڑون گچی ہاٹھان مار دوول
 جسم تہو یا سب جامہ پرانی اکھ شہزادی
 پانی پیتا سرت سہالی آئی ہوش دماغون
 جرم ابن مخطان قبیلا اندراو نہان لایان
 عجزہ نکرے سار ڈھٹا چہترہ نوری
 اجازت منگی بی بی کوون سان پائیں ساڈی

اسمیل نہ ہوا تہا یون نالے ماجرہ گولی
 کر نان اوہ سبہ کم ضروری اصلی بہت چہا
 کنگانوں طرف حجاز سدایا دادا شاہ قمر دوا
 دے پانی کچھ خرچ انا جون رو بنی فرمائے
 ہن لستی سبہ رتب حوالے اسجا بیٹھو دووین
 دہر اندھ ہور بی بی ماجرہ دووین اس لگان
 رگیساٹران سخت او جاران جاگر کلیجہ لے
 ہیکہ لگی ہور تنگی سون چرواہ نہ کائی
 پانی دا کوئی کھج نہ دے اندر بار او جاران
 بے امید ہوئی ہر طرفون خار کنڈی گلزاران
 جگر سیار ایازینے مشکل کون کہو لاو
 باجہ تیری کوئی نہیں لگانان کی سر ڈھوئی
 اڈیان رگر زینے سیٹیان چور ہو یاں ہریان
 نعرہ مار زینے ڈگی کینیا دھول بچارا
 جشم ما بہو مار وانگون نہر لوزانی چھی
 پانی وک لگانان ٹریاٹھے ریتان تلے
 دھٹا پانی مارے لہران نہ کر بہت لگارسے
 اس گل داتا چرچا ہو یا معجزہ بنی چراغون
 بناس نواحی وسد ساسخبران فوج عوامان
 کرنش کر ادا ہون بیٹھے صاحب حضور
 خرچ قساڈا سڈی لستے صاحب ساڈے

اسی تابعدار تادو ہر دیکھ سیر ہر مین
چشمے زرم دی ہن پارون مطلب کی نشا
بی بی شہر طائر ایل قیوے بنیان کم سولہ
عرب عار جہ بنون کہندی پاک بندی دای
رہند اسماعیل و حالے کعبے دی مختاری
یاران خارج دخل نسب چلی اک قیدارون
زید مراد الے قطور ثابت بنداسانی
میتا تائب برابر باران مورخ نسا دساند
اکسو شیتی عمر مبارک موہی بی جلیون
ظاہر حاجی قبر تادون دیکھ شہادت جان

پانی شیرون شہدون مٹھارل قیام کر مین
دیکھ اقبال کمال نسا ڈاٹھیک یقین اسادا
پڑیا دامن یہاں نسا ڈاٹھیا وان اینا پلہ
وچ اللہ تاکیتی آہی جریم قبائلیون شادی
جرہی مرد آہے مردانے غرب اندر سرداری
باران بی بی وچون میں ٹھا اخبارون
اسم ہر والکھ وچھا وان یاران بی بی باقی
بدین اندر الے طمنا سستی فتا و بتاندی
عرب ستر بقلب مبارک نشن سمیلون
پاس کعبہ اوہ دفن ہے والدہ جہری تہا وین

در بیان ذکر قیدار ابن حضرت اسماعیل

ایسرسل اسحاق نبی تین بند پیری لیتی
تافیر قوم جنات دیو چون عقد کرا یا شیرا
کردی جسد موقت جماعون جسم سویت کمال
اجے لے توپ پیغمبر زندا اوسد جتہ پھرا یا
حمل بیات پیدار کے دادا شاہ سلطانون
جریم قبیلون دادی سرور ایہ گل کہہ گاہون

دوسو سالان عمر قیدارون ہسو عورت کیتی
کے تہین اولاد نہ ہوئی لایاوس تیرا
مراوجن ان ایہ ظاہر ہو ووز محمد والا
تافیر اوہ تابوت سکینہ رست قیدار اوٹھایا
عرب ولایت واپس آئے رخصت ہو کنگا
ایسر نی بی غاضرہ چون فضل ہو یا در گاہون

در بیان ذکر گل بن قیدار

فوت قیزار ہو یا تا حمل صاحب بنیان ستارو

داخل نسب بنیادین شبت بعد شمارون

در بیان ذکر ثابت یا شبت ابن حمل

صاحب شبت داخل نسب پیدا ہو یا غارو
ایسر حرم قبایل چون بی بی نیک سعید

سعیدہ اوسکو والدہ کہند فوت ہوئی تکرارون
شبت دی ہو بات نہ لکھی ہر کتابون دیدہ

در بیان ذکر سلمان ابن شبت را

کجہ دسان نہ اوس الکھیا جسد اسم سلمان

داخل نسب اوسون کردی سند کتابان

در بیان ذکر جمیع یالیح ابن سلمان

یسع اوسد انام بتایا جمیع نقل کتابون
وجہ تسمیہ کچھ کتابون نام جمیع کیون
سخت عبا جہیا اوسدانہ کوئی سر اوٹھا
کوئی شخص اوسد تلے زورون ان بنی
جریم قبایل چون اوسکو والدہ نیک زانی

موسیٰ بعض لکھ سدر ہا فضل رب ہابون
برو میدانی و سپین جیا جسم نورانی پیریا
سیست دشت ہیبت کولون ہر اک سیر تو
بر جو رستم دہرن شیرینی دہمک شام ایرانی
عمر تقداد نہ کسے دسی داخل نسب نورانی

در بیان ذکر اوڈا بن ہمیرا

اوڈا اوسد انام ساون والدہ بنی حمیرون
جوئی طرح اوس خط نکالے اگے اگ سرانی

ہر اک علمون باہری صاحب وڈا تدبیرون
فارسی ترکی عربی رومی کی گل کھران زانی

در بیان ذکر اوڈا بن اوڈرا

آواز بلند اجیا اوسدا باران میلان تھئی	نبی سلون الہ ستدی سوہر کیفیت چھوڑی
آوازن آسونی لسیو خاطر کہند لوک تھائی	دھل لبون دیو پیارا دادا نبی گرامی

در بیان ذکر عدنان بن ادا بن در

عدنان تہمین کمر توڑی قیدار آدم تہین	ہٹیک رست لب نام ہر گز فرق جو تہین
ونج افتد عدنان کوڑی بہت طن و چالے	صحی رویت کسی لکھی ذیل فرمت و کالے
عدنان نام آو دا بیٹا آو دا ودا برابر	او دلیع توڑی جاو لیع ہمتیع اکابر
ہمتیع سلامان دین شیشا شلتان لایا	بشت یا ثابت حمل سند حمل قیدار پوچایا
وجہ لتیمہ بن عدنان لون لکھ دیکھا و اظہار	جن السنہ پیری اوسد دشمن جہ و ن باہر
بلکہ انسی مرد زور اور فارس دیون لگے	مقابلہ ہر گز کسے نہ کیتا جدم حریفیا لگی
غرق ہوئے اودہ انسی کافر قدرت سحر جہاں	نبی فخطا لون الہ لو سک سندیاں سحر

در بیان ذکر معدن عدنان ا

معدن اوسدا اسم مبارک ایہ بیٹا حد نون	دھل لب نام ہر گز فرق جو تہین
کینت یو فضا اوسدی لفظ معدن ساو	روح تازہ ایہ لفظ عربی حال با موکاوان
حسن بخ یادہ یوسف ثانی چہر اقر نورانی	رستم سام ترمیان کونون و دھیدانی
بلکہ واقع اک لڑالون فوجان نبی یعقوبون	اوسد کارن کارن آیان دھان ہر محبوبون
دھول دھچہ چہر کتاوٹی کسے لاک جوانان	معدن فضا ک بہادر جالی سوئے تیر روانان
تینگان دسروہ بہادر لیتھے چہرٹ نا یا فیلان	رخ پیادہ خبر نہ کسے بجلی تھہ مسلان
کالی رات گھٹا لوچ بجلی چمکن سبھے کھے	خونی شیر دیون للکاران ہر سوہر لہے
چہر لالی دودہ گلابون جسم تھائی رنگی	پکے سرخ انار قنداری سہارگان شربت شکر

نہے بند کھنغانی مہتا سر توڑے
 استہین دودہ خجالت ناہین بے غالب
 اسان خواری بھٹا ہٹائی نسل سمجھو
 پنجمیر بدو عادی خاطر ہو بیاد و زالنون
 ہرگز بدو عانہ کرنی سرور ختم نبی مان
 بیٹے چار معدون ہو دیاد و دسیان
 قضایہ لے فیضی یار و صاحبزادیان جوان

ادہنان فی شکایت کیتی پیش پنجمیر جا کے
 دیرون نظران طرف اسادی لہو و دھڑکے
 بدو عاکر و حق ادہنان مطلب الیس دلیون
 جبرائیل فرشتہ نوری نازل تدسجھا لون
 معددی پشتون پیدا ہو سی کر سی رشقیان
 نزار ایا رخاک مالک لکھا سہنا بہا یان
 والدہ لندی بنی عدنانون تان طول و کایان

در بیان ذکر نزار ابن محمدا

داخل نسب نزار بہادر بیٹے چار نزار و
 مفرد ذکر اخیر او تھاوان آدمی سمجھو امان
 آیا و ربیعہ لے مقرر آثار برابر حیار
 کعب نام مامتہ و ابیہا جنون کہیں آبادی
 قیس نام ساعدہ و اجایا لشہر فضیلت
 لے ربیعہ پت نزار و ن دو بیٹے تسانی
 اسد تہین دو بیٹے ظاہر اکدا اسم جدید
 وائل تہین دو بیٹے پیدا اثلین بکرتے
 مرقیس کبر لے صغریت نامی لشد و دیو
 سید کا فر کربائل خالد نال لرایان
 لے تہیاد و سد اجایا ٹھیک بیعد واد
 قارطانی ہو رقبائل اکثر و لیسین و جیا

مفرد داخل نسب و چہ خارج سر شمار و ن
 اسم مبارک دالکھان سند کتاب تمامان
 ہر تہین و دایاد و سادون اوس قبائل بہار
 سخاوت کیتی نام و دایادیس حجاز آبادی
 و دافصیح او عرب لایت جہتہین و رخیلت
 اسداک صبعہ لکھا و دین صبا گرا می
 جدید و اپت و ایل نوری نامی مرد و سید
 بکر و چون فیز کلب قبیلہ بکر قوم فتوری
 بنی حنفہ شہر مایہ نسل بکر و دین
 زید شہاد و شجایا بی ابن خطابون سانیان
 ساکن خمیر و لیس ہاڑی ہنہ کربات زیادہ
 اپسیر بنی بکر کھا و ن رت پڑوہ کجیا

ہو رہا جس سے مراد اجایا مرہ پت شیبانی
 صبیحہ بن ربیعہ قبیلہ یہ پت ہویانانی
 ربیعہ تہین ہو رہا قبائل نیم نمزیائے
 بنی عبد القیس قبیلہ چھوٹا ان لوگ تباہ
 چوتھا سے انما نزارون دال قرعہ شمالی

شیبان بن بکر کہا دال شیبانی
 شش شاہ ایسے خون جوتون ہیکل شامی
 محل سدوس لکھ ہا زرم پنج برابر آئے
 ہراک فرقہ لکھ سالیاسہ و نام لبانہ
 بین لایت کرن گزارہ لقب بیکانی

در بیان ذکر مغز ابن نزار را

مفرقے دو بیٹے آئے نسب الیاسون
 ہوا زان والے لوگ نامی آئے قیس علیانوں
 سرور عالم شاہ رسولان جسجا پرورش پائی
 بنی کلاب قیس قبائل جلیب لایت رہند
 بنی عقیل ابن قیس موصل دی سرداری
 بنی خضابہ ابن قیس عیسیٰ عراق و حالے
 بنی معاویہ بکر قبائل بکر بنی ہوا زون
 بنی ہلال ہو رہی ثقیفہ شہر طائف اندر
 عمر نام منبہ دایٹا منبہ بکر ہوا زون
 باقی ماندہ ہو رہا قبائل لکھ دیکھا دان سار
 بنی یسرو بنی بابلہ سازن بنی عطفانوں
 بنی اتحج ہو رہا قبائل بنی سلیمون
 بنی ذبیان ہو رہی قیس چار سالان لوری
 بنی عدوان جبدا قبیلہ عدوان پت عمر دا

ایمیر ذکر قیس علیانے علیا ابن یون
 ہو رہا یہ ابن بکر بکر سوار سپہ سالوں
 دای حلیمہ قیس قبائل کر اسوار سدہا کی
 صالح ابن مرداس نامی عرب واکہند
 بنی عامر آئے صحیفہ جماعی ادب ہاری
 اوس دیس اندر سرداری عربوں کسکالے
 در بن صمہ قیس بکر بن واقف ہوا زون
 ایہ سب قومان قیس لادون کر بیت و منبر
 نامی مرد میدان زود ایتز نظر شاہ ہوا زون
 ایمیر ایہ سب قیس لادون رت سبھن مار
 عیس قبائل بنی غطفانی رتبہ دہ جہانوں
 بنی ذبیان بنی فرازہ فرصد یا قیس
 جنگ چایا سب سے ہزار ایس دیروا کہہ موکی
 عمر ابن قیس یونون ذکر موکا یا ہوا

عدوانی لوگ اسلاموں کی کلت ابراہیموں	ساکن شہر طائف والے وہم نہ کسے غنیموں
حصین نام خلیفے بیٹا اودہ بدر داجایا	پیش پیغمبر شہر مدینے و بیچ اسلام لایا
منافق ہو یا اودہ حرامی لیان سنگ ہو دا	بہتے اوسے لوگ و گاڑے اما دل نامر دودا

در بیان ذکر الیاس بن خضر را

الیاس تین دو بیٹے ہوئے در کد خان	طاختر جدا اسم مبارک خارج نسبوں حسین
----------------------------------	-------------------------------------

در بیان ذکر مرک ابن الیاس را

مرک دو بیٹے نامی خارج نسب ہذیلہ	ابن مسعود بنیکے جایا نامی مرد رسیدہ
مرد خدیجہ دخل نسبوں داد اسر و عالم	نامی حیت چلاک نے یادہ ایہ گل ہر لون محالم

در بیان ذکر خدیجہ ابن مرک را

خدیجہ تری بیٹے ہوئے دخل نسب کنانہ	اہوان اہل دودین خارج نہ کر طول شانہ
-----------------------------------	-------------------------------------

در بیان ذکر کنانہ ابن خدیجہ را

چمین سٹریٹس مرد کنانہ شہر بہادر کے	نفر دخل نسب مبارک ہو خارج مین تکے
مالک عامر ملک کان عمر شہر عبد مناف	ہر اک مردون ہر قبائل حاصل ہے کی لافون
ابو ذر غفاری ہو یا بلکہ عبد منافون	عبد مناف کنانہ بیٹا شان واکوہ قافون

در بیان ذکر مالک ابن نفیرا

نفیر تین اک بیٹا پید دخل نسب سوسی	مالک تارا اسم مبارک ہو ریت نہ کوئی
-----------------------------------	------------------------------------

در بیان ذکر مالک بن نفیر

مالک گھر اکو بیٹا داخل نسب والا | فہرا اوسدا اسم تبارک عربے لایت بہالا

در بیان ذکر فہرا بن مالک

<p>فہرا تہین سے بیٹے ہوئے داخل نسب غالب ابن سعید مغرب والے نالے ہو رفیقہیان ہمیشہ اپنوں شوق شکار وں ہند کج گناہ لانہ لون تا کہین قریشی بھی نظر شکار وں دوم روایت جبریم زمانے جبریم فساد اٹھایا معنے قریشی کٹھا کرناں لانہ چھپیان تائیں جواولا د فہرا تہین ہوئی اوس قریش سدا یا غالب شجر تبارک الے حارث بہائی تری حقیقی یعنے حضرت ابو عبیدہ صلی فہرا اولاد وں</p>	<p>اول جس قریش سدا یا میرا یہ مطالب فہرا کیون قریش سدا یا کا ذب سر بہنیا جون لانہ چہ دریا و ان اپناں دن گذار ہی فہرا نام پھرا یا صفا قصہ اخبار وں تکڑے ہوئے اسمعیلی ہر لون سدا یا اوس کٹھا کیتا سب بات برابر سائیں ابو عبیدہ ابن الحراح حارث واپست پایا والدہ لندی مطربائل قول لیکا تحقیقی آمین پیغمبر شان اگا تہین سمن دفسا وں</p>
--	---

در بیان ذکر غالب بن فہرا

<p>غالب تہین سے بیٹے ہوئے دہا ہر اخبار وں لوی داخل نسب پیغمبر طبرک رک والے</p>	<p>قیم دوام ناقص فتن خارج نسب شمار وں والدہ اوسدی برک وں دارین حجاز وں</p>
--	--

در بیان لوی بن غالب

<p>چہین مطربائل لوی چون کعب غزٹ پالی</p>	<p>خارج عاخر پنج بچا تہین حقیقی بہائی</p>
--	---

خدمت سعادتی تجارت عامر مور شاہ	خرنوع قبیلہ یون الدہ لندی لاسوہری جاہر
لوی مراد محولائی کولون بکری بنہ گایڑ	تشبیہ و سنون دین چوانون سان تیرتایین

در بیان ذکر کعب ابن لوی را

کعب بن شریک بیٹے پید پوری سند ساوا	داخل نسبون جسوں عامر باقی دو ہاوان
اصیص عدی دو دین خارج اصیص	ابی امینہ دشمن سرور کافر سخت شادون
عمرو نام اوہ عاصی بیٹا اصیص اولان	عدی دادا شاہ عمر و احسن سلام و دایا
سعد نام اوہ زید بیٹا زید ابن خطابون	سار کمال مرد حضوری عزت پاک جنابون
والدہ لندی بنی خراعون لکھیا ہما علما	ذکر تبرکت سرور محکم ہما دہاوان

در بیان ذکر کعب ابن کعب را

مراد شریک بیٹے آصف نسب بنی کلابون	تیم لفظ یا فیر لفظ معصط اسم جنابون
ابوبکر تیم قبیلہ طلحہ صاحب دو دین	نسب نامہ چار ان شاخون لکے گل دین
ابوبکر اسم عبد اللہ ابن ابی قحافہ	ہر ولایت دین ہیمان اوہ قصوری نافہ
حضرت طلحہ ابن عبد اللہ عبد اللہ بن عثمان	عثمان عامر و اکرم بیٹا عامر کعب چہانون
کعب سعد بن شریک رلیا سعد تیم کما و	اوہ تیم مرد ابیٹا عالی رتبہ پا و سے
ابو جہل ابو جہل حضرت خالد لفظ قبیل اکا	بنی مخزوم قبیلہ بہار اہور دسو کوئی را کا
جیمہ والدہ عمر صاحب عدی عمر زید خطابون	ابو جہل دی اوہ ہمیشہ روشن چن کلابون
خالد نام و کعب بیٹا ولید مغیرہ جابا	مغیرہ ابن عبد اللہ نوری ابن عمر دسا یا
عمر نام مخزوم و ابیٹا مخزوم لفظ دسا	لفظ نامہ مرد اجنیاں راوی رخ لکاند
والدہ و سیدی نصر اولادون ہما ہر کلابون	ذکر سن کلاب ہما وان منگ عا جنابون

در بیان ذکر کلاب بن مرہ

<p>بیٹے ترے کلاب بن مرہ کے خارج کر نوردن زہرہ حبذا اسم مبارک خارج نسب والا حضرت زہیر کے سعد بن سعد قاصصا عبد الرحمن ابن عوف ابو زید بولا سند حضرت آمنہ والدہ سرور بنی زہرہ و چون ترے عمر دو سالگم آئے اک بلال لیا ندا ابو بکر محمد یحییٰ ابراہیم لورانی سعد ترے بہائی حقیقی و حقیقت حار نسب نامہ سعد و قاصصون نالے صا زہیر سعد نام و قاصصے بیٹا و قاصص مالک حبشیان رہب ابن عبد منافون زہرہ ابن کلابون</p>	<p>قضی داخل نسب ہوا کرنی بات شہور بنی زہرہ مرد زور اور ہیک دست مقال عالی رتبہ وجہ اصحابان فارس دین بابا عشرۃ مشرہ داہمہ چون ترے صنی لیا ندا وہ بیٹے ابن عوف و ہوا گلا و ہوا چوں ہو مغیرہ اک حمید اسمعیل بلال ندا زید سہیل ہو رعبداہمہ رکہ عثمان لیشانی عمر سعد عامر عقیامہ اک نام پیارے لکڑ ساوان سمجھ آوی منزل نمکے خیرون مالک ابن بہر کلبا وے ہر کلابون حبشیان اسی الخشب نامہ ختم رکہ امید و مابون</p>
---	--

در بیان ذکر قضی بن کلاب

<p>ترے قضی تہین بیٹے ہوئے نسب عبد منافون ام خدیجہ حرم پیغمبر خویلدی ادہ بیٹی ورقہ نام اسد اچانیا اسد اچیرا بہائی معنی قضی قاضی کولون مخفف لفظ حبشیان بنی خزاعہ جانب سرور فیر قبیلہ رلیا</p>	<p>عبد العزی ہو رعب الدلر خارج نسب ہواون نیک نانی نیکان و چون پاکان سنگ سمیٹی عالم فاضل حبصا توریون عرب بیت سی بنی خزاعہ حبس نکالے مدد کیتی حبشیان بنی بکر طرف قریشیان سارہ اسیر گلیا</p>
---	---

در بیان ذکر عتبہ بن قضی

کامل باران بیٹے ہندو صاحب کرامت نے
 برائے دین اسم مبارک کجھان میں سے
 عباس حمزہ پیش پیغمبر صاف سلام لیئے
 حضرت حمزہ حبیل معقوم ایہ حق بھائی
 عباس و زاراتے قلم مانی اک بناندی
 زبیر عبداللہ ابوطالب کتب میں طاریے
 بن اگلاں حبسون حبسون غلام نکھر کر کے
 چار تھے فرزند نزاروں مضر پیدا دادا
 فوت نزار ہوا تارل بل جھگڑا کیتا بہا بیان
 ایون رسم عرب ولایت ہی قریشان آری
 ایاس نام مضر داجا یا نہ کجھ گل و دہانی
 مذکر دافیر تیر خدیجہ مرد دلاور سوئی
 کنانے سے گھر نظر پیدا دادا سرور عالم
 مالک سے گھر جھیاں غالب بیا پوتا
 کعب و ڈی لیافت والا دجیا عرب ولایت
 کلاب مردے گھر جھیاں ہنہ سخاوت پایا
 منہ حق سے گھر جھیاں پیدا ہوتے سخاوت قائم
 چاہے تیرے بند عبد الشمس و ڈیرا
 زفل مطلب اتے ہاشم بنی برابر چاہے
 فوت مناف ہوا تانا شتم دسن نام ڈایا
 عبد الشمس اتے ہاشم کیون کہہ ڈیویریون

یاران خارج اس عبداللہ داخل نسب ہلے
 دو مومن ہور باقی کافر طبری سند نکالے
 باقی ماندہ ہور تھانی ووزخ طرف سدائے
 یعنی والدہ اک سانکے ہرگز شک نہائی
 حارث ابولہب قریشی سنا اس لیاہی
 والدہ اک بناندی آری باران ختم پیسے
 بات کہتوں ایہ ظاہر ہولی اوکھیرا لہرے
 نزار رند اوج و جاران کے کم زیادہ
 اک بھئی جانب جہان ضدان جہان
 حکم کاہن کسے اوہ من اچھل ڈی گراہی
 ایاس فوت ہوا ناگدی تیر سے کجھ آئی
 جد خدیجہ لدرسدانان بگسٹانے ہوئی
 نصر نام مالک دایا ایہ گل ہر نون عالم
 غالب نام بوی دایا کعب ٹھیک و تا
 فوت ہوا فیر تیر جھیاں نامی شیر نہایت
 قحی جھیاں جسد ہڈا سے دسین نام ڈایا
 روٹی ڈلوے بہت غریبان معنی طبع لایم
 سفیان عثمانے دلجو دادا سنجی مرد و میرا
 اول اسم شتم و عمر اوزن دسن ہے
 جو شتم زید اسم قحی و اسب کتابون پایا
 خاطر اسکران جھانان ستہ اوزن

ہاشم ایہ گل تدون ہمیں سخت علات و شعی
 عبد الشمس کھاوٹ اندرون حاشیہ ہدایا
 فی عبد المطلب پانی کے دی سدری
 ہار ان بیٹے اسے ہوئے تیج بہادر سب
 شادی تا عبد اللہ والی ہوئی قوم قریشیوں
 بیج الاول خاص ہین وز در شہینہ آ
 مال ابڑہ کافرو الانوجان چڑھان
 سرور ابے نہ ہوئے پیدا با بل لہ سد ہایا
 جسدن سرور پیدا ہوئے دہرتی لرزہ کھاوٹ
 یخے رنگ محل تانی ہی اوہ مندر مناس
 تے نوشیرون تہا ہین خواب بشارت بیٹی
 اوہان تشران کے کوکن کارن چڑھی ایران
 بلکہ عنان پایا علیہ فارس وائے بنے
 شاہ فارس نے دہرہ سورے دانے کوک بلائے
 عبد المسیح ابن عمر اک فاضل نصرانی
 مردمانی اک دیس حجاز دن ہو یا پیدا ظاہر
 تیر اندھیب آتش رہی قوم ہو و نصیر
 آتش خلدن تسان کیون روشن سال ہزار
 اہ گل شیکے بولیا شاہ ایون رید بہندان
 ایس زندگی تے ہین ہر سو سال ہزار
 فوج خزانہ خرچ نہ پے قدم شیکے ہو بہان

ہاشمیان چڑھ بنی ہاشم تیج نزلادون چوٹی
 ہاشم موت ہو یا مارو مون عرب ولایت آنا
 ہشتم رسوم داوے والی رکھی ار سنے جاری
 ہین سبہ ذکر لکھ سدا یا حساب برابر سبہ
 ہاشمی آمنہ سبہ کی بی بی زہرہ خشیوں
 پہلی راتی پیدا ہوئے سرور قبلہ گام
 سرور شکم مانی کے اندھو یا دل بھلان
 واو عبد المطلب زندہ جس ایر بہار و کھایا
 شاہ ایران گھر شکستہ نہین کتاو دہا
 سرور پر نے گئے زینے کتب اوہ شاہ سارے
 شتران اک قتل حجاز دن جانب فارس چوٹی
 دوہان و ہران سل مست جڈے ہو یا جگت
 عربان دے گئے اوہ ہما ہی چین برابر سبہ
 کہا خواب مینون اک آبی عربان قدم حمائے
 جس ایر خواب تعبیر غنائی پیدا چن اسمانی
 ہر ولایت چڑھ دبا سی ہر نوں کر سی تاہر
 ختم بنیان نام محمد شاہ زودا و رہار
 گل ہو یا اوہ ایسے راتی برکت ہزاران
 مین ہی ہو یا عمر رسیدہ جانب طاق جانان
 اور کت تہنیا آتے چوڑ ترے گہرا
 مدد ویرا میر نہ کر سن و سی جدون گامان

مرحباوس شایسته ملین عادل نام و ہر یا
 جیکر قتل کتے کہ رٹ کے لو نہان ہی پادون
 اصلی مطلب پر جمالہ ذکر سرور والا
 اکدن مانی سرور تائین پا جولی بر چلے
 پھر اسرور وہ گلابون نور سے رخسارون
 تاب حسن دی چہل سکہ گوٹری نیرنی
 اندر اوہ بروٹے نوری ناگ کمان چھائی
 چھیاں لے موبار کتہ بہت کشادہ
 کتف کشادہ صدر چوڑا و سہیت صفایون
 کانگ سن دی سے ٹھاٹھاں نور تلے لائون
 اکواری جو کرے زاریت و نا عاشق بہتوے
 پیاری صورت ہر یون مکیست موندہ بارون
 ہو رہا پس رخ اکا کوئی دتی ملک و کھیالی
 اسے مانی ایہ بیہ کثیرا خواہ رسولان ہو ہی
 نام محمد اس دار کھیں اسم برکت والا
 مانی صاحب ہوئی تعجب صبح اوٹھہ سوئے
 عبدالمطلب کے لے مناجاتا کرنا والا
 چھیاں مانتے سرور آپ مانی گد سڈائی
 فیہ عبدالمطلب یا والی حلیمہ تائین
 والی حلیمہ لے سد مانی گودی شاہ نگینا
 اک جانب دارودہ ہمیشہ بیٹے یون ملائے

فرعون و قیافوس حرائی کبڑا ظلم کسایا
 دشمن ساگی پیدا ہوئے کی حال گفتارون
 کہول شتابی نہ کر گلان لامونہ سرخ سیالا
 دودہ پلائے راضی ہوئے چہاتی نال لگاؤ
 سرخ لبان ہرستی اکھین گول چہر کارون
 ہمک بند عجب سے سنا گول پر می سلطانی
 بال ایانے ڈہلے پہاڑوں پہ چلو چھائی
 گویا چڑھی کانگ حسن دی نہ کربات نہ پاؤ
 حسن نہ یادہ شاہ رسولان ہر تہین و دہ لائون
 دانے دیکھہ مودون مستانے گرجت شہان
 دیکھہ دیدار نہ ہرگز رجے جدا اکہ نہ جیوے
 مانی صاحب لاگل مہیے ہی جو سے خسارون
 نیم طبیعت سخن ملائم شیرن بہات کھالی
 دیس سب سے ہر فتح و یسین کوئی پیش کھلوسی
 ایہ گل کیکے غائب ہوا لگے گہرا و جالا
 عبدالمطلب کے گلان طالع نس اگرے
 محبت چا چیا ندی تا ہوئی اگے کہن ٹالا
 دادا عبدالمطلب زندہ پر دشمن صاحب پی
 کر کے کہ تنخواہ مقورہ ساڈا پت لچائین
 دیسوں کڈہ پر دیس و یکیا یا شہر سراس دنیا
 شیردان جو سہی طوفون سرور پر دشمن پاوے

کرے حرم نہ سرور کیتی جانب انصاف
 ترن پہن سے لائق ہوئے جادو جان بابر
 اکہ میاں سے سرور عالم اڑ نال سدائے
 شکم مبارک یا رشتہ بی پتہ کد سیاہاں
 فیر لکھا یا اس لکھانے قدرت بیکہ ربانی
 فیر اوہ شکم درست کر کے دووین غائب
 غصہ حضرت مہج نہ رسیا پانی زرد پارون
 دانی حلیمہ دا اوہ بیٹا نہٹا ویکہ تران
 کہیا آکی مویا بہانی آدیوران ل کوٹھا
 ایگل شکے جو کھانوائے سوئے لوگ اکٹھے
 ویکہ سلامت حضرت تائین پئے بہن کہلئے
 شاہ رسولان اول آخر جو کھیت آہی
 ہی کہیا مین درون ہو یا خون دہرتی جڑیا
 فیر کہیا درج دانی تائین جیب پوجا نان بیکر
 مت خون لکے ستر کی اسی غیب ثمانے
 دانی حلیمہ سے سدائی کہ گد مان فی اہوری
 اس تھین بھی پوراک گئی جسے سرور دانی
 حمد امین امانت والا وہم پیوچ کے

جہدیان سب صبر و تاب جزو دہانہایت
 مال چارون گہراون کہیدن نال بہارن
 پکڑ لٹا یا حضرت تائین دوفرشتے سے
 پانی زرد پچوڑ تمامی دھوتا اونہان ظاہر
 چار دفعہ ابہ پتا دھوتا حکمت پاک رحمانی
 سرور عالم وجہ حیرانی اپرے اوٹھ کہلئے
 نرم طبیعت سخن بلایم فضل و ڈا سرکارن
 روند اگر دنی جانب آ یا سر پر دیکے باہان
 ڈٹھا دورون میں کہلئے شیا کر اوٹھا
 سن کیفیت سے ہتیارن طرف جنگلدی تھے
 پوچھن لکے کہو کیفیت اوہ کت غائب ہوئے
 سب سنائی تیانہ لگا اوہ کت ہوئے راہی
 ایگل شکے سو کہ سارا پھلی قدی مڑہیا
 باپ مویا ہور دا دازندایان طحے سکے
 اوہ قریشی مزدبہادر سرک اونہان خانے
 باہان مطلب کے ہتہ دتی کہی کیفیت ساری
 اوں کہیڈا یا سرور تائین اقدی سند پانی
 اول احمد نام لکھا یا کدہ کتابوں سے

در کیفیت حکایت جاہ زم زم را

ہو ریاد آلی گل سنون جانان پلید پیمان
 چشمہ زمزم غائب ہو یا تپانہ ہرگز لگے
 اسمعیلون کچے چشمہ موت توڑی جاری
 یا فیر شامت بت پرستی علی مشرک سلبے
 چشمہ زمزم اوس ٹکٹے سارے باتان کدے
 عبادت رستہ خلیون چوڑو تارودان
 ایہی خبر تر سادلی آکے پیش قریشان
 کوئی یقین نہ کسے آوے ایسے غافل ہوئے
 وانگ بلوچان ہو رہا نان وئی من مہمانان
 گل راگون مطلب والی شاہ رسولان دادا
 حضرت ابراہیم شاہ جے دیون وریانی
 فرج کر عبداللہ تائین نہ در بیست را
 عبداللہ طلب اوٹھ کھلوتا کرے تجھ خوابون
 اسے مطلب کیون ہو یون غافل کند بند کوئی
 تجھی راتی خواب شامت اکی عمل نہ کتیا
 حضرت مطلب کہیا تدا پین چشمہ تیانہ لگے
 مین ہووان قرمان خطابون ہر دم صدقے تیون
 اک عبداللہ باران بیٹے میرے حاضر سارے
 کہنے والے ایہ فرمایا دسان تیانہ شانی
 اونہون ٹپو چشمہ زمزم آپے ہو سی ظاہر
 عبداللہ طلب ایہ گل شکے صاف مکان کرایا

دو قح دایں مان بیٹا کیون کیا بادشاہ
 کیا باعث ایکمل مقالان فر کرملی انگر
 جرم زمانے ٹیک روایت پی مصیبت سیای
 لات عزاد اپر جاچہ جد اصلی ہاتھارے
 سوزہ حضرت اسمعیلون گل چڑی کن ہرے
 ذکات نماز نہ رکھن وزہ اوچتر راہ ہوان
 شاہ رسولان سکون سدا فخر و ڈا درو
 اک سخاوت والا پتہ کمران ہن کھلوتے
 دیس پنجاب رستم کالی لہی کو نہ ملکان
 عبداللہ طلب راتی سوتا غلبہ مند زیادہ
 چشمہ زمزم ظاہر تپو تیری ری نشانی
 جاری دن قیامت تائین ہسی اک ویرا
 رات دوجی فیرو یون سفنہ حکم و بانو
 نام تیرا جگ وشن قیسو کم کر سین وئی
 پت عبداللہ دے قربانی زمین کھون جتیا
 آب زمزم کھڑی تہا دیں چشمہ گئے ہن آتے
 جے کم ہوئے میرے بارون تاجک اندھون
 نام اللہ کے کران تصدق ایہ کمہ ملے
 گوہ چشمہ زمزم آتے جاگہ ویکھ فدا لانی
 مٹھاپانی وانگ ہو مارے ہر دم آوے باہر
 آب زمزم ہو یا جاری لوکان کہیر ایا

اس سوئیچ ڈی وچ او سیکے ہرین و طلائی
 شاید جہان جہمی ہے ہو یا ن سخت تران
 ہرین طلائی سند پیری اول کسین نمائے
 ہر اک و تہوں پویے پانی راضی و نہایت
 جڑ گیا اک و امیلہ پانی زمزم پارون
 فیہ حضرت عبد المطلب پٹریا بیٹا باہون
 عباس بن مرز و وان لگے ابو لہب و وریا
 ابو مطلب کرد امتسان بابا مارا سانون
 ایہ اساد اچوٹا بہالی صوت دامتوالا
 پوہ بیان تانین من والان باسی وین الائی
 پچھے شگہ خیرن دوتے کیتا منع پیرا
 وادی ویکہ عبدلہ تاہین امیدی اویشہ کلاوت
 مال متاع تصدق سارا ستوان کینا بیان
 عبد المطلب فرمایا بین قربانی منی
 سہبان کہیا با آمناجو قسان سرایا
 حضرت اسمعیل دے بیٹے ذبح ہو یا
 اسے عورن اشتر ذبح جا سکاہین طلاہین
 جے ذبح تین کیتا بیٹا رسم ہو ہی ایہ جاری
 سبے ہو وے ایہ کھل شگہ جان کاسین طلاہین
 سوئے اویشہ روانہ ساسے عرضان بعد سلامون
 اوس بخونی من کغیت ہر اک نون فرایا

اک سوزرہ خاص نولادی جرمی نہی بہانی
 بند ہو یا یہ اوس زمانے صحیح روایتان آبان
 اسفندیار شاہ ایرالون مکی حسن کہواتے
 وعاہدین عبد المطلب دے حق چر توڑی جویے
 کاشمیاندا ناوان وشن ہو یا ہر دمارون
 سہتہ خجہ ذبح خاطر دہر یا جگہ لگان
 قدان اوتے سران سران مطلب مہر وریا
 باران و چون جہرا چکھ لگے اج قسانون
 والدہ رد دے بہنیاں مینی نہ کراڈ اکشا
 عبد المطلب بات نہ مینی سران گھوڑائے
 کہیا شتر لکھانے وچہ لکھان نویسی جگہ سرا
 اسے بدے مینون نائین کی مینون تھہ کو
 کس ہنگوٹے تھہ کار وادیون و تھہ قسان
 چشمہ زمزم طلاہ ہر ہو یا قسم نہ حاوے بہنی
 اسے پرین اک بات اساد وادیون آیا
 کار و حلی اوہ سلامت ڈیٹا پاس کہلویا
 جون حکم کرے اوہ مینون سدا راہ ساسن
 فیہ قریشی ٹکسن ناہین بات وڈی وڈواری
 ڈال قرعہ اوہ دے جہان تھہ عمل کل
 اول آخر سدا قصہ مطلب کہو کل کل
 اسے بدے اشتر ذبح ڈال قرعہ اویا

وہ اوٹھ اہل نیت کے سلقہ و چالے
 بر تقدیر عباد اوتھے اوتھے قرعہ نہ لگے
 جیسا قرعہ پھر کہلوئے شتران جانب سے
 سوا اوٹھ اوتھے ساقہ تخلصی پائی
 مطلب ہو یا جس دھڑے سرور بال اتان
 سرور عالم پوش ہوئے آغاز جوانی پایا

جیکر قعرہ جانب شتران کفریہ جہت
 دما شتر ہر وار و دما فتریا جانان اگے
 کرنے فرج اوٹھ تھانی تابیایں جانب
 دو فرج دامن مان مٹا سہ و کدیا سبانی
 ابو طالب نے پرورش کشیا بنی قییم زمان
 خدیجہ خولید دی اوٹھی کدین کھل کر لیا

وہاں حضرت خدیجہ کبریٰ بیباک کھج کردن و شام سارا کھجین

میسرہ تمام غلام خدیجہ بال نہ بیان نہ کروا
 محمد و ڈی امانت والا نامی عرب زبان
 خدیجہ نامی اوس زمانے مال متاع و دوسرا
 حضرت نون اوس نوکر کے حانت لہو و نام
 راتی بھلی جاگ سویرے کچ کر ن کروانی
 دھوپ لگے تابدل سایا سرور غم کوئی
 اک منزل پگئے سویرے کتیا شتران ڈیرا
 ڈیلے بھاوین وقت و پھرن گسار کی
 راسب و کیکہ تجب ہو یا دورون کسری
 میسرہ بولیا زکرتا دار اسب مسن لگا
 ہے ایہ و ڈی کرامت والا مسل تہیا
 مال حفاظت کتیا اسنون رنہ مڑو بھامین
 شکے کرن و پارو تھایوں جانب و طعن ہا آرا

نہا و ڈی دیانت والا کن فی سہ ہر
 ہے اودہ کار قیر لے لالہ امروین رو
 خاوند فوت ہو یا نہا اند شام مہر کتیا ہیرا
 میسرہ و ڈی لیاقت والا ہی ترا چلا یا
 وقت و پھرن تکین چلن بعد آرام ہما
 رسدے شرد مرز آون سبہ حیران شہنشاہ
 راسب ترسا اوس بیچھے مڑو مقان و دھیرا
 جیسا سرور قریبے آسے شاخا نور تار
 کون کوئی ایہہ مروا جیہا نیون تان
 کہیا قسان قدر نہ جاتا سن سہا اوگہ
 معجزہ و کیکہ یقین نہ کتیا سار اول لکھارا
 ہو و نصار و دشمن اسبے جیت و ہر کار
 اسوار آسے اک شتر اوڑھے پکٹا آرا

بی بی صاحبہ بنت اوڈیکان پوچھ چلی
 سایا سرتے بدل کرد اذرہ دہوپ نہ لگے
 عاشق ہوئی سرحد اوتے اصلی اوسدیا
 میسرہ بھی تلکے کیفیت جو کہ ڈھارہون
 تاخیر کہ سرور اگے مطلب عرضان کہے
 میں امتنا بات نہ کیتی تینون ہر دم چلمان
 حسن حیراج ٹھاٹھان لکے کٹھیا باغ نورانی
 سر میر سے ہن کوئی نہ رہیا خاوند دشت
 تافیر سرور دلوچ سبہ کیفیت ہوئی
 بی بی صاحبہ اس ارشادوں کا نسبت پر
 پافراغت روٹی کو لون لاڑا وچ بہایا
 سبہ قریشی راضی ہوئے کسی غیرت کہادی
 ہر کتابون انوین صاحبہ اویانی چارے
 ترے آسے فیر صاحبہ اویانی قاسم طہر
 حضرت فاطمہ ہر تون چوٹی بعد فاسونے

ہرے اختر شاہ رسولان مست اکہ اولارے
 خدیجہ وکیہ تعجب ہوئی فوج کھدوتی اگے
 قریشی مرد جوان رنگیلہ بدن چرسول تارے
 امانت وچہ نہ پائی خیانت ہر اک بات لگان
 سبہ قریشی تینون چاہن کن پی گل ہرے
 مال متاح دولت وافر کر قبول اسامان
 میرے بھی ہو نہ لے تینون نیک تانی
 دیانت والا کوئی نہ لیا دلوچ فکر سملے
 سبہ نمان کیا ہو رکی چاہیں چچن اوی جہولی
 باب خولید تون تانسیا سبہ امیر بلانے
 ورقہ نام نولہ اٹیا جس نکاح چڑھایا
 کہیں محمد سے ایہ لائق ٹیکہ سا کر زادی
 رقیہ ام کلثوم تے زینب فاطمہ بخت سوارے
 سے پر ہوئے بال ایانے سبہ متعلان ظاہر
 چین سینے رہی وزندہ اور کسے سفر قیونے

در ذکر حکایت سنگ اسودورا

ہو قریشان شوز چایا پتر اسودیا روں
 اک اکہن سنگ اسودیا ایسے لگانے ہر سان
 یحییٰ بوئے اسی رکھسان کون اسادیا
 نام ولید بغیرے مٹا اودہ تدون فرماوے
 چار قبائل اندر کے جمل وڈا تکرار وں
 ہو رہے بوئے ایہ اسی کہا میں سکڑ مرسان
 چتے گئے کم اساد اسلیمے جادون پہلے
 محمد آمین شہراوان منصب عمل کہ ہو ج آئے

بولیا شکے نا اُمینہ اسے محمد آمینان
 کرناں بیتن انصاف پکیر اسہ راضی ہو جان
 سرور عالم ایس ارشادون چادر لاه وچہائی
 فیروچیان قومان تائین کیا بنی ہمارے
 اس ارشادون راضی ہو اوہ قبائل چارے
 درحقیقت اوسی معاویہ سرور آپ لکایا
 تختہ بھرون آندے آہی توڑ حجاز پور انان
 کعبہ دوی وار درست ہو یا بنی زمانے
 بارش یارون چیت شکستہ بنیان یحیی واری
 ابن زبیر شہادت پائی اوس حجاج حرامون
 عبد الملک یزید حرامی ظلم برابر ہر دہا
 بلکہ کربل شہر مدینے جنگ جزا انصارون
 اکھ چوی ہزار شماران مومن لوک بہلیرے
 عمر کہاڑا چوڑ حرامان شامی سخت کٹتے
 ذکر نبوت شاہ رسولان اکون ظاہر کریتے

ہر اک دا ہتھ تیخان آدھری سرخ پینان
 خونی تیخان آپس دیوچ ہرگز نہ اوٹھا دن
 سنگ سووتا آب اوٹھا کے اوستی دہریا سائی
 چاری پے چار قبائل ال اوٹھا دن چارے
 سنگ اسود رل اوٹھا یا سرور ہتہ پسارے
 قبطی چیت بنان والا مصر دیاروان آیا
 ملے لکڑی چیت نہ لایق اوہ گہریا پاک ربانان
 اول مرت شاہ خلیلون پکی نہ قرآنے
 بیڑا جنگ حجاج اوٹھا یا کر کعبہ مدیناری
 ایسر عبد الملک زانی شکر چڑھیا شامون
 شاہ حسین اس شاہ عابد بیٹا نیک عمر دا
 مسجد بنوی دی بڑا دبی تیخ یزید چارون
 حجاج حرامی قتل کراٹو دسان اگوشیر
 بابھون عمر و عبد الزیرون سگ ہلکائی وٹے
 نازل وحی کوین امانون قلم درست پھریے

در بیان فکرو حی اور دن جبرائیل یا محمد مصطفیٰ آرا

<p>جسم عمران پاک بنی دوی چالی سالان ہوئی کوہ حرہ وچ کرن عبادت ادھی رات اکیلے بیچ الاول خاص بھینان سند پکڑ پکیری اکدن کوہ حرہ دی چوٹی نیٹھے وینج سویرے</p>	<p>اثار نبوت والی ظاہر ہرگز شک کوئی ہمیش طریقہ اللہ سبب بنایا مولے سرور ساواری ہمیشہ جاوے کرد لیری شاہ مشغول عبادت اندراک آواز چویرے</p>
--	---

خلعت پر نبوت والی مین آیا درگاہوں
دور پہلو کے وحی ملائک تا آن نظار
بی بی خدیجہ تائین کہیا سردی مینوں لگی
میری ہوش حواس قائم مینوں جن ڈرایا
دو بجے روز اوٹھ سویر آسن بنی جمایا
جبرائیل پر کہلارے ہو یا بنی پوشیدہ
روہ خوف نہ رہیا کوئی کہل گئے دروازے
جبرائیل تا فرمایا وحی بنی مین ہر دہ
پڑہ شتابی جو مین سان تا بنی فرمایا
دو جی داری ایوب کلمہ سخن ہو دو طرفوں

پڑہ بسم اللہ الرحمن الرحیم طوحی نے فرمایا

جبرائیل ملائک فری سورت دیہ پڑھائی
کوہ ترہ متھین ڈیلے شتابی جانب گھر سدا
بی بی ہوئی حیران زیادہ سینکے ایہ مقالان
اپر سے ورقہ اوس زمانے عالم دوا آتا
عمل نوریت انجیل زبور اودہ خدیجہ بھائی
بی بی صاحبہ کے کہیا دس شتابی دیرا
کچھ بیماری جسم نہ دسے ایہہ لگاتن چورا
کیرول دیکھ پیا کرم اچھے جد اپڑیا پلہ
کہ کہندے اپہوت ڈراوی کہی فرشتہ نوری
جبرائیل ملائک فری رہند کس لگانے

جبرائیل ہی نام ہمارا سبہ بنی اس راہوں
حضرت لرزہ کہا کی دوری جانب گھر شمار
تو شک سٹ شتابی اوتی دشتالی وگی
بی بی دیوی سنکے پلہ سر جھولی وجہ پایا
نہد ساگی و گیا آوے حضرت سر اوٹھایا
بغلان دیوچ پکڑو پایا سند دنتہ دیدہ
چالی سالون پیش نہوٹھے سبب بھشتی تار
آخر الا زمان توں پخیر ماوی جن بشر دا
مین علم نہ پڑھیا کوئی نہ پڑھ کسے سکھایا
سرور عالم شاہ رسولان ملے بھل حرفوں

اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ الْإِنْسَانَ

سرور عالم وچ خیالان لرزہ کہا دہا بھائی
خدیجہ کیری دو بج اگے مخفی راز بتاے
جانب رقہا وٹھ سدھائی دل خیال کملان
مذہب ترسا عمل بیلون پیریا سدھارا
چچرا بیٹا سندکت بون زاہد عابد سائی
ٹھہر گلان کرے اچھیاں دل میرا دلگیرا
بھیت باطن دا اعتہ جانے موہ نہ پاوے پورا
خوش بیان نال عمر گذاری تریا چوہ ہکا دہ
کہیا دکھ لگاتن اوسد آسن ہوئی پوری
اوسد اوس حال تمامی کیا کی خبران آنے

ورقہ سن تجب ہیا فیرا گون فرساندا
 لکھ مبارک تیون محیوسے جی ایہ بات درست
 جبرائیل ملائک نوری طرف رسولان آوے
 آخرالزمان ٹھیک پیغمبر ہوا قوم قریشون
 ہدایت کرسی لوکان تائین رحمت شہر گراوان
 انشا اللہ جے میں رہیا کسان تابعداری
 بی بی بولی نال کسیکسان عداوت تائین
 جو رسول پیغام لیا دی لوکان بی اعتباری
 عیسیٰ موسیٰ نوح پیغمبر عابر قصہ عادون
 ابراہیم خلیل الہی حال کوین نمرودون
 نال محمد یون کر سن ایہ قریش لڑایان
 بی بی صاحبائیں مقالون دور کیتی بشتانی
 لکھ ہزار پڑان شکرانہ جاگی بھاگ مارے
 سرور عالم راضی ہوئے ورقہ کرے تلتہ
 ہرگز غم نہ کرناں کوئی نون ہین شاہ رسولان
 تیجے روزادہ سورے سرور جیل سلایا
 سکھایا وضو سرور تائین نیت بعد دوگانہ
 پڑہ دوگانہ پافرغت رمل بیٹھے دووین
 بہترے رستے بی سدا کی لا کہاں کہہ مٹائی
 کم رسولان کرن نصیحت طرف ہدایت آون
 پنج نمازین ایس کیون پڑھ ہمیش مدائن

کیا کیا میں سیرا گونیک حوال ہو مخاندا
 استحقین دو نصیبت کسے کہہ طبیعت جست
 آدم تھیں عیسیٰ توڑی اوہ پیغام پوچا دی
 بی بی جاگے بھاگ سا دی پایا ربہ خیشون
 دہر تی پاک غلینتون ہو سی زور دینی علوان
 دشمن دیکھ قریشی ہوسن اول آفت بھاری
 ورقہ بات شتابی پر پی جہل پوٹھیں ایہین
 ہرگز مشرک بات نہ منن کرن ہزار خواری
 دعویٰ جہان خدائی کیتا ذکر دیکھ شدادون
 حضرت موسیٰ دوسند کوئی سٹ جہلی مردودون
 اورک سرور شایہ پاوی فارس م چڑھایان
 اگیاک بنی نون کیا فضل و دار حسانی
 استحقین دودہ نہ ہو رحمت آوی حقہ متھاری
 بعد تیر ہو رہی نہ ہو سی رحمت کیتی افتد
 تیرا کم ہدایت کرناں طرف شراف جہولان
 جبرائیل فرشتہ نوری فیرت شریف لیا یا
 وحی ہوا امام کہلو تا سامعہ بنی یگانہ
 وحی سبہ بھایان گلان یتن خود چنناں ایہین
 ہرگز ادہ مرتد حرامی شرکون باز نہ آئے
 منکر رب رسولون بہترے دوزخ اندر جاون
 ملک ہین گواہ تلو سے ہر دو طرف سلمان

دن بدن فرشتہ نازل حکم خاص لیا دی
زنان و چون صاحب خلیجہ اول اسلام قبول
ہیں قصہ میں ابوبکر و اظہار کہول سناوا

امرتامی سرور تائیں جو ہو دے سچا وے
حیدر صغیر بال ایمان داخل دین رسول
کیونکر اودہ اسلام لیا یا سارا شک مٹاوان

در بیان فکر اسلام قبول کردن میرزا محمد حسین صاحب کبریا

ابوبکر پور شاہ رسولان اول محبت آھی
جسم امر سو یا سرکار دن کرو ہدایت ہر لون
جے میں کیا قریشیان تائیں اودہ لیا وں گئی
اودہ رئیس ناد و پیر افضل فضل ربانان
فخری جلے کے کران نصیحت سرور گل ٹھرائی
بت نہ اصل معبود آساوے چاہل توڑن جوڑن
انہان بتان بھین نفع نہ کوئی غرق قریشی بھی
ابراہیم ہو مریم عیسیٰ مورت سہیلون
محمد کنون صلاح پوچھا میں ساڈا یاد دہی
پتھران کو لون اوس بزاری صاف ہمیشہ رکھی
اوپر سویر دو دین صاحب ہر اک طرف چلے
راہ وچ ہو یا میل دو ماندار سستہ شامی وگے
میں تریا سان جانب تیری دوا کم ضروری
ابوبکر تا ایہہ فرمایا آپ پہلے کم دسو
ایہہ گل شکے شاہ رسولان ابوبکر دی تائیں
عبادت و جب و سدی کرنی صاحب زمین ایمان

سال ڈوامی عمر زیادہ پاک رسول الہی
وڈا فکر سیاتدہ میں ہادی جن بشر لون
پہلے ابوبکر لون کہیں بہت ملائم نرمی
اکھیا میرامن کھلوسی ساڈا یار پور انان
راتی صاحب ابوبکر نے سویتان بات اوٹھائی
ست قبائل ٹھاکر سے پوچھن مونہ مروڑن
روز نوین سرور مغرہ جہڑا پتھر لہجے ۱۲
عزالات منات تمامی پکڑے انہان دیلون
مت اودہ رستہ دے پکا نرم زبان حلیمی
عیب پور نہ اوس وچ کوئی اسان ٹھانا
اک دو جے بھین پوچھن خاطر کیونکر مرضی رلی
پاکو لکری وانگ مشوقان کرن حقیقت لگے
راہ وچ خالق میں کرایا ایہہ گل کرنی پوری
انشا اللہ کرسان پورا جہڑا میری دسو
کیا بتان تو نفع نہ کوئی احمق پوچھن سائیں
رسل میں ہدایت خاطر طرف جنان انسان

ختم نبوت مسکروئے نازل وحی جنابوں
 جنت حصہ تابعداران صحبت مجلس محرون
 فیرا بوبکر فرمایا میرا مطلب ایسا
 تھی صاحب صادق ہادی بین بانی تہذیب
 قبول سلام ابوبکر نے باجہ کیتا تکراروں
 تدوین پاک بنی فرمایا واہ واہ صدق صدقاً
 دوزخ اگ حرام تیری مشفق میرا حبانی
 ابوبکر وچ پنج فضائل پر محقق کیا اول بیان
 پہلے ایہ فضیلت بھاری باب مشفق مائی
 ثانی اثین اذ ہما فی العارض ودار حیات
 ہودقانی اثین العرش جنک بزرگ دیہارے
 ہو فضیلت میکہ کتابوں سرور وچ بھاری
 ہو فضیلت ہر کتابوں پاک بنی فرمایا
 ہو کسے نون کیوں نہ کیا اسجا جگر المان
 اسلام قبول کیتا جد صاحب دسان پیش ہمارے
 ہو آسے جو دوست اوسکے سب لائے
 عبدالرحمن عثمان پیارا ایہ داخل اسلامی
 زید بجائی شاہ عمر وادو دین پت خطابوں
 کرن عبادت رب صلیج دی وچ چھار پوشیدہ
 لوکان کوں دردی سارے سخت قریشی ظالم
 حضرت ابوبکر نہ درے ہرگز کسے پاسوں

بے فرمانان بخشش ناپین واصل گ عبدالون
 باغ عجائب قیصر سبز حلقے نور قصورون
 سرچشمہ ان تے امر قبولان لمان قصہ کیا
 اوچتر حیرن راہ کو پتے رحمت رجنہا محققین
 دسوکون صدیق دی تلو توڑان موہنہ پزارون
 بعد بنیان ہر محققین فضل تیرا شان عتیقا
 اول خزر کھی یاری فضل دوار حسانی
 کسے ہو را صحابی اندر صفاتان پیشہ پایان
 پیشان بیٹے سبہ اصحابی عزت نورون پائی
 ناگ لڑا یا قدم نہ چایا کمال مرد حقانی
 ابوبکر کبرستہ جو آوے سر پارے
 ابوبکر بن کرے امامت بنی کہیا تکراری
 بدلہ اس حسان نہ لایا جو میں لفتح اوٹھایا
 باعث مطلب میرا ناپین سبہ تو مار نکمان
 نصف سال گہرا فی ذوالاوند یا نام سکار
 سعد سعید زبیر طلحہ حکم کنڈ ہو جاتے
 یار حقیقی ابوبکر دی ہرگز گئے نہ لائے
 یعنی زید اسامہ ابن زید غلام مقرر عالم پکجا بول
 ظاہر اجماع سلام نہ ہو یا خون دستہ دیدہ
 حضرت صاحب کرن نصیحت ایہ گل ہر نون عالم
 مشرک کرن لحاظ تیرا نہ بین کہیا قیاسوں

ادھان بھانے گل ظاہر نوین کوئی سرخ پڑھا
ایہ قصہ میں لکھ دیکھا اپنا فضل کر دے

پھاوین ابوہل کو پتا آلا اندرون سردا
اجیکر عمر اسلام لیاوے دخل دیدار حرم دے

در بیان اسلام قبول کردن میر المومنین ابن خطاب

پاک بنی نون تنگنہ یادہ کیتا جد کفار
یارب نون میں دانا بنایتین بن ہو نہ کوئی
میری جان لبان پر آئی کھڑا فکر کچھوے
دو عمر تھیں جتنے توڑی دین اک فتوے
یہ غیر عمر شہاے بیٹا نامی سخت منافق
یا اچ عمر خطابے بیٹا مست شیر نگیلہ
رستم سام نہ جہ تلے شیر دوا کر ساہون
سہاراب بر جو فارس واسے فری بر زمتمای
یارب جہڑا تیون چنگا وہ اسلام لیاوے
دہشت سخت دوان دلیران نظر کریدی کھیں
زمی شان فریشان و چون طرف ہلا نہ آیا
یارب آمین بار پکارن حضرت کرن عابین
ابوہل ہشاے بیٹا روہو یاد رکھا ہون
کہول بقدر بن مطلب لانا کر طول کلامان
سبے بولے پیر توڑی ابن خطاب آوے
آیا عمر خطابے بیٹا تیغ حسانل کر کے
سیر کافر کیتا سے کیا تیر کچھوے

تارث صنا گے رمضان کردی شاہ ابرار
کھرون ہر دم زور زیادہ کی مسکیر ہوئی
مہربانی بستیری باہون محکم دین نہ تھیوے
محکم تا اسلام نہ ہوئی ہرگز کسے سولے
دخل ہووے جو اسلام رضی میری موافق
مہر کیا نوچ سوئی دہمیان یارب کرو سید
قباد قادیانے قارن دہمکن کجاہون
ہو نم بیزن کون بچاری سبھے کرن غلامی
یار مسکیر سبہ خوفون عاجز نہ سر پشام ہشاہ
ہرولایت سرتتہ غالب میں اچ دیکھان اکہیں
محکم نشیت نہ میری ہوئی ہرگز بار حشد آیا
بی دعا قبول جنابے قدرت کامل سائین
عمر آوے نظر کرم دی رکھیا رب نگاہون
قتل کارن شاہ رسولان مجلس گرم حرامان
اوتے توڑی کم نہ تھیوے کھڑا تیغ اوٹھاوی
بیٹھا مجلس سہن چالی ڈال گاڑی دہر کے
ہاشمی مٹی زہرہ شال کم کون ایہ تھیوے

صدیق قبیلہ اندک لستہ شال ہوتا ہے
 عمر کیا ایہ بات نہ کاچی سبہ تو مانگے
 کوسان قتل محمد تائین مشکل حل لساوی
 ابو جہل منافق کوتاہ بولیا اوٹھ تدا مان
 بول کا فرچہ پوٹے وڈی جنگی سے گل اہیا
 دولت طبع عقل بخاؤ و ستر لستہ شرابون
 اوٹھ کھلوتا مجلس چون قسم پیل دی چاک
 جہدم تریاگون پیا سعد نامی ستر تان
 بولیا حضرت عمر تداہین قتل امین ارادہ
 ہاشمی نامی تیغ بھادر شیر اسراو تھاہین
 صدیق قبیلہ بنی زہرہ تیغ اندکی مونہ چہین
 جیکر سر سلامت چاہین ایمنون ہٹ پیمان
 بولیا عمر تہین تون صبا بی تیرا سراوڈا کے
 تون بھی وگر گیا ساتھین ہر دیان شیران
 جہدم زندہ داند دو دین دیرون جم کھلوٹے
 ہر اپنے دی خبر نہ کاچی لوکان اکہ ویکھاوین
 فاطمہ پیش سلام لیا می اوہ تیری ہمیشہ
 آگے تا پھر کٹ ہیری زورون دل عمر دے
 سورت طہ نازل ہوئی اندراو نہان ایمان
 فاطمہ یاد کر بندی آہی سورت پاک محلہ
 جناب اصحابی ہر اک تائین سورت یاد کراوی

بنی دایلی بنی مغیرہ بھاوین رخ ملاندے
 ہاشمی جیکر بنی زہرہ جانب سروریت
 فیرا و نہ مقبوی کوئی اندر جوہ ساڈی
 سرخ دینار دیان سو پورا بازون پکر گلاوان
 ابوالحکم واسخن پکر المسان قسم کیا
 مجلس دیوے لگی آہی تمک بن خطابون
 محمد اسرستان آگے مین ہن ہر سان اگر
 اک عمر راج تیغ کمال کھری جانب جانان
 کھند اسعد وقاصے بیٹا نہ کربات زیادہ
 لاہ سرون دہر سٹن باہر خبر نہ تیرے تائین
 بنی مغیرہ دایلی دایلی خاطر تہ نہ لڑ سن
 خیر خواہی مین تیری تہ نہ دہر قدم اگا مان
 کر دے ہوان فیر محمد آوان سراوٹھا کے
 دو دین دا اوٹے زندہ جسے چون کلاچی شیران
 بولیا اتنان سعد تداہین مونہ برابر ہوٹے
 نام سعید ندیدی بیٹا و سول تون نہ جاوین
 بنی زہرہ دی خبر نہ کاچی سر بھناسن حیرا
 ہویا گمروں فیر روانان راوی گلان کر دے
 شوق زیادہ کرن تلاوت اہیا کارمدادان
 زید جناب تراوی بیٹھے ہر دا حافظ احمد
 ہیران نون شاہ عمر زنگیلہ در داوٹے جاوے

جا کے درہلانا صاحب کنب گیا اوہ کوٹھا
فاطمہ وڑی کہو لے بوا سخت دل ملوی
حضرت سعید ابن زید پاس کہاوتا مارا کچ طماچہ
فاطمہ کہیا رحم نہ آؤ کس گل او فی بھنا
کی عاجز تے ہتھ اوٹھا دین کر قتل بدکاران
زور قول ہار میدائے ورنہ گہر دے اوٹے
ابو جہل ستا پاسا نون اوستی ہتھ اوٹھائیں
کہا گئی گل بھین والی ترس آیا دل نرمی
کدہ تند ورن آندا کاغذ آکٹش داغ نہ لگا
عمر کہیا دھکاغذ مینون فاطمہ گل نہ منے
غسل کر کے پڑیا کاغذ اول آخر سالم

جناب دریا آیا ویری ساگی دشمن کہوٹھا
عمر ناں عصب دہو لیا کیا تسان مشغولی
سعید چڑیا سونہ دی پر پی بہر یا شیر کلاچہ
سعید بنوی تیرا لگے مہمٹا میرا بھنا
ہو کو حامی شاہ رسولان لڑتوں نال کھاران
جیکر تون ہیں مرد زور اور ہر گز ارٹن نہ کوٹے
ہمت تیری ظاہر تھیوی سائون دہمکائیں
کہیا سنا کلام ربانی دور ہوئی جد گرمی
خوفون پھلے وچ لکایا صحت سلامت بگا
پاک کلام کر غسل شانی پانی دہر یا سنے
کہیا کلام ایہ برکت والی بھلے فردا عالم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَه مَا اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشَفَّيْ لَا تَتْلُوْهُ كَتْمًا مِّنْ جِحْشٍ اَنْ تَنْزِلَهُ مِّنْ
خَلْقِ الْاَرْضِ وَالسَّمٰوٰتِ اِلَيْهِ الرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ مُتَوَلِّى لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ
وَمَا فِى الْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ وَاِنْ حِصْرُ بَابِ الْقَوْلِ فَاِنَّكَ مَلِكٌ مِّنْ
السِّرِّ وَانْخَفَى اللَّهُ لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى ط

شروع کرتا ہوں ساتھ نام اللہ بخش کرنے والا مہربان نہیں اتارا ہنرا دیو تیرے قرآن تو کہ رنج کہنے مگر
نعت واسطے اس شخص کے کہ ڈرتا ہے اتارنے کر اس شخص کی طرف سے کہ جس نے پیدا کیا زمین اور سمانوں بلند
وہ آہن اور عرش کے کہ قرار پکڑا اسے واسطے اس کے ہے جو کچھ بیچ آسمانوں کے ہو اور جو کچھ بیچ زمین کے
ہے اور جو کچھ درمیان ان دونوں کے ہے اور جو کچھ نیچے گہنی ٹہی کے ہو اور اگر پکار کر کہے تو بات پس تحقیق وہ جانتا ہے
جسے پیدا کیا اور بہت چاہے کہ اللہ کے زمین کو ہی معبود مگر وہ واسطے اس کے ہیں نام ایسے ۱۲۱۲

یعنی یہ سونٹ اول آخر تک بخوبی پڑھے

اوہ نہ جناب آیا اندرون کھنڈاشت کوئی
 ابو جہل حرامی کو تار دھویا سپر کارون
 عمر گھیا سن جہب چلاہین جانب بنی گرامے
 سعید جناب بنی فاطمہ لیکے سنگ سدھار
 بندہ لا دروازہ نوری دستک کیتی عمر
 حمزہ اک لیر عباد کر بستہ ہو کے
 اجران یون شاہ ختم رسولان ہو کھلواگو
 کر نش کر کے ہو دوزان یون بیٹھو اوہ سارے
 حضرت کیا کس ارادے عمر سجا آیون
 عمر گیا اج نیت میری دخل سرا سلا سے
 حضرت سر عمر ڈا چھان چھاتی نال لگایا
 وقت نماز ہو یا جد عصر یا ظہر حضرت کرن اشارت
 اگون شاہ عمر فرمایا سکرم ویکہ بخاری
 جے سلام سے حق طریقہ کیون نماز پوشیدہ
 جلو کعبہ وج چلاہین صاف نماز گذران
 حق چپا دن لایق ناہین تینون پاک رسول
 اللہ اکبر کیا سرور پلڑین تکبیران
 جوڑ جماعتان مومن چلا لڑا پاک و چالے
 تیغ ننگی ہتھ شاہ عمر دی جو نکھر دل شان

دعا قبول اوہ شاہ رسولان حق تیر بوجہ ہوئی
 اسلام لغیب تمہارے ہویا پار تیر بارون
 زید ارمتہ دے گھر ہند سرور و نہین امانی
 صحن توڑی ہتھبال عمر و اکیٹا بنی ہمارے
 کتبہ اصحاب تمامی جہڑے آسے اندر
 کسرا رادے لون لاج آیون کیا اوں کو
 ہتھ مبارک پکڑ عمر ڈا کرن ہدایت لگے
 ہتھ ہلا یا شاہ عمر ڈا تا فیری ہمارے
 شیر زور اور ہو کی دانا اج نہ چھون تاون
 بسم اللہ کر پڑیا کلمہ لگی چوٹ دملے
 کھنڈ گئی اندرون باری تیر نشا نے لایا
 پڑ ہو نمازان عمر منشا بی سجا طول عبارت
 ہر کتابون کیتی نقل طبری سند اتاری
 کافر و چن ہت مدائی ظاہر بر اعصیدہ
 منع کرے کوئی سالون اگر مونہ ماران تواران
 کربان موچھے جو مخا لفت ربڈ یا مقبول
 کتب گئی سن شہر تمامی لگا غم شہرین
 وج سراج چراغ محمد گردے کر سالوا لے
 دو جماعتان جانب کعبہ ہر یا قدم اکامان

اک جماعت حضرت حمزہ عمر ہر نوں اگے
 احمق پھین کی ایہہ پچھت عمر دس سالون
 جو مخالف سرور سند اکر سان موچھ او سک
 طواف کیتا وینج سرور عالم سپہن نال تلہ
 جسدن عمر سلام لیا یا لکھن کفار شکستہ
 مسلمان پوشیدہ جہر سے اوہ بھی اظہار
 ریس عمر دی کرسی کھرانہ کر ہوو دیا بیان
 جسدن عمر سلام لیا یا مسلمان حرم بانگان
 قسم خدا دی شاہ عمر گوئی تے ہو رہ کوئی
 اصل مراد میری یا یہ لہدی شئی کر ہو شکایت
 شکر شیر اصحاب تمامی سرور فرق نہ جاتا
 ہوندا جاسی آپے ظاہر مطلب کارروایان
 تسی پچھے پئے اصحابان انگون بصر قضایان
 ظاہر باطن کہوٹ لتاؤ مار یا چک لے
 لتاؤ می ساؤی لوڑ نہ کاٹی خاصان اجبابان
 نص حدیثون سند نہ افضل ہو کر موند قضایان
 حب علی ہو رنخط علی دوزخ جال رفیقان
 عمر الدینا توں جل اکیر سے نہ کر لے قصے
 عمر جہون اسلام لیا یا ایہی عمر ستائی
 الفاروق طبری واقعی لکھیا سپہن شیران
 تم قصہ بن شاہ عمر دا ذکر جہالت والا

کمر بستہ یا تمامی شیر زور اور سنگ
 لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ نہ ایہ خبرت سالون
 قسم خدا دی ٹلسان ناہین دیکھو کیونکر کس
 پائی فرغت جہنما زون ذکر وظایف اوہ
 نصہت رہی جماعت کفارون طبری سند
 کرن عبادت رب صبا جسدی حرم یا شہرون
 ہو ری کسے مرد قریشی نہ کیتیاں تکرار ایان
 کیونکہ کسے نماز پڑھائی پہلے لیکے سانگا
 روق عزت دین خمیر سے بد پارون ہو کر
 سبہ صحابی سر کہیں تے و تاسا ہتہ نہا میر
 لہ گئے اوہ یا تمامی نہ توں مال مو کر
 اسلام عمر ناکس دیا صفت خلاف سایا
 ہلکایان سگ چک گاؤں سر چلیان بریا یا
 گالیان درو یا کہ گئے وظایف موند لتاؤ
 صفت جہانندی تہ کیتی بند سوال جوابان
 یار میر سے سبہ تار یا نو انگون کی رو ساسا یا
 عمر کنار اہر دے پاسون ٹولہ ایہہ زندیقان
 ایہہ ہدایت دس اوں ہادی چاہی کرسی کے کام
 پائی شہادت جسدی ہار دی عمر تر بیہ سدا
 پاک سولون چھوٹے آہے عمر سالان تیرا ہار
 آوا فارسی ہوئے کہولان ایہہ محتاجان

در بیان ذکر ابتدا اسلام لانے انصارین کا

کرن تاکید ان امت تائین اندر حق سوا کر
ختم رسولان ہر مکتبین فضل اندر دہہا نے
جو انکاری کافر ناری دوزخ اک جہو لو
توریت انجیلون وچ خلائی کرد و غلط شمار
ہمنا فدی اولادون یاران چاہے سکے
جم جم سزا کہیں آؤ وچ خلائی عیدان
چمکین انصاری آؤ ملے موسم جم ایامان
نشانین نال چلتا اونہان لمان قصہ کیا
آہ انصار سلامی ہو پیش رسول حقانی
اول ایہہ اسلام لیا کی مذہب چو و انصار
دسے سبہ احکام سلامی ہر طرح تکر ایامان
حاجی آؤ سبہ سلامت دلیسا نوچ آوا یان
حضرت موسیٰ عیسیٰ والو پئے برابر لگے
کہند گریسان و سچ زیارت سید شاہ ابرارون
چرچہ شہر اند لوچ ظاہر دخل شیر سیتی
علما کہہ توریت انجیلون سبہ دیون بتوتی
اونہان دین قبول نہ کیتا آؤ ہٹ دوباری
دنجون نستی ہو ری تھاوینت اج رہن محلیں
ہجرت کر اصحاب سدا و والگاتال سدا

شہ ایہہ دستور بنیان جو کہ گذری ساری
مہلن ادہ پیدا ہو سی وچ اخیر زمانے
آؤ اکہو سلام و ستائین اوسدا دین قبول
اسرائیل تمامی سبہ ہو و انصار
مدفعا حطب ہر ہو سی شہر مبارک کے
ہر زمانہ نیڑے آیا علم توریت تاکیدان
مہرت دا دستور مبارک کرد و غلط مدلمان
جہ سنیا ان ایگان کولون احمد نسل ہیہ
ان نبوت والا یاران موسم وچ نورانی
وقت نام ادہ حارث جابا سعیدت زرار
لجہ آیتان اگوائیان حضرت ادہ پھر ایمان
نش کر کے رخصت ہو مہارن وطن جان
بنہان و سچ اخبار پوچھا مئی خہلو اتر اگے
ن خیرج اوئن قبیلہ حامل ایس اخبارون
ک بہت سلام لیا یوین حارث سعیدت کیتی
کام سلامی دجو قاعد سعیدت کیتی مظلوتی
برساؤی شاہ رسولان طایف طرف سدا کر
دیہا کر ابو جہل بولیا سدا و تائین
بابا حثتہ عمر ہونڈیا زور زیادہ اوسدا

راقی حضرت باہر جاون ہو جن سلامی	کر دے رمضان دارو داری راہ و سلامی
حضرت صاحب خان تاجین مین سلام کہایا	راہ قبول شریعت کیتا رب جوین فرمایا
ایں باتون ثابت ہو یا جو تعلیمان پاؤن	وانک ساڈے نمازان روز حج مبارک جاون ت

وَإِذَا صَرَفْتُمُوهَا كَفَرُوا سَبَّحْتَ بِالنَّجْمِ الْعَظِيمِ ۝

اور جوقت کہ پھیر لائے ہم طرف تیرے جماعت خون مین سے سینے تھے تیرا آن

آواز نکاوت ہر سنیان نظری بن آون	صبح ہادی جن شہر و گھر تشریف لیاون
بہت اوداسی لوکان پاؤن لعل راہ ہولان	زی شان رفیق نہ رہیا مکے شاہ رسولان
فوت خدیجہ او نہیں لاجی عمر بخاتمہ نہ مائی	ابو طالب بت پیالہ حاسمی کھڑا سائی
فیر ریاست مکے والی شاہ عباس سہالی	نرم طبیعت سخن ملائم لشت کندگی ہو خالی
سرفار طبیعت کرڑی والا باغ ایمان جمار	نرم طبیعت والا بندہ ہر دم دہو کھا کھاوت
ذوالنورین رم طبیعت خلل پیانچ شامی	حضرت عمر طبیعت کرڑی حدون زیادہ آہ
جے مین ہو ریشال لیاوان دفتر ہوسی لمان	ذکر چراغ معراج محمد اس گل اوستے جملان

در بیان ذکر معراج شریف سادین شاہ ۱۲

جہڑے کہیں معراج نہ ہو یا سرور عالم تاجین	فرعون رتبہ گھٹ نہ اونہان کاؤ لکھہ اعتبار
بعضے کہیں معراج بی لون ہو یا ہو روحانی	اعتقاد سادہ ایس گل فستے خاص ہو یا جسمانی
حضرت موسیٰ مرسل ربداوس ہو یا جسمانی	کوہ طور اوتار تعلیمان امر کوین رحمہ
تیر حضرت موسیٰ نالون رتبہ گھٹ پیغمبر	شاہ رسولان ایہ نہ ہوسی ہو رہوسی کوی
شک یہود نصارا والے دور تمامی کرنے	جو نہ لکھیا وچ کتابان دل امنہ ہر سے
اکشان سے اعتقاد درست خاص شریعت اوستے	یہود نصارا وانگون ہر گز چکھنارن کو

ابو طالب بی دختر آسمی اسم او سدا کہانی
جبرائیل آمین ملائیک ادوی رانی آ یا
آب زمزم اوستے جہا کے حضرت ضوکیا
فی طواف حرم شریفون آکیتا ست داری
جبرائیل براق لیا یا مار سنگھارین پیریا
یکو خمار پلاکی دانگ او مٹائی ہمتین
براق تر دایتی ہو ایون ناز لیکے کر کے
جسجا حضرت فکر کریندا و سجا سنب ٹکاوی
ہر مثالون تیز زیادہ پانی دانگ صفائی
خاطر استقبال ملائیک صفان جوڑ کہلوے
حضرت ہو امام مقررہ مقتدی سبہ پیغمبر
وداع ہو رسولان کولون حضرت آئے باہر
اوسکے دوتے و سچ کہلوے سرور شاہ رسولان
او ہون حضرت چڑہ براقے طرف آسمان رسدگا
کہندے چوکیدار تھامی کہڑا در کہولاوے
مین مان جبرائیل فرشتہ نال محمد میک
کہول بولامرجا کہیا دین ماوس ماٹی جانیون
سچی طرف اک تخت دٹھا بہت عجائب بنیان
جبرائیل بنی نون کہیا آدم باب تمہارا
حضرت سچ سلام علیکم کہیا آدم تائین
ایسے طرح گذر بنیاد ہو یا آسمانوں

اوس رات گہرا دوسکے سوئی جا کر ماہ نورانی
آکے پاس پیغمبر بیٹا نرمی نال جنگا یا
اواکر دو گانہ جہبکہ او ہٹیا چپ چو پیتا
ہو سلامی قدم باہر بات اہیا اعتباری
بسم اللہ پڑھ سرور عالم قدم رکابے دہریا
اقصی مسجد طرف سدائے اسان ٹھا اکہین
موران دانگون پاوی پائل قدم او مٹاویہر کے
جونکو ہم انسانان والا کوہ ہزاران بھاوی
اک ساعت وجہ اقصی پہونچی فوج اگون لکھی
حضرت لیتے جدوج براقون بنی حاضر سبہ ہو کر
پڑھ دو گانہ پافراغت سیر کیتا وڑ اندر
اک ٹہر فیر سچی جانب نظر پونے ظاہر
اسمان توڑی راہ صابو پایا کرے رو جہولان
در بند پایا آسمانوں جبرائیل بلائے
بولیا جبرائیل تدابیر شاہ رسولان آوے
اوٹھ کہڑے دربان ستامی چوکیدار چو فیرے
جم جم میریان اکہین آوے جنہیں راہین ایون
پیر مرد اوس دوتے بیٹھا سبہ پوشا کون جنیا
کر سلام سچ او سکے تائین جہتین عالم سارا
مرجا کہیا پسرنیکا چلے منگ دعا میں
یجی عیسی دوم آسمانی دسان ایل ایمانوں

حضرت یوسف ماہ کنعانی آسمان پر پہنچا
 حضرت موسیٰ چھوٹے آسمان پر پوشاک والی
 ہر ایک سونے یا فراغت حضرت گئے آگاہان
 جبرائیل فرشتہ نوری جسد اودہ لکانان
 ملا خط و وزخ وافر کیتا داگ آگاہان رہی
 و بیخ سلام علیکم کہیا عزرائیل سے تائین
 حضرت کہیا جبرائیل ملک کون اہمیا
 جبرائیل ملا لکے ری سرور تائین کہند
 تافیر بنی صاحب دوبار و جی تائین فرمایا
 حضرت کہیا عزرائیل اک سوال ہے میرا
 ملک الموت کون فرمایا تھی نہ کر ہوا ندیشہ
 ہزار دفعہ آواز جنابوں روز نوین سر او سے
 رخصت ہو ملا ایک لون قدم پیش اٹھایا
 سد آسمان پنج سے سالان پینڈا کیتا اگی
 سیکر وچ نہ طاقت بھورا اصلے چھپا لان
 بنی کہیا مین لایق تائین نالے رخصت گھوڑا
 در حقیقت دوست سچا سڑی نال نبھاوی
 سچی یاری ڈھٹی تیری راہوں مونہ مروڑین
 و بخون لستی مین اکیلہ ہر دم آس ربانی
 فیروزیا آء رفرف حاضر بیٹھے مار پلٹھا
 حجاب نورانی سے جسمانی حضرت ہنگ بھائی

مہتر اوریں جوئے آسمانی بول زبانوں میٹھا
 ابراہیم خلیل الہی ستون ملے اوجلے
 سدرۃ المنتہی گون فیراست آسمان چھپا لان
 بھشتانڈا فیر سیر کرایا ایون حکم ربانان
 محل ملک الموت و سرور دھٹے الہی
 جواب لامون دیکے بیٹھا ملک الموت اٹھائین
 مستحق دی نہ ہو پڑی کہوڑی بیٹھ پیتا رہیا
 ایہہ سے عزرائیل فرشتہ الیں لگا فرہندا
 مین سوال کران ادس اگے ہر جنابوں آیا
 اُمت میری سنگ می کرنی قبر عذاب بتیرا
 لکھنزاران پور لہنگائی سخت میرا ایہہ پیشہ
 ایں اُمت سنگ می رکھین دل بنی ڈولاوی
 پنج سے سالانڈا اودہ رامابنی اسدا اریا
 تافیر و جی عرض گذاری دہشت مینوں لگو
 گھر میرا ہے کیا چھے رخصت کر ہوا سلمان
 ای و جی تون یار اسدا اچلیون کہت و چھوڑا
 سختی نرمی اندریاری محکم قدم لگاوسے
 نہ اگاہین نہ چھاہین کر پیت ترورین
 جس بلایا اوسے میری منزل توڑ پوجالی
 جانب عرش معلیٰ حضرت ہر پاسد ما متھا
 عرش معلیٰ توڑی پیت رفرف بھی ہٹ جا

ایک فیروز جنابون نیڑے آجیبہ
ہزار دفعہ ایہ سہ جنابون نام حبیب لکھایا

قاب قوسین او ادندہ ویکھو اج نصیبہ
السلام علیکم یا ایہا النبی نیڑے آجیبہ لکھایا

السلام علیکم یا ایہا النبی ورحمتہ
للہ وبرکاتہ

حضرت سُن جواب آلا یاد مٹا ہر کتابون
بنی تعجب اس ارشادون آوازہ ابو بکر دہ
دوزانوں ہو حضرت بیٹھ کر صلا کی یادون
خالق چون دیدار پیغمبر خاص جنابون پایا
نکطے ہو باریک ہزاران بخشش رب و مالون
حال اونہان بحیثیتان مند ہونہ کوئی جانی
جو کہیا سو کہیا خالق ایہ کلام خلاصہ
اور کخصت ہو جنابون قصی اندر آئے
اوتھے گذری سال ہزاران سجا سنگل ہے
رب چاہے اک ساعت اندر جسم پاک پیغمبر
اہل سلامان ہر دم چاہیے فنا عقیدہ رکھن
جو ہے قدرت قادر والی اعلیٰ اونوں جانن
آتش پرست ہو رنجوسی یا ایہ قوم نصارا
رات معراج مبارک والی جسم گذری ساری
سنگ حائین پافراغت جانب گہر سہارے
اسے محمد کجہ خبر تارای آئی راج آسمانوں
حال حوال معراج مبارک کہہ دلا کہہ ستا یا

السلام علینا وعلی عباد اللہ الصالحین کلام
سبہ کتابان اندر لکھیا منکر کون فمردا
دور گیا ہو پڑہ سارا نور دھما سرکارون
مست است ہو توحیدون پڑہ لا و گایا
جسم محمد وچ سما کی سبہ عطا جنابون
باہون سرور شاہ رسولان عاجز لوگ غانی
آجیبہ آجیبہ مطلب اسوچ خاصہ
جس گہر اندر سوتے رایتین گرم کپڑی پائے
بات باریک ایہہ ظن کرناں منکر دی ہونہ کہلے
ہی نہ لگے پھیر لیا دے سارے عالم اندر
اسپندین ایمان داندر دوزخ اگن چکھن
وانگہ ہودان ہو رہودان لٹی شک آون
عیسے ماریا یا یہودی سولی دہم شمارا
سرور عالم شاہ رسولان حرم نماز گذاری
ابو جہل کو پتا ملیا کہیا او کس ہتھاری
دس سالون کیتا ٹھٹھا مٹھا بول زبا بولن
کافر سُن تعجب ہیانہ فیہ سخن آلا با

ابوبکر رفیق کفار ان کا روج جہالت
 جسے آج سن سی و پنج مقالان کی طوقا اور سون
 شکے میں تعجب یہاں ٹھیک میں دیوانہ
 ابوبکر ایس مقالون تا فرماون لگے و
 روز بروز اسمانی خبر ان سانوں آن سنائی
 خود گئے یا اسے گھروچ کیا تعجب کرناں
 جیسے شک سیکڑل ہو و خبر ان پوچھ و بار
 اوس منافق سنکے کیا تھی دو دو دین
 ایہ ہدایت وں وں مادی دوس مشرکے
 اوسے روز ابوبکر و انام صدیق لکایا
 ذکر جری معراج محمد ہرگز طول نہ کیستا
 ایسے پارون میں جو پیتا جائے عالم سارا

اوستے جا کے کہی کیفیت جو کی گزری حالت
 اقصی گیا سیر اسمان سخن اچھے بولے
 اوہ کسے نہی عرض نہ رکھے اندالک خزانہ
 انہان گلان تھیں ہوز زیادہ سان سنیاں
 صدق امنابو جو کہ حسن کم جنابون آنڈی
 میں عقیدہ ہوئی رکھان ہرگز اسان پہر ناں
 اقصی مہی والیان گلان کہ حسن شیں چار
 جوین میں محمد یا یاقینون ڈھٹا او دین
 جنون چاہے براد دل آنے نہ کر لہو قصے
 خود بخود ساری کہتے اسم صدیق وٹایا
 قادر ہمدرد چارے خون جگر دا پیتا
 پہونچ مدینے کران زیارت دسی بیٹا بھالا

وزدکر حضرت سالت پناہ امیر المؤمنین علی اکبر فاروق اعظم

باعث ہجرت لگا دیکھا و ان نہ کرناں باقی
 سال و دیا ایہ ہجرت والال انصاری
 عقبہ ثانی بیت ہوتا نہی قول قرار ہرائی
 حضرت عباس سن فرمایا اج اندامیہ خوشان
 ایس مقالون عزت اسدی بیٹا خوشان مانی

سرخ جام پلایا و اقدی طبری بنیان باقی
 ترے سے مرد بہادر جنگی سہ سلام لیا
 گوشہ بیٹھ کیتے منصوبہ بختاوی ہی و چائی
 ابو جہل سر نہ چڑھیا لایا زور و تریشاں
 مت ساتھ نہ دیہو لستے مرن اصحاب کمالے

حضرت پوسی دس کفار ان جو چاہیں کرسن
 اسیں گفتاروں اور ہڈی انصاف سے مل جائیں
 تیغان دہر والی کر دی کوین امریتولا
 صدق اعتقاد از ما ساواجر اعتبار آوی
 یعنی مکینوں ظاہر پوسی فیہ مدینے جاسی
 ساگی لال آیا ہتھ ساوی دودہ استھین کی چالان
 جو ہے دشمن پاک جنابوں داویری سوئی
 حضرت شے راضی ہوئی کہیا عباس دو بار
 تافیر صاحب بن عبد نایب کر کویر یا شرب سدا
 وچ مدینہ داخل ہو یا کرن انصار تعلیمان
 خبر ان اوس پوچھایان کی حیرت کیتی یارن
 شاہ نجاشی بہن ان تائیں کہیا ناں است
 حبشی ساری گئے مدینہ ابہر درست خبر ان
 چالی بیکر مال عمر دے لکھے ہتھ ہتھیار ان
 جسے اپنے بھرتائیں اچ بیتم کرانان
 اچ مقابلہ کرے ہاوا جس نہ جند پیہ پیاری
 ترے واری طواف کر کو شترین بیمار لداو
 ابو بکر بھی حضرت منگی تاحضرت فسر مایا
 ابو بکر دواو ہڈی خریدے نشان پئی ارشادون
 عبد اللہ نام اریقہ جایا نامی مرد سیانان
 روز پور تون شتر لیاوین ابہر اوسون دیا

مدد کارندہ سی کوئی فریج مدینے رسن
 ویکہ واج ہتھ ساوی موچے کران فصایان
 موچے کرے چڑھ قریشان بدیان مقبول
 سانوں خبر توریٹ بخیلون احمد کیون اوس
 و اعظمہ زعلما ہودان ساوا دل اودا سی
 مال اولادان جان لصدق مرساں آگاہان
 یکے قول قرار ہراوان بات ختم ات ہوئی
 اول نایب کر ہور دانان جمن دل ہماری
 مرد قریشی شیر مجاہد رحمہ ہجرت کہد با
 امر شریعت اوس سلکھا یویشرب ہو مقیم
 جہر جانب حبش سد مایا لایا زور کفار ان
 بلکاوہ اسلام لیا یا مومن بنیان بجلہ
 شاہ فاروق تیاری کیتی کنسے دل گبران
 کہیا وچ کھانان تائیں دیلہ شل انکار ان
 یا فیر پور زنن خزینہ اسے قدم لکانان
 ہر کوچون ہر اندہ کیتی کسے کو پتے تاری
 لیکے حضرت حضرت پاشویشرب طرف سکا
 تیرا میر اسفر اکٹھا ریش سبب بنایا
 نوشہ خرچ سفر تیاری ابہر تاکید اولادون
 شتر خوراک سے لے سبکے دیسا نور لکانان
 ساوی رہی بات پوشیدہ ہتھ الغام پھرایا

مسیح ہودی ترماے نظر ان کہیں دیدون
 اوہناں جانا گئی اصحابی لبہ لکمان پیا
 ابو جہل تو قریشان قتل و لیل پھرائی
 آج کل تیری مارن کارن سہ سردار اکٹھے
 صدیق قبیلہ اندک لستہ بکوس ہو ہنا سک
 تا عاقبتہ عرض گذاری میرا دم نہ کرناں
 ہو سلامی گیا عبد اللہ پایا ہمتہ مبارکون
 ادھی مائی سارے کافر درنی آن کہلوئی
 حضرت خاک اٹھا زمینوں سٹی سر کفار ان
 ابو بکر دگی جانب حضرت تالشرف لجانہ
 رب تو کل وہٹہ کہلو تا شاہ صدیق یگانہ
 دیکھو بھار نبوت والا غار صدیق پوچھایا
 ہن غار نورانی والا مطلب کہوں سنائیے
 تیرے کوہ اوہ بھار مبارک شہر کی ہتھین آٹا
 بیج شال وہ گول پیارے ابھی غار چالی
 ابو بکر فی عرض گذاری آجیا بیٹھ رسول لا
 صفا کیتی وڑ غار تمامی کہے دو تن تھے
 دوسرا خیری جید باقی آجیا ادیان دہریان
 حضرت جید شریف لیا بیٹ صدیق لگایا
 درو کمال صدیق اوٹھایا قدم نہ تھلا یا
 بے آرام نہ سر رہون تانہ جسم ہلا یا

حافظا ضرب اسدا وجودم گذری خبرون
 ہن محمد سادھی کا بوٹھیک اکیلہ رہیسا
 شیطان نجدی ساتھ کفار ان خبر وحی بتائی
 بلکہ ہاشمی بنی امیہ بنی زبیرہ سنٹھے
 بنی مخزوم وائل واسے سبہ ہتھیار اوٹھانڈی
 کسے ظن میری جاندا قدم ادجارین دہریان
 نور دودا لے شہر چوگا وے ہیت ہر دم غارون
 قتل ارادہ دہر و شمشیر ان گردی ساری ہوئے
 صفا گئی لہنگ آب سلامت نظر بند مزار ان
 اوٹھ غور اراہل شتابی بنی صفا فرمانڈی
 چار کھنڈ ہار سرور تائین چلیا شینہ مردانہ
 اتے اللہ اُحد دیہاری یعنی صدیق اکبر دی بھانڈا
 تری دیہارے پاک بھئی نون اوس مکان پہنچا
 جیل نور اوچیرا ہر تون اکثر مشکل راہا
 جسجا ابو بکر پوچھایا واد واد بھاگ نرالے
 اول میں ایہہ غار سوار ان رہدیا مقبول
 چادر پار سر اچھین دنی دل صدیق نہ دھے
 حضرت ہن شریف لیا ہو کوٹوان لیرین ہریان
 مبارک سرور کہیا ناگ ٹنگ سپلا یا
 زخمون خون ہو یا تہ جاری نہر چوٹی چٹہ آیا
 ایسے ٹنگی خاطر عالی درجہ پایا

ہم ہم اسو جاری ہوئی چون موتیان لڑیاں
سور جاگے چہرے زردی پوچھا کہو صدقیا
اگ نک چلا یا مینوں ابو بکر خسر مایا
حضرت لب مبارک لائی زہر دفعہ رب کیتا
الہام ہو یا فیرا ویو یلے دس مگرتی مین
جالا آن وچایا اوسے حکمتیان تانان
اودون وچ ابلیس ترمی دیوی خبر کمناران
محمد گیا لنگ سلامت پالستان سرگھٹا
ایہ گل شکے کافر اوٹھے خاک پی موند اوٹ
علی کہیا کج خبر نہ مینوں آپ گئی کت پاستے
بنی صاحب جہد تھ نہ آیا ہراک جانب دورے
ایسے خاطر بل اوچکے اوس گہرا اندر آئے
اورنگ شیطان اونہان تائیں چل پور چایا
ایسے قاروی اندر دریا بنی ایسے راہون
وحی صوت بن انسان آن کہلونا گے
مکڑی نے سب حال پھلایا تانان بھت دیرینہ
سہنان کہیا بات درست اوہ نجدی بولی
ہو شرمند گئے گہراں بنون ہمت شکار نہ آیا
رب حفاظت کری جنہا ندی کہرا تھ اوٹھادی
برقہ یرجے کافر کوٹے توڑ جالا آوڑو
حضرت ہے ہمت اوٹھایا جان پست مودی

کچھ تے صد مبارک تے اوہ بخون دہج چڑیاں
کیا باعث ایہہ کھڑا ستا دیا کریبان رفیقا
تساوی میں ارام دی خاطر جسم ذرا ہلایا
مین صمد و صاحب اولون ہجرہ ظاہر میتا
عجب یہ تہ جنون کہند حال بنا اٹھایتن
کبوتر آندے چہبے تاری خانہ جویں پھان
بیٹھے کیوں ہو ایس لکائی کرنگیاں تلواران
نظر نہ آیا کسے تائیں دشمن شہرون ٹھا
کہول بولیا بھی اندر وڑی پوچھیں لگی کوٹے
اسجا ویکھو میں اکیلے تے کر دے اسے
شاید ہووی گہرا ابو بکر دے خطیان نواں ہووے
دھما زور دیترا لایا پتانہ کوئی لگاٹے
کہیا قدیم ایہہ ابو بکر د شہرون چک لیا یا
کہو جی نجدی میں پکیرا ہراک بات لگا ہون
کہیا تہ شیطان دیتا میں گل کیوں فل لگے
اندی نہ کہو تروڑ گے نجدی شیخ کہینہ
صوت وحی ملا ایک والی پخیرا دسد کہو لے
شیطان بات نہ وڑوا کد ہے جبرائیل وڑایا
سی سلامت دووین اندرا ابو بکر فرماوے
دسو حضرت مشکل بنیان کیا کجہ اسی کر دے
پار کھرا کوئی سدا او سے بھیت کہلے ہو ری

ویکھہ صدق باغ عجائب انسان خواطر بنیان
سے اودہ کافر اندر دے اسی بیری چڑھ
پڑوہ دور حجابا نوالا قدرت دیکھ رہا بی
ایہر آیت تانازل ہوئی رقم کران احمایوان

بیری اودی چڑھ دستی و بچہ ملائک تنیان
ہوندی عرق لوگ کانی کافر شرک و زنج مسرت
بیری لے فرشتہ آیا زورون دے گے پانی
دشمن حضرت ابو بکر دے نظر کرن بریا یون

ثانی تثنیٰ زہما فی الغار اذ یقول لصاحبه ولا تحزن ان الله معنا لصاحبه

اشارت کستے رہے کون فرمایا
اچھے یہودان مشرک نہ آدمی نہ کفر ہو دیا بیان
میں بھی دانگ تادی کر سان پاک فولا دی کہنا
مخالفانہ سے میں ساڑن کارن پی تیغ جھاری
پشیدہ سڑی ہوسن کو نیلے عمر چل اگا لان
روز تجا اودہ نیک عبد خدا یا نور کنار سے
بھی عبد خدا ابو بکر و اخباران روز پوچھا دے
اکسوا و طم الغام قریشون عوض محمد باوی
بہت اچکے پکرن کارن دن اندر باران
کیسا عبد خدا وہم نہ کوئی میں رستہ جہان
ابو بکر مور شاہ بنیان اکا دہم اوستے آج
بسم اللہ پڑھ شہزاد ٹھائی لیاں کچھ جہان
اکا دے پنج صاحب پیر و پیرقت دو پیران
امم مبعداوس زمانہ شہرت ہرجا پائی
اوس کہیا ہن باغشت قحط کھر چوشتی نہ کاہی

ہر دو صاحب ابو بکر و اشان قرانوں پاپا
میں لستادے کھ کتب میزان کفر مولایان
شاہ عمر و اسار کفار ان سانگ لگی وچ کن
ایسے منصب کے لڑنان ایس گل و قرصنی
جونکا ابو جہل کو پتا مویا و بچ تدا مان
پھر مہارون شہر ہاتے کہت پلان سوار
اج کھار ان ایہ منصوبہ جیکر کوئی لیا دے
خواہی محمد ابو بکر یون جیکر مجھ لیا دے
حضرت سہل قہم لکانان اکبر خوف کفار ان
اگر بسم اللہ مار پلا کی چڑھیا حبیب رہا نان
عبد خدا بن ریحہ ابن ابو بکر عبد خدا بنی شہزاد
رستہ چوڑھ قحطی صاحب پو ند جانباران
کہا نان اوس بی بی عتیم شگاہہ سالون پیر
مہا نوازی عرب لایت دانگرن حاتم طائی
میں و بان لستادے ابو بکر ایہ شہزادگی آئی

حضرت دُعا کی بکری لاغز اوہ بھی مرنے والی
 صاحبِ سنون چون لگی شیر اور تارک وافر
 اوہ ہون ہوا سوار شتابی چت اگلاں دہریا
 اوہ سراد کرے عاین جی جتہ اون میرے
 کسے اعرابی خبر سائی شتر سوار اوہ جہاں
 نظر بجا شریکان کو لون کس منگایا گھوڑا
 مار پلا کی پہل آسن نیزہ تان اولار کی
 مکر اوس سانوں جانان میں ہمیشہ کارون
 حضرت سورت طہ پڑھ کر وہم آپی وج جاندر
 کیا دشمن سر پر یاد عا مبارک منگی
 گھوڑا وچ زمینے دہسیا دسانوانگ قارونی
 تائب ہو یا پائی خلاصی تا اوس نظر گذاری
 فیر سرافے ہوا زردہ تیر کیتا اک واندے
 جنگلی مار واپہ دیر امیر تیر ویکہ سانان
 اپڑ شتر ہزاران مسکراس جوہ اندر چرک
 حضرت کیا انہاں تیر اندی لوان اور نہ کائی
 مور کران اکسین نصحت ساڈا بھیہ دینان
 دیری کافر سنکے خبران پھان اساو
 کیا سرافے رخصت تھی جیکر مشرک آوے
 مجھ جہ نہ راستے ڈھٹا تا اعتقاد جہا یا
 سلام علیک کہیے کہو جیب ہمارا وٹھائی

نہر دست مبارک پیر یا موٹی اوہ او جالی
 سال ٹھان رہی اوہ زندگی بیون دہسافر
 فیر سراقہ دادی آئی دیس ڈٹھاسبہ ہریا
 شتر تنوا العام قریشون رتبہ شان الیرے
 تیر روانہ جانب بھران چابک مار دوڑا دن
 زردہ پہن ہتھیار سہالی پانی اکثر ہٹوڑا
 گیا بچے اوہ پاک بنیہ دورون سدیکار
 ملک الموت اوڈیکستان راج میری ہتھیارون
 صدیق اکبر دُعا نظر جو فیری ڈٹھاتا فرماندر
 یارب اسے شتر تو رکھیں سخت مخالفنگی
 ترستے داری اوس پائی خلاصی اعتقاد ملو
 نظر بنی منظور نہ کیتی بات اہیا اعتباری
 میری ایہ نشانی پکی لشی پشربا بندے
 کوئی روک روک کر سی ساڈا پتہ لگانان
 جیکر ہووے لوڑ تانوں تیر نشانی کردی
 ائمہ صاحب فطرساڈا ہر دیلے ہر جہائی
 اسپتہ ہو ریگاسے اگی کچھ مسراج نہ کہنان
 دیس بیگانہ کون یگانہ پشرب نہر دورا وہ
 میں بحیثیت نظام کریسان دیری اولٹا ہوا دی
 جسدن فتح مکہ ہوا اوہ اسلام لیا یا
 جانب پشرب تیر فرمان جہاں شتر وگامی

شہر مدینے پاک بنی دیاں گھر گھر پیش آریان
 روز استقبال دی خاطر شہرون آون باہر
 اوسدن ہٹ گھرانوں چلی سب اچھا لگانے
 اوس پکاریا لوکان تائیں جنوں بستی آویکو
 جس آدایان لگیان آہیان اوہ آیا اوہ آیا
 چھوٹے وڈی پا پوشاکان دور کلا ہتھیار
 استقبال دی فیر خاطر فوج چڑھی دل بھاپان
 لا پوشاکان رنگے نگی میل بنایا سیان
 شتر مبارک پاک بنید اگیر لیارل کوڑیان
 آیت شریف حجابانوالی نازل اسے نہ ہوئی

روز فلاسنے چلی مکینون خبرن لوری پایان
 دوپہر ان ٹیک ڈیکن سوئے مقصد ہو و ظاہر
 اک یہودی چڑھیا کوٹھے ایس پر بالا خانے
 ظاہر ہو یا مقصود لتاؤ او یکہوہن رفیعو
 غل گیا مچ شہر مدینے چن شریف لیا یا
 جوڑ جماعتان پیش کہلو فی خاطر شہر ابرار ان
 چوکریان البصارین ندیان گاون جطر آریان
 چہرے سٹا ہون سرور آئی راہ اوئے ہٹ پر بیان
 سبھے کھبے یار تمامی ساون گھٹان جڑیان
 ایہ قصیدہ رمل گاون مینان شکست کوئی

طرف قصیدہ مبارک آیت شریف

صبح مبارک ثری ترکہ واہ نافہ کستوری
 بسم اللہ بسم اللہ سوہنا آیا چہرے راہون
 جسجا شتر قدم لکائے اوس مٹی داسرہ
 انہان اکہیں اندر پاوان ویکہان ستہ لوری
 دلچ سکچرو کی آہی باغ ساڈا قرمانان
 گو یا باغ ہو یا فیر ہرا شاخ لگی ہر دالے

جم جم ساڈیان سر اکہیں آ یا شاہ رسولان
 جم جم ساڈے سر متھے آ یا شاہ رسولان
 جم جم ساڈے سر متھے آ یا شاہ رسولان
 جم جم ساڈے سر متھے آ یا شاہ رسولان
 جم جم ساڈے سر متھے آ یا شاہ رسولان
 جم جم ساڈے سر متھے آ یا شاہ رسولان

پھلہ باغ پکے سب میوے انار محو ران
 جم جم ساڈے سر متھے آ یا شاہ رسولان

پافراغت مسجد کو لون بدابن جانشین فرمایا
 رافع شیرتیری ہرمان شہر کے جد جانان
 ہوسلانی سرور کے گئی بھادر دودین
 بھی عبداللہ ابو بکر وانا لے ابو قحافہ
 ایسے ماہ مبارک نذر ہو رکتی اک شادی
 نو سالانہ عمر آئی عقد مائی صد لقا
 اول فضائل کیا بی بی وحی تشریف لیا
 دوم فضائل حضرت اونی نازل وحی ایمان
 سبہ حوالہ حضرت والا عکس برابر پوندا
 پہلے سرور مینون کہندہ وحی ایسے کارون
 ہو فضیلت وحی و کتابیں مین خود دہا کہیں
 چونکہ ویکو ایہ فضیلت ہمت و تہذیب
 میرور شہوت بہت رنج و کمر محضین کہہ بیابا
 اوس ہمت محضین کہہ بیابا کہ مینون وکتا
 ہو فضیلت سرور عالم کہہ آون جس سے
 ہر دم مینون ایہ گل پوچھن س بی بی کی جان
 سبہ حزمان محضین لون صد لقا مینون پری
 شفقت ایسی شاہ رسولان قال ہر تو ہوئی
 مند کہے کوئی نال پیغمبر مینون نہین بشارت
 ایہ قصہ بن ہجرت والا کہ تار قم تہامی
 در بیان ذکر واقعہ آیات شریف در جہاد

سو درم ایہ خاطر خرچی طرف بساں گایا
 صاحبزادیان بی بی سوڈہ کرا سوار لیان
 صاحبزادیان ام سوڈہ پشرب آیان او دین
 لے قبائل آئی مدینے مطلب ایہ شرافہ
 ام المومنین صد لقا کے دی شاہ زادی
 سبہ حزمان محضین عایشہ فضل سند کتاب فیکہ
 ساگی صوت جو اسمانون مینون نظری آوے
 مینون جدانہ سرور کر دے سبحا ایل ایمان
 جو کہ وحی آن بتا دے یاد مینون سبہ ہوندا
 بن ہیکر تے نازل ہو سی فضل و اسرارون
 بیٹے اسی ترے برابر یاد میری گل رہیں
 گئے سے کہی حضرت لگو آن لگایاں جدان
 دل شکستہ او ہر مدد یوم کہہ امیر اماہر
 ستارن آستان نازل ہو یان بی سلون جینا
 شام صبا حسین ارمی خاطر کہیں سند میلے
 جس شئی سی مین خوالیش ہو و سوئی چہر منکا
 ایہ فخر نہ ہو رمی کسے اید کرن دلدار سے
 بہت روایت بی بی عائشہ آئے سند کوئی
 حرم پیغمبر امت ماوان ہار دنی تیرہ کرمان
 بن جنک مقال اوٹھاوان تیج کوین سلامی

در بیان ذکر واقعہ آیات شریف در جہاد

آیتان جسد نازل ہو یاں دستان خاتون دون | بد سے اوٹ نہ لکھ لیران پٹان ہر فسادون

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ هَمْ هَمْ هَمْ دیکر آیت شریف
پس لہو و شگون کو جہان پاؤں کو۔

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
اے نبی جہاد کر کافروں اور منافقوں سے اور سختی کر اوپر اذیت دے۔

دیکر آیت شریف اَذِنَ الَّذِينَ يَقَاتِلُونَ بَانَ هَمْ ظَلَمُوا وَاِنَّ اللَّهَ
سے انہیں دیا گیا دے ان لوگوں کے کہ لڑائی کئے جاتے

عَلَىٰ لُحُوقِهِمْ لَتَقَرَّبَ يُدُ ۝ ۵۵ ۝ ۵۵

ہیں سبب اس کے کہ وہ ظلم کئے جاتے ہیں اور تحقیق اللہ
اوپر مدد انکی کے سبب

تا در ہے۔

کفار ان بھی منافقان تباہین ماران ہر نوں ہر کے
حمزہ اوٹ نہ سلامی ہو یا لیکے یتیم جوانان
مومن مقوڑے کافریتے فوج ساری ہائی
رات برائی تباہ کے پتے مومن سر کفار ان
ابو جہل اوس نکامے کہن بیت دالے
سعد مدینے رہیا خلیفہ مرد نیک الصلای
ابو جہل اوس نکامے رات دو طرفوں فادہ
سرا کہ صلح کر اؤں والا بنی نہ بازی ماری

میں میں ہندسی لکے خوف رازی کر کے
سرور سنیان شامون آیا ساتھ ڈاکر دانان
تیغ نہ چلی صلح و چالے لوکان دوڑ کرائی
فیر حضرت ابو عبیدہ ابن جراح لیکے تہہ ہوا
ہرگز تین ہتھ نہ اڑے ہوئی صلح و چالی
تیجی داری سرور عالم کیتی خود مٹاری
حضرت صاحبان ارادہ رانی ماران اکر
فجری ویلے قصد لڑاؤں رز ٹر پڑ ہی ہواری

فیرا نوادی اوتے دماوا صلح واقعہ ہوئی
 سرور عالم و بیچ اوٹھایا کلمہ "ابو ترابہ
 فیرا واقعہ بدر الکبر خبر ان دسیندا کوئی
 رب توکل مال قریشان رات مکان فلانے
 عبد اللہ نام جتھے دا بیٹا جسک ہتھ پھرایا
 تنان روزانہ سے بچھے کو لین جانامہ میرا
 شیر عبد اللہ ہو سلامی چڑھیا گھن دیران
 پینڈا کر کے بعد اقرارون تا اوہ نامہ کہولے
 پہلے سعد تیر چلایا امر سن جہا دون
 کافر رخت چوڑو جالے نٹھے طرف دجاران
 مال سارا تا کر کے کابو کیتا قصہ چھپان

حیدر بیراجک موٹھا یا راہ وچ سوتا سوئی
 غافل ہو کے سرودھاسین ہر جا دشمن بابا
 یابنی اللہ وقت فلانے لیتے آن سہوئی
 ایس گفتارون تا اک نامہ لکھیا بنی ترابانے
 اونے جم اکہین تے رکھیا حال سارا سمجھایا
 اکماندر رقم کیتا سارا مطلب تیرا
 خود زرہ سمیان درست لکھی نیشیران
 بدر الکبر امار و لکھہ آسن شیران تو لے
 اک اوچکا ہویا گھیل بنی مغیرا و لا دون
 تاب جنگ اندی کسے چھے وجہ بھاڑان
 پنج حصے ل شیران وند و خمس لیا بادشاہان

ہن واقعہ بدر ثانی موچھے کران کفار ان
 ہون آسودہ یار پیغمبر و ہمک پوے تلواران

مسکرتان کر واقعہ سانی و فحیافدن نیجی و فحیافدن

جنگ بدر واقعہ جوڑان شوق ہو دین لوکان
 اللہ حافظ ناظر حضرت اوہ کفا ہزاران
 کسے سنایا ودا قافلہ بقا مال متان
 سرور عالم راضی ہوئے چہر ادون سوایا
 غازی دوسرے طرف ہتھیار ان جسم جوین ہیرا

جیونکر ریح فاقدی طبری لا لاد لریان جہوکان
 ایہہ صباب بنیہ آئے لون و سن پڑکان
 ابوسفیان حربے بیٹا بھی سردار اوہلان
 جنگ تیار سی نکلو باہرب سبب بنایا
 لک بدیو منطوط دلیران خود چوٹی پھر دہریا

پیش قبض ہو جہد ہر حجر موٹے رکھ کر کمان
 پشت دالان تیغان ہندی پاگاتری نکایان
 جوڑ صفان سردار تمانی درتے آن کہلو تے
 حمزہ حیدر ابو عبیدہ چہرے چمکے نالنگان
 ابن عوف عبد الرحمن ابو دجانہ سعد معاذ واجایا
 معصیت نام عمیرے بیٹا حابر جہند سے والا
 حضرت گہر تھین باہر آئے فوجان تیغ سلاخی
 بسم اللہ پڑھ قدم لگایا دہری تہر تہر کنبے
 نشی اچ کہلو کے ویکھو لکسی اک بینولان
 امان شیطانی منگی آہی آیا گیر ابو عطا
 جاسبہ لقمے بدر کنار سے باشک ٹانگ نگیلے
 بیٹا حرب تبدم نٹھاشتر سوار دکایا
 تنان روزان اندروینان کہولین سال گامان
 محمد چڑھیا لوٹن کارن مال اسباب بجاہو
 جے لون سخن میرے کی چلیون ہوں لوک اکٹھ
 ایس قاصد تھین بھلا اکدن خواب عاتکہ آئی
 کیا ویکھے اوہ شتر سوار چڑھیا سر بھاری
 ابو قیس گیا اوہ تھایون قدم بھاری او کی
 ہر اک خانے پیا پھر خالی رہیا نہ کوئی

ترکش طرف کبھی لٹکا دی تنگ بد در جانان
 گرز ان سانگان لیکے نکلے سدرن کھڑ بھایان
 ابو بکر ثور عمر یگانہ اوہ سچے نگ پروتے
 سعد سعید ہور طلحہ زبیر جھٹھ سوہری سانگان
 ہور سعد عبادی بیٹا علم انصار او عطا یا
 ابولبابہ رہیا مدینے نایب مرد کمالا
 جسم لگی چوٹ نقار سے دل چڑھیا سلامی
 وج چراغ سراج محمد غازی گردا کنبے
 کانگ پہاڑون گھے پیلے پہل جنگ سولان
 وریال نس سمندر اندر کہندا میں ہن موٹھا
 بیٹا حرب سنکر نٹھا کد مردان مونہ پیلے
 صمعام نام عمرو غفاری ایہہ سنون بھجایا
 کوکابین لون چڑھ بھاری سر قوہر کو بانان
 درنہ ساوا نہین لگانان بدر میدان لگاہو
 ایہہ بھی کہنان قافلے دلے جانب بجران نٹھے
 ابوطالب ہی اوہ ہمیشہ پھو پھی سرور سائی
 مونہ سر پٹے کوکان ماری میں ہٹا چڑھ ماری
 پاٹ گیا اوہ جیل تمانی لوک اسے سہ سوتی
 بنی ہاشم ہور بنی زہرہ رحمت رب دی ہوئی

صبح عاتکہ خواب سنائی حضرت عباس دتائیں
 عباس عتبے سے کن جاہری خواب تعجب سائیں

عقبہ ابو جہل دیکھ کے وجہ کیفیت کہو لے
 کہند ابنی ہاشمی کا ذبیحہ کرن بنوت
 ایہہ گفتار منافق والی بی زنا ہو کئے
 ابو جہل منافق کا فریاد نام زنا نہ سے
 شریک سالون مارن طعن اسی نہ پانی ماری
 عباس کہیا بن کر ہو تحمل صبح ہتھ دیکھا وال
 اوس سالون کجہ نہ جاتا ہر اک باتون طعن
 عباس سویر لا ہتھیار ان جانب حرم سدایا
 اوسجا ہوئی لوک اکٹھے ٹاکیا ہو ٹالا
 کرسمیا نے سفر لڑایون بد مالک کفار ان
 ہزار جوان قریشی پورا یا اوسے تاتے
 دو کوہ بدر چاہ او محتایون حبسجا ڈیر کر لیتے
 فوجان خیمت شیر ہلا می پیرن طلا دی الی
 یعنی ترے غلام قریشون بالین خاطر جاون
 عریض نام گولہ سفیانی سرور پوچھا اوسون
 عریض سرور عالم اگے ہتھ بھٹھ عرضان کو
 فوج اندازہ سمجھ نہ مینون زرہ پوش تمامی
 نو شتر ہر منزل اوسے کردی فوج قریشی
 جیکر ابن حرمہ بچایا اپنے قافلے تائین
 دل شکستہ یاران کیتا ایس مقالہ دی پارون
 لٹھا لشکر ٹھیک کفار ان صبح ہوگ لڑائی

اوہ بدماش اوچکانامی حل بل ہو گیا کوئی
 کہدے زنا نے بھی مرد والی ایس فریون فوت
 عباس تائین ہدیہ اندر ساوی بات نہ منی
 تون بیٹھا دس کس سہیون دیکھین ہتھ اساند
 ایہہ خموشی لائق ناپین دیکھو ہتھ ہمارے
 ابو جہل ستا یا سالون اوسد اسرا وڈاوان
 فجر سے ہنسنے سہہ موکاوان بیسان گہول پرانا
 صمصام تداہین چڑھ بھارے دس شوکھیلیا
 خبر ان سنکے مونہ کرمانے فکر محمد والا
 کارن قتل شاہ رسولان فوج چڑھی بدکاران
 کچھ ہماران فوج کفار ان جنگ بدر سے چلی
 شراب کباب لولواون کافر مست غروب سے
 سعد علی زبیر بھادر ترے گولے ہتھ لگی
 دو قتل کے زندہ رہیا اوسون پکر لیاون
 فوج قریشان کس انداز سے پگھڑی گھسٹون
 عقبہ ابو جہل عباس سیانام اوس مرد
 کتے شتر ہون نت فوج کہیا رسول گرامی
 تار رسول بقدر مایہ دل لاندی صبح پیشی
 رب چاہیا توبہ قریشی صبح مرن امتحان
 کیا قافلہ سچ ساتھین مال وڈا تکرارون
 شاہ رسولان کہیا دوبارے سہہ کہو تکراری

افتد صاحب عدہ سچا کیتا نال ہمارے
 فیر رسول اللہ فرمایا کیا مرضی انصاران
 تا فیر سجد بن عباد عرض گزاری ساڈا غم نہ کرناں
 امر ہووے مارو ٹکران لشی نال بچاران
 بے ارشاد پیغمبر ہووے ورنان وچ سمندر
 مال جان تصدق ساڈا اسی نہ وانگ بھودان
 عاوشدا ونہ ساڈے تار شتم سام نریان
 فرمی مرزا لے بر جوادہ سہراب بچارا
 اسی سارے مرد میدان موچھے کران کھاران
 دُٹھیان دیرون خونی چشمان ہو دی ترمائی
 راضی سرور عالم ہوئے ہو ر آیا انصاری
 لڑائی لائق ایہہ دہرتی دوران قدم نہ جھٹے
 چاہ بدر میدان کشادہ تیغاندی موہ نہ چڑھسان
 اسجا مرسان بہہ تھاسے پانی دیرون مٹھا
 بے قریشان کیتا قبضہ اسجا مران پیاسے
 صلاح پسندان حضرت آئی بجی کھیل دل بیاران
 ادھی رانی بدر کنارے وچ جمایا ڈیرا
 اک انصاران چاہ کنارے سائبان لگایا
 پافراغت سرور اگے عرض کیتی انصاران
 ابو بکر کمر بستہ لگا ہسان تادا
 بے فتح رہبانوں دتی تھر ادا یہہ پوری

فتح فوج یا قافلے اوتے لکسی ہتھ تھاری
 کیا قافلہ ساڈے ہتھوں آئی فوج کھاران
 صاحب دجہ دامن لگی ہوا گمان مرناں
 مری اوٹھ انصار قبیلہ سر تمامی پاڑان
 ہوسلی غرق اچ تمامی مرسان پانی اندر
 تون تے رب تیرا وچ لٹوسی کھیا اونہان دان
 قارن قادہ رکھ نہ شریعی ساہنوں لین تعلیمان
 ہوم شہام جی ہون مقابل جان کران پیر پارا
 تیغلان دہرو انصار کھلوئی گردی جوڑ قطاران
 گویا ماتھی مسرت سنگاری کانگ بیہر جامی
 یا بئی ہاتھ جیکر منون ایہہ اک عرض ہماری
 خشک یگانہی خشک کوہ ہزاران سمنے
 عقبہ ثانی بیعت ساڈی دیکھو کیونکر لڑسان
 رب توکل چلو حضرت دیس گتادہ دٹھا
 حکم ربانان بے امتحایون و تنجان کسے پاسی
 رانی کیتا کوچ اگامان سرور شاہ ابرار ان
 گردے چاہ دے حوض بنائی اچ وقت تیر
 حضرت دی آرام دی خاطر ثانی العیش فرمایا
 یابنی ہاتھ جنگ صبا حین یویر آیا پیش کھاران
 اسی لڑن بہہ میدان شرب نہیں راوہ
 جیکر درجہ اسان شہادت وینان کر صبوی

آل اولاد اسادی خادم ساری گویا بیہودہ مان
 رات وہی دن روشن ہو یا ڈھول دو طرفوں کو
 جوڑ جہاں عثمان کافر جسے لمے نیز سے تانی
 حفظہ بیت ابوسینا نے علمدار کفار ان
 دوجی طرفوں سرور عالم صفان اس کرایان
 اللہ صاحب نصرت ایسی آج تسادی تائیں
 مصعب و ہتھ جہنڈا کالہ سچی طرف کہلوایا
 ہر دو گھٹان جم کہلوایان بجلی مونہ دیکھایا
 جہولن جہنڈے ہر لک طرفوں چہرے سرخ دلیران
 پڑ گھڑیاں دھن دو طرفوں جہنڈے ہاتھان کہا
 اول غلام اک شاہ عمر ڈا حسن پڑ فوج لٹھا
 ابو جہش و دھن و غریب دلا بیت چنیان
 ابن خطابہ آویس نے عوض ہو گا غلاموں
 لگی تھک شاہ عمر کون چہرے غضبوں دیا
 تیخان دھو جسے پڑ دو دین گرد و فوج چوہان
 تون کی شان عمر داجا نے جو رتبہ سرکاروں
 تیرے جیسے مرد ہزاران دٹھے بین تیر
 کافر مشرک ایس کلاموں رخ برابر ہو یا
 بے رخ ڈالان ہتھ بتیری کہتے نال تسل
 شاہیں شاہیں اگر کی نہیں مہت چچا مان
 بو جہش ہتھ تیرے کہتے نال چلا کی

اگر سن خدمت بہت سادی اسی نشانی عثمان
 بدی او ہتھ لک نہ لیران اس شیران تو لے
 مسیہ ہمینہ قلب ست سادہ فوج لکاتے
 شاید کوئی ہو رہی ہو سی وچ اوہان کاران
 بھی فرمایا تکرار ہنسان ایہہ جنگ ل ل بھایان
 کافر ایہہ مردار تمامی ہوسن قتل اٹھائیں
 سعد علم دار انصاران جانب کہے ہو یا
 رعد ملا ایک گرجن والا موسم رنگ وٹایا
 ہو قیل قال کاٹی ہتھ تنگیان غم شیرا
 گویا بھی گھٹ زمینے نہ کر عمر واد ما
 پاشہادت گیا بہشت رنگ گلابوں مٹھا
 چہرے گھوڑا اوہ کرے لکاران لمان نیزہ تیلان
 شہادت درجہ رتبہ عالی نہ خطا کلاموں
 ہو سلامی پاک نبیہ اقدم میا نے سٹیا
 عمر گھیا کر ہتھ برابر ابو جہش شومسان
 عانی شیر پیرے وچ باران چھوٹا ناگ ساروں
 جیکر تون ہین شیر زور اور ہو را ہوا لیرے
 عمر معظّم کر لسم اللہ ابلق گھوڑا دھو یا
 والگا دن اکہہ بچاؤن سٹ مارن کر ہلہ
 کی ہو یا کیوں مونہ قرمانان قدم سٹ اگا مان
 اور ک سرور پرے ڈکا گل ایہا اتفاق کی

اچ زریچہ دیکھتے تھیں رنگی نانگ اودہ کالا
 گھوڑا نیزہ تیغا اوسدا شاہ فاروق سہما
 فیرا سود قوم کفارون کہند اپنی پینان
 آیانیر سے حضرت حمزہ ایسی تیغ و گامی
 ایون سر اوسدا وچ لہتا دوزخ واسر کیشا
 آئی ہو رجاعت کفاران قصد حوض تر و زان
 فیر حکم مرد سیانان نامی پت حرامون
 عتبہ کدم قلب کھلوتا اوسنے پیریا ہون
 ہر اک جانب شیش ساڈی جھگڑا ایہہ نگہان
 ابو حذلیہ تیرا بیٹا میرا چچرا بھائی
 دلان دے اودہ دولن تھیں ہمت مخالف میرا
 بیٹا حرب ہیا سلامت جسدی خاطر آئے
 دیکھو ابولہب آیانامی مرد سیانان
 ابو جہل ماری سن طعنے تائیں دریا خواہون
 عتبہ بولیا میں سمجھایا لا یوم دس بئیرا
 ہن پیاسے سر پر لڑناں دل کلیجہ ہونان
 ہر کسی نے معنیان کہیا مر سن دیر پیاری
 خلاصہ مطلب ہر اک طرفون ہو یاد ورسہارا
 شیبہ عتبہ واک بھائی نہامی خرپور انان
 ولید نام عتبہ دا بیٹا تیجا مرد کفارون
 ہوسلامی حضرت اکر تے جوان انصارون

فولادان دی جو چھن والہ سہرا کیا نوچ نرالہ
 زہر ہتھ داؤدی لگے کہن روایت والے
 ہٹا خراب کرانہیں حوضان کیا دینا نوچ چھینا
 گھار دھاگہ چونکر چکون پاوی نال صفائی
 دھڑیا وچ حوض کنارے پانی گھٹ تھپتا
 ماری گئے اودہ گبر تھامی رنڑ چڑھے نہ چوڑان
 گھوڑا چھیر لہتا پڑسا ماریا ہتھ لگامون
 ہولستہ گل ہلائی فوجان رکھ لگا ہون
 کیا وند وندنی نال محمد فتنہ کیونکر تھان
 تیغ چلی تاہر لک طرفون پوسی کید جڈائی
 ہے اودہ ہتھوں سے ناگ بھاڑی کرین کھڑ پوریا
 لڑمان اچ مناسب تھیں قیام دوس و گامی
 رانی مینون ہوئی بشارت استان مٹوٹانان
 اوس کہیا اک ہو پیغمبر آبارت و ماہون
 ابو جہل باز نہ آیا پوسی جگت ہند ہیرا
 حکم دھاپن مارن لگا ہون بہر بہر و نان
 ابو بختر مو یارنڑ وچ نالے لوک ہمارے
 عتبہ مل میدان کھلوتا بولیا کسدا وارا
 رسیجہ دایہ دووین بیڑی نہ کہ بہت کہیا نان
 لڑائی والی طلب حضورون زور دس تلوارون
 سلاخو دعوون بہادر شہکار شکرارون

تیخان دہر و برابر ہوئے ست شیر زنگیل
 تراوی مرد اسی انصاری مان چارٹدی جاوے
 نال ساڈی کیا جنگ کرین جو ایہ قوم اریان
 تدون بنی صاحب فرمایا چاچا جانان دام
 حضرت حمزہ عرض گذاری اسی یہ گل جان
 منگ عابین ہو سلامی ماری چہال پلنگان
 تراے لہتی وچ برابر ست شیر شربون
 کون کوئی کی نام تاد اکس امڑی دجائے
 آواز چہا تاین مان حمزہ نسل عبد منافون
 ٹھیک اصل نسل برابر اسی ترے فلائے
 شیر گے رنڑ ہو یا ترامہ چوٹی ہتھ انیرون
 فیر عتبہ لے حمزہ ہوئے برابر دو دین
 فیر شبیبہ ابو عبیدہ شیر لہتے کراڑیان
 علی حمزہ پافراغت طرف شبیبہ آئے
 اللہ اکبر کہہ زبانوں سٹے شیر چہالان
 جسم عتبہ ماریا گیا ال قریشان دھٹا
 ویکہ سجد و تالکارا شابس شیر جوانان
 رب پیغمبر مدد تمہائی دودہ سچین کی چاہو
 ایسا ارشادون گج انصاران کہی نظر کارو
 سچی طرفون مرد مہاجر آون مہرہ چائی
 بنی گئی کہم کار ہتھیاران سپر لہتے سر مہر کی

اوہنان کہیا کیا نام تاد النسل کس قبیلے
 عتبہ شکے بات ہوہنندی اوچی سد آلامی
 مرد قریشی بھج میدانی لڑسان نال صفایان
 ابو عبیدہ حارث جابا کافرستان بولاندی
 انصار اسانوں بھت پیکر آون ہٹ چہالان
 حمزہ حیدر ابو عبیدہ عتبہ داسر دنگان
 عتبہ پوچھا اوہنان تاین نسل کس جنابون
 بھلے نام دسوتا لڑسان ٹھیک برابر آئے
 ایہہ علی ایہہ ابو عبیدہ وڈا گھر شرافون
 علی ولید دو دین پڑ جوئی مہر کوئی اوہنان جانی
 ولید سداڑیا دوزخ کامل مرد پیرون
 لے موہہ ڈالان تیخان وایان عتبہ گاودین
 زخمی ابو عبیدہ ہویا صحی روایتان پریان
 گیا کافر جانب دوزخ تیغین ماس وڈاوی
 الحمد پڑہیا سجدہ کیتا ویکہ فتح بادشاہان
 تانے نیرے داگان چہالان مہر یا قدم اوٹھا
 جنت سچے ملے تواران دہر و تلی پر جانان
 حوران منتظر ستاوی جنگی ہتھ ویکہا ہو
 تیخان دی رنڑ ملے چہانی شیر گے چڑہ بارون
 تیغین دھڑ دل دو دین سر و خاک گائی
 جسمون تیخان کڈہن سوہنے خون آلودہ کر کی

گو یا مینہ لہقا ہتھیا رین لگی اگ برودون اودون سرور کرن دعائیں یمن متھون چھان باب تیری بنی اوڑا یہ ایمان لیاے حضرت اے کرن دعائیں اوٹھی گھٹ شمالون اوہو بدل کو مان توڑی ہو یا لمان چوڑا جبرائیل شریف لیا یا سار ابلق گھوڑی	یا دفان اوہ فوج پیغمبر نازں رب وودون میر ساری شیر رنگیلے تیری وچ پنا مان کر سی تیری کون عبادت جوا یہ لہد بائی کڑکے بجلی دا غصہ کڈرے کفار پھوپھون پیشرب ولون ہوا کھٹا آیا کہا کے موڑا ہزار ملا ایک لاکھ اشارت پر برابر چوڑے
---	---

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ قَوْلَهُ تَعَالٰی
اِذْ یَسْتَعْیْنُوْنَ رَبَّکُمْ فَاَسْتَجَابَ لَکُمْ اِنِّیْ مُدِّ کُمْ بِالْفِیْ مِنْ الْمَلَائِکَةِ مُسَوِّیْنَ
جس وقت فرما دیتے تھے تم پروردگار اپنے سے پس قبول کیا واسطے تمہارے یہ کہ میں مدد
دونگا تمکو ساتھ ہزار کے فرشتوں سے پیچھے سوا در لائے والے ۱۲ ۱۲

جبرائیل سلام آکیتا ہو رہا مبارک باوی دیر نہ لگی بھی گھٹ اوٹھی طرف بدروی آوی میکائیل ہو رہا فریل ملا ایک لشکر نوری	یا بنی افسد غم نہ کرناں مر سن لوک فساد ی لشکے کڑکے بجلی فہرون ہل کلیجا جاوی ابلق گھوڑی لہے نینرے فوج زور اور پوری
---	---

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ قَوْلَهُ تَعَالٰی
وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ وَانْتُمْ اَذِلَّةٌ فَالْقَوْلُ لِلّٰهِ لَعَلَّکُمْ تَشْكُرُوْنَ اِذْ اَقُولُ
الْمُؤْمِنِیْنَ اَلَنْ یُکْفِیْکُمْ اَنْ یُّمَدِّ کُمْ مِّنْکُمْ بِثَلَاثَةِ اَلَافٍ مِنَ الْمَلَائِکَةِ مُسَوِّیْنَ
اور اللہ نے تم کو اللہ سے پیچ بدر کے اور تم نے خود پس ڈرو اللہ سے تو نہ

تم شکر کرو جس وقت کہتا تھا تو واسطے مسلمانوں کے

کیا نہ کفایت کر لیا تمکو یہ کہ مدد کرے

”مکورب تمہارا ساتھ تین ہزار

کے فرشتوں سے آتا ہے“ ۱۲

وچ اصحابان نل کہلو تو جیونکر باغ درختان
 شرح سفید سیاه ہو رہی سرین عمار
 سرخ دو پستاندن بداسر پر ابو دجلے
 سبز بیڑ کا لاجمڑہ ملک کوہ پر کہاں
 کہے میکائیل ملا ایک صاحب ریو کرنا والہ ہر وقت
 دیکھ اصحابان خوف نہ رہا شامتانی بدختان
 صوت یاران فرق نہ کوئی مثل عربان جانی
 سفید شاہ عمر ڈا آہا دسن راوی دانے
 سجے جبرائیل کہلو تا قلم اٹھایوں رکھان
 عمر ہونہانوں کہر امار و رب ہنہندار اکہا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَوْلُهُ تَعَالَى فَلَمْ تَقْلُوا لَهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا
 رَمَيْتُمْ إِذْ رَمَيْتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ دَحَّىٰ رَبِّیَ الْمُؤْمِنِينَ صَدَقَ بَلَاءُ عَر
 حَسَنًا ۝

پس نہ مارا تم نے انکو و لیکن اللہ نے مارا انکو اور نہ پھینکا تھا تو نے جو تو کہ پھینکا تھا تو نے
 و لیکن اللہ نے پھینکا تھا اور تو کہ ازمایش کرے ایمان والو انکو
 ساتھ نعمت کے اپنی طرف سے نیک

اقتہ صاحب یہ فرمایا خاک بتین اٹھائی
 وچ ہونہان دیان کہیں اندر صافیا او گھٹا
 دھجے بدون اہل اسلامان مدد ملا ایک ہی
 جس کا فردا قتل ارادہ کرے اصحابی کوئی
 پہلے خطرہ مار یا گیا حمزہ دی تلوار دن
 اتی عمر و سعدی بیٹا ہر اک جانب دوڑ یا
 اہن ہشام آیا اوٹس نظری چڑھ سرتیم و گاٹی
 عکرمہ آیا جانب او سعدی نہ پڑھہ او گھٹا
 کعبا بازو دیکھ نشانی طسالم آن اوڈایا
 ایہ اصحابی رہیا زندا عہد عثمانے توڑی
 بلکہ تیرے رب اٹھائی مٹی بتین و گاٹی
 بتین نہ مارا اقتہ ساری شور ہو یا تا مٹے
 اکروٹے دی کرن تسلہ شیران دل دوا
 فرشتے او سر او تارن بات برابر ہو
 ابوسفیانے دا اوہ بیٹا علم دار کھارون
 کرے تلایش بن ہشامون جسدل ہڑا
 سجا بازو گردن شکن لہتا نال صفا
 عمر و غافل و سعدی ضربون آہ سر و ہریکا
 عمر و وار کیتی جہد اکون عکرمہ نظر نہ آ
 خود عکرمہ کرے روایت دہشادینان جیو

بچوں آیا ہو راہی مرد آنا انسانی
 بچل ترفن لگا عکرمہ واگ اوٹھا ٹی
 لیر عکرمہ بان مسعود یار پیمبر خا صر
 طری آیا پڑہ بسم اللہ پڑہا اوسک سینے
 ٹھاچانی اوسکے بیٹھا صورت نام چھاتا
 ہیا بزرگ تھاوین بیٹھون ایڑ پڑا نیوایا
 بن خود کہیا اوس حمد خالق مالک تلے یلن
 سج پاک نبی بھی ہوئی فضل و دار حمانون
 لکھتہ پاس اختیار نہ کوئی کا دحب نکالی
 اک نبی سے اگے دہر یا ساگی ہر لحاکے
 الحمد للہ ماہ فرعون ہذا کا کلمت پاک نغیر
 یہ کلمہ ہے کہ فرعون ایت نہ کہ کلمہ
 حقیقت پروردگار دے بہتر کا فر
 وندان غازی نبی صاحب دجنت طرف
 فی ساندہ کک کفار ان چوڑا سیا بان پہنا
 چوڑ گئے سباب تمام عربی اشتر گور سے
 لیتا فراسابا کٹھارل اصحاب کبار ان
 قتل اجازت دودی ہوئی عباس ندبی خانی
 لاشان کہوہ دیوچہ وگا ہو مسر کفار ان گٹھا
 لاشان کہوہ دیوچہ وگایان سرور چاہ کنار
 زمان مرد اسادی چوٹھے تھی ہواک سچے
 بوجھل امانیہ عتبہ کردے آسے ہا سے

نام مسعود اوہ عفری بیاضرب لگائی کاری
 پاشہادت گیا بھشت ایسی تیج لگائی
 ابوجہل دی کرک بلالیش بھقاوسد یوچہ عاصہ
 جلان اوسدی کجہ باقی آہی پرتی اکہہ کھینے
 ابوجہل دی چہری اوہی داغ آسے کجہ ساتا
 دس مینون اج فتح کسدی تنک تھ گردن الیا
 مینون جسے آن بیٹھا یا تیری چہانی تلیر
 بند الہین سن کا فر کردا ہو یار دجہسا نون
 گردن اوس ابلیس شقیدی کر جہا اوس لی
 نظر گذری فیر تھہ پایا مار یا پر سے اوٹھا کو
 ایہہ فرعون امت میری دا دوزخ رب پوچایا
 زخمی بہتے شتر قیدی نہ کرن گلان دانر
 چہین ہما جہا تھہ الضاری پڑہ نماز دبا کی
 ملا ایک رکھن تکیر ان کون ہراو کی بنا
 خوف اجیہا دل ہو نہاند کوئی واگت موڑ
 پاس تنون فیر ان کہلاری قیدی تھک انصار
 فیرونی صاحب فرمایا حاضر بار یگا لے
 قیامت توڑی ہراک کہسی گنج کفار اکٹھا
 ہراک لے نام پکارن دھیکہ رب اوتاری
 کیا ہو یا بن حال لتا دا گل کھری فی تپھے
 جو چوٹلا اوسے نبیان تائین دوزخ ادہنان کی

ہر دم لکھ پڑھان شکرانہ موئے ظالم کا فر
 کتے اج امینہ ظالم سولان جسم جو پھاوی
 کیڈا دکھ اوٹھایا مکے ل یاران احبابان
 دیسوں کڈہ دیتو ہی سالون کیڈ قضیے جالی
 ہرگز کرن آرام نہ دتا بیشرب لاکے لائے
 یاربو لے کیا مردے سندی نہ جواب لاندی
 فیذا صحابان عرض گزاری جمع سال غیمون
 چار حصے دند لشکر ہوئی خمس رسول الہی
 کوئی اصحاب ہمتاج نہ رہیا قتہ غنی بنایا
 خبر بشکار خوشخبری فیرو یون کارن نبی سوار گلیا
 جہدم کیا قبرستان پڑ پڑ سے لوک جنارہ
 زید انال فتح تون آیون سالون حال سانان
 زید بتایا بدر کنارے اسان مورچو لائے
 برکت افتہ حرمت سرور ایسے موہ نہ ہوائے
 موئے بہتر پڑوے اندر جو سردار کفار ان
 ستر ہوئے قید کفارون عقیق حیدر و بھاگی
 راضی ہوئی لوک تمامی دسان الین اخبارون
 دہم ہی ایہ شہر مدینہ خوشیون روشن دہیو
 فیستقبال دی خاطر آئے اصحابی باہر
 ہو مقامی سرور عالم ہر اکہ گرد بھسا یا
 ہر گز کچھ لحاظ نہ کرناں پھاوین چا چامیرا

باتان بہت بناون ولے ہوئے لسا فر
 سخت دکھ پوچاون والا اندر ریت لساوی
 صبر عمار بلا لے والا ہو ورج عذابان
 بیشرب باجہ نہ ملایا فرہتیار اوٹھالے
 کیا ہتھ آیا اج لتا دی ویرون سر دھاکے
 سرور کیا سمجھن باتان موہ نہ ہتھاندی
 اسی راضی عذر نہ کوئی امر کوین تقسیمون
 رسم قدمیون سند قران یون ہوئی آہی
 گہور کی شہر تیخان دافر مال بتیرا پایا
 زید نام حارث دابٹیا جانب بیشرب آیا
 رقیہ صاحب دی سرور کیتا کسے آوازہ
 کس لکافی جا کو تھاؤل حبیب ربانان
 تیخان دہر وہا در لکھے مدد ملا ایک آئے
 فیرقدم نہ جہان کسے بدرون کڈہ پچائے
 نام فلانان شخص فلانان حال مند ابدکاران
 اتی عباس چاچا سرور عمر و سفیانی سائی
 لکھ لکھ شکر پاک قند افضل وڈا سرکارون
 دہن مبارک کوئی ملد چہرہ دونان ہتیو
 اچران لون آہ بیشرب لتھا ڈیرہ بنی طاہر
 دسو کوین صلح لتا دی سالون اہنان ستایا
 آئی دشمن ہر اسادی دیکے تاود ہیرا

اسل رشادون شاہ شہنشاہ ہوئے مسلامی
 اہنان جلی محبت ناہین رب سول صحابان
 امر ہووے تے سر کفار ان تیخان ماراودے
 ساری ایہ سردار کفار ان قصہ کرن دوباری
 ہووے مقال نہ کائی حضرت قتل کرنے لازم
 عمر بیٹھا فیر ہو یا سلامی ابو بکر رضہ اکابر
 کہیا سرور عالم اوون جنڈری گہول گہاوان
 برادر زاد کی ایہ سب سادے نسل سمعیلون
 بخشوج خطا ہناندی ڈھکاند چوڈ کارا
 ساری مفلس یا رسوئی ہون غنی دینارون
 ابو بکر ڈھی بات تمامی سرور کرن پسندان
 تا ایہ آیت نازل ہوئی کہتے ایس رشادون

مین جھد مین جھد ہر دم دعویٰ ان غلامی
 قریشی کافر سخت اچھے لایق اک غلامان
 ہر جاد ہماکے پی اسلامی چڑھ حجاز دباسی
 سنکے خبر ان مشرک ہوسن تابعدار ہمار کی
 سرور کی پسندان آئی بات فاروق اعظم
 وزیر بشیر پاک بنیکہ دو دین صاحبے ابر
 مائی باب لصدق مسیکر مطلب لسان
 اپ رحیم کریم زیادہ پکڑان ایس دیلون
 ہر تے کرتے درم مصرہ مجار انہان سر مجارا
 روشن ہر داحال تمامی کیا ہاجر انصارون
 صلاح درست بہن ان کہیا رمل دشمنان
 اسان ثواب تانون دتا ذکر خاص حبادون

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ عَرْضُ الدُّنْیَا وَاللّٰهُ یُرِیْدُ الْآخِرَةَ

اسباب دنیا کا اور اسد ارادہ کرتا ہی آخرت کا

لشی طالب ہو مالان کیا خیال ہتھاری
 ہو آیت ایہ نازل ہوئی معنی لکھ دیکھا وال

قیامتدا کجہ فکر نہ رکھیا کڑے ہنگنیاری
 شک ہووے تاویکہ قرآنون ظن ہووے ہادون

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ قَوْلُ تَعَالٰی لَوْ کَانَ کِتَابٌ مِّنْ اللّٰهِ سَبَقَ لَمَسَّکُمْ فِیْہِمْ اَحْکَامٌ
 فِیْہِ عَذَابٌ عَظِیْمٌ + اگر نہ ہوتا لکھا ہوا اسد کی طرف سے کہ پہلے گزرا البتہ

ملتا تم کو یہ اس چیز کے کہ لیا ہوتا تے عذاب بُرا

عذاب پیرا نازل کردا مردی آدم و نگر

جیکر وعدہ رب نہ ہوتا ایس دنیاند کر اندر

قَوْلُهُ تَعَالَى - فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا وَطَيِّبًا ط ط

پس کہا تو اس چیز سے کہ غنیمت کیا ہے تم نے حلال پاکیزہ ۱۲

ہرگز کوئی نہ رہندا زندا غنی ہونا چاہو
سرور کہیا کوئی نہ بچد اباجہ فاروق عذابون
وایکھو یارو راوی عمر دی آیت عذابا لوالی
خلاصہ مطلب درم معرہ ہوئی ہر اک اوتے
دوہور ہوئے فیروز قیدی خاص راون
اکدیہاڑے سرور اوتے اوسولب گایا
نظر نام حارث دایٹا عداوت نال پیغمبر
ختم کیتا جنگبہ قصہ ہتھ غنیمت ڈالے
مختصر لکھدیکھاوان بعد ازاں

مین ہن معاف لتا لون کیتا مال حلال یہ
آہی ٹھیک لای عمر دی ابون امر حنا لون
اللہ صاحب کی فرمایا امر خداوند والے
دہ غنیمت لڑچھو دایا گئے منافق کیتے
عتبہ بن محیط حرامی کہول قصہ خسارون
اوس لخط طرافتہ صاحب دوزخ وچہ پوچایا
شاہ عمر ٹھہر کوہٹا دسون واخل دوزخ اندر
ہورچھپن ہٹ جنگ ہوئے اُحد بروحال
کیونکر اہل کفار ان کیتا چڑہ کے ہتھ کٹا دہ

در بیان ذکر جنگ بنی قریظہ و جنگ یثرب و کشتن کعب بن اشجہ
یہودی و جنگ و کشتن اسلام بن القیقہ و بعدہ واقعہ جنگ اُحد

جنگ بنی قریظہ و کشتن یہودی و کشتن
اسیر و نہان نال پیغمبر قول اقرار ہر اسے
جو کوئی لڑسی نال لٹاؤ کستان پندہ پانی
قسم توریت انجیل برون قول ہادا لکا
جنہان قسمان چایان آہیان قول تمامی کور
چار دیہاڑے بدرون چھو بنے سلیم ہودان
حسد م خبر ان گیان میثرب مومنین کزدی
عبد اللہ لون تانایب کر کے حضرت کن جڑ پائی

مدینہ سے جو رہی والے نہ اسلام لیا
آپ اوتے کوئی شخص ساوانہ ہتھیار اوٹھائی
اسی کسے دی مدد نہ کرسان دیوان گھٹ پانی
ویلے مشکل کسے تائیں اسی دیسان دہکا
نال قریشان وچ شریان بہت منصوبی جوڑی
شہر مدینا لون کارن قصہ کیتا مردودان
بنی سلیم عطفان قبیلہ قدم سالول دہودی
نس گئے اود دے کافر نہ پڑھوئی لڑائی

لشکر مڑیا نال فتح دے لک ہونہاندی ڈنگر
 فی خاص سوال مہینے وحی پیغام پوچھایا
 لٹو مارو دیسو کڈ ہو جے ہودن انکاری
 خلیفہ ابولبابہ تائین حضرت صاحب کرکے
 پھلے حضرت نے سچھایا نہ اسلام لیا کی
 ڈنگر مال سبابت ہناند اوڈیاری لکے یاران
 ست سے اوہ حرامی کافر جنگ انہ مودہ ساری
 ذلیقہ مہینے حربے بیٹا دو فرزند ان پارون
 قسم اوٹھائی جتنے توڑی نہ میں عوج منو کاوان
 کافر چالی کار از مودہ چڑھیا لے ہمراہان
 نام سولق پند ہودان آوشت کرکے اوتارا
 چھلی رانی نیت ڈاکا جانب میشرپ آیا
 اوسجا کجہ انصار آکھٹے بہا پیاسر لڑ دے
 پاک بنی مٹے گیان خبر ان ایہ اشارت ہوئی
 چالی بند گئے انصارون ہر تیخان پھریان
 مقام سولق ویران کرایا جی نظر نہ آیا
 ابوسفیان گیان سچ سو کہ ہنما مونہ ہندیرے
 اتی ظفر صفر مہینے سبرور سنی آدائی
 کہنہ اسی شہر مدینے ماران تیخان کھڑکے
 سرور عالم کرن چڑھائی شیران شیر کٹانے
 نس گئی اوہ دے کافر چھوڑا سبابت چالے

وہج مدینہ ہوئی مقامی آخر الا زمان پیغمبر
 بنی قیقاع قوم ہودان اصلی شور اوٹھایا
 کرنے موچہ پکڑ ہوناندی کوئے کافر ناری
 طرف یهودان کرن چڑھائی قدم کا دی دھر کے
 پند او جاز ہونہاند کر کے لیسون کڈہ بھجائی
 کجہ خیر کجہ شام ولایت گیا لولہ بدکاران
 خیر اندر ایسے کہون آکے لڑی دوبار کی
 ایک مویا اک خید و چارہ چھوٹا زرد و پیارون
 شہر لباسی و چوڑ تیشان نہ ایہ نہ دیکھاوان
 رانی چوری کیتا دلا وہ میشرپ طرف لگان
 اسلام مشکم دا اک بیٹا دوست اوسدا بھارا
 معبد نام عمر دا بیٹا حبدا اگر حبلا یا
 او چاشور ککارا ہو یا مومن تیخان پھری
 ڈاکا مارنوالا موزی چھٹن ان لسان کوئی
 حمایت والا کن رہیا مارلیان چڑھریان
 اسلام مشکم دا جو بیٹا اوسدا سر اوڈا یا
 موٹی اوہ اسوار ہودی دل اسلام چو فیرے
 بنی عطفان سلیم قبیلہ آون فوج و گائی
 کافی ہجرت میشرپ والی رول ساڈی رڑکے
 ڈیرہ وہج برابر لایا مونہ مردان قمر سالے
 رستم سام نہ جہان تل تیخان کون زکالی

اسے ماہ مبارک اندر پاک رسول الہی
 اُم کلثوم نبی دی بیٹی عقد ہو یا عثمان لون
 ذوالنورین عثمان غنی دنام دہریا یو یاسن یون
 بھی سوال مہینے اندر حضرت نے فرمایا
 سخن بے ادبی حق اسادی کہند اندر لوکان
 محمد نام مسئلہ ابیٹا مرد و ذوالنضاری
 ست مرد ہو رانضارون جانب کعب سیک
 کعب بنون ارادہ کیتا عورت پڑدی بلہ
 کعب کیا آواز یوالا شیر خوردہ بہائی
 پوچھیا جاکے کیونکر آئے کالی راہند ہیرے
 محمد کیتا تنگ اسون چڑھیا سر اساد
 روزنوں سرلا کے مجلس شاخاں ہنگالے
 گرومی رکھتہ تیار اساد غلہ اسامان
 ہو راک سوال اساد اچوتہ کم نہ کرناں
 ودہ خجالت ہوگ اسادی خلقت ایسی مہنی
 یسن لون پہلے دسیا چوہہ محمد باتان
 تا فیر نایلہ ہو اگر سے وال جو اسد پڑوا
 چھون شیران و اہیان تیخان چڑیا دہری
 با فراغت گو پچھامان خیر دنی سرکارے
 سال پہلے فیر ہجرت والا ابن حرب ارادہ
 الا صبح اوس کوچ نقار ادنی قزوہ جاکے

صاحب شادی واکج رچایا طبری پکا گواہی
 بدر و بہار ی بی بی رقیہ اومحی ایس جہانوں
 چڑاموڑی منکر ہو و توران مونہ پزارون
 کعب یحودی میرا دشمن دیون سرا و عٹایا
 وجہ قتل شقی تون کرناں بدگانی دہوکان
 ہو سلامی گہن اجازت تر یا شیر عتباری
 دو کوہ شہرون اوہ لگانان نایلہ و پنج بلکے
 کیا بوفسکدی آدی تر یون چھوڈ ہیکا
 زورون اوس چھوڈایا پد عورت کاہن کی
 ہو رنہ بولے نایلہ کہنداستی برادر میرے
 دم وجودون باہر آویشتی رہی دوراد
 تنگ انضار قبیلہ سارا کیتہ محمد چلے
 بڑو چھوڈیکان ہومی جان ہیپ چھامان
 اس گلہ افیر کسے اگے ہرگز نام نہ مہرناں
 کعب کیا مین کہان پڑوا واجب سخن کہند
 شتی میرے کہے لگے جوڑیاں کیتہ صفائے
 کیا واہ خشبو لگائی عطر دہری چہرہ دا
 اسق یرون کی کیتا حاصل مشرک کا فرحتے
 ہراک دحق بہت عایین ہنگیان مہنی ہمارے
 شامون سال خرید لیا وان ہو دفع زیاد
 پاک بنی تے گیان خبران مال سارا چھوڈا

زید نام حارث و ابیہا حضرت سید بلو سے
 حضرت زید ہو سلامی پھر پانچھنڈا کال
 رات برائی کینا پینڈا صبح جا کر پونے
 نس گئے اوہ پارستہ ہوئی چھوڑا سب نامی
 بیٹا حریہ پتھ نہ آیا نس گیا کت پاسے
 قسمت وندی لکے یا راں جس شخ ابراہاں
 ابو رافع کنیت اوسنی نامی وڈا شاہ
 پاک بنی تے گیاں خیراں تا انصار بلائے
 عبد اللہ نام ایسے بیٹا ہویا اوٹھ سلامی
 تافیر بنی خزیج وچوں اوٹھ ست انصاری
 مال اولاد تصدق اسان کینا پاک جنابوں
 ہو سلامی گئے انصاری سبھ ہتیار لگا کے
 بند آہے دروازے اوسد گروے چکر لایا
 اوڑک چڑھیا شیر عبد اللہ پکڑ لیند منارا
 چراغ اوٹھا وڈھا ہر جانب سارا بھر سوتا
 تعین وچھے کیتے اوسد جا وگایا دھرتی
 چڑھ سفیلوں نال چلا کی ماری مچھال لنگیاں
 طرف پیچم آندا اوسنوں چاڑھ کندھ مارے اوتے
 شیر عبد اللہ لنگ پاسے حضرت پیر ہمت
 نالے حضرت کرن غائب مارے بخش انصاریا
 قیسے سبھ ختم ہو جنگ اُحد اوٹھلاواں

ہر طرح سمجھا یا اوسنوں بن حریہ آوے
 وافر فوج ماجرا انصاروں علم انصار الہ
 تیغاں ہرو پئے سرگبر ان قافلے والے روئے
 فتح پاک بنی دی ہوئی شیر گجے سلامی
 ہیکر چڑھدا اگے شیراں حاندے نکلے سے
 قصہ من سلام ہو دی کھوالاں نہانداں
 اوہ مذمت پاک بنی ہی یہ جا کر دا ظاہر
 کہیا کوئی اساد اہلی جانب و سدھی جائے
 کہندا کر سلاں سکھو چھپے کیا بد ذات حرامی
 کہندے داراں بن جنابوں کوتا اوہ ناری
 قربان کراں وچ سرسید نے قسم دے ماہوں
 کالی رات کینا کچھ پینڈا وڈھا قلعہ جا کے
 کوئی سبب نہ پرگز بنیاں اندر قدم نہ پایا
 پکڑی لہا وگائی و ہرتی داخل ٹولہ سارا
 اسلام حرامی تیجے خانے اک ہیکلہ کوتا
 پافراغت نال تسد جماعت تمامی برتی
 شیر عبد اللہ ہو یا زخمی ضرب لگی وچ وٹکا
 جے سرور سبب اندر لوگ نامی ہوتے
 سی سلامت اگے نالون ہم یا لنگ درست
 غمخوار ایہ سارے جیسے نازل حمت باراں
 برکت رب طفیل پیغمبر لگ بر جھب جاواں

در بیان ذکر جنگ اُحدرا

هجری تیسرا سہ مبارک باران ماہ شوالوں
کالی بدرویا ریوانی دل کفار اٹکے
ہر اک جانب خط و گاتے بدروں سا نول ضرباں
ایاں چھڑاں ہر اک طرفوں لشکر دہند و کاسے
کوہاں توڑی تھتھے کافر وچ نشان ہزاراں
اور ٹک خچی بد ہے پکے پنجاہ ہزار مشقالوں
سخت غوروں چلے کافر کرتاں بھراہاں
ایسا بد مالک کفاروں سمجھ کندے مہستاں
اُحد کندے لگے جھنڈ تھنڈ و رار شرابوں
مدینے پے گئی تھر تھلہ مومن اوٹھ کھاونے
سرورہ عالم کرن مسیحیں کجا جنگ چلے
طاقت کب فیر قوم کفار اُن تنگ و پاروں
اولوں ناں کہو کاوٹ تھنڈے پتے تیرا
نیک صلاح ایہ پاک سولہ قدم نہ رکھیں داند
ایس تہ بیرون شہر مدینے کسے نہ فتح پائی
ایک کل سکے نوجواناں ہیرا تھنڈ شمشیروں
بدر دھاڑے ہی نہ آہے دل وچ سکاں رپیا
جیکر اسی کسے رسید کر ساں بیکر لوبراں
حضرت حمزہ قسم اوٹھائی روئی میں کہو ایاں

فتح مدینہ می ہوی ابو جہل دجالوں
کہندے دیساں شہر مدینہ ماراں تیغاں چٹکے
واجب مدد کرن اساوی لائق ایہ کل عرباں
وڑے وڑے سردار کفاروں نامی سردار اسے
ایس اندر کرن صلاحیں خاطر شہ ابراہاں
تن ہزاراں لڑنیوالے زرہ پوش کمانوں
وقت لڑائی یاد کراون جڑے ہو اوٹھناں
لد گئے جدا وہ و تنجاے اسان بچھے کی لیناں
یشرب اندر گیاں خبراں قدرت رب دہا بوں
انصار مہاجر ایہ جنگ پاروں آن سلامی ہوئے
بولیا ابی سلون منافق تدم نہ باہر لے
کوچے گلیاں بند کر لیاں رہنا موٹہ تلواروں
ہو شہر مندے کرن کنار ایہ جنگیاں تہیراں
خرچوں تنگ و سبب بدمشکد یکھ نشان بناند
جو آیا سو گیا اوٹھنا باہر نہ بہلیا ئی
کہندے اسی لڑاں میدانے تیں گل کی بی بیرون
شوق شہادت ٹھاٹھاں ہارنگ لڑاں لیا
پیش اساوڑے کی ٹہرن جگا اڑہ ٹوڑ خنیراں
حقنے توڑ تیغ سیدانے کامل فتح نہ یادوں

کل کٹری تے اکھ دباواں اسی قم کفاروں
 جسدی مرضی یا بیر نہیں باہر وہ نہ جاوے
 کم زلنے تل و نڈاسا بیٹھن مہج گھر اندر
 ہر اک طرفوں بیروں نظر اں او دور تر لے
 جیکر اونہاں ج مہیڈا مہتی ست پیلے
 حضرت کہیا بات درست خوابینوں اج آئی
 زرہ ڈٹھی بدن والے ایہ تعبیر مدنیہ
 ایہ گل کہے یاراں تائیں سرور گھر مہج و رو
 ازہ دیر سوہری آبی اوتے خاص پورانی
 کاترے لاشمیر مبارک گھدی اندر پائی
 خچر کر دولاوی پیش قبض کٹاری
 بسم اللہ پڑھ نکلے باہرون گیا ہے تھوڑا
 پکڑ لگام بدل کھلوتا مسخ پیغمبر چھڑا
 پیشان صحابی ہوتے اوس صلاصی پاروں
 حضرت کہیا مناسبت نہیں ہن بتا راوتاروں
 بعد فتح پتھیا راوتاروں جیکر ظفر نہ پادوں
 توکل رکھو صفا اوتے جے صبر زند کو سو
 عمر و بیٹا اُم کتو سے نائب رہیا مدینے
 ہر اک جانب فوج اسلامی قالب قبلہ گا
 دو کوہ پینڈا کیتا شیراں ہٹ منافق آئے
 صاحب کہیا اسلام لیا ہوتا مل جنگ کراہیں

سختیں وہ خجالت نہیں فیراں مہج نہ تلواریا
 سرے دانی حاضر سرمد بہ گھر اندر پاو
 سرواندے پتھر پڑو کھینوں پائیں صا کران
 جے اوہ آتش دباواں پانی اک مدہم ہو جاو
 اسی فولاد صہین لے خونی گنڈو مہیڈا
 تیغ میری پیلہ ڈگا باہر نہ بھلیا نی
 اسکیج سلامت رہناں لہ دور بدینا
 زرہ لائی بدن والے خود چوٹی لے دھڑک
 لک بدگھر شہر رسولان کر کے آئیں مانی
 ترکش اتے کٹ کہیا نی گہی جانب لائی
 تہہ ہراوہ دوہانا چٹا کیک گول جاری
 عصر ویلے کس مگیا نام منداک گھوٹا
 ویکھ بہادر اکھ دباوون لگا غم و دہیرا
 عرضاں کر کے صفا سزنی خطا ساڈی گفتار
 سبھ رسولان اویں مرلاوون جد پتھیا را
 پڑوسے اندر مران تمامی نہ ہٹ تھہر کہیا
 انشا اللہ فتح اساڈی بنے پنے تا سر سو
 مار پلاکان و اک و ٹھائی تہوں اک بنی نے
 جوڑ جاتاں چلے شہر میں نشان سیاہ
 ابی سلول گیا کردھا ہو رہی دی پائے
 یہودی نہ اسلام لیا کئے کہندی ہٹ چلاہیں

سرور کیا باجھہ سلاموں میں چاہاں باری
 نوجواناں اوتے حضرت کھیا کیوں عہد و سر
 ترے سے مرو منافق جنگی ہو یاد و راستا
 سنت سے موہن شیر ہیا ورنہ دل میں لاوے
 عاشق دانگ بینگان میں جس جیہ اسلام پکیری
 ترے سے چو وہاں موہن کا مل جھانگ بدروے
 کی کجھ ہو یاد نال کفار ان شیران تیخان اہیا
 چلے حضرت انیہ گل کیکے لتے اُحد کناکے
 خالد بن لید طلادہ نامی مرو کفاروں
 رات گئی دن موہ نہ لکھا یا ہر و فوجان جہ پیمان
 سیرہ فوج زبیر سمہالی مہینہ تا مقدادوں
 پنجاہ تیر انداز انصاروں گہائی وح کھلاکے
 نصیحت کیتی سانوں فتح ہوو یا شکست
 عبداللہ ابن حیر انصاری ہے مروار سا مان
 و جی طرفوں قوم کفار ان پر برابر جوڑے
 ہر و لشکر پرپ اندوانگ پہاڑان جھے
 معصیت پاک بنی دی طرفوں کالے ہندو والا
 ابن حرب گیا جد قالہ بیان نان اگامان
 عکرمہ دی کی ہو یا بتیون باب تیرا کھڑ کوٹھا
 ایسے طرح روح میدا لے لے نام پکاسے
 نان شیرے چاواگان چھوٹے چونکر پھراہون

الی سونو بھی کہیا آ سانوں جندی ماری
 ہرگز ساوا کہیا نہ نسیاں ہیا میں ہید و سر
 اسان تو گل انداوتے حاصل کیا تا تھیں
 ہر اک من چھلہ نذر ادرجے لکھہ شرک آفر
 بددہاٹے نال کفار ان موئی بات تیری
 ساوے ست سراج دھاؤ غامی اہر قدرو
 آج گھڑیاں دے دو طرفوں پتو کسپا میان
 ہر دو طرفوں چڑھے طلادہ تھہ نشان اوار
 ایدون ابن سلمہ چڑھیا خاص پنجاہ سواروں
 بہادر مل میدان کھلوتے پٹ تیخان تھہ پھیلان
 اک گھائی پر جانب سا قہ حضرت دُری فسادوں
 تنگی پشت نہ ہے سلاموں شمن ہین کنار
 قسان قایم سجا رہناں اہیا بات درست
 ایہ گل کیکے سرور عالم دہریا قدم اگامان
 عکرمہ ہندہ سیرہ خالد آن کھلوتے سوڑے
 تاشچی پکڑ نشان کھلوتے جھولن جھلوتے
 طلحہ پٹ و سس عشر نمون آیا او دین ہنکالا
 ڈوف و جاوون یاد دلاوون پٹل شیت پیناں
 ابن حرب ہو اگامان پت تیرا کت جھوٹا
 سگ ہلکا و سد ہے آئی مروں نہ ہیکا
 بیہ رکھ برابر سے صام میدان اوجاڑن

سرور دیکھتا لکھا شایس قائم رہنا
 پڑے تکبیران شکر شکاری گئے کلاچے پھرے
 چکی بجلی چیت ہینے کھر کو لگے کھنے
 علم دار نکارون ہو یا طلحہ پت عثمان لون
 جے اوہ کا زکر کے حملہ جانب گھائی ہون
 ڈروے مونہ نہ دہرن گا لان سن پچھائیں بد
 زمان نس ہلڈین ڈیان شکر پھرے آوارا
 شیر غنیمت ٹوہ لگے کیتی بہت نادانی
 تیر اندازان جہدم ڈٹھا فتح اسا ڈی ہوئی
 شہ جوان پہاڑون لٹھے در گیا ہو خالی
 چاگی تیر انداز کفارون خالڈ گیتے اگے
 اورک دہان شہادت پانی کر کے تھہ تیرے
 ندون ہوش سہالی یاران آرتیغان ہر دیران
 جسد سرگیلے بھارار سیا اوس لگنے
 برگز قدم نہ جمیان یان ہوئی سخت لڑائی
 وچ میلانے نظری آون لڑے ٹولے ٹولے
 پندران قائم پاس بنیمبر بے تہہ بتاون
 اٹھ مہاجرست انصاری ہم لکھ دیکھا وان
 ابو بکر ہور عمر بیکانہ عبد الرحمن پیارا
 حارث ابن سہیل انصاری سید مرد زور اور
 ہور احباب نذر دا بیٹا عامر ثابت جایا

صفق صفایو صفان جان ٹھیک نہا دینا
 ہو دوزالون لے تھہ سپران تیغان سپان کور
 شکر کا فریبے حملے مار لہنگائے بنے
 قدم نہ جمیان ایسے پارون ٹھکے اوہ بیدار
 ابن خیر دیوے لکھا ماتیرین بائیں
 جکر رکھن مونہ سیدے رکے یار پچھتاوے
 فتح پاک بینی دی جڑ یا جنگ دو بابا
 سرور درجیا باز نہ آسے مخ بندہ نفاہی
 مال غنیمت لوٹن سار پچھا کرے نہ کوئی
 قائم رہے وینہ اوٹھالون کو گل مطلب الی
 گھائی ولے ہو کے قائم تیر حیلادون لگے
 پشت بنیمبر خالی ہوئی خالڈ فوج اگیرے
 ہوئے نہ اصحاب اکٹھے گلان کرے کھریا
 مدودی کامی راہ نہ سے لگے بھوجن دانے
 شہ درجہ پاشہادت جنت جا کہا پائی
 بعضے ٹھکے چھوڑ لڑائی دل جہانڈ ہوئے
 واقدی سند لے تفسیرن اوہ پڑ چھوٹنہ جہان
 طلحہ زبیر ابو عبیدہ سند فحاق لبوا وان
 علی لے ابو وجانہ سند عباد شمسارا
 محمد نام سند دا بیٹا نامی شیر دلاور
 گروسے سوراو نہان خیران لکے کھیرایا

ہو رہے متفرقہ سائے کسے سدہ نہ کائی
 دکھ و دہیرا و سدی چھاتی جنگ بد و پاریں
 خطہ پت بد و بوج مویا عمر سب ہی خانے
 وحشی موزی پاس کھلوتا یہ و سنون بھجایا
 حمزہ حیدر یا محمد عمر زبیروں کوئی
 وحشی بات استا کر کے چلیا طرف ہنگامے
 حمزہ مست لوین پھیر دائیر عاتی جون یارین
 ہرگز کدی خطانہ ہو یا وحشی ایڈ نشانہ
 حمزہ و گامونہ سے پر نے عرش باتان ڈرے
 گوش مبارک بھلت سینے نالے و ڈھی بینی
 بندہ دوڑی حیر کلیجا اندر لبان دبا یا
 مومن دوڑے آکے ڈھکھار گرجان نہ ماسہ
 ابو بکر نے دیکھ حوالہ تھہ قبضے تے و ہریا
 منع کیتا بھی فرمایا قائم اسحبار بہان
 انتظام اسلام نہ رہی سب سے کعبہ ز فیکا
 فرمیدانوں گدا آیا حضرت ابوقتادہ
 عرض گزاری سے تائیں عورت کہی کلان
 گویا کہی عذاب ڈھکھا ہوئی نظر سوائی
 نیر کو کھائے لکے شیران کافر دیکھ ترے
 عتبہ نام فاقے بیٹا پتھر اک گھوکایا
 ہو گھٹ مبارک زخمی ہو یا ضرب لگی و جہان

بندہ ابو سفیانے بی بی معاویہ دی چھائی
 اک بابا ک جھاپا مویا بیٹا اک شمسارون
 عتبہ باب شعیبہ چا چا لکھن راوی دانے
 سقذ میں یور دیان درم انعام بتایا
 قتل کرین جے تون سید ابدلہ ہدا سولی
 حمزہ و ٹھٹھا اکھ بچائی ہو کر بن دے لاپے
 وحشی لایا ایسا حربہ قدرت رب جبارون
 ایسی ضرب لگی و بچ پوری گیا کھل نشانہ
 ہوا و تون اوس ضرب لگائی خنجر پتھر کھولے
 تحفہ بندہ لگے و ہر بانہ کر نکتہ چینی
 ہرگز کرن اتفاق نہ راوی سٹیا بالنگایا
 ہتھان چون لعل گویا سبہ گئے کر پاسہ
 کہند اجیون ہر لائق دیکھ پیغمبر ڈریا
 لڑنے والے ہو رہتیرے کی فسادون لبنا
 جے تون ہو یون سخت مصیبت ہجا صدقا
 تیر لگا اکھ باہر آئی اکھین در و زیا وہ
 حضرت ہس و بایا و ہل گیا مل ٹکانان
 یار سبھے مشغول لڑائیون فوج کفارون آئی
 اجران نون فرستہ اصحابی گرد رسول اکھے
 خوف خدا کچھ اوس نہ کیتا سدا وٹا آیا
 بلکہ جبار وند شکستہ لکھیا و دشمنان

فیہ عبد اللہ کا فرط عالم ایسی تیغ و گائی
 حضرت ڈگے فارڈ و نگیری ہرگز قدم نہ جمیا
 ماطلحہ اک اہون و طر کے جاوے بیٹھ اٹھا
 حضرت فارون باہر آئے بھر مٹ پایا یاراں
 ابو عبیدہ چکین کڈھے زور و نڈرتوٹے
 خونی وھے ترے پرنائے زخم جو ایسا لگا
 عبد اللہ کو کانوچ بلایا قتل کیتا من لاٹھا
 سعد پھر و امج جماعتان کسے ستایا کنی
 پھر امرو زخمی ہو یا سر متھا سونہ پانا
 سعد و گیا ایہ گل سکے عتبہ ہتھ نہ آیا
 ہتھ بنی دے چم کرو دو زین ہو بیٹھا و زانوں
 جہڑا کافر کرارادہ طرف پیغمبر آوے
 اتے مشرک و رکھلو کے کرے رہیں کمان
 جہڑا تیرا قریشاں طرفوں جانب سرور آوے
 لے سعد ایہ تیرا ساڈا حضرت وافرمانان
 تیرون سخت ڈراون چکے کوئی نہ آویں ترے
 کہندا میں محمد خاطر پر دش کیستاکھوٹا
 ساڈکان ہر محمد ماراں استے کر اسواری
 حضرت اوسلوں ایہ فرماونچ میرے زباناں
 حضرت پیمرارادہ کیتا پاٹ نشان ہلایا
 مایہ نیز گھن بیرون و ایسا گزن اوٹے

ہتھ کہیا ماطلحہ و ہر با حنت اشارت پائی
 قصد کیتا جد او تھانان گیار ورنہ تھین
 اسکو سوٹھے قدم لگا کے چڑھیا نی اٹھان
 دو کوندے خراسین داخل مکہ وڈا ابراہان
 وکھ بہت پیغمبر یا یا حیدم ماسون چھٹے
 ریش مبارک نہ حمی ہوئی رنگ گیا ہو لگا
 وچھڑے سکے یار تھامی اُحد سخت دیہلا
 تیرے بجائی تھوڑا ہے بات ہادی ہنی
 لاج دھاڑے ساڈے تائیں او سچ جاکھانا
 فیرو دیا سے پاس پیغمبر سعد قدم جلاپا
 چلے جا رکمان شتانی رکھی شست سرور
 ایسا تیرا ہے بہن شست و فرخ حد پوچا
 رکے تیرا وادون موزی و فرخ کرن لگانان
 حضرت پھر دے دوتھانی سعد سکھ چلاو
 میرا مائی باپ تصدق ٹھیک نشانہ لانان
 حارث ابن جہیر حرامی نصر عمری جہڑے
 جد ہوسی اسواری لالو لکھ ورج رہا کھوٹا
 قسم پھل لات اوٹھالون ہتھ کران کراہی
 میں قتل کران ہر تائیں و فرخ تین لگانان
 اسد انصر تین نہ کرناں پاک بنی منہ رابا
 وائک جھان ارٹانان مشرک اک بھوانی کوتے

کافر آئے دیکھیں گردن کہند ست نکالی
 مانے کیا تسی نہ جانو بیچ اوہ لب کاٹے
 حضرت معصیٰؑ ابھار دیا نوح نرالا
 معصیٰؑ ت ہو یا تا جھنڈا شازیر اٹھایا
 مومن جھنڈا دیکھ سلامی ہر اک طرفوں دوشے
 حضرت کیتا قصد پہاڑوں کے ماجر انصاروں
 کیتا حملہ فیر کفار ان ل شیران ہم کایا
 کافر قاور فیر نہ ہوئے شیران قدم جمایا
 ایہ بھی مجھڑ شاہ ہولان کافر چڑہ سکے
 قساٹ سے پرج محمدؐ عمر یا صدیق بیکانہ
 اوسنوں کے جو اپنے دتا منع نبیؐ فرمایا
 فتح پڑا بل می ہوئی بد لہ بدر موکا یا
 توں جو نام جہاندا لیندا فضل حد متین نہند
 نگر گیا ایہ باتان سکے خوشیوں جسم نہاد
 اسادہ کیتا فیر کفار ان اوی سن اہون
 حضرت فیر تیاری کیتی پا جابون خیران
 کہندے اکھ داغ مٹاوان سانوں دیکھیں مینہ
 فرمائی تیر اندازان کیتی بہت ندانی
 چہرے سرخ لال لگا راون اکھیں مینہ انار لہا
 چلے جوں جوڑ جاعتان ٹھول جے سلامی
 چونکہ چھوٹے ہر پہاڑوں کا نا جانو چڑھیلی

کیا اسید ہی حیاتی ضرب محمد لانی
 سی سلا مرد نہ رہندا اڈرک و زخ جلاوے
 اک شہادت گیا تیر دن کلے جھنڈیوالا
 ہتھ صحابی تدون قائم فوج تفسیر لیا یا
 زندہ دیکھ پیغمبر تائین تھم کھلوتے کھوٹے
 شرب کھالی قائم کیتی کرنگیان تلوانوں
 بنی زہرہ حضرت عمرؓ تہ نہ زور لگایا
 اُحد پہاڑا ہوا وحیرا حضرت نے فرمایا
 ماریا سد دور کھلو کے ابن حرب او چکے
 یا مومے ایہ کہو اسانوں طر ان کر ہوسانہ
 مارے گئے اراج پڑ تمانی سخن نہ کسے آلا یا
 فاروق معظم ہے نہ سکیا اوجی سد آلا یا
 حضرت سمجھن بات تمہاری تینوں کہاں نہند
 مارو نامہ فوج قریشان جانب مکہ جاوے
 غارت کرے شہر مدینہ وحی لہقا در گاہوں
 غضبوں فوج جڑی سلامی ہوٹھے لشر طر
 جراح لگے ہتھ اسٹے خون گاندہ پینے
 بد لہ اُحد تھوں بھین قسم سانوں رحمانی
 حضرت عمرؓ دوسے ہتھ جھنڈا کالا شہ ابراروں
 زرد سفید سیاہ ہو رہی ہر جہاں جھنڈی نانی
 گویا غولان جین طے ماتھی مست پیلی

یا اوہ مکی لک ورون یا اوہ بجا بنولان
 کافر فوجان ویکھ سلامی قدم نہ پیش اوٹھانہ
 بہتر سانوں ٹالاکزان فتح اسان تھہر لگی
 نہان بدلہ سریر لبنان کیتا قصد دوابے
 جانب شرب منہ نہ دھرو حضرت تیج اوڈیگان
 سرور کہیا جیکر لڑوے مشرک ہٹ دوابے
 دوجی روز اوٹھ سویرے پڑہن نماز شہیدان
 حضرت صفیہ بھی بھی سرور لھتی تا پہاڑوں
 بلند آواز سے صفیہ کردی حضرت کوہ بلند
 سخت غم وچھوٹے والا صفیہ ہوش نہ کانی
 چھڑیاں قصہ چھپڑے ویر اطول کلام نہ کرنی
 خطا کیتی رب معاف ہو بناتنی ٹٹھے ہو میدان
 اصد لڑائی ختم ہوئی مسلم تیز و گائی

وانگون تاگان سر اوٹھائے ربیان قبولان
 کہند قوت تاجے سلامی سانوں چڑھو راند
 لڑان و بابے ٹھیک شکست تیج برابر لگی
 نہیں مناسب بن لڑائی جہند تھہر اولار
 جیکر لڑوے ہٹ دوابے رنکل ہندیان جیکان
 تھہر وکھٹیک اسانوں مار جانہ سارے
 دفن ہوئے سنے لباسان نذر جنت عیدان
 بیٹھہ سر ہلے دین لائے رلادیر او جباروں
 اوہ آہستہ صاحبہ لی غم لگا دو چند
 حضرت نے سمجھایا اوہی ایہ بیہوشی مائی
 مختصر عبارت اسان ہیں سارے بھرنی
 ایہ آیت رب نازل کہتی دیکھو کدو قرآنوں
 ذکر رجب عمر و ضمیری ہویا کوین مائی

در ذکر رجب فرستادن حضرت صلح عمر و ضمیری مسک شریف را

جنگ حد تبین حد فراغت اہل قریشانی
 دو قریبہ فیروزین ایامی دیس حجاز وچالے
 ذی القعدہ عینے ابن حرب جابوہ اندر چھوکان
 وخنوں کہونچہ تائین اسی اسان لیلے
 جدان اوہ وچ تاروے تیغین مہراوڈانے

کہ گھرانوں کہند ساڈی عزت پیل رکھائی
 بنی ہزبل اتے ہیکل کہیں وایت والے
 بیٹ پرست مشرک سارے منج سمجھاو کوکان
 کوئی یارت ساڈا سانوں دین احکام سکھائے
 خوابے مکے خولہ ہے آجاسکان میں کوچانے

اونہاں سر ہشتے میاں حیلہ کیڈ شیطانی
جسم گئے اوس جہہ دی اندر چھین بندانصا
وٹھا اوہ میدان پندان آئی قوم بربلان
زید حبیب دکانے کے پایا تھہ قریشان

چھین جہابی سرور عالم کیتے تدون دانان
رجع نام اک چنمہ ز سجا ہے ہمیشہ جاری
چار شہید دوزندے رکھے نہ کریمت دلیلان
چارے سولی وایان لگان جنت اونہاں

در بیان ذکر عمر و ضمیری را

پاک بنی تے گیان خبران و تہاں شہادت پائی
مال تیرے اک مدو خاطر تسان جانان کے
بن حرب تائیں بار و ڈوب پکیرا کر کے
اصلی مکر اوس سکھایا تا حیلہ ایہہ کیتا
بھید گیا ہو اونہاں ظاہر کے تریشی وٹھا
تین جانان میں ہناں او تہاں شین پیغمبر کنان
بن حرب گیا بیچ سٹون شرب طرف نہ جادان
جتنے توڑی تیرے والی بات نہ ہو دی ظاہر
ایہہ گل کھکے عمر و ضمیری گیا طرف او جہان
موت آوے جس مٹی مرد ازندگانی اوس آئی
شیرے ہو کے اوس بچھا تا اوہ سردار کفان
قتل کیتا اوس دے تائیں کار و شکون وای
اوس اگھوڑ اساکے لیکے چہ پیا بار پلاکی
بن حرب توڑی خبران کے ونج پوچایان
کیا تدارک میرا آمانہ دا اوسنے پایا

عمر و ضمیری تائیں سدا مل لسل ٹھرائی
چھین جہاں اوس قتل کرے حیلہ کیڈا وچکے
جھرت دان کدھو باہر مو من ہو س جڑ کے
عمر و ضمیری ہو سلامی گیا لباس جو بیتا
عمر و کہیا تا سا تھی تائیں تریا ایہہ نہ چھٹا
جتنے تیکٹ مطلب ہو وایس بگلنے رہنا
اوس کہیا میں ایہہ وچھوڑا ہرگز کسی پاوان
اوسنے توری ایس جوہ دیون قدم نہ بھان باہر
ترے وہیلے رہیا پوشد اندر غار پہاڑان
عمر و ضمیری دورون چھٹا ہے اک ہند راہی
نام عثمان ابن مالک و ہندا جانب یاران
سفیان بچیا موت عثمانے ایہہ تقدیر الہی
چلیا او جہر جانب شرب اصلی مگ ہلاکی
عثمان داسر وچ او جہان اسان چھٹا
وچ تقدیر ازدا لکھیا سر عثمان وڈ پایا

یہ سوار و گائے چھپوں قتل کر پو اس تائیں پچھا کیتا اونہان شیربان جدا برابر آئے سگزشتہ حضرت لگے دینج کیفیت کہولے	سخت دکھ اوٹھایا سانچو ان بکڑی بکڑی عمرو صغری دھکڑاوان سینگلین باس اوٹھ سرور عالم راضی ہوئے عوض ہو کایا سولے
--	---

در بیان ذکر میر معونہ را

چوتھا سال اوہ ہجرت والا اندر صفر مہینے حضرت میرا شیر جانل شرعی امر سکھاؤ حضرت پورے اسان اندیشہ رب صفا خسانہ واقدی سند شرموسن طبری اندر جالی عمرو صغری شاہ رسولان کیتا تا ہمارا ان میر معونہ اوتے ڈیرے یاران دینج لکھئے عامر نام حنیلے بیٹا حاکم اونین ایامی ہرگز کچھ لحاظ نہ کیتا آئی قوم جہولان عمرو ابن امیہ پچھا صغری ذات کہا جسے صاحب عم و چھوڑے والا لوکان لکھ یوں ہن ذکرین بنی نظیران لکھان بیکھ اخبارون	عامر نام مالک بیٹا آیا شہر مدینے او جھڑو ہندیت پوجیند سدی راہ لگاؤ خاہر ایہ مجہولان تائیں لگا ہتھ ہسانہ حضرت بھیجے جانب نجد یار پیغمبر عالی رب توکل جگہ پیغمبر جس دم گئے اگالان بھی اک نامہ صاحب تاپاس رئیس سہائے نام پاڑو گایا دہرتی اوس بد ذات ترامی جنگ مچایا پائی شہاوت رب دیان مقبولان اوہ سلامت گیا مدینے سجد اخبارناے بدعا کیتی حق نجد ایہ اظلم نہ زیہون کیونکر شیرباونہان چھڈیا ڈکر شاہ ابراہون
--	---

در بیان ذکر بنی نظیر ہمدانی را

چوتھے سالون صفر مہینان جھگڑا بنی نظیرون بنی عامر تے بنی نظیران دوستی اوہنیں ایامی عمرو صغری قتل کیتے بندے دوانہاندے	ترے کوہ پینڈا شیرب چون اکھ اوٹھاؤن جی قول مرارادہ توڑے مشرک و احرامی تافیر بنی عامر و چون جانب صاحبانہ سے
---	---

حضرت صاحب بیت دیوالی فیرقاوند اوٹھے
 حضرت صاحب صلح دی خاطر جاوان طرف ہوتا
 پتھر اک اوٹھا وڈیرا سٹان سرخیشہ
 تا فیروچی پیغام پوچایا پتھون اوٹھ تابی
 سرور اوٹھے نال شابی جو نکر حکم زبانان
 سرور داخل ہوئے مدنبے یاران خبر نہ کاٹی
 نسان ارادہ پتھر ماران سراڈان ایراران
 ایس اخبارون اوہ شرمندے حال ہی شہانی
 نکلی و بخون ایہ گھر چھڈ کے جے تسی انکاری
 شہزادین سلمہ جا کے ایہ پیغام پوچایا
 ابی کیا ایہ وطن نہ چھوڑو قایم اسجاہ شان
 سرن جوئی بات تمامی میری نال تاشے
 محمد و گیا ایہ گل شکے گیا طرف پیغمبر
 ہو یا امر منادی سند بد ہے نک دلیران
 عمر و ام کو موم سے تائیں نائب مدینے کرے
 مومن قلعہ گھیر کھلوتے چلے پتے تیران
 حئی ابن اخطب کنجر اورک سخن آلاوے
 دوستے ہے عتبار نہ کوئی اوہ منافق یکا
 کچھ دیہاڑے رہی لڑائی لٹھے مشرک باہر
 حضرت بولے و غاکیتو ہے اول موہن ڈایا
 ک اک شہر بہارانا جون خیرچی لینے پلے

جی بنی نظیر یہودی ہر دم گئے اپوٹھے
 بیٹھے کسے برج کناکے قصد کیتا مردودا
 تا خلاصی ہر دی ہو ورنے مصیبت اندر
 نیت و گڑی سمجھ یہودان لگے کرن خرابی
 یاران جاتا حضرت صاحب قضا کاتے جانان
 بنی نظیرون کسے یہودی آکے گل سنائی
 محمد میں خود اکہین ٹہیا پھر و اوج بازاران
 حضرت فیر سنیا نشان دتا پیچ زبانی
 نامین چڑھ کے کرسان جوچھے قوم تساوی ساری
 حئی یہودی بات نہ منی الی سلول بیچیا یا
 جوین چاہے کرے محمد زل سنیا دینان
 دہنرار بہادر جنگی سجھے خویش اسٹے
 اشر کر کے سجھ سمجھایا کیتا جون اوڈنیر
 بوڑجاءستان شیر کھلوتے یا گاتری شمشیر
 چڑھیان خیابان جانب شمرن بلعیا پند اور کما
 ابی سلولی مدوہ دتی ہویان بہت شہر ان
 اسان بھروسہ سلولی سلولے نہ اوہ موہن یکتا
 وچ بھپسا کے ساکھ تائیں اورک دتا و ہکا
 عرضان کرے جوین رضی مرنا میں ظاہر
 تر یا جانان ایہ گھر چھڈ کے امر اتان فرمایا
 چھوڑو ہور اسباب تمامی اوٹھ یہودی چلے

باقی ماندہ مال تمامی دنیارل کے یاران
سے سال ہجرت والے بھی غطفان ہودان
جمادی الاول دیکھ مہینان حضرت کرن چڑائی
ابہ قصہ سمجھ ختم ہو یا ذکر بدرالائمانی
اگلے سال کے لڑسان میں خود مال قساو
عبداللہ ابن راوحدی تائین نایب شیرکیتا
ابن حرب موند دیکھایا فوج ہشی اسلامی
ہن فکرنی قرظہ شروع قلم اتھایون

فیر نہ آئے اوہ مدینے ختم کران گفتارن
بنی محارب بنی سلیمان قصد کینا سرودن
نایب ہیر عثمان مدینے فوج غنیم نہ آئی
ابن حرب اگر ارٹھرایا اندر اُحد زبانی
اصلی عوض نہ ہو کایا دیکھین تہہ ساو
لیکے فوج باجر الضارون سرور گیا چو بیتا
فیر مدینے رہیا مقامی دل سارا اسلامی
ذی القعدہ مہینے پنجون ہجرت نہ سال صفاون

در بیان ذکر بنی قرظہ را

نازل وحی ہو یا ورگا ہون لینی خبر سنائی
دو جے روز جنگ تیاری علی نشان اوٹھایا
بنی قرظہ ٹکڑے ہوئے دیون چڑو دشنامان
مراہ موج شاہ رسولان ملیا حیدر بات سائی
ابہ گل شکے حیدر اوتے حضرت ہو کر کاوڑ
چلے حضرت فوجان لیکے عمر نشان اوٹھایا
حضرت عمر مسیحی جانب کالے جھنڈیوالا
سرور کیا نکلواندی سورتا ڈی کھائی
یہودی بولے تسان فاسق کدی نہ بات نکلی
سرور عالم شاہ رسولان کیا صا دو ماسے
فوج بنی ہور عیسیٰ موسیٰ امت سمجھ نیان

بنی قرظہ جدا محلہ واقفی سند لیاندی
چلے کران کس اصحابی لشکر گرد جمایا
حیدر صاحب نشان ہٹایا لیکے شک دیات
کالیان جیتان سیر تائین تاہن فوج ٹٹائی
ہٹا من لشکر نہ گل زیدیون واہ تیری جا پڑ
گھیرایا اصحاب کھلو تے و سنج بنی دیکھیا
تے سعد عبادے بیٹے تھہ نشان نرالا
کو تے باندر چھہ پیڑی کیا کر شوڈیائی
کیا باعث طبیعت کرڈی ابہ مقال اوٹھائی
بنی قرظہ ہو یہودی جتنے پیش سدا رہے
امر نہ میان باندر یہودی نسل سور شقیان

ایس گفتاروں بھہ شرم کی تہا قصد لڑائی
 کدی پھر رل کہو کا دن تنگ یہودی سے
 کعب نام اسد و احایا اودہ سردار مہو نہا نذا
 تسان ہونا نذا نکاری احمد خاص بن مغیرہ
 موسیٰ عیسیٰ امر یون سمجھ اسلام لیا ہو
 دوکان امران بھتیجے انکاری کرنی بات
 نالے اپنا مال تمامی اندراگ جلا ہو
 یا فر اوسدا امر قبولو جو چاہے سو کر سی
 سائے بولے سین نہ ڈولان کن سانوں ہنگام
 تیری مت گئی کیوں رانی درکار تلواروں
 اوڑک ہو کے تنگ یہودی لگ کر ن بکاران
 کوئی اکابر تسانو چون پاس دے آئے
 ایہ گل سنکے وجہ جوبلی گیا ابولیا بہ
 داہری تے ہتھ پھیر تانی آیا قاحون باہر
 اچران فن اودہ کل یہودی ہادی باہر آئے
 قیر یہودان عرض گزار سی سعد معاذ و احایا
 سعد کیا ایہ قتل تمامی جرم ستر تسانان
 اوڑک بازو بہن اوتھاندی وجہ بازار کہلا کر
 سعد علی زبیر عمر نے تیغان ہتھ پھیرا
 لاشان چاہ دی شایان مٹی پا دیا بیان
 حوچہ آمال اوتھاندا سمجھ ہوا تقسیمان

وینہ دیپاڑی رہیا لاکھ ہتھ چلن تنگ یون
 تیغاندے مونہ کوئی نہ پھر سیا خالی روزنگا
 ڈھکیا خالی کو مون قوم تائیں سمجھاندا
 ساگی حلیہ لے انجیلون ہر قوریتے اندر
 جیکر ایس باتوں انکاری تاہتھیار اڈھا ہو
 آل دلاو کر سو بھ قتل پکڑ فولادی کہنا
 زندگانی درکار نہ سانوں اوڑک ساری جاہ
 یہودان بات نہ منی کافی تنگ ہو سن ام
 ساڈی آتھ فتح نہ پا دی لشکر سپر لیا دی
 وائک نظیران سان خیران کیوں نکلاں گھبرا
 مقرب بات کر ایہ کائی میان کر سو تلواران
 اوڑک کر ڈٹ کہری بیٹھے حاصل بات سو کاو
 اوہناں کہیا کوین کر اسن آکا مرو شتابہ
 امانت وجہ خیانت کیتی کہیا بنی طاہر
 حضرت سمجھ بیا رہو نہاندی وائک پنجاب کہ
 جوین کسی کران ہنا منصبیج پھرایا
 حضرت بولے یون امر آیا طرف اسالان
 نامی اک چوکان پورانان ڈاکہوہ کنارے
 اوڑک سومر دیہودی قتل لاشان ہرتی جہرا
 جھوکر یان ہو رزان یہودان حصہ وٹریا
 ہن اطافی خندق چھیراں شیر ہر مقیمان

دیر بیان ذکر جنگ خندق

کس سببوں ایہ جنگ یاد واضح کراؤ چھائے
عرب لایت پر جا کو کے چڑھیاں عربوں چھڑیاں
بیاض حرب بنی عامر سورہ ہزاران قبیلے
حضرت کیا خندق بنائے عرض کیتی امر کو
ہن مدینے فوجاں افرہ شے کمی نہ کائی
سلیمان غلام پیغمبر بات چاڑی اس کئی
باہر لڑن مناسب بنائیں حضرت گل ایہ مئی
فارسیں طریقہ ایہو خندق گردے کوٹان
خندق خاطر ساری مومن شکے اوٹھ کھلوئے
پتھر ڈاک وچالے زور صحابان لایا
سرور اوٹھے پکڑ پتھوڑی سلیمان بن ہرمان
اوسد وچون ظاہر ہو آثار عرب و لایت
دوبی قاری کریم اللہ واپس سخت پتھوڑا
تافیر اوس تھیں ظاہر ہو آثار فارس والے
تیجی داری شاہ رسولان غضبوں سب لکائی
کہیا اُمت میری غالب ہدیاں دہوسی
پتھوڑا واپس چو تھی داری پتھر لیا سلا
اتے عدن بار کہ توڑی ہی ورنہ عقلم
سافق بولے ایس اخباروں کہنگ بنی کرت

بتی نظریہ مینوں کڈی کہندی عوفی مولا
خیر ولے چڑھی یہودی ایہ جنگ خندق
کہیر اپا یا گرتے شرب نمزدندی موندہ میلے
اسی لڑسان جا کے واندی سوچھ کفر لوڈا
بدلہ اُحد پڑھ موکاوان کیڈ خجالت پائی
جیکر آوے فوج عنیناں خندق کسے نہ پہنی
گرد مدینہ خندق بنادان ہر دیواروں کئی
اندرون چڑھے تیر گھوکا دن دشمنوں سر چھان
پتھر پتھوڑی وافر کہیاں ہر اک جانب ہو
ماری سردوان ہزاران باہر او نہ آیا
سٹ لکائی تا پتھر پاٹا نکلی نسب گمان
بیم لایت فتح اُمت زرخیز نہایت
ڈگڈا لکڑا اوسد وچون ڈالمان جوڑا
فتح عرار بن اُمت میری جد پتھوڑا اوٹھا
آثار آرسن بکر شاموای ہون بان صفائی
ہر قل چھوڑ حکومت روموں بنج یونا کہی
آثار مصر وں کابل حایب بلخ ہرات بخارا
طبری واقعہ دی دیکھ کہ تابوں اُمت نیکایا
حالان گج کے خندق بنادان ہر کا فرحیت

فارس میں تمام ولایت مصر فتح کرد ہوئی
سردار کے تافراون تارشریران واسر
اکلہ طلب کہول تلوان ہیا جنگ برابر
سنان ابن عرب کہند او کھو وطن جلاہین
کی ہویا جے بدر جنگا ہون ل ساڈو رکمان
جے فتح پڑا سان پائی پتھ کھڑالینان
خبر پچائی ابو حذیفہ ایہ گفتا رکفاران
حملہ کیتا واپسان تیخان ٹھھی قوم شہیران
چھوڑ گئے اسباب تمام جان کی روح نکان
دومنہ جنڈل ہن اراوہ ایہ جنگ ہر نہ اویا

ایس جنگا ہون جے چھوہ رانا کولی او کھو کہو
منافق کچھ اعتبار نہ کریں نال سولان باسر
حضرت فیہر جاسوس گایا حذیفہ مرد اکابر
یہودان اسادی بدو نہ کیتی سردی ہیران
حمزہ جاپا اوسا ہویا تیر کچھ پھر کان
دیکھو ہند ٹھنڈ غصہ ہی ج راتی او کھو
امرغیر پھر پیا عمر لے دستہ اسواران
زبیر قبیلہ بنی زہرہ چھوٹے گنت ہیران
فتح نام عمروے ہوئی صاف میدان دوتھن
شوال مہینے سال پنجوان ہجرت والا پڑھیا

در بیان ذکر جنگ دست جنڈل

دومتہ جنڈل نام اک چشمہ سن بنی ترارا
ادہ صلاح ہمیش کریندا جنگ مجاوان خاص
حضرت لیکے فوجاں لیتھ لڑو زنی ترارا
پنجاہ اسوار ترارے لیکر اچھوڑی او پیا
نام ریاح علام پیچیر وگ چراون والا
سکس نام اک بلدی پیچیر ادہ پھر داوس
جلے چاڑکمان نشانی کہند اصحا ہونا
وگاں مور سوار کھلوتے ترکش مشن ملے
بھلج او کھائی آجہ دیران ایسا تیر پیا

عتبہ نام حصنہ بیٹا نامی مشرک ہیارا
کی ہویا جے بنی نظیران گیا نکل باسر
شکر ہیا نال فتح دی کر کے پینڈا سارا
چروا وگ پیچیر ہیرون بارڈاکہ اوس لیا
کو کیا سر پر دہر کے بالان کر طول اتھالا
ترکش بیکر کمان سہالی مرد نامی انصار
اک ہتھ نال ساڈو کرناں اچھو مباح تیا
ایسی ہتھ کمان گہو کافی کیں بہاد کھچے
کو بیٹے نہ دہر پاسدا مستھا پڑ لیا تربیر پیا

عتبہ نام ان کے پید سے بیامرد فریسی کوئی
 واہ واہ لگ لگ کے چڑھ پہنے ایہ اک مرد پیادہ
 وجہ شریکان لگن لیکان تازی خلقت مار کی
 اولے تہا اسوار تمامی غضبی نیز سے تاتے
 ہو درست لاکو شت مار سے دہر کے کافی
 کچھ موئے کچھ ہٹ کھلوگوں کوڑا یا سارا
 نس گئے کچھ پتہ لگا چشمہ جاری مٹھا
 رانی روئی فوج نہ کہا دھی شکم پور کبابون

مکیون آیا مار یا طعنہ شرم ساری ایہ ہوئی
 شرم نہ آوے ہرگز نشان اجے اوہ امادہ
 اوسد اک ال ڈنگا پیاسرتا ڈی پار سے
 حضرت سلمہ ہوش سہمالی بیٹھا سنگ لگنے
 اوہ دیہاڑا تیرین لڑیا کال مرد حستانی
 اچران نون چڑھ لشکر تسجا آیا نبی شمارا
 لشکر ہیات ادہتا یون صاف کتابون مٹھا
 بنی مصطلق داہن قصہ نکوہ رب دہا یون

در بیان ذکر بنی مصطلق و اصنافقان

بنی مصطلق اولے فتح جہد م سرور پائی
 ام المومنین صدیقہ شکر دے ہمران
 اوہین ایامی پڑو کی الی آیت اجے آئی
 او سے جاتا مائی بیٹھی تر یا پکڑ ہمارون
 پاک صدیق حاجت باہر لوٹا بہر سد مار سے
 زور بتیرا یا بی بی ہتھ نہ آیان لڑیان
 بیٹھ رہے تہا اوس لکانی منہ تے پاکے پڑوہ
 ساری رات گذشتہ ہوئی لونورا نی لگی
 ان اللہ اوس پکاریا نہ آواز چھپاتا
 مائی صاحب جہد م بیٹھے تہا اوس شتر اوٹھایا
 اگلی منزل لشکر لمتعا عاشق نہ کوئی

فوج تمامی نال خوشی دیکھ منزل آئی
 پچھلی رانی اوہ سیک کوچ کیستا بادشاہان
 ڈاجی بی بی صاحب والی آن غلام بہائی
 لشکر و نیدا تیز زیادہ رستہ اوچتر بارون
 ہار تر وٹا بہان لگے مار یا ہتھ کنار سے
 شاید ریت یا گھٹا ہو سی لڑیان جسوچہ پریان
 دیکھو حرم شاہ رسولان جو چاہے برب کردا
 پچھون آیا صفوان اصحابی دھمکی چادر بگی
 دیکھ لیا تن مائی جہد بیٹھا یا شتر چوپاتا
 پکڑ ہمارون تر یا مومن وقت دوپہان آیا
 مومن سکے کرن تعجب ایہ بات کی ہوئی

حضرت صاحب خاطر بی دو سوار و گائے
 حنفوان آوند و درون دہشاد اگان ہم کہلوئی
 مائی بسہ احوال سنایا پہچان شتابی ہٹے
 ابی سلول ہو رکھاران خاک اپنے سر پائی
 حنفوان تر جوان زیادہ ساریا ہتھ اپو ہٹا
 سبہ منافق سخن اولہ طول کرہن گفتاران
 حسطم نام ابو بکر و انانی چچرا بھائی
 حسان نام ثابت دایا دیندا و سچ گوئی
 زینب نام اک دیدی زوجہ اوہ بھی وچ گوانان
 جہے بولن بات رست مارا و نہان سر لوی
 ماسطہ دی سنکے تھمت گھر حقین باہر آئی
 گالینان دیوے مسطہ تائین آسی بیاید کارا
 بی بی عائشہ نیک بہتی تینون شرم نہ آوی
 اسے تون ہین زندا فردا ایہ تون و بچ پلینا
 ام المومنین صدیقہ تون پیغمبر خانے
 ہی ہی لوہڑا ساڈی و ہڑے لازم و دشنامان
 اکنون ماور مسطہ بولی تینون خبر نہ کائی
 جو منافق دیو کی تہمت پاک نبیدیان حرمان
 رنگ لٹیر عائشہ ہو یا تہر تہر کنبے دینی
 حضرت عائشہ تدم بولی بچلی سر نہ کر کی
 دس چاچا کی حال تینون ہو یا ایسین بکھڑون

اک سامرا بن ریدہ حیدر شال جائے
 مائی صاحب تہین ملل پوچھن جسد م نیشری ہوئی
 بات کیتی و سچ پیش پیغمبر مار پیا وچ گئے
 کہند کر لدا ہٹیکہا نہ مرزناہ و ہوماسائی
 بی بی اوسنہ آکے لگی تا ایہہ مار تر و طما
 توبہ توبہ پکارن مومن شور پایا بدکاران
 اوہ بھی غازی جنگ بدر و مرزناہ و ہومائی
 شاعر نامی اوس زمانے شہرت عرب نوچی
 ہزار طرح دی شوشے اوٹھی ہر دم چل اگانان
 مومن کہند بات نہ کائی جو ہٹہ کھاران تولی
 بیٹا اولد اگر پیغمبر چادر لاه و گائی
 عائشہ کی و بجا یا تیر بات ہی آشکارا
 طوفان اچھے تون و الادب پانی وچ چاوا
 عائشہ پور تین مان ہو ر مونہ کالا تین کیتا
 گالینان سنکے باہر آئی حاضر خولیش بگائی
 ایہ ہے غازی صاحب بد و اکرتان ادب امان
 عائشہ نال زناہ اوس کیتا ہر جاببات ہلای
 مین مرتدا و نہان تون جانان شرم ہین شرم
 رب رسولون نہ شرمائے کیتی بات اچھی
 ہتھ پایا جس سر پیغمبر کافی زہرون رڑ کی
 ہر رکاب پلا کہو اسے منہ وٹایا کہنڈون

گہرا سا دکون پرورش پائی طیب کیتا کہا نا
 ہوندی میں سر تہمت سچی بہائی سراوڈا اند
 دور ہوسا دی دھڑی و چون چہڑی و انگوشہ میان
 فیرا بنی والدہ تائیں رو عالتشہ فرمایا
 اکون والدہ دیو کی چہڑکان کی تینون بھماوان
 سر تہمتے جمدیان پوندی جے بھلی سمانون
 ہی نہی کیون جنیان سی مینون میری مشفق مائی
 بیٹیان بیٹے اسان لصدق کیو پاک سولون
 بھائی ترے شرم و ساری نظر نہ کرن ادھانان
 باپ تیرا و سچ گوشے بیٹھا پاکے منہ تے پل
 صبر اساد اسر ہو نہاندی جنہان کوڑ بلا کی
 تائینون توبہ کرنی لائق توبہ و دور کہلے
 جے اج آوے گہر پیچہ تادہیا فرمانان
 خاوند عورت مشفق و دین الفت وہ جہانون
 ایسے رام کہانے اندر بھیجین روز لہنگا سے
 لاعر جسم سرور ہو یا سخت اجہیا جہورا
 بی بی صاحب برابر بیٹھے ڈھٹا چہرا وٹیا
 حضرت میں بیمار نہ کوئی رو بی بی فرمایا
 جیکر تسان بات کلام نہ کرنی بابل دی گہر جاداد
 بنی کہیا تون بہتہ جانی ایہہ گہن لگا رہی
 بی بی صاحب ہوسلامی کر گولی ہمرانان

اصلی تون کہینا کوئی بیدینا و زرخ جانان
 در گذر کیون اوہنان کیتی کچیان مینون کہانہ
 اس کلام زبانش ناہین اسی بگانیان ہیان
 جے شکوئے ایسی اوٹھن کینون بید چہا یا
 دھرتی دل نہ دتا مینون مثالہ نگہرباوان
 ہرگز کارا ایہہ نہ ہوندا بولان کس زبانون
 بولن جو گامتن نہ چہڑیا ایڈ خجالت ہوئی
 شرب نفع آن ادھٹایا تھمت کیڈ قوم چہولون
 صحیح کیون میں امڑی جابا ملیان جگ فلاحان
 کسے نال کلام نہ کردا خاص توکل افتد
 جے ادہ سچی والدہ عالتشہ سخن اخیر لای
 افتد صاحب بخش نارا کہوا سی ہن پہلے
 تدارک تھمت تسان نہ کیتا میر نہیں کتان
 جسم آون رکھیں نرمی مٹھا بول زبانون
 عالتشہ نال کلام نہ کیتی گہر تشہر لیا کی
 ایسے فکر اندیشے اندر بات نہ کردے بہورا
 لگ گیا گہن دیہی اندر سر ہٹا لان سٹیا
 ہرگز تسان کلام نہ کیتی کسجا و زخم اوٹھایا
 حدار شاد پیچہ سر و کتا ایس خاصے آوان
 باجہ جدائی ہو نہ چاہا سخت بات اجہی
 پوسنہ بڑوہ دل شکستہ ہر مایہ دم انکھان

حضرت عائشہ بیل خانے چچی روز گذاری
 مہر چڑھ کے پڑھیا خطبہ صفت شاہری باری
 ہمیشہ تہمت ہراک کا دیون سر بنیان
 نال میری بھی ایویں کہتی بلکہ رل یہودان
 مریم فعل حرام کرایا عیسے بیٹ اجنیاں
 افتد کیتارو یہودان او مھان ظلم کھائے
 رب مذمت کرے یہودان ٹھیک منافق ناری
 نیک گمان نہ انسان کیتا خاندان رسولوں
 کیا خیال جماؤ لسان رب توں نہ شرابے
 تاسیر ابن حصین تھہ ہن رمضان کردا
 جیکر بنی خنزرج و چون اسان واہ نہ کاسی
 حضرت اے نورعی عمر گرد اصحاب تاجی
 دسو کیا کجہ رائے لٹاؤ دی دووین ہٹہ کھلوگو
 کہیا اہنان پیران اندر جوڑا جس نہ آوے
 پوچھیا فیر اسامہ پاسون کیا کجہ رائے تماری
 واقعہ با اہل کجہ نہ ڈھٹا حضرت اہنین کہیں
 ایس بدن نورانی اوئی مکی بیٹھے ناہین
 بولیا فیر بنی دا بھائی علیؑ مرد سیانان
 زنان جہان سے مکی نہ کائی ایہ کلمہ شوارون
 دور کر ہو جے اوسدیتا پختورت سوریا دن
 بصر سے نوجان ایسے پارون لپکے ہوئی

اکی سرور شاہ رسولان مسجد طرف سدباری
 نوح بنی تاعیسے موسے گذری خلقت ساری
 جوین قارون موسیٰ تائین طوفان ناہ شقیان
 جو نکر بھائی عیسے تائین تہمت دی مردودان
 باہون باب تولد کیونکر ایہ منصوبہ گنیاں
 دہر کلو ترڈ کر یا تے یحییٰ دے سر آئے
 کدے خلاصی پاؤن ناہین کل یہود نصاری
 واہ عقاید لسان درست ملپا راہ جہولون
 عائشہ نیک صدیقی دی بیٹی واہ اعتقاد جمائی
 جے واہ ہونڈی اوس قبیلے سر اوڈاندی ہر دا
 سعد بن معاذ کہند نہ کر توں چہ سرائی
 پوچھاتا عمر عثمانؓ توں ایہ ہوئی بدنامی
 وار واری کردی رمضان ہن خون ہار پروٹے
 سر اوڈادان پکڑ ہوا نداجو بوتان لگاوی
 اوٹھہ سامہ قسم اوٹھاوی قسم رب جباری
 نہ گفتار افعال نہ کوئی رد شیریں رکھیں
 بد گمان یہودہ اسی کر سان نہ کد اہین
 تہمت علیؑ اچھی نہ دل کسے جہانان
 افتد تنگ لسان رکھے صاف کد ہو گہ بارون
 بات گئی سے نوہان توڑی سخن بیچ لگاوان
 ہم صغین دوستہ جندل واقف ہی ہر کوئی

خارجی مند کہیں علیٰ نون دشمن ٹولا پکا
 جہان کے علیٰ منافق ستر سن اندر بچا ہین
 پوچھا فیر کنیزک کو لون نام برید اجبدا
 اکد ہارے آنا گودا میں اک کم سدائی
 بکر آیا آنا کہا دہا کول بیٹھی انگلا دے
 سرور سنکے ممدون تھے گھر صدیق سدائی
 توبہ کرنی لایں عائشہ ایہہ لگیان جگ لیکان
 عائشہ نہ کچھ سخن آلا یا بخون مار پروے
 عتیق کہیا تا عائشہ تائیں متن کلام نہ آوی
 حضرت عائشہ ایہہ گل سنکے سر اوہا لان چلایا
 کیتا میں قصونہ کوئی تقویٰ رب دہا بون
 جو نہر تھمت یوسف او تو رلکی تی بھایان

سُنیان کہیا دما د پیغمبر چاہے داپت سکا
 اہل سنت اعتراض نہ کر دے ہر دم شان گاہین
 قسم اوہٹائی بات سنائی کوئی قصونہ تہندا
 سوپا گی ہین دیکھیں آٹا میں فیر طرکے آئی
 عائشہ محبت معصوم ایانی تھمت کون لگاوی
 جا سمجھایا سس کو تائیں عیب شریان لائی
 بیٹھن جوگی ادہ نہ کتے نالے وچم شریان
 چم چم لڑیان سوچی مونی خفہ نہ سرور ہوئے
 سوال جوابون دہ شتابی پیغمبر جو فرما دے
 کائی بات ہو کتا دسان دل او بال اوہٹایا
 ہو ریادائی گل مینون ایہہ سوال جوابون
 یون سر سیر چوک لایا ایڈ بوتان قصایان

قوله تعالى نصيرًا جميلًا والله المستعان على ما تصيرون

فیر اناروی علامت ظاہر نورون ہوئے
 شان نزول ہر آیا تون عائشہ پاک گناہون
 جیکر کسے شوق زیادہ دیکھو سورت نورون

ستار ان آیتان نازل فضلون ایسا ہی دہوئے
 منافق تھمت دیون والے روہو در گاہون
 بی بی عائشہ پاک گناہون عیب کسے قصونون

قوله تعالى بسم الله الرحمن الرحيم ان الذين يجاءوك بالافك عصبية منك
 لا تحسبوا شرا لكم

دیگر آیت شریف بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اُولٰٓئِكَ مُبْتَغَوْنَ لَهَا یَقُولُوْنَ لَھُمْ مَغْفِرَتٌ وَّ
رِزْقٌ کَرِیْمٌ

خیلی دیر بات دہیری کرین ختم احتیاجین کیا خموشی بہتر دہیانہ کہ بول زبانوں بہت از روہ دل شکستہ اید احسان رفیقاً عذاب عظیم ہوسے دوستائین بین گل دوہائی	بی بی پڑھیا لکھ شکرانہ صفت شاد رہتا میں ابوبکر اوہ شتابی رکھیا ہتھ دھانوں حضرت کیا چہیز نہ ارسنوں ہتھ ہٹا صدیقاً غیرابی سا دل سے حق آیت ظاہر آئی
--	---

قوله تعالى عز وجل والذی لولہ قاریہ من ہم لجم عذابنا عظیم ط

دوسو ہتھ اوہنان کی آیا جہان چلی پیشہ ابی سلو لے حد نہ لگی جنگ کفار حجاب بھی اوہ زمین بن کیتی زوہد زید سے والی دویم روایت سوال مہینے فضل ہو یا جمالوں برکت اللہ حرمت سرور نیت خج اوہٹاوان	سرور راضی ایسا شادون ہو یا دوریشہ ماروحد اوہنان شریان پاک نبی فرمایا جان مستح نہ فیز بچیا در سے لگاے چالی سال تھپوان ایہہ ہجرت والا دفعہ ماہ رمضان دفعہ ہن حدیبیہ والا فلم تیزو گاوان
--	---

در بیان ذکر حدیبیہ و صفت آن

ما کہڑ عمر عرض گذاری قدم نہ اک دہراہین دانا وچ نہ رہیا کوئی اولے کافر جانڈے دور سے دھمک سلامی کو لون کوئی گل بوسی جدون چاہ حدیبیہ سے فوج جمی ابرار ان اکہن ہجاویر سراندے سبہ قریشی کہتے زور بہتر اسرور لایا اراڈے بہہ جادے	حضرت کیا باجہ ہتھیاران سفر ج کرہین ببادہ کافر جنگ مجادین ہو بہت ہو نہاند جے ہتھیار ہوسن لاکسان غم افسوس ہوسے راہ پسند نبی دی آئی چلے ہتھ ہتھیاران کافر آکے ڈک کھلو تو اگان دین نہ دیکھ اناسے ڈاچی سرور والی قدم نہ پیشاں ٹھادی
---	---

رلے یاران عرض گزاری کیون الین ن یان
 نرت کہیا الین لکے وڈا فیل کھارون
 ابرا مویا ایسے محادین نہ کوئی گیا چھان
 نالے بیر حدیبیہ خشک تنگ ہو یان سبہ فوجان
 ہراک ذریع پتیا پانی شیران شکان بہریان
 عروہ نام مسعودی بیٹیا بنی ثقیف کھارون
 جیکر شان جنگ اودہ اودہ اختیار اوٹھارون
 چند او باش جوانل تشاؤ کی تیخان نہ چہرسن
 بولیا ابوبکر تداین اکی مرتدے ا د بہ
 تون و حیم فلان ہلد الذت تینون آوے
 اسی لکے سے بمن ہو تون اذن پیغمبر چالین
 کہیا ثقیفی اکہ دبا کے برم آواز دو بارے
 ورنہ سخن بھل فالالاوے اگ برودون
 فیر پاک بنی فرمایا نہ ہمتیار ادا محادان
 ایہہ گل سنکے و گیا ثقیفی کہند اوج بھولان
 فارس حبش میں سدا یوم ڈمٹ شاہ ہزاران
 جیکر حضرت لب گاؤن چہرن نہ دیند و دہرتی
 بھتر صلح نال پیغمبر سچہ نہ لسان اوٹھانان
 فیر امیر عثمان دی تائین حضرت نے فرمایا
 امیر عثمان گیا جد سے کہیا ہراکتا میں
 سرور ومان کہرا اود ڈیکے سے بات وٹائی

دس سائون پاک شولا رسیان کہیا کہریان
 ہو سلامی گیا پستہ دل ہلاک شرارون
 الکر تر کثف رنگ نازل ہوئی تداؤن
 سرور تسوج تیر و گایا شیر آیا کر موحبان
 فیر کفار وکیل و گایا گلان کر سے کہریان
 بعد سلامون کہیا سنہیا کیا نیت ہمتیارون
 چڑھن بہادر ہراک طرفون زور دلاؤن
 غریب مہاجر اندک سے شرم کو شرمون
 جہانندیان کر نان تون وڈیا یان کو اوٹھو لیا
 تیخان دہر و پوسن جد سوری تپ تیرا لہ جاوے
 قدماند یوچ ہو سان دج نہ ایہہ خبر شان
 شرم آوے سان تشاؤہ ہراک ہر ہاری
 ایسے محادین ٹیک سنہیا فستہ رٹ و دوزن
 حج اراوہ کر کے آئے ضا فساد مٹاوان
 اپنان بدن لشی حبلا و آتش اگ بھولان
 ایسے تابعدار نہ تیکے مثل فوج ابرا ران
 میرے سخنون چہر کی سُرخی اکہ وٹھی گل پرتی
 اوس وکیلون سنکے گلان منہ مردان قربانان
 کہینان ہو وکیل چالے جم حفاط میں آیا
 کسے بات نہ منی کائی کہیا فستہ او متائین
 ذوالنورین منہ دیکھا یا ٹھیک شہادت پائی

عہد لیا تا حضرت صاحب راہ لڑائی کرنی
 اوہ صاحب کرام کہلو کی تھتھ اوہ تھتھ دہری
 نازل وحی ہو یا اسمانون آیت تاباہہ آئی
 حضرت کیا رب توکل شیر عباد رکڑ کے
 ایس مہمون ڈرے قریشی دل لڑایون کنبے
 فیر کفار وکیل و گایا سہیل ابن عجمون
 نال ساڈی عہد مقررہ جوین اسی کہا ہین
 اگلے سالون حج مقررہ ایس پر باجمہ ہتھیار ان
 ابن عمر کہیا دو بارے صلح ایہ ہر وان
 آل اولاد ساڈی باہر شہر کران سبہ خالی
 نشان چہ پیر تھیا نہ کرنی ہر گز نال ساڈی
 نال نشان جو کرن لڑائی اسان مدد نہ دینی
 بلکہ دیو ایہ عہد نامہ اوتے تھر لگا سیئے
 حضرت کہیا لکھو بسمل شرک پھر دابا ہون
 محمد رسول اللہ کر ہو نوشت حضرت فی فرمایا
 جیکر اسی لٹا دیتا میں رسول خدا و اجنان
 بلکہ میں جوین سچا دان او دین کافی دہری
 اتی جو لٹا ڈی و چون پاس ساڈی آوے
 ساتہین جو اسلام لیا و اسان دھ موڑانان
 محمد پٹ عبد اللہ لٹا کر ہو تحریر نوشتہ
 حضرت صاحب کارد لیکے حرف رسول ہٹایا

بے وفا قریش تمامی تیغ اوہان سردہری
 اذن ہو و تاکران چڑھائی بیعت پیٹھ شجر دے
 لقد رضی اللہ عن المؤمنین جنت مرد پای
 جوڑ جماعتان قدم اوٹھایا آتش دانگون پیر کے
 چہڈیا تا عثمان دی تائین نوری ویکہہ النبی
 نیت ساڈی صلح کرہین کہنان صلح مقررہ
 ایس پر حج کرن نہ دیسان سچی بات سائین
 ایہ بات نہ حضرت منی نہ ماہجر انصار ان
 حج مباح ترے دیہاڑی چوتھے روز ہٹاوان
 دہ سالان ایہ صلح مقررہ گل کر مطلب والی
 منکر تائین روا سترائین تیغون تھتھ دوراڈی
 کم زیادہ حق کسے دے مخفی بات نہ کہنی
 حیدر جانب ایہ اشارت کاغذ قلم اوٹھایا
 بسم اللہ الرحمن الرحیم اسی جانان ہو تحریر لکھون
 بولیا سہیل عمر ابیٹا نشان کوین آلا یا
 کیون کر دے تاجنگ میں کسے تھتھ اوٹھانا
 رسول اللہ داحرف نکالو ہو تحریر ایہ کرنی
 اسان او سدھی بابان نہ دینی نہ کوئی زور لگاؤ
 جے منظور ہو دے تالکھو ہو رہ حرف اوٹھانا
 حیدر ہو پائین انکاری تیرا کوین سرشتہ
 اتی اسم مبارک بدا او بھی صاف مٹایا

ایس تحریر یوں یار رنجیدہ سبہ کہند مر رہناں
 پاس نشان جو ساڈیو چون جادو کا وہ ہوڑی
 بنی کہیا کیا کر سواو سنون جو ساتھ تون پر جادو
 اتی جو ہنا ندیو چون آوے طرف ہسٹان
 اکون بحیثیت کہولن والا عرصہ تھوڑا رہیا
 فیر بھی کسے بات نہ منی ساری یار رنجیدہ
 حضرت حکم حجامت کیتا امر جوین ورتبانی
 دل شکستہ سرد عالم پیشرب طرف سد مارے
 ابوبصیر اسلام لیا یاد سن او نہیں ایامی
 مکے والیان قاصد توری ڈک ساڈی ہوڑو
 حضرت صاحبک صنی ہوئی تو دوتا ہمارا مان
 غافل آغود دین مشرک ہنیاں ہرہ گاٹا
 ہو سلامی سرور ارگے بحران طرف سد مایا
 ہن ہر دسہ میرا بستے بحرین قدم جماوان
 یار اوسدا اک ہن بحرین دلہ خاصہ جانی
 مکے والیان گیان خبر ان کہت کوین کر امین
 بحرین بانی چڑی نہ ساڈا بنیاں کم کوٹ
 عاقی شیر پیرن وجہ باران ہمتہ کھڑا وچ پاوڑ
 مومن چٹری اتھے خفیہ بحرین شوکھادر
 ہر اک جانب مارن ڈاکہ دل کفار ان خاران
 ان قریشان عرض گذاری حضرت اوٹھا بلا

پہرا آوے پاس ساڈی اسان ہرگز دینان
 ایہہ تحریر منظور اسانوں ورنہ تیخ اوٹھاڑی
 کافرا وہ مردار حرامی اتہان دین و سجاوے
 اوسنوں ہرگز اسی نہ رکھان ہتھ پیر اسان بان
 وحی سمجھایا میر تائین امر جیسا بون رہیا
 اول شاہ ہو یا انکاری خاص دانستہ دیدہ
 کسے مومن جیت نہ دہرایا نہ کچھ سخن زبانی
 ابوبصیر دن فصد تر یا مطلب جسوچ مبارکی
 مکہ چوڑ روانہ ہو یا جانب بنی گرامی
 اسی قول اقرار دن یکے قسم نہ لستی توڑو
 سہن پہاڑ ان سایا ڈیٹھا جاون بیٹھ تھان
 کہند اولیاں جانب بحر ان مینون کھڑا گھاٹا
 کہند نشان نہ مینون رکھیا تا ایہہ پاپ کما یا
 انشا اللہ پکڑ مشر پیران اندر خاک ملاوان
 وچ اوٹھائیون کیتا ڈیرہ کالی مرد حقانی
 باز گیا نس ساڈی ہتھون گانا کوین ہنیاں
 ہو رستے وچ سنگ ہزار ان بیٹھانال شاہ
 سانگان ٹول لڑن پڑسدھی ہر امنہ ویکھاوے
 ساڈھی سنت سی کرن دعایت لچم سی آل بھلور
 کھنڈ گیا حجاز تمامی طول ہو یاں گفتارن
 منار یا اونٹان قاتلہ ساڈا آپو پاس بیٹھا ہو

حضرت صاحب نامہ لکھیا بجران طرف شتابی	جانب ابو بصیر کراچی ہو جو جمع اصحابی
قاصد سلامی ہو یا پڑھیا اونہان کہیں	سبہ مدینہ داخل ہوئی یا دسیری گل رکھیں
قصہ ابو بصیر ولید الکرہ ویکہ یا سارا	ہن دسین کچہ نامے توران ہو و پاراوتارا

در بیان کرسالت پناہ نامی فرستادن ملک کان و زمین

حدیبیہ سفرون پافراغت سرور دین پناہ	لکھے نامے ہر ولایت طرف بہن ان پناہ
اول نامہ مصر ولایت قبطیاند اسٹا	مقوقس نام فرعونے نسل ہر کوئی کہند آٹا
ایس نکاتے شرعبارت عربی لکھ ویکھا والا	شک کسے تالی گو اسی طبری واقدی پاوان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ
 مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ أَخْرَجَ آيَةً شَرِيفَ هِيَ
 مِنْ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ تَكْتَبُ بَعْدَ عِبَارَتِ هِيَ أَلَا مَقُوقٌ سَلَامٌ عَلَى مَنْ
 اتَّبَعَ الْهُدَى أَهْلًا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ تَعَالَى الْيَوْمَ الْقِيَمَةِ فَذَكَ الْجَبَّتِ وَ
 إِنَّ لَمْ يُسَلِّمْ بَالِي أَرَيْتَ الرِّسَالَةَ كَاطِطَةً أَوْ كَوْنُ تَحْقِيقِ مِيقَاتِ سَمِيرِ بْنِ أَسَدٍ كَاطِطِ
 تہا کسک وہ جو اسطے اسکے ہے بادشاہی آسمانوں کی اور زمین کی ہیں کوئی معبود مگر وہ
 زندہ کرتا ہے اور مارتا ہے۔

سے محمد اسد تعالیٰ اسکے رسول کی طرف سے مقوقس کی طرف سے اسد کی سلامتی ہو جو
 اسپر جو کہ ہدایت کے تابع ہوگا۔ اور جو شخص مسلمان ہوا ہے اس نے اسد تعالیٰ کے

عذاب سے نجات پائی اور جو سلام

نہ لاؤ پس میں نے تو اپنی رسالت

ادا کر دی

ہر ایک بادشاہ کو یہ ہی عبارت تھی ۔

=

عبارت عربی اتنی اچھی نام جدا پر ہر د
 اول نامہ مصر ولایت خاٹب شیر حوالے
 معوقش کو درج اگے رکھیا نامہ حضرت والا
 آٹھ ٹھیک عقاد و دست اک معوقش شاہدا
 کہند مینون خبر ان کے پایاں خاص بخیلون
 نبی مکمل ظاہر ہو یا دیس حجاز و حوالے
 نیک عجائب اوس تم کچھ کتاب ادب ان کر کے
 اتے گویاں چار روانہ تحفہ تور ہر ایاں
 ماریا نال نکاح خود بد با پاک رسول الہی
 بحر انوالے مومن یکے اول منیان نامہ
 حوزہ نام علیہ ابیٹا حاکم او نہیں ایا فی
 عمر و العاص گیا عثمانے نامہ اوس منیان
 نامہ ہو نجاشی تائین حبش و لایت رہندا
 اوس سر چشمان کی منیلان لکھیا بعد الامون
 میرا ہے عقاد و دست آپاہ رسولان
 جعفر ابوطالب دابٹا جس دن آجیا آیا
 ہن بھی جوین امر جنابون عذرنا ایس غلامون
 پٹ میرا ہو ہجرت والے حبش شرب آون
 کر بند عرضی پٹ حوالے تحفے ہو ہزاران

مہر مبارک ہر اک اوسے سرور عالم کر د
 ہو سلامی لے خط رکھیا پکڑی پیچ والی
 اوس چم کہین سے دہریا نہ کر طول مقال
 ظاہر باطن دلون صفائی مذہب سیاحتی راہدا
 شک اسانوں دیس یونانوں ہو یا عرب صیلون
 منکر اوسد انکر ربا کافر نسل و حوالے
 ابلق گہوڑے تحفے رومی بھیجے خوب بٹاکے
 شیرین نام حسان حوالی عقد پڑھایا سایان
 ابراہیم تولد ہو یا ہر کتاب گو اھی
 علاء و حضرمی قاصد بنیان قصہ کول پیاہ
 سلیم نامہ و سنج پوچایا منکر اوہ حرامی
 حضرت خالد لیکے فوجان موہ ہو ہنا ابینیا
 عمر و حضرمی قاصد بنیان طبری والا کہندا
 پہلے مین سلام لیا یا ہو یا امر غلاموان
 جو انکاری سوئی ناری سارے ہر قبولان
 خاص شہادت ہجر توالی مین سلام لیا یا
 الحمد للہ بخیرہ مینون ملیا خاص سلامون
 مین ارشاد اوسے دیچیلان جو کچھ امر لیا دن
 ہو سلامی نظر ان دہریاں خدشت ہا ہر ایاں

ہو نامہ اک شام دلایت ہر قل ہر یا کہیں
 وانگ عوقس ہر قل روحی تحفی کر دی روانان
 چوتھا نامہ سرور لکھیا سد فارس شاہنوں
 نامہ ہر مبارک والا کیتا پکڑ لویران " "
 بدو عاوس کافر تائیں سو یا خنزروالون
 حجازون شخص ہو یا اک نظام دعوی کریمیت
 تاتون فوجان چار لیجاوین شہر ویران کر امین
 طول فضلول تاکید اس کم دی ہر گی بادشای
 ہو سلامی باذان لگے اوہ مراسلہ ہر یا
 اپنی دو چلاک زبزدہ او سے وقت بلا کر
 نشان کجہ لحاظ نہ کر نان ہر طرح دہمکانان
 جیکر سونان یتن انکاری لشکر کانگان چارون
 سن مقالان لیکے رخصت دیو سیر کھارون
 منزل مکی دہٹا یشریب مسجد طرف سداری
 گویا مجلس ڈھٹی نوری امر جن اودہ تاری
 تاب خشمی چلی نہ جائی ایسا رعب ستم
 حضرت پوچھا اوہنان دبیران کہن یون
 مرضی تال سے چلو بہتر ورنہ فوج لیاوان
 اول نام اپنان کیون لکھیا بعد اسادی شاہدا
 سرور سید مقالان سنے ہرگز نہ گیسرا
 نوہ اسے خرمشہر اوہنسان نام دسایا

دینیہ کلی قاصد بنیان سندر مرد بر کہین
 راضی تنان شاہان او تو سرور دو مان جہانان
 پرویز نام اودہ مشرک ہسار گیا او پوچھ راہنوں
 قاصد مرثیا خبر سنائی حال جوین خنر ویران
 تادوس لکھیا یمن لایت باذان طرف خیالون
 اوسنوں میں دل کرین روانان اودہ اندر توت
 نام محمد مرد فریشی فارس دیس پوچھا میں
 سے ہتھ کاغذ ہو سلامی قاصد ہو یا راضی
 اوس چم کہیں تیر لکھیا پڑھیا مطلب یا
 کہیا نشان جانان مکے کون اسان دہمکانی
 کہنان چلو نال ساڈی مشکان بھن پوچھا نان
 کون حمایت کرنیوالا سر تیرا دینج پاڑان
 جانب یشریب ہریان نظران منزل او پھر بارون
 وانگو قیصر اودہ نہ شامی نہ دربان کہلا رس
 پاتا سچ آسی اوہ چوندان چانن لاٹان مسار
 ہو سلامی اودہ مجوسی بیٹھے مجلس اندر
 شاہ اساد نشان تائیں فارس دیس بلا کر
 سالون امر لوین باد شامی مشکان بنیجاون
 ایڈ دیری شرم نہ آؤ کاغذ کھر سے راہدا
 فیر کیا کیا نام تادوال دہری کٹوا سے
 شاہپر کہو ہو رصفائی دہری اب نہ آبا

<p>سُن منافق راضی ہوئے لشکر فارس آدمی تدوین وحی آیا درگاہوں سارا راز بتایا روز فلانے وقت فلانے اندر جافلانے یعنی شیر و بیہ دیتا یثین کو ہٹا پکڑ غلامان حضرت فیر و میران تائین حال سارا سمجھا کہ ترودی داری حضرت تا کمر بند روپہری باذان اگے کہی کیفیت اوس کیسا پریشان آیا قاصد ہو را پیرانوں قول برابر پایا نالے اوہ دبیر کفار ان بحرہ لیں سلاموں ہو زنامہ اک گیا دمشق شجاع لے سدایا واقعہ ہجری چہلویں سالوں نامی شاہانوالی</p>	<p>حکم تمام محمد والا پور بنے لگ جادے تیرا رتبہ انہان نہ جاتا شور کفار ان پایا بیٹے کو ہٹا بابل تائین طول فضول کہانی پیٹے دی اشارت ہوئی فارس خبر ان عمان اوہ تاریخ نوشتہ کر کے جانب میں جاندی دوین رخصت ہو سدا می چنتا دل دہری جیکر قول پیغمبر سچا ہو رد سو کی لینان باذان حاکم اوس دیہاڑے تا اسلام لیایا جنت نصیب ہو نہاندی الا ایملیں خجیون حاکم حارث پت عمر و دانا اسلام لیایا ہن ارادہ خیر میرا شیرا ہتھ دسالے</p>
---	--

در بیان ذکر جنگ خیر و فتح یافتن یہودان رسول مقبول

<p>منزل اہمیشرب و چون خیر طرف بھاڑان جاہل اکہن عرب نہ خیر کہانی گاہل والی بی بی حنفہ جنگ چا یا حیڈر فتح پائی طبری واقری سکا پکا یشرب فوجان چڑھیا نام ہر دایکہ دیکھا دان سچی برابر اوسے کینہ شوق اتے اسلام بنی قرظیہ رہندے</p>	<p>آھے سٹ کوٹ یہودان اہمیشراہ اوجاڑان حیڈر صفدر چا یا بیڈرا ذوالفقار نکالی بنی حنیفہ میں ولایت شہر میامی بھائی ادھی رانی دماوا کیستا صبح فوجان جڑیان ناعم اتے متوس لفظا ط سطح کوٹ دساو بنی نظیرون بنی غطفان سارک راوی کہندے</p>
---	---

سب باغ نام کو طیب حبا یا نائیب بنی سنے کیتا

مہر عالم لیسکے فوجبان راہین گیا چو پیتا

الا صبح و پنج لشکر لہتا خبر عیودان آھی
 محمد آیا لیکر فوجان دہم پئی دچہ کوٹان
 چہین کوٹ گے ہو فتح نال حسانی او دین
 اک ہینان انہین کو دین لشکر سار اڑیا
 ہر گز فتح کسے نہ پائی تیخ چلی دو طرفون
 افتہ خبر بنی نون دتی کوٹ فتح ہو جادوی
 لوکان کہیا موسم گرمی اکہین سدی رد
 حضرت سدا حیدر آیا اکہین لب و گامی
 پڑہ بسم اللہ منک عابین جہند اہتہ پڑا یا
 رن کہڑیاں دجن دو طرفون شیران نینری تانی
 کالی رات گھٹا فوج بجلی لشکے ہتھ دلیران
 جابر ابن عبد اللہ الفزاری ایہ روایت کردا
 محمد ابن مسلمہ الفزاری شیر ہا ورنامی
 کل محمود میرا بھائی پکڑیہودان کو ہٹا
 حضرت صاحب نے فرمایا یقین مقابل ہونان
 حاصل مطلب گل کراہین ہر دو فوجان تیرہین
 مرتب یہودی پڑوچ لہتا ساگی بیج پور اتان
 پڑنے والا طلب اوس کیتا بچا ہر آل دی
 وانگ شوقان ہینے برابر ہتھون ہتھ اٹھا
 بدن آہینے دا پتہ کوئی ایسی تیخ و گامی
 اوس لکڑے ہوئی ہو چوہی مست اکہین لگان

داتریان ہو رکھو رکے لیکر اندرون لکلی کہا صبی
 کہند سا دیان جہان اوئی ویکو پڑیہودان
 ابو بکر ہتے عمر لکانہ ایس ہگامے دو دین
 بکھڑا کوٹ متوس ودہیر اکہین کی باقی اڑیا
 مرحب یہودی دا اوہ قلعہ پکڑان ایسی طرفون
 کھتے ہے اج حیدر صفدر اوہ نشان اٹھا
 وچ لڑائی اج نہ آیا اوہ زور اور مرد
 لالی درد نہ رہیا کوئی تاربان دانگ صفحہ
 پڑیہو لشکر دہوند کار سے پڑو دہرن جمایا
 دہولیان مارو دہول کہو کائی منہ مردان ورنامی
 چہرے سرخی دودہ گلابون نور پشانی شیران
 زاد الامداد نام رسالہ واقدی سکہ ہر دا
 واک وٹھائی عرض گذاری پیش سول گرامی
 دلخ چہراغ دچھوڑے والا پوند اہتہ پوہٹا
 افتہ چاہا مرحب و تائین اج میدان کہونان
 صفان جوڑ بھادر جئے دہر و شمشیر پٹیلان
 نامی کافروچ یہودان مرد آنا ستر اتان
 محمد نام مسلمہ احبابا لستہم واک وٹھاوی
 منہ ڈالان تیخان واپیان لکڑہن وچا
 سٹ میری صح و دشمن کو سر یا لکڑتے آئی
 مرحب لگا سر کوہرے سٹ لگی دچہ سنگان

اے جان آسمیٰ کجہ باقی قول پکا اتفاقی
 مویا وہ مرحب یہودی دیکھہ منافق پہنے
 ہر اک طرفوں شیر بہادر آون فہر اچائی
 سچی جانب ابو بکر کہی عمر لیگانہ ۱۱
 حضرت صاحب فیصلہ کیتا مرحب دہتیارو
 خیبر اوتے رل اصحابان فتح کامل پائی
 ام المومنین صفیہؓ حضرت تدون نکاحی
 بنی قریظہ قتل ہوئے سچے بال پائی
 وافر مال صحابان پایا ہوئے نو تکر سارے
 جسدن سرور فک و فی وجہ نشان نکالی
 اوہنان کہیا رعیت رہنان لے کر ہماری
 اوہ زمین اللہ نے بخشی پاک بنیہ تائین
 ذکر ضیافت فک والاگون کہول حبیب
 مرحب یہودی مویا خیبر زمین حبیب شہیرا
 سلام نام مشکم دابٹیا چاڑی جہج دیاھی
 اوس ضیافت درجی اگر لہتر نبی اوکھٹایا
 حضرت صاحب بیاد ہرنی لہتر وئی والا
 اوس شہادت اکبر درجہ وجہ لگا سر دہرتی
 کیون کیتا مین کم اہیازینب ضنان کردی
 جیکر لہتری حق ہو پھر تائین دین قبولان
 معجزہ دیکھہ سلام لپائی تا اوس جہج بچائی

تدون وجہ کہسان لڑائی جام پلایا ساقی
 مسرور دیکھہ دتا لکار اکٹر کن لگے کہنے
 مرحب یہودی والا ٹبر جاد سے اکہرہ بائی
 قالب قبلہ گاہا اساد احمد ہمتہ نشانہ
 محمد مالک شجر اوڈا پاپ چپ ساری تکرارون
 قتل جی یہودی ہو یاد مساد کنا نہ سائی
 جی یہودی دی اوہ دختر کنا فی پیش دیاھی
 پیر مرد ہو رزنان تمامی بھی غطنان ٹالنے
 فیر چڑھائی جانب فک وہ یہودی بہاری
 صالح اوہنان یہودان کیتی بنی نظیر مونہ کالی
 دیسون کڈہیا فیر بھی تیخان دہریان سرور باری
 اوس زمینے وئیہ خجوران ختم گل عھامین
 یاربشیر شہادت پائی اوسدائیک نصیب
 حارث دی ایہ بیٹی آسمی اول نکاح فقیرا
 بھائی خضر اوسے ماری خار دے وجہ آھی
 بولیا گوشت آپ نہ کہانان قاتل زہر لایا
 شیر بشیر نہ سرت سہالی بیالہنگا لوالہ
 شاہ رسولان جانب بنیب اکہرہ رانی برتی
 حضرت مین از مالیش کیتی یون مرضی ہر دی
 درنہ لوک پادن چہوڈ کا سا چان آئی دچہ دلالہ
 پانچ فیروادی قرا می فوج مدینے آئی

ہن ارادہ پکا میراج زیارت کریئے | عمرۃ القضا ئی جسٹون کہندو قدم برابر دھریئے

در بیان ذکر عمرۃ لقضا ئی سرور علم را

حضرت چلے لیکے فوجان حج برابر کیتا
سُہیل بن عمرو نے کہا مشرعت برابر ہوئی
ہن منہ چڑھ جنگ کچھو کشام ولایت جادان
عوض موکاوان آن دوباری فوجا تیریا پڑا

طواف معرہ تن دیہاڑے ٹول ہو چو پیتا
چوتھے روز ہن کوچ نقار ارہیا فساد ٹکوی
جعفر زید شہادت پائی ہٹ مدینہ آوان
اسامہ سپہ سالار اسلامی سر کفار ان پاڑان

در ذکر شہادت جعفر بن ابی طالب و یدرالشکر فرستادن سرور علم را

حضرت سنیان ترسا مدد آئی روم کفارو
حضرت صبا فوج و گائی جہنڈا جعفر پیریا
رینڈ گھڑیاں وجہن دو طرفون جنگ برپویا
جعفر شہادت پائی جہنڈا خال پیریا
آئی فوج ہٹ مدینے اندر ماہ شعبانے

قصہ ہو ہنا نذا شہر مدینے زور سن تلوارو
اے کافر موت والے دل اسلامی لڑیا
حضرت زید شہادت پائی جعفر پیش کھلویا
شکر حکمت نال بجایا سیف افندہ مریا
ہن زیارت فتح مکہ کافر کرن پہلے

در بیان ذکر فتح مکہ شریف را

روز حدیبہ دو دہران نے کیتی یہ صفائے
قول قرار دن سچیاں ہن ان ہتھ نکستے ہٹانے
جہڑے جانب اہل قریشان سرور چٹ کر فی
وچہ دو تومان آہیاں بنی بکر گستانہ

دسان سالان توڑی کوئی کریمے فای
مین خود قصہ لکھ سدا یا مطلب پیش موکانو
اے حامی جو رسولون اسان اکہ نہ دہرنی
بنی خزاعہ حامی سرور خاص کہن دوستانہ

آپس اندر دے دہراندی بہت عداوت آپس
 بنی بکری پیش قریشیان دلوں میں منج دوہائی
 موسے سخت جوان خزانہ بخت مصیبت تھی
 حال ظلم نوشتہ کر کے پیش پیغمبر جادوان
 قول قرار قریشیان قورے کے صلح بکری
 تاقیر اونہان جوڑ قصیدہ مرواک و گایا
 ہوسلا می کڈہ قصیدہ مجلس روح سنایا
 لے قصیدہ ختم نہ ہو یاد می لٹھا درگاہوں
 ابن حرب و سہ جہا سجاتان نہ گل ٹھرائی
 پشیمان قریشی ہوئے صلح چاہیں جو بائے
 ابن جبیر آیا حد شرب بنی نہ بات ٹھرائی
 فیراوہ و خضر طرف سدایا ام حبیبہ مائی
 ابوسفینا کہیا سن دہیا پیش سہ لایق
 و گرنہ راج گیا ہن تیرا جس دن ایتھے ایوان
 مائی صاحب ایہ فرمایا شرم نہ تینوں آوے
 جب کے توں سرور کفار ان اسلام لیا دین
 ایس مقالون جسد ابلہ اگر تھیں آیا بابر
 ابو بکر نے ایہ سنسرایا بنی آلا داسا ڈا
 بے امید ہو یا ہر پاسوں گیا ہٹ چچا ہیں
 جنگ ارادہ یا ہے صلح گل ہا سے کیوں بائی
 اوہ دن حضرت کن ٹپرائی باران نہر ارجوان

اگر ہزارے خانہ جنگی تیغ اونہان کھروای
 اونہان ہر دہر ہونہاندی کیتی مورہ لپیٹ لڑائی
 کہندے عوض موکا وریس ملکے دی ہرتی
 ویکھان آکے تھہ ومار شکر چاڑ لیا دن
 سیم قسم مان اسی پیغمبر لگی اک دہیری
 عمر و نام سالم و ایٹیا شہر مدینے آیا
 میں اوہ خوف درازی کر کے چھڈ پیش سدایا
 فتح تادی کر ہو چیرائی سیاہ نشان بگاہت
 اوس تیرے لینے ترے بات نہ ذرا کوئی
 اونہان تے اعتبار نہ کوئی بہتر قدم کناک
 نالے مسجد بیٹھیں لگا جا کہا اوس نہ پائی
 ابن جبیر بیٹھیں لگا چا وراوس ام ٹھائی
 یا ایہ بیکر لائق ہا میں جہیا میں نہ لائق
 دو تیرے دامی میں آرمایا اکھ ڈھکی بریاو
 ایہ چھا دن شاہ رسولان مشرک بن بگاوس
 روز نوین سر شرب اوتے آکے جنگ چارین
 ابو بکر نے لگے کرا ایہ قصہ منج بلا ہر
 عمر عثمانوں علی فاطمہ ہر تون گیا وراڈا
 کہیا قریشان خبر نہ آندی کوین اسی کہ ہیں
 ساتوں غفلت اندر سٹیا ایڈ کر ہیں تیرائی
 انصار مہاجر کالا با مان تے سیاہ نشانوں

ابو ریم مدینے اندر خاص خلیفہ زہیا
 کھڑی جانب ہے ارادہ بھیدہ دیا کوئی
 حضرت کہیا ہر اک تائین اک جد ہر بار
 اتے فریشان سخت اندیشہ آتا اس مہم دا
 ابن حب اسے بدیل دو دین چکر پہاڑ
 ابن حب کہیا اس تائین دل سیو بہار
 محمد فوج نہ ایدھی قوت چاڑ لیا دو کا لگان
 شاید ڈاکہ مارن والے یا ایہہ راہ پدھانوں
 ایہہ دو دین ل کرے گلان نہشت نرم بلارا
 حضرت عباس تر وافر دیا اس لگانے
 اوسنوں چاڑ دو میل لیا یا خچر تیز دگایا
 سر شیر عباس وراڈہ پوتا سرور دیرے
 اتے عمر سرور پاسون قتل اجازت چاہی
 اوک سرور کہ تجویز ان کہیا عباس کے تائین
 فخرے میسے پاس لیا دین کیچیاں سدا چالا
 حضرت عباس سدا یا ایہہ گوشے سجھایا
 فضل رستہ ایہہ قدیمی سدا راہ نہایت
 جے کرتوں ہو یا انکھاری عمر تلخی تائین
 حق تیرے چچ ایہہ گل تون سرور کھارن
 تیرے اہوشے ترانے ایہہ انصار تمامی
 الاصل فیروا محمد سویرے ابن حب تائین

حضرت صاحب چپ چوٹیلے فوجان راہ
 اک منزل جد ہر یا لکھ فوج مقامی ہوئی
 نسلی گلی لکڑی لیکر رات تمامی ڈالو
 سرور بھاڑ لیا دو فوجان دن کسے جم دا
 کو مان نیکن آتش بلایا کھی ریت اچا ہون
 فوجان ایڈ محمد تائین بھی بھار شمار
 رنگ برنگی بھولن جھنڈی چکر وانگون ناگان
 خوف طلاوہ آگان ویندی خبر دیو ج ناہون
 عباس نیت خبر پوچھا دن ملے ج لکڑی مارا
 ابن حب عباس رفاقت ہر اک دہان بھا
 عمر معظم فوج طلاوہ دکھا ورم اوٹھایا
 ملے تھہ لیتا عمر معظم بھریا لن چو فیرے
 یا بنی اللہ دشمن نہ لچ کر ہومت نہی
 چاچا میرا ایہہ ہے ویری کہنا ات تھان
 رات ایو کی شاہ فاروقہ استون کھنات ٹالا
 جیکر نہ اسلام قبولین موت سنیا جایا
 ست پرستی چال کھارن سخرہ من ہدایت
 دھرو تیعا اوہ سرور اوہی سرسین اندر بہان
 ورنہ سرین اس لگانے احد یاد انصا دلنا
 رستہ سیدوں یکا خیر ہو سلا می
 عباس اس سہیل کے سدا راہ فاروق دھیل

سرور عالم کرن اشارت مرضی کیونکر تیری
 ووجہی دار بنی فرمایا رسنوں جاگہ خدائی
 دیکھے کہنے تاول فوجان ہے سلامی پکا
 سرور عالم بھی فرمایا امان اس کے نامین
 جو رگہ لپنے جو ڈر کے بند کرے دروازہ
 اتے بین لسان نہ دیسان ہرگز چھیان مردان
 عبد اللہ نام سرح و ابیہ عبد اللہ خطہ نامین
 عکرمہ نام عمر دابیا ابو حیلے جابا
 مسکری ایہ ریادہ ہرگز چھچھان نامین
 رخصت کر کے اس کے نامین گہائی چاڑھیا
 سر اورادہ ٹھیک شہنشاہ و ڈیان فوجان والا
 تا عباس اگون فرمایا کیا دنیان بادشاہی
 ابو سفینان گیا ہو رخصت من لٹے دل لے
 لشکر اید عظیم لیا یا حسد اندازہ نامین
 گہو یا گھٹ چڑھی اسمانوں کی گجہ آوے
 سیاہ لباس باجر انصاران تہہ نگیان تہہ
 دو نشان مبارک نامی اک بیڑ اوٹھایا
 حضرت خالکد جانب مشرق و اُلس انصار
 ایہ گل شکے چڑھے قریشی نبی بکر ہر امان
 جدم لگی چوٹ نقارے کلام لڑیوں پر
 تیغان ہر بہادر لہتے دے وزیر لوزانان

حرب اپت مومن ہو یا توشت عمر و میری
 و سچ بیٹھانان کہانی اتے چڑھی فوج دیکھا
 جے ہو یا مرتد و دباست پہلے ہیانہ پکا
 بہر گھر تیرے سچ پیچھے ہر سلا سلا مین
 یا ادہ کعبہ حد دیو اردن کرے زحمت آوازہ
 جہان یاروں کہ ادھاپا عمر کی و سچ دروان
 مقیس تباہ واک بیٹا قتل جویر او تہا مین
 اتے صفوان ابن امیہ جے لپکا یا
 نامے زمان کچھ بتایاں قلم سٹ اکھ مین
 کتب گیا دل لشکر و ثمان عباس نامین
 اسد اثانی جگت کوئی بہتر کرتان ٹالا
 حق پیغمبر بدی طرفوں سچ رسول الہی
 جا کے کیا قریش نامین فوج میں اُلے
 ترہ پوش سپاہ تمامی پوتلی وید گد مین
 پھس گئے منڈیکے ساکیر و ڈان ڈراوے
 ظاہر ملک الموت و چالے پوج او نہان تھیا
 مغرب گھائی لیکر فوجان شیریں عبا یا
 کبر استیغاندی مونہ چڑھی گنگا رنگ بہان
 نبی خراہ جانب خالکد نہ آکر رل تہان
 پیر کمر بال جے دو طرفوں آس شیران کو
 نبی خراہ مارے تاڑی بدل لاج موکانان

مغرب لکھائی گمان خبر ان غصہ بون و کان چلا
 تیغین چھپے دل دیوین پیر پیر چال تر و تے
 ہڈان خدو جن تہ میان شعلہ نکلے د بارون
 قادیان قارن شیر زراچہ عاوشہ اوتھامی
 اتے شیر وادون لکھار ان کہنوں ان ناند
 ماسیان خوفیان اتے تایلون روکرین پکار
 مارے گئے قریش تمامی وندی بال ایلنے
 بدلہ پیر بتین موکا یا چاڑی شکر ڈاٹھے
 نہ کر نڈیاں اہل قریشان حم کرین ہر پوچھا
 دوانی دتی دیکھ قریشان پیسے بھال ہمارے
 شکر مارے گئے قریشون زخمی ہو رہار ان
 ایہ گل شکے کیتا منع شاہ سوار ان تیلون
 ایہ سب ساری خولش ہمار ذات شریک ہمارے
 سر و بہادر رہیا نہ کوئی ڈک کھلو دی شیران
 ارشاد مبارک پاک بنید اسکے شیر سلامی
 دیدیہ سلطانی ایسا فوج ساری حمانی
 حضرت طوائف مبارک کر کے حرمون آنی باہر
 جسد مہم سہر دار قریشان گرجے آن کھلو
 سرور کہیا لکھ لکھ جگہ پاک شتر تائین
 فتح کامل مینوں دتی کھلیان حجت باران
 ہن کوہن سلوک کر این سو حال تسکے

کافر کھیا تھے سہر چالے چڑھ کا لکھن سہرا
 نس و دیہن دا نہ کافی بنی خراہہ چھوٹے
 توبہ توبہ بیکارے رستم سام تدلن ہتیار
 لکھ شیر مینی ہون سلامی ہتھہ بون سلامی
 چونکر چھپوٹے ناگ پٹار نہ دیوین چھوٹے
 دی محمد اہل شتانی اج انہان سوار
 ہن اساد انہین لگاناں خجنی لشکر ہمارے
 چلے ساڈی واہ نہ کافی آفت سہر اساد
 سیدتون سہر دار اساد اعلیٰ سہر قریشان
 نسل سمعیل نہ رہی گھن شیر قرار سے
 اک نہ چھپی جیکر منع کر سونہ اسواران
 عجم تر ہواج سہر او نہا دی جنگ مناسٹاپس
 نال عیالت موزہ طایان ج موافق ساری
 اپنا کیتا اگے آیا نرم کیتا شمشیران
 ساری داگان بھتم کھلو تے میان ہتھیار تر
 صاف لکھن و خج و خلیاں سہر ماہ کنگا
 پکڑ دیوار کھلوئے سرور سبھ قریشی ظاہر
 قصہ سارا لکھ لکھ بکھاوان سخن برابر ہوئے
 جسے مینوں غالب کیتا تان سہر او تہا این
 اتھیں وہ نہ خوشی کافی ذلت سہر شیران
 جنگان اندر روشن ہو ویری تسی اساد

تا سہیل عمر و ابیہا تھہ بنہ عرض گذارے
 آپستی ہو سید زادی تلکے کون سا
 نال جہالت اسان کڈھیاداخل ہو دیو
 آپ کریم رحیم متلے ثانی تسان نہ کوئی
 کہ سو حفاظت ہن اسادی لب سرو انیا یا
 سرور کہیا معاف تسانون ہون سبھ خطا یا
 حضرت صاحب پہل گل کہے جل صفا پر چہرہ
 ڈلے ڈلے ہو قریشی جانب گھالی جاو
 سبھ قریشی مومن ہوئے فضل و دار جانون
 از عثمان سفارش کیتی نہ فیر سر او ڈایا
 شکرل سفارش کیتی و واد مہلت سنگی
 عکرمہ نہھا جانب سحران پین جس ٹٹلے
 پڑہ بسم اللہ لے تھہ رسالے و پنج ملاحان
 بول او کھٹے فیر سبھ مہانے یے فرمان چرلیا
 ایہ ہن پاپ لگا سر ساڈ کافر مشرکیارون
 اوتا و تاجد اسدی تائین بیڑی ہوئی انان
 خشکی ہو رتری سے اندر خالق سرچن بار
 عکرمہ سن ہو یا شرمند اطرف لباس
 کہند تھہ بنی دا پھڑکے ایہ تھہ اس دایا
 عکرمہ دی زن نیک یادہ معاف ہو یا تقصیر
 عمر و نام ہشامی بیہا اوہ مرطلبہ جا یا

رب کیتا سر دار تسانون ظاہر سہار
 قریشی تابع دار تمامی بنے بھاگ
 جون مرضی لو دین کر نان بڑی تھہ
 شہر مبارک کے اندر فتح تسانو ہی ہوئی
 ایہ گل شکے شاہ رسولان اکلین نیرو
 جیونکر یوسف بہائی میرا چھو دیو کچھ پھل
 پتھون لوری اوس لگانے بسم اللہ پڑہ ورو
 عمر معظم دا تھہ پھڑکے بیت مریدان
 عبد اللہ بیت سرخ دا پچیا کہ نہ لکھون باو
 صفوان ابن امیہ کافر سرور پکڑ منگلیا
 چار مہینے سرور کہیا ایہ گل ہوئی جنگی
 دھڑ مزدوری چڑہا بیڑی رخی ہو دیو
 وناں س ستر لایا پو اولار پچھا مان
 یسے پارون انکی بیڑی ظالم پاپ کمایا
 موردیہ و دنیا ر تمامی کیا حاصل تکارون
 کہین مہلتے احد اللہ روح زمین سہا پنا
 یشمان نہ ایسے ہو یون تون کافر ہتھیار
 کیون حقون میں نہ مرد ڈان طرف پیچہ جاو
 حق پرستی چھو ڈی نہ تھا یا استن خطا یا
 شام ولایت خاص شہادت لایا مال سرور
 گول اوسدی گادون الی وچ کتب لایا

اودہ مراسن کن کیتی سنج صبا حین گاو
حضرت صاحب اشارت کیتی تعین جہرا
جویر حرامی گے مویا قتل کیتا پڑ شیران
بت کہے جو کعبہ اندر سرور کیتے ٹوٹے
لکھ ہزار پڑان شکر ان فتح سرور بانی
لکھ ہزار پڑان شکر ان فتح سرور بانی

اودہ مراسن کن کیتی سنج صبا حین گاو
حضرت صاحب اشارت کیتی تعین جہرا
جویر حرامی گے مویا قتل کیتا پڑ شیران
بت کہے جو کعبہ اندر سرور کیتے ٹوٹے
لکھ ہزار پڑان شکر ان فتح سرور بانی
لکھ ہزار پڑان شکر ان فتح سرور بانی

در بیان ذکر جنین و طائف

دو دہران چڑھ جنگ بجا یا مقصد طول موکانا
اللہ فتح بنی نون تی دشمن یابی مارے
بی ثقیقہ حاتی ہوئے بلع ساکودہ واک
بنی ثقیقہ و سنج مدینے سے اسلام لیتے
برکت اللہ حرمت سرور مٹ ستلا آوان

لکھنؤن سرور یا فراغت کرن جنین بگمان
اول قدم صحابان ہلے تکرہ ہو دوبار
جنگ جنون یا فراغت طائف لگ لگے
فجری سرور مور مہارن طرف بیا سدا
مین تبوک ارادہ میراجانب شام سدا

در بیان ذکر جنگ تبوک

ہر قل کروا جنگ تیاری دیں حجاز و باکو
غنی دیون خرچ غریبان صفر لمیر آیا
نصف خرچ شاہ عثمان لون و ہشتی کہلے
سا لون سفر پیاد و میرا لڑن دم کفارون
رل منافق طعنے مارن جہدم فوج سدائی
لدا اہلکے شام ولایت یکر شیران کوہ ندا
حیدر تاشکایت کیتی پیش رسول حقانی

سرور سنیاں شادون شکر شربت ہو
نا ایہ ہوی جنگ تیاری پاک بنی فرمایا
ہمت کیتی رل مل یاران دولت بدیتی
تالے حیدر رہیا مدینے خبر لے گھر بارون
بنسیر لہ مارون موٹنی حدیث سان کون آئی
حیدر روز و روناہین جے دلاور ہوندا
وڑکے بیچارچ زنا نہی نہ اپہر مدینہ

شکے سرور شاہ رسولان حدیث اہیا فرمائی
 ایسے خاطرین چھڈیا تینوں کم سپرد تیرے
 جو ضرورت ہو و حرام توں رنگا بازاروں
 اتے جیل عظمہ و ایشیا عارتی مرد عفاری
 لکھ بپا و نال پیغمبر سفر شام سہایا
 اک منزل و پنج شکر لکھا پانی تھہ نہ آیا
 لہو تے ڈال ہی شاہ رسولان جیرونی تھہ نہ آئی
 ہوند لیسے پیغمبر سچا تا ایہہ راز بتاندا
 اڑیا رستا اوہ نہ آئی مال درخت فلاں
 امر سچا و ان پاک بنی داساگی مطلب پایا
 اڑک و پنج تبوک کناکے جھنڈی لگے تیری
 حاکم عروہ تسزبانے لیا لیکے نظران
 صلح بھڑی جزیرہ بیان امیر سال سیلے
 خالد و سنون پکڑ لیا نرا جزیرہ شریعت تیرے
 سرور و پنج مدینے لکھا ران منافع تیرے
 عجب نمونہ رنگ بزرگی نقش نقاش نہران
 تافیر سرور نے فرایا ادنہاں شہزادان تیرے
 عبادت لائق مسجد بنوی محی لیتا اوں تیرے
 تافیر مسجد اوہ شہا کر صاف میدان آریا
 شہر اسیا بے مال سدکا اڑک پھیرن تیرے
 مال بھٹان اوہ بدو تیرے چالی قدر تیرے

جوین ماروئن موکشی نون ماتون فیر میرا
 شام صبا حسین سپر شحمان نیان سپر دیرے
 ایسے پر مے آون تیکین کی حال تکران
 نایب مدینے اوسنوں کیتا پاک سوان حیا
 واقدی سند الیس اندازے طبری کم لیا یا
 سرور عالم کرن عابین ایشیہ منہ و سا یا
 مل منافع شور مچا وں لفظ سخت کوتالی
 وحی جنابون نال ہو یا اصلی بھینڈ ساندا
 لکے اسیابی دوڑ تھامی و سیا جس لگانے
 اما جہان شور مچا یا رب و نہاں شہرا یا
 روٹمون کسے نہ مونہ ویکھا یا خبر منگای لیری
 رویدی و اوہ ہڈیا مشرکے سانلوگن
 بعد اکیر راتے دماوہ خالد فوج اٹھالے
 فیر مہاراجا نبی شہر جاپان پاک ریلے
 کہندے اسان بنائی مسجد درم نہرا لکھا
 وحی و مسایا راز تھامی بدینیت بدکاران
 میرے لائق اوہ نہ مسجد عبادت جاہان
 تسان حیاہ لکھنیا یا میری خاطر بہا دین
 بھیت گیا ہو ظاہر سارا کی فریبوں بابا
 لکھیا رنجیہ لکھنیا حضرت نہ بڑا
 اللہ صاحب بخش بار قبول عوز ہو جا

قوله تعالى عز وجل وعلى الثلثة الذين خلّفنا حتى اذا ضاقت الايّه

۱۔ اور اوپر تین شخصوں کے جو کہ پیچھے چھوڑنے گئے تھے۔

جسم معاف ہو یا قصیران جسم رسو کلو لھے قبیلے۔ نظر ان ہر ان صاحب کو

در ذکر عدی بن طائی و فتح یافتن صحاب کرام و عامل حضرت علی

بنی مہمان فوت بد شاہ نجاشی و ذکر مسئلہ کذاب

عدی نام عالم و ابیہمین لایت رہند

جائے فوت ہو یا کجہ اگے روشن آہم جہا

خالہ سیرا جنگ و ٹھایا لشکر و سوز و کاہے

شکر جوڑنے عدی لٹھا ٹھاسنیاں اگے

و ہکان بنہ صاحب لیاڑ بوڑھی اُسدی

سرور عالم قیدی چھوڑی خاطر حاکم طائی

ترے اکابر بنی تھیموں جگان اندر نامی

ورقہ نام حاکم و ابیہمین و یسان جنیان

عتبہ ابن جھین تمیموں نامی شیر بہادر

ایسے سال اندر فرموا الی ساول شافق

عمر مظلوم سرور تائیں کیستہ منع بہتیرا

جنازہ مہاجر شافق تائیں آیت نازل پہلی

لھے قبائل سہن بہاران طبری والا کھندا

اک بیٹی اک بیٹا پیچھے و سپار اووی تدا

انصار مہاجر لڑنے والے لٹھے طے کناسے

لھے قبائل و تفتح چڑھ مارے شنیہ بگے

قتل نہ ہو کر رحم پیغمبر طول کلام سمیٹی

عدی خود اسلام لیا یا مو یا شام لڑائی

و بیج مدنیہ کرن یارت سجزہ لین سلامی

عمر و ابن ریشم کہاوی میں لایت سنیاں

ترے بندوایہ لکھ و لکھا خدمت سرور

سرور بیہا و بیج جنازہ طبری سند موافق

حضرت ہے بات نہ منی لایا زور جنگیرا

جو بن کر اسیر عمر و ی ہرگز فرق نہ کوئی

قوله تعالى عز وجل و لا تغفلوا عما وعدناكم و ما تأبدا و لا تقموا قیامکم کفرا یا اعدا

شاہ علی نون ایسے سارے عامل بنی ٹھرایا رہنما بنی تمیم و چالی ہر طرح سمجھا

حیدر و منج و مایان قبران و یکھ تعویذ او چیرا
 بنی تمیم شکایت کیتی حاکم ایہ نہ چاہے
 قَلْبُ کُنْتُ مَوَدَّیْ مَوَدَّیْ مَوَدَّیْ مَوَدَّیْ مَوَدَّیْ
 ایسے سالے شاہ سنجائی جام ہشت پیتا
 و سوین سالو ج کچھ ہو یاں ظاہر کار و ایان
 کہند اوچی میرے سر آئے حصہ اوہ بنوٹ
 زناہ مباح اجازت فتویٰ احمق شامل ہو
 مانے کیتا خطر روانہ لہجی بے شرب آئے
 عبارت ساکی عربی لکھی ہندی و خال ناہین

لکھ برابر رکھیاں سبھ طبری مطلب
 حضرت معاویہ و جیل و ابیاسا و ساکھ چلا
 او نہان بات نہ سنی کالی حاکم معاویہ چلایا
 خفیہ پڑھیا بنی حجازہ امر فرشتے کیتا
 لکھ و لکھا و ان سبیلہ نہ مراں کفری لایا
 نصف خاص محمد تائین وہ نہ او سدی
 و سیا و وہ شریعت میری لوک پوچھ ہو
 جواب حضرت لکھ ہٹایا مشرک لے سدا
 جسد نہ سرور کد سدا بولیا بد مذہب

خط سلیمتہ کذاب جواب حضرت رسالت پناہ را

من سلمۃ الرحمن الیماہ الی محمد بن عبد اللہ فی قریش جواب حضرت رسالت پناہ
 من محمد رسول اللہ الی سلمۃ الکذاب اما بعد فان الارض للہ یو رشہا لکھین لشیاء
 عبادہ و العاقبتہ للمتقین ط لہ تحقیق زمین داسطرا لکھ ہے وار شکر تا ہے اسکا جکو
 پایے بندون اپنی میں اور آخر کام کا داسطریہ ہیز گاری کے ہے۔

ایہ نامہ اوہ پڑہ کے کہند عالم پیر و میرے	من شراکت کسے ناہین جمع لوک لہ پیرے
ہو افضل ابو بکر صدیق زمانے خالہ جنگ مچایا	سبھ قصہ و منج ظاہر ہو ہی حشی حرطہ ایسا
ہیقے سبھ ختم ہوئے پیش او تھا و ان کاہی	ذکر حج الوداع والا کھولان میری ہر نشانی

در ذکر قصہ وفات رسول مقبول رسالت دین پناہ و قصہ
 لکھ ابن زید و گفتار امیر المومنین رف

حضرت عمر فاروق اعظم و ذکر امام ابو بکر صدیق کبریا

حج الودع کر کے سرور یارانِ نال سدا کے

تا ایہ آیت نازل ہوئی کامل دین تمہارا

الْیَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ اَمَتُ عَلَیْكُمْ فَرَعْنٰی وَ رَفِیْتُ لَكُمْ الْاَسْرَہَ مَدِیْنًا

آج کے دن پورا کیا میں نے واسطے تمہارے دین تمہارا اور پوری کی اور تمہارے لغت میں اس کو کیا اور تمہارے اسلام کو

ایس آیت تو چھپے آیت فیر نہ ہرگز آئی

جن دن سرور شربا کی تپ بیمار ترانان

تبدن اک نشان بنایا خاطر جنگ کفارن

ایہ کہیا منج شام ولایت عوصن با پی شکر

سنت ہزار بہادر جنگی ساتھ روانہ کیتا

ابو بکر سور ابو عبیدہ سور سعید رلایا

ابو قتادہ سند خالد طلحہ زبیرہ مانے

ایہ گل کہے لیا کلاوے شیرانہ تائیں

ہو سلامی لے تھے جھنڈا ابن یزید زور اور

گھریا وہو سپہ کوچ نقارہ بنہ چوری شہر چلے

سچے توں داع ہو جلیون کسے گریں تائیں

آج عاشہ داد سے تائیں لعل بد خشا نوالا

بابل خاتون لہ سدا یا دیو کی روز دلا سہ

ابو بکر غار کو کیندا درانہ عمر لایا

لاڑا سا ڈالہ سدا یا دیو کی نوج سی پھی

کر منزل و منزل پندار شہر نے گئے

ہرگز فرق نہ رہیا کوئی امر سا کے آشکارا

یاشم سر بلنگ ہر تھیں ہر آیت نازل کھائی

ون بدن زیادہ حرکت کر سان خراگانان

اسامہ ابن زید حوالے فوج ماجرا نسا رہا

یار سب کے کچھ تاج تیری دشمن مارا وڈائیں

چار ہزار پیادہ تسوج سفر شام چوپیتا

عبدالرحمن اک عمر معظم بھی عثمان چلایا

جیکر قسمت لان دو بابے رخصت حوالے

بوسرہ پیشانی اوتے سنگیان بیت عابیں

شہر بابران کھلوتا حاضر پیش دلاور

اوسے دیلے مائی اسامہ قاصد دو تن گیلے

سروچین دا ڈگادہ ہرتی ایوین بدابہانان

دو ٹکڑے ہو قمر پیا الٹ گیا سجد چالا

حسن حسین پے سو بندہ پیرے لوکان بھگتا

دن قیامت سا ڈو بھانے تہن جنگ بھلایا

نوشوہ با تہول چنچ نہ سوئی شامان با بھدی

نوشوہ با تہول چنچ نہ سوئی شامان با بھدی

نوشوہ با تہول چنچ نہ سوئی شامان با بھدی

دس بج نوری چنان اہل اسلام کہا میں
 ایہ گل شے سیر سامنے موری اک پچھا میں
 ڈھٹا کے حال بند اپنے بیہوش نہیں
 حضرت عمر امیر لگانہ دیکھ دیوانہ ہوا
 کوئی کہے جسے لہ سا یا پاک محمد عالی
 بلکہ طایر رب بلا یا طرف معراج سدا
 لوں اکٹھے گرد و خاک سے دیکھیں انک سدا میں
 اونہاں بات نصیحت کیتی ہرگز باز نہ آیا
 ہو ویرہ رفیق اکٹھے مرن یقین کے
 تافیر حضرت ابو بکر نے آیت پڑھی قرآن
 فیر یقین آیا دل عمر سرور لہ سدا
 تافیر سمجھ اسی بابن جانا سرور خست ہو گے
 بادان اپنی بال و ساری دودہ پلاؤں میں
 کیا کچھ سر حرانہ گدڑی پوچھ ماجر انصار
 اسجا نقب بہت لیر پھیراں چھوڑ دھیرا
 نصرت کر کے شاہ عمر نون قدم عسلیق اٹھیا
 فضل ابن عباس ہا درنک شیر اسامہ
 شقراں اتے غلام قسم دیوں غسل سولے
 کفن و نورانی چٹے تیجا خاص میانی
 غسل دیکھ پاک بی بی نون عطر مشک گاون
 جی جالوح مسافر ہوا ابو بکر سر مایا

گھر سا دیو چو تشریف لیا وین سرور سچ حیدر
 نالے فوج ماجر انصار ان اولی دس امان
 اتم سخت ہو یا تو یلے اندر شہر مدینے
 مسجد دی دروازے کے دہر و شمشیر کھلایا
 میں اوسک پڑ موچھے کر سان قسم خدا وانی
 سرور عالم میں لیا وین بدیشہ شریف دیا
 اچراں نون فیر ابو بکر کولون گدڑی ساین
 غالب عشق پاک بنیا اجسم نور تپلایا
 دانک تپنگان عاشق سار دکر لے قصے
 اناک صبت و اٹھ میتھون تان لوان
 عشق کھارنئے جہر مایہ کچھ سخن لائے
 یار تمامی سرور پار من سجون بھر بھر
 دیکھ و چھوڑا سرور دالان گھر گھر ٹالہاں
 درد ہو دھرتے تالوں جاتے عشق شام ابرار
 آیت پڑھی جدا ابو بکر نے پیا جگ سندھیر
 حیدر اتے عباس دی تائیں کیا جدم آہا
 ایہ اسامہ زیدی بٹیلانی مرو آلامہ
 کفن تری مشرہ ہے ہرگز فرق نہ ہوئے
 طبری سندیکہ پکیری گندی ماہ نورانی
 قبر مقبرہ کس جا کر یار ساری فرادون
 قبر تیاری اوس ٹکٹے لے عباس آما یا

سرور سانوں اریہ نصیحت پہلے کیتی ہی
عائشہ عے تاجمرے اندر دفن الیہ خاطر
دفن کر کے پاک بنی نون با تم پر سی یارین
پہلے ماجر پڑھیں جنازہ جتنے وچ سماون
یعنے جتنے وچ سماون غم و امام ٹھہرون
فی حرم قریشان ہندی حرم فی انصاران
وفات مبارک و زود و شبہ عمر تر ٹھہر سدا

جس جانیان روح سدا ہوا سچا قبر گہرا ہی
ہر کتابوں سون سند راوی کہیں تو اتر
ترے دیباڑی پڑھیں جنازہ آیا وچ اخبارا
امام نہ ہرگز کوئی مقبرہ بعد انصاری او
پا فراغت بابہ آون تازے سچھوں آون
بعد اعرالی پڑھیں جنازہ صفان جہڑ قطار
سندھ تبارک ہجری یازان ہجری ہند کا

در ذکر خلافت امیر المومنین ابو بکر صدیق اکبر قصہ عکاشہ و سامہ
ابن یزید مرد شدن اعراب مقررہ شہن علم یاران لشکر کشی بر کفا

لجھ دھاری نی نیاری مسجد وچ نہ آئے
کچھ جواب سرور و تاجپ بلال بچارا
پار پیار نی مارن لہن پیا بھو چال زینے
تافیر سرور عائشہ تائیں کیتا ایہ اشارا
اگوں و عائشہ سرنا با غم اوبال اوٹھا و
تافیر سرور دو جہانان ایس طرح فرمایا
امامت لائق ابو بکر نون فضل بعد نبیان
بی بی کہیا نرم طبیعت سرور کہیا دو بارے
ایہ حاضر ہو رہی تیری سمجھ جا بے نگیلے
بی بی عائشہ رو فرمایا نرم طبیعت یابل

حجریہ دور وازی اوتے بانگ بلال کہو کا
روندا جانب مسجد چلیا کنب گیا جگسارا
پاک بنی سن اکھ پرتی پاس نہ یار نگینے
کہیا سورہا ات پاسے کیوں بلند بلارا
بے امید صحاب تمامی کون جماعت کروے
طاقت میں مسجد جاوون سجت بخا و بایا
اوہ زندہ تاہور نہ کسے ٹولہ روشیقان
ابو بکر و سچ ابو بکر پیش نماز گزارے
نار شا و سنی سرنا یا دشمن کس و لیلے
حضرت عمر طبیعت کر ڈی اوہ امامت قابل

تا بھی سرور دو جہان تر سے واری فرمایا
 باعث جھگڑا ایسے سرور جا گیا سرور والی
 عمر معظم سخت طبیعت رہی اسجا قائم
 و حقیقت ابو بکرؓ داہر تون تہ عالی
 سا دھری پاس تر ازوتاہین رتبہ ہر داتولان
 ابو بکرؓ تھیں عمرؓ زیادہ یار تہ عثمانؓ تون
 سعدؓ سعیدؓ یا ابو عبیدہؓ کپڑا وہ اکابر
 اسان فرق کسے اندر پایا دانگ پہوان
 خاوند باجھون محل کیونکر علیؓ بیٹا جنیان
 یون شیعہ حیدر تائیں بیت خدا و اکہند
 ایسے راہ تون بار نکمان جھگڑا لائق تہین
 پنج نمازان ابو بکرؓ نے طہر و مکہ بھر ٹالان
 سرور پشت ابو بکرؓ دی ہتھ ٹکایا یارو
 ہر کتابون یون سند باہر کیونکر جاوان
 ایسے مقالون ثابت ہو بیعت ابو بکرؓ دی
 جس امانت اوسے شاہی ایسے ارشاد پیغمبر
 قصہ ہن عکاسہ والا لکھان ہر ت دو باکے
 جسد ہائے ابو بکرؓ نے پیش نماز پڑھائی
 پہلے صفت ثنا الہی کیتی نور دہان تون
 فیہ دو بار کیسیا سرور سمجھ صحابان تائیں
 چھوٹے وٹے بچن تائیں ت شکستہ چاٹے

بعد میرے ہے ابو بکرؓ طبری سند لیا یا
 ویکھ مصلے جٹری دہرتی جسم یکھ خالی
 ابو بکرؓ تون کیون فرمایا بھاوین ل ملائم
 بعد نبیان ابو بکرؓ نہ کربات خیالی
 کم زیادہ درجہ کسدا سند کٹری ٹولان
 حیدر صفر طلحہ زبیر تون با عبد الرحمان
 سر اکھین تے حسابا سے سالون سمجھ برابرا
 جو بکرؓ تہمت مریمؓ اوتے رات تی مردوان
 کہیں انصار اپت خدا و اسان کنی سلیا
 بعد پیغمبر حیدرؓ اسل کھردی سند لیسے
 پیش امانت سامع کٹرا قصہ کھول اگاہین
 سار حاضر یار پیار نہ کر جنگ لڑایان
 جیہڑا منکر ایسے تخرور تے کھلے مارو
 راوی آون منجھ قطار ان میں جنگ مجاہدان
 انصار مہاجر تلخ ساری منکر کون فہردی
 صد کرے کچھ تھہ نہ آوی جاہل احمق ڈنگر
 مسجد نبویؐ اندر کہتے کیونکر سخن قرارے
 سرور عالم عمرؓ حطیبؓ رحت جسم و ج آئی
 فیر منافق ابو بکرؓ سے کھولے پاک بانون
 موت نقار اہر اک لہنے قدرت تندر سائیں
 دم نہ ملان پیغمبرؐ اندر تلخ و ماٹے

سدا نہ بتلی کرے تماشہ اوتے کلہ یگانہ
 سدا نہ کوئل بلبُل بولے دھچک چمن گلزاراں
 سدا نہ خوشیاں نگہ بیکھا دن ایزمانہ خالی
 نہ اسکندر و ارا رسیا یوسف ماہ کتغانی
 فوج خزانہ کم نہ آوی یار و سارن باریان
 انہاں مہ نمانے میاں بوسن چمن بولہ جہان
 امر لچاری ہر اک اوتے اوڑک چھوڑا سون
 حق میرے سر جیکرے بدلہ آج موکاوس
 سن بان جیداجر انصاران بخون بھر بھر
 تیرا حق اسان پر غالب اسان حق نہ کوئی
 یا بنی اللہ اسی تصدق ہر شے سر تو داراں
 پیش تادوی ذبح بیولن رضی ایہ ساڈی
 ختم کلام اصحابان کیتی فیر حضرت فرمایا
 اجران توں اک مجلس چون اوٹھ جوان کہلوما
 کر کے کر نش عرض گزارے اندر جنگ فلانے
 تسان مینون جا بکلا یا درد کمال اوٹھایا
 جد کلام عکائے والی پی یاراندی کنی
 ایہ پنجمیر ختم سہملاں در تہہ جسے عالی
 فیر ارشاد بتی فرمایا حیدر صنف ترانہ
 حیدر صنف راوٹھ شتایی چابک لیا ندا
 فیر عکائے دی تھہ دتا ادس اوٹھایا اوین

تروٹے تار خوار ہوٹو گے بٹھ کوڑی نہ نکلی
 سدا نہ مٹھیں بھو کھیلان موز کرن بکاراں
 الٹا پھری و جھپوڑیو والا چرخہ نت آسمانی
 رستم سام نہ بیان کتھے سخت ویکھو سلیمانی
 بلخ محلان چھوڑا سدا ایہ سچیاں اخباراں
 ہرگز نام نشان نہ رہی باقی ایسیا گلان
 فیر نہ آوان پاس تادوی رب چورل جاوہاں
 وج جناب الہی مینون ہرگز نہ شراوے
 یا حضرت ایہ کی فرمایا دل ساڈی لگا ہینے
 راہ مدایت تسان لایا ورنہ ملدی مہوئی
 ایہ وادی خواہش ساڈی اوٹھان نہ تھلاں
 دانگ پنگان عاشق ساڈی نہ دیہ بھاو وادی
 شرم نہ کرناں جے حق کسے عوض موکاناں آیا
 نام عکائے یار محمد ممبر جانب ہو یا
 میرا شتر لگے دوپیا عربان تیرے تانے
 عوض موکایاں او س خاک لا امر جابلون آیا
 بیش عکائے کردی عرضاں گل اسادی منی
 وج ایسی عوض موکاوین ایہ کرت خیالی
 چابک میرا گھر مہلے جھبدر آن اوٹھائیں
 پاک بنی دی گے دیہ پامرو ویکھ اوٹھاندا
 ابو بکر مہر عمر یگانہ اوٹھ کھوتے دووین

اول ابو بکر فرمایا چاکہ مارا سا نوں
 عمر کیا فیرو سے چاکہ میری بدن اٹھان
 عتی کھا اچانی اوٹھے گرد عکاسہ ہوئے
 سعد سعید ہو طلحہ زبیر مالے ابو عبیدہ
 حسن حسن بال اپنے پکر کھلوتے پلہ
 عنتر کیا چھوڑا سنون چاکہ مینوں لاو
 تا بھی بیٹھے نہ اچانی اوڑک ہو یا چیت
 کیا عکاسہ اس جنگ نہ حضرت پاک رسول
 جیکر تھی اوتار و جامہ تائیں چاکہ لاوان
 ایہ گل سنکے حضرت صاحب کیر اکرن اعتبار
 ویکھ عکاسہ ہو سلامی چم چم رکھے کھین
 فیروئی مل ہو سلامی تھہ نہ عرض گداسے
 خوف دوزخ تھیں اید دلیری حضرت کیتی ہی
 ایہ گل سن کاٹھ کولون پاک بنی مسکرایا
 ایس پیچھے جس عرض گزاری اوسکو حق عیان
 نافر جانب گھر سد پھرن گئے باہر
 ای بیٹا توں لگے سرور صادق عرض کن اپنا
 صدر کیا ضعف زیادہ نہ میں عرض گزار
 راوی ہو روایت والا دشمند سیانان
 الفاروق والا گجیا و پیر و شمشیر سیانوں
 روضہ الاحباب الانازی سیر نیرۃ تالتے

کسو مچھی بدلے اکہ کھیا راس سا نوں
 بنی نہ طاقت جھلم بنی سرور حیم نہ لائین
 والنورین تے خیر صدف رنتان کر کھوئے
 عبد الرحمان عوف دا جابا بولیا کی ایہ فائدہ
 کردی نتان اوہ نہ منے پئے گئی تھر تھلہ
 عوض ہووے کسے جابیز پاک بنی فرماے
 سرور کیا او عکاسہ بد لالین و رست
 جسم میریتے جانا مارے یا مقبول
 تنگے جسم اوتے حضرت نہ میں تھہ او تھہا
 مہر نبوت ظاہر ہوئی روشن نور تدا نان
 کہند یارب کت اسدی جنت مینوں رکھین
 ایہ بے ادبی پاک سولہ بخشین نام ستاری
 برکت جسم شاہ رسولان سخنے پاک الہی
 دوزخ اک حرام تیریتے تر یواری فرمایا
 ہوندا جاوے ضعف زیادہ سرور عالم تائیں
 حضرت عباس علی نوں کیا قصہ کہہ کر ظاہر
 بعد تادی کون خلیفہ امتدوج حیان
 طبری واقدی یون لکھیا منکر سر سیران
 شاہ عبدالعزیز محدث شلی سند آنان
 فادالامعا و ابن سرین سند ابن خلکانوں
 سیرۃ الفاروق سند پکیری پھٹیک جھیران

تدوین عايشه نون فرمایا اپنا ویر بلا بین
 آنون قلم دوات شتابی کاغذ ہوو بگا
 میر بعد پاپ ساڈا والی فصیح حقائق
 عبدالرحمان نال محبت کروا عرض دو بابے
 ہے تسان اچ ضعف یادہ نہ کچھ ہوش سنان
 راہی ہوو سرور عالم شیخ شبلی فرمایا
 شیعہ سند ہوو لیا دن سرور ورج بیماری
 آنون کاغذ قلم سیاہی مہر نوشتہ پوری
 حیدر تدوین اوکھ شتابی کاغذ قلم لیا یا
 بولیا تدوین عمر معظم ساڈا عمل قرآنون
 یہی ہر طرفدار حیدر دے اوہ سمجھ بولن لگے
 سرور عالم ہوو رنجیدہ کیا و جو یا ہر
 سنی ایہ جواب لیا یوح کتابان پایا
 جو مگر جنگ بدر واقعہ قتل منافق والا
 رائے عمر دی جوین آیت نازل اوہین
 لذت آوے پڑ تفسیر ان شان نزول دیکھو
 ترے دل اس کاغذ حقیقت کچھ سرور لہ سد ہارو
 حکم رسولان جی برابر جو انکاری کافر
 حکم دین ہو یا تاسرور شاہ عمر دی یارینا
 عمر عمر اسلام لیا یا دھماکے بیسیان
 جے اعتراض کرے سرور حیدر سچا ناہین

عبدالرحمان ابو بکر و آبا کیا سائیں
 سند بیان اچ لکھی پکیری صاحب ہوو بگا
 نہ گمراہ ہوو کوئی بند ہے اوہ کدی لائق
 صحت ہوو سی کچھ تسان میں کم کریاں
 کیون یوان تکلیف چہی اند مرض تسانون
 سیرۃ الافاروق اندر ایہ کچھ تیر نشانی لیا
 سچہ اصحابانوں فرمایا کیا ماجر انصاری
 میری بعد خلیفہ کھڑا ہے ایہ امر ضروری
 ہوو نہ بولیا ہر گر کوئی کاغذ عمر مٹایا
 ساڈا طرفدار عمر کے نہ کچھ کہیں بانون
 ہو یا جدم سخت بولار اسرور عالم اگے
 بلند بلار الایق نامین ایہ گھرنی ظاہر
 رعایت طبع بنی آدمی ظاہر کاغذ عمر مٹایا
 اتے جنازہ ابی سلوے آیت الیٰ رب تعالیٰ
 امر پڑ چھ مٹا ہی شان نزول ایہ دوہین
 رائے عمر دی کس کس تھاوتین دل روشن چھو
 فیر کے نون کیون نہ کیا سی عرض دو بابے
 واہ واہ شان امیر عمر و انہ کرکلاں وافر
 کیون نہ انک بلند دیوائی کے شہر کفارون
 حملہ حیدری دے لے لکھیا ہر حاجران گیار
 نقطہ حینی لایق نامین ذرا چل اگاہین

احکام شریعت کے زور کی حاصل کفایت
ہر میراث قدیمی یا مین یا کربات کوئی
صحیح مسلم و دیگر بخاری ترمذی اندر سامان

جے فساد بیابح یا ران یا فیر و نیا پارون
جسدی و الکی کل یا روا سے کدی ملی
ترکہ بنی نہ ہرگز چھوڑاں بہت حدیثان کیان

راوی عمر ابن حارث قال ما ترک رسول اللہ وسلم الا سلا حہ و لبتہ و ارضا جعلها صدقہ
دیگر راوی ابو ہریرہ قال جاءت فاطمة الى ابوبکر فقلت من يترك فقال اهل بيوتك
قلت مالي لا اريد اني فقال ابوبکر سمعت رسول الله يقول لا تتركوا اموالكم
من كان رسول الله يعوله و الفقه على من كان يفتق عليه ح راوی ابی ہریرہ ان العباس
و خلیا جاءوا الی عمر یختصمان یقول کل واحد منهما لخصم انت کذا انت کذا فقال لطلحة
و النبی و عبد الرحمن بن عوف و سعد بن شدکم باللہ اسمعتم رسول اللہ یقول
کل مال نبی صدقة الا ما اطعمه انا و ذرت و فی حدیث فیضہ عن عائشہ
ان رسول اللہ قال لا تترك ما ترکنا فهو صدقة فخرج عن ابی ہریرہ عن النبی قال
لا یقیم و رشی دینار و لا درہما ما ترک بعد لفتنہ لسانی و مؤنہ عامی فهو
صدقاتہ - ح راوی مالک بن ادی دیگر قال دخلت علی عمر فدخل علیہ عبد الرحمن بن
عوف و طلحة و سعد و جاء علی و العباس یختصمان فقال لهم و عمر انشدکم
باللہ یا ذنہ تقوم السماء و الارض اتلون ان رسول اللہ قال لا
تترك ما ترکنا فهو صدقة قالوا اللہم نعم فی الحدیث صدقة کثیرة ثم عن عائشہ
قالت ما ترک رسول اللہ دینار و لا درہما و لا شاة و لا غیر و انشد فی البکاء
و الاکسہ فقط

لے عربی شریعتی حدیث ہے۔ ابو بکر کہہ کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم اپنی بعد کچھ نہ چھوڑا سوا اپنے ہتھیا

اعد ہر شے اور زمین اور ان سے چیزوں کو آپ نے صدقہ بنا دیا تھا۔ شہ اور ابو ہریرہ رحمہ سے روایت ہے۔

کہ حضرت فاطمہ ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ کی طرف تشریف لا کر انکو فرمایا کہ تمہارا کون وارث ہیں۔ تو ابوبکر رضی اللہ عنہ نے جواب دیا

کہ میری اولاد اور اہل دارت ہیں تو حضرت فاطمہ نے کہا کہ مجھے کیا ہے کہ میں باپ کے مال کی داری نہ ہوں تو اب اگر
 فرمایا کہ میں نے رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم سے سنا تھا کہ آپ نے فرمایا کہ ہم دارت نہیں چھوڑتے پس میں
 بھی مال کو ان لوگوں پر لٹاؤں گا جن کی طرف رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم لٹا لے اور میزان لوگوں پر
 خراج کروں جن پر انحضرت خراج کرتے تھے۔ ۳۵ اب بختر سے روایت ہے کہ حضرت عباس امیر مومنین علیؑ دو دن چلے
 ہو حضرت عمرؓ کے پاس آئے اور ہر ایک دوسرے کو ایسا دیکھتے تھے۔ تو حضرت عمرؓ نے علیؑ اور زبیرؓ اور عبد الرحمنؓ بن حنفیہؓ
 کو کہا کہ میں تم کو اللہ تعالیٰ کے قسم دیکر پوچھا ہوں کہ کیا تم نے رسول پاک صلی اللہ علیہ وسلم سے سنا ہے کہ آپ نے فرمایا ہو کہ ہر ایک کو
 شیعہ ہو ورنہ حدیث لیا یہ لکھوں انا و ان تہنوں

جو میں ماروں موعنی لون انا سرور کیا کہنوں
 میں جواب سوالوں دیں کا نال راہی سے
 یا اولاد ماروں میں پیر و سوس کے نمونے
 کہ خلافت پوشع ہوئی کسے خلیہ پایا
 پسے کے نہ رہی بھکا کر سان رٹ اپوٹے
 صدیق عمرؓ لون حضرت کہا دو لون پیر
 کیڈ محبت سرور آہی دشمن ٹول دیوانہ
 بنی تعلق نہ دنیا اندھ قسم رب و مالوں
 وح کتاب تحریر ان یونین شمن دی سولی
 دولت بھی کچھ رجوع نہ کیتا ہر دم پر کتا
 لا دامن کہ چکی آہی رہیا عمر پر پیر
 امامت یا خلافت دنی کوئی سند نگاہوں
 ہمیشہ نایب حیکر حیدر کیتا دس پیر
 احد بد جنگ حنینوں با جھون اک خیر
 تا عباس علیؑ اک مومنین ہند ٹول کھار ان

اسی حدیثوں ثابت ہو یا شاہی حیدر بھی
 بعد موعنی او جس خلافت پای بنی ماروں
 تا غیر شیعہ صادق ساری سنیاں شور مچایا
 اسی گلون کچھ لیجے تاہم جو پیر و تھ آو
 پیر ہرگز او نہ ٹرسن جہان سخت حصیہ
 سبھی اکھ صدیق پیارا کبھی عمرؓ لگا نہ
 حضرت عمرؓ شیر نیا پای تسلیم جنابوں
 منصب پاک او نہ اندا انا دنیا نہ قبولی
 دنیا بنی نہ ہرگز چاہی نہ صدیق بیای
 پیر شان امیر عمرؓ دی دولت جتن گنیر
 جیکر وچ حیاتی سرور پیکر علیؑ لون ہوں
 جس مکان لڑایاں ہومان سرور نال سدا
 تا غیر لڑایوں جھنڈا دتا تھ حیدر سے
 جیکے فرمائی کیتی رل ماجر انصار ان

تاکہ جھلکے کہ میں اکین عمرؓ کے پاس گیا

صواتے پاس عبد الرحمن اور علی اور عبد بھی آئے۔ اور حضرت عباس امیر مومنین علیؑ دو دن چلے
 جو اب وین و ہند ہوتا ہے۔ تو انہوں نے قسم لیا کہ کیا ان اب سچ فرماتے ہو۔ اور یہ قصہ صورت میں بہت لڑائی
 نہ کی وینا اور نہ بکری اور نہ اونٹ اور نہ کسی چیز کی کو وحیت ہی زمانہ

در حقیقت حق خلافت آری شیر عباسون
 جاہل احمق سمجھن نامین کافر ہوں آپے
 جسے صدیق انجام نہ کروا زور پایا مردان
 روح خلافت شاہ عمر دی کر سان قہے تے
 مدعا علیہ مدعی نہ زندی جھگڑے دنیا پارون
 ہو رفا و ہضار اوٹھایا شاہ ببادون لگے
 جس دن مژور لہ ساڑی کیتی کفن تیاری
 آپس اندر کرن صلہ عین لمل یار پیارے
 ہن کھڑی تہ میر پکیری ہووے سانون قاید
 اک میر اساو و چون اک قریش ٹھراون
 ایہ فساد اوٹھاون ولے کجہ منافق آپے
 ادنیان جہ فساد اوٹھایا بیت تیاری ہوئی
 اوسنے جہکے خبر دہائی سچہ قریشان لگے
 راہ روح ابو عبیدہ ملیا ہو تر یا ہرمان
 امل سلام علیکم کہکے فیر مصافہ کروے
 ساعت بچھون گل پائی وصف جو انصاران
 اک حباب انصارون کہندا سان دیکھ اٹھایا
 عمر گہیا ایہ گلن تھیوی سخت مقال چلے
 دو تلواران گدی نہ آون ہرگز اک میاں
 تیغان ہر و انصار کھلونے ہرگز فرق نہ کوئی
 جیکر ابو بکر نہ ہوندا نرم طبیعت والا

حیدر صفدر چچر اہجالی ایہ جواب قیاسون
 کون صدیق عمر دے تلے نہ کر بہت سیارے
 معلوم ہو جاندا یان اسد ساڑی دشمن الیاء
 ایس مکان گنجائش نامین ایہ طومار نکھتے
 ہن سانون لائق نامین ارٹان ادنیان پارون
 ایہ قصہ میں کھول سداون صبا آہا مونہ لگے
 اسدن لمل ہووے اکٹھے دو ٹولہ انصاری
 لگے اج ساڑی کولون قدر شناس ہمارے
 تا بعداری کران قریشان سوا یہ کی قاصدہ
 صاف ہو سی تا کم اساد اسانون بہت دہان
 ورنہ کوئی دلیل انصاران کھین بات نکھے
 سعد شاہ ببادون لگے بیٹھاسی روح کوئی
 ابو بکر مژور مریگانہ سن شتابی و گے
 جس جاگہ انصاف قبیلہ پر سچھے شیر تداوان
 بیٹھتے شیر برابر مونہ زردی رنگ ہوے
 ایہ خوبی اوہ خوبی کیتی سنگت شاہ ابرار
 اک میر قریش ٹھراون اسان سعد بنایا
 سخن بے ادبی ہر کلمہ فون عمر حباب نکالے
 شاہ دو دین جن اک لایت کیا عمر گیکلے
 عمر اک مجا وں الا آتش مدہم ہوی
 خاتمہ دین سچھے لہرا ہوندا پسر حبالا

ابو اسلام نہ عربی لائیت بتدین ہندی یار
 شاہ عمر نون بہر سبھایا نہ کر جھگڑا لہان
 سرور عالم ہے فرمایا میرا بعد خلیفہ
 سن انصار امان کردی تھہ کنا تے دہر
 تافیر حضرت ابو بکر نے وصف عمر دی کیتی
 اہنان و ان بھتین اک مقرر خواہو ابو عبیدہ
 عمر کہیا جے حیدر بنیان شور زیادہ اوٹھے
 بلکہ عرب ہوسن انجاری قصدہ نی تمیون
 انہاں تھہ کنا تے دہر یا حرافت ہو انجاری
 بلکہ ایسا شاہ بنا سو کون قبول تمامی
 سمجھ قریشی من کہلو تے شاہ صدیق قبول
 پورے فیر انصار تمامی بھتین دہ نہ کوئی
 تافیر تھہ ابو بکر و ابھڑا عمر یگانے
 ہسان تیری بیعت قبولی ایہر دلون سجانون
 اندر غار رفاقت تیری محکم رکھی یاری
 تھووی منکر جھڑا تیرا تھین باس امڈوان
 ہو گیا اتفاق تہا سن ابو بکر تے یارو
 ابو بکر دی بیعت قبولی اول اوس قبیلہ
 قرار خلافت ابو بکر تے جسد یاران ڈالی
 دو شخصان بیعت قبولی مرد اک انصار لہا
 تے حیدر عذر نامی بیٹھا اندر خانے

ادہ قریشی مرد دلاور نامی ہر ویسا رو
 بھی کہیا انصار دی تائین ایہہ تو مارنجان
 ہوسی خاص قریشان چون ج اسلام تھیر
 دسو کھلا شاہ بنائے سار دی عرضان کرے
 اسدی تلے ہو رہ کوئی بھی انصار جو بیٹے
 او نہان کہیا حیدر ہو دیح امامت فائدہ
 بنی امیہ بنی مغیرہ دہر سن قدم اپوٹھے
 بنی حمیران شور مچا یا سند بنی کریمون
 تافیر سعاد جلد ابیاناں لگیا اعتباری
 بعد نبیان جہڑا فضل ہو دن لوگ سلامی
 بعد نبیان ابو بکر کہیا شاہ رسولان
 بعد پیغمبر صاحب ساڈا بات ختمات ہوئی
 تھہ اوتے تھہ رکھ شتالی ایہہ کہیا مردانے
 سرور آپ امام ٹھہرا یا تیرا وصف قرآنون
 سرور تیری لیت کھلو تے سمجھ باجر انصار
 بعد بنی قون شاہ ساڈا ہر دم سیس نوان
 اہل یہودان حق ٹولہ ڈروا ہین پزارو
 بنی خزرج واہ نہ کامی چلن کس وسیلے
 مہر مبارک سرور والی پانی خلیفے عالی
 حضرت سعد عباد دی بیٹے تھہ عرب مارون
 مراد قرآن جمع کردی سن ادی دلنے

عمر معظم نے دہکا یا شیر تمامی کنب
 بال ہوا تا سخن بے ادبی خانہ حیدر ساران
 بنی مغیرہ خالد چڑیا کمرک بیٹھن اڑ کے
 چون چہرہ حیدر کمتی خالد پیش عمر سے
 در حقیقت خوف عمر و حیدر دو تن و مانان
 بن عمر تون ہوا گیر سے قصہ کہول اساتہ
 روز اول کردفن بنی نون وجے روز سوار
 محمد اکالا حضرت والا سے کرن حوالے
 رخصت ہوا سائندہ شریا شاہ صدیق آلا یا
 جے اجازت ہووے تیری تا ایہہ سہ اتھاپین
 اجازت دتی شاہ عمر تون کیا پٹ سچھاپین
 میلے رخصت شاہ عمر تون سچھاپی کہنہ
 لشکر باجمہ مدینا خالی زور یا یا مردان
 شام ولایت ولین و راوہ عربان چو چایا
 ابو بکر نے ایہہ گل شکے صاف آگون فرمایا
 ہووے شہر مدینا قتل ترین پوہن کہانین
 امر لجاری شیر اساتہ ہوا فوج گھوکائی
 کہین اعرابی جیکر ہونڈا زور فوج ہنڈے
 بنی قصار تھیں ہو کے فوجان گیان شام و پیر
 رانی شیران و ہوا کیتا چڑیا پیر برابر
 مال سبیلے لاو تمامی ہنڈے اصحاب لیائے

حملے حیدری والے لکھیا عمر اکالہ
 کنب گونیا یا تمامی فوج قریشان چاران
 کمان گل حیدر دی پائی اندا عاجز پھر کے
 خوفون بہیت حیدر مینے آکے ابو بکر سے
 خالد مشکان ہنڈے لیا یا علی قریب زمانان
 مردان نون پھر قتل کجیوی ہوا شہر کا
 ابو بکر پھر نشان اوٹھایا اساتہ و فوج دوسرے
 سٹ ہزار بہادر جنگی شیران پیر نکالے
 کران سوال عمر دی یا بدن تسان نال چلا یا
 نال اسدی بین کران صلہ بین ہو مدینہ
 کریم اللہ شیر اساتہ سٹی واک گا بین
 تسان کہان ابو بکر تون سی اتھاپین ہنڈے
 نورن دور مینا سٹ پیر فوج جان جانب
 عمر معظم ابو بکر تون سہ طرح سچھاپا یا
 مین خلاف نہ سرور کرسان کی تساند آلا
 اول خلاف ایہہ یا ک میند کیا ہو دین تسان
 ویکھ اعرابی ہنڈے کنب شیران کھدیکہ
 شہر مدینا چھوڑ کر مین جانب شام نہ ہنڈے
 آن جاسوسان خبر چای پے شہرانی پیر
 اونہان سرت نہ کچھ سہالی ماری گونیا کاسر
 آون جادون سوا مینا چالی روز تسانے

کسب کیا سن عرب تمامی نال فتح ایسا
 لے اعرابی صلح کھڑا ون یو کیلین پرا
 نماز روز حج برابر من آویخته کسان
 صاف جواب ابو بکر نے سن اکون فرمایا
 روز حج ذکات برابر کرنا تسان ہی
 صلح نہ کیتی دو دہر مانے گلان یو پاؤافر
 ابو بکر نون غم زیادہ سمجھ عرابان یارین
 تانا کیدان ابو بکر نے کیتی اندر کوکان
 ملے بھائی طلحہ سدا آیانال اعرابان
 باہر شہرین جنگ چیا فتح نہ کامل پائی
 تا دو بالے پڑہ نمانان باہر جھنڈی لگے
 جیہڑی فوج اسانڈ والی ادہ سمجھ رہی رہی
 بھی اسانڈ تائین نایب ابو بکر نے کیتا
 پرہ جلیا جدم شیران جیل تمامی ہلے
 ایسی بھلاج اوٹھائی اونان فیر نہ ہو اکٹھے
 کھاشکت جدم نٹھے جوڑ ترڑے بہنے
 فتح رنڑ پھوی اسلامی زور ماجر انصاران
 فیر نہ ہونہ دہریا دند یہودی کہے
 ابو بکر نال خوشی دی آیا ہٹ پچھاپین
 تسان بہان شہرینے ہو کے شاہ اسٹا
 شاہ صدیق استا کیتا سخن ماجر انصاران

گرو دینورل مرتدان غنی جھنڈی لائے
 اسی زکوات نہ ہرگز ویان شہر اسیا بدکارا
 شرط نہ ناہ مہلح ہانوں جے منوں ہر دہر
 اک عایت کران رخ رسا جو زکواتون آیا
 ورنہ تیغان تے ہتھ دہرناں شہر اسیا ہلے
 شہر دینور دی کم زوری تاڑ گئی ادہ کافر
 شہر دینور شکر حقوٹا فوجان بہت کفارین
 ہو رسلح لٹھے دیری شور مچایا دہوکلن
 ابو بکر تاجنگ تیاری سن یاران جبابان
 بھی ادہ فوج اسانڈ والی شیر پانڈر آہی
 جوڑ جاعتان شیر کھلو تے ڈہول دھڑون کے
 آرام دی خاطر تھکے ماندی سندریار بگنے
 باقی مالدہ دل تمامی چڑھیا گہن چوپتیا
 تاب جنگ کفار نہ اندی ہونہ نہ دمن دے
 خوشیان دی شکیلے جن نال فتح شینہ پٹے
 طلحہ دی ادہ تاج ہوئے جنگ میدانی منے
 پی دہمک ابو بکر دی فوج حجاز کفاران
 شیران چڑھکے اکھ دیکھاسی سمجھ حرامی ہنے
 رل صحابان عرض گزاری اندر راہ تہمین
 اسی چڑھکے جنگ حجازان دشمن ہر دوراؤ
 ذوالفقہ فوج تدبیران طبری دیکھ بخارنا

در ذکر تیار شدن علم اسلامی فوج کشتی بر فارس و عرب و شام

زمان نشان نشان ٹھرائے خاطر جنگ کفار
 اول اس نشان بنایا نام عقاب سدیو
 ایہ تاکید کیتی اوس تائیں دشمن بار اڈائیں
 فتح پا طلحہ اوتے مالک طرف سدائیں
 بنی تیمم ہوئی ترے فرقہ فرقہ اک کفاروں
 جو مرتد ملے وج راہ دی مومن ہو و تائیں
 ہو اسلامی خاکد تریا کالے جھنڈے والا
 ہو راک نشان بنایا خاطر شہر بمبار
 اوسنوں پنج شتایی جنگ مچانان سخت
 شیر شاہ جنگ مچایا پاک رسول زلمے نے
 جیکر تین شکست اوٹھائی ہرگز مونہ نہ لانا
 تیجا جھنڈا ہو نورانی شاہ صدیق نکلے
 اوسنوں کہیا لیکے لشکر وچ حمیرا جانان
 لشکر حضرت معاذ دلا لیکے تون شتایی
 پاؤ غنت لے دل شیران حضروت سدائیں
 صاف مکر ہوا چڑھیں ولایت ہر جا چست رہنا
 چوتھا ہو نشان ٹھرایا حلالہ روم لڑائی
 طرف قضاہ تو ریا اوسنوں بنی حارث کہند

جدا جدا ہر لشکر علیا پر ہے بدھ ہواران
 خالد ابن ولید حوالے طرف طلحہ تھیوے
 دعویٰ اوس نبوت کیتا تہانہ ہمار اوٹھائیں
 اُم رملہ بھی راہ وچ طلحہ ہنوں بار بچائیں
 اک مومن اک کسے نہ تابع حامی سچا خان
 تیخان دھوکہ دے ڈھوچھے جادوان اندھان
 جسد اثنائی ہو رہ نہ کوئی عرب لیس ہمارا
 عکرمہ شیر اوٹھاون مع الالہ داپیش شہانہ
 سیلو کا فر کا ذب بہار ہے موزی بدبخت
 تین مدداج اوسدی کرنی لاوان تیر لکھ
 تیرے بدلے ہو قریشی مین مہر ٹھراوان
 مہاجر بیت اُمینے سدا جسدی کرن حوالے
 معاذ جبل ماسیہ اوٹھایوں محکم ساڈا تہانہ
 اسود عیسیٰ ذاول باقی وچ صنعا خرابی
 سچے کھبے نظر کفار ان ڈھوکاں اندھان
 کوہ جو غنیم زیادہ تا اسانوں کہنا
 خالد ابن سعید حوالہ شیر قریشی مائی
 پا فتح تون اونمان دستہ شام ولایت سکا

کرن بر فایت ساری راوی فتح او سنہ پانی
 فیرو لید مدد و سدی کھاوی مار و بار
 ہوندری جے شہید تمامی رہت نام اسدا
 چچوان جھنڈا سرخ کنکے سندھو ہنلگے
 اوسون کہیا اہل با پریمین دیس چالے
 چھیوان ہور نشان مبارک مشانورانی بگا
 ولید مغزول ہو یا فرحیدم ایہ مقررہ اوین
 ستوان ہور نشان گایان جسدوزر و کنکے
 بنی سلیمہ اوس حارمندری اوہ مرتد اعرابی
 فتح پا ہوناندو کتے ٹولہ اوہ لٹیرا
 اٹھوان جھنڈا سبز نورانی سرخ کنکے کوری
 ناوان ہور نشان مبارک ایہ عداور اوٹھایا
 دسوان پھر جھوٹا جھنڈا اوس راوی دانے
 دو ہزار بہادر جنگی لیکے نال سدایا
 خالد ابن سعید والا جوشان مبارک
 نو ہزار جوان رنگیلہ اوسدی نال دگایا
 ہر نسل نشان ہو کئے کران برابر یاران
 کل نندا اس شکر والی جیہر و شام سدا
 شام ولایت جانتا پلیمہ شہر و شوق سدای
 اہلار ان ہزار بہادر جنگی خالد لیکے چرمیا
 جد ہونلن جخصت کیتا جو امیر تمامی

جے حکمہ و شیریں

ہر جے جانب و مسدایا مار پونانوں آئی
 مغزول کیتا تا دو مان تائیں کیون ہیدانوں
 شیر جیل ولید و بدے کیون نکل دوراڈا
 حذو لغہ نام اوہ محض بیٹا تھہ لیا شہینہ گے
 اوہ مرتد منافق بہار کی بھڑیلان کرمانولے
 شیر جیل کاتب سرور تھہ جسدی فیرو لگا
 شہر بہادر دی فیچا نب گے بہادر و دونوں
 مسن بہادر بابل ماجر تھہ طرف سدایا
 اتے کافر لایق دلے دیسانوچ خرابی
 کرمان بھین پاک تمامی مار شتابی بہرا
 سوید اوٹھایا مقرر جہا اوہ اصحاب حضور
 بھرانندی سوار می دتی دشمن گھیرا پایا
 وہ نشان اوٹھایا آنا بیدارین سفیلے
 تاکید کیتی ایہ اوسدی تائیں جنگ حق کوٹھیا
 عمر و ابن العاص جو واکل اندر شام تدارک
 فلسطین جو شام ولایت جا گھیرا اوس پایا
 ابو عبیدہ دی حوالہ فوج ماجر انصاران
 ستالی ہزار بہادر جنگی ورج شہر لگائے
 سہر امیر قایم تیری ہور بات نہ کائی
 میر فتح حجازون فارس و اراہ پھڑپا
 باندی ارمی نصیحت کر دے صدیق اعظامی

جیڑے منکر ہووے ذکا توں اوہ پیر بنیادان جو ہووے مرتد اعرابی چھوڑا سلام دیتونے توبہ اوہناں قبول نہ کائی جو کافر بنکاری واجب قتل ہو نہا نوں کرناں جہان شاخ نکالی ایہ حدیث بنی فرمائی سچ و جالانوالی ابو ہریرہ لے توبان ایہ گواہ سہلے	قتل کر سو پھڑا و نہاں تا بنی امیر اویں ہزار مسلمان جو او نہاں چلے قتل جا کیتونے طلحہ دی و سچ تابع ہووے موزی کتہ بہار ہر اک عوی کرے رسالت از سر شیطان سالی نقیہ جوان کرین عوی کفرون شہرک جالی قتل فرض ہو نہاں کرناں جو کافر ہتیاک
--	---

عن ابی ہریرۃ ان رسول اللہ قال لا تقوم الساعة حتی تقتل نساء عظیمات کون بینہما
مقبلة عظیمة دھوا و اجدن حتی یبعث جالون کذابون قریب من ثلاث کلہم ینوہم صانۃ
رسول اللہ دیگر حدیث عن ثوبان قال قال رسول اللہ ارفع الیف فی امتی لا ترفع عنا الیوم
القیمۃ ولا تقوم الساعات حتی تلحق قبایل من امتی بالشراکین حتی تقبذ قبایل من امتی لا ورنما
و نہ سیکن فی امتی کذابون ثلاثون کلہم یتعزم اندہ بنی اللہ وانا خاتم النبیین لا بنی بعد ولا
توال طایفہ فی امتی علی الحق ظاہرین لا یفسدہم من خالفہ حتی یا ادر اللہ ط ط ط

ام رملہ تے سچا ج کیتی اسود عیسی بارو او نہاں شاخ نفس و فی خاطر دلون ایہ بنائی ہو ربات تھہ نہ آئی دین اسلام و سخا یا قتل فرض نہا نوں کرناں جو اسلام لیا وں ایہ خمر الطعرب لایت جیکہ پیش سد مانسو اول لودہ اسلام لیا ملن جو ہووے بنکاری	اے سیلجہ کافر کو تارو ہو یا سرکارو جیکہ دعوی کران نبوت تابع ہوگ لوکائی جنت نعمت ظاہر چھٹی دوح واسیر پایا تا ہتیار نہ تسان او ٹھڈی ستاوہ چھو تاوا فارس شامون مصری توڑی مشرق منجھو تا فیر خبیہ دیہن سیا نوں چار دربان سہرکاری
--	--

جس قبول اسلام نہ جزیرہ ہرک مرون بھنے
 کرنے پیش جا سوس دانہ کیا مقالہ یارین
 باری سوج کھید شطرنجوں رخ پیادہ فیلوں
 ہر نصیحت کران تسانوں غافل ہونان یارین
 جو احکام شریعت والے کوشش فرض ہوناندی
 حسی سمجھ صاحب پیغمبر گز ڈولوناہین
 جیکر غفلت تسان کنتی وانک یہود نصارا
 قایم رہناں عرب لباسوں ستاہہ پکیرا
 آوی جے دکیل کفاروں ہر دم کرنی نرمی
 شتر کر دٹ کیہری بیٹھے نال تحمل باتان
 دور اندیشہ سوج کرہین صبا جوابہ الون
 بس نصیحت کافی دانی رخصت بھالے
 سرخ سیاہ ہو رہن زونالے جھٹکے
 بنھ گھٹان دل ہا وچ ہیکالے ناگتہ ٹے
 گوئیہیر پنجال تروٹا سادون گہٹا پڑھیان
 کالی رات گھٹا کوچ سجلی جیکے نال مودان
 چھن چھن چھینے دین دوماں گچ پتور آوتے
 تہون ناد پھوکے فقر دان چھوٹی تارستان
 تھر تھر کہنے دھولن سچا راتوبہ توپ پکاسے
 دہن گھوڑی دہن گھوڑیاں سچا بیکلامی
 اول قصہ اسعد علی سچا رتم کرارہین

نافرستان جنگ مچانان یا حنے یا بنے
 تسی چڑھ پیلو اوہ مہر لپے آپے شہراون
 جیہڑا مہرا اوہ اوٹھاون چالا اوس و لیلون
 کر سو سستی جے اسلامون ہر سواندر بھانین
 مت کر ہو دڈیاں کالی دولت رنگ یکہاندی
 اسلام مدار تساد و اوتے رتبہ شان گلہین
 ناگنان ہر گز ناہین نہ اج بنی نمہارا
 اسی نسل سخیلون رتبہ شان و دھیرا
 جے اوہ کر ڈی سخن آلا و تسی آؤ گرمی
 تارو سوچو سخن اونہاندی مت فریبی گہان
 ایہ نتیجہ طاہر موسی ہرک بات خیالون
 ہوا میر سلامی چلے پیش شان کگلے
 اوٹھے پرے بنہ برابر شیر مہیلے وگے
 ہٹلن دی ہنر اہ نہ کامی بازار اولادون چھوٹے
 کھاٹھان بھد وریا پٹے نوری کاگنان پھیران
 دوسو دھوسن کچے راہ دہر ساطرم طہور چھوٹا
 جسد مہمتے ہتھ دہر یا سہرا فیم جھوکائے
 جسد نور و تاکھریالون شیر کہنے سن یارین
 اج فلاوان چین لے دیسا فوج سدائے
 صفت ہوناندی لکھنہ سکان عوی خاص غلامی
 استحقاق بکچھے وابداری قدم پیش ہونین

در ذکر اسود این عیسی وقتل شدن او

اسود نام عیسی دابیشا مین ولایت رهندا
 قتل ہو یا وہ بنی زمانے عرضی بچپون آئی
 سٹ ہزار منافق کا فرش لال اور چکتے
 سرور عالم نام لکھیا جانب بنی حمیران
 اسود موزی نگڑا ہوا کرسمیان سپاہیان
 شہر صفاتے جھنڈو لگے بولے پڑو ماہان
 دو دہران پڑان جہاں کھول نشان نگیلے
 بھاوین مومن بھڑو کیسے تیخان ہر وکھلو
 وہ لکاران بے بہادر کیتا میل جوانان
 شراباذان باشہادت جنت طرف سدایا
 قبضہ کیتا شہر صفاتے نالے گرد و اجیون
 نام لزانہ اسود آلا ایسر نک زنائی
 نام فیر و زنجیر انجہای ساری راوی کہندی
 اسود مال کر دی تدبیران معاذ جیل کے خبران
 حضرت معاذ کر دی تدبیران ہو یا دل اکھٹا
 ایسر اول ستا پکائی بے وکیل مچالے
 اونہان کہیا اسی قایم لڑسان ہندو
 کہیا لزانہ وقت غلامی ایسر دیوار جنوبی
 ڈیرا دہرسان جافلائی سد مارا کشا وہ

دعویٰ اسد سالت کیتا واقعہ طبری کہندا
 الوبگر دی مچ خلافت تاکھیا مین بجائی
 بھی ابلیس آبا کا تاج خبران شرب لکے
 شہر صفاتے دما داکر نان بارو پھر خنزرن
 الا صبح اوہ مارو مے چڑہاوانک قصایان
 شراباذان شہر دین چڑہیلے لشکر وریان
 شاہیر شیراندی بے بچکر کن ہرواندی مونیلے
 کافر اسود عیسیٰ دالے آن برابر سوئے
 لون آئے مچ غازی آہو یا بازو شیطانان
 فتح پڑا سودی ہوئی شہر صفاتے آیا
 شراباذاندی زوجہ صلاح نظر بد گواہیون
 اسد اسد نہ ہرگز چلیا کی مین کہان زبانی
 اوہ قبیلہ اندک بسہ شہر صفاتے رہندے
 دسو کوین صلاح تادی قتل کر مین گہر
 بنی حمیران کہک کیتی سٹان کہہ سٹھا
 داد دیہ ہتھریس بہادر نگری ہو دن نالے
 بھی لزانہ نال صلاحین مزان کچھ نالے
 اندرون نقس مین ہلادان اوہ ہو کہ بخوبی
 تسی نال مڑو ہتھار ان آگے مین آمادہ

محکم جہدم بات کھرائی اندرون بہن بگانی
 بسم اللہ پڑھ اندر وڑو اول منیر و ناگامان
 جن حرامی حرکت کیتی کرے سرور دلیری
 خنجر واپس دہرتی ڈگا سر جہا کیتونے
 تا اوہ قہر سب اٹھلے سسٹیا چڑھ دیواروں
 کٹک گمیران الہ چڑھیا ڈکھا جہا کفار ان
 سوچھے پکڑ ہونا تکر کیتی گھیرا پا دلیران
 ترے دیہاٹے سوتوں لگے کہیا شاہ رسولان
 فیروز ولی واپس تیناں ساتھ لڑا دتا
 خیر سرور لد سدا و خبران شہر دینے
 ابو بکر دی برج خلافت خبر اسود آئی
 سارا قصہ ختم کیتا اسود موذی والا
 حضرت خالد فوج اوڈیکان سال فوج اٹھاوا

ایسیر یاران بہت کیتی بنیان راجہ سائی
 چراغ اوٹھایا جان لگا آیا جن تدا مان
 وال لڑا زہ پکڑ کھلوی جہڑیا کھا ہندیری
 اللہ اکبر والا لغو فرصت پا لیونے
 دیکھ کفار ان دل شکستہ سدا آیا سرکار
 ٹٹھے موزی چھوڑا سباباں کچن جامی بدکار
 پاک بنی تے گیان خبران سی فتح پڑ شیران
 اسود موذی راتی مویا ٹولہ روچھولان
 موی اسدی فوج تمامی کڈھ داغون پتا
 چار مہینے اوس حکومت بعد موت کینے
 ایسے خاطر تا ایہ قصہ اسجا لکھیا بھائی
 طلحہ داہن ذکر اٹھاواں بد و کر ورتھالے
 طلحہ دعویٰ کری نبوت اسنوں بار بھجاواں

در بیان ذکر طلحہ اسدی شہادت حکمانہ و حضرت طلحہ

یاران اوہ نشان بنائی میں خود لکھ سدا یا
 خے نزار بہادر جنگی جادے نال گوکائی
 بہر شیران بہر برابر چھوٹے باز شکاری
 چھروا جوین شیر قلاچے ایوین قوم نوٹھانے
 کر کرناز معشوقانوسے دس ہندہ چالان
 باغیر طرح میں سیانوان دھیری جیش کھانے

حضرت خالد ابن لیدون مہر مہیشام ٹھایا
 دل سارا انصار مہاجر ساون لکھ وکھائی
 کھوڑی چلین تیز موایون جن باز اندی تاری
 باغیر جیش ہڑ پھارون آون تھری جانے
 لاکھوتر کہان بازی یا موراندیان پاکان
 دیکھ مہمانان امی ہوو حضرت مہر منانے

آپے گھوڑی دہن اونہاندی چیر و روشن فری
 چیت و ساکھون چڑیاں کانگان جت و لاچ آو
 اک عکاشہ یار پیغمبر قیاس ثابت اجا یا
 مہم کھلوتے تھے واکان جہدم اکھ ملائی
 تافیر حضرت قیس عکاشہ کہیں طلحہ تائیں
 اسی ڈھونڈاؤ پھر دی تیری نظر تیری ہنگاروں
 ایہ گل کہے تلے نیری یار پیغمبر دو دین
 ویکھ طلحہ ہو یا چیت ایہ گل آکھ زبانوں
 گھوڑا پھیر دتا لکار اسلحہ موزی تلے
 عکاشہ تے اوس کیتا حملہ دل یون گرواوا
 فیر طلحہ سانگ لاری گرو عکاشہ ہو یا
 چھوٹے دو دین شیر بہادر سلحہ قیس دوالے
 قیس قیس دوسرے تھے اوس شہادت پائی
 شہید کیے دوان تائیں کافر گھاگھاٹان
 وکھا جہدم حال شہیدان اکھین نیر پلے
 صبر باجھ نہ چار کوئی لشکر لٹھا و ہرتی
 سنگ عابین حق اونہاندی یار نامی رونے
 جے عکاشہ سدا یا اسان خبر نہ ہوئی
 غضبوں شیران جاپان واکان پاتیل نگاروں
 عدی نام حاتم دیشاٹا مل نال سپاٹا
 جے اج صبر کر ویکھ جیو ااند رقوم سداون

بین صدقہ میں صدقہ حقوان چہ صاحب حضوری
 اسدی جدان نیری آیان پھر ویش طلاو
 مھوڑا پیند اکیتا شیران دشمن ہونہ ویکھ یا
 دشمن ساگی اوہ طلحہ سلحہ اوسداجھائی
 رکھ ہتیاران جو سلامی ورنہ سانگ اٹھائیں
 ساڈی تیون خبر نہ کائی تھے کرساں ہتھیان
 چاواکان لاڈی چلی سہے تھے او دین
 سٹ ہتیار سلامی ہووان نیہ میری شان
 اتے طلحہ واک بٹیا اول سانگ اٹھالے
 پہلی ضرہ یون گیا جہنم کافر موزی یادا
 لے عکاشہ ایہ تھے میرا جگر یوندی کہو یا
 پاشہادت گیا عکاشہ قیس حور حوالے
 روح مبارک دوان جنت خالہ خبر نہ کائی
 لہو شیر اندا بے جاری آئی فوج تداوان
 عوض ہوکاوان کہندا خالہ غضبوں ہوکیان
 ہمارہ پڑہا کر کے دفن اکھ برابر ہرتی
 یہ دھوڑا صبر لوالہ دل جدا یون ہونے
 قسم خدا دی اج مخالف جھڈسان ایشی لکھی
 ملجہ دی وینج سترے تھے آمانہ ہنگاروں
 تلکد اگے عرض ملن کر مال کھلتا راما
 وینج نصیحت کران جھولان ہنست نال ایشا

شاید قوم میری لاج حضرت بوری و آوسے
 خالد کیا بسمل رخصت عدنی چھسدا یا
 اونہان کیا ابو بکری اسی محبت نہ منان
 تافیر عدنی غصہ کھا کے چڑھیا مار پلا کی
 شیر مرلیے خالد شامل تری ہزار اکابر
 تسان طاقت اونہان بمقابل سبھ بہادر جنگی
 کنب گز اوہ گلان شکے ساری عرضان کو
 عدنی جاتا نرم ہو کر کفرون بانہان بداری
 ہو سلامی خالد کے تائبے لون بجانوں
 جہنم آ کے داخل ہو یا ہے قبیلہ نامی
 ہن نبی سلیم چالے امر ہو گئے حادان
 رخصت لیکے عدنی گیا اوس قبیلے اندر
 پرہ بند سلامی دتی داخل شکر ہوئے
 ایہ جہان عدنی ہو یا بنیان خالد حامی
 خوشیان اندر مات گذاری فحیر اوٹھ سوئے
 کمران کس محتاب کھلو گھوڑی سندھ شکار
 پرہ ہزار ہا اوٹھے فرشتے بیند اسلے
 مار ڈھول مہرے چ ماٹھان بوندی تک کھان
 پرہ جنگ تیاری دل ٹٹے سن مار
 عینہ اوسدی مدد چڑھیا سلیم کا بجائی
 ارٹھ گز گیا شیران چڑھیا غصہ لیرن

چھوڑ رفاقت اسد بوالی کے سیس نواسے
 قوم کردی جنگ تیاری پنج اُسے دھمکایا
 دوزخ بھا قبول اسالون ایہ تھہ اوئے کنان
 اسی قوم کچھ دس ش میری ہو سولج ہلا کی
 اوہ سبھ سر تادی آون تیغان ہر و ہرابر
 زمان تسان دیان ہوہ ہوسن تیخ فولادی تنگی
 سر چیمان تے اسی سناہین حکم ابو بکری سے
 ساڈی ست سے مرد بہادر ناں آیا اعتباری
 خوشیان ہو یا شکر اندر فضل و ڈار حانون
 عدنی کرد اعرض دوہاری مین سلاسون جامی
 شاید اوہ بھی سن کھلو دن گلان نال ڈراون
 اک ہزار سوار بہادر آیا کرد اوڈا ڈنبر
 پنج ہزار بہادر جنگی کھول نشان کھوے
 دو دہر الفوج جنگ ہو یا ورنہ قتل تمامی
 پرہ نماران سنگ غامین تھہ و مالون بھیرے
 واکان پھریان مار پلاکان نیری سرون اولار
 پھو کے جہنم ناو ملنگان دل غزوان چلے
 ہو دی ترمانی آہے یار بتی ابرار ان
 اوڑن آسہان کھلو تا پیش نشان اولیے
 ویکھ دلیران صبر نہ رہیا خالد واکان بھائی
 رخ ڈالان سہنے لکھے کرنگیان شیرن

ہر دو فوجان لکھوایاں پیر خجال تروٹے
 تول ترازو جنگ رہیا شیران تھو اوٹھائے
 یا اہ نہر پے موج اتر یا اوہ شیر پیاٹون
 جتھون خالک پیلے مہر سدا رخ اوٹھائے
 وج اٹھائی اوہ طلحہ مچھیا وج کنا سے
 عینہ آیا خبر ان پوچھے امر کوین ہر کارلنا
 ووجی داری تھی داری عینہ آن بلا سے
 طلحہ کہند انارل ہو یا حسبہ رائیل اکابر
 ایہر وسان گل اک بھی اتر ہو یا رحمانون
 عینہ کہند اہس کرہین اوہ فرشتہ نوری
 بات حق تیرے اک ہوسی کر سین وطن جدا یان
 ایہ گل کہے عینہ ٹھٹھا مار سدا شریکان
 لکھ طلحہ وارج کا ہر ہو یا ایس سدا سے
 اسان کچھ عداوت ناہین ایہ پیرال قرشیان
 ایہ گل کہے عینہ ٹھٹھا قوم ساری ہمرانان
 عینہ والا شکر ٹھٹھا قابو کر ہو ستانون
 کچھ دلیران کان چا پان گھیر کھلوتے اوہین
 شام ولایت جا کے ہیا حضرت شمر زمانے
 عینہ داسن فکر کرہیں ٹھٹھا تال پان
 قابو کر کے دسون ٹھٹھا جانب شہر دینے
 کہی ماروجی دل تربت چھوڑا سلام دیتوئی

دو دین شکر جنگ کرن فوجن آپس اندر جوٹے
 تلا اندر اوہ چھین لے دیسان ج شرا
 دل کفار ان کی پڑکینے ایسے مارون مانن
 صفحہ صفحا ہو صفحان جاون عینہ قدم چاوک
 پاسونہ پکھ لکھنا یا وحی رب اوتا سے
 وحی نہ لے نازل ہو یا زور کر ہو تلوار لانا
 کیا کچھ ہو یا امر سرکار من فتح کبریا کو
 تول ترازو جنگ میدلے دمان اٹھید ہر
 یادگاری اک ہو اسادی کلان شہر جہانن
 یقینون خبر ان آن لے چا و مارین دم خنوی
 ابو بکر بن غلبہ پلے جنگ نہ روٹنا پانا
 چھوڑا وائی کر ہو کنا را جکوچ لگیان نیکان
 آپ ٹھٹھا چھوڑ جنگ چلے سر کو بیکانے
 عمر سعدی کر ہو فریبی آن کو یا باخوشان
 ایہون تادنا کہ شیران خالک کہیا تادان
 اسی طلحہ داؤل روکان ہو یا کی تسانون
 ٹھٹھا چھوڑا سباب طلحہ بی بی خاوند دوین
 توبہ کیتی موسن ہو یا سو یا نال میلے
 قید کیتا پھیر شیران سنون پیا نیکان پان
 ابو بکر نے مافرا لایا سے بدعت کہینے
 دین اسلام نہ چنکا لگا اُس درنگد کہتوئی

تافیر تو بر او سنے کیتی خاص سو ہر والی
فتح پا اچھابی چلے دیہران نظر ان اگے
سٹ سٹ او سد نیال او چکا مار یا گیا میدان
اتھین پچھے حضرت خالد جلیان پش مہارنا

قتلون پچھا رخصت کیتا شاہ خلیفہ عالی
اُم رملہ نون موچھے کیتا بات ساو دل لگے
ہر شی او سد ہی مو من بند کیتا جس نے
بنی تمیم میں ولایت لکھیا وچ اخبار ان

در ذکر قتل شدن مالک بن نویرہ را

جس دم خالد پچھ جلیان پا فتح رنڈ کیتا
اونہان کہیا ابو بکر و سائون سکم نہ اگے
بسم اللہ میں زور نہ کوی جے مینون ہر داری
مالک ابن نویرہ مشرک سنگ سحاح کیوں رلیا
ایگل کیکے صیف اللہ ٹریا گیا اگا مان
جس دم ہنزل و جی اوتے خالد لیتھے ڈیرے
اسان اوڈیکو جس دم آوان کر سان کوچ اگا مان
لیتھے جس دم میں ولایت اندر بنی تمیمان
جس دن جا کے خالد لیتھا بنی تمیم تمام
کہندے رستہ جیڑا چھڑا اوہ قبول و باک
ایہ سحاح بہون کیتی کافر مارا ایمانے
فیر اسلام اونہان دا چنگا ہو یا آخر توڑی
دنج جزیرہ اندر بیٹھے سندید زماستے
رے مالک جس دم لیتھا خالد فوجان چھڑا
دس دن جس دن حاضر کیتا کے ابن نویرہ

شکر جو انصاران مالار ہیا پچھے چو پیتا
خالد کہندا خبر جا سو سون ساری کیوں لگے
بنی تمیمان و سر جلیان خبر مینون جتباری
اسنوں جا کے کران بہت شہر سارا گلیا
شکر طے مہاجر شال سہ انصار پچھا مان
فادتا انصار و گایا دنیا نہ اکیرے
شکر جدا یا انصاران دہریا قدم گامان
مالک لٹھا جانب خیر دسے خوف عینان
بھاوین اوہ آہی تر و فرقہ ہو و دیکھ سلامی
سچ چیمپ بیکر اک محمد پچھیا سر جن ہاے
مال سلیمہ رنزان لایان بد فعال شیطانی
سحاح شے خبر ان نٹھی سمت مینون چھوڑی
قوم او سد ہی آموں ہوئی دشمن راوی دانی
خیمہ دلیس چلے لہ ہا سنجہ آندا پا پریان
صیف اللہ او سون کہیا لے مالک پچھیا

مال سجال کیون متاچکا و ساتھوں جو کناکے
 اوس کہیا میں بن چھڑیا تا یم ایں سلامی
 اول سخن کر ڈی ہوئے نرم مقال دوباے
 وج مقالان نال تکبر کہیا اوس ہتیاے
 ایں مقالون خالد کجیا اگ لگی دل سینے
 ثابت ہو یا ایں مقالون جو اوہ صناہاے
 مار شاو کیتا ایہ خالد اوٹھ صرار کھلویا
 دویم روایت حضرت وقدی میں اوہ لکھ لکھیا
 جدیہاڑی قیدی اندر کر کے نال نہجیران
 خالد کہیا گرم کپڑے دینے جسم ہناندے
 قتل کیتا مالک تائیں قیدی ہو جو تلے
 اگے پافراخت بیٹھے قتلون یار تمامی
 مافر حضرت خالد کہیا رب چاہی سو ہوے
 تیجے ہو روایت آئی اوہ دل سان منگے
 مالک دی اک عورت تہا ہی لیلی نام بتا دن
 مالک جانب بوسدی تکیا اکھیں نہر ٹاٹا یا
 اسدا حسن نہ دشمن تیر کفر قینون ہو کر دا
 حاصل ختم کلام سویری مالک قتل ہو یا
 جا فریادی شیر ہو یا اوہ متمم سچا را
 جس دم ابوقتاوہ آیا تلے پت عرس دا
 تافیر خالد طلب ہو یا اندر شہر مدینے

ذکات نہ دتی امر رسالت امی پالی ہتیاے
 ذکات نہ دتی غفلت کیتی پھر داسا نال ہی
 ابرقناوہ پت عمر و مجلس اندر ساکے
 اسی خالد پھر لوین کہند صاحب پیش تلمے
 سیف اللہ کہیا دوبارہ ای بخت کینے
 تون مرتد حرامی کافر نہ اوہ بنی تمہاے
 ایہ روایت طبری اندر مالک قتل ہو یا
 شاید بات درست ہو و خالد نہ سر لاجوان
 رات یی تے سردی لگی با یا شور شران
 کچھ صرار ایہ سمج نہ آئی تیجان ہو اوہ منگے
 شور پیاتے خالد آیا کہیں روایت والے
 خالد ہو حیران کھلوتا بھی عجاب تمامی
 بندیان ہو روایلاں ہوون گ تفسیر کھلے
 شاید کسے منافق تہمت دس لگای گے
 بہت شکید عربی لایت بند کتابا دیون
 حسن تیرا ہے قائل میرا تا خالد فرمایا
 مال سجال کیون متاچکا و منکر صناہاے
 اوسدافیر حقیقی بھائی اوہ سن اوٹھ کھلویا
 صاحب امر اعتبار نہ کیتا بو بکر شمارا
 اوہ بان آن گواہی دتی جو نکر چال لہر دا
 حضرت عمر زنجبیل استے نالے بارنگینے

خالد حیدم گیا مدینے لاوے تا ہتھیاراں
 حنجر کمر جہر کردان ظہر کٹار نورانی
 ہتھ کھبے وچ سہلہ پھریا تھہ سیا پاگزوں
 اتے تیر آسے لشکائے پکڑی پچ دووالے
 حضرت بلال اشارت کیتی تا اوہ مسجد آیا
 صاف کہیا میں ظلم کما یا لیلی پریمی یا ہی
 مالک بدے تینوں سولی فعل مندا تین کیتا
 کہندا ولوچ ابو بکر دی سوسین نشا ابون
 شاہ عمر جد جاون لگا کرے بلال منا ہی
 حضرت عمر جس کر پھین ہٹ کھلوتے باہر
 اصلی گل کر خالد والی ہو پاپیش سلامی
 ابو بکر انا کیتا قتل مالک دی پرون
 ایس پر ملا مت کیتی عورت مالک سندی
 ہن توں بخت ہو ساھتین شہر یا مدہ جان
 خالد ہو سلامی چلیا تھہ قبضے تے دہرک
 نہ گل تدون خالد کیتی دتے چہر و میا
 تا فیر حضرت عمر معظم مسجد اندر آفے
 خالد آیا پاس تہا دی معاف گناہ اوہ کیتا
 کس سببوں ایہہ چھوڑکاراوس اسانوں بیان
 تا منہم اوہ شستانی عربی شہر آلاوے

چہرہ حیدم نوین بھیکھیا جیون کر تیل انگیاراں
 تیج فولادی کا فراند ہی کمان کیانی
 زہرہ خود سنہری چکے ایہہ تعلیم بزرگون
 شیر خدا وار ب توکل نرم قدم اوٹھلے
 شاہ عمر تاوتے ملیا گلوچ پکا پا یا
 خون ناحق ایہہ جنگین دھیان ایہہ گل لایق ہی
 حضرت خالد ایہہ گل نکے ٹریا گیا چو پیتا
 گل مسکے ترایا ایہہ پکا عمر پکانے جوین
 ہو رسا تھہ خالد جادو امر سانوں بادشاہی
 فیر کہیا کم خالد بنیان لوکاند یوچ طہا ہر
 صاحب مروی پیش گزاری جو مقال تمامی
 شیر کہیا قصور نہ کوئی اوہس مروی بدکاراں
 کیون نکاحی تین بخ لایق ہر جا تہمت مندی
 بسیلہ کافر مجھارا اوہس امیر اوڈاوان
 گون حضرت عمر بلایا پیش جابین گل کرکے
 شریا گیا شیرا گان شاہ عمر نے تنکسیا
 بیٹھہ دوڑا نوں ابو بکر دی گے سخن آلاوے
 میں تیر اسدیا اوہس نوں ٹریا گیا چو پیتا
 خالد دی سرخون نہ چڑسیا یا تیم خطایان
 مالک دی حق ایہہ مرثیہ لفظ ہندی اولہا

جیونکر قطب شمالی گردی دو تار و زماران
ایہ چھو را خالد پایا کر نکلیاں تلواران
خطبے ہو دی خالد کو لون ہن حبیب قمر نون
مین تلوار میان کش کر سان غالب خالد آیا
کر سان جا کے ذکر آئیر دست لگے ایہ ہکا
خالد نون معزول کر سیاں تا ایہ ظن سیاوان
نال سید جنگ مجاوان گون ایہ حکایت

تے اسی دل کریدین پھر دی سانچ باریان
ہن ہن ہیا نان اکیلہ ملی رات جیادون
یو بکر بیت شکے کہیا شاہ عمر نون
وہان معاف اگے کیون کیتا سیف اللہ فرمایا
شاہ عمر دلا زور نہ کوئی ظن پیا دل بچا
در عہد شاہ عمر دی شام ولایت جاوان
ہن ایہ خالد رخصت ہو کے ٹریا مین ولایت

در بیان قتل شدن سید کذاب فتح یافتن امیر خالد و قصہ عراق را

واگ ادٹھائی لے دل شیران مین پھریا
شر جیل شکر عکرمہ آسے ہو آسا وہ
تافیر خالد چایا بیہ طبری سند لیامدی
جمہیت آہی کھاران چالی ہزار توڑی
اکھاران ہزار برابر ہو مین وچ صحابی
حضرت شرجیل بہا و رہے تھین ہو ہر دور
شرجیل دی تھہ لگے کیتے بنجہ درست
چالی مشرک بنی حنیفہ قصہ کھول اگامان
اوس ماجھیون سچہ قتل ہوئے آگے ذکر تیرا
ایہ مجاہد نہ قتل لائق اسے خالد سرکار
واہ واہ دھنگ ایان حاسان کر تھن سیر

خالد سبدم رخصت ہو یا یار پلا کی چڑھیا
وینج یا مہ لاؤ جھنڈی دیکھ سیدان کشادہ
عکرمہ اول بھلج ادٹھائی تاب جنگ آندی
فیر عکرمہ جنگ کیتا فوج صحابان تھوڑی
ہوئی فیر امرا اکٹھے لیکے جھنڈی نور سی
محکم خالد بکر جمہیت گرد طلاوی چھوٹے
سلیحہ دی بھی پھرن طلاوی ہر جا ہوئے چست
خلد پیش لیا سڈ بکان کر کے بکان بان
نام مجاہد اکسج او نہندی دہش مند و دبیرا
بقیدیاں تانین کو مخا جدم بولیا شخص مرورا
دشمن مجاہد و دھیرا یو چھپتوں تھیرا

یہ خاطر رکھیا اُس دن قتل مجاہد نہ ہوا
 رات دہی دن روشن ہوا لگی سٹ نقاسے
 پردہ پنجہ برابر اوٹھے بسم اللہ پڑھ چلے
 سبے حضرت زید کھلوتا یکے شتر سواران
 کھپے سبھ اعراب کھلتے مرد ہو اعتباری
 جم کھلوتی گھٹ اسلامی محکم و انگ پھاڑان
 او دون بنی حنیفہ او کھچھے گھٹ و ہیران
 آہون ساہنے جھولن جھنڈے صفایا ہیران
 تدم و ہولیاں ڈھول گھڑ کاڑی ہو کر مارا لنگان
 دھوسو دھوسو گر پھر دھوسو شتری میل کے
 تیغان ہرو بہادر تھے لے ڈالان ہریان
 اقل غلبہ بنی حنیفہ دیکھ اعراب ترٹھے
 آخر مل اعراب و باسے جہان بھل جاوٹھائی
 اتے اوہ رحال منافق سپہ سلار کفارون
 ہو محکم بنی حنیفون بگے جھنڈے والا
 غیر حضرت ابو حنیفہ اوہ عتے واجنیان
 پاشہادت گیا تیرون رحمت مہاجر والا
 تافیر سالم دوڑتانی اوہ نشان اوٹھایا
 جھنڈا تھکے بھرج پھڑیا قائم رکھیا سالم
 تافیر چھاتی نال لگا یا کالاجھنڈا نوری
 پاشہادت تریا سالم لٹھان سہرچ چائے

کرسان اسدا ذکر گیر جد سیلچہ مو یا
 پڑھ نمانان چڑھی بہادر کھول نشان اولاسے
 جو رجاعتان شیر کھلوتے جبل تمامی بے
 مہری تیر انداز کھلاکے قلب ماجر انصاران
 قالب خالد مل کھلوتا نامی شیر شکاری
 کالیان گھٹان نظری آدن بگاڑنگا جابران
 ماہر پابل نہ کھلوتے بد ماہر شیریان
 عین مجازون ہرو گھٹان مل سیدان کھلوتیا
 چھن چھن چھینے دین ہائی پی پیلے ہنگان
 پوہن ملے جسم چوٹان شیراندی پیر پڑکے
 چڑیا غضبے ت لنگان لٹ جاعتان پیا
 قدم جہیان نہ اصحابان ہوئے فیر اکٹھے
 حملہ کیتا فیر اصحابان یہ شہادت پائی
 ایسے حملے اندر ہو یا زید دی تلوارون
 عبدالرحمن تیرو گایا تا سو یا منہ کا لا
 لے تھک جھنڈا مہرا ہوا حافظ و ڈاسنیان
 اول ڈیڈ اوٹھایا جھنڈا بعد ایس ہقالہ
 تاجا بازو سالم والا آن کھنار اوڈایا
 دوجی داری کھیا بازن آن اوڈاون ظالم
 کفاران اسپان لنگان گامر حضور
 تافیر ثابت و اک اوٹھای پیش نشان بکھلے

ایہ بھی پاشہادت شریا چڑھیا وٹھنصاران
تھر تھر کنبے دہول سچار اچھوٹے دل نمران
گوشے میل کمانان چڑھیا تیران ٹھہر پکا
گدزان بیر نیچال تروٹے سر نہ کرن پہارن
لے لنب کڈھی تلواران عبد چھیرے ہو یا
اج زور اچھوٹے دیکھے تاپین عوی کرے قولادون
چڑھیا گویا پڑ خدائی فوج مجیب سردالا
سبھے اوہ اصحاب پیغمبر تیغان غضب آلی
جے ہوندون تین اوسد اڑی سمجھ لیندون
اوہ سلیک کافر موزی لکائنس دیواسے
پچھون آیا ابو وجانہ شیر بہادر نامی
شیر تیرا کیتا جد حملہ بھلج کھادی بدستخان
یاران ہزاران ہو یا چہرہ کا فر کوتانامی
باران سے برابر مومن جنت داخل ہو یا
باران سے دیو چون دس خاص صحابی چالی
ساڈی چار سو برابر حافظ خاص قرآنون
ترے سٹھ مہاجر سو ہنارہ بہشتان جاو
کئی ہزاران زخمی ہوئے علاج مرہم پٹی
ڈھکان لے تے جس تمام نامہ لکھ پوچھا یا
ہو سلامی کھیا کاغذ رحمت رونق چہرے
جبارا صبر با جھنہ کوئی رحمت سر شہیدان

بھی مہاجر جگر پیغمبر لٹھے دھلکاران
نخنر محمد بہر مو کٹار ان دس تالشے کردان
تیرے رشتہ دیکھ بیماری غضبون کھان اول
سٹ مارن لککار بہادر زور برابر باوان
ملک الموت فرشتہ نوری ہو حیران کھلویا
اتے رستم سام نریان کنین پس فسادون
دیو پری واماں تروٹان سگے کرنا لا
کون جھلے کڑ جھال شیران تیری یا کفر تباہی
کیونکر اوٹھے جگر پیغمبر گھر شیطان سیلے
وحشی ساگی حریرہ واسیا چڑھکے باغ کمارے
دہان ضرب لگائی ہو یا تا حرامی
ہو یا سخت جنگ بارہ اندر بلغ درختان
وہ ہزاران بلغ وچالے لکھیا واقعہ شامی
انصار مہاجر تے اعرابی طبری لکھیا سو یا
جنت جانب لہسد نامی صحیح روایت ڈالی
اسیں جنگ اندر پائی شہادت بجز لیلین یازن
ترے پورا کر انصارون جہ جنت یاد
ہو قید بنی حنیفہ سر ہو ہنارہ چٹی
فتح رزٹ ہوئی اسلامون قاصد شرب آیا
پڑھیا مطالعہ نعت پیارے رنگا داغ دھیرے
شہر بدینے گھر گھر ہو پان پس فتنی یار جبار

بنی حنیفون کے نالی آئی حیدر و حق
 نام مجاہد میں لکھ سدا یا سدا سدا
 ابو بکر تے گیان خبر ان ہو رکتی اک شادی
 تافیر عصفے ہو کر بہین لکھیا صاحب نامہ
 ہو سلامی خالد اگے نامہ رنج ٹکا یا
 کھول لقاہ مطلب سپاہ خونی یار پرتے
 حضرت ابو بکر نے لکھیا نامہ مال غضبہ
 باران سے صحابہ پیغمبر مویا تیرے گے
 تون میں ایہ علاقہ چھٹک کو فارس پس میں
 نلے میں بہن فرصت پائی ایہ عرب جنگا ہوں
 شیر پیغمبر غالب آئے ذلت قوم شہر ان
 پیش مشنے جنگ مجا یا فارس دہل ہے
 ہوتا کید کران میں تینوں جہدم قدم گامان

محمد حنیفہ جسدر شکون نہ کرے قصہ
 خالد اوس رات ویا ہی زیور نال لپٹی
 تافیر شاہ عمر نے کہیا خالد وڈا فساد
 خالد جانب ایہ تھر سرائی صد طرف میانہ
 سیف اللہ لے اوہ نامہ چم اکہین تے لایا
 بعد سلاموں ایہ نوشتہ دیکھ سنیا ہوتے
 یلی تین نہ لگی جنگی ہو رکتی تاجھبدی
 روز نوین مسکن رجا دین بات کوین دل لگے
 آتش پست سجھ مجوسی تیغان بار ہی جانیں
 پنجاہ ہزار ہو یا مردان صاف عرب گھاہوں
 شام عراق ارادہ ساوا بدہر لکسا میران
 عدد واد سدی تین لکج کرنی فخر طول نمکے
 جو امیر ملے ایس دیوں لے جانا ہمران

در بیان روانہ شدن امیر خالہ بجانب عراق و جنگ ہر مرا

پا فرخت نلے کولون ہو یا خالہ حیت
 ایہ گل کہکے چھوڑیا نہ اکھ عراق ٹھاٹی
 ایہرا نہان دوان امیران ایہرا دہ آنا
 اتے عیاض دوستہ جتوں اتوں ہو کے آوے
 سیف اللہ ہو سواد وں ایہدی راہوں
 رنج ابلتے جھنڈی لای ایس عراق وچالے

کہیا سر حیشان نے نییان لکھیا شاہ دست
 اتے عیاض بدد خالہ جادی فرج کہو کاٹی
 شہر حیرہ رنج جھنڈی لاوان فرج جادی دکھا
 شاہ فارس د اوسجا تھانہ پٹے ما پہچالے
 لے شک شیر مشنی تانین ہر مز جنگ خان
 ہر مز کا فراوس جابر ہند لشکر عرب دوالے

نامہ نوشہرہ امیر خاندان بکانبہ مر کا فر بعد مقابلہ و قتل شدن ہر مر و فحشا فلتن اسیر خاندان

حضرت خاندان نامہ لکھیا جانب ہر مر کا فر
ایس اترون جے تون انکاری تاتینان ہر وری
کا مہر کر بند لقا فہ کبیتا سپار اوتا را
منج ہر مر وری اگے رکھین لے سوغات سلاک
ہر مر کا فر ہن لگا دسان ایس مقالون
جسدن تھہ اساوی لگے پوسن اُسدن خبران
مومن ہووان تاجند بچے جزیرہ تابعداری
سیراج پیغام لڑای فارس خبر پوچاوان
فیرادہ نامہ خاندان جانب فارس سدا
اوسدی کچھ نگاہ نہ پوندی اہل سلمان اوتے
تل حقارت چڑھیا کا فر آرمبیدان کھلوتا
دو جی طرفون سیف اللہ لیکے ساتھ دلیران
ہر و گھٹان بل کھلویان انگ بلند پہاڑان
طرم تنبور چھینے بولن تریانے رنگ لایا
چہرے سرخی پھری جو انان ہنکر ٹھیل گلابون
نشاخی یکڑ نشان ہلاون بولن کسدا وارا
آفر خاندان شریا سدا جو نکر شیر شکاری
ہر مر وری اودہ سرتے لتھا گھوڑا رخ لگا کے

ہو مومن یادہ تون خبریہ نہ کر گلابون وافر
اودہ انصاف کرین پکا کھڑا جتنی نامی
لے شتابی ہو سلامی راہ پیا ہلکارا
ہے منظوری یا پوری دوری وید جواب تھامی
کیا پیغام پوچا یا خاندان اسی نہ اوسن خیالون
فیر فارس و انام نہ لیس مینہ ہنر جڑ طبران
کون ہانوں دڑکن والٹکے دیان ہر کاری
چڑھسی جسد م فوج امیران سکھیل ہوا
اپنی طرفون بھی اک عرضی اہ قاصد کہدا
ویکھو موزی کیونکر واد شیر نہ خافل سوتے
لافان ماری پڑدی اندراوہ ایرانی کھلوتا
منج میدان اوتاری جھنڈی پڑجایا شیران
پونڈی جسد چوٹ نقاری گیان کنبہ جاوہ
پڑ گھڑیاں جے دو طرفون مدیم سداوٹھایا
تینان ہر و بہادر جے رکھہ سید و ماہون
شالیں بازی سر سادی کرنا تھہ قرارا
یا اودہ لتھا باز پہاڑون بدی منارتاری
اودہ بھی کا فر سخت عراقی سپاہی گون اڑا کے

کھنکھن لگا لے تھہ نیز سر پہچاوان داغون
 حضرت خالدؓ پڑہ بسم اللہ ایسا دالگایا
 منہ دی پر نے جھڑیا کا فر دالک پھان
 جسم ڈٹھا حال کفار ان تا فیر منہ خاطر
 ایدون نرا عراقی چھوٹے خونی نیز دالنے
 سچی طرفون شکر قتل نالے فوج ضرار
 مہر پیل بہادر تھے جھڑمٹ پایا فیلان
 گویا شام گٹھا فوج سجلی چکے قطب شالون
 پڑ گٹھان سہن کر کے سجلی ٹپ بدی جھٹھا
 بڈان جد رکن بتیان شعلہ نکلے مارون
 سام نریان مری مزر رکھ انگنت دالون
 گویا دعویٰ کرن شاگردی ہر شیرینی لگے
 جیلا اگر گیا شتر سجون مہرا کیونکر چلے
 تاب جنگ کفار نہ آندی شور موند دلیران
 تیغات اسیان سد ہی کیتی نگارخ ٹکٹے
 بازی چڑ لی اصحابان ہر گہر ہزاران
 لٹ کیتی تقسیم برابر شمشیر ہر دینے
 چٹا ماتھی ادس لڑا یون ساز تمامی سبگے
 ایس دی پیدایش انیون یا فیر کے بنایا
 عمر کہیا ایہ فیلان لایت کم سا دھوکت آفے
 اوڑک ماتھی لے قلد کم بند سنہری

کافر مشرک وچ تدبیران اوڑی ہوش و مانون
 کافر ہوش نہ کچھ سمہالی حد اکاس پوجایا
 سیف اللہ سیف وگائی سر خدا ہو جاوے
 دالکان چابان جانب خالد نیز تول تو اتر
 یون تھے جو نکر چریان پندیان دتے دالنے
 کبھی طرفون شیر مثنیٰ دیکھ دھٹی تلوار
 رخ پیادہ خبر نہ کای سجلی تھہ صیلان
 چون دان طبق برابر ہو دیو دیا دھول پوجا
 یا فیر اوسدیہ کیتا غضبون گرم دوکان دالان
 تو با تو بیکاری رستم زال سام تھیلان
 کنب گئے دینگ یکہ لڑا یون حرف نہ کدو باون
 ثونہ مہرماندی فرمانے پتا برابر لگے
 فیلان دی ہن اہ نہ کائی رخ پیادہ ٹھلے
 جسم مہنے وجے کہنے دم لیا کچ شیران
 مہر اپیل اعراب تروٹے فیلان سر جھبکانے
 واہ منظور مظفر خالد حال مندا بدکاران
 اتے تلج ہر مڑ والا گول زمر و بنگنے
 صورت اوسدی یکہ عجایب بارو اکہن لگے
 وچ قیاسان بات نہ آدی گردی جھڑمٹ پایا
 تلج ماتھی ایہ ہر مڑ والا خالہ کم لگاوے
 حضرت خالدؓ مالک ندیان طعنی کرن پیری

پنجاب ہزاران قیمت یار و اوس قلعے دی ہی
 تم ہو یا جنگ ہر مزوالا تریا ذکر دارون
 لکریہ جڑاؤ مونی لکھ دینار کو اہی
 نام مدارا شہر اک نامی فارس حد شمار

در بیان جنگ راولپنڈی یا فتن امیر خاں

جسدم عرضی ہر مزوالی گئی مداین سدی
 کہند اسان اُسیدہ کای عرب محمد والی
 سرچشمے دا اول بندش کرے پکڑ سلائی
 عریان نسج سر اوٹھایا ویلہ بندش اہیا
 قازن بہت عمیدہ لشکر ناا خوشی لے چلیا
 پاس مدارا فارسیند و آکے تنبو لگے
 شیر آبیچا توں کیوں غافل ویری ستر لیتے
 سکے خبر جاسوسان کو لون شیر گجاؤ کرے
 لگی جسدم چوٹ و مانے کتے کک لیران
 پڑہ بسم اللہ پیر رکابے آسن لے سواران
 جامیدان کھلوتے سوہی جھنڈی کھول نورنی
 او دون نتر کفار جاپا چھوٹے لشکر دو دین
 خاک ویکھ و مال لکارا رخ برابر اوٹھے
 کچھ سلامت رہی جو سی فارس خبران کیان
 تافیر کن گھبردی کھلے اول کچھ نہ جاتا
 تافوس غصہ کہا کرین لشکر عرب دیارون
 ہو یا لشکر عدون اکٹھا اک امیرینا یا

کھول لٹافہ پڑپیا مطلب شکایت کہی
 فوت ہو یا اوٹھایا بعداران آکے اکھ ویکھالی
 جسدم پانی زوین جڑپیا غرق تاتھی وچ نی
 امیر قازن کرے تیاری لمان قصہ کہیا
 ملے لشکر ہر مزوالا سمجھ شکستہ ملیا
 آن جاسوسان خبران بتیان سیف اللہ و لگے
 شاہ شمس ملتانی ٹٹھا رنگیان جڑپری ستھے
 ہو یا حکم منادی سندال شکر جوڑ بندے
 ہو مضبوط تیار کھلوتے پاگاتری و شمشیر
 واک اوٹھای طرف مدارا خطر جنگ کفار
 جم گیا جد پڑدی اندر سمجھ لشکر سلطان
 جسدم داوہمہ کیتی تلواران جی نچھو اوین
 پچھا کیتا تینان اہیان کٹھ کر اوٹھے
 ڈر گیا شاہ ایس مہمون ہر جا وہان پیا
 حضرت خاں عد مشاہد آیا بال مو اتا
 بنی بکر نوکر رکھے سخت قوم کفارون
 بہمن جاو دیہ ناوون سدا توہان نار گجا

کافر پنج برابر لٹھا دیکے تاود ہیرا
 دو دین ہٹھان پڑو اندر آن برابر ہون
 بدون کات کیتی شمشیر پلکار دلیان
 چپڈ گوی پڑو تے کافر اوہ کزدی وڈیا بیان
 فتح کردار اتائیں حالہ داگان چایان
 وانگ پہاڑان پڑو اندر فوج حبی اسلامی
 اوودن لشکر فارسیا ندا آمیدان کھلوتا
 شاپش پیاں منھ تھان نکلی لب برابر
 ایس لڑائیون حضرت خاگدوسن قسم اوٹھالی
 ختنے توڑی گھوڑا میر المونگت اوسے
 تافیر قیدی پیکر کرین کوٹھے آب کناسے
 پانی رت نرا یا گھوڑا قسم ہوئی پوری
 فتح پڑی اسلامی مار کھاوی بدکاران

تافیر اوٹھالی گھٹ شالون گجے رعد گھیرا
 گویا مینہ لٹھا ہتھیارین سانگان جگر پڑوان
 تاب نہ مشرک کچھ لیا کچھ دیکھا کچھ تیران
 خاگدوسی تاملی دوائی فارس اندر سیابان
 ایس کافر شہر و دالے نوٹان پنج چایان
 کھول نشان ہوئی اگر شیر بہادر نامی
 دووہڑان لوانگان چایان جیون پختن ہتھ ہونا
 نس گئے کندھیکے کافر پڑی کدو تے صابر
 مین تلوار سیان شکر سان سند پیری آسی
 مراو پوری مران ہتھایون راوی خبر تات
 پانی خون برابر ہو یا گھوڑا چو اولاسے
 باجھ عقابے دے کوئی پڑو چھٹو نوٹ
 کھل گئے راہ ہراک جانب فارس و کفاران

در ذکر فتح شہر حیرہ کیفیت آن

غیر تیرے کیتا و ماوہ و سدھ لوک ہزارا
 بابل بختین ایہہ شو کو مغرب جنگل شام کنار
 تا اوہ ہوئی سارے موہن علیسی بنی زنلے
 صلح پٹھرائی خبریہ ویان مدو گارن کوئی
 اوج حیاتی اکدیہار کھیا شاہ ابرار ان
 شہر حیرہ و نظری آون بھہ سفید سنار

مائیٹ رسیاندار ہندا اوہ علاقہ بھتا را
 اول انہان مذہب جو سی بخیل اوتالے
 خاگدوسم لای کھنڈی جنگ کزدی ولسے
 ہور فصاک لکھ دیکھا وان گل اوہ گذری ہی
 بد میری مو فتح ولسن جواہ شہر کفار ان
 چونکہ دند سگانہ چٹے چو پانی ہتھیارے

ناک شخص عرض گزاری رہد یا مقبول
 سرور کہیا تینوں بخشی سپرد او پوچھا
 محمد و ابن عبد اللہ المسیح حاکم اوس و یاروں
 خالہ کہیا شاید کوئی آندی اوس شتابی
 کافر ایس گلون انکاسی کہندی صلح نہ کرے
 تاخیر حضرت خالہ کہیا میں بھی صلح نہ چاہان
 اندر محلان گیان خبر ان سن کر میاوس
 نشان کرنی صلح پکیری میرا ہم نہ کران
 شاید اوسے ڈٹھا ہو سی مینوں وقت جوانی
 میں ایہہ دیکھ بڑھیا میرا کرسی خود کنار
 اپنی عزت میرے پیچھے تہن سجاو یاہین
 شکے قوم انسا کیتا پھر صلح و چلے
 شریکے سنوں پھرا باہون لڑی ان مکاران
 ندو بیان ہو کر لے شادی سند لڑکی کوئی
 اوس کہیا ایہہ بلوں و پیرا وہ ہویا نکاسی
 شکے کردی لوگ مدست کیتی تہن نادانی
 جھگڑا کیتا اوس و باری شرط میری ہتی
 امر شریعت ظاہر اوتے باطن اٹھ جانے
 ایسے ساوی ہو من آہی واقف نہ تعدادون

اوس کا فروی مٹی سندرینوں بخش سکوں
 ہویا کا غدجدون بخشہ تا اوہ شخص آلا سے
 و تکریم کی مٹی تسدی بخش مینوں مہر کارون
 مٹی اونہان لگواری سچا ایہہ سحاری
 ایس بھٹین وہ حجالت تاہین ہدی گے مرے
 پاک بنید امر نہ منان کی ایہہ خبر تسان
 آہی و ڈی ان مکاران قوم تاہین سمجھاو
 اپنا پلہ آپ چھوڑاوان جو ہودی مہر حبان
 نامہریتے عاشق ہویا یا کچھ ذکر زبانی
 وہ طمع یا لڑ چھوڑاوان دس لگاوان سارا
 چونکہ عرب ٹھراون صلح چلو اوہین اپن
 شریک تاہین ملی کریمہ نیلور کچھ دولے
 میں تیرے کچھ لالچ تاہین کہو نکارت گذران
 دھڑ سے ورم دھڑ تون مینوں بات برابر ہوئی
 لے ایہہ رقم رخصت کیتی بات ایہیا اعتباری
 سنگدون جبکہ ورم ہزار ان لے مینو نصرائی
 دعویٰ رقم زیادہ میرا خالہ بات نہ منی
 پدم کر دھڑان خارج دعویٰ دھڑ نوزد ہکانے
 ملنے کرمان تے واجب تاہین نان قص فاسدن

در بیان حکایت عجبہ کریمہ خاں سر خاں نڈرا

پہر حکایت اک عجیبہ لکھیا دانشمندان
 ساگی سند لکھ بکھا دی عمر اوس اخبارون
 پاس عمر واک کا غزو ٹھاحت لکھ دیکھا یا
 اوہ نصرانی خالہ گے تا ایہ عرض گزاری
 ایس خاطر میں پاس لیا یا جیکہ صلح نہ ہوئی
 ایہ گل شکے حضرت خالہ لیندا پڑی ستابی
 کہیا خالہ اثر نہ ہو دی اسم اللہ دا پڑ پیاں
 حضرت خالہ رہیا سلامت کہیں وایت والے
 اوٹھ گیا فیر خالہ یا سون شہر اندر جد جلعے
 کہیا میں آزمائش کیتی اوہناں بلند ستارا
 ظاہر ہوئی دڑی کر است انہان تلے نہ کوئی
 صدر مقام بنایا چہرہ مختصانہ رہے سلامی

امام واقدی نسخہ کامل طبری سند پندل
 جدم ہوئی صلح و چلے خالہ لے کفارون
 کی کجہ تہہ تہ پڑی اندر کا غدرنگ وٹا یا
 اسدی اندر سم اک قاتل صلی عرض ہماری
 لکھا کہ سرسان دلت خوشان میر نہ دیکھاں کوی
 پڑہ بسم اللہ منہ وگائی ہی حیران صہابی
 ہرگز زہر انزہ کیتا دٹھا ہرنے کھڑیاں
 کافر ویکہ تعجب ہے نہ مقال اوٹھلے
 لاکھری خوشان تائیں بہر گوشتے سمجھاوے
 زہر کھاو مارہیا سلامت جگ تعجب سارا
 ایس مقالون پچھے دمن تا صلح ایہ ہوئی
 شاہ فارس دا اثر نہ سکر روکے راہ تھامی

در بیان انبارا و جنگ عین شہر یافتن امیر خالہ

صدر بنا کے طرف انبارا خالہ مہرہ پیلے
 او سجا بنی بکر ہندی بنی عجل نالے
 شہر انبارا جنگ ہو یا عین شہر پڑ جھے
 لشکر ہو سجدہ اس کھلوتا لگی چوٹ نقاسے
 دھگر دوا طرف کفار ان تازی صاف گایا
 کچھ لیا ندا اوسد تیا میں اپو شکر اندر
 کافر و حیران کھلوتے لکھا سخت طماچہ

ساری ات روانہ ہو یا پوتا منج سولے
 بنی تغلب قوم تہہ یران کہیں وایت والے
 ہر دو جانب کو مان توڑی جھول جھنڈو لے
 سیف اللہ پڑہ بسم اللہ کھوڑا رخ لولا لے
 عتبہ داسر کالو کر کے اندر غیل مہابا
 ایہ عتبہ سردار کفار ان نامی وٹا کخبر
 بلکہ صاف شکست اوٹھای صلی ایہ دبا چہ

پچھالیتا تھے کافر فوج ساری ہٹ آئی | ہن میں دستہ جندل ان کی اکون اکون

دریا جنگ و متہ جندل و محتیا فتن امیر خاں

اول اونہاں ل میران ایہ صلح کھڑائی
فتح کر کے اوہ علاقہ تا چہرے جادو سے
تاریخ فلانی روز فلانے چہرہ کرن او تارا
جس پڑ اندر خاں لٹھا منتھا جوڑ برابر
حضرت عیاض و متہ جندل فتح کر نہ سکیا
تا کہ آئے زبانیہ پکر کے خاں فوج اوٹھائے
چھندی پڑتہ بن اسلامی تھے جد کفار ان
بنی عسان تے قلعہ نامی چیر شیران
عرب جہالہ حاکم بصرہ رکھے مذہب عیسائی
جسد پہاڑی خاں لٹھالے دو بارے بطبران
و متہ جندل اندر رہندی دوسروا کفار ان
ایہ اکید سخت منافق واقف سی کہہ اگے
قید ہو یا نیر گیا تہو کے چھوٹا لڑے کروا
راتی نہٹھانکے خبر ان سنگ کچھ کفار ان
کر کے قابو قتل کیستار دھویا درگا ہون
او دون حضرت خاں چیر پھا کر گل مطلبیالی
جنگ شروع ہوئی بھی ست چوٹی گھریالون
مہرے پیل بہادر تھے چھوٹے شیر پھاڑی

خاں جہانپہ جادو ہر منزل لڑائی
تے عیاض غنم وہ متہ جندل و باوے
خاں گیا عیاض نہ آیا کھولان مطلبیالی
فتح پائی شیر خادوی راوی کہن اکابر
لے جسد متہ سنگ کفار ان خاں واسوہ تکیا
چیر او جہانپہ و متہ جندل ان فوج جادو سے
دل شکستہ دہشت کولون نہٹھ چھوڑا قرار
جہالہ اوہ سردار ہو تہا نڈراوی کرن تحریر
کرسان او سدا ذکر اگیری شام ولایت بھلی
تھے مددگار تمامی ہوش گئی او ڈکبران
کی اکید رشتہ کنانی بھی جودی بدکاران
خاں نال لڑائی کیتی رٹ لیا سنیہ گے
خاں واسوہ ڈٹھا ہو یا منہ نہ اگان نہ روا
حضرت خاں سچھا کیتا گھیر لیا سواران
جودی مخبری پڑ جہاں پیا اپوٹھے راہون
ندہ پوش سپاہیان کولون ہرت و کچھ کالی
گیا سہارا وڑیا کنیہ ریادھول ہو چالون
شہر کچھ نشان نہ رہا سنیہ ہرت لڑائی

شیر زور او بہرہ: قہاچے بیچھے تھیاریں لیتا
 وہاں ہر اندی ہو کر موچھ کر جوین کھان
 جہری ہر فردار کھاران نہٹھ منھ قزمانڈے
 خالک بوج باہشتانی یا اوہ صد سکندر
 رستم سام نریان بر جو قاہوہ دہری شیرینی
 جودی دی اک بیٹی شندر آراوس نظر گزاری
 خالک لے آرام نہ کیتا اڈا دی سنی اوامی
 جہری دوستہ بندل چون کفر ٹوٹے پھٹے
 کوٹا اندر بیٹھے ساری جنگ ارادہ کر کے
 قصد کوٹا حضرت خالک چڑھیا واکٹ طغانے
 ننھے کافر سکے خبر ان جھڈی کوٹ جھولان
 بہن جی رست کیتے ساری باغی عجم دیا روں
 برج فولادی قوت والا اوسنوں کوں ہلاک
 دولکریان اس مہون بیابان سخت مہلے
 طاہر ہونہ رہیا دشمن حیرہ دیں وچالے

لے لے سے مارن قہان رنگ لیا منھ متھا
 پڑ پیا تھ حضرت خالک مردنای سترانان
 جودی کا بو پڑوچ آیا مشکان نہ ٹکانڈے
 کون تر وڑی اوسدیتا میں کافر ٹھیک قلندر
 جودی عاجز کون سچارہ بالان ہی جس پنی
 پڑو اندر کیتی شادی خالک تھی واری
 چہر پھار فیہرہ آتے کر دی کوک کوتاہی
 جانب حیرہ سن سن خبر اہون ندی روئے
 طوفان خدادی خبر ان اوہان باری ہون
 جانب حیرہ واکٹ دھامی لٹھا منج مہلے
 قضا دی طرح پہلے کھے خالک پیا نیولان
 ہر جا دھمک پی اسلامی خالک دی تلواروں
 دیو پری جن جتین ڈر دی دھیان ہشتا
 عافراہور فرایض لے کہندے راوی دلے
 ایہی بہن ارادہ قارس مداین حد مقالے

در بیان ذکر خفیہ ج امیر خالکدرا

دیشہ فیہر ج سد مایا دہریا منھ او جاٹوں
 ج اندر منج شامل ہو یا ظاہر راز نہ کیتا
 او نہان خبر دتی سرکاری خالک اسان پایا
 کوئی نال ناما بدیر مہمہ چا پان شتر مہار

سوئے راہ ریگستان متزل کچھ پیاٹوں
 خالک حیدم گیا مدینو دسیا بھید چو پیتا
 حج طواف برابر کر کے چوری اوٹھ سد مایا
 یہ گل شکے ہو یا غصے نایب شاہ ابرار

فوج حوالے کس دی گیتی نہ آندا بدر کہہ
خفنیج کیتا کیون لکے روز نوین ہر شادی
بہت ملامت لکھی شام نے اندر اوسو نہاے
در حقیقت گلان سپہاں ایہ چھوٹا اولاد ہے
صبر کیتا پڑہ کے نامہ وزا بول نہ کیسا
سر جمالہ ولس فارس اقصہ چھوٹا تھا میں

نہ اطلاع دتی سرکاسے ایڑا خاکہ و بہرہ
در حقیقت اسان جا با خاکہ و ڈاؤن اوی
پشیمان ہو یا پڑہ مطلب لگی تن جاے
عمر مختلم واکم بنیان نہ منج عمر لاسے
ایہ بول و اندر منصب بیٹھ چو پتیا رہیا
شام ولایت یارا اوڈیکن بارنضا رہی میں

در بیان ذکر شام مذکور جنگ امیر ارشد

میں خود اوتے لکھ سدا یا دق سجہ ویران
یاران تان شان پھر اوی خاطر جنگ کفار ان
بعضے میں ولایت تھے کچھ حجاز و چالے
صاف کر کے دیس تمامی طرف عراق سدا
دل خاکہ ابن سہیلون بیڑا شام اوٹھایا
تافیر اوسدی سد و توڑے و لو سردار بہا اور
ہو را میر و کید بہا و رخا لہ دی سنگ رلیا
تا اوہ ساری فوج شکستہ شریل سمہالی
عکڑہ کت سنگ ملہا بہا ر ہیا کتا ہے
ایلیہ اوتے ابو عبیدہ محکم جھنڈے لاسے
یزیدیت ابو سفیانے شہر تبوت و با یا
کومان توڑی شام ولایت جے و انگ بہا لین
ایس مہون ہو فضیلت و سان آگے تیرے

بدر ہوسے متاع اعرابی فوج کتاب پیران
تھہ میر سدا و ساری لے متن سوا ملن
پڑ چایا تیغان و بہاں مار کفار لکھ لے
دوق تان شان نورانی جانب شام دیکھئے
فتح بائی گیا دو مادہ دل اوسد گھبرا یا
اک عکڑہ ابو جہلے شام ولایت صا و ر
و مان پڑ شکست اوٹھای و زاجنگ شہید
بہ بختیں مہری گیا بہا و را بد و اب عالی
تافیر ابو عبیدہ کچھ پیٹے سوار قرارے
قلسین چڑھ عمر و دیا مارا کفار بہا ہے
نالے ذوالکلاع حمیری طرف و شق آیا
کنب گور نصرانی سکے زگارا نگ او جہان
لک ہزار ہا پیغمبر جنہاں شان آگیرے

ایمیر اکبر خاص صحابی غازی جنگ بزرگ
 نے ہوئے زبیر بہادر خاص بھی پھر اجماعی
 کل کر اگون مطلب الی نہ کر طول مقلان
 ہر قل توری گیان خیران فوج دہی ہلائی
 لکھڑ کی کھلی تافیر اوسدی غفلت والی خوابوں
 دسان نشہ غفلت والا کیوں سر چڑی غماری
 ہر مز کھا شکست ٹھہرایے مار پہ بجائے
 ہن ایہ اوٹھی گھٹ جنوں ^{تنگ} آنکھوں فوج دہی
 واہ لکھہ حضرت واقدی لکھیا طبری لکھ دہائی
 چار حصے اوہ شکر کر کے جانب شیر چاٹے
 ایہ تھیو ڈر ہر قل سند اکہن حقیقی بھائی
 چڑیا جدم ہر یونانوں پھر گیا جنگ پانی
 نامے حضرت ابو عبیدہ ڈریا فوج کشیر لہا
 جیڑے ہوئے ہر متفرقہ اک جاہوڑ اکٹھے
 اک جاگیتے اوس اکٹھے ایہ مصلحت جنگی
 اکثر اوہ میدان کشادہ گردی پریت کالا
 جے رب چاہیا ہوسی فتح ساڈی ایہ میدان
 راہنی سکے ہوئے ساری غبروتی ہلکارے
 لکھے جاہر موک کنارے ڈھیری لکھ اوچیا
 فیروہار و گیان خیران لیس لہان و چلے
 رنی فوجان کر کے جمع آن برابر تھے

ابو عبیدہ ہر حقین فضل کھڑا اوس قدر دا
 نام سید اوہ زیدی بیٹا کیا کر سو چیرائی
 تین ہن ہیرا شام اوٹھایا پندھنی سر حالانہ
 ساڈی اونہان شہر دہاوی ہوئے بہادر نامی
 جس خوشی فوج سوتا ہو یا نشہ پی شرابوں
 مال مجوسان نینوا دہرتی جنگ کیتا اکواری
 ایسے خوشیوں غفلت اندا پنا آب و نہجائے
 شکر اوس اکٹھا کیتا لہسان کیا میدانے
 حمزہ کنارے جھنڈے لکھ زوی گس سنائی
 حصہ اک تھیو ڈر والا چڑیا اوسیدھاٹے
 تیز چلے دی تہلن کارن کافر ^{لکھ} اوٹھائی
 ڈر گئے اصحاب پیغمبر ملی چھو ڈکھائی
 ہر جا لکھ بھیجے اوس نامی فوج حمیرون
 ابو بکر تے گیان خیران نہ اسلامی رہے
 پردریا یرموک کنارے ویکہن لڑن فرنگی
 بصرہ شہر و مشق دی سہن کہے روایت والا
 امت سرور غالب آوی دولت اونہان بیانون
 الاصلیاح فیر چھڑیا ایلہ تائیر موک سدائے
 کدہ نشان میدان کھلارے حرص جنگ دہری
 اوہ دریا یرموک کنارے لکھے کرمان و لے
 کدہ صلیب لگائی لگے جوڑا کا بر متھے

دو دین لشکر و انگ پہاڑان آن برابر جمے
ہر اک طرفوں چڑھے طلاوہ ہوئی شروع لڑائی
شہر مدینے گیان خبران خاتمہ جنگ دسی
تایر حضرت ابوبکر نے سارے یار بلائے
ستی مینوں نظر آوے شاموں حق امیران
دسو کی صلاح تادی اج شکاریو نانوں
ایسے خاطر مین فیراگے دو امیر مٹائے
کہرا بیڑا جنگ بھاوے نہ کفار ان پہنے
کیا تاویر شاہ عمر نے دسان جنگ لڑا
رعد شاہ جیکر چڑھ سی جہش کانگ چناوین
ہو ر نظر نہ آوے کوئی سخت شیر اچھیا

سرخ سفید سیاہ ہو رہے ہوں جہنم کے
دو دن ماہ گذشتہ ہوئی کسی نہ کنڈویکھائی
ابو عبیدہ نرم طبیعت دس نہیں ابھکے
کیا مین حیران زیادہ خبر جاسوس لیاے
دو مہینے جنگ چھاپا کیا کرے تدبیران
صورت فتح نظر نہ آوے ہرگز اوس میں
خالد اتے ولید قریشی ہٹ گہرا دون آئے
پاک کر چڑھ شام ولایت فل ساوا تائے
خالد کا چہرہ اوس کوئی صراوہ باز شکاروں
چھوٹے ہر دو فان عراقی رومی مرین دین
لکھو نامہ جانب خالد مجھوں شام سنہیا

در بیان نامہ نوشتن امیر مومنین حضرت ابوبکر صدیق اکبر بجانب امیر خالد

راہی ہو یا ایس ارشادون شاہ صدیق زیادہ
سچے ہمتہ ادھماکی کافی کہے کاغذ لگا
اول سطر حمد خداوند حروف زمرہ دینے
پاک امتدادہ پاکی لایق خالق سرچین مارا
بعد حمد فی مدح پیغمبر سوچے ہار پہوستے
جے سو داری عطر گلہ بون لب با مان و ہودان
مصلیٰ مظلوم الیہ کہیا و انہا تینوں بعد لاملوں
نرم طبیعت ابو عبیدہ جہانگیر و مہم ہو گیا و ست

بسم اللہ پڑھ لکھیا نامہ کر کے دل کشادہ
اول سرے الف لکھا یا کہول و سلوان اگا
لعل جواہر ہودن ظاہر دل ساوا گل مٹے
صفت اوسیدی کوئی کر نہ سکے آدم کوں بچار
لکھ صلوات سلامان پریان ہوئی ناگہ پرستے
تا بھی لایق حمد مدح دی آگزیں نہ ہودان
تیری سانوں محبت ضرورت ہوئی ہر تی شان
سینہ دل دستکش سار اکھرا ہنگامہ ہوا و

تینون شام دنی سرداری لشکر دی مختاری
راہ افتد و سارین تیخان کر انصار سویران

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى - الْمَخْلُوبَاتُ

استے لشکر فارس و الاصف نال جلا میں
بعد فتح دے شام دیارون کال قول ہاوا
بکہ سلام لا ہر شتابی نامہ کرن حوالے
ہو سلامی صاحب اگے راہ پیاہلکارا
خالد رحم کہیں تے دھریا نامہ صاحب الہ
خالد و اول بخت شکستہ ایسے نامی یارون
حکیر جھون فتح نہ چاود دی دین فارس والی
اصلی و چہ ضرورت آھی شام ولایت اوسے
نگ گئی ہن ہر جنابون روم شام یونانی
نالے ہو رہا تمار چاری راہ جہڑا بادشاہی
جیکر باد سے قطب شمالون رومی روکن بنا
ایسے خاطر دوراہ چہوڈی فخر کاوٹہ سویر
دوستہ جنبدل اولون ہونے لیند اشتر ہزاران
پانی فیروز شتابی بد سے موہ ہوناندے
مچاویں لبہ اوہون نیٹرے کھنڈی بڑا یون
نویزار بھادر جنگی منزل روز موکاوسے
کہوڑیان تارین اوہ پلاون گوشت لشکر کھاوے
کچہ دیہاڑیان وچ موکا یا رستہ اوہ چہما میں

عرب سائل اتو فوجان کر سن تابعداری
موتے شہید زندی غازی پوج قران تحریران

لَا تَرْوَمُوهُمْ ۵ ۵ ۵ ۵ ۵

شیر مثنیٰ مژدہ ادا قائم رکھے اوہتہ میں
بخشان فایز دی سرداری نہا یہیں درازہ
لے نہ قاصد رکھیا چہیکہ پگڑی بیچ دووالی
خالد دی فکر کے کر نش نامہ پیش شمارا
کہوں لقاہ پڑیا مطلب کچہ درج مقالہ
کھنڈا مسکرتی بدظنی و شاہ عمر نگرارون
در حقیقت سمجھو یار و رفیق بات نیالی
چک لیارب دانا پانی بھون فتمت لستے
خالد باہون فتم ناہن اندر اوسن مسکرتے
حیرون ہویر موک سداوے گیتان بتاھی
رہی تاریر موک کنارے ایہ گل کر ہوا منا
کرسمیانہ سفر کووالا دہریا قدم گیرے
رکھ پیاست چار دیہاڑی فیر کیتا ایہ یاران
پاپلا نے کچھ مہارن طرف او جاران جانند
ریگستانون آرمونہ دہریات چلن تکر ایون
ہر دیہاڑے دہ اوہ ذبح پانی منتر جہاوسے
سارا دن یار و زرین مقامی ات کون جہاوی
سند مبارک تیران ہجری پڑیا کہیں تہہ میں

و مشاق ناؤں نرود بیٹا جس بنایا یا را
لے نصارا آئے نظران صلح کر سدا سے
جمادی الاول خاص جہینان چہرہ جہان آیا
صاحب راضی بخت زیادہ گوی سلامت سار
انشاد اندرومی ددمان ساری لیسین چون

شہر دمشق تو کوہ شرق متدر کہین نصارا
منزل ہوئی گے حورانے در کھلے بہ پائے
ایہ کم حضرت خالد کیتا شہر نصار دیا
جانشکر وچ شامل ہو یا خبر بھیجی سرکاری
خوشیان ہو یاں شکر اندر فوج لتخج خوشید نو

ترکیب جنگ و زاول میدان بیوک و کیفیت نامہ کال

رنگبار دنہ رنگی چڑھیا کالو بانے سارے
غفلت چہوڈ دلاہن خوابون تو روز نگید پٹا
صادق ملک امیر سلامی پڑوچ فوج اوتارے
خاور مل میدان کہلوتا سرخ جہند اچھے تھے
ایہہ دربان مرغ پیارے ہرود پر سوارے
لے جہند تھے شیر کہلوتے رخ پیادہ ملے
لیکے نامہ پڑھیا خالد ترکش وچ وگا یا
ایہہ ند سین کے اگے صاحب لیسنداری
ابو بکر ثور لایہ منظم سارے یار نکینے
بعد فتح دی کہولان مطلب ماتم سخن نہ بہادری
واہگ پچاران جہیان فوجا فوج پیادہ وگے
دھول مارو پڑجنگی بولن موت نقصان بچارے
پہیران گجن رعد موفق دہمک گئی ہنگ کوٹان
بیسریان لنگوڑی چہینے بولن ہٹان ہتہا میں

اسے پرہن رام دی خاطر شمس ساز اوتارے
پہر گیا اوہ دلیان اندر تاج چڑا وچٹا
تا اوٹھ شاہ ہوارستانی جنگی ساز سہنگائے
شاہ رنگی تا پہاچ اوٹھائی موہ گیا کر لے
فتح دی شد یاسے وچن ہرودم چوٹ نقاری
بدھے تا اوٹھ لک لیران ہرود و دشمن چلے
جسد م چوٹ لگی گہریا بولن قائم دیر بولن آیا
قاصد تائین بھی سمجھایا بیٹھ خموش کنارے
بلکہ کہنان نال خیریت آیوم چہوڈ سینے
نازک وقت ضرورت ناہین ایسا پسید بتاؤں
حاصل گل کر مطلب والی جہولن جہند کی لگے
شیر شیران رخ ملے برابر نیز کرتان اوتارے
شتری فیلی کر کے بجلی پہون و ماحی چوٹان
طربان طرم جگ آوازہ کوکن کہڑ کر تائین

سارگیان گزلا دو تار سے تار ستاروں چھوٹی
 پہو کے جسم نامہ سنگان سرور و جہ اولار
 تازی نچن ٹپن لگے چھوٹی تار ربا بون
 زور بتیرا تھن کارن لایا شیر جوانان
 ہر دم کرو سے شور زیادہ پے پھن گواران
 ہر دو گٹھان پہ میل کہلویان ہو یاد و رہا
 چالی دستے فوج اسلامی شیر عباد و عادی
 پنجاہ ہزار یا کم زیادہ فازی ایسا ندازی
 اتے وہ لکھ قوم کھاران دسن انگ پنجالان
 وہ لکھ چون شہنشاہان پہلے مہری ہویا
 ایہ جبالا والی بصرہ ادہ سوار اعرابون
 اتی فوج اسلامی و چون نکلی سہ پہا و
 حضرت فضل پت عباسون بھی ہزار گرامی
 عبدالرحمن ابو بکر ڈا وچ کہلوتا لگے
 حضرت مخا و جیل و ایٹیا شہنشاہ و ہر قالون
 رب توکل چایان داگان ویکہ بازی ستر چون
 تیخ پیادہ پہلے مہرہ سر ملائے فیلان
 مایو مارو سے وچ ہاٹھان میل جوانان کیتا
 پنج ہزار منافق کافر و گیا دوزخ سدھا
 حضرت خاندانالفتح و اندر لشکر لیتا
 روم کھاران دل شکستہ زخمی سے ہزاران

مدہم رنگ لادسی دھڑلے بون گھوٹی
 ست زمینان ہر ہر کین خبران ہول بچارے
 وٹ کنوٹی دنب ہا وں شیران زور رکابون
 وچ قرار نہ آون فقری کھوڑی مارن دم آسمانان
 جیونکر شیر تو لے کہر جو سہ پٹن فرش بھاران
 جیونکر مین ایہ جنگ مچا وں ^{اوٹھا وں} اول روز شمارا
 جسے پڑو چہ وانگ بھاران جیونکر میخ فولادی
 چہرے نوری پھل گلابون گویا لمتے تازے
 طبری سند کا اڈائی واقدی وہ مقابلان
 نام جبالا کافر مشرک مل میدان کہلویا
 مومن ہو کی بنیان کافر و گی سار جبابون
 یندیکہ پٹ ابوسفیان خالہ بن لید قدرت قادر
 اتے زبیر ناگے قمعاع شیر عباد و نامی
 بھی عبد اللہ شاہ عمر و شیر سار ایہ بگے
 ایسے طرح دی سہلہ بھادرا کہ دی دی ہالون
 تیخان دہر و برابر لمتی ایہ جنگ کھری رنگون
 ساون مہینہ لمتا ہتیارین چپاتی آگ اسیلا
 الا صبح و عصر توڑی شربت ہنڈاپیتا
 ہوئے دس شہید اصحابی بخیر جنت گہدا
 خوشیاند یو چہ رات گزاری چمکے نوری مہتا
 رات پہی دن آگون چڑھیا لا صبح گفتار ان

در ذکر جنگ سیوک و زرد و عثم شکست یافتہ مرخاں اولیہ

زنگی دیس گیا چہ روند اخاطر سلکان پڑ
 بچا دین جن امیر عباد چہ پند اپڑ جمادی
 ندون لک بدھجہ ہر اوان خاطر روم کفار
 دو دین لشکر جم کھلوتی وانگون میخ لواران
 تافیر ساز دست کیتی ہتھین پکڑ کوالان
 مست الست ہو سپاہی سوت لقمے ہتھار
 لے رخ ڈالان پے بھادر دھو لکار غنیمان
 شپوش پیاں سر تیخان جو ہر دار فولادی
 چوٹے سیران پری برابر جیونکر باز شکاری
 خنجر خیر مل کھلوتا کردان نرم مشائے
 چھوٹی جمہر تیز ہوا یون پسای رگ کٹاری
 سانگان تل تل آون ہتھون تھرتھ کنبنی رورن
 دم دم وچہ چڑھار زیادہ سادون بجائی کڑکے
 گندک بمرخ ہو یا پڑ سار اوٹھ تری پرتالے
 کجہ دریچ نہ کسے کیتی دسن اوس میداے
 ہر دو فوجان رنج کھلویان تاین فکر دوڑایا
 وہ لک پورا خاص یونانی مو یا پڑ وچپالے
 زخمی ہوئی لکھ ہزاران اوہ بھی موئی واسے
 تین ہزاران ایس لڑایون مو یا سندہ رغازی

ساری گئے امراتما زنگی نہاندی چٹے
 پیر گئی موہ زردی اوسک شمس کھدی کھادی
 بنجہ صفان مل پڑ کھلوتی تیار بینی ابرار ان
 اگے سب سپادی آھی دو بازو سواران
 طرح طرح دی مست آواز سے آون چ خیالان
 اوہ محمدی اوہ عیسیٰ زور دے تلواران
 جیونکر سادون ہر سپاڑون کہیت یران یتیمان
 دو دو ہتھ جاکے لب لمی بدھی دھار شدادی
 لشکر گنج لٹن کارن خونی جیہ سپاری
 پیش قبض دی قبض کشادہ سم انفار نشانی
 گزراں پیاں وانگے اتان ہوش گئی بھل ساری
 صفن صفایان ہر سیغان اوٹھ مغل مقبول
 رعد موافق تل تل سوہنے تیخان بان چڑھ کر
 خونی شیر دیون لکاران مارن ہتھ دو دانی
 روم کفار ان لشکر بھارا اوہ اصحاب رگانی
 کہا شکست رومی نٹھے شیران غلبہ پایا
 ہو رہڑ سے وڑ نہرون ڈوبی غار پیاڑ زارے
 شیر اسلامی ایس لڑایون اون دسن پوج آئی
 ابن حریب ہو یا خود کانان دیکھ کتاب مغاری

امیر زخمی ہوئی ہزاران سخت جنگی تلواروں
 پندرہ سو دینار یونانی حصہ ہر سواروں
 سرخ دوپٹے ریشم رومی دیر ہزار برابر
 خچر گھوڑے شتر ہزاران دنبے سی سو غاتال
 ہور ہتھیار ہزاران آٹھ نہ کچھ انت شماران
 ایس کستون دہمان بیان روم شام یونانی
 کن کھلے تاجر قل شاہد سے بیڑا کون ٹھاکر
 در حقیقت فیصلہ ہو یا پیر مرہوک کفاران
 پیر مرہوک کون کر کے فتح طرف شمال سد ہائی
 عمر الدینا ایس قصہ نوں ہن کھیلے چو ہاتھائی
 شہر دمشق دایین قصہ کرسان و سج اکیس
 اسے مطلب خالہ والا قاصد اوہ کرے

واہ منظور نظر خالہ فضل و دار جمالون
 چھوڑ گئے نصرانی کوئی غلہ بھست شمارون
 بھست غلیچے تنہون شامی قبضہ کرن اکابر
 میو رنگ بزرگی شامی قبضہ عالی ذاتان
 مال خزانہ چھوڑ دیا لے راہ لیا بدکاران
 ڈر گئے نصرانی سارے لگا تیرن شانے
 کنب گیا دربار تمامی ہراک اکہ چوراوے
 مہر جنابون حق اصحابان روٹولہ بدکاران
 شہر دمشق شام و چالے شیران لاکھ لاکھ
 ویس فارس اسفر لمیر اپا ویکہ مشق تائین
 ذکر وفات ابو بکر دوسان اس کے تیس
 ناسے قصہ شاہ عمر دوا ویکہ کتابان پیرے

در ذکر وفات امیر المومنین حضرت ابو بکر صدیق اکبر امیر المومنین حضرت عمر عظیم فاروق اعظم

حاصل ہٹ کلام چھو سے اوہ قاصد آیا
 پیر سنالائی اوس نہ جاتا زور سے تلوارون
 جیکر پیر نامہ ظاہر دوسان اوسد پہاڑی
 دورانہ نشہ سوچ کرہین نازک از چھپا یا
 ہور بات دڈی لچاری مہر عمر دوی آھی
 ابو بکر سے یہ خلافت ہو سی شاہ عمر نوں

نامہ خالہ دے ہتھ دتا پر سیا بھیت چھپا یا
 ذکر وفات ابو بکر دوا کی حاصل تکرارون
 ہوندا ہر داول شکستہ گل کن نہ بچاڑے
 شکر دی بھی کرے شدہ شخص فلانان آیا
 ظن پیادل خالہ پکا تاج گیا باوشاھی
 پیش قصہ مین کہول سناوان محالہ تہوی ہرون

ہوئی حید بیمار زیادہ زندگی یقین ہمت دہوتے
 درحقیقت ابو بکرؓ کوں ایہہ خیال قدیمی
 تا فیر اپنان راز تمانی عبد الرحمن واکے
 کیا کچھ سورائے تمہاری صاحب نشی ہووانی
 ایہہ بھی اوس شارت کیتی جانب شاہ عمرؓ دی
 ایہہ گل سنکے ابو بکرؓ نے کیا صاف دوباری
 جس اوڑی میں غصے ہووان مجت پھیل گئی
 جسکے نال کران میں نرمی گھوڑی آن ڈراو
 پوچھا فیر عثمان دیتا میں نیت اج سادوی
 کیا تا عثمان غنی نے ایہہ صلاح صحیح جنگی
 مثل عمرؓ دی ظاہر باطن اسان دیکھ نہ کوئی
 کر سو جیکر عمرؓ خلیفہ لکھ اسانوں سادوی
 صاحب راضی ایس مقالون کا غزرت منگایا
 تا فیر سبہ اصحاب بلائے کا غز پڑہ سنایا
 طلحہ بولیا پیش قدم دے کیا جواب لاسین
 ایہہ گل سنکے خفا ہو یا شاہ صدیق یگانہ
 قسم خدا دی پیش امتد سے ایسا عرض گذارت
 کیا وجہ کیون توں انکاری ہو رہا شب بولے
 راوی دسن فیر دوبار سے طلحہ نہ سخن آلا یا
 درحقیقت حضرت طلحہؓ دا ہو رہا مطالب آما
 اتے روشن اکہر جہانندی لگی طرف خلافت

کر ہوا مامت کیا عمرؓ کوں سچو یا نہ کہلوئے
 مسیکر بعد خلیفہ عمرؓ رتبہ شان کریمی
 ظاہر کیتا ایسے عمرؓ کوں کرن خلیفہ لگے
 بھت تعریف عمرؓ دی کیتی تا عبد الرحمنؓ نے
 بھت طبیعت کرڑی اسدی خلقت نوڈی فرودی
 میں ازمائش عمرؓ دی کیتی ہر اک طرح پیارے
 اوہ سفارش اسدی کردی نال طبیعت نرمی
 ہو سی جسم خود خلیفہ بدل طبیعت جاوکر
 میں خلیفہ کران عمرؓ کوں مرضی کوین سادوی
 جیکر ہووے عمرؓ شہنشاہ شیر عباد در جنگی
 تقلید عبد الرحمنؓ ولی دی صاف برابر ہوئی
 او ستمین و وہ مدبر کھڑا وہ گہرا نہ سادوی
 تا عثمانؓ کوں حق عمرؓ دے پر مضمون لکھایا
 مسیکر بعد خلیفہ عمرؓ طلحہ مخالف پایا
 حضرت عمرؓ طبیعت کرڑی سادو شاہ بناسین
 کہیا اوٹھا بیٹھا دینون صحیح عمرؓ بیگانہ
 افضل تیری جو مخلوقون کیتا شاہ ابرار ان
 مائشی اتے بنی زہرہ اوہ بھی صاحب اولی
 بیعت من امیر عمرؓ دی جانب کٹر سدا یا
 جو فضیلت شاہ عمرؓ دی خود کرے بادشاہ
 دسن بھاری شکم جہانندی ویرن نظر ان خاوت

جسد م صفت ظاہر تھیوی سن اپنی شراون
 سرور عالم مجلس اندر ایہہ ارشاد آلا یا
 ربے دیہاڑے بیعت عمر دی لایا بایک
 تالے حضرت ابو بکر نے کیتی ایہہ نصیحت
 ہو ہر طرح سمجھایا مت ہو جادین چکا
 اسی رشتی رب حوالے ہو سی میل اگان
 روز دوشنبہ قرا کیونین ماہ جماد الثانی
 ظاہر باطن نال پیغمبر محکم رکھی یاری
 میں منافق ابو بکر دے ہرگز لکھ نہ سکیا
 ائمہ صفت ابو بکر دی وجہ قرآن اوتاری
 منافق حضرت ابو بکر دے لکھے لکھ ہزاران
 اے عمل ابو بکر دے کیا باجہ حسابون
 جیکر تینون شوق زیادہ مسلم ویکہ بخاری
 جسد نہ صاحب اجل ہو یا مالک لکھ نہ یارون
 میں احسان ابو بکر دے ہرگز لکھ نہ سکیا
 سفر فیر ہوکے دیہاڑے درم اک لیا یا
 کی کچھ اندر گھر دے چھڑکے آئون ارج صدق
 عرب ولایت ولیدین جہان ایہہ واکر زادہ
 بلکہ درم نہ پیا پیسے گہرا اندر اک حیاور
 پاکہ دوقہ اک لڑائون تینون کھول سداون
 ان جو بہانہ لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ لکھ

رہین سلامی شاہ عمر دے ندوہ سراوٹھاون
 افضل سورج چڑھے عمر دے عالی رتبہ پایا
 ہرگز کسے نہ سراوٹھایا ماشی ریحی پیتے
 جتنو توڑی ہو دے رکھین نرم طبیعت
 نظر فلانان رکھے شاہی ایہہ میری گل ہکا
 سنہ مبارک تیراں پھری ہوئے فوت تدان
 پاس پیغمبر قبر مبارک دو دین دلبر جانی
 اذخو ہما فی انکار ایہہ غفلت بناری
 بعد بنیان ہر شخص فضل ایہہ منافق تکیا
 صاحبہ صبا کیا کید فضیلت جھاری
 تاربان جتنے عمل عمر دے کیا شاہ ابرار ان
 اذا التفتنا باب سلوکون دیکھین اوں کشاون
 بھی مشکوٰۃ اے مولیٰ قرآن کلام عتباری
 پاک بنی تو بہ صدق کی حال تکرارون
 اس کے مالون نفع اوٹھایا سفر ہجرت تکیا
 ہر دے مالون اوستے رکھیا کی بنی فرمایا
 رب بنی ہورشی نہ کائی واہ واہ شان عتیقا
 ایسے دیکھے نون جاکے ملیا فاقہ فقر زیادہ
 مال صدق پاک سواون جی ایہہ بات ادجا کر
 حضرت کیتی جیسا بیاری لکھ بھی امراوان
 اوون مونہ کھارو کیا کیا کیا رسول تنہا فی

ابو بکر کیون اچ نہ آیا میرا مشتق جانی
 سجا بازو میرا سوئی ہو یا اچ شکستہ
 جو کیفیت ابو بکر دی مخفی راز ہنسائی
 جگر بوری لاکے جسم ندر جنگ سرداوان
 تے چادر تن میں لگاوان بی بی بوری کو لادو
 اورک بوری آپ لپی بی بی خاطر چادر
 کتب گیسٹن دل پیغمبر انجون پیر پر رونے
 وحی کیا ہن یا پیغمبر ویکہ اسمان توڑی
 افتہ صاحب یہ فرمایا ابو بکر دی حسا طر
 وٹھاسرور طرف اسمان نظر ملا لگائے
 بلکہ ہو منافق تم کسان ہٹ دوبارے
 ہن صغرفارس جا پڑنا لے شام دیارون

ترتے داری میں قاصد پیچھے جواب نہائی
 ایہ ارشاد نبی فرمایا نازل وحی فرشتہ
 جس خاطر اوہ جنگ چڑھیا ارطامرد حقانی
 کا فر مشترک طعنے مارن ایس نکون شرمناوان
 وج شریکان لگن لیگان اکہہ صندیق وباد
 مالک سرخ لکھ دینارون نامی دوا سو اگر
 دعا کیتی حق ابو بکر سے ایس شرمناوان پونے
 سبز سرخ پوشاک نورانی ملک ان جسم نہ چوڑی
 سب لباس اوتارو نوری بوری جسم نورتر
 بوری چوڑی جسم دواد دشمن نہ شرمناوی
 موت مینون جے فرصد دی قلم ہتھ ہماری
 شیر مثنیٰ وج اودیکان آئی چہر قندارون

درد کر خطبہ درن میرا مومنین حضرت عظیم با امیر شہزادہ

حضرت نیک صدیق خلیفہ جسد نہ لدر دایا
 مہر مبارک سرور والی اثر سارا سلیمانی
 امیر المومنین تدر نہ یاران نام نکایا
 ہن منزل سخت لمیری فارس سفر ضروری
 شیر مثنیٰ دیس عرا لے آیا پوس چوہکا
 فارسیان نو تا یہ بجاتا حیرہ شہر باداوان

تاج مبارک سرور ہو یاران رل لگا با
 شاہ فاروق پائی ہتھ سجے پیغمبر وی نشانی
 فاروق اعظم سرور کہیا عالی رتبہ پایا
 در نہ اسجا ہتھ ادھانڈا گل ہو جانندی پوری
 حضرت خالد شام ولایت جاپیا کر ہتھ
 فوج اسلامی اسجا ہتھ زمی بابل چہرند سکالان

ہرگز اونہان خبر نہ کائی اگے شیر مثنیٰ از
 شہر بار سے فوج اوٹھائی بال جہنم لگے
 رات گزاری فکران اندر فحری اوہمہ سویرے
 آہمون ساہمنے جوڑے سے مٹھے جو دہو لڑایا
 جسد مچوٹ لگی گہریا لون ہر و تیخان بھتیان
 ساون لٹھا منہ ہتھیارین کی بن ترور
 صفن صفا ہو صفان گیان کانگ کی ٹپڑی
 کس قدر پر سوئے کافر نہ شمار بعد اون
 نہ اسوار نہ ماتھی دس ہر مرز کافر والے
 واہ فتم پڑی مٹنے انوشیا نہ شہدیا نے

ہتھ دیکھا سی پڑے اندر کر سن تا امتا
 شیر مثنیٰ از سے فل شیران و بج کہا تا اگے
 ہر دو طرفوں فوج اوتاری سرخ نشان اگیرے
 ہر دو فوجان مل کہلویان صفان برابر آیان
 خونی ماتھی مست تر و اولٹ جما عتار پینے
 چونکہ چوٹا ہر بھاڑون فارسیان و نہ موڑی
 ہر مرز پڑ گیا و صف بھتیان دند اچھے بھنے
 غازی کتنے گئے بھشت سندھ ایس دون
 دس ہزاران فوج کفار ان ٹھٹھے پہلے چالی
 چار حصے دھڑلے اندر کیتا خنل روانے

عرضی نوشتن امیر مثنیٰ از سید اسلام را

اول صفت خداوند والی امجد فیہ پیغمبر
 ادب آداب کر کے اوسنے لکھا بعد سلاموں
 نامی ایہ فیہ مطلب لکھا بھار میر بھار
 خاندانیتوں گیا جدو کہ فارسیان دیجاتا
 جیکر مدد کرد اسادی تائین قدم جمادان
 ایہ فتح رب مینوں دی دشمن ہار ہائی
 لشکر پاس مسکیر اچ تہوڑا اور دفان اولوں
 جو کہ ہو سیکر بھتیان کیا دہرسان تھہ اگے
 فقط قبول عرض سادی کرنی بعد اولوں

مناقب حضرت ابو بکر سے لکھے نامے اندر
 سخت جلال غنیم و چہا یار و دسی سم سامون
 کیونکہ اسجا قدم جمادان دشمن صحیح گسار
 چھپے فوج ہوری سلامی سارا راز چھپاتا
 ورنہ حیرہ و وجہ متہ لد و فہ بھتیان ہا اولوں
 کافر فارس غافل تائین خبر جاسوس ریاض
 عن قریب ایہ لشی جالون فوج غنیم اٹھایوں
 یا تخت یا تخت ہو سی ایہ لکھا شہنہ بگے
 دل شہادت جنت منگے ایہ ہید و مالوں

لکھنؤ سلام لا مہر شہابی کا غزفہ لپیٹا
 لے لے ہا کارا تر یا عرضی و سچ پہوتا سرکاری
 ابو بکر پڑھ کے کاغذ خوشیاں دے در آیا
 کہیا دو ڈاکٹر مجاور خالد تو گھٹ ناہین
 ہر ولایت دہمان دہمان مار کفار بھجائی
 کیا باعث نہ چڑیان فوجان ایدہ تھمٹل کیتا
 نالے رفع تر دو خاطر خود مٹنے آیا
 دیر ہوئی سبہ ایسے پارون صاحب غافل تانا
 تافیر شاہ عمر نون سدا کہیا گول بہا کے
 سبے فکر متین ہونان ناہین ایہہ تاکید ضروری
 ارشدی بھت کرین دلاری فارسی سرکاری
 خالد ہمارے عین لڑائیون ایہہ بھادرو دین
 ایہہ گل سنکے شاہ عمر نے کیتی بھت لستہ
 سیری طبیعت تھی جانون موچھے کران کفار
 رضی ابو بکر ہوا نایب شہاد ابراہان
 استحقاق پیچھے شاد عمر نے سبہ میر تالا سے
 کیتا اوسنوں تنگ کفاران فوج مٹوری سلامی
 سایے لوک ہو اکاری نظام عرضا نکر دی
 کیا باعث ایہہ لوک لکاری فارسی نہ جہادون
 ہر اکدا سے دل شکستہ حضرت خالد خاطر
 اوسکے زیر کران کم سارا چھوڑو ڈی بولے

قاصد کچھب کرن حوالے مطلب ج سمیٹا
 ہو سلامی ابو بکر ڈا عرضی پیش گزار سے
 تعریف مٹنے مادی اوس کیتی مرجبا فرمایا
 سے سردار تھمٹل والا اوسدا شان اگاہین
 مدد کرنی ہی ضروری قاصد دو تن آئے
 لکھی بھت تاکید مٹنے صاحب مرحوم پیتا
 اونہین ایامی ابو بکر نون دہا ہاندہ پایا
 ورنہ حضرت ابو بکر دیندا بھیج سپاہ
 میٹھون چھپے جانتا رس فوجان بھیج ہٹا کر
 شیر مٹنے امر و خدا داد مدد کرنی پوری
 سبہ طبیعت سرسے تھمٹلی ایہہ بند اعتباری
 کاراز مودہ عرب ولایت قول ترارو دودین
 جانب فارس چارٹان فوجان حضرت الشافہ
 ہر ولایت دہمان پوسن طول ہوسن گھٹان
 رخصت ہو مٹنی تریا لیکر کچھ سواران
 کہیا و سجون مدد مٹنے ہتھ اوسکا زمانے
 مین ہن سرکناں نیاسان ایہہ مہم تامی
 شام ولایت توریانوں ہتھ ویکہین تھن ہر
 خالد دسے شام ولایت کیونکر قدم جہادون
 اوہ سردار مجاور پورا عرضان کرن تو اترا
 کیون ہر زول کیتا اوستاہین تھن صاحب

اسے کشتی مرد اعرابی خاص قریشی تاجین
 دسان لے کیوں حکم چلا دی وڈا شان کہا
 تافیر غصہ کہا کہ میں حضرت عمرؓ آلا یا
 ایسے مقالون نرم طبیعت کچھ کاندی مہی
 ابو عبیدہ نام و سادون اوہ عارث داجایا
 طایف دی اوہ رہنے والا بیڑا جنگ تھا
 ابو عبیدہ دی فیر تابع سارا لشکر کیتا
 تاملے ایہ اجازت دی ابو عبیدہ تاجین
 ہن تون شامل کریں ہونا تون جو بیڑا
 شریحہ دم ابو عبیدہ دسن راوی لگے
 ایسے خاطر دیر ایہ مہی ورنہ چہبہ جاندا
 شیر نمیشے اوسجا لٹھا لگے لہوار

ایسی پارون سبہ انکاری سخت مقال تاجین
 مشکل ایہ گل ظاہر دسی طول ہو یاں گھٹار ان
 تابع فوج ماجرا انصار ان ابن زید سدا
 اک جوان سلامی ہو یا طایف دلیون سوی
 بنی تھیفہ مبرا دسا طبری دیکھ آلا یا
 اک ہزار سوار مجاور ہو جمع جہاد سے
 جانب فارس لے فل شیران پیاراہ چو پیتا
 مہیان جس سلام دو باری داخل فوج تاجین
 رب فضیلت تینون دی کیا ماجرا انصاری
 صحر جانب محین آیان فوجان تا گیا اوہ لگے
 شہر خضار عجم ولایت جس جادویرہ لاندہ
 اسے پر حکم قدم جمائے تل دوہان مہران

در ذکر توران سخت رستم و جنگ شہر ک و قتل شہن جہان

اسے فارس کہا شاهی آدگھسان مجایا
 چونکہ شہر بارش ہزارہ سسٹیا کر ابو مٹھا
 گرم بازار دسے شمشیر وں اکج ان قندارون
 اوہ مجاور وچ پٹھانان صحر جادوہان بیان
 شہر تہی دی اوہ مدد کافر داج لیا شاهی
 فوجان سبہ سلامی ہو یاں بدعی صف شہرین

شریک تاجین سخت بیٹھا کے اگلے اوڈا یا
 لٹ لیا گہر بار تاجی عاجز کر کے کو مٹا
 رستم فرخ زاد دورانی شیر نامی تلوار وں
 توہین دخت دی مدد سوی راہون چہرین لیل
 ایسے خاطر سبہ سلامی رستم دی فیر آسے
 سر و پاشہ ہزار دی دیو سے گل لیر و زریان

خوب شراب کباب اودا کی گرم کپھری لگے
 دل سلائی بھون کڈھے حیرہ دیس دبا و
 تا آرام آوے دل میرے سوچ کر ان غنیمان
 اوٹھ سلائی رستم ہو یا ہمتہ قبضہ تے دہریا
 رخصت ہو شاہزادی کو لون باہر فوج جاک
 نالے رستم ہر اک طرفوں سار راہتہ بلا کی
 دولت طمع عقل و خباوتے بھایا کسوں کٹھنوار ان
 راضی رستم کافر ہو یا کیتا کوچ اگا لان " "
 نرسی تائین ایہہ سمجھایا کسکر شہر چو ڈائین
 ہو رجا بان حرامی تائین کہیا حیرہ جاک
 موسلامی دو دین ترڈے بیڑ جنگ اٹھا کی
 آہمون ساہنے ڈیسے لگی چٹک کو مان توڑی
 رات گزاری فکران اندرالا صبح امرادان " "
 صفا جوڑ زور اور چلے چٹک رنگ برنگی
 ہر دو مستے رتے برابر نظران دیر لکایان
 تینان سوت بھادر لیتے چھائی دڈہ برابر
 اوہ جابان حرامی کافر ہو یا پھلے گسے
 ڈکھ پڑوے سلائی حال مند اب کاران
 کسکر مچ لڑایان ہو یا نرسی کافر نمٹا

تاج ہمال شہزادی کہیا کھڑا جاوے اس کے
 عرب ولایت شرب مکہ تیخان مار چو فادے
 فیر نہ رکھن رُخ اسا ڈا آتش گدہ تعلیمان " "
 کھولیان تہیار ولایت چہرا سُرخی بہر یا
 کو مان توڑی دسن فوجان سُرخ نشان چھو لاو
 دیکے سر و پاود ہیرا ہر دادرل و دھائے
 اوہنان کہیا عرب حکومت اسی سر و اتاران
 دو امراد گائے اس کے دیکے فوج تدا مان
 نتمانہ او سجارے سلائی تیخان مار اوڈھن
 شیر مٹنے الشجاعتقا ویکے جنگ مچا وے
 نال ہزار گئے چڑھ کو پو لیتے قدم جما کے
 ہر دو طرفوں پھرن طلاوہ مات گئی رسی توڑی
 لک کسے کہ جنگ ستاری جوش جوین ریادان
 ساون گھٹان جم کہلویان تیغ فولادی ننگی
 نئی جسم سٹ نقارے چڑھیا نا سپاہیان
 شیران دھمک پئی شمشیران رسی خیران اکابر
 سن گئے چھڈ پڑجوسی آسے کرتے فقے
 فخری اوٹھ سویرے کیتا کوچ دو مان ہر دارن
 جالینوس نہ مونہ دیکھا پا دسی رات تر مٹا

دند کر جنگ پل حیر شہزاد ابو عبیدین جارت ثقیفی غرق شد

فوج اسلامی شکست خوردن فجر اسلامی و زخمی شدن امیر متوکل و فتح فہرستان

وج مدائن ہوتا لشکر سارا ٹوٹا بھٹنا
رستم کا فرہنگ شتابی ہو رہا میرا دھٹا یا
بہمن جادویدہ ناؤن اوسدا لشکر اسر کردا
لتمالہنگ فرات کنارے سرخ نشان کہلارے
راتی کا فرہنگیے فاصد کسجا جنگ مجاہدی
مردون ابو عبیدہ کردا سخت خطا دلیری
یعنے اسی لہنگ فراتون فجری جنگ مجاہدان
فوج تحلف ایس کلامون نالے شیر مٹنے
زور از مایش چیری تھاوین اگون فوج غنیان
ابو عبیدہ بات نہ منی شکر نے سمجھا یا
سارو پھول دے دو طرفون پکڑ نشان ہلائی
دو دین فوجان چمکہلویان کر کے صف بورت
عربان سرت سہال شتانی گمان پیش اوٹھایا
نخسپا وہ پیلے سرہ نو نہ مور و رست نمان
ابو عبیدہ ہر حقین ہر کر رخ نہ فہر سے لھتا
اوسے متھنہ واپس ضرب لگی اکہ کاری
قدماند سے وج کا بو کر کے کیٹا پکڑ لوہران
بچہون ہو رہا اسلامی پکڑ نشان کہلویے
جسد مہم و تاکفاران فوج مٹی اسلامی

سب امیر حیران زیادہ ضرب لگی وج کٹا
کار از مودہ وج لڑایان ہر طرح از ماسا یا
تیس ہزار سوار سپاہ تالبع اوسدی ترڈا
دوجی طرفون شیر مٹنے اوسدی فوج اوتاری
مین آوان یالشی لہنگو تیغین زور از ماسا یے
کہیا جنگ مجاہدان آکے دیکھین ہمت میری
لشی اوسجا رہو مقامی تیغین ہتھ ملاوان
کافی درجہ جواب انون تاگل کران اسنا
تھپے جاگہ نہ ہٹن جوگی پانی کانگ غنیان
لھنگے فجری اوٹھ فراتون پل وڈا بنوایا
ہر اک طرفون جہولن جہٹے رخ برابر آئے
فاریان نے اول پھلے پڑوج مانتی مست
نیرے تلے فوجان فیضان سر برابر آیان
چالاوگر گپا سترنجون اولی فوج اصیلان
مانتی بگا اک اوٹھایون اوسول دہریاستھا
مانتی غضبون سر پہ چڑھیا آفت کالی مجاری
ایہہ نصیبت لکھی اسی وڈہ گیان نصیران
ہرگز کے نہ قدم جمایا جنت داخل ہوئے
اگے پل تر ورنیکے ایہہ گل ہوئی خامی

چار ہزار سوار پیادہ غرق ہو یا چوچ پانی
 دو فوجان سہن ہو کہلو تالیکے کچھ بھادر
 شاہ سواران تائین کہیا لایق نہ گل شانوں
 ننگ نمونہ رہیا ساڈا جگاندربند می
 آپنان آپ ہلاکت کر نان میں حفاظت کر سان
 ایسے بڑی کر ہو مرتے رل مل لشی سارے
 تافیر کیتا پل درست اوہناں وجہ لڑائی
 کسے مجوسی نیزہ دایا نچ میداں تداہین
 گیا تاچڑہ پارستانی کر کے پل شکستہ
 بہن ہٹیا پچھلین پیرین سن فدا ایرانوں
 شیر مٹنے دا کم بنیان ایہہ موقعہ ہتھ لگا
 اتے دو ہزار اعرابی ٹھارائی چور سے
 ایہہ لڑائی ختم ہوئی اندر ساہ شہانے

شیر مٹنے دے ہتھ چھنڈا گزری بات دھیانی
 محل لیا کچھ چڑہا پانی ویکھو قدرت قادر
 پاو چوڑا میتھون نٹھے گیاننگ جیانون
 کافر مشرک غالب آئے موئے بھادر نامی
 جیکر آئے قوم کفار ان اگے ہو کے مران
 تائین لہنگان پار سلامت رت آپ اوتاری
 باقی ماندہ گئے سلامت فوج کفار ان آئی
 زخمی ہو یا شیر مٹنے ایسے پریا ناہین
 بھمن ویکھہ حیران زیادہ بند ہو یاہین رستہ
 ایسے خاطر واپس نٹھا ورنہ فتح میداںوں
 ورنہ چھین ہزار بھادر روک لیندا چڑہا گا
 جاوون یثرب اوہ سلامت گل کرانین کوری
 مبارک تیران جبری جنگ جبر میداںے

در ذکر جنگ لوطی و قتل شدن مہران کل فرو فتح یافتن امیر مٹنی افغانی

اوہ سوار جو نٹھے آئے سار گئے مدینے
 اول آخر جو کیفیت آھی ایس جنگا ہون
 ایہہ چوہو ہوا سوہو یا قصہ تورا گالان
 تافیر سور سپاہ اکھٹی حضرت کیتی آھی
 اوہ بھی مثال ہوئے آکی اورک پھون تانی
 کرسمیان درست سارا لایا چھنڈا واندے

حضرت عمر گجہ نہ کہیا موئے بھت ٹکینے
 نال تحمل مٹیان گلان نہ کچھ دوس سپاہیوں
 دل شکستہ شاہ عمر ڈاراوی کہیں تیڈا مان
 جہڑے نٹھے جنگ جیرون جنگی مرد سپاہی
 اگل مہنان ہرون اوتاران جگین ام کہانی
 عید اللہ ابن جبریر کہتا میں لشکر دھو گاندی

جانب فارس تریا لشکر بر جوین آسمانی
 ات شیر مثنیٰ اراضی ایسے لشکر یارون
 لے ایہ نہ لشکر سو تاراوی دس لگے
 محل لیا اوس چڑھ اپنی ہر بھڑاٹوالا
 تن ہزار اسوار اسلامی لون سے وچ آٹے
 تار سیان معرور زیادہ پل بدھا ہنگ کی
 الا صبح اوہ دو دین فوجان مل میدان کھلوتا
 جم گئے جد پڑوسے اندر خونی لشکر دین
 دوجی داری نال لیاقت صاحب فوج جمادی
 تافیر آسن قول اسواران تلے نیر کے لے
 نل گیا پڑا بر آسمانی فوج دوفان تروٹا
 مارو مارو سے دو طرفون جھنڈا ہتھ وزیران
 واہ واہ ہتھ دو طرفون اوٹھے لگا جنگ فتاری
 اوہ مہران باذان جابا مو یا پھلے کہے
 مارو ڈھول وے دو طرفون تیر بچے مایان
 اکون پل شکستہ ڈھٹا مڑا دل اپو مٹھا
 اوہان جاتا بچدے ناہن اسی کسی سببون
 ایسے خاطر پٹ دو بار دہرو تیخان اوہ لہتے
 مڑ کے سٹ لگی گہریا یون ایلٹ جاتان بیان
 ساون بجلی چمکے فہرون گجے گہور ڈراو
 سخت لڑائی ایسی گہری دودھ ہزار لچائی

شیر مثنیٰ تائین خبران قاصد دہین حقانی
 مدد ہو سردار روانان و فوجان سرکارون
 اپا فوجان ہو رکھارون شیر مثنیٰ اگے
 پورا لکھ سوار کفارون وجہ کتاب مقالا
 ایسے کار از مودہ ساری خوشیون جانی پائے
 اتے بویب نام سید اجبیا جہٹک لائے
 والی پکڑ نشانان نکلی صفان برابر ہو بیان
 تیخان دہرو مجوسی لہتے مومن ہٹے او دین
 شیر مثنیٰ لے ہتھ جھنڈا ہر دا دل دوٹاوی
 بسم اللہ پڑہاگان جاپان و سچ برابر جھے
 مہرہ رخ برابر دے نیل پیادہ چھوٹا
 پشت پناہی شاہ شہنشاہ داتا امیران
 اپنان نہ بیکانہ دے لب کڈھی تلواری
 ایدون زور دتا پڑہ شیران کافر کے لے
 تاب جنگ کفار نہ آندو چڑہ کانگان سر آیان
 زندگی محبتیں ہتھ دہوشتابی کٹک کفار چھوٹا
 تشددی ہن واہ نہ کائی آئی قضا ایہ بون
 دو دین ملے پڑ برابر مٹو کر لگے مٹے
 گویا منہ لہتا ہتھیارین چڑہ کانگان ہر گیان
 جد حملہ کر پوہن سپاہی صفت صفا بوجا و
 جیونکر باون تیل نگارین یا گندیک گپائی

لعل مارن سوہنے تیغان گاہک گئی چڑھتی
 شیر بھادر گجن ماٹھین متھے سُرُخ پلنگان
 رچ کھلوتے غازی سوہنے پی پی شربت مٹھی
 باقی ماندہ زخمی دسے اک ہزار برابر
 اوس لکھہ چون اک نہ بچیا خبر دیو سرکار سے
 نالے راوی کرن روایت آئی فوج نصارا
 کین سالان توڑی ہڈیاں دس اوسیدہ
 لٹ غنیمت حدودن باہر رچ مرد سپاہی
 شیر مٹھنے داکم آکا مدولی نصارون
 پرافسوس قریشان اوتی اوسد اقد نہ جاتا
 حاکم اعظم اوسون رکھیا خاص عجم دی ہرقی
 کاراز مودہ فوج لڑایان مرد و تحمل والا
 ایہ فتح پڑ اورک والی پای دیس پرانے
 کچھ بھارت سے رہا زندہ شیر بھادر بگا
 سنہ مبارک چونداں ہجری فتح ماہ رمضان
 نالے ابن جریر شکایت لکھ بھینجی سرکار سے
 سفر پیاہن شام دلایت رومی ہمارو داوان

غنی دسے ترے پرنا لے ندولادی بھے
 صفن صفا ہو صفان گیان پیکر خدایان لگان
 دو ہزار سوار بھادر ویندے جنت ڈٹھے
 جنت داخل بھائی مٹھنے نام غلجی جاہل
 مویا اودہ سردار کفار ان بخت ہو ہنار داری
 شیر مٹھی دی اودہ مدد جنگ ہو یا تا بھارا
 رہیاں بیان لوکان کہیا ہو رمنارستانے
 حصہ لے نصار سدائے ایہ گل موٹی اسی
 جیکر موند اہور بھادر کہاند اہاج کفارون
 حضرت عمر دوس مخ کوئی سارا بھید چھاتا
 بھاوین دون گئے بھادر سوت مصیبت دسی
 حضرت خالد دودہ نہ اوسد وچ کتاب مقالہ
 فیر نہ کہتی اوس لڑائی دسان کسے میدانے
 زخم کاری جنگ جیسرون آکا اوسدین لگا
 دنگا پڑو جے اسلامی ایہہ اخبار ایرانی
 تافیر سجدہ مقررہ ہو یا کر سان ذکر دوبارے
 کر کے فتح دیس نانوں فارس جنت لادان

در ذکر جنگ و شوق و غزل امیر خاں بہادر شاہ افغانی

رستم تون اور ہشتابی اسے پندیترا
 شہر و مشرق پیر حماندیت بزو کون دیرا

اسے خاص میر عمر واپہلون کم ایہہ آما
 تا فیر ابو عبیدہ تائیں سپہ سالار پھرایا
 یزید پٹ ابو سفیانے معاویہ جد ابھائی
 خالد شیر بھادور بگا ایہہ بھی اوسکے زیرون
 ایہہ نوشتہ نامے اندر جنگ یرموک لیا یا
 بعد جنگا ہون ظاہر کیتا مطلب صد والا
 کہیں نصار اخالد دی ایہہ حق تلخ کیون ہوئی
 واہ واہ عمر معظم تر یا دور اندیشہ کر کے
 دیکھ دانی زمانہ عمر دی ہو راضا پسندان
 خدا ترسی حق خلائی ہم دردی اوس کیتی
 ایہہ بھی ظاہر کہول سندان خالد تلخ کوئی
 اپنی مثل وہ نہ جانے ہوئے کسے تائیں
 زور انصافون فرقہ گردا بالانصاف زیادہ
 بھت مقدسے ثابت اوستے لاکھ نہوہ
 روز یون سرگردا شادی جنگ یامہ نالے
 ہر لڑیون ترک ثابت شیعہ کہیں ہنساوی
 ٹھیک دست عدل عمر واپھیلا راہ انصافون
 نکو دور اندیشہ کر کے کم لیا تدبیرون
 قوت بازو اوس نہ ثانی نامی وجہ شجاعت
 بھاوین ابو عبیدہ صاحب مرد بھادور نالا
 اسے نامہ انصاف پسندان با مروت نالی

سید لاریان کستائیں جانب شام سپاہ
 رسید سارے تابع اوسدی کم کرناں فرمایا
 شہ جیل عورت سلی عمر واپھیلا
 جو کچھ کہی سوئی کرناں اکہ نہ رکھنی دیرون
 قاصد رہیا تدون چوپیتا موقعہ اوسخ پایا
 ابو عبیدہ سرت سہالین خالد کرسی ٹالا
 در حقیقت شان عمر واپھیلا رضخ جانی کوئی
 نظام کیتا اوس پورا پاک فتنہ محقق دیکے
 دنیان داری مصلحت بینی صفت اوسدی چھپنا
 ایہہ دہ رب اوسون دتار افضیان بد بینی
 شیر بھادور مرد دلادر جنگا ندے فوج سوی
 حامی دین اوہ پاک بنید انہ ایہہ سخن انہیں
 صردیاردون فتح پائی ایہہ سد اپر مسادہ
 اوسدی عورت اوس بی بی اگے چل فقیرہ
 دومنہ جندل فتح کر کے طرز نکاح نکالی
 تیز نکاہون صاحب تکیا ملک ہو یا بربادی
 چشم پوشی درانہ رکھی کسے مرد شرافون
 حضرت ابو عبیدہ والی خالد بے نظیرون
 کم آیا فیر فکر نہ رہیا ہوئی رفع شکایت
 اسے پر بھت برے والا کار از مودہ آما
 اوہ بزرگ وچ قریشان جسک بھاگ نالے

جلیل القدر و دانشمند لکھنؤی
 وہ اصحاب قطعی مجبشتی و سوان ایہہ حضور
 روز سقیفہ ابو بکرؓ نے صاف آہا فرمایا
 خواہے شتی کر ہو عمر لون ابو عبیدہ بھاو
 اسد اور جہ مجت حضورون خالد عارنہ کائی
 نال خوشی کم کردار ہیا ہمیشہ تابعداری
 فیر بھی سپہ سلاری خالد مصر شام دیارون
 بند ازادی اوسدی ہوئی نہ فیر کر خطایان
 جنگی موکون پافراغت طرف دمشق و ہائی
 دنی آکو خبر جاسوسان فوج یونان شکستہ
 تافیر راہ وچ ہو مقامی خبر بھیجی سرکارے
 فلسطینے سار جمے مارو دھول و جاکے
 جوین امر ہو دے رکارون او مطابق چلے
 تافیر حضرت شاہ عمرؓ نے نامہ لکھ دگایا
 سوچ کیفیت نامے والی راہ دمشق کہد
 شرجیل سے احوار سلمیٰ ٹھل ڈان کہلو
 وچ دمشق لائے بہتہ آئی فوج کھارن
 تافیر اوٹھی گھٹ شمالون مثل کانگ بھاڑی
 گجے گوہر درادے سجلی لقمہ مہنہ اپوٹھا
 داخل فیر دمشق ہو کے بند کیستہ دروازے
 باہر موند نہ دمن دے تے چڑھ ہمیش دیوارون

سب اصحاب کباران و چون سان ہون لایل
 امین امانت ایہہ فرمایا پاک پیغمبر نوری
 اعخان دو مان تھین اک خلیفہ طبری سند لیلایا
 بنی کہیا آئین ایہہ میراد و دین افضل سادین
 ولد سے وچ ملال نہ آنڈی تابع عمر لہنگائی
 برائے نام ابو عبیدہ بات اہیا اعتباری
 خالد باچون کم نہ تریا کی حاصل تکرارون
 حاصل مطلب کھول شتابی شہر دمشق دہایان
 شہر دمشق اے دورادہ دوشنرل آئے
 فلسطین وچ پڑجایا بند دمشق رستہ
 جنگی موکون جہڑے نئے جمع دوبار سارے
 جنگی راہ ساد اکروے لڑن چھوٹے
 لڑان دمشق یا ایٹھائیون کٹری جانب ہلے
 لڑو دمشق فلسطینے ہر طرح سبھایا
 دس ہزار بھادر نامی فلسطینے سدھا
 باقی فوجان لے صحابی طرف دمشق ہو
 ماہرہ باسل پڑ کھلو تے کرنگیان تلواران
 ساون بدل جسم کہلو تا مارو دھتھہ تارے
 کہا شکست گئی یونانی ہتھہ تبارون ڈھٹا
 گھیر اپا اصحاب کہلو تے جنگ دن نہ تارے
 لڑو سے تیرن کدی کدہین لگانگ بھاوون

قوم کھارن ایہ راوہ ہن سیالہ لمتا
 اے پر قایم رہے صحابی فضل و ارحمانی
 جانب مشرق حضرت خالد شیر مجاور لگا
 ایسے طرح ہر دروازی فوج ڈھلی سطلانی
 حسب م موسم گرمی پیر یا مونہ اوہناں قربانی
 تدون حضرت سیف اللہ ڈھٹا تیر لگا ہون
 ابو عبیدہ تائین دی خبر دانشمندان
 خندون لختے کچھ مجاور لگے نال یوارن
 قفل کھول دگا ہے ہر قی تختے لاه شتابی
 ویراہ کھون دی آھی فوج ڈھلی سلامی
 خالد تین میان نہ کردا جیکراوہ یونانی
 سنبارک چونڈان ہجری شہر فتح ایہ ہویا
 اوہ مال لینان ہر گھر عتقین اوہ اسلام حوالی
 دشوان حصہ اوہناں کولون لینان ہر سالے
 پنج ہزار مجاور جنگی لگا ہیان کفارون
 جس ہو کیفیت لکھی شہر دمشق پارون

دیس کر مد رہنے واسے ہرن نہ ہمتا
 موسم ہندھی اغصیہ دیس سدا بر فانی
 مغرب گہائی ابو عبیدہ صاحب سدا لگا
 باہر نکل کوئی نہ جاوی ہوئے تنگی نانی
 بے امید مرادون ہوئی خوف و مایہ سانی
 اے پر موقعہ ہمتہ آیا فضل ہو یاد لگا ہون
 حملے دی بخونہ اسادی جڑہ سے پاکندان
 سٹ کمندان جڑہ سے سفیلون تھگیان تگوارن
 داخل ہوئے ہر بازارون شہر چن گلابی
 کنب اوٹے سبہ دمی شامی اوہ لیر تھامی
 امان نہ دیند ابو عبیدہ قتل ہوئے نصرانی
 صلح اوہناں نال پھرائی جو مویا سو مویا
 شرط اک پیار سو نہری رھے زراعت واسے
 یزید پٹ ابو سفیانے محانہ اسجاد واسے
 جزیہ لینان ہر اک پاسون نہ کان شمارون
 شاہ عمر پڑہ رہی ہو یافتہ نامہ شام دیارون

دروکرتہ محل میسان طبرستان انان فوج سلامی کارونان یہ

شہر مشقون پافرغت ککے امیران
 دیو بارے ہو پر موکون محل دمشق وچالی
 راہ وچ بیٹھ کرین تدبیران کیونکر جنگ و محاربا

کوچ نقاراجانب اردن چلو کہت ہیران
 جی حکم کہت سلامی ابو عبیدہ دنا لے
 شہر جیل ہو راعور شلمی اوسدی جانب جایی

اک ہزار اسوار مجاور عمر و الحامس تھے جاوے
 آسن پہل چایان و اگان پر سے بدھی سوار
 بنہ کھٹان شہنہ پڑوج لہتے ارجون سمانی
 کیا وجہ کیوں گبر نہ آئے ایہ دلیل کھارن
 غافل ہو سی فوج اسلامی تیغ رکھان سر چور
 سبہ یونانی اکھن لگے جنگی سے گل ہیا
 جوڑ جماعتان اوٹھے کافر لوک محو سبہ سوتی
 شرجیل تے اعراسی پیش سادہ لگے
 بن تر وٹا ہو کر لگی مستقا پاٹا او دین
 مار و مار دے سے وج ہاتھان ہتھ برابر اوٹھے
 ہر دم پانی چڑھدا جاوے کھڑا پیش کھلوی
 چھوڑ میدان کھلوتے دوارا نہ سندھا لیسے
 ایسا پچھا کیتا شیران تیغاندی مونہ لگے
 گروے محل حیدم گہیرا جا کے شیران پایا
 کھولین بوہین داخل ہوئے رہیا فکر نہ کوئی
 لکھ کھیت اتے خمس الیں دیارون سارا
 الاصبح کر کوچ نقار اہٹ و شق جانڈے
 امیر جلدی فوج عراقون خالد ساتھ لیا یا
 الیں فوجدا ذکر کرسیان جاجنگ رستم والی

باقی ماندہ دلی تمامی خالد شیر اوٹھاوے
 رات براتی کیتا دھاوہ طرف یونان کفار ان
 رات دہمی دن روشن ہو یا آئی نہ نصرانی
 رانی چہا پہ چوری ساران ایہ نیت بدکار
 کیا حقیقت سے نہاندی کانگ لسی چارو
 کھول پوٹا دہ باہر آئے جملہ کرن اجہیا
 رات ہند ہیری راہ ادجارون وڑگی پڑو تو
 محل کھلوتے چڑھدا پانی چہل برابر وگے
 چھوٹے غضبون ہڑ پھاڑی ملگوندہ دوپڑ
 سوہنے سندھ شیر رنگیلے دھنچہ پانی
 رستم سام نہ تاب لیا وٹال گان کی ہو
 گے سلامت فیر نہ کوٹین موئے راوہ سبہ
 پامیدان شیر فرخت چڑھ برابر وگے
 کرن روایت کسے یونانی نہ فیر مونہ دیکھایا
 دانگ مشق شہر نخل دی صلح برابر ہوئی
 تورن خدمت شاہ عمر دی ساتھ رسالہ بھارا
 فیر جمشاد ارادہ کیتا سبہ اوئی فرمانڈے
 یونین امرا میر عمر و فارس دل ہٹایا
 ہن ارادہ جمش میرا پیش نشان نکالے

باقی ماندہ دلی تمامی خالد شیر اوٹھاوے
 رات براتی کیتا دھاوہ طرف یونان کفار ان
 رات دہمی دن روشن ہو یا آئی نہ نصرانی
 رانی چہا پہ چوری ساران ایہ نیت بدکار
 کیا حقیقت سے نہاندی کانگ لسی چارو
 کھول پوٹا دہ باہر آئے جملہ کرن اجہیا
 رات ہند ہیری راہ ادجارون وڑگی پڑو تو
 محل کھلوتے چڑھدا پانی چہل برابر وگے
 چھوٹے غضبون ہڑ پھاڑی ملگوندہ دوپڑ
 سوہنے سندھ شیر رنگیلے دھنچہ پانی
 رستم سام نہ تاب لیا وٹال گان کی ہو
 گے سلامت فیر نہ کوٹین موئے راوہ سبہ
 پامیدان شیر فرخت چڑھ برابر وگے
 کرن روایت کسے یونانی نہ فیر مونہ دیکھایا
 دانگ مشق شہر نخل دی صلح برابر ہوئی
 تورن خدمت شاہ عمر دی ساتھ رسالہ بھارا
 فیر جمشاد ارادہ کیتا سبہ اوئی فرمانڈے
 یونین امرا میر عمر و فارس دل ہٹایا
 ہن ارادہ جمش میرا پیش نشان نکالے

درد کر خنکے بار و شق و فتح یافتن میر خاں لکھنؤ کر خنکے

فخری اوہرہ و مشقون چلی فوج ہزاری سلامی
 لئے ذوالکفلی جمیری بجانب قطب لہقا
 اوہ بھی راہ وچ آگے رلیا لیکے فوج حیران
 فیرونیانی کر منصوبہ جنگ مچا وں لگے
 دو حصے ہو کٹک کفار ان سر سلام تر وٹا
 ابو عبیدہ محل کسلو تملصفت فوج کفار ان
 اسے پڑتلوار نہ چلی مہاج کفار او مٹھائی
 ایسا کیتا پچھا شیران اوہ یونانی پٹے
 فتح پڑھی سلامی نیک بلند ستارا
 ابو عبیدہ جد پیکر و بیخ نشان لگاندا
 فیر بند کیتے دروازے خوف غنیمون سجد
 وانگ مشق حص شیران ایہ منصوبہ کیتا
 سالون کچھ ضرورت ناہیں اڑیے جا کو واند
 ایس پر اہل سلامان قدم سر دیوچ جہاں یا
 کد سے کد اپن رومی کوئے آگ جنگ محاذی
 اہل سلام نہ ہرگز دوسے مچا وین اوہان تھکایا
 تا بھی دل کفار نہ بد مانا وہ نکلے واند
 باہر مرگئے دافرا بھی اہل سلامان تائیں
 اوہ نامو کے تنگ لے نانی صلہ دے آئے
 جیکر دیہو ایمان اسان صلہ کرنی چاہان
 حضرت خالد کہیا اگون صلہ ماسی نہ کریئے

آگے پیچھے سب پتال دیکھن رومی شامی
 کسے حملے دے وکن کارن طرف کفران مٹھا
 چلے جہدم جانب حمض غازی گھٹ پھرن
 و مشقہ چوڈا وں کارن چڑہ شتانی وگے
 حصہ اک تہوڈر والا بھی طرفون چوڈا
 خالد شیر تہوڈر اوتے لے شکر سوار
 اوہ تہوڈر چھتہ آیا اندر اوس لڑائی
 فیر نہ ہوئی آن اکٹھے سار موئے وائے
 حمض فیر لگائے ڈیرے روک لیا پڑسارا
 ہر قل دیکھ فوج سلامی رات ادھی نس جاندا
 مت عرب جن سر چوری دل کلیجہ بھجدا
 پوئی سردی کٹک حجاز ان ہی اوہ چو پیتا
 پوسی برف جہد وں اسمانی مر سن آہی جاندا
 حصر کیتا طول زمانہ باہر بیٹھ لنگھایا
 تاب جنگ لیا وں جہدم ہٹ شتانی جاندا
 گیا سیالہ آئی گرمی چیتہ ٹوکہ دیکھایا
 خرچون تنگ یونانی ہوئے فاقہ سخت لنگھاندا
 واناں بانی گہا زراعت و چین لوک اوتھاپن
 چڑہ دیوار وں رومی کوئی ادھی سد آلائے
 سے شادا کوین ابراہہ کہو لو بات اگالان
 تا آرام آوے دل سان تیغ نشان سر دہریئے

ایسر حضرت ابو عبیدہ صلح من کہلو یا
اورک لکھہ نوشتہ دتی سر سری خطبکا
کر کے دستہ فوج حوالے حاکم دیس پھرایا
ہر قلعے سے سردار ساڈا شہر الطایکہ ادنی
جو نکر امر ہووے سرکارون نقشہ لکھہ دیکھایا
بسم اللہ الطایکہ جانان منگ عاجنابون
جہڑا شہر آوے اس آ ہون اوہ بھی فتح کرنا
ایسر مینون بھت اندیشہ دوتن شہران پارون
افتہ فتح اوسنوں دیوے پیرے جوڑو گہ
بس سلام علیکم میرا شئی رب حوالے
ونج سلامی قاصد ہو یا لے نامہ دہرا کہین
پڑھیا اول آخر نامہ سچے نگ پر دے
بدھی شیران کمر سفر دی چایان شہر مہاران

خالد راضی ہو کر نہانا کم معمولی ہوا " " "
تھانے دار عباد انصاری بیٹہ سہالے گا
خمسن و انہ جانب شرب لکھیا حال پوچایا
خبران معبر زور دسا دن جمع عقل و گوتے
پڑھے کاغذ شاہ عمر نے نامہ فیرو گایا " " "
افتح تسانون ویسی نصرت رب ما یون
کنڈا وار نہ راہ وح بعے جو ہو دے سو جرنان
قنبرین آتے قبا دیہ جنگ خالد پر کارون
کافر روی نظری اون جو شامون او سجاگہ
ہو سلامی قاصد تر یا چرہ مہاراد ٹھالے
مہر پیئر لگی آسی ہمت نہ آد سے لکھیں
لگی جسم چوٹ دما غازی او ٹہہ کھولے
قنبرین ارادہ خالد لے دستہ ہواران

در ذکر جنگ قنسرین و فتح یافتن امیر خاں دیر کفار و حامز سید قبا و سید علی را

حضرت خالد شیر خدا دارِ عدت شاہ نورون
 و بیخ میہ ان لگایا جہنڈا آس فتدی کر کے
 قسیرین والیان دھٹا فوج لہتی سلامی
 کنب گیا میناس یوتانی کرن لگاتہ بیران
 کل رتاؤی ساؤی اکا ہے اچ نکل وانی سے

حکا و دستہ فوج اوٹھائی وٹھا قلند
 جے شکار لگے پتہ شیران چیرن چھائی دہر کے
 ساگی خالد شیر خدا و امر و بھادر نامے
 حافر یہ او سجد و گایا کاغذ وچ تحریر ان
 عزیزی مل میدان کہلوئے کہیں رخ و گمان

جے اج آوے چہرے شاوی رنگے رازی
 گرم میدان ہوسی جھوپلے آوے کٹک ساوا
 جہدم دتی اوہناں تشرات دہن تے آئی
 جہدم لگی سٹ نقاری کسے لک سپاہیان
 پرے بند برابر اوٹھے جانب پڑی ہوئے
 دو دین فوجان مل کھلویان دانگ پھار کیشتر
 جہدم چوٹ لگی گھریا لون کچھ کھلے تلواران
 وج مسید آرومی کوتالافان مارن لگا
 پیاونکار سے دھلے لکار پانی اکثر تھوڑا
 حضرت خالد و سنون کہندالافان چو غریب
 فولاد اندے میں چین والا آتو نلی تعلیمان
 میری تینون خبر نہ گامی سا رنگ سمیٹے
 اتنان بخش اکہ نہ بانون شیر حجازی چوٹا
 خنجر واپسا موچے کیتا لاش پی وج خاکان
 نس ترے پر تہین دیکے موڑی کتہ سپاہیان
 وانگ گلاب سے پر سارا لال گئی ہو ہرقی
 مڑو سے دس پڑو سے اندر سرخ وانگ انان
 حامی سہر سپاہ کوئی پیر خپال تروٹا
 قاصد بھیجن جانب خالد بخش خطا ساوی
 خالد گل منظور نہ کیتی صاف اکون فرمایا
 اورک گھیرایا کھلوتے غازی کوٹ دووالے

اکون ف اوہناں اینہ لکھیا مہرا آپ اوٹھایے
 اسپر اول وج میدانے دیکھان ہمت ساوا
 رنگی چوڑ ہتھیار کھلوتا خاور اکہ دیکھ سائی
 کھول بولیا وہ باہر آئے صفان برابر اسپان
 دو جی طرفون شیر خدا دکل میدان کھلوتے
 سوہنے چہرے رنگ انی دسنگے اج کیشتر
 آمیناس میدان کھلوتا جو نکر تالو ماران
 کتھے سے اوٹھ خالد نامی شیر عباد ربکا
 اچا تون چڑھ حضرت خالد آن کھلوتا سوڑا
 جامہ پہن زنا نڈا آئو کن دوزخ تہ نصیب
 کتھے اج زور چہرے ستم قاوہ سام نہرمان
 غنجان لے تیرا مانان دیکھین دہرقی لیٹے
 بازار دا ہتھ اکٹ جھلیا سٹیا کر پوٹھا
 مویا جہدم سر ہو نہ اندا وٹھا اہل نفاقان
 ناگ سٹے مارن پھلے شیران تیخان اسپان
 بن تروٹا رنگستانی کانگ مٹی پڑی ہرقی
 کچھ بھٹے کچھ بھٹے آئے حاملند بدکاران
 ملک الموت سہنے دتے آیا گھرا پوٹھا
 دیگ و مشق صلح ٹھرا دن رعیت مان شادی
 اول نشان نہ صلح پڑی سخت جنگ چایا
 دسد بہار رہیا لا اکہ نہ کوئی مونہ دیکھنا لے

سندھ اور وارہ کوٹون محلہ رنج دیوار ان
 رخت پور مان سٹ وچا لکستہ صبا بنایا
 خندق ٹپ بھادر لینگے کوٹ ویران کرایا
 وافر لٹ غنیمت آئی خمس واند کیت
 وچ میدان لگا کے چند اصفان چڑھلو
 صلح ٹہرا کے گے گہرائون چند اعلیٰ کیا
 یوقنا حاکم اوس ولایت خود اسلام لیا
 فیر قباویہ فتح کستیا خالد فوجان گیان
 فیر اطلال بھیجی سکر سے دوشہر جو باقی
 تافیر شاہ امیر عمر نے لکھا نامہ نوری
 عمر العاص لے لے عکرمہ و ماوہ اجنا دینے
 خالد لے ابو عبیدہ ہر قلد کے ہون
 ابو عبیدہ رضی ہو یا الیس نامی پارون
 شرجیل نہ دیسا سالون کھڑی جانب مہتا

خندق دی تدبیر ٹھرا می رل اصحاب کیا
 سندھ پیا ہول کھارن چڑھ پانی سر آ یا
 روون لگے رومی کوٹے ہر داسرا دوا یا
 حافریہ نے داگ اوٹھائی رکھہ ابا ج پتا
 حافریہ دکرہنے والے آن سلامی ہو
 کچھ دیہار رھی لڑائی داس دا ہتھ چکھیا
 کریان سندھ ذکر اگیر سے ہر جا غلبہ پایا
 ہر قل داہن ذکر اوٹھاوان جم گھٹان پریان
 کون امیر اوہناں جواو سے بات پایا اتفاق
 معاویہ شہر قیساریہ او جاکر حضوی
 رب مراد پوچا وے میری ہر سن لوک کہنے
 انطاکیہ قلعہ سخت شامون فوجان تھم کھلو
 معاویہ گیا قیساریہ اوٹو فوجان ہر کارو
 خالد لے ابو عبیدہ ہر قلد سے ہر لہتا

در بیان ذکر انطاکیہ فتح یافتن حضرت ابو عبیدہ و امیر لہ ہر قل و می

انہ فتح دی ہر شہر دن مدہ باقی اک ہیا
 شاخان دہ و گایان ہر تی اڑیا مدہ کوٹہ
 بسم اللہ گھٹ چڑھی حجازون بدلی کالی اوٹھ
 واہ واہ چیت سا کہہ ہریان مہنیہ کرست لہتا

ابو عبیدہ لے کوٹاڑ اسر ہر قلد پیا
 تیز کوٹاڑ خالد والا پوسان لیکر ملہ
 پانی شام گیا پیر سا اوہ بدلی رخ وٹھی
 ہر قل رومی طرف ہدایت دہر یا فر نہ مہتا

اورک تنگ سادل میرا خالد شیر بلاوان
حضرت خالد آکے لہتا جہنڈا پکر لہتا بولن
آسن سہل شیر کہلوتے ناتے نیر کے
تیر انداز کہلارے مہرے ساتھ شتر سواران
دو جی طرفون ہر قل رومی خالی کندہ سواری
ہر دو فوجان مل کہلویان مونہ برابر جوڑے
استدم کیتا واعظ عیسایان پکر اچیل چالے
دو جی طرفون ابو عبیدہ سند رخالد لے
جنت زیر ملے تلواران رب سچے فرمایا

ابو عبیدہ نرم طبیعت ہتھ کوین مین پاوان
لگی جسم چوٹ نقارے رکھیا پیر کا بون
میرہ مہمند لے قالب سادہ مرد جسے
دو بازو کر عرب سواران فوج باجر انصاران
جسم کہاسی ہو کر کانگون رومی جی بیڑی
آہمون سامنے چوں جہنڈا رخ پیادہ مور
دشمن کے گل چیکے مرناں مسیح بلا ایہ ناسے
واعظ مبارک کرن قرآنون مومن کرمانوالی
ایہ حدیث تبارکائی بجزہ حورون پایا

الجنة تحت ظل الشیو

شکر واعظ ہر اک طرفون دیگ بال دھایا
جسم دا ہٹہ کیتی تلواران کہر کن لگو کہنے
یکتنے توڑی کرے تماشہ چہ مینہ قلندر
ہر قل رومی راہ پدمانون وقت گیارہی ہوڑا
بعد مجاہد رجن والا مہینہ شمشا لون لہتا
ریگستانی بن تروتا ہو کر پوری لگی
ہر قل ٹھارانی چوری بیڑی لگی بنے
ہو و داع کر گیا شامون سخن اخیر آلا یا
خیر بادا وہ کہندا گیا قسطنطنینہ توڑی
بے امید انصارا ہو کے ہر لفظ کیہ والے

تیخان دہر و مجاہد لہتے ساون رنگ بکھایا
رومی چہو دمیدان کہلوتی شافی کوئے بہنے
عرباندا ایہ ہٹ بھاری لہندا کابل اندر
بدل ساون جسم کہلوتا کیستا بارش موڑا
نوری کانگ لگی چڑہ بنی ہر قل دہر نہ متھا
رہیا نام نشان نہ رمون کانگ برابر وگی
حضرت خالد چھا کیتا شام وقت نام نہ منے
میل قیامت تیرا میرا جسم رب دھایا
اوسنے وس سیر الا یا رزق ہمارہ مور
وکیل کاون صلح خاطر جزیبہ سال سالے

ابو عیسیٰ کے صلح ہتھانے دار بھایا
 سن مبارک پندرہ ان ہجری نمٹا ہر قل شاہ
 فیر بھی اوسنے زور لگایا راوی کرن ایت
 رب مراد نہ کیتی پوری مویا ترے کردا
 ایسے مایل دل اسلامون کہیں سار تکرارون
 گل میر وزیر حرامی ظاہر محنت افسا
 جیکر کھسے شوق زیادہ اوہ دیکھے اخبار نو
 ہن قیاریہ دہاوا میرا ہتھ دیکھان بیانی

آپ گیا ہٹ جمض جانب صدر مقام بنایا
 قطعہ بھشتی اوسنے چھڑیا شام نشت گایا
 ایسے پر شام چھوڑا دن کارن کیتا فکر نمٹا
 مومن ہو یا مویا کافر کون شہادت بہرہ
 وروانہ اسلام لیا یا سخت خوف کفارون
 واقعہ صبا لکھ دیکھائے سبیلے لکھ
 شاہ رسولان لکھیا نامہ عمل کیتا تکرارون
 معاویہ ڈھنگ کھڑے لڑا کر سن کوین یونی

در ذکر جنگ سیاریہ فتح یافتن امیر معاویہ بر کفار یونان کا

فجری ویلے لیکے فوجان معاویہ چڑھ سدا یا
 قیاریہ اوسنے لایا ہتھ گول میں کٹا
 رات گذاری وچ دلیلان دیس گیا کتب سارا
 کسے گہریا پے ہوسن بھیت قہر سہ جاتے
 مشفق مائی دین اسی ہو دین غم ناکان
 خوشیان کر کر کج رجایا فوج نہ گہریا ندی
 چھوٹے پتہ نہ بڑا گانا نہ اوہ چڑھیا کھارے
 بھینان کہیں دیر پیارا نہ اچ کر دیکھان
 ماسیان پھوپھیان بالان اولارن کرین سیارے
 دہیان اکہین میر پلشن موی تار پرستے
 بی بی راز نہانی والی پٹے دین انا وکے

پنجاہ ہزار بھادر جنگی پشت پناہ لکا یا
 ہر دو طرفون فوج طلا وہ گردے پرن ابادہ
 شاید فجری کی کچھ ہوسی ستر موت نقارا
 نوحان بھینان دین کرین رسن یل یا
 سے سے میرا پٹ لکھار ولد اندر خاکان
 سے سے لکھرا چن شالو دھمی شکل نہ جانندی
 سے سے تیر دو سٹو سینے اولی بھاگ بھاری
 نال پیاران میں کہیڈایا لاش گی وچ جھلان
 گوہیت زخم دو سٹو جاوون داغ دلاں پر جام
 سے سے میرا باب پیارا ان بھنسا یا توئے
 سے سے میرا مشفق جانی اندر خاک سماوی

مے سے سچ سے اچ خالی مینو شکاریان
 وہ گلابون بکھڑا دسدا چمکے انگ انار ان
 انہان دلیلا ند سے چو کیتی ساری تہہ
 شاہ اسوار میدان کہلو تا چوٹ دما می لگی
 کتے تافیر لک امیر ان ساز درست کتے
 وہ سو وہوس وے پڑو ہوشیران پر اولار
 اک مشک لے نقش پورے چمکن چہ پھیلا
 معاویہ ویکہ دیوے لکارا بدھو دل سپاس
 زورون مل گے ہر دو دین ندیان نیر پلے
 قول ترازو جنگ برابر پے لکار دلیران
 فجر عتین عصر توڑی دل برابر دو دین
 رانی جاقنار حرامی سبہ میر بلایے
 میرا سربا دل تاسا عتین مرسان و بچ پستا
 کچہ نہ سربا لسان کو لون اندر اوس لڑائی
 دھمے چست درست سار بازو سخت ہوناند
 اگلی بخش خطا اسادی کہیا سپہ سلار ان
 دشمن پر کرسان موچے کار جوین تر کہانان
 راضی ہو پارومی کوتا ادہنان دی گفتارون
 او خون معاویہ کرے لکڑا اپنے لشکر تیار
 کی اچ باور قوم کفار ان مارو ہمت کہلو کے
 جے مویا کوئی سا دوجون بھشت بھارنہ

مے سے جہانی نال نہ لایا ہی سیک پیران
 مے سے بل بل چینی کر سی روز پکار ان
 رنگی پیاراہ سفردی کر کے دل شکستہ
 کتب گیا تا دہول بچارا پے گی جاک بھکی
 آسن مل سوار کہلو تی بکر نشان چو پیتے
 ہراک طرفون سد سکندر رہ گی راج اوتارے
 بولیا فیر نصیب چالے چہوٹا دل کفار ان
 تیخان سمیت بھادر لہتے دھنے بچ مایان
 کانگ گی چہرہ سیلے سار راہ اپوٹھے سے
 جونکر ہر داسیر قلیچے شیر و نگارن شیران
 شاہ رنگی رنگبارون چڑھیا خاورنٹھا لو دین
 کہیا لکھ بھادر سا دہاٹ گہران لون آئے
 وڑکے دیو ادہنان تاین جونکر جیتا کوتا
 نصف فوج حجازان بازان سرخ اکہ ویکہائی
 صبر کر دے وج مصیبت چہرہ سران پر جانند
 فخری ویکہین ہمت اساد صاف کارن توارن
 چہوٹ میدان کہلو سن آپ سان حلیو مایان
 سرو پا دوس ہر لون دتا ایہ تحفہ سرکارون
 شابس نکڑا رہنان شیر و محکم جنگ صبا حیر
 آپے کہا شکست دین لڑو ج صابر محکم
 رہی زند اتا ہمت دولت سیر کر ہو گلزاران

تافیر کھیاریں صحابان راتی رکھ سہارا
 اپنے آرام دی خاطر سوتا شاہ شمس ملتانی
 رکھ دلیری مرسن دیری سکر تیرے اگے
 طول مقالان ہر دو طرفوں مرغ دیون بانگلا
 پازرہ سر خود فولادی کے لک دلیران
 ہر دو طرفوں چڑھیاں فوجان مثل گھٹ شمالی
 مل میدان کھلوتی سوہنے موت اوڈی کوٹا مان
 دو فوجان سہن ہو کھلوتا اوہ قنقار حرامی
 شابش شابش پھو اکھے رومیان کانچان
 سانگان تول یونانی لتھے مل گھٹان گیار
 عربان دیکھہ دفان خدای ترکش پیش پلٹے
 کثرت تیران دن پوشیدہ گھٹ چڑھی سمانی
 پھلیا شیران ہر یونانی خاصہ پرکا اندر
 اورک چڑھیاں کھلوتے پورا لکھہ کوٹا کے
 شاید گیا دیس کھڑے نون یاادہ مویاواڈی
 فتح معاویہ دی پڑھوی نوزدن چہرا بگا
 وچ قیاریہ لادی ہند معاویہ اوٹھ سویر
 جو کچھ لک غنیمون آئی ونڈی اندر فوجان
 تافیر عرصی ایس فتح دی نلے خمس روانان
 نیک خلیفہ راضی ہو یا ایس فتح دی پارون
 معاویہ دار کھہ سجاویرہ جنت دینے جابیز

فجری کرسیان ہتھ لڑا یون ہن زنگی اختیار
 اپنے جسم اوٹھ کھلوسی مردود امیدانی
 جسم نیزہ لیا سوہری چڑھ گھڑ شہنہ بگے
 صبح مبارک سہن لگی سر اوٹھای نالنگان
 ہو منطبق تیار کھلوتے پاکا تری شمشیران
 ایسا بانان لشکر پادہرت دسی سبہ کالی
 طرح طرح دستر آھے جونکر سرج لائمان
 بوسہ دھچلپٹے اوتے بولیا کوتا شامی
 اکدوے نون کرن نصیحت تکرار نہان بھان
 زکل گے ارٹا نمر دان موٹہ تیخان جہان
 دھک کوڈا جہب کس کھانان تیر برابرے
 ہراک تیرون دہ دہ رومی ختم کرن ندگانی
 فیروزہ دلیان شمشیران مویاوانگ سمندر
 ویر ہزار گیانس باقی یا قنقار رلاکے
 سار راوی کرن تحریران آسین نذر پلٹے
 وجن خوشیا ند شد یا فضا گیا ہوا گاکا
 خوب تسلط اوسن بیٹھیا یا لشکر ہیچ چو فیر
 لے الغام کرام مہاور بیٹے اندر مویان
 پہونچ مدینے کرن زیارت سرور دجہانان
 قیاریہ تے ناخاکم رکھیا سندھیا تاکارون
 عمر العاص اوڈیکے نیون شہرت عکرمہ نامیز

دردِ جنگِ رخسارِ دینِ دتِ عکرم فتح یافتنِ عمرِ العاصِ بنِ رطخون

پنجائہ ہزار الفجار اکٹھا اجنادین و چالے
دو تن شہرین صوبہ سوئی فلسطین لبیا
ارطخون یا ارطخول نام اوسد جو کہندے
عمر العاص چایا بیڑا لیکر ساتھ دلیران
شہر حشل کاتب سرور عکرمہ شیر اکٹھے
رات کی لہنگ سناج اندیشے میری سخت اچی
شاہ خاور دے دس ہند لگی چوٹ دما
ارطخون میدانے لٹھالیکے سنگ شہرین
ہر دو طرفوں جہولن جہند کی صفان جوڑ برابر
دو پڑان پڑ مونہ ملا یا پے گھسان گہرا مان
موتے بھاس غریب نما نے موت شکنجے چاروں
سم الفارون لکھو ہٹایا لا یوم زور بھرا
لا دالان میں محک کھلو تارو ہو یا بچا مان
پے گے گھسکار بھیاران تر ہو یا تلواران
پیش قبض دی قبض جو آھی بر قلع بھاری
سانگان نیزے ہتر ہتر کنبدن شیر مجاز داوگر
جسد مگرزان سر اوٹھایا نٹھے یار دمانی
ارطخون داپتہ لگاندر اوس لڑائی
مصر سا دلیا و بچ کوئی ایسے بازی ماری

ارطخون امیر سپاہیان لشکر بھٹ والے
بیت المقدس کعبہ بیان ایلینہ پس بتایا
فلسطین شہر دی اندر سہ قبائل رہتے
اعور سلمی مدد اوسدی پشت بھادر شہرین
اجنادینے پڑ جمایا گہرنہ ویکہ ترے ٹھے
نہ وداع کر گیا رنگی شمسون کنبے دیھی
شامیاندا پڑ زور ازماوان اندر ایسے بگمے
دو جی طرفوں یار پیغمبر چوٹے گہت ہیران
میسر مہینہ اتے قالب ساقہ گے اکابر
ہے ہے پسین لگے دانے تیری کڑی لالان
کشتے دامن پشت کیتا اجنادین دیہاڑی
کا ہی اوٹھی فیز قومون پہلک ہند ہیرا
اک ٹروٹی چڑیا کانگان مل گیاں دو ہاٹھان
خنجر دھاران موڑ کھلو تے بیان گج کٹاران
سم لغار یا سرخ کا ہی حاجت نہ بھکاری
جسد مگر دان دار سہالی رومی گے اوٹھے
چار بلدا جوڑ سو ہاگرے نہ کہیت نشانی
سمندر الیسا ہٹا ٹھیں چڑیا کہہ اوس تلامی
عمر العاصد بھون مری کا فرد جی داری

عکرمہ شیر شہادت پائی اجنادین و چالے
رب فتح پڑتی اسلامون دشمن میانہ کوئی
عرضی لکھنہ بھی سرکارے خمس لال دوپٹے
اسجا میری ہوئی تشہ جانب قضی جادوان
اتے زیارت شاہ عمر دمی مینون اوسجا ہیو
بید المقدس دوروازے رومی کہوں آپی
عمر الدینان چال گیرے منزل شامون باقی
ارطغون نمٹا جس لیے راہ مصر اوس لیا
بید المقدس فتح کر کے اسدا ذکر اٹھاوان

طبری سند پڑ پر موکون واقدی ایسے
برکت القدر حرمیت سرور شام ضابطہ ہوئی
اسان نہ دفن رومی کہتے رولڈ اندر گیسے
کران زیارت سید رسولان جاگناہ بخشاوان
مسجد فضلے ہون لکھے سار روشن ہوئی
مخالف حضرت شاہ عمر دمی کر سن رو سیلے
افضلے اندر یار اوڈیکن سید اوی لقانی
عمر و العاص لیکے لشکر پہچے اوسد پیا
انشا اللہ مصر ولایت اوسد اسدا وادان

درد کر فتح بید المقدس بی سی میر المؤمنین حضرت عیسیٰ عظیم فاروق عظیم را

نہ اڑیا اوہ شام ولایت ایسا سخت ہٹا
بلکہ بند کہتے دروازے ہر شے اندر دافر
قسنطیہ والے اوسجا لد حجاز لیاون
بے اندیشہ کافر سارے آسمانی پارون
چار پہینے پڑے اندر فوج جی اسلامی
اکد یہاڑے چڑھ دیوارون کسے نصار بلایا
شہر فتح ادہ ایہہ کر سی لکھیا کتب خانے
اوسکے باجہا یہ فتح نہ ہو سی تر کہ کر ہو کوئی
نال تشہ بیٹھا لشکر چہیرہ کیتی کسے
لے ہلکارا تر یا عرضی ہو یا وینج سلامی

بید المقدس جہنم لگنہ رومی کوئی دہٹا
خرچ سمیان ہراک قشمون آون روز مسافر
اتے مصر ولایت والے غایہ خرچ پوچاوان
تنگ ہوسن تا اوہ سدا سن یار بنی ابرار دن
نہ کوئی جنگ دی خاطر آیا دن رومی شامی
ایہہ شہر نہ فتح ہو سی کیون گہیرا آریا
ترے حرف اوس اسم مبارک عمر کھن لگانی
عمر و کھیا اوہ شاہ اسدا اہور بات نہ ہوئی
عرضی لکھنہ توری سرکاری ہوئی جو نہ کر قصے
پار اٹھاؤ ولین لگا شاہ فاروق اعظمی

پہنچ کھیت پر سیا کا غدر ای کوئی عنمانے
 اے شہر فتم ہو جاسی پڑتھان جو نہ بیان
 حیدر کہیا اید مصیبت لشکر کیوں اٹھاو
 دسوا سوچ کی قباحیت بھاوین لشکر بھارا
 اور ک حساب ایس مقالون بد مالک سحر دا
 دروا کا نہ لے ہتھ عاصیہ شتر سرج لایا
 نال ہزار کے پڑے قے عربان شتر سنگار سے
 سحر اول ایہ شاہ عمر دا قدم باہر کہیا
 روم ولایت دہان پان عرب خلیفہ آیا
 ابو عبیدہ اسے خالد بیز ابو سفیانے
 اوہ سویر جانب اقصیٰ چایان شتر ہمارا
 شتر چیل سستا عور سلمیٰ ان سلامی ہوئے
 گنبد گی اوہ جو تمامی لشکر سے ہنگارون
 عربان کہیا شاہ شہنشاہ نایب سرور آیا
 اونہان خبر دی سرکار سے شاہ عمر دی بارون
 ایس مقالون حاکم اقصیٰ ہونہ دے فرمانان
 شتی کیوں بیٹھے ہونافل کہو لہ ہو درواز
 جم جم سر حشمان آتے اقصیت خلیفہ
 ایس پرچوں بوسے ہن چلو تحفہ نظر ٹھاکے
 سبہ یونانی اوہ کہلوئے سرج پا پوشاکان
 جالشکر وجہ داخل ہو کر عرب ہٹا سلامی

محین لسانون جانان لازم اندر دین مگانے
 نشان غم نہ کر نان کوئی جم فوجان سہ بیان
 جیکر شاہ عمر دی خاطر شہر فتم ہو جاوے
 ابو عبیدہ اسے خالد رعیت لوک نصارا
 تیل ضرورت ہو رنجوران سستو گردا
 رخصت ہو اصحابان کولون حساب اسن آیا
 چو دمدینا کچ ہماران جابیہ طرف سد ہار
 شام ولایت قطعہ بھشتی میوہ روٹ چاہیا
 جابیہ اندر عمر کھا جب دیرہ وینج جمایا
 لے دل شیران ہو سلامی دلبر یار لگانے
 بیت المقدس جا کر لٹھا لشکر جمع ہزاران
 رنگ بنگی لشکر جنگی پرے جوڑ کہلوئے
 رومی شامی پوچھن لگے شور کہیا ات بارون
 حاکم اسے ہو رہ کوئی عالی رتبہ پا یا
 لٹھا آن خلیفہ ثانی چپک اکا تلواردون
 مھے مھے وقت آیا ہن ساگی ساو انہیں لکانا
 ورنہ شہر شکستہ ہو سی او سک نال وارے
 حاکم وصف توریت انجیلے طاہر نیک شریفہ
 امن امان سلامت رہنمان او سک سایہ خاکے
 تحفے نظر ان سراو ٹھاکے چلے جانب پاکان
 مار پلہا سبر زمینے پیٹے شیر خونامی

فیش فرس نہ اوہان کوئی ناگ پڑی کو
 برکت والی گرم کچری نور جھستے ہئے
 بعضے پڑہن درود مبارک شن چہ نورون
 رومی ہو حیران کہلوتے شاہ نہ وجہ سنجاپے
 کر کے کورنش رکھن نظر ان بیٹھاندر گھٹے
 نہ کچہ ہویان طول مقالان دست یز لکھائی
 جز یہ اوہان اوستے جو دیون انکاری
 نیشکر سورہراک باغون حصہ خمس کیا ہون
 رخصت ہو ریز رومی کہول دتے در سبہ
 خواہے سیر کرن گلزاران خواہے چہ بازاران
 جو مکان آہے متبرکہ کرن زیارت لایق
 پافراغت ہر مکانون اقصی طرف سد ہاگ
 محراب شاہ عمر بنوایا ہو ر مرتت ہوئے
 ایہ نشانی شاہ عمر دی ر مح قیامت توڑی
 شہر املہ پوروشیامون کہل گجراپے
 شام ولایت مشرق مغرب جنوب شمالون
 ابو عبیدہ شام ولایت ہر تے حاکم بنیان
 قسین شہر وچالے خالد دار کہہ مھانہ
 یزد پستابی سفیانے حرب دادا حبدا
 حضرت نیک خلیفہ رخصت ہو ہر دپاسون
 انصار مہاجر راضی ہو پرت خلیفہ آیا

دہیان جند جاکے سے کوہان ان نہانوں
 اتے حافظ پڑہن قرانان کون نہانے
 نوری لائان جاہن اوہان حمت کب غفور
 لباس اپورانان اکوبانان سبہ برابر جاپے
 رومی فرس نہ نظری آون داغ اوتار دپے
 رعیت ہو سلامی رہنان اوتے ہر لواہی
 خمس مینداران دینان چاول کنک جہری
 ایہ دستور ہمیشہ جاری سال بسال نگاہون
 کوئی ممانعت کرے نہ کسے حبیب عربی لہے
 عزنی میر کرن ہر عقادین باہم ہتھاران
 اوہ دٹھئے دیج شاہ عمر نے کر کے ساتھ خلایق
 عمارت مسجد سلیمانون ہراک سیں توڑا
 ساگی نقشہ ہٹ دوبارے ہر گز فرقہ کوئی
 پافراغت ہراک کمون واگ پچھان توڑی
 حد ساحل سمندر توڑی گہرا بلیس سیاپے
 تسلط خوب بیٹھا سلامی رومی گز والون
 جمہور شہر لکانان اوسد اطبری تھیں میں
 معاویہ شہر تیار پیدر کیتا ٹھیک لکان
 شہر دمشق اوسد اتھانہ ذکر کرن ہو کدا
 موڑ مہاران جانب شریہ داخل نیت رسون
 دل عزیزانہ ناو دے رنگ چتر بدلایا

دیوان ہو رہا تھا ہر دی دفتر ایسے سالوں
یعنی سفر پیا ضروری فارس دیس دوراوا
انہ منزل نال فصلہ سے جو کر شام ہو کائی

کرسان ذکر و سچ الیر سے سفر میں سستی لون
قادسیہ میں جنگ ٹھکانا طلب خاص ملک
ایوین ختم کران پڑہ فارس مشکل بات کائی

ور ذکر عرضی نوشہرہ امیر شہنشاہی بجانب رالہ خلا فیہ بعد تیاری
کر دکن پہا بہ بجانب فارس سب سالاری سعد الدین قاضی معزول شد
توران تخت بر تخت نشین ہر دہشت در ۱۴۴۰

جہدم ساقی جام پلا یا ہو کے مست ہون
یار بٹ منزل فارس والی میری جہت کا پیر
سبے امید ہو غریب لگ بیڑا رخ جاوے
جہدم جنگ لے یون فتح پائی دس شیران
جسجاہن بخداد و ساون میلہ سال بسال
طرح طرح و رنگ برنگی رخت و سج بازاران
فوج حجازان و انگون بازاران نیز تان تر و
رہنہ کٹھن چوڑا سپاہان اپنی جان بچا کے
ہو ہزار آئے سنگ تھیلی لڑی خود کھانا
خمس نظر شاہ شہنشاہ رسم تہی کر ہون
ساگی عرضی لکھ دیکھا دان جو کر لکھی آھے

تائین بد مالک خروا سنگ دعا بنایون
زندگی اوتے ہین بہر و سہت رجا تھا پیر
برکت سرور شاہ رسولان شکل پیش آوے
نیشنے اسنے خبر جا سو سون لیند اساتہ دیران
ہو دن آکے لوک کھٹے ہر شے دین والے
دو ہزار بھادر جنگی بمقا سر کفار ان
اک ہزار ایرانی کافر اوس میدانوں کو کھٹے
شیر نیشنے اڈ لٹا سپر یا شتر ہزار لدا کے
لوٹی وینڈی آن نیشنے قسمت گدھی یان
نالے عرضی لکھ لوجائی جوا حوال غنیمون
توران وخت لون تختون شان پڑو ہر شامی

عرضی نوشہرہ امیر شہنشاہی بجانب رالہ خلا فیہ بعد تیاری
کر دکن پہا بہ بجانب فارس سب سالاری سعد الدین قاضی معزول شد
توران تخت بر تخت نشین ہر دہشت در ۱۴۴۰

اول لکھ کر وڑ بائون بندہ حمد گزارے
 رب جبار قہار الہی قدرت قابل والا
 وہ چاہے تے شفقت کر کے بخش دیا
 بھائیوں سو کرے تیر پیرا کا ہی پیش بجاو
 یومین ہر کفاروں قصہ حاصل کسے نہ کہی
 وڑوے رہے ربدے ہتھوں اوہ جبار قہار
 ایس گلہ اکھ بھیت نہ لہے جو سو کران چلا کی
 تے اسٹون لکھ لغت بخشی راجن ہار
 ہر تین فضل ووی لغت بسمل قدم رسولان
 استا بدلہ ادا نہ تہیو کہ محبت کی جنابون
 ہر دم لکھ صلوات سلام سبہ رسولان تائیں
 بعد سلاموں عرض گزاران دست بستہ ہو
 نیز و جبر و لون تخت بیٹھا یا بل سنان ہر ادا
 رستم بیر جنگ وٹھایا کافر سخت قندارون
 لشکر پاس میکرں ہوڑا کر سان کوین گزارا
 طرف کفاران رغبت کیسی سبھان منیدار
 مومن ہرے ہرے آسے اندر ویس کفاران
 ہوڑو سو کی لکھان کا غذا یہ تاکید ضروری
 بس سلام علیکم میرا ادب نیازان کر کے
 لکھا فیرواب ششانی خطرہ رکھ نہ کوئی
 جتنے توری فوج اسلامی آو نہ اوس محتاجین

ہر شے دا اوہ خالق مالک کون کوئی مہر
 جے چاہے پل شاہان تائیں دیو بند نکالا
 اوہین ہوسی جو نہ لکھا اول وچ نصیبان
 لے فیلان دل برہ چڑھیا ساری فوج کو مار
 فرعون غرق ہو یا وچ پانی دھری اوی پی
 آدم کیڈ مناد اوٹھا باون زمین شمارا
 نوری ناری دم نہ مارن بین بندہ عابر خاکی
 یہ شکار ادا نہ تہیو سے نہ کر بھت پار
 کھڑون کندہ اسلام سکھایا بدیان مقبولان
 قاتم راہ ایسے نے رکے برکت رب و باون
 آل زواج اصحاب ثانی سر سادہ سے سائیں
 خبر سدا یں رزقون سر کہیں جاسوں کہلو کو
 نوران دخت تو کم نہ چلیا دیا ہرید واناوان
 ائی صاحب کر فکر شتابی زور دے تلوارون
 باغی دیس گیا ہو سارا کون رفیق ہمارا
 رہا سنے اوٹھ گئے اسلامی زور پیادہ کاران
 کوٹھے سار کرالو۔ ٹھے ایہہ مچیان اخباران
 تائیں دیس کا بوا یہ ہستی او فوج حضور
 ہو گئے حیران حنیفہ عرشی فارس چوڑے
 چوڑ علاقہ لنگ خراتون ڈیرہ جاگہ سوئی
 یمن نہ ہرگز ملنا اوہون مار یا جادین بجاوین

نامہ پڑھ کے شیر مٹنے اچھوڑ علاقہ آیا
 لئے حضرت نیک خلیفہ اسے کاغذ پاروں
 کیونکر راج صلاح نشاوی دشمن اکہہ دیکھائی
 گویا پیر پخال تروٹا کانگ گئی چڑھ بنے
 مے اکسج حجاز پیڑ سار کستی مہانے
 یافیر مینون دیو رخصت میں دینچ چپے امان
 جیکر اجم جبار نبید ادوبہ وچ سمند
 یامین خواہ مخواہ وچ مرسان غم دیکھان اکہیں
 رستم کافر سخت بہادر بڑا جنگ اوٹھایا
 سکہ کافر مرد چلا یا مسلک حکم نہ کوئے
 یہہ گل کہے چپ شہنشاہ میں خوش دیکھا اکہیں
 تافیر اوٹھ اصحاب کہلو کش کالیان نالگان
 کی مے بادرفارسیانہ اڑتھا ہسکا دگے
 خالد داہتھ اوٹھان ڈٹھا کیوں چڑھ اگے ہی
 جسد نہ اسان ہتھ دیکھا کھل لیں چپکان
 سد و ہور راہیں تمامی جو حجاز و حالے
 نالے سجد سلا فی ہو یا دلچ جوش انبے
 آتش چہرہ غصہ بیون پیر یا بھی موہون فرمایا
 نشاوت کریسان موچے پڑ دیوچ ہو ہناند
 کی اوہ ہو کر کہا دن جو گا اسی سد سکندر
 مے اوہ لادن اک بنولان سان داونان

جس جا امر ہو یا سرکار دن دیرہ وچ جمایا
 سید انصار ہمارے دسیا ذکر کفاروں
 بچا ہتا گیا شکار راج ہتھون ایہہ عرضی بن آی
 بچاس گیا پڑ شیر مٹنے مٹھانے رستم بھنے
 غوطے کہاند پور تمامی رکھو کسے لکانے
 برکت اندر امانت لگے رخ اگانان
 مشرق مغرب نور می طعنے ہو سن عالم اندر
 جیکر شیر مٹنے ہو یا ہتھ نہ آوے لکھیں
 سواد دوستہ الجندل حیرہ دیس عراق دبا یا
 رمینداران نے مونہ وٹایا لڑنے ولے سوئی
 تیج فولادی سوئی ہوئی شرم خدایا رکھیں
 دہر ہتھ قہقہے رمضان کرے انکاشتا وٹھان
 سد بلاون مڑی تائیں ہتھ سکا دجہ لگے
 پاس مٹتی لشکر تھوڑا تاج روکے بنے
 ایسر بھیجو فوج شتابی سا روج اوڈیکان
 اسان وچہ صبر نہ رہیا کج کر مانو اسے
 چٹان خونی تے ہتھ قہقہے جسم جوانان کنبے
 کی ہو یا مے رستم کافر ہنگ اگیرے آیا
 اسی مٹید جگر کلیمے دھنگ کھڑے تے جا مے
 تھی بیٹھے رہو اتھایوں جہڑے یار پیغمبر
 مے پتھراوہ مارن شیشا جو او سنے پرجہلان

اگے خاکدگیا ایرا نے ہتھ اوسکے بھی دٹھے
 بوہے سیاراک منٹے مسکان پڑلاہیان
 ہرقل رومی جنگ مجایا کر کے جتن گنیرے
 جے رب جاپیا کرسان ٹکڑی قادیاندر
 راضی شاہ شہنشاہ ہو یا پھلیاناک جاد
 تافیر پیٹھ لکے کہہ نامے جنگ فارس دی خاطر
 آئے اوہٹہ عرب تمامی نامی راہٹہ دوبرے
 شاعر راہٹہ نہر سیا کوئی عرب ولایت اندر
 اوہ طلوع سدی ساگی نال قبائل کٹے
 عمر سدی کرب بہادر بنی زبید کہا دے
 چیل چیلے اوہ کل بھاو مکالے ناگ پاری
 کنب گیا ججاز تمامی ایس شکر د پارون
 قلم دو اتان لے ہتھ منشی کاغذ بہرنگے
 ہو یا حکم مناوی سند اجندار کہو داہد
 اوہٹہ کہلو تا شاہ شہنشاہ لگی چک دیرن
 بجلی وانگون لشکن تیخان ہو مشکن ترہ بیان
 تیر کمانان کر کے کرلش در دوزن لے ولالے
 سانگان رخشہ دس بیماری تہر کنین دوزن
 گرزان بھی فیر پیش عمر دے پیاں پھیرامی
 فیر کندان سر جو کایا پیک صافھی بھی کرنے
 پیش قبض تا اوہٹہ کہلو فی وارون کہن بازون

میں دیسان جہ فارس ہر تی مسکان ابو کو
 اج نوین سر بیڑا چاکے آیا میل سپاہیان
 جہن شیراندے ہتھ اگے تریا گیا اگیرے
 اینہ ہتھ ساڈا اورک والا برکت نام پیغمبر
 ہوئی دہرت تپ ترامہ گجے نزد اوسے
 عرب ایسا ندی سبہ جانب قاصد کے تو اتار
 آپو اپنے خیمے لا دن شیرب شہر چو فیرے
 مدد اوس لشکر دی آئے سار کر او دوزن
 اشعث کندوڈا شاعر ہا ہندیری کہلی
 ایسے طرح ہر قبائل دیرہ جہا جہادی
 لشکر نال نہیں پڑ دے قہرون دہر تازی
 سبہ لشکر د لکھیا د سوامر ہو یا سرکارون
 شہ ہزار مجاہد نامی چڑھیا کاغذ بگے
 حضرت سجاد تیار کہلو تا ناگ ٹیلے جانے
 بنہ قطاران دہین سلامی کرن گیتان شہنشاہ
 خجوران رہیا عرض گذاری سان مسکان لایان
 چوہری کٹاری جہد ہر بولی اسان گذار بھاگے
 زیادہ کالے رچہ ارٹراون دوزن ویکھاون دوزن
 کم ساڈا کرناں سر ہڈ دملے متاے
 پاگلو نگر می وانگ مشوقان سٹان جہ نہ برنے
 جے کسے دی قبض جو رہی کشتہ سم انفارون

زرد بولی قدیسا دا او سد بہا ر چلے
 ویکہ تیری فوج قراری صبا و سکول مو جان
 ویکہ شہنشاہ کرے آسا لا ڈھول خرچہ بول
 سر داکان تھ لیان شیران زور رکابین بہر یا
 اگے چھے سپہ قبائل شترین بہار لدے
 گھٹ شمالی گج دی جاو بازار نظر شکاروں
 ہجری سنہ مبارک تیران ماہ رمضان مہینہ
 منزل سفر مو گامی حسین نہ چونڈان چڑیا
 تیرے دن ایس شکر تین اگے مشن لہ لہایا
 بھائی مشن داک اک اپا مردو دا اعتباری
 مردی داری شیر مشن لکھ و صیت گیا
 حد وادون پیش مناسبت قدم نہ اک ہٹانان
 اوس نوشتہ اوتے عمل سعد بہا ر کیتا
 قادسیہ دی دہرتی اندر شیران پڑجایا
 جی فاسدی جو کیفیت لکھ بھیجی سرکاری
 میری ہوئی ہن تہ ایس لکھانے رہان
 دعوت اول کر ہوا سلامی ایہہ دستور ساڈا
 ہر دوام دن انکاری تائیفین ہتھ رکھے

مانن ناگ جہون پلے جان کتے تاپے
 خوشیوں جسم نہ جامے مادی رنگ کی فوجان
 مار پلاکان چڑھے بھادر اسن راٹھان تو
 پرے بند برابر چلے مونہ فار سن راہ دہریا
 لاڑا سدر سعدو جانے طرف عراق سدھے
 حیر یون دکھن دیکھ کوہ جی فوج جی سرکاروں
 جسد بہا ر ایہہ سپہ شکر تیرا چھوڈ مدینا
 صفر مظفر نام مہینان ایس گلون مین بہریا
 کار از مودہ شیر دلادر سعد غم اوٹھایا
 دل ازردہ ادس زیادہ سعد کیتی دلاری
 جوامیر آوے سرکاروں حد لڑای ایہا
 ہے آوے چڑھ فوج کفاراں اجا پڑجہانان
 ایسر ہتھ اورنج اگیرے رہیا بیٹھ چو پیتا
 چین مہینے ہوئے گذشتہ کتے مونہ دیکھایا
 تافیر حضرت لکھیا نامہ جانب سعد دوبارے
 نالے یز و جرو دی جانب بھیج سینہ دینان
 یافیر جزیرہ دینان سانوں جیکر رھی دوراڈا
 جنت اوس نصیب ہوئی دوزخ دی اگ چکے

در ذکر حضرت سعد بن قاصیل فرستادن کجابت و جردرا

ایہا دینان نشان مداینہ کھڑی ادہ جائے

حضرت سعد ایس ارشادون چونڈان شخص بلا

دعوت و بیخ کریم اسلامی ہے سلام قبولے
 دو گمان ہتھین ہے انکاری تایتخان ہرزاری
 ہو اوٹھہ صاحب سلامی ایہ وکیل سدہ
 ہو کر شیر بہادر نامی ابو حازم جہیان
 نالے عاصم شیر خدا و استعت کندہی آما
 حارث بن محسن بہادر مرد دلیر شیبانی
 مغیرہ نام اوہ مرد دلاور ابن ربیعہ کہند
 بیخ مدائن داخل ہو و ہم بی دربارے
 یزید جو تاپو چمن لگا کون کوئی کیوں ہے
 چوب دایان رل عرض گزاری ایہ کیوں غنیمون
 لے لشکر سالار بھادر آدھتھا اچ بنے
 اصلی ترے سوال بہا ندر لمان قصہ کہیا
 انہاں اعتراض نہ کوئی کر طر محسن بہا وین
 نال حقارت کافر شرک گل آجیہ پرتی
 کہنے چاول زردہ کہا دیا ہر یاسٹ جو رون
 نخود باجرا جدید ہارے کیونکر لگے مٹھا
 جامہ شتری لا دن و او اسرت او جارون
 ہو کہے ننگے ذرا نہ سنگے عربی لوک تویر
 اسان تغافل نال گزاری آہیاستہ چوران
 صلح کران کیوں نال انہاں نہ چنان بی زبان
 طول مقالان کا فکر دھال میزار نظیران

جے کر سکر دیوسے جہز بہ امر رب رسولے
 اوہ بہانی دلیں بلی ختم کلام ہماری
 لغمان ابن معرق مرزی و داراٹھ کہاے
 عدی شیر سہیلے جایا مرد قریشی سنیان
 اتے عطار و حاجب جایا ہو ترنا ہمراہ
 خطلا بن رسیج غازی مرد و دامیدانی
 حرمد ابو صخو اتے بیٹا سندی کی لستہ
 جو کر ہے دستور و کیلان جا کر پیش کھلاے
 دسو مطلب کی انہاں دموٹے جانی پائے
 عمر معظم شاہ انہاں دالت کر بنے تیمون
 شیر مشائے نہ سدا یادند سدا کجس بنے
 جو منظور ہو کر کارون دیون و بیخ سنیان
 شام چڑھ پنج کیتا سونون لنتے ساون
 ناگ موٹا نہک ہاون و آ کیوں ہے آہیں دہرائ
 غلہ چینیان یاد نہ اہاں پائی بوانگورون
 سبز بہار ایہہ دلیس نورانی میو فارم دہا
 سرد ستاران نلے داران لین سینا ہاون
 غفلت ساوی ہتھ نہ دیا آسے لستہ لکرس
 سونے شیر جگاے جہان ہنسا و دکن گون
 تیغاندی بہانی ہو سی عرب عراق چو دانان
 نالے تدم دتا آتا امیر وزیران ڈ

تافیر اوہناں وکیلان دیون بولیا تیر مخیر
 بھادین اسی پہونگے لوک بویڑے آھے
 رب ہدایت سانوں کیتی ایہہ عطا جنابوں
 کی ہو یا تلوار کے تائیں آپ پسند کرے
 اول عربان شور مجا یا دند ہو ہنا ند بہنے
 ہن نشان لھتا سر تیر کہہ افسوس نہ باقی
 من چلہ ہراک بھادر عربون بڑھکے وگے
 پڑکشاہ گیا ایس گون ڈر کے دیون لگا
 کرناں قتل وکیلان تائیں لایق نہ گل شان
 دور ہو جا ہوشی سکر میریان اکہین اگو
 نامے باہرون قدر کھٹی ظالم شاہ منگائی
 فیر کیا ایہہ مٹی لیکے سدا تر یا جہانان
 شاہ ذاب میں ایہہ ستھہ دتا جے قبول پسند
 اوہڑے صباب کرام کہلو تے مٹی سر اوٹھا کہ
 کیا سے خد اچ دتی دیس فارس دنی ہرن
 کہہ کہہ ستھہ کیتا شکرانہ اسی ایہو جلال
 کیا ستھہ درست ہو کے ہر جاڈے کے مارو
 بویڑے مباح تانوں نیت خاص جہادوں
 دتی جسد م سعد اجازت غازی اوہڑے کہلو
 لٹرن ساڑن پھر او جارتون کرن خراب زان
 ریت ویتھ کوئی سسرکارے سر ہر جہان

واہ واہ حق اساو سے زریون سخن کبیر و
 سرور عالم لادی سادا ہراک بات لگا
 بخشین دولت عربون شانون ہن پسند بلون
 ہتھ اوٹھے تاجلہ سر او جاسی حق ہرے
 فیر ہر قلہ سے سر لھتے مار لھنگا یا بنے
 کرے جو کرنا سے یثن نے بات ایسا اتفاق
 قادیسیہ حد اسان روکی نشان لگایا گے
 دسوا دور کی تادی سخن کر ہو ایس جہاگا
 در نہ ریت دچھا کے فوج کروا میں تان
 رسم لیسی خبر تادی وینج لکھانے اگو
 کیا ایہہ سوغات اسادی ہتھ لکھائی
 ابن وقاص کے ساڈا ہتھ کدہ دیکھانا
 عزت تیغان نون بڑھوئی ہتھ دسو چند
 حضرت سعد کے دہریا ہتھ اوہ لجا کے
 ستھہ ظالم شاہ کفاروں قلم جنابوں ورنی
 برکت رب طفیل پیغمبر صبح نشان اکالان
 سال جناور دانان کہانان لدو شہر کفار و
 تائیں گل ساڈا پوسن مشرک ایس دیون
 رانی چڑھ گے ستے دستے وینج مواد پڑے
 چڑھ کانگ گی جاک رسد مندا حال کفار ان
 ہونڈیاں خھمان لٹیا سانوں دادی کی جانا

ہر ایک طرفوں پوندہ کے وجہ سے سرین کو ملے
 جیکر اسی قائم رہے صلح اوہناں سنگی تہی
 حاصل کی اسانوں ہو یا طرف لتاوی ہو کے
 مل اسباب بنجایا سارا آل قبائل کلی
 ہو حیران گیا سن کافر حال محال دسیو
 مارے گے اوہ راہہ تمامی اچھستی ہراوان
 ہن مخالف فوج جمعیت آو پایا سر پانی
 تا اوہ کہتی عرض میران اسادوس نہ کوئی
 بے پند ہوندی سڈ پر نے اسی ہتھ دیکھانہ
 ایسر رخصت کر ہوا سانوں وگشتابی جلیے
 نیرد جزو اشارت کہتی سروپا امرادان تو
 رنگ برنگی لال دوپٹے ہر قسموں وشارن
 ہو کر بند جزا و بیلان وچہ ہزاران پا
 سروپا سرکاروں لیکے کسے لک میران
 لگی حیدم چوٹ دماغی ہوئے ایسر سلامی
 لے ہر زمان بھادر شیر زور اور سوئی
 دو لکھ آہی فوج تمامی انہان سپہ سالاران
 دانگ گشتان جم چڑھے مجوسی دل لے من ہا
 شاہ عمر دا ڈرا جہیا رستم دے من بھانان
 علم نجوم آٹا اور تالیقین وال قرعہ از مساوی
 فتح نام عمر دے قرعہ غلبہ ایسے سانوں

باغ زراعت شہر ساو سنہان ہیچ لٹا ر
 تا پیر ساویان پندان چون ہندی ہاڑ چو پتی
 ساگی دشمن آو سر ساو سے مارن تیغ کھلو کے
 جگہ ساری پے گی ہندی ریری و مخالف کہلی
 مے مے دیس پرانہ ہو یا شکل گل ہن چو
 محل کھلو بند چڑہ پانی کیا سچ دانادان
 چڑہ گئے اوہ سر ساو اگلی گل دیہانی
 رستم بیڑا جنگ اوٹھایا سستی اوٹھو ہوئی
 کر کے آٹھ عراق تمامی لنگ حجازون جانہ
 جہڑا عرب دس چڑہ ہرہ اسی رخ اوٹھایے
 جو کر مے دستور شہانہ بخشان اج بہرون
 زمر و موتی ہیکر پنے لگے اندر تاران
 بخشش حدودن باہر کہتی کرسی کون شمارن
 چہرے خوشیوں روشن دس جو کر گل نازن
 نام فیروزان لے ہر مزمر دہلور نامی
 جالینوس پورانان کافر فوج جمع سپہ ہوی
 اوہ پیادے سنت سے ہاتھی نال انہان ہراوان
 باوجود ایس قوت قویوں نہ کوئی دل کھلا
 اک فرسگون ددہ نہ تر دنانی مرد سیانان
 زوال کماون حق فارسی عرب دیس وباد
 فارسیان شکست آدمی درواہیں خانوں

فخری روز نوین سر کردار سے کوہ کوچ اگلاں
 ایسے طرح تر سے مہینے راہ پوچہ گذارے
 دریا و جلہ ہین لہنگ کے ہین فوج فرات کنارے
 دوہان غنیمان دے پڑو پیرے آن بابر جسے
 نالے رستم ندی کنارے سائیان دکھایا
 ست کرور روپیہ نقدی طبری والا دوسرا
 دولت طمع حرص و دہا و بدھی مکر سپاہیان
 فرستہ وکیل دگائے طرف کفار و دہارے
 آن وکیلان عرض گزاری کا فرادہ لٹا پڑھیا
 ابھیر گل مسنکے سجدہ ہوا در غصے و در آنا
 شاہ شمس پڑ پٹیل کہلوتا تھا تہ کا ماندا
 ہن شہنشاہ جا کے سوتا دہر کو بان سرفانی
 تافیر و بچ غلام سرور لگا بہر شاہنوں
 شاہ رنگی رنگبارون چڑھیا موہی غفلت خون
 شاہ خورشید او گھیریاں چشمان ہٹ لٹار لگی
 مہر اسمانی آہا جہان نوں ساز سوہری لٹھا
 شاہان لاک دیو لکاران نیزہ قول سوہری
 بوزنگباروان آوی ناہین شمس سازنگاری
 تافیر لگی چوٹ نقا سے رادھٹا و ناگان
 ویکہ صبر نہ رہیا ناگان مارا دھٹے پلے
 تافیر جوکر شیر بھاڑی نظر کاراد ہٹا دے

شاید میری کچھ بدنامی کرے نہ فوج ہچیمان
 اور کپے ہو تخت و راہوں سدھی فوج اوتارے
 دوجی طرفوں فوج اسلامی شمس سازنگارے
 رنگ بنگی ہراک طرفوں جوں جھنڈے لے
 تخت سوہری اوسدی خاطر فتمیت لڑ لکایا
 مار جو حجازان تائیں ابھیر انعام سے اوسدا
 عمر صبا حین جا کے دیکھیں مر سن پھلایا
 رستم بات نہ منی کامی تیخان ہتھ اولارے
 راہ صلح دے جاوے ناہین تیخان گاہ پڑیا
 مین رستم دے کرسان چھو تیخا اوس دیکھایا
 اجدی رات آرام گزارو ہیک ستارا جاندا
 درد کوئی اوٹھا دی ناہین سو غریب زمانے
 مانے کیا جان ساوی جاکو گہری راہ لون
 باغ ویران ہو یا سیرکاری کوین امر جہانوں
 امیر وزیر شیر قادی آن کہلوتے لگے
 نیلے گہوڑے چڑھیا غازی رنگی مہرب مستھا
 حضرت یونس چھوڑو پٹا ٹٹھا کہا ہند میری
 تافیر خوشیوں کر کر چا و ڈھران پر پارے
 موت سہیا کوڑ حیا فی نہ کر لیان تاہنگان
 جوکر چڑھ سنا رکناری کر کر خوشیاں لے
 یونین دل حجازان بازاران اکہ کفار و دہارے

ہوتیار امر اکھلوتے سرخ سرین دوپٹے
 بینان مادان دین کرین کچھو پیمان تیان
 سے سے کیوں جابا تین امڑی میرا کالج بھایا
 وج رنڈی ہے عمر گذران ہر دم چکان ران
 ایوین دین ہمیشہ ہوسن اورک ہرئے مرنان
 موت نقار اپڑدے اندر ہراک طرفوں بل
 ہو منطبقو تیار کھلوتے داگان بھین پریان
 آہمون سامنے چولن چھند پر وچالے بنیان
 سجے کہے فوج ہوا ران کچھ کھڑے تلواران
 نالے ساز درست چست کیتے پکڑ کوالان
 ہمت دہن جدید ہم اولے جام شراب پلاوی
 جسم کوک کیتی کریمائی مستان ہنگ پیالے
 مست است ہو کسپاہی سن سن راک جیتے
 تازی ذرا آرام نہ کر دے زور و دھن ہلاون
 کروا ہے سوار اشارت ہو و دواع اچ بہایا
 بیٹھے جسم بکھی پیگہ حد ہمان دیکھاون
 ایڈی تیری گھوڑیان اندر کی فیر حال سپاہیان
 اوہ مجوسی آتش والے کافر سخت ایرانی
 ایسر سعد عیار زیادہ پاس معتد اک پھوڑا
 اہل سلامان دل شکستہ کینے دانی بارون
 نالے ہاشم مدد تقاضا آوے فوج کھوکامی

پہل گلابی اجدید پیار ہی ولسن اندر کہتے
 عزم راز مشوقان کوکان پوسین و قصابان
 سندھ مگر ہو تیا لوالا چھاتی نال لا یا
 سے سے سیم ہی اچ خالی دسی مثل خان
 شیخ مشایخ شاہ زمانہ پکڑ زمینے دہران
 فخران فقری کڈہ سنگار کی آسن شیران تولے
 دولوین فوجان پوہ مہینے آن بھر پیمان
 ہیر مہمیدہ ساقہ قالب کیتی سدھی جنیال
 ہراک طرفوں لشکر سے جوکر رنگ لکارن
 سارگیان دو تار سے بولن تارن دس جلالن
 اتے طنبور اچوٹا پورا سرفیم چوکاوسے
 چھینے ہر دم دہین دو ماٹی پوست جام نالے
 شاہ پسر غیر الہ پڑ پڑ کن لمے قصے کہے
 وٹ کٹوٹی دانگ کمانان اکہین لالوون
 نکل دوسلو جاون ہاٹھون بیڈار کہن دایا
 گردن دنب سوار برابر گم او دین ہو جان
 گھٹ اسمانی پڑ وچ جمی بازو کھول قصابان
 اوہ پیار جگر پیغمبر آس رکھن رحسانی
 جانب پڑ دی تانہ آیا محکم نہ سکے گھوڑا
 ایسر شامون قضاہ آلائے فوجان سکارون
 دہ ہزار بہادر صادر آون پر سے جمائی

فوجان دے ہن آن کہلوئے تہنیز کے
 ہو یاد دل دوبارے تازہ ناگان ہوش بیتی
 ایسے مدادوں سپر جلالا تگری ہوئی سپاہی
 ققاع پڑھ کر لکیران مومن دل دیاون
 رستم دای دل شکستہ خبر گئی سرکار سے
 فیر بھی اتیان فوجان ہونڈیان نہ آھ کر ساف
 ہو گیا جد و دہر ہمارا لور ہے فوج اشار
 دو مان گہسان ہن ہر اک طرفون چون خنی چنڈ
 پڑاوسے ہن کسدا دارا ایہہ الخام جی کہیا
 داگ ٹھائی سانگ بھائی پڑوی اندر لھتا
 اتے ہر مزاک شہزادہ نامی دوا کا فسر
 پڑوسے اندر چین پٹن کرن قواعد گھوڑے
 ہتھ دسواج مردانوالا اسی مرد میدان
 ققاع دیکھ دیوے لکارا شاہیں اٹری جاؤ
 تا فیر فوج اسلامی و چون ناگتے سے سر کے
 شان شیران واگان جابان نعرے رخ لگا کی
 عاصم لھتا ہر مزاکتے جوٹ کہلوئے دونوں
 غالب خالہ دی سر لھتا ٹھاکر پوٹھا
 اتے عمر محمدی کرب گزرو پیری توتلی
 ایہہ ہو گیا ہو رنجوسی چوہتا آوسے دگیا
 ہو رنجوسی محض ہو کا دن خاطر کوئی نہ پڑیا

ققاع قالب مل کہلوئے تا شمع شاقہ تھتے
 مین چاندی واکرسان سونا ڈال شکر فون تی
 ایون غرق ہوئے داند رجون یونس جہا جی
 اقتدا کبر سن مجوسی غرق پانی ہو جاوون
 تا پنجاہ ہزار مجوسی آیا مدد دوبار سے
 رخ برابر قدم نہ جسے مار یا سد ہٹانے
 چہرے سرخی آتش سینے نہ کر لمان کارا
 سد مارن دریا مان تالین وال پکار کٹے
 خالد نام عتبے دایٹا سرو پا جس تکیا
 ہو رنجوسی اوسدی مدد دہر داسد نامتھا
 تراے مل میدان کہلوئے کردی باتان دہر
 مارن سد حجازان تالین اسی لھتے سوڑے
 موت نشان سر کوکان ماری لھتے شیر ابدانی
 ہن مخالف پڑوچ لھتے قدم نہ ویکہ اوٹھاؤ
 عمر محمدی کرب عاصم شامل غالب لکھے
 نظر شکارون باز تر فٹے پوندی اکہر لاکے
 کافر نہ فیر ہتھ اوٹھایا کا بو کیستا اونوین
 پاہتھ لگوٹ زمینے دھڑ چوری لت کوٹھا
 اوس مجوسی دسروای نبض فیر نہ بولی
 عمر محمدی کرب داگے ہر گزادہ نہ تکیا
 پافراغت عمر محمدی جہنڈا آپنان پہڑیا

نال فتح پڑا یہ بھادر دخل لشکر ہوئے
 ست سے ہاتھی ہو یا سد ہا مثل پریت کالی
 ہو داری بلندی برنج سفید ستارے
 گویا پیر خیال تروٹا تازی دیکھہ ترے
 چادریاں لکھہ ترور شیران اوہ نہ ہوں سوڑے
 سد کند رہوئی شکستہ کانگ گئی چڑہ بنے
 تافیر بنی زیمید قید اسد واسے دگے
 حضرت سعد دیکھہ مصیبت عاصم نون فرمایا
 تافیر عاصم ایسا رشادون تیر انداز لکالے
 کر کے اونہان رس کمانان ترکش پیش چھا
 زبانان خوبی ناگ سر کے بنجہ گھٹان اوہ لٹھے
 دھم گودے جد زور لگاؤں پوہن کمان کراکی
 سخت فولادون مہمان ہری ہو کر لادون ممتی
 بن تروٹا کا بو کیتا بنی تیم دلیران زڑ
 تیر سے تان بڑی پڑسد جھیل مہدیانی شجے
 ہراک طرفون بیان سالکان تیر زمینے سٹے
 بے مہادت ہاتھی ہوئی نکل پستے ننھے
 حکمت عملی نال فتح ایہ پڑدی اندر ہوئی
 ہٹ لٹھے فیرو لونین لشکر گرد طلا وہ چاڑ
 ہراک طرفون ایہ آوازہ تکرار نہان بھایان
 شاہ شمس ہن شخصت لیکے لٹھا دولت خانے

پھلی بد شکونی کولون رستم ہاتھی دھوئی
 دو اہر دوسہ ایہہ تجوسان رب بلا ہن مالی
 کوٹہ رومان ہیت والے قادر آپ اوتارے
 عجم سے اوہ تھنے جادون کیونکر ہوں مٹھی
 فیلان شکل دراؤں والی کہا کہا جادون سوڑے
 ٹھیلیا گیا نہ ہر پہاڑی اسباب تمامی بھنے
 صورت ظفر رخ نہ ہرہ موت سنہیا گے
 کر کوئی تدبیر اچھے چڑہ پانی سر آیا
 بنی تیم ہوشیار زیادہ عرب دیس چالے
 کمانون ست سے تیر اکھٹا فیلاندر جاکے
 اہر مثال دوسرے سایہ شکست فیلاندر ممتی
 مثل بازان سٹان تیران زورون سرخ ترے
 دیکھہ ترے ٹھنے فیل تمامی دسیا ہتھ پلٹے
 اچران لون فیر ہراک طرفون حملا کیتا شیران
 فیل باناندی گردن چوکان ہاتھی جھٹھان مٹھی
 تیغان داسیان تنگ سرور ہو والو پھٹے
 ایسا فالتون رب بجایا عربی پیش ترے
 کالی گھٹ جوین سر لٹھے حال رہیا کوئی
 لکھہ ہے اوہ لیندہ خبران پھر والو تاکے
 مت دشمن سرور جی چوری نہ کرد سبیا بیان
 حضرت یونس تان دو پٹا سوتا دیس بگلنے

شاہ نجاشی سر کر کہا تاج مبارک بگا
مشرقی زہرہ قطاب شمالی برہم تاج ہو کا
پٹ رہیا دربان بچارا پران برابر کوٹے
درد کی اوتے ہر دم بولن خج شیا لکھ شہزادی
ابلق گہوڑی چڑھیا غازی تریاواگ دھاک
آن مقابل رنگی ہو یا صادق نیر کوٹے

تخت روپہری اوتے بیچانک عجیب لگا
شاہ خورشیدون دیکھ تغافل رنگی غلبہ اوتے
بنی اُمید صحت زیادہ فیر عباسی اوتے
جم جم پیاقدم مبارک سناح اوج جہانے
سانک نہری پردی اندر لہتا شاہ جما کے
شیدی نہٹا صبا ح میدانون ہول جنگی پریولے

در ذکر ترکیب جنگ روز دویم را

تدو ناکہ او گہیری شیران عقلت الی خوابون
ہراک طرفون چڑھیاں فوجان جویں ہوادان
اوٹک ہول سارو پڑ بولی پادار واگ سچے
کیتے رہن ساز کو لان وٹ پلنگان چڑھیا
ہراک طرفون وجن لگے ساگیان دوتاری
پور تیار ہن ہو کھلوتا رستہ چوڈا گالان
یکہ اولار سے پیش نہ جاوی مار یا سد ہلانے
حضرت قعقا آشتابی پور لگے تانبے
آشتابی ایہو ویلہ بھاس گیا وچ ٹھاکھان
پئی قبول دعا جنابون مشکل قعقا کھولے
سار کھان شہنہ پردیہ لہتا کر کے اس بانی
کھنڈ ویکھاوی توڑے کوئی موڑے زور مڑوڑ
ذوالجب سنکے لہتا رہا مٹھا جوڑ برا بھلا

بارھ اوٹھ ساز دلیران پیاسد جنابون
بھہ قطاران تری سپاسی علم تھمے امرادان
شاہ افتاب اجازت دتی روٹی ویلے کچے
پیتے ہنگ پیالے فقران ناد ملنگان پیریا
ہیران آکھن ان مجا یا شیران پر اولار
ہر بھار می دا غصہ دی سٹے ونبہ ملا حان
صے صے میرا لوڈ ہے کہا ند امونہ ان کر سکا
پیر خواجہ خضر دیان نظران اندر سی منے
ملک الموت نقیب کاری دہوڑ چھٹی ستر اٹھان
وقت مصیبت آسرتھا سانک نہری ٹولے
سار یا سد جوسان تانین نظر کس ملا فی
جنگ جہیر فتح جہن کیتا ادہ ہتھ لگے جوڑی
ساگی دشمن اکھڑ لای دینا لوجہ اکا بر

بجلی وانگن پہنیا گھوڑا وچہ میدان چلے
 جیسے دیہاڑ کھنڈا سٹان کیتے کھٹے
 اج آئوں چڑہ بدے خاطر ٹھیک لائے کرا
 کہندہ قحط مار نہ لافان ہو مقابل کچیا
 ایہہ گل کھکے قحط چوٹا جون تارا سمانون
 جونکر شیر اوٹھے چڑہ بارون حرن مثال زمینے
 جوین پہانڈا لایا چکون دھاگہ پاگھارن
 اگلہ ہلایا ہویا لہتا پڑوچ کس لنگوٹا
 کیا بازان دی ریس کرسی عاجز چڑی نمائی
 پافراغت شیر شکارون مل میدان کھلوتا
 ابو عبیدہ داج بدلا سان موکایا ہتھین
 حاضرین میدان کھلوتا آجوری پڑمٹھا
 لغزہ سنکے ہو راپانی و گیا سدا آیا
 جونکر دہوی دھوک پڑا چھٹے پکر اولارے
 مردیان بات نہ کیتی کائی تریا گیا اگالان
 تیا ہو رنجوسی لہتا چوٹا جلد ابلدا
 پاتھ لکون چاشتانی سٹیا سر دہرے
 چوٹھا آیا ہو رنجوسی مرد رنگید موٹا
 وہ گردا وہ سچی طرفون آن برابر لہتا
 وانگن خوکان ماکر دھوسان دا اولارگا
 ایہہ کیتا دار کھنڈون سٹیا اولٹ زمینے

لافان حدون باہر ماری اولے بول لٹکانے
 مویا ابو عبیدہ نامی یار اوکد سبہ چٹے
 نال تہ لے مہانی جو کچہ ساہون سرور
 در حقیقت داغ کفر دا جسم تیر یوچہ رچیا
 ہرگز تابشیطان نہ آندی یا سپر اسید انون
 تتر پڑیا یا شکارون سندر باز رنگینے
 ایون مونہ دے پرے سٹیا تم ہویا گفتار
 شیران نال برابر ہو کی لیا لڑسی بکروٹا
 جسم پنجے اندر آئی نہ مونہون کر لانی
 ماریا سدا مقابل تھیو کی جسمانون ہتھ دھوتا
 گجوسی پڑوچہ مویاتان ٹھا اکھیر
 ذوالجب کافر نامی کوتا اندر دوزخ لہتا
 حضرت قحط پاتھ گردن پکر زمین دبایا
 ایون اوکد تھیں سٹیا وانگے جہان اڑو
 سارا ساتھ لٹایا ہتھین قاتھ اکہ تھان
 حدون شہنشاہ پاتھ کو پرگدا کیونکر لدا
 ویندیان رام ست نہ کیتی کس سیایے کرنے
 زرد سوہنری جسم دوالے کمر جڑا دچوتا
 شیر شکارون غافل ناہا جوڑ شتابی مٹھا
 کافر نہ کچہ ہوش سہالی سر پیاستہ بگا
 ویندیان چھاتی گردن کاتی چکی موت کینے

او نہ کہند گئے بہل سارا شیران موند چڑھیا
 آیا بچہوں ہو رنجوسی اکہہ بی رنگ لکے
 نال تخت کہند کا فر ہو را ہوا گیر سے
 ققاع کدو غافل آہ وانگون بچہ چوٹا
 جٹ گئے پڑو نوین دین رنگان قتل قنداری
 جنت درست ہو اڑنان زورون ہتھ کرارا
 سازگان زور سیرالایا تہک پچہرے رسیان
 تیخان کدہ ہویان کچہ ڈالون گزان ہر گھٹایا
 اڑکٹا اوستے فیر آئے ہنڈر چوٹ پچہرے
 واگ ہوا کے گیا پستہ لکے لون فرمایا
 جو نکر غوطے کہا دی کوئی ہتھ ماری اوہ لکھیں
 غضبون شہنہ پیاسر اڑتے کیتا ہتھ اجیہا
 اوسد افر حقیقی بھائی کردا باتان وافر
 پچہوں سندریٹا اوسد لٹھا بدے خالہ
 ہو راجہ رانی عجم ولایت وجہ جو شاہچیان
 وپہ میدا سنے دھڑ گردادہ وانگ لیران پیا
 ناوان لہتا ہو رنجوسی رنگ سیاری چٹے
 حضرت ققاع گردے اوسد کشت پھر پیرا
 دستان اوسد دوست جانی پانہ دی وال کشا
 سارادی اوسد اک اٹھائی سنا گنگا پرتوی
 ققاع پیش تیار کہلو تا غافل ایس خوابون

ترویان بات نہ کیتی کائی ناگ پھاری لڑیا
 سدالٹھا سنگ اولاری مہرا بیل اوچکے
 تین پڑسا داول حبلا یا کیتے ہتھ بہترے
 رخ برابر کے فیلہ ہرہ ٹیک اپوٹھا
 شابس لگے ہونان شیرا ایہ ہتھ میری داری
 دھچھاتی نہ ہولستہ دھڑ اولار دو بار ا
 تیخان جسد م دار سہالی دھڑ مالان نہ لیان
 یونڈی سٹ ودانا وانگون لوموم ویکہا یا
 بلیان اکہین رنگ ٹایا سرخی رھی نہ پچہرے
 ایڈو چوٹا لایق ناہین لایاری دل چایا
 ایون بدے ترے کردا یاد میری گل رکھیں
 نہ کچہ سرت سہالی لکے گہدہ موت سینہا
 نہ اوہ تاب جنگ لیا یا چلیا ہو مسافر
 پہلی ضرہون دوزخ مستھا جاری سد لواتر
 آیا سدالٹھا کا فر سسرخ بنیرہ تینان
 ایس اوسد اخصب تمانی دلہ دی اندر رہیا
 جنگ چچا یا بچہوں تانان مین گلانی پھر
 اکو دیا بہل رنجوسی مویا ترے کردا
 یار پچہ سر دینان پیا تازی رخ لگاوی
 بدھی تازی باز شکاری دہ ققاع ہن لوی
 واگ اٹھائی اکہہ لای منگ عا جابون

سراوسد و پنج ایون و جیا جون آسمانی تارا
ایسے طرح تہہ بہادر و جیسیک لکھے
کنب گئی اوہ کافر سارے قدم رخ نہ دہرد
سچ شیعہ شیعہ فرمایا ویکہ گلستان اندر
جتنے توڑی سخن زبانوں مرد نہ کچھ لکالے
لکمان نہ کریے ہر اوچار و ن ایہ بھی خالی ہو
حاصل بات کران اک پوری جیونکرناگ پٹارون
کے نہ دہریا ستہ ماتھا مار یا سد بتیرا
جیکر لالچ حرص و دماغ دے دے موت سنہیا
او گہریان سندر اکہیتن لگی دل حیرانی
اپس اندر کرن صلا حین نیون مردہ نامین
رستم کہیا شالیں شیر و ڈولنان ایسی گھاٹون
سک سپاہی اک اوٹھان صاف جاعتان بیان
تیجان دہرد بہادر جیکے پی للکار دلیران
ماٹھان جین مارن ٹاٹھان ہتھ برابر وگے
گویا ہتھ لیان پھر چیران ستردن بکر قصابان
پڑشیران ہونہ دیکھایا دے منل مضورون
نر بہادر چرہ للکاران ایہ ہتھ جہل غریبہ
شالیں ایسی جالون شیرا ہتھ ایہیا نکوارون
ماٹھ جے سر چڑھی آدکرتیاں میدوں آدین
جہرا موہنا مدد خاطر سر دہر دا وچ لگے

کیتا لیران پاڑ پویراں سی اوہ کافر بہارا
سرت سلامت گبیانہ کوئی نال کشت دیکھتے
پکڑ تراز و تول کھلوتے سبیدانوں در و
تامر دسجن نہ گفتہ باشد ہندی معنے عمر
عیب ہند چھپیا اوسد ہر دم سے وچا
شاہد چیتا ستا ہویا اوٹھے مونہ دیکھالے
بتیوں قحط پیر داد سے لگاز گشتکارون
رستم دا ہی کہیا نہ منیان کر انعام گہیرا
نہ تر و نا چرہ انیمون ہو چو پتیار ہیا
شیر کھلوتا کس لنگوٹا منہ نہ دہرن ایرانی
یہو لکھے بہرنے چٹی پوسی ہتھ تدرہین
دشمن آد جو نکر کا بوٹے اوس وائلون
او دون فوج حجازان باران لکھان و گن
پنجال تروٹے دودل جوٹے روہ چڑھیا زند سیر
لکھلے گے اڑاٹ ہزدان نرگٹ بولن لگے
کس لنگوٹے ڈا بکروٹے ذنج بچے مامان
نال پلے مارن چٹے لکھلے لنب تندر و
لوٹا میرے مین پڑ کٹھے مٹھے لوک صہیر
یار سومار اتے سردار اوہ گیا اس مارون
میں بہا تھا آؤ کدہ شالی منیون جب بجاور
ہونہ اوسکے وچن تیجان ہٹ لکالے لک

دم دم دچہ چڑھا زیادہ تول تراروتکے
 مارو مارے ہر طرف نون نترے پکے مایان
 ایتہ لواریتیریں جھبی مار یوس چکے فیڑے
 فیڑے سالگان کے سلاوٹھایا لٹھے پڑیں قلندر
 یا وہ بچے ناگ پیاری چوٹے کھا اولارے
 سالگان ہٹ پچھری رہیاں جویان باجی
 خجیر خجیر لکھلوتا ایتہ گھر ساڈا عادی
 پیش قرضت ہوئی اگیرے ایچہ بیارچروکا
 محمد شاہ جلالی دیا کا ہی سرخ اوٹھو
 دیدن اسم شناسی والا کشتہ نور بخاسون
 جبکہ کیتا ایس نہ اثر یوسا کچ کٹارن
 مرض نہ ملدی دسے جبکہ رشتان بھڑتیرن
 میں طیسے بند اسی لکھانے کار از مودہ
 ایسے دل گیا ڈیر ارکھے و سچہ سلاخان
 لال کی ہو دہری ساگر گزان منہ دیکھیا
 غلبہ شاہ نجاشی پایا یوسف بندی خانے
 نور زیادہ شاہ سودا نون وک لے چڑھ بنے
 دوتیرا بہادر غازی و بچہ بہشت سوتا
 ایسے شہنشاہی دل زنگی ویکھ ہزار پھورے
 یار غماس ویکھ تینون اوہ اغوات سندیا
 ذات حریر اورک والی ہتھ غماس وٹھاون

کج اوٹھی لاج کانگ حنھاؤن ہر گئے منڈیکے
 تینان قوجان دا گنج لٹن لہو منگن ترمان
 ہرگز بھورا رحم نہ آیا لائے دیر تیرے
 رچھ کالے ارادون لگے گیا دول سکندر
 جگرین شان بکھیاں مان ورتورم دوبارے
 خجیران دی فیرواری آلی رومی دین سلامی
 ہور شرکیت ساڈا کوئی روشن باغ شادی
 کسے علاج قولہ نہ کیتا میرا ہتھ اجو کا
 بہا دین جنین پیاری ہو وابرک مسو سجاو
 ایسے رستم بولی ٹھوٹے لاگ نہ کے یاسون
 روغن تخم مدار لگاوان ذات الجنب پکارن
 یوسی جد اولار اگا مان کہنان پڑ سو فیران
 ہر دیارون حاصل کیتی بزرگان دافر مودہ
 مارو پٹھان مان پٹھان ہویان اٹھان اگا
 چار بلدا جوڑ سوہاگہ کر میدان وسایا
 حضرت یعقوب بنیتا ہویا خاطر ماہ کنگلے
 شاہ شمس دی خبر نہ کالی دل وسکت بنے
 وہ ہزار برابر کا فر جانب دوزخ موتا
 بکھرا دین شاہ خورشید چڑھکے نیلے گھوڑے
 پراپاس مل ہیارتے نہ پڑ ہتھ ویکھیا
 یوسف تائیں کڈھان قیدیون خبر کنگان چاو

لکاح زلیخا تا پڑ ہے کیون کلی اوس پائی
زیارت کرے شاہ شمس کی ننگان نہ صفایا
تھوڑیاں تہین کے زیادہ بہتے کم دیکھا
مومن تھوڑے کافر بھتے ہر دیار مثالوں
کالے چند کہاری نٹھا دیوں ہنس لگایا
صح صادق وہم کھاوتے مرغان پر کہلار
رنگے نگی ساز سوہری ہی علم و چہ پیلے

حضرت یعقوبؑ سے پہچاؤن فرما اور شنائی
نڈے سباران سا جڈاؤن ظالم عشق قصائیوں
بن قربان صاحبک مومن جو فصلان آوے
الکمان وال بھی ہو سی اتے کمال والوں
میکر زنگی قدم جسا یا خاور چھہ دسایا
لکین خوشیاند و شیدائے بولن ڈھول نقاری
تافر شمس لکے چند کی سرخ چٹے ہو ریلے

در ذکر جنگِ رسیوم را

خبران جنگِ سماناں تکیں ہول یدہ بیان
پازرہ سر خود فولادی چستی کیتی شیران
کٹاری جد ہر طرد و دمار ی نگے نر وان
بر چھی نیری سالگان سہلی ہتھ لے دو چنداں
گرزان ہتھ سجے وجہ پیریاں ساگی گنڈا لہار
فوجان ابر چڑ ہے اسمانی قدرت دیکھ ربانی
سپہ سالار کھڑے لے چند دی بولی ٹر دمان
مار پلاکان چڑے بہادر اسن جمہنت سکا
دہرود ہوں جے رنڑو ہو سٹے ال فرغہ سمانی
ماہر پال ٹر کیلوتے چمک کدھی ہتھیاران
ساتی روزہ جہب کہلانان دیکھ ساڈا فاقہ
اول فن کراہیں لاشان ماٹھان مین تھیا

جس دم چوٹ لگی گھڑا یوں کینٹ بینان گیا
اکہیں کہول بہادر اوتھٹے کسے لکیران
خنجر کمر پیش متضمان ہو رہیاں ہر کرداں
اوہ کمان کنگانی ترکش لہیں سہال کنداں
ڈالان بچھے کر لٹکامان پھل برابر چار
آہنی ہتھ پائے دستانے جم کھڑے دل پانی
مرنان کسی یاد نہ رہیا حرص امید الغامان
نفران دوشتابی اودین نقرہ کدہ سنگھار
پیر واکان رخ کیتے سدھے ندیان دی طعنائی
صفان میل بہادر چلے پرے بدھی ہواران
میسرہ میمنہ قلب لٹکاتے رکھ برابر ساقہ
ہراک طرفون پڑے اندر صفان برابر جہیان

کم پھوڑیاں الاسار اطراف ناندی کیتا
 لے لاشان جو کفار ان پر وچہ پیار پیا
 ایہ گل حق کفار نہ چنگی ہرگز دسان ہوئی
 گبر ان کے مونہ پہری سیاہی ہنگ سیاہ ہو ریکا
 چہرہ عربان امین چمن جو نکر پہل گلابون
 یا اوہ آسے مست تو میدون صورت کے متوا
 پور تیساری دیکھ کہلوتا گے ہو مردا
 صفان ہویاں اس میدانے جہولن چنگی
 جہولن گزلاون جدکھے جہولن نار ان کہاؤ
 داو طاؤسے پاؤ پالی طے تار اپو ٹھی
 تھہ دسایاں شاران پیکے جام صراحیون
 بینڈ باجے فیرو پھوڑے تہست است ہوکے
 شتری فیلی کڑکی غضبون عدوانی پیرا
 چہرہ سرخی چری جوانان بدلی نظر سیاہیاں
 نافر اک سردار کفار و نوج میدان کھلوتا
 مار یاسد حجاران تائیں شیر آوی کوئی اند
 اگے دیکھے تھہ اسداؤ اسداؤ جوگی لائی
 شیر بھادربان طرفون اک جوان کلامون
 وچ برابر اوسکے لیتا جون تاراء سمانی
 عربی سی اصل تھامی ایہ تھہ اک شرافون
 ایہ گل کھکے حضرت عالم شریف تازی چکایا

باقی ماندہ دل تھامی گیا میدان چوپیتا
 فکر نہ اوہناں ایہ اوکھالے لکھن چکان گیان
 جون جون کھلن وہ پھوڑے ڈبڈی جاوون سی
 لکھ گیا پیشاب چلے دھکا لکھا لگا
 یاساتی بہرام پلایا ایہ عطاس جہولن
 جویں تھی ستانے جہولن دس کرمان دالے
 تالے مار یاسد جہانے پٹ شتاب دودرا
 سار گیان دو تارے لیکے دوم کہلوتا گے
 بیسریاں ہو طرم طوری ہوش داغ اوڈا
 سیاہی سن ہودن ستانے تار بابون ادھی
 دم نہالے بہری سیالے گزے حال تباہون
 جدون نادہو کے فقراوان شیر جنگل حرہ لوکے
 دہو میان مارو ڈول گھوڑے تارگی پھیرا
 کھا اولار تیار کھلوتے تھہ میدان لاپیان
 جونکر ماتھی مست جہولار کاب جوتا
 براہویا دل شکستہ دکھ نہ سچھے جانے
 کرے میسدا اوہ اوتار اہل حبیبی آئی
 سانک اٹھائی ہونج سدا مارا تھہ لگامون
 اکیسا کر تھہ پیرا مست رہیں ارمائی
 چٹو ڈیا بیان آشتابی حال ہے کی لافون
 لا اڈی کریمت دی بر چہا سرون ہوایا

ادھی نانا نندن جو گانکر اہویا او دین
 ہراک اوتے سٹے سٹے چست دست ہو کے
 اسی طرفوں گبر حرامی لایا زور بستیرا
 دینج پستال تھا کافر مڑ کے چک چلایا
 پاکند شتابی سیٹیا وانگے جہان ٹرایا
 جون بہرام گوزناں مار سیٹیا زبردی اندر
 لاه سباب لیاسل و سدا کمر بند زردی
 عامر فیر میدان کھلو کے لگا کرن پکاران
 دوجی واری سر حجازان سخت فان تروٹا
 مہرہ شد ڈھٹا ستر بخون پیسا تھ اپو ہٹا
 سے فتح اج نام تمہا کرتھ دسین چڑھا شیرا
 تافیر ققاع لشکر و چون تیر انداز بلائے
 چلے چار شتابی او نہان لیان کس کمان
 کرسم اند شست ست تیر چلے دہر چارک
 برسن لگر کفار ان ترکش و انگون باران
 گویا ماس بحبان دہتھون بندر باز شکاری
 اتے ققاع گھن سواران ہر دی اگے لگا
 نیزہ اکھ او سدھی چہ واپیا اوہ ہویا پیر کاٹا
 ہو فیل سیاہ لاور کھندی وڈا پورا نان
 چمکان مارنٹھے سہ ہاتھی چیر صفان جاہک
 ہاتھین کفر مہن کارن لایا زور کفار ان

ڈھچھاتی تھ لیان لیگان ناگ پھاڑی دین
 واہ واہ اوستا دانوالے دسن پڑ کھلو کے
 اگل اوتے جدیسیا پانی ہویا تا مٹھیرا
 حضرت عامر رہیا سلامت تھ کمند اوٹھایا
 حضرت عامر چڑھیا چپاتی رنگ اکھین بد لایا
 جاہتا وچہ ودرخ جلدی خون آلودہ کھنجر
 تیخ ولادی زرہ سوہری قیمت وافر ہر دی
 جو چاہے تھہ دیکھے سوئی سیلے نیل کھان
 گہوڑی عربان پھرن ہین تاول سارا پٹا
 سدا کے کہیا ققاع تھامین من میراج موٹھا
 وقت گذشتہ تھہ نہ آدمی مار سیکر اچھرا
 نامی چہری عرب لایت کڈھے تیر وچھا
 عامر کہند شالیں شیران کو تھہ اوٹھانان
 ڈھک گوڈے جد زور لگا یا چوٹے کو پر پارک
 فیل بان ہر لی مصیت ونگ کرن پکاران
 چرگان شکرے مارن پنجے سیرعان می اری
 سانگ لاری شیر شکاری سیل کاتھی بگا
 دکھ کمال اٹھایا ہاتھی گیا پرت منانان
 اوہ ہی زخمی تیر دن نٹھا چھوڈ لگانان
 باقی ماندہ فیل کامی لگے مگر اوٹھانڈے
 دیکھ اہنانون کیتا حملہ ایدون نیکو کارن

رکہہ دی جتے اودہ بہر و سدا وہ سمیان تروٹا
 قتل سدا مارک وریان ہا ہی گئے پچھان
 مبر ویکہ نہ رہیا ناگان اگان تھہ اوٹھیا
 جو نکر شیر وری وچہ باران ہنت کہ شکارون
 یا اودہ ہنر پئے وچہ ایڑ مونہ پئے بگھیا
 کی ہو یا جے کافر وچے وانگون تالو ماران
 چیرن ہاٹھان بارن ہاٹھان لب لہی ہواران
 فارس ہنر ارج نہ رہیا ٹے چن پچھان
 چالا وگر گیا شتر بخون ہرہ عربان دسیا
 ضعف جگر تہین دس طبیب کفار بیماری
 پاشیر سب وکال لکھ فولاد و گامین
 ایسر وقت نہ رہیا چاندی ہن دھو ساند
 شاہ فاروق طبیب پیراہنت شاگرد الوالا
 نامر و شاگرد بلا لیسے خبر بیمار ان
 چکر و امی کلف آو بند کران در
 ایسر مرض غلبہ پایا کسے آرام نہ کیتا
 ضعف جگر تہین دس طبیب طبعی لجمی زرقی
 تافر سعد و زانون ہو کے لگا کرن عائن
 سخت بھران اوسید ہمار زہی ہون طبیبان
 شاہ نجاشی قسمان چایان میں ہنہ ہاسان
 وچہ صیبت گزاری جان دن جو ہنہا چڑیا

لیج پور

رستم ویکہ و تالکار اڈل کفار ان چوٹا
 شاہ عقلت کی نہا ہین ہر نامدم اگان
 ہراک طروفون و زریادہ لن فوجان ہر آبان
 ایونین چھٹے یا اودہ اوٹھے کالے رنگ ہٹارون
 ایونین دس جیونکر کہا دہی ٹکر و مان ہنارن
 سون پاسہ چاٹی چاون ٹھٹ ٹھٹ ہٹارن
 کافر اکھ دباٹی چاون رعب ڈاسنارن
 چپے واہ تھانے تھکے نہ ایہ دوس ملا حان
 کافر ہو فرد کھلوتے ایسا شیران دہیا
 یرقان ہو و مرض پورانی ایسر سخت بیماری
 کشتہ چاندی قاجی ہونگا ملکین مال ہو امین
 صبح ویکھو تھہ تھار ان دھنک کھرتی جانے
 کاٹھی ہم الفار و ہاسی جاسی ہنہ نرالا
 طبعی عمر معدی کرب جانب پشت لکاران
 راتی دھ آرام طبیبان فوجی ہر شے لے
 کردی افسر اوٹھ لکاران ہنر کردون جو بیتا
 باجہ دعائین ہو رنہ چار امر ص ہر دی مکی
 آئین ہنر دار لکاران بہر و سدا تیرا سائین
 امر لا چاری موت کفار ان کٹھی وچہ نصیبان
 شاہ شمس ملہانی کہند پورا تھہ ویکھاسان
 الے بمران نال شہابی صلی خانے وڈیا

ذکر جنگ پڑھارم قتل شدن رسم فتح یافتن موج اسلام کفار

لکھنؤ راجہ
لکھنؤ شناسی اوہن لگا شاہ عمر دیا رو
دو طرفان چڑھ جنگ محیا کسے نہ اکھ جہکی
مار دمار سے ہر طرفون سٹ اکا تلوار و
ہراک طرفون زور زیادہ ابر لھتا آسمانی
نیت فارس جیکر اسی نال فتح اوٹھ چلے
مومن کہندو جے رنڑ گیا پلے رہیا نہ پیتھا
زہا درجن ہائین لال نیرے واسے
دو طرفان لے اپنی طرفون کیتے تھہ میرے
حضرت قعاء ایس لڑایون لک مبارکیا
دہشتابی قدم رکالے مار پلاک کہلویا
مانی دم لھتے چاواگان ہٹ تیخان تھہ پڑیا
رہندی آہن کفار تروٹی تھہ گئے ہوڈے
حجاز ایرانی دو بن لگا پیکر برابر تالے
سرخ سفید سیاہ مور زرد ہوڈ چڑھی ہر خود
سایمان اوہ ستم والا جا پیا وجہ پانی
شاہ شمس چڑھ اکھ دیکھائی تاب نہ رشم جلی
خیر شتر نرا کھلو تاجستے زر خزانہ
سایہ نشرویکھ کھلو تاجسم دیہہ نہ سٹے
نام ہلال بن علقمہ پہر یا اوس لگانے

دواع ہو طیب ہائے جو یونان کفار
چوہی دارا یہ پی لڑائی تیج برابر تکی
جن جناور ڈرے نٹھے شیران ہی لککار و
سپہ سلار دیون لککاران اج کوڑی نکالی
تا فرہر شے ساڈی پلے درنموئے پہلے
موئے شہید زندی غازی قول عرابان پکا
صف صفا ہو صفا گیان تیغین چیر لہے
پر تقویت ال اسلامان ہر دم قدم اکیرے
کہیا فتح پراوسک ہو و دم تازے جو دیا
دہ ہزار اوہ ماشم والا لشکر شال ہو یا
گہران جانا مدح جاران لہو تیغان ہریان
ہرگز مونہ نہ کرن اگالان شیر ہادر شلے زنج نہ
مغرب طرون چڑھی ہندی ریتی تھہ چھوڈا سائے
مونہ سرے نہ سواران طبق اگے راج چونڈا
صامیدان گیا ہو سار نہ کر طول کھانی
تحت ہوڈ شتابی نٹھا نظر حباران بلی
ستت کروڑ روپیہ نقد لشکر دالظرانہ
ہی ملکائے کتے فانگون ہراک جانب تلٹے
حجر داہ کرتنگ تروڑے مخفی ہید نہ جانے

بہار رستم سے سرتے پیادہ کمال ہیا
 کبریٰ موندہ مدایج جان و لوح کہندا کافر
 جمال ماری وں اندر پانی دہن خاطر بار و
 چہرہ سینے کدہ خنجر دہر بار چہرہ بگاڑا ہا
 ماریاں ہزاران تباہیٹن ایچہ سرد سوکدا
 ساٹھان گیا وچہ پانی فرش فروش تمامی
 پیر سرزمین تہ تیبا سرون اولار شتابی
 ہلال قاتل طبری سیاہ قدری ہو رلیا یا
 پر فردوسی ہو روایت سعد و قاص بنایا
 ایس قصے نون پیر حمالہ بن لون جو داتہا
 ڈہا سینان چال کفار ان رہندی اس تری
 ہرزان نہارا لی جوہی اپنی جان بچاکے
 ہنگ گے اوہ وجاہ جہدم پل تر و کھلوٹی
 شاید توڑیا اوہ پل ڈر کے فوج ڈہی سلامی
 بے فائدہ اوس جنگ مجاہد کل کبریٰ زمانان
 بعضے غرق ہوئے وچہ پانی حال ہند اسکال
 پڑ جٹ لیا چڑ شیران لکھ پڑیاں شکرانہ
 سچ کروڑ ہو رانی لاکھان سرخ دنیا لیرانی
 اک کہہ ڈرتے دیکھ لکھ پورا گیا دینار مدینہ
 ختم جنگ ہو یا نہ چونداں نصرت شاہ رضا
 انظر بقہ شاہ عمر دا ابہ ہمیشہ آما

کل بھارون طرف ندی کا فر موندہ و گیا
 تار گیا ہلال پیر رستم زرد و والے وافر
 سنگون بکڑ و گیا بنے حال شکستہ کار و
 سرد ہیا لے کیتا اوپر اوسکے تخت لکان
 چہوڑ گیا ج تخت عجایب درانہ جسنوں و
 داخل وچہ ہوا وچہ دفرخ نہ کوئی بنیا حامی
 شہر تہندی اندر فوجان موت انجام خرابی
 ابو محسن ثقیفی اوسدا قاتل لکھ سدایا
 ابتدا جانے قاتل کھرا انسان ہلال بنایا
 ہلال جہدم تخت چڑھ کے سٹیاسر دتا مین
 فیروزان دی کندھیدا لون بہر صبری گہوٹی
 وچ مذاہن داخل ہوا کہی کیفیت جا کے
 جالبینوس ہیا ات پلے برچی اوسکے موئے
 پھما کرن ضرور اسدا ڈاہنیاں قتل تمامی
 مار گیا خود حرامی وچہ زمین اسمانان
 اک لکھ کافر ساک اپنی لایق قتل نار ان
 جنگ عظیم ہوا ایچہ یار و کر تقسیم خزانہ
 ایہ تقسیم اوس شکر اندر فضل و دار حمانی
 عرضی لکھ بھیجی سرکار فتح جس مہینے
 قادیس وچ ڈیرہ کیتا زخمی بہت یگانے
 الایح اوٹھ جانبا فارس مل کہل وں لیا

شاید قاصد ہر تپس ہر مینون نظری آوے
 وچہ سید کھلوتے آتھے سیایٹر لگا ہون
 اودہ سوار آیا جدیڑے خود سوال آلا یا
 پڑوچہ آئی مار کفار ان شتر سوار و ساو
 مکر بند سوہری اوسدا انسی ہزار دینار و
 کیتا حال معلوم نامی ہوا اوسد ہر امان
 ہوئے گردی شاہ عمر دے سب اصحاب اکٹھے
 اہل اسلامان نصرت پالی شاہ عمر فرمایا
 ہونا دم گیا اودہ قاصد ایہ اساڈا شاہ
 کیڈے لے اوی ستہیں ہوئی ذرا تعظیم نہ کیتی
 سادہ شاہ جواب لایا اینویں بہتر آتا
 وچھو کیڈ گنالیٹش آھی اندر حبیب عمر دے
 کسری قیصر کج حقیقت او نہاں پیش نہ رکھدے
 حال پیش مقال اوٹھاوان لکھیا شاہ دوبارے
 اوتنے توڑی رہو مقامی اوڑک سال لنگھایا
 وچ جیرہ ڈالائے چندے چٹھے سڈھ نوری

پوچھاں اوتون حال نامی کون فتح پڑیاو
 شتر سوار اک چوٹا اودی پے فارسد راہون
 دس فتح پر کیدی ہوئی اوہن حج اب گنایا
 ڈوبن لگا رستم کافر تیج ہلال و گلے
 قیمت پنج ہلال لوالی ایہ تحفہ سرکار و
 داخل جدم ہوئے مدینہ دؤری لوک تداہن
 وہیں مبارک لے چو خیران سعد سنہ چٹھے
 مار گئے سدر کفار ان شیران قدم جمایا
 عرض گذاری کیون بن حضرت سیانڈرا
 بلا شناخت سی ہوکے داخل ہوئے سیستی
 اوسدی بہت کیتی دلداری نایب قبلہ گالا
 ہرگز بوا میری الی حضرت ذرا نہ کردی
 کرن سکایت دشمن کوئے اک دوزخ دی چکھدے
 جتنے توڑی رخی موعان صاف نہ ہون سارے
 سالون پچھے جانب حیرہ مہرہ سعد اوٹھایا
 تیجی داری کیتا قبضہ یذران شہنہ حضری

در ذکر جنگ مدائن شکست بن ہرود قاصد غنائم مدائن

بہر شہر مدائن اوتے سعد اکھ لکائی
 جہری کافر دکن کاسن ہون آن برابر
 ہرگز ہون نہ کرن اگامان اگامان بنچ پستے مرد

قتقاو ہا شتم فوج طلاوہ کہٹ سگرخ آئی
 قققاو ہا شتم ہتھ دیکھا وں فتحی اکلمہ
 لیکن جہنم اندر عار انج نہ نہ کرے ڈر دے

رستہ کیتا صاف نامی شہر مدین توڑی
 در حقیقت تادسیہ صاف میدان بکھایا
 پنڈران کوہ بغداد وں مشرق شہر عظیم نورانی
 وجہ بھری دویش کنارین باغ بہارین سدا
 نایب الکرنین بہکنڈراک کنارے رہنڈ
 بابل لون الیس شہر اشوکت شان یادہ
 ملکہ دی فیروگان اندر خون دبال وٹھایا
 ققاع لختا دل شیران فوج درست ہے
 اوٹھی لورون گہٹ اسلامی ملکہ کچھ ترٹھی
 دھوسہ پڑجے اسلامی قدم مبارک اگے
 مغرب نبشیر اسلامی مشرق قوم کفاران
 یزد جرد پڑے بلیں ٹٹھا لٹھے دل خونی
 الے غم اندیشے کولون کافر لرزہ کہا وہ
 مال خوشی میں خربستہ لیاں لکھ لٹاؤں
 سعد کہیا میں بھیجے قاصد کے قدم اچھوٹے
 کہ ٹھی شخص سائے الودی ہر گز زیر نہ آوی
 ایسے متقالون یزد جرد دی تاپ گیا چڑھ پٹے
 صلح منظر نہ ہوئی سپا فکر کفاران
 مغرب حصہ خالی کر کے راتین کافر نہٹے
 جسد چھوڑنے گھر کافر سے محل بازار
 ملے سعد اوٹھ سویر لاکھان فکر دوراوی

دجلہ الے فرات چالے باغی قوم نہ چھوٹے
 حوصا اہلی رہیا نہ گبران ضعف لڑیون پایا
 پایہ تخت مجوسا لوالا ہر اک شاہ لیکانان
 خسرو ابن قباد بنایا شہر وڈارنگ سدا
 دارا مویا جس نے شاہ نامے وچہ کہشک
 دوہیں کنارین سدا آٹا الے بازار کسادہ
 دوجی واری کر میالے آء پڑاوس جمبایا
 دھول جے ہوٹن ہوئی ترامہ جنگ دیران مری
 خبر نہیں موندہ ہر یا کتول کر کی چوڑ جو بٹھی
 مدین و سفیلان توڑی جہنڈی لوزی لگے
 دجلہ و گداہنڈ ہانڈی پانی نال دیواران
 ہیکے الے یاست اوتے ہوئی بات نبونی
 کتے کچھ وکیل ہوانہ کہیا کدھونہ وادما
 اسپر کچھ دیکھ دو بار کمر گز دیو دس لون
 کر دیان تہیار ولایت شیر پیغمبر اٹھے
 خواہے ہما ایس جہا لون ہو یا کم سنہا
 ترنان شکل سے چالا عرب کہلاری کٹھے
 ہن لڑیون ٹلسی ناہیں لشکر شاہ ابرار ان
 مشرق وچ مقامی ہوئے ربایہ بولے پٹے
 باجھ لڑیون قبضہ کیتا مغرب نیک کاران
 مشرق حصہ قوم کفاران بیٹری تھ نہ آوی

لیونکر لشکر یار اوتاران دجلہ ہن وچالے
 دجلہ موجین دگدا آما اوہ دستہ سواران
 پنج سلامت لگو بنے عاصم تیخان ایمان
 سعد سلامت دیکھ اہنا نون تازی چہ گایا
 امت ہتر موسیٰ وانگون پار سلامت لنگہی
 محل منکر عالی سار بازار وافر مٹھیاں
 محل طلسم لے مل دوشالے اندر ہٹیاں
 اینوین شہر داین اندر ہرشے وافر سے
 داکھ منقے اسافلے سبر چپا بے پراناران
 شکر یار یقندیشوری مصری شہد پیارو
 کبیر زیرہ صندل چٹا گرم ہزار سالے
 زر طلاعی لقرہ خالص وڈی ہٹ عطاران
 اوہ عرب دیکھنے والے کیا جان کستوری
 امام واقدی کرے روایت کسے خمیر اٹھایا
 روٹی بکی کھاون لگا لقمہ مونہ وگایا
 کسند اثاثے بادہ پایا میں اج اندر آٹے
 ایہ گفتاران شہر بازاروں شاہی گھر اگری
 سعد گھر ڈٹھا پنج شاہی ساتھ امرا کباران
 وچہ مکانان گن ہران حوضاں چھتہ سانی
 ہران دفر و دہن کنارے بانہا چہ ہمار
 سرخ سفید لگو رنگ مٹھلان وچہ سیاہ لکیران

تا فیر عاصم ہو سلامی در دستہ وچہ ڈالے
 ردکن کارن یارون جہرٹ پایا قوم کفارن
 ہرگز بھورا اوہ نہ ٹہری پیری پشت سپاہیان
 لشکر سارا پشت برابر نہ دکھ کسے اٹھایا
 چہڑ گئے پڑوٹے کافر نہ کچھ بات دورنگی
 برنی لڈو مال کھانے مارے ہتھ سپاہیان
 جونکر چڑہ فرنگیان کستی لٹی دہلی ہٹیاں
 سیب خجوران گری پھوٹا گھر آہی ہر کسے
 الاچی دانہ لے چلغوزی لی بادام ہزاران
 کہنڈ بارے اخروٹا برانی کہا چڑہ ماروٹا
 رنگت رنگی لغبت لٹن کرمان والے
 عنبر مشک لے کستوری ڈبے پُر قطاران
 بہادین اوہ اصحاب کیمای درجہ قرب حقوری
 تکت ڈٹھاتا اوس پھر کے عنبر وچہ وگایا
 کوری لگی بڑکی جسم سدم مونہ وٹایا
 بے مزہ ایہ روٹی بکی لب ہمارے پاٹے
 یزد جڑ وچڑہ راتی ننھا لڑائیں چنگیرے
 اک سو دیکھ گز کرن روایت اوہ بلند دیوار
 ہراک مستون بانے بیچے سند سبز نورانی
 قوت خجوران نگہ رنگی لہین بادام جو لاکر
 لعل باقوت مرد ہر سیکر سفید مولیٰ تہیرا

ہر اک قسموں نقش منور بوہران پل کیلے
 کب سے تیرا بچے خروڑنے یلانوج ہندو
 ہی صراحیان ہریان آہیان سج کھتے ہریان
 رکھے کوں گلاس بلوری ہنر سر نہ ہو رچے۔
 عاشق دیکھ ہوئے مستان زحمت پردماغون
 مصیبت وہ راضی ہووے سے کوہان غم جاو

گل عباسی جہاز گلابوں میلان دے ہنر نیلے
 کردان چیرن خاطر دہریان جہراویکے جانے
 کچھ سو نہری اتے زہری نال شرابان ہریان
 معشوقان دی ویلا دن کارن شربت ٹھہرے
 رخت لسن جاوے سے کوہان وشن لالین باغون
 حضرت سعد پڑھے ایہ آیت ب سیخا فراوے

قوله عز وجل كَمْ تَرَكُوا مِنْ جِثَاتٍ عِيُونٍ
 كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ فَصَالِكُ عَلَيْهِمُ السَّاءُ وَالْأَرْضُ مَا كَانُوا لِنَظَرٍ

سعد بہت کچھ چھوڑ گئے باغون سے اور چشموں اور کینٹون سے اور مقام پاکیزہ سے اور آرام کی چیز کہ تھے یہ
 اس کے عیش کرتے اس طرح اور وارث کیا ہم ان کا قوم اور کو پس نہیں رہے اور پرانے تھان اور زمین پر نہ ہو وہیں گئے

کتنے چھوڑ گئے راج باغان چشمی مٹھی جاری
 اگر آرام پایا وچہ بکد بان بہت بیا
 وارث ہرگز رہیا نہ کوئی خواب خیال تمامی
 کیونکہ مرث تہیں جہی شاہی اندالیں ایرانی
 برزخرد و وجہ زمانے قدم پیا اسلامی
 چھوڑ گئے اوہ مال خزانہ نازان آہستہ جتے
 بختی خانے دی فیر جانب پیر مبارک دہریا
 پیر کرب سے نامکس تی لعل مرد جو اسیر
 ایک ستوری نالے غنہ و بیان ہریان آہیا
 جلمے ریشمی سر نہ دوپٹے جمع لاکھ ہزار
 ہر شے وافر جمع غنیمت چھہ مدین ہوئی

کہیت بینان یہ گھر سندھو راجا مار بہاری
 ایسے سب سے ہو زانہ کچھ اساد تیا بی ہیا
 مرنون بچے دوشے ظاہر نیکی با بد نامی
 سال ہزاران حکم کناراں کینتے جمع خزانے
 قطبی اوہ نہ رہے مجوسی نہ اوہ مومی شامی
 موت سنہیا پیر حبالہ لٹکانہ سر کسے
 دم دینا راج ہزاران پور خزانہ لہریا
 یا قوت فیر وزہ اتے تیل دسے ہر شے ظاہر
 افریدون جمیدون ور لگا وچہ شاہدیا
 لیان جوڑے وچہ ستارے کچھ انت شمار
 کسے حساب ہرگز دیاسند کڑھے کوئی

کون داشت خست قفقاع شیریں و در لگا
 تعاقب بکھردان توڑی کیتا حاصل و نہا ندا
 کھول صندوق ٹھا جڑ چون تاج آباک شای
 اود تلواران سب مرجع تحفہ تور لگایان
 اک ابن داؤد پیغمبر قل دی اک آھی
 ہو رہرام گورون آہی اک تلوار فولادی
 ایسے طرح اک جشیدون ہو رہا پیا سلواران
 ہو رہا بازو بند سوہری ہنر زرد چبائے
 مروارید نہایت عمیدہ لگے دو دچالے
 کچھہ تعداد نہ ساون سی تھہ لگا اک گھوڑا
 اکہین ہو رندان دی جاگہ موتی ہیر لگے
 ہی اک شتر لگا تھہ شیران چاندی کو لون بنیان
 شک عنبر سے قندل کو لون بنیان عطر کا فیر و
 فرش عجائب اک مقعہ تری و بیان گز چوڑا
 اصلی نام اوسدا دکن لگے ہیر کے پنے
 باغ نمونہ پر جواہرون بہت عجائب بنیان
 لکڑے لکڑے اوس فرش لون کیتا شاہ عمر نے
 وہ ہزار دینار اوس قیمت حیدر علی بازار و
 تلخہ ہزار اسود ہلوار اندر ایسے سیدانے
 انعام لیا ایہ جنگلے این باہون زمان عکاس
 حضرت سعد دین تاجین حیدر متحان بنایا

باران ہزار سوار جنگیر الیکر پچھے لگا
 اود تھہ یا خیر تھہ اک یا لکھیا حال تنہا ندا
 چہین تھہ داؤد پیغمبر تیجان نو گواہی
 جو شہ ہشتاہ نامی گزے ہر مارون سیالان
 ہو رہا شہ ہشتاہ و القرمینون جیڑا لکھی
 ہر شاہ تہین اک ہی نشانی ایہ کہانہ عادی
 نہ لغت ہو اطللس کو لون جامی سرخ تاران
 پیراہن طلسم لشم کو لون سرخ سفید عامے
 لکڑا اک سرخ باؤ لون ویلان ہنر و واک
 نفرت خالص کو لون بنیان کی شان گچ تھہ
 صورت عجیب راوسد ذرا تران اک
 صفت اوسدی دین و کھیلوان اوی ہون بنیان
 ہو رہا بناران بہت ہیا صورت ساز قصہ و
 تری سوز گرا اودہ ملان سترین و نہ تھوڑا
 نہ مردیا قوت ہو موتی کو لون ملان بنیان
 گیا دینے ایہ سب تحفہ حیدر گھبرا جنیان
 اک حصہ تھہ حیدر آیا لکھیا راوی ہرنے
 ہو حیات دیامینون کی اوس بازار و
 بازار ہزار دینا سوہری حصہ ہین لگا
 ہو قفس کی لکڑی دیکھلوان عازمی پیر انعام
 اودہ متحان محل تسمی نو کر کتا لون یا یا

محل تمامی وندشے آہی لکے سپہ سالار
 فیض شہابی دگر اندر کیتا سعداوتار
 جسد م شہر مدین اوتے زور پیا سلامی
 فتح رب مدین کیتا لکھ پڑان شکرانہ
 یعنی چار رکعت برابر سعد شہاز گزاری
 اول جمعہ دیس ایرانی پڑھیا سعد ہائیں
 ذکر مدین تم ہو یا مسلم پیش او تھا دن
 شیران لہجے آرام نہ کیتا مقبرہ بنبر لیا لے

آرام کیتا وڑھیر خالے دل سہیان سہوار
 خاص لو ان بنالی مسجد جانے عالم سارا
 سنہ مبارک سولان ہجری صفر مہینا
 حضرت سعد تہذیب ہار پڑانے سے چاؤ گمانہ
 وجہ سلام نہ پیر یا سرگز سنا بجا اعتباری
 دیوان شہابی سہنوں کہن اوہ جو ترسا مین
 شہر حلو الے قلعہ جلولا لکے زور چودا دن
 شہر حلو الون طرف جلولا دل کفار سد

در ذکر قلعہ جلولا فتح حلو ان و شہر ان جنگ شریوم

ہران چامی چایا پیرا مچھے کران حجاز
 یزد و جرد نگشت کیتی تا اوس شیرا جایا
 حضرت سعد الیس اولون خبر پہنچی سرکار
 عقائد بہیرا جنگ لہا لے دستہ سوار
 لاجب چڑھ گیاں فوجان و بج برابر لھتے
 دھول جے پرچم کھلوتا کہول نشان اگیری
 کیا باعث کیوں جنگ یہ اڑیا سخت لہجے
 اک دن شیران پڑھاندر و اہی تیغ تیری
 روک گیا دروازہ ورون ٹھٹھے گہرا
 کہ وہ تھالیس لڑا یوں اک لکھ قوم کھار
 نیم گشتی فیروز کشی تیغ برابر لھتے

اچن چن ماران چھ سیدالرشان مثل باران
 کوٹ جلولا دین جیا جیجا پرچم یا
 پڑھ کے کاغذ شاہ عمر نے لکھیا صا و بارے
 باران ہزار رہا ورنامی جاوے سر کھاران
 رات ہی دن دشمن ہو یا جوڑیدانے متھے
 چہن مہینہ ہی لڑائی برت پھاڑ چو فیر
 روز نوین برادر نہان مدد سدا پیر نہ پیا
 حضرت عقائد ہن لگا کیتی فیروز لیری
 ہو یا اوہ مہران وچالے سنگ جی سلامی
 جنگ جلولا اندر مچھے فتح نیکو کاران
 خمس خدمت شاہ عمر دی پتہ پوچایا کے

با جمہ ہتھیاران پہا بند غلہ حاصل و مسد اول
باقی ماندہ فوج تمامی بچا ہی و پیدا و جاوا
لوٹے تھے تھرا ہوئے لبیکے غیر ہتھیاران
تیخان ہر وہ بھادر تھے اولٹ جا عشا ہار
لکل گئے اڑاٹ کفار ان اگ منولان پھر گئے
خسر و تھا و چون چوری موٹی غریب خانے
نالے ققاع کردا قبضہ شہر حلوانے جا کے
سنہ مبارک سلطان حمیری فتح او مسد اول
بیٹرا جنگ ضرار اوٹھایا کہول قصہ خبر او

چار حصے وند لشکر اند یاران ہزار جوانوں
بزد و جردنس گیا اگے جانب سے پہا ران
خسر و سوم اجازت لیکر چڑھیا ساتھ سواران
وٹھول جے پڑ گرم ہو یا مل ماٹھان ونگان
جسدم وادہ کیتی تلواران نیری ہڈین ٹرکے
چڑہ لاشان ہر لاشان گیان جنکر دھیرور
چھوڑ گئے سبب تمامی مونہ سیاہی لاکے
ذیقہ مہینے فتح پائی شیران شہر حلوان
اسندان ہن نیت میری شہردان دیار و

در ذکر فتح شدن اسندان شہران بدی ضرار

امر ہو و سرکار وں جنکر نہ ایہ شہر دوراوا
عاقون ہزبے ایران وں شہر دیار وں ہاری
لازم لڑمان وں وچالے قدم نہ پیش وٹھاوا
بیٹا ہرزان لختا سیناں وں نہیں عایش
سہن پہا ران جانب دکن فوج جمی بدکارا
تین چڑہ ایس علاقہ کرنی رعیت مال صفائی
لاکے اوٹے مہر بندی بند کیتا بھب سائین
قاصد اوٹھ سامی ہو یا طرف مداین سائین
عمل ہر شپان لکے گستاخو شیون بہر جاہ
بیٹا ہرزان بہا و داوا وں فوج جماوے

عوضی لکھتے بھی سرکاری ہن ارادہ پاوا
نور معظم نامہ لکھیا جانب سخت دو بارے
صاف کردادہ شہر تمامی رعیت حد شہر او
بہرا ہو و کسان مخالف لازم جنگ او تھان
ما سندان ہو ر شہر والے ایہ دوشہر کفار
ضرار ابن خطاب در جاوے کرن لڑائی
بس سلام علیکم میرا ہراک مومن تائین
پا تھیلی گر بند لقا و دیون قاصد تائین
تھیلی سٹا گے وں ر کھی کڈھیا پڑھیا نامہ
چند انہر ضرار جو اے مہرہ پیل اوٹھاوا

الاصح زٹرپی لڑائی شیران پر اولارک
ابن ہرمان زور اور ایس جنگا ہون چو یا
تھ آیا کی بزد جردہ چھیر کیتی اوس آپے
لٹ غنیمت عربان ہندی خوشاندی شدینا

کافر کھا شکست کھا گئے ہی جگ سارک
ماندان ہور شہر دانے کے نہ بولوا ڈھویا
سپہ سلا راوہ فوجان ہویان گھر کفار سیاے
ہن مہارن موصول آتے لاوان تیرن شانے

در ذکر فتح شدن شہر موصول و تکریت چھاو فی بنا کردن کو فہ و بصرہ را

دیس عراق و چالے لکھیا موصول شہر کفار ان
در حقیقت ایہ علاقہ جدا ایرالون آما
الطاق نام حرامی کافر کمر بقاوت بدی
عرضی لکھی سغد مدینے امر ہو یا سرکارون
جاکے اوسجا جنگ چاوی مار نصاریہ بجاوک
شکوہ شہر مدین پنڈا شہر موصول تہیں رہیا
اوٹھ سویر جنگ چایا چالی روز و یہاں
مار لیا الطاق حرامی شہر موصول والا
خمس و انہ شہر مدینے چار حصے جو باقی
لے دس و جی طرفون کیتی سغد چڑمائی
کیا شکست کافر بھنے فتح پائی شیران
صوبہ کہن و تہاں ہن ہمان دریاوان
ایس فتنہ دی عرضی لکھی حضرت سغد ٹاکے

شہر کوہ پنڈا ایہ بغدادون تابع روم شران
تابع ہرقل و م نصاریہ بزد جردا نا نا
ایہ خاطر جانب موصول فوج اسلامی و دھی
عبداللہ ابن ہشیر کہتے رشکر حسین ہزاران
عالت ہو سلامی چلیا دہتر پہ چال ڈھاک
الطاق حرامی لیکر فوجان جس لگانے رہیا
عر نصاریہ کر کے صلح خفیہ لہسد ماسے
تہاں اسب سلامی بیٹھے نہ کر طول متالا
شیران پس اندر و سبکات ایہیا التفاتی
پر کیا ہور تہاں اندر ہوئی سخت لڑائی
ایس ہزاران ہند ایہ بھری تر ہو یا شمشیر
دجلہ ہور مزارت چالے ظاہر لکھ و کھاوان
عمر معظم دی فی خدمت نامہ دینا جاکے

در ذکر بنا کردن و فی کو فہ و بصرہ ویر طیفہ مقررہ شد ہر اک

شاہ ہنشاہ داجن لگا لشکر مرض حیرانی
 ایہ کیفیت نام دیوچہ لکھی اوس دیا لون
 اور کو فہ دیس پندان کیتا دانشمند
 کو فہ چادنی ہوئی مقررہ وجہ چوگان ہزاران
 اتے جو چوگان وچالے چوبستان کہلارے
 ٹکر وچالے ہر دو جانب گن ہند ہزاران
 اک لکھ دیہ ہزار شمارون ایہ جو لوک بازار می
 اک لکھ مزد جنگی دلاور کو فہ چادنی اندر
 اتے چادنی بصرہ اندر سہ ہزار سپاہی
 اتے چہارنی مصر لایت قاہرہ جسون کہنے
 چہا وینان اٹھ ایسے طرح ہر دیارون آہیا
 چہین ہزار سوار برابر بخت اندر رہندا
 اک لکھ سوار پایا ایہ تعداد سپاہیان
 لکھ کے خود وظیفے والے درج کیتے نہ سے
 ہوز ذخیرہ بہت اکٹھا شتر خچر گھوڑے
 ہراک دی تنخواہ مقررہ جدا نام دیوالون
 جو نکرا تھو تنخواہ مقررہ لکھ حساب بکھاوان
 اہیات المونین اینو اج مطہرات سرور عالم
 باقی حوزہ راج پیغمبر افضل امت مادیان
 پنج ہزاران درم وظیفہ صاحب بچو کسے
 پنج ہزار عباس وظیفہ چوی ہزاران توڑی

و مخالف ہر موٹن دیس سا رہن فانی
 دیس پندان کمر سوچہ چاہا ولی اوسن لوان
 ہو موافق ایسے دیسون دل خوشی دوجند
 شکرکان ہند گول بنایاں ساید بناناران
 جامع مسجد ہر چوگا لے چار بلند مستار
 بازار دوکان کنارے ہزاران اسلامی لہران
 ہٹ دوکانان ڈکے ڈاکو گر دیار ہمیشہ جاری
 سوار پیادہ دفتر دہریا بھریا کراؤ دینہ
 اسی ہزاران لوک بازار می عیش و سکائی
 قنسرین بوشق جمشٹ تیار یہ کابل رہند
 ست لکھ شکر سلا می عربی حبشی سامان
 ہراک چادنی دی فیہ خاطر جدا جدا کہند
 واقعی طبری کچھ نہ دیا کس انداز می تہیان
 اہ لکھ جو جنگان لاق بہرتی والا لکھ
 تیرکمان گریان نیری لکھ ہزاران جو
 جدا جدا سہ لکھ دیکھاوان نقل کتب بکھاوان
 اول جو اسلام لیائے ایتھون قلم اٹھاوان
 باران ہزار حضرت عالیشان درم ہر لون معلوم
 دہ ہزاران درم مقررہ ہر جدا جدا وان
 حسن حسین بدر برابر انعام باقی ہو گا ہی
 باران ہزار تبادون بقی صحیح روایت لوری

الے جنگ صید والے غازی صنا شجر
 چار ہزاران دم مقررہ ہر اک مومن تائیں
 علامہ شبلی کمری زناست پنج آنے اودہ آما
 اودہ جو لوگ مینے والے حاصل لہ انصار
 چار ہزاران دم مقررہ ہو یا سال انہا
 ترے تیران یار مغیرہ حاصل لاوانہا
 جو شرکیہ لغات اندر چڑھ کے تیجان ایسا
 ترے ہزاران دم ہر دہر اک سال وظیفہ
 جہڑی شام عراق سد مالی تھہ نشان اوشالے
 قادسیہ ہو پڑ پڑیو کون مرد حاضر جوابے
 الے حرم جو ہا جران یا اسے انصاف
 باقی جو انصار قبائل یا ہا جران آما
 اہل مکہ یا عرب لایت اٹھ سو دم انہا
 الے جو امیر دیہاتون مین حجاز وچالے
 ست ہزاران اٹھ ہزاران نو ہزاران کہند
 جیکر لڑکا پیدا ہو و عرب سپاہی سندا
 شیر خورہ دربان جسم شیر ہو و دا دن
 ہو و جسم لایق بہر تی وچ رے سنگ
 ایہ نہیں جے عرب ظالمتے غیر دیار
 ایسے طرح ہو روایت مومن ہا غازی
 پنج ہزاران شاہ عمر و خاص وظیفہ آما

بیعت ضوان جنہاں متعلی ایہ فایت کردی
 درم چاندی سکہ شامی آنے چار تائیں
 ایسے ضرب بل شاہی بس عراق لگا
 افضل خنزج اوس تیلہ یار بنی ابرار
 ہی اک قصہ صاحب دعا عاخر لکھ دیکھاندا
 دو ہزاران دم ہر دودہی نسل جنہاں دی
 عیسے ہو د شہر مایہ وچ رے سنگ
 شامل جہڑی جنگ حجاز دن مین بس شریفہ
 دو ہزاران دم انہا نڈا لیک سالے
 ہر دودہی ہر دودہی سکہ ہوا بات لگا ہے
 اہل جو سلام لیایان چین ہو دم لکار
 دوسے دربان ہر اک تائیں بن بیٹھے بہ شاہ
 ایسے طرح ہر قبائل نق و ظالمت جنہاں
 جو نکر اوہ ہر دار حمیران شبلی سند لکالے
 ذوالکاع حمیری نامی سند لسی لیندے
 دفتر دی وچہ نام نوشتہ سوم اوس خندا
 اک سو دم و ظالمت و سد لکی سند لیاون
 ہنڈر جنگ لیایان سکے صاحب دل ہو جان
 ہزاران مینے رسیا دربان دو ہزاران
 طول نہ کیتا حال نوشتہ کارن خوف درازی
 باران ہزاران حمید صندر کہ عثمان لگا

عبدالرحمن ہو یا انکاری آپ سادے شہا
 عمر معظم بات نہ منی بدر برابر پاوان
 خیال کروای کوکوتی اندر شان عمر دے
 ورنہ کون ہٹاؤن والا کہنے کیار تہامی
 اتے منشی بہت مقررہ دفتر لکھن واسے
 غفیل ابن ابوطالب منشی وڈا نامی
 عبداللہ ابن ارقم جابا توپل دار کھاو
 ہو بند و بست ہزاران کیتی ہر دیارون
 دوار بہر سٹھ کر ڈران سال محمول خراج
 اسجا قلم بندارادہ دفتر وڈا تہیوے

ولیفہ اپنان کر ہوزیادہ اصلی سدا راہ
 انہاں تہیں دھند نہ میرا درخبر کیون فساد و ہاد
 دولت بخش اوہناں جانی ذرا نظر نہ کردی
 دتیاں ہر فون پکڑیںر ایشین ہٹیا با بان جامی
 جیسرا بن مطلع کھاوے کا غدر و زسمہ مالے
 محرفہ نام نوافل ابیثا نامی شیر گرامی
 بیت الماں وں حوالے کا غدر ہر لگاتے
 شام اپرا نے مقرر لایت میں دیس شمارون
 ہزاران چاہی دینار مصر داکھیا راوی دیا
 مطالب پورالکھ ویکھا یا فارس جہا کچھ یوی

درد کر شہر سوس ہواز ورام ہر فرخ یافتن ال سلام ہر ان

پر حجاز ارادہ بھیرین و بچ عنلا چوداوان
 شہر سوس فتح چڑ کر یے صاف پتہ ہو چاک
 پختہ نصر الی شہرون داستان زمانے
 شہر سوس ویرینا نامی ہر زمانے رہیا
 حضرت علما اصحاب پیغمبر عال و قدیمی
 نجل و ان دسک وچہ پیا جنگ مدائن پارون
 بے اجازت شاہ عمر دوی فارس جنگ مچایا
 حصرت عمر بنعبیدہ اوستے ایس لڑائی بارون
 شاہ عمر نامہ لکھیا ایہ عتبے ادنی تاشن

اشکر عتبے ڈاٹ پیلان مارکنار ہٹاوان
 دانیان مغیرہ اسجا رہندا خبران جہرہ پاک
 اقصیٰ مسجد سنگ اف تارے قتل ام ط خزانے
 ذکرین علماء او ہٹاوان حال مذکر کیون پیا
 سرور عالم خود پھرا یا عالم طبعہ سلیمی
 چہیرہ چہاڑ چڑہ فارین کشتی الی فوج کھارون
 پیاں گسیا جہرین کھاران قاصد نیر و گایا
 ایسے دیوپی بن کرنی عتبے دسی تلوارون
 بسر ہرنی چھوڈ سشتابی طریت علما شہر

باران ہزار سوار زور اور منزل گیتی پوری
 کافر بھنے چھوڑتیار ان ٹٹھے پھیلی رہیں
 ہرزان سرحد تروڑی فوج ہی ابرار ان
 ہرزان دروکن کارن گئے بہادر نامی
 ہرزان شکست کسب دہی پڑ شیران ہتھ آیا
 فیروزم ہرزان دے ہوئی سخت لڑائی
 ہرزان تدبیری خانے شیران زندہ ڈھویا
 دیس فتح ہو سارا گیا ماری تیج دلیران
 دایال نہی قہر او تھا یون سنگ سنبھلے
 ہرقل ابن جنگ آبادہ ہتھ اخیر و بچاوان

لے دل شیران عبتہ چڑھیا کدھ ہے جہنم لوری
 دینج ساتھ علاؤی رلیا کیتا جنگ صبا حیر
 بہاؤین پڑ فتح چڑھ کیتا دل دیکھار ان
 ایسے خاطر فیروز بارے دل چڑھے سلامی
 شہر ہزاران اوتے لٹھے جا کے جنگ محایا
 سندن اٹھار ان قدم آما فتح شیران بانی
 سندن مبارک دلی ہجری شہر فتح ایوہا
 شہر یون ہی جانب بادہ کیتا چڑھے شیران
 سندن مبارک و تیرہ تباون فتح جسد بہاؤ
 شامون مومن پافرمخت فیروزمیرانے جادوان

درد کر جنگ جمل آخری مانع شمشاد فتح امیر خالدر کفار را

شاہ عمر ڈال شکر کدھان ملک حجاز دباوان
 اسان ارادہ شام چوڈاوان چڑھی یونانی قہر
 ہر جانب ہتھین آیان فوجان سبھ تمامی تے
 کالگان گیان چڑھ برابر ہون طوفان بٹھے
 حضرت عمر امیر دورادہ پیار زور کفار دن
 خدمت اندر شاہ عمر دی لکھیا نامہ ہر کے
 وید کوشش فوج روانان کرنی نہایت تیز
 پیاس گئے اچ شیر تمامی کافر گردی تازے
 تالے نامہ طرف دشمنی قنسرین پوچایا

ہرقل فیروزمیرادہ کیتا سارا دیس چھوڈاوان
 نا اوس کافر خط و گائے کوشش ہر اک شہر
 بعضے آئے چڑھ حجازون بعضے خشکی تے
 شام چوڈاوان خاطر کافر ہوئے فیروزمیران
 کتب گیار دل ابو عبیدہ اوسے لشکر پارون
 لے پر حضرت ابو عبیدہ دور اندیشہ کر کے
 غنی ہو یا دیس تمامی صورت بچن ناہیں
 سالون اچ تکلیف بادہ بند کیتی دروازا
 لا مہر کر بند نغافہ شہر اسوار و گایا

قنبرین چالی خالد شیر خدایا
 فلسطینہ عمر والعاص کے دل شیران آیا
 ہر اک طرفوں آئی بھادر لہتے دانگون نالگات
 نالے حضرت شاہ عمر نے فارس سبر لو چائی
 امر تائیدی تیری تائین چستی کرنی شیرا
 کیتی جہان مدد ہر قل ہر لون دیکھ نہرا
 الے شکر ققاع والا باران ہزار ہا در
 میں بھی شہر مدینے چون ہوساں بر دانا
 ایس اخباروں سونہ بھادر کر کے ہوش سوجھ
 گت قیامت ہر جا دتی شہر ویران کرائی
 اہل عیال انہاں دساک پالے بندہ خالے
 مدد جہان کی کیتی آہی بھنے پچھلی رہیں
 اوتنان زور نصار نہ رہیا شکر شامی جو
 حضرت ابو عبیدہ و رہیا شکر عربوں آوے
 بہتر لڑناں اوسد پہاڑی پارسا فرماندی
 مدد لوڑ نہ سالون کالی مار نصار بھاسا
 بات پسندان خالد والی کہتے غالب آئی
 مخبری دیلے پڑے بسم اللہ اوٹھ امیر کھلوئے
 دھول مچے چھوٹے کھلوتی کیتا میل جوتا
 بل گئے دو موہ نہ برابر سپن لگی دالے
 خالد داد الے کسبیا پار کیتا دواہ کردا

وچہ قیاریہ حاکم معاویہ پتاسارا لگا
 شہر جبل سور عور سلی شکر آن جاسا
 کافر شرک گردی جس سن شل کالنگان
 عاتی شام ولایت سار ہر جابج وگائی
 سرحد وصل صوبہ رومون ماریتابی پھیرا
 خراب کین گہر چڑھ ہوتا مدتیان اودا
 مدد اہل اسلامان جاو محض لڑائی صادر
 دیان نہرا میں ہر قل یثرب دگا شیطانا
 باغیان کدیش شہر نالے خون ہاتھی
 جوتھ لگا قتل کیتا کہیتی باغ جلائے
 لاوارث کمر دیو کے خبران دم کونا
 یاد پیا گھر بابا دہانہ نون لگی آتے این
 حضرت خالد کالاجہنڈا بسم اللہ پڑے تھر
 الے ہاشم ققاع والا شکر موند ویکھا
 خالد بولیارت توکل جنگ محاسے دانے
 ایثار اللہ پڑا ہندا تیغین مع نہ اودا
 ابو عبیدہ کرے امنا بعضیا کہہ چورائی
 کمران بھہ سپاہی چلے پرے برابر ہوئے
 تیغان کڈہ بہادر لہتے ہتھ اوتے دہر جانے
 کیا عربانہی رئیس کہ رسن می لوک نہانے
 پیر یا جبیم جوڑ سوگا کہہ دسی کند نردان

مین قربان خاکدرون ہر جا فتح پائی
 کی ہتھ ہر قل دیو فیروز آیا اور ک پیا کھانا
 اسے پر عادت ایچہ ہمیشہ اکثر ہی یونانوں
 اول اندر عہد عمر دے بعد عہد عثمان گون
 سلطان نور الدین زمانے صلح الدین ننگی
 سٹھ لکھ نصرا قتل ہو یا اوس لڑائیوں
 جیکر کسے شوق زیادہ ابن ہرین دیکھا و ان
 ترے دیہا کے حمض لڑائیوں کچھ قفقاز آیا
 عمر معظم ایلیمہ اندر لکھتاناں سپان
 لکھ و پنج مدینے اندر ایسے خوشی پاروں
 ایہ فتح فیروز نام خاکدرون ہر جا وہاں سپان
 اشک اللندی جوڑ قصیدہ خاکدرون کے در
 دس ہزاران دم دوشالہ دتا اوسکے تائیں
 شاہ عمر تے گیان خیران السیو رقم پاروں
 بیت المال خزانہ شاہی ایہہ حیات بہاری
 نالے کسی چلی چالی کیستہ غسل شرابوں
 ابو عبیدہ دی جد جانبلہ یہ مراسلہ آیا
 کیوں شرابوں غسل کتیا نور خزانہ شاہی
 خالد تائیں بکیر طمنگیا ہریان پتیں پان
 حضرت خالد قسم اوٹھائے غسل شراب کیتا
 یوچہا فیروز رقم دی پاروں خالد سخن آلا یا

ستارا گو یا برکت والا دشمن کند ویکہائی
 پالی شام نصیب اوسکے دیس نہامی پانا
 اول القادوت فیر شکست اعتبار زبانون
 عہد امیہ عہد عباسی روشن بات جہانوں
 تیرے سالان جنگ محایا بات دھمکی دورنگی
 دس سالوں کی کچھ حاصل ہو یا اوس خرابوں
 رنگیان احوال نامی فر حمض میں جاواں
 حصہ اوس عنایت چون ان برابر پایا
 سیکے غلبہ اہل اسلامون مندی ہٹ چھپا
 آفرین فیر سعد تائیں شاہ کیتی تکراروں
 کاغذ لکھیا بہیران ہر جا خبران گیان
 وصف اوسکے جولا یوں نظم رسالہ بھروا
 اتمام لکیر خست ہو یا دیندا گیا و عایش
 دھہ ہزاران دم زیادہ چرخ کس شہاروں
 کیوں کیتی ہندو فضولی اوہ ٹکسہ کاری
 تیا ایہہ نامہ حمض لکھیا سخت تاکیر حیاوں
 خالد کولوں بچہ گل یوچہ کیوں مندر لایا
 جسے قصور اوش ثابت ہو دی کرتان قتل ہیا
 دہر وہواران گہر دھانان اوچا کھڑاں پان
 ہریان لادہ گایان ہر تی لشکر ابے چو پیتا
 بعض تیج حلال جہانان پاک نبی و فرمایا

خوجان بہر سلامی ہویا بن دشمن چہرا لگے
 وار و وار نیافت کھادی خالڈ جانے ہر دے
 نالے حضرت شاہ عمر نے شرب وچہ بلایا
 رشک تنہا بن خطا بہر و خالڈ نہرا یا
 ورنہ اول لیکے در خالڈ لون دھکایا
 قنسرینے رہیا حاکم حمض اندر مویا
 ارینہ چڑھ فتح کیتا جبریر وایت کردا
 ہر جافوج پیری اسلامی لقل برابر لوری
 چڑھ کے مصر دیس باوان گھر نصا سیالے

نیر کیتی تقیم برابر جو نکر آہی اگے
 کے وال نڈنگا کیتا سبہ صاف نہ کردے
 یا فراغت رخصت ہویا قنسرین سردایا
 کرن ایت گردن پیکہ خالڈ دے تا پایا
 نرم ہویا دل شاہ عمر دا چپاتی نال لگایا
 فضولی ایڈی لایت ناہین اوڑک رخصت یا
 اہوان سال خلافت شروع حضرت نیک عمر دا
 شامی حدان تمامی خاص سمندر لوری
 شام ذکر سبہ ختم کیتا سفر مصر وں چالے

در ذکر فتح مصر شاہ و دشمن و غیر

امام اقدی واضح کر کے بارک جہنڈا لایا
 یعنی سکہ صاحب اقدی لڑیا جون تدبیر و
 گویا قطعہ نہر بہشتی ہر دیا ر وں نامی
 اتے مصر حد شاہی کردے یونان دبا و
 نوبہ عربشیں سوڈانی دس سب او جاگر
 عمر و العاص پچھا کیتا گئے مصر نصرائی
 تہا نے ہر قل دی سب باری دشمن تیغ و گائی
 یہود نصارا اتے مجوسی لیں اندر متبرن
 سپہ سلاسی دیکھ تون ہنوں چڑھ دفالے ہلا
 فارس رسن والی مار رومی عرب کما لون

طبری والے نال شہر مصر فتح و سایا
 تاملین طبری چوڑا کرہین سند تاریخ کہیر و
 شامون مصر دیس علیحدہ پتہ زیر تمامی
 شاہ شہنشاہ قسطنطنہ پر دس مصر وں پاو
 شامون و مومن دس فرہون آدن لوک سوداگر
 فلسطین فتح جدہ ہویا نھٹے سب یونانی
 اٹون مقوقس اگردتی دینج دوحائی
 ساکی دشمن دیس تادی لیتے بے تہہ طبران
 کرناں اینا فکر شابی اگ لگی وچہ جملان
 مقوقس دکن کھلے آسے ڈریا ایس مقالون

طبری سند الیس گفتارون غف شاہ کھانا
 ادہ مویا ورا ندر خالے شروع ماہ رمضان
 بلکہ خدمت شاہ رسولان تحفے مصر و بچو
 گدی اوسدی پست بہالے اوسر شکر چاٹے
 مقوسن اک بہائی آما اوسے زہر بھپائی
 بلکہ ادہ اسلام لیا یا عوض آب موکایا
 لے پر فوج تھوڑی سلامی چین ہزار کا بر
 گیا گز شیر دورا ڈا مصر نظر شکارون
 مصر جو جنگ امیر عمر دا اول ارادہ نا ما
 دینی پی امداد ضروری دوراندیشہ کیتا
 چار ہزار ان شامون شکر خالہ نال لیا یا
 نام ورز دورا ورجگی اوسے فوج وچالے
 حضرت سیر زورایر نامی خالہ دین و جیا
 شکر عربون مومن شامون شامل ہو یا آگے
 تسلط خوب بیٹھا او تھا یون کیتا کوچ لکھا
 جہرا کافر شہلین خاطر چڑھیا سردی نہ لے
 شاخ وڈی اک سٹون ہی جانب شرق جاوے
 ہو شاخ اکون فرآئی جانب قطب شمال
 جالبیق اک حاکم التہجیا ودا فساد دی کافر
 نری دیہار مہدیت منگی فیر آیا پڑہ واند
 دھل چہ پڑجم کھلوتا وال گئے لندی

امام واقدی لکھ سدا یا کہیا کرو نہ داد ماہ
 عقاید اس دست آما لکھن راوی دانے
 یثا و سکر نے قتل کر آیا سب لو باش اکٹھے
 فوج سلاری ارٹون نے پالی اوسدی ہاڑے
 ملیا ادہ صحابان تا میں شکر وادے رانی
 رہیا مقامی مصر ولایت نہ دکھ اوس وٹھایا
 دویم روایت امام واقدی نو ہزار برابر
 عرضی لکھی جانب شرب فوج اوی سرکارون
 عمر العاص نال بھانے دیندا گھن سپاہ
 جانب ابو عبیدہ لکھی شکر میچ چومپتا
 ست ہزار برابر مومن عربون شاہ وگایا
 خزار ہہادرا لک شتر رستم کسقتا لے
 ہی مقدار رضاری یوقنا ہے نہ رہیا
 تا فیر عمر و قدم اٹھایا تہا لٹیا جاکے
 فرمون موندے بھے ول ہر یا جنگ سحر و جہا
 ارٹون ادہ مار یا گیا کس سیلے کر لے
 فوج ورنہ اوس کنارے قدم نہ کتے جاکے
 مس و سجا شہر لوریاں ہر دو شاخ وچالے
 جسد فوج لہتی سلامی کردا جانان وافر
 صلہ دی ادہ منڈ نہ پیا مومن پڑ جاندے
 غندی میں تیار کھلوتے ہنر سیاہ تھ جندے

دہو دہو ہوں مجھے پڑ دہو سہ وہ گیا پشرا
 لگیاں گھٹان اوین بجلی جکین لگی
 بدل ہر دل گجے بھجے دھول ہو چال دھماکو
 ماس شیر شیر اندا چیرن رخ تیغان مل اہیا
 نال گیا ہو پڑتاسی اہو مثال وہ گارا
 بہا وین ہوں شیر بہا در ہر دیار وین سیتا
 کر گئے اصحاب بہنا قبطی جنگی پورے
 نسوئی وہ شہر د اندر بند کیتے سب کو
 حاکم کیتا فیر اصحابان گہیر اکہت چو فیرے
 فیر زبیر لگا کے زمین لٹ کر وجہ پوچایا
 تدون کنب ادھو اوہ قبطی جن پر گل سادہ
 صلح با جھون چارانا ہین کرے بات مہنا
 ہتھ کنا کی سکھدی آھے تو باتن نسو
 صلح اصحابان فیر کیتی کہیا اسادی بجائی
 کہندی اسی ریش قلمی دیسان وجہ اکابر
 لنگے چھڑ مصر ولایت ساحل ٹاپا پواندر
 ایسے نالے قاہرہ کہندی مس نام اوس الگی

سیدھے گجے بھاو لٹھے کرنگیان شمشیران
 صائمہ لٹھا متھارین وایریدی وگی
 لکھرا سندرو وہ گلابون مل گھٹے وجہ جاو
 مارو مارے ہر طرفون نترن بکے مایان
 سنبے جی تہرتی تہے بے ڈھٹے دل چار
 قبطیان نے ہتھ چکھائے قایل ایسان کیتا
 اور کبھاج کفار ادھائی متھے گہر سندھو
 جان بجا دندا ایم جیل قدم نہ دہرایا جو
 تنگے ہی جد قبطی سار دے موت اگیرے
 ہتھے ہین ورد دروار موت سہیا آیا
 کسری فیصر حڑہ دیا ئے ایہ نور اور داہری
 ویل دگائے ایس لڑایون ہونہ ہاڈا ہوت
 اسلام قبولان یکشہر لیط وکھان جنگ نہ پو
 جدم ہوئی خیر لڑایون غیرت دہنان لانی
 ہو کھننگے عرب لوٹیرے ساوی ہون بلبر
 شمالی مصر آؤ قبضہ کردی یار سنبہ
 فیر اسکندریہ دی جانب وٹھہ اصحابی وگ

در ذکر فتح شدن شہر اسکندریہ

اسکند اعظم جینون کہندی وجہ کتابان بابا
 سرخ سیاہ لاسے پڑ جہندی پیے خرچ زیاد

مصر ولایت شہر لور انان فوالقرنین بنایا
 جدم فوج ڈھلی ہلامی کر کے دل کشادہ

نوبہ جیش شام سوڈانے مرد نہ کیتی بہا یان
کسے مہر نہ نہ رکھیا بیٹھے رہے اوتہا میں
ارسلو لیس صلہ نہ کیتی نہٹھا مصر دیارون
فضل بان حرمت سرور برکت یار کبارون
بائزک حاکم اوسجا رہندا لکھیا وجہ اخباران

ارسلو لیس وجہ اوڈیکان جیشیا بہت گمان
ہرقل ہو یا اوتہا میں ایامی شامون نہیں ہیر
نہ اُمید ہوئے سبکا فراہم قصہ اخبارون
شہر فتح ہر آگے گیا اے پر باجہ ہتھارون
فیروسیا دیکھتا چڑھ دماوہ مغرب لیس کفارون

در ذکر شش محرمیادار

ماران آہی بیٹے اوسد بعضے شت بتاؤ
شاہ مقوقس دی جو والدہ و سجا اوسد پیکے
حضرت خال کر تہیران حالی شیر لکالے
لختے و بنج و سیا طہار چڑھیا کک کفارون
مال ساوکی کیا جنگ کسین یہ بہادر چالی
بیرک اک نامی بیٹا آن میدان کہلویا
تھہ بیری زکیریتے جو دستور سپاہیان
مویا جسد اودہ پیارا نہٹھے پچھلی رہیں
ونج نامرک بیٹھ صلاحین مال امیران کردا
کل سون پکی کائی کھڑی راہ چلاہیں
یزدجرد نہ تاب لیا یا نہ اودہ ہرقل شامی
نامرک و سون الی پارون و دین قتل کراہا
دل میراج سر دیکتا کار درست اینوین
نامرک شہین ہن عالان ہو یا خوشی و دہیرا

چہن ہرادان نوکر جنگی راوی زبات دساون
بہت جگہ ان اسون و افرویس نا نوجہ ٹھیکے
اودہ جہندا مقداد اوٹھیا یا ضرر بہادر نالے
وٹھول جے پرجم کہلوتا چاک کا تلوارون
موت اپنا نون اوجا آندا پھاس گے پوج حالی
نریرا و سدا نام دساون ضرر مقابل ہو یا
کچہ مہوش اوسنے رکھیا دل دیاں مکان لایا
وٹھاند در بند کراٹے باہر آون ناہیں
کون کراہیں دشمن لخت اغم مینون نریرا
طیب آہا ک اوسے شہرون کہیا اسی دہا میں
پاس شیکراج لشکر تھوڑا جنگ بچا وں خامی
اوس طیب اک بیٹا وٹھا سخن آلا یا
حضرت سپہر رو یا اسون اولٹا مویا جوین
سرو پاوتا اوس نامین تھنڈا بھہ چن گیرا

او بڑے سلامی لڑکا تر یا دلوجہ غم النسب
 اند دل دسکد چہ پانی سرنگ صلاح پھرائی
 وڈا پاڑ دیوارون کر کے گیا پاس صحابان
 باپ کے سر دچہ دوسنہ کوئی مویا تسان پرون
 بہت تلاء اوسدی کیتی نہ غم کھا غریبہ
 ایہہ گل گھ چلے ہمارا مان لا بدن ہتھیار ان
 دخل شہر چٹ اجمالی اوس مکان کثادہ
 انی مرد ہور دلاور اوسد رشتہ دارون
 سارکے میٹھے ایس رکنا اوٹھ قبضہ کیسے
 رات گذری ایس دیلون صادق موند دیکھایا
 لڑنے والا کوئی نہ ڈھٹا کافر ماضی ہے
 جے لڑ دی نال اسدا دایہا میدان آپیا
 چلو گہرین ہٹ چلا ہیں ڈٹھے ہتھ اعرابان
 بند آسے دروازے حکم نال زنجیران
 جے موندہ کہاں ایسی دیوارون پوندی رنج
 سخت مصیبت امر لا چاری واو نہ چلے کالی
 تہ قبول اسلام کر لیونج اسی تا جان دے
 ہو رہا بت نہ دے کائی بدلا دید موکا یاد
 غبت اوس شیطادی آہی جانب ال سلام
 ہمارک سن اسلام لیا یا تا دروازے کھلے
 پانچ مقدار زمان نایب چھوڈا دتھائیں

ہند اعراب جھوکا وان بھی تھر تھر کنبے
 خیشان نال صلاحین کمر کی تا ایہہ سن لگائی
 سر گذشتہ شب نالی مار یا نان عذابان
 اج بدلے دینان ہانوں کیتا پاڑ دیوارون
 تیجان ہوت ہران سر او نہان گون ملیغیر
 پیڑ پیادہ کوتل گھوڑی نہ ایہہ خبر کناران
 صبح مطلب ہم اوتے حرص جنگ یادہ
 اوہ بھی اگے شامل ہوئے ہر قبضہ تلوارون
 جدم کافر جادون باہر دہر و تیغ مار دہر
 ہمارک چڑھیا لیک شکر دہو سہ ٹرو جایا
 ہنسے ننھے اوہ میدانون و نچ لیتے موثر
 اک نہی سلامت ہندا کہیا رل سپاہیان
 کافر ہٹے دیکھن ٹوٹے شہر قبضے اجمالان
 ہن من چلے اڈا کیا کرے تہ سیران
 ہر حیران کلاوڑ اورک بر گیا تہ بیلاں
 شیطان نام ہمارک بایا حسن صلاح بسالی
 آل اولاد تمام ساڈی پی و س نہ تاند
 قتل کیتا مین باپ جواوسد ارگنا تھم غلام
 یا کنیسی مدح ہمیشہ پڑدا اوہ ہماران
 فیہ سلام ہو نہاندا چنگا کدی نہ راہون ہمار
 یزید نام نامردا بیٹا علم نصرت چاہ

در ذکر جنگ تنیس و شہادت شیطان فتح اہل اسلام

ہن جنگ تنیس کا وان اوہ مرتدا عربون
سدا اوہنوں طرت ہایتا و پھر گیا اوچکا
کہنذابات مناتاتیری خشک بلع ہمارا
حضرت یزیدؓ ہو دوزانوں عا مبارک کتی
ویچہ کرامت اوسن منیاں اتھان سخن باتوں
یہ راج پیغام لڑائی کافر فوج سنگاری
انک لشکر اہل اسلامان جنگ تیری ہوئی
ابو ثوب سانک گائی اوس شہادت پائی
تبعان دیروہ بہادر لہجے بخت ہونا کدے
ابو ثوب مہری نہٹا شیران زندا پھر لیا
پڑامرک دی تھ لگا دے روز سویرے

جبالہ دی کچہ سکے لگدی دگے ار جبالون
یزید کوسنوں بھی سمجھایا اوہ منافق لکا
دعا کرو رب میںھا دنا سے تروتے جنگ سارا
ادین بارش لب تاری نماز دوگانہ منی
مکرتا ڈاکیڈا بھارا تریا و دھ جہانوں
ویہ ہزارا سوار پیادہ پڑوچہ آن اوتاری
شطال میدان کہلوتا لڑنے والا سوئی
ہامرک کچھ دتا لکرا شیران داگ اٹھائی
کافر تھے پھلی راہین دم تروتے مارے
اوڑکلا وہ سلام لیا یا جسد مشکین کمریا
شہر دینی اوتے دما وہ فوجان ڈال جویرے

در ذکر جنگ شہر سنیہ و شہر بلقار ابی عریش

ایہ علاقہ حد فراسون نبی شعیب اتھایون
صامت ناؤن مرتدا عربی حاکم اوسن مالے
ہامرک اتھون پافرعت کیتا کوچ شمارا
باران ہزار بہادر جنگی ہلاک آہا ہماران
ولیس عریش تنکین فتح تھ سولا لوجہ پائی
قصد فیرویا یکھو ارض ربیعہ ناسے

حضرت علیؓ اوسجا آیا انس فرعون قضاون
اوڑک لشکر جنگ محیا مارے گئے یگانے
شہر بلقار اوتے دما وہ جنگی مارفت سارا
باقرب نام نصاراموسن ہو یا تدا مان
اطلاع پیچہ دتی سرکاری حد فراسون آئی
آون چڑھکے صاف پیوی سرخ نشان لکالے

در ذکر بکر و ارض ربیعہ فتح شدن عیاض بن غنم و خالدا

مصر فتح جدا شد کیتا لک شام تمامی
 مافیر شاه عمر نے لکھیا ابو عبیدہ مابین
 اٹھ ہزار سپاہ جنگی جنگ اس کے چڑھ جاو
 دیار بکر ارض ربیعہ آرمین دیس متامی
 عیاض حریمیا خالدا زلیا چیرن نہایت جبار
 سپہ سالار غم عدی و ابیٹا فوج طلاد اگے
 نام رستم بن حبیبی حاکم نیک بتاوا
 بالنس و تے جگر بیان فوجان کیتی اوہنا
 شہر یمن اوس نے والی خاص مارون
 ہو رجا گیر دار ہزاران تابع شوکت سانون
 محاکم کوٹ تدون بوا یا فوجان گردنوا حیون
 عیاض بن غنم گیا اگاٹان دو شہر فرارے
 قدم یوقنا عرض گناری کیتا فوج اوتارا
 چا چار داوہ پہالی میرا کافر نامی سخت
 مال حبیبی میں فتح کر اسیان بکر اکوٹ اجنیا
 رخصت یوقنا ہو سردار یا منگ عا جنابون
 بیٹی مال صلاح لپکا کر کوہٹا پگر جوائی

بکر اندیشہ ہیانہ شیران سب تہا لے اسلام
 عیاض نام غنم و ابیٹا اوسون حبیب چاہن
 مصر دیارون ہیٹا اند فوجان ہو رکیا
 ایہ علاقہ باقی رہیا فوج ڈھلے اسلامی
 دیار بکر خدا گون آئی تہہ سبر ہزاران
 کوٹ رتہ فیر حیدم آیا علم اسلامی لک
 جنگ کیتا صلح ٹھہرائی جزیرہ میں سداون
 فیوہ العین دی جانب ہر یا قدم اگاٹا
 لکھ سپاہی بگی لورا اوسک پاس شمارون
 سلطان ابن سار یہ جو بن تہہ ہزار جوان
 دو لک کافر لڑنے والا بعضے کہیں دماور
 زبا لے زلویا کہندی جاکے جہنڈی لائے
 ایہ شہر دوسرے کہے ہیں ماد شمار
 طرف اسلام بلایا اوسون الٹ گیا بخت
 جے ازت سینون ہو و دیسان جمع سہنا
 وینج شہر ویدہ داخل ہو یا رکھ امید و مابون
 شیر خون وزیر پورا مان حاکم رکھیا سالی

در حقیقت اوس وزیرون کردی خطانہ ڈھٹی
 غنیمت اوس اسلامی آہی لکھ دتی تہہ چہی

اگے مسلمان پوشینہ زاید عابد بہارا
 شہر جو ان اوس علاقہ حاکم رہیا ہمیشہ
 سارے میں اسلام کھلوتے اوسجا جو نصارا
 حکم لشت ہوئی اسلامی کیتا دور اندیش

در ذکر فتح قرقسیا

فر قرقسیا دی جانب نہٹا کر سب کے
 نس آیا میں عریان باپوں لگم دین پیارا
 شہر میں امنا کیتی بات سچا وین باپوں
 شہر ماضی و ہونا کے اہر اس لینے و
 زافا اگے اد اہر سویر ک کہاک ہماری
 ناکیاں بھی شکار بھیجے شیر جوان ہزاران
 اتے یوتنا جدم نہٹا و چون رنر سلا کے
 سہیل نام مدی دایا عبد اللہ بستانوں
 شہر سے وزیر آست قرقسیا و شیرے
 رضامت ہونا و ن کیتا جا کے اس سلا مان
 اہر دیہاں بیٹھ گزارے رہیا خرچ نہ پا
 سہیل اک لیا فے جابا غازی بنی قمعون
 شہر ایسوں اوہ طلبہ نو قل مارن جایا
 تنیان لے تھ اوتے آہو میں منید ستائی
 سز کے تر نای حوسن وینچ پوہایان ہزاران

شیر یوتنا اوہان تائین یہ گل کہندا جا کے
 ہو قصور نہ اوہان کوئی زاید لوک شمارا
 سرو پا وزیر دتاشان مناسب جوین
 طرف اہناندی لکھیا کاغذ تہہ اعرا بان داک
 چار ہزاران آرمین لیون مرد آیا اعتباری
 قرقسیا وینچ پوہایا شور یا یا بدکاران
 دو ہزار اصحابی سچے پیاد اک اوہا کے
 قرقسیا وینچ اہر بھی لختے دو ہزار جوانوں
 بیل محلو لے لے تے ماحن سردار ہونا ندی حیرے
 ہوئے بائل طرف عرا بان لیکے درم العمان
 دانہ اٹا لین دی خاطر اوٹھ اصحابی چلے
 کرسمیانہ ورسے گراوین الی فوج غنمیون
 پیاس گئے ہما تسمای حال غنیم و چہایا
 شہر جوانان پر داند خاص شہادت پائی
 جنگ چایا زہاند زمال اسلاٹے کسبران

خاص نر ستائی اوہان سان چھلکایا
 اورک نعلیہ بڑے اندر اس نعلیہ پایا

کر کے قید اصحابان تائیں نونل گہر سدا یا
 شہر ریاضی پیش کھلا رنج اصحاب تہامی
 امیر اوہ سسٹین زیادہ کے نصار بجایا
 برتیا اوہ دانا نام دسا دن اوہ سلام لیا
 تاکہ اندر شکر لیا لڑکی سخن اکلا دے
 ہون چکر عرب بہادر متین کلام اٹھانی
 اے اوہ شہید ستائی واگان تھم کھلو
 اونہان کہیا شہید تہامی زندگی رہن مدامی
 سہیل کہیا نہ نشان مناسب یہہ چھوڑا پانا
 اونہان کہیا امر نہ سرور زالیقت موت نہ چکھیا
 ایہ گل کھکے اونہان شہیدان کہیا قدم اکا ہین
 فوت ہوئی اوہ دے دی گور دفن اونہان
 اتے جاسوان خبران تیان کر سمہا لاسا بان
 تا عیاضاں یہ لکھیا نامہ جانب دار خلافت

قتل ہوئے یا رہے سلامت اسان شہید یا یا
 شہید کرا یا ساریان تائیں لک سہیل گرامی
 لڑکی اوہ سدا عاشق اوہ رب سب بنایا
 سہیل تائیں لک سہیل تھے ادھی اتین بہانی
 جے ایہ رمی مین گل کراں بہینہ کوی پاک
 شہیدے آئی تا بچا تا قدرت دیکھ ربانی
 سہیل پوچھا تھی سار کیونکر زندگی تھے
 پاک بنیدی کراں نہ یارت اسی رنج تہامی
 حضرت ہوسن جس لگانے مینون ساتھ لی جانا
 اے پردن گھر رہے تھوڑا صلی بہینہ دیا
 اوس لڑکی نے دیکھ کر امت ماری آہ مدین
 سہیل رنج کہیاں اخبار عیاض غنم دی
 اچ مخالف جمعیت چڑھ کالگان مہراں
 مین مطلب سب کھول سدا وان جہن ستونی ناف

در بیان مضمون مبارک

اول حمد ثنا کردن ہر دم رب ستار
 زینت زیب کیسی اسمانان جن سورج ایہ
 حمد الہی تم نہ ہوے جسے فکر دوراوان
 بعد حمد فیر مدح بغیر براہ بر صافق مادی
 مدح پتیر ختم نہ ہوے جسے قلم و گداوان

اتھان ہاچہ اسمائے معطر کر کھلاک
 ست زمینان پانی اوتے آدم جن اوتار
 ایہ دریا بید کنارا کیونکر قدم لگاوان
 ہر دم لکھ صلواتہ سلامان اوہ دین آبادی
 دلون جانون مین صلواتان پوچاوان

الے مناقب لو بکرو سے عار رفیق پیارا
 ہر دم لکھ صلواتہ سلا مآل ازواج تمامی
 بند سلاموں عرض گذاران ایہ تو از خیران
 بہت غلاظت الیں لایت پایا زور کفار
 فیہ جواب آیا سر کاروں کہ امید جنابوں
 الے ولید عیاض دا بیٹا عیاض کہیا ہتائین
 جبلہ نالوں فوج ساڈی قوم زیادہ ناہین
 شامل نال اسادی ہوتان کھڑا چوڑا وہنا ہندا
 حال ساڈا الے ساڈا ہو برابر جاوے
 ولید ایہ مقالان سنگے اوٹھ شابی و گیا
 ولید نصیحت کیتی آہی تا اوہنا ہر دارا
 نوقل نام مازن دا بیٹا بہت قبایل والا
 ایہ سردار سلام لیاٹے اوٹھ سویر آئے
 اوڑکے ہو کہا دنا سالوں و بنچے لے شک
 ماشریاض بات سنائی مین اک مکر بناون
 شاہ انہنا دا درج کر کے سٹان غفلت جنابوں
 وزیر آرمی لے ہٹیا یا شاہان تہانہ رینوں
 یو قناٹو لیا جنگ محائے جے اوہ غالبے
 طور و کالت اسی نہ گاسان کجا میر موناہ
 دیسان بھج سہیان عربان جیکر تسان چوڑا
 دیکھ مصیبت عرب تمامی پکی صلح کر لیں

صفت سدی ہی نہ ہووے جی لکھ جگ سارا
 اسد رحمت خاص تواریخ اوہ مقبول کرامی
 لشکر بہت نصار اکٹھا آہ لکھا لے طبران
 ہل مانع اساد اگیا مدد عرب پکاران
 لڑ میدانے فتح اسلامی مدد رب نالوں
 بنی ثعلب عربیاریوں و بنچ اوہنا سمجھائیں
 مرد شہر زار بہادر لڑا لیں اگاہین
 فیہ وقت ایہ ہتھ نہ اوڑی ہر کوئی بچوں تاندا
 رب چاہیلے شکر کے تا خاک اپنے سر پاوے
 و بنچ اوہنا ہر ج دخل ہو یا گل کر شیر اگیا
 کہیا سنا سبیل ساڈا جانب نیکو کاران
 تار عالم الے تیسرہ بنی حرام کمالا
 عرب مال لے و بنچ عربان مقبر خبر لیاٹے
 اول مورق ساڈی لایق نہ ایہ خبران
 ظاہرین سلام طریقہ طرف حجاز ان جاوان
 مینوں سوایہ گل جنگی بات شابلے جنابوں
 شاید توں ہی مرین اوہنا یوں حاصل کی توں
 صلح ٹھہرائے تا فریون مٹ فساد ایہ جائے
 قید کریان ہر اک تا مین راہ کھری تے جانے
 صلح کر ہوتا مال اسادی ورنہ سر اوڈا لے
 صلح ٹھہرا کی فیہ نہ توڑن قدم نہ نہ پیش ہر سیر

یوقنا مطلب کچھ بہادر شہزادہ آئے جادون	گردوار بند تھی سرکھنار ادا داون
سب امیران یوقنا والے لئے پسندان آئی	کھنڈی اوٹھ سویرے ٹیشہ مور پانہ کالی
شاہ شمس بہتار اوتارے زور سے زنگبارون	محبے دیکھان تھہ میدان خون و جین تلوارون

در ذکر جنگ قریبیا قتل شمس مہر ماضی و زیر آرمی ا

رات گزاری وہ دلیلان صبح اوٹھ سویرے	حضرت یونس لاہی چادر شاہ ہوارا گیرے
ہر دو طرفون چیران فوجان لے چند کمران	دھول و جھچہ گرم ہوئی ماریا سدا ہر ادا
مان نیکنے چاواگان لٹھے مل گھٹان بگیان	صبر نشانی رہی نہ شیران پٹ پٹ بھان لیا
جیونکر عاشق ویکھ معشوقان ہر گز صبر نہ کردی	پاکو گری لین کلاوی جون جون تکن مرد
یا فیر جون مرد پیاسہ دیکھے بہر یا پانی	ہرنی مونہ جڑی یا شیران کرسی کیا نمائی
یا جون تھہ بکے کروان لیان پکڑ قضا یا	قر قریبا دی پڑوچہ لٹھے اینون بکے مایان
کہو کر پے گئی ہتھاران ترلو تلواران	دو دین دھران قول ترانو چک کٹھی تلوار
ایسی ہوئی سخت لڑائی کسے ہوش نہ کالی	عنان نام مذروڈا بٹیا جسے سانگ اٹھایا
شہر دھن پچھانا اوسے سانگ ایسی سڑی	پالی گھٹ نصیب رہیا ہوٹریا جہٹ ہی
بہی جلد شد شیر بھادرو گیا سانگ لاری	وزیر آرمی دی سرتھسا مو یا کافرناری
فوجان ویکھ شکست اٹھائی رہیوچہ نہ لارا	عوارہ جھڑنے وچہ شیران کون ملا و پارا
ملکہ خاتون اوس کا فردی ابھی وچہ محلان	رٹک یوتناتا میں سدا سب بھایان گلان
تیری باجہ نہ دردی کوئی میرا ایسے لائیت	پیکا شہر بہت دورا ڈھکتے کران حکایت
زور غمبون خاوند میرا مو یا چڑہ مسدائے	جنگ کی پوری صلح تھیے فاکان ہتھریگانے
ویری ہارن مٹھی کچیان سہس کے ہتھری	ہر طرح من بہ بھایا مین گل فرسانہ پٹری
ہن کچھ دس اتھایون روندے بال ایانے	بنے لادی پا چڑہ روٹری میٹری دس ہا

بولیا یو قنّا غم نہ رکھیں ایہ پندرہ منہ چاوا
 اور کس ہی شروع لڑائی کا فیہ تنگ کھاران
 پتھر چاڑھ فلاخن اوتے غازی دز گہو کا ون
 مقدّر نام عاصم دا بیٹا پتھر چاڑھ گہو کا
 اٹھک یو قنّا پڑ دیوار ون لگا کرن پکار ون
 شخص فلانان اتے فلانان طرٹ ساڈی آون
 دس شہزادی اسانو چون تسان عوض بھان
 راس العین ہمدین جد فتح قریسیا در کھولان
 جسم محکم قول شہزادی دس شہزادی چلے
 فیرواوس ملکائی اگے یو قنّا بات ہلائی
 دس کہیا جے قتل کرین بغین مرد ہونا نہ
 استرینا دی لیکے الا کیون گل پائی آپے
 کیون راج اپنی تھین ماراں ہیرا لوجہ کو ماری
 یو قنّا آپہ از مالیش کر کے بولیا نرم دوسرے
 تاصلح کرنا مال اہنا ندی گل سچی ایہ ہوئی
 صلح کر لیں جراوہ اول مرویکھ لا چاری
 جیکر تھیں جراوہ اعتباری میں عبارتہ کوئی
 کیا جوین مرضی تیری ایہ ہتھ ڈور تھاری
 چون بد نظر اہنا ندی کہن ویر قدیمون
 راتی کھول تے دروازے فوج وڑی ہلائی
 جسم گہان لہو خنڈیران تر لہو تلواران

رات پی میں اوٹھ سویرے خاصہ جنگ محاربا
 بند آھے دروازے سے ساکر مال مندا بدکارن
 ہوئے گھڑ شکتہ طرف دیوار نہ آون
 وڈا وہنٹا پتھر پورا ثانی نہ رکھائے
 صلح تادی نال شہزادان بند کر ہو تلواران
 دس صاحب خاص تادی اگے بات ہو کا ون
 جیکر بات نہ کے ہو کائی واپس سد بلانے
 جے منظوم ہو گل تسان آون چوٹھ نہ بولان
 اتے دس امرا حجازون شہزادہ در جہت گھسے
 قتل کران دس مرد اہنا ندی دل سے گل آئی
 اوہ ہی ڈول نہ کر سن ہو نہ سد کول بہانہ
 مہنے دیس لوک اسانون ہر ہر گھر سیا پے
 راتی تینون میں سمجھایا تین گل کتے نہ چاری
 جیکر درد اہنا ندی ایتھون ویری سب تھارے
 سیکر تائین اوہ بہ اکھن ہے مسافر کوئی
 نالحوالے عربان کر سن گردن پکڑ مہتاسی
 ارا نو سہ ایہ گل شکے قدرے ڈھیلی ہوئی
 اصلی ویری دلون اساکو نہ اوہ خویش بہار
 نون مالک سین تالچ تیری شین فوج غینون
 پٹ میا نون تینان لیان کچھ ہوئے مشتلا می
 الامان اسادی تائین رومی کرن پکاران

نال تھان چڑھ جنگ پاپا اولے نجات ہمارے
 لوک سارے سلام لیالے گرجی دہم کرے
 جامع مسجد شہر وچالے تربت اک کنارے
 ملکہ خود سلام لیالی یوتھنے نال دیا ہی
 چار حصے وڈل شکر اندر کیتا جس وچ اپنا
 ماہ رمضان مبارک چڑھیا فتح شیران پانی
 نالے دھپی یوتھادی ایہون خست ہوسدائی
 شہر جیل کعب بیٹا اٹھانے دار پٹھرایا
 غیر شہر شہر نالے نظر ان شیران دہریا
 اوس ولایت اند آہے دو شہر ایہ بہار
 صلح ہرائی جنگ ہو یا ہی کچھ گردنوا جیون
 ایہون ہار دین مارا وہ چڑھ کے فتح کران

عبت ہو سون سلامی مالا ہتھ مہنت کرے
 جوتھیں بنی دی قبر اوتھانوں دی سنگلیا
 کردی آگے لوکنے باریت صابر بنی سدا
 رہی تھالے اوس لکھانے دسین جگہ گیر نواحی
 تاریخ نوشتہ فتح عرضی قبضہ مسلمانان
 سنہ تبارک ہجری ہولان ایہہ مہم موکائی
 کی ادھان کوٹماندی جانب وچا عمر لنگھائی
 اکھواتے پنجاہ مجاہد اوس کے نال لایا
 ماکسین کوٹ وڈیرا لہونہ تیغان بہریان
 جسد اللہ ابن غسان بہادر شجاع فرج اوتھار
 صا کیتا چڑھ پتہ سارا پچے لوک تباہیون
 سبب جہ تسمیہ اوسدا لکھان قدم دھرائے

دذکر فتح شدن قلعہ مار دین

راس العینی گیان خبران قرقیسیا در لوسی
 شکل ہو رہی رسا دی اوٹھ گئے نصرانی
 جمعیت اہلی ہوئی شکستہ بہت کدو ہنا پاروں
 دوسوین جملہ پکیری لگ بیٹرا رخ جاوی
 تو تانام وزیر اک اوسدا بہت اعتصام الا
 تینون جھمک و شہزادہ لگا بہت پیارا
 ہوئے اوسدا بیٹا کوئی اہیا دی ہی پیاری

اکہ عمر دئی طوط سا دی ہرگز کدی نہ چور
 نو مسلم اوہ عرب تمامی اج کوڑی زندگانی
 مددگار نہ رہیا کوئی زور سے تلواروں
 شکل پنڈا وٹھان بہاری کیکر بیان ڈر آوے
 اوس کہیا جنگ ہو گئی سیکنہ اکر سان کبھی نا
 اینوین ملکہ مارے اوسون کرناں پاراوتارا
 اوسوں بن جارس جابا سہا ک آفت بھاری

کند تیری تانچتہ ہوسی جے اودہ کلج رچکا
 جوین بہار پیاہر تیکے رانیون اوستی جانی
 مایں اوسکا آلتش خانہ فاہ سیا نذا آتا
 ماتبراتی لاش جواوسدی دلی اندر ہرتی
 مائل خلقت اوسکا اوستے تاقلعہ بنوایا
 التھاریہ اوسن ملنے کوٹ جدا بنوایا
 جسدیہاڑس اوسدی بیٹی قلعہ جدا ہٹرایا
 بالے پوجے اگ مای بہتے لوک سلامی
 ماریہ اوستے عاشق ہوئی صورت اہتوالا
 مدت حلون پوری ہوئی لڑکا سند جہیان
 یاد نشانی رکھی اوسدی کن آنا اکملان
 بوسہ دیکے لڑکے تائیں جپاتی نال لگایا
 کپڑے گرد لواتشابلی رخصت کیتا اودین
 شہرون باہراک چورستہ راہ دگے بادشاہی
 عمود کہنے اوس کے تائیں جبار کا کہیا
 اجرات ہند میرا باقی قاصد لڑکے آیا
 ترن آباد قاصد تائیں کہیا نال ساریان
 اوسکا گھر اول نہ آہی حاکم راس لعینون
 نام عمود لکھایا اوسا چایا اوس عمودون
 طالب حد تلخ دا ہو یا راس لعینے والا
 دوشہر حق ہر دی عوض منگی میری بیٹی

جیکر اودہ نہ دیوے بیٹی اسی عرب پہنچا بیٹے
 اسے شاہی آرمین ڈالی دسان کہول کہانی
 اک لوجا اوسجا رہندا کیتا مارستبا
 ہورسی کسی خبر نہ کالی بات کوین ایہ دسلی
 دن لگا فوجان کہیان آرمین دیس دایا
 لےجے بیٹی اودہ کنواری مطلب کہول سنایا
 ہور عابد اکن سے تہا دین سپین دیکہ آیا
 نظران چارن ل مجھی آلتش خانہ نامی
 مرضی اوسکا نال ملانی ڈنگ کبیسپ کالا
 محرم راز غلام بلایا دالی بیٹیا تہمیان
 داغ سیام رخ سجے اوتے برج پلایا مستان
 ڈربا بلدا سخت چہیا تا دچھوڑا پایا
 ادب سویرے سد ملنے دالی لوگر دو دین
 ہتم مثلے وجہ منارہ گرد سفیل اوسل ہی
 ردون لگا بال یانان دینان مزہ نہ چکھیا
 ردون دا آواز چکھاتا لڑکا جیب اوٹھایا
 رسل العین گیا جد ایچی کہول دسان خباران
 میا کر کے پرورش کیتا ہندرز مسینون
 دیسا نوچہ ہوئی مشہوری قدرت دے معدون
 صاف جوابے تا اوس تائیں جتوں کرین نہالا
 سرخ دینار کہیا لکھ پورا تائیں بات سمیٹی

پالی ہو رامرا حجازون دین عیسے قربانی
 من لیان جب سبھے شہرستان اس العینی والیا
 ندون ارادہ اہل اسلامان راس العینے آما
 رودس اوہ حمرانے والا کافر توتانا لے
 وہ ہزار ہزار پساو چڑھا پرے جاکے
 حضرت عیاض سمبالا کر کے فوج چاری ابرار
 اک جانب تہین آیا اک عبد اللہ شہت غماون
 جہدم ہر بیان تلوار ان کہتین اوگہر گیان
 اوہ وزیر حملو تانوری رودس شیر حرکون
 ست ہو چہیا ٹہر نصارا ہو یا قتل مسید
 ہی اسی گیان خبران ہو یا قید حوالی
 ویسا نوچہ ہوئی شہوری وہ کیتی کرد مائی
 جدی بچا جی بیٹی دل غ لگا وچہ متھے
 مار یہ شہرون اکہ دہانی سر جہولی وچہ پایا
 کہندی بندون و بچ چوٹا دان کر فریب جہیا
 عرض کریان عربان اگے سرور ملیا خوالون
 ایہہ ارشاد پیغمبر کبستانا فخر دین نفا
 اوس کہیا ایہ باتان خامی تیرا کر نہ چلے
 اول فریب حجازون ظاہر ہو یا وچہ جہلے
 اخلا امری اجازت اوں شہا وٹھ پیر تہین
 جانب اہل اسلامان چلے تھنے لے ہزاران

چلیسہ دین پیش لٹاون پاک ہووی زندگانی
 اہل اسلامان قتل کجیوی منیت ایہہ موندہ کالیان
 اکون راس العین جو دالیان چاڑی کجہ سیاہا
 ہووے و شہزادہ سندر گل چلیسہ ڈالے
 و بچ جاسوسان خبران تیان عیاض غم و جاکے
 اک جانب تہین سیا خالڈ لے دستہ ہواران
 کافر فافل اندر خوابان سپہان تیغ میا نو
 قید ہووے شہزادہ ہو یا کرمشکان جہب لیان
 چار ہزاران کرن شماران قیدی اوس میدان
 باقی مادہ نٹھے ساکے بٹھے بہت یگانے
 تاکہیا و بچ بیٹھے اگے شکر اول ایہہ مائی
 اولے بہاگ بٹھوے ڈٹھے متھیون ارکھیا
 عرباندی قربانی سہل ہے داماد ج کھتھے
 لے پر آہی وڈی مکاران سہل سراوٹھایا
 تھنے نالیت نظر گذاران بھی سلام سہیا
 حضرت شیخ آن ڈرایا ایہہ عطا جنابون
 ہے سلام طریقہ افضل کر قبول شمار
 سیکھ کر فریب حجازون کون ہونا کتھے
 زمان کہتین نال لٹاون ہر گلون مرد آن
 سفر تباری زینت بہاری کیتی وہہ قدریز
 راہ وچ راہب میتا ملیا قید ٹولا ابراران

کون کوئی ایہ قیدی آہی مطلب کہل سناون
 تا عبد اللہ پت عثمانون ویندا طرت گلاون
 ہوتے قید محاب تمامی بہا دین ہتھ اوٹھایا
 ملک اس العینے والے اوہ اصحاب تمامی
 جتے تکرار حجازان کیتا عذرا سی لیاوان
 اوسجا میرا چڑھے نہ پانی اوہ شریک اسٹا
 بہا دین میں ہی باجاکو نہ اقرار تروڑان
 ماریہ جندم ٹھٹھے قیدی مونہ گیا بہر پانی
 چال ہوا دس مہم اٹھایا کہندی مٹے تائیں
 آپ گٹواوہ جانب شیران بیٹھے نال ادان
 دیکھ عیاض کہیا اوس تائیں شرم نہ تینوں گوا
 کہ بلان اک ہور نشانی داغ کالا رخسار نو
 نال فریب لجا دین خاوند ایس غلط لون آئی
 ہو حیران گئی سن ملک بات نہ بون ابھی
 نا کہیا سچ دین تساو اہر گز فرق نہ کوئی
 ایس گناہ دی بیلے حضرت سی بیہون کی سردا
 رت چاہیے تے سرپردا کرسان تاجوالے
 ہو سلامی گئی شتابی کہول بوجا جد وڑی
 خالی مزان اجب تائیں کی رہیا دس پے
 دے میتا گل کہتوں پائی مار کیجے سولان
 جے پیکلی کہہ اپنی چاہیں کہول بنجیر اہانند

شیران خراج اناج نہ رہیا نیت طرف گلاون
 پیش صلاوہ رہا العینون مطلب کہل سناون
 سائیس بن نقولا موزی مشکلان پنجہ سردایا
 مہر دی بیلے کرے روانان آپ کرن قتلامی
 جوہ سادی وجہ ڈاکہ ناہیں پایا ہتھ بہراوان
 بیمار لا ہے اسان اوٹھاناں جے عمود دور ڈا
 قتل ہوا دین پرواہ نہ کافی باتان نال مروڑان
 کہندی خفتم بن چوڑاوان بات بنی من جہانی
 قیدی نال بنجیران کڑکے اندر کوٹ بہا میں
 اکثر اکہ دبانڈی تے دیکھ چہر اصحابان
 عمود ہزاروہ بیٹا تیرا خفتم کون ہراوے
 راتی خوابائی تا دسیا بنی ابرار ان
 وقت فلانے گم فلانے کیون ایہ بات ٹھرائی
 مرٹی سر جوبلی پایا ہتر ہتر کبے دیکھی
 ایہ گل ہو سی کسے نہ معامل بات برابر موٹی
 فوج تادی کران حوالے سارا دیں پردا
 کرنی میری آپ حمایت ہتھ نہ مشرک والے
 میتا دیکھ تداہیں ہسیا بات کہری رخ چڑھے
 اوہ غم ہزاروہ بیٹا تیرا عشق کسائے پہلے
 میتا بولیا سینون دسیا اکے شاہ رسولان
 اول میں سلام لیا یا مرسان نال تھکاند

لگا چیدم تیر نشانے و پنج پیر کھولائے
التدکیر اکہ زبانون پٹ لٹھے تلواران
باپ اوسدا چہد قلعہ نہادون عصر نشان
میتا اوس مختار ٹھرا یا مومن افضل بہائی
بال ماریہ نہا جدم راہ چوری او ہرہ بیا

دوبدی جاوے اکہ باو سرب پتے لگائے
چالی اوہ اصحاب پیر پالندے ہتیاران
میتا ملکہ نے لک بد مالایا زور غلامان
اونہان روٹان کوٹان اوتے فتح جدم پائی
فتح چڑھ حیران کچوے شہر نامی ایہ رہیا

در ذکر فتح شہر ماو حیران

راسا یعنی گیان خیران زخم جاری تازے
مرئی اعرابان نال ملائی ڈھونڈ لیا شہنہ لگا
جمعیت اعرابان ایس ولایت کردیت ڈالی
ہو یا جدم قید بچارا کسے نہ آن چہوڑایا
باپ قید کیتا اوس تائیں خوفون حکمت قادر
شمیلا او سیکے اسے ماسیہ حکم چلاون
چڑھ ارمو سے شہر دیا یاہن کی چلے چارا
تاوہ پاس بیٹھے دے آئی لے کر فوج چٹکری
ارجوک مدد تیری آیا تازے ہزار لگائے
اوہ ارجوک فوج طلاوہ ہتہ نگیان شمشیران
ہو یا قید ارجوک مانا پڑ دشمن ہتہ آیا
ہی عیا فاض گیان خیران سارا جو بن سنانہ
کہیا میرا قتل ارادہ سال سارا سمجھا یا
دیس سید نصیبین صنرا بخشان دماندولان

و پنج حیران فتح اوس کیتا بند کیتے دروازے
ماہیہ خود اسلام لیائی یون پیارا لگا
دسویار و کوین کراہین کندگی ہو خالی
رودس شہر خیرانے والا میں خود لکھو لکھا یا
ارجوک نام اک بیٹا اوسدا نامی وڈا بہادر
والدہ اوسدی زندگی اچھے عسکر نام بتاون
عسکر توڑی گیان خیران خاوند قید ہمارا
پری شان ہوئی اوس پارون ہای پرکریوری
و پنج کہیا اپہ فوج حواسے قبضہ کریں حیرانے
ہو سلامی سے راہ پیادہ ناول دیران
و پنج حیران لگے پڑ چندے جنگ اوسوس مچایا
اوہ شہزادہ ڈولیا نا ماسیہ نامی مستنانہ
حضرت عیا فاض رودس تائیں اوسے وقت بلایا
قبول کریں جین اسدا تیرا بازو دکھولان

رودس کہیا جے تون کہولین بازواج ہمارے
 ہو رہے تھیں تہا می جہڑے دس گز نو حیون
 حضرت عیاض لیکے قسمان لاه و گلیان ہریان
 قید قوم اوسدی جواھی چوڑی اوہ تھان
 رودس جسد م گیا اگیرے ہو را سوار و گاسے
 رودس تے اعتبار نہ آوے یوقنا و کمر منان
 ایہ بھی و نچ خراسے ہتھ پھٹے قدم جما کے
 قید ہو یا رجوک بچارا پوری فوج عوارا
 نالے رکھنا قصد رما دا وہ بھی کوٹ چوڑا مان
 باپ بیٹا اوہ رے پھٹے فکر جنگ مجاوان
 الا صبح ارسوس بچارا کر شکر ہرمان
 عمر و معدی کو ب پوشیدہ بیٹھا اوسے راہون
 اوہ دن صاحب زمانہ سے والا ہو پوشیدہ آیا
 قید ہو یا کیلوک نمانان یوقنے چھیر لاسے
 اسے یوقنا اوٹھ دو بارے سبہ لباس وٹایا
 ایس ترکیون فتح ہو یا کوٹ کیلوکے والا
 رعیت سنے اسلام لیا یا رودس کو سانوالا
 نسل رودس دیس خراسے سال ہر امان توڑی
 فتح خراسان کیتا بنالہ شیران واکان چایا

قسم چلیپے عیسیٰ امیرم کجیان ہستہ تارے
 تہیار گران چہڑ سارے توبہ کرن تباہیون
 کیتا سبہ سباب حواسے نوری گھٹان چڑیان
 اتے یوقنا نون سمجھایا ہو تر یا ہرمان
 عمر و معدی کو ب بہادر و دتھ شیر لاسے
 شاید با پسٹارل جاو ن اصلی بید نہ کہنان
 کیتے فیرو سوس ہوانان خیران دیون آسے
 ارسوس کرنے صلح پاصے لشکر ساتھ شمارا
 کیلوک حاکم شہر مند اسما بید وانا دان
 پاشت پٹ اوسدے دی رکی نالک ال ہراون
 صلح کرنے واسطے تریا وھر یا قدم اگامان
 کوٹون قدم ٹکایا باہر اوس لیا پھر باہون
 خبر اوسون اگلی ناپن جال غیم و چہا یا
 نس گے اسوار تھامی نال اوسدے جواھے
 یانان پایا دیس رما و عافی کوٹ چوڑا یا
 رودس داخل شہر خراسے دتھن و امونہ کلا
 بھی شہزادہ اتے بی بی سلگاسم کال
 بنی اہنیہ بنی عباسان کسے جاگیر نہ توڑی
 اس العین دیان کندان توڑی فوج بازو بج تھایا

در ذکر جنگ اس العین کیفیت بلاد قصہ طارن پورا

راسل لعین لگے جلد چند سے بحری سائنہ ستاراں
 کتب کی اوہ جوہ تامی تیغ شکاروں جاری
 تدم کن گردے کہلے پائی ہوش دماغوں
 ہرجا و نہان خط و گاسے جیون جیون چیران آبان
 جے ہنانوں سجا روکان ہوسی نفع تسنانوں
 اک عریفہ جانب سفرہ اسے زعفرہ گب
 ہور ملک انطاقیہ تائین نیوان دہرتی رہندا
 اسے جہر واپہ صالح جایا دسن شہر نگاریا
 ہور عریفہ لکھیا اسے صاحب والی اخلاطوں
 طاریون تس نام بتاون دیسان اندروچی
 صفت اوسدی میں لکھتے مکان زور طبع ازماوان
 مراک نقشون صفتان لائق دیکھہ پری تہراوے
 جسم سفید اوہ لالی والا جو نکر پھل گلابون
 مہ نہ متاب عنوبر کو لون کیا مثال لیاوے
 ولد پروتے سوچے موتی ڈال چنبہ دیان کلیلا
 نک بلند عجائب موہنا گول پرے پُر کارون
 یا اوہ آھے صیب ہشتی لال بدخشا تو اسے
 گائے گوہر سے بین نورانی پوندے کیچ کٹاران
 مصری شربت ہرن منائے اکھ تختہ کشمیرون
 برگزائے کوئی نہ سہرا سے بر جہی برجون دھی
 پاس ہونا بد کردی لکھن کا سے ناک ایاسے

ہراک جانب مان ڈاکہ پانی ابرار ان
 عاتی شیر پیرن ورج باران پی مصیبت ہار
 کرنا گان موہنہ بلدے دیوے مدہم پوچرا غون
 ایہ تاکید لکھی اوس ہرنون واجب مدد بہایان
 ورنہ گانگ چڑھی سرگی پاپا ہتہ اسمانون
 حرقناس اوہ بیٹا فارس کاغذ جسے لب
 نوح نبیہا بیٹرا اسکا لگا دافدی کہندا
 اوسون لکھیا ایس مہون آدمون دسین قاریا
 بدادوسدی بیٹی تائین سخن نیک صفانون
 اتی صورت دی متوالی کانگ حسن چڑھ گئی
 بنیان تیان قد نورانی چھوٹا نہ اوچاوان
 مان نزان تروٹا حوران ماتہین مست چہرہ لاک
 ویکہ جتاور ہون گسائل چہرست تہراون
 سرخ لب باریک اجھے لونگ وچ سماوے
 نال پریت کسی و نجارے لایان لڑیان ریلان
 ہردو جانب برنی چھا بے بوسہ رخسارون
 محو ڈی قدر بادام پشوری مان الف و چاے
 یاسے تیان اسے رکھیاں ساسے چارٹو ماران
 یا تہا عی جیون والی زخم نکا اک تیزن
 یا فیر سگہان کہلوئے تیغان پٹ سپاہی
 کس کا تہا پڑھے درونی لایان تیز نشانی

زلفان تیج اہسیا پایا ساگی نیچے نالنگان
 عاشقانہ سے کہہ نہج بکرن نون آن لگائی پیہی
 سینہ صاف وہ بلورون تخت جیون باد شاہی
 ہی ہے ماریا گیون اتہیا یون ویکہ تار قنداری
 کہ نہ ڈیٹھا ایسا تحفہ تیر لگا اک واری
 دے شکم نرم عجائب ڈھن جیون دریاوان
 ریشم پٹ پٹ بلائم دا رخ لگے ہتھ لایان
 بازو لکڑی صندل کو لون دہر خیر اطوارے
 جے دیدار دیوے اک واری ساگی چوری تھیاون
 یون لکھ ہزاران مرد و مہ چوری لت کوٹیل
 گشتی لڑوی نال جوانان جسندی جیت میدانون
 سوسی نام نثارا کوئی سنے طورے جایا
 لڑھول ویجے جج گرم ہوئی کسے لک پنگان
 دانش ہزادی دا پڑ لگانہ اوس سرت سہامی
 لوکان دیکھ ماری کھڑ تار می سوسی بازی ماری
 ایسا تیر کلیجے لگا پھاس گیا دج پھا ہی
 بھی برغون آتائے عاشق چہر بیٹا بہائی
 جسم شاہ لکھے یہ کاغذ دلوڑ بہراوان
 سنے طوریدا اوہ بیٹا کر لشکر ہرا مان
 آئے اوہ برغون بچارا ڈیرہ جدا جسمارے
 چہوڑے اوس جاسوس بہترے دم دم خبر لیاون

لنگن دی کائی واہ ند سے کس کس مارن ساکلا
 ویکھ مسافر ہون گہاٹل جیون پانی وچ ماہی
 سچے کچھ مشکون ڈبے اہرہ سوغات اک آہی
 اہسان کون خریدن والا قسمت مردان بہاری
 لڈو دانگ برے ہتھ لایان ساڑو تاتن ناری
 پیر تیز کر ڈوڑے جت گھاو لیاوان
 در نیچے دا وچ کھوسے لذت آوے ارمیاں
 جیون مصور نال دیواران آء تصویر سوارے
 عاشق مرین اوڑے لگ ہن شربت پی حراجیون
 ہور آہی اک مشرط اوسدی ویکہ لوک اپوہٹے
 اوہ غلام بناوے اوسنوں کوڑا بول زبانون
 جیل مناسہ پتہ اوسدا اوپڑاوس جھایا
 چھالان مار بہادر لٹھے جوڑ پنچے نہ سنگان
 مونہ دے بھار پیا وچ دسرتی آن تری گالی
 ہوش مند اگر مونہ کالا جھل گیا سٹ کاری
 جاون جو گاوطن نہ رہیا پے گی گل پچا ہی
 ہی پراوسدا ویس نرالہ شہر ارزن سائی
 طاریون سنے لشکر حرط ہدی جوڑے دیراوان
 جدا جدا راہ لگن ڈیرے ہر دم تاہنگ گانان
 تری ہزارا سوار بہادر فوج بیادہ آوے
 سوسی ستن ہن عاشق ہوئی باتان لوک سناون

بہتر زمان بہتہ عشق رناندے اولیٰ مت جہاندی
 اک درتے اک سجے کعبے اکناں دیون لارا
 بچھے پارنائے نار ان رلیان تال پیا سان
 یاران چھے پٹ کو بائے چہوڑ وطن ایہ گیان
 نبوت نہ نازل ایسے پارون اولیٰ عقل متاں
 جویں والدہ بہتر موسیٰ حضرت عیسیٰ آھی
 حضرت عیسیٰ حرم ہر غیر دہی خانوان پیاری
 رتبہ جاسے جس کرے ہدایت کسے وس نہ کوئی
 نبی علی حضرت نوح نبیدی عرم لوط پیغمبر
 عمر نہ اندانہ گرفتہ حاصل سے کی کٹھی
 ادھر برغون اوڈیکے تینون قلم رکھ اگامان
 ہر قل نانوں پاس باساڑے فوج نذر دہیری
 طاریوے سے میں بھی عاشق وال تمامی کہندے
 موسیٰ صلاح تساوی میں ہتہ او سنون باور
 اندر عباں دمان سلامت وطن اسادے آون
 سہنان کیسا جویں ہر بنی مرسان تیرے اگے
 تایرغون لباس وٹایا لیکر ساتھ غلامان
 اوئے جاتا موسیٰ آیا مشفق یار پورا نان
 ایسی اثر و سدی کو یون نظر نہ کرے او تنہا مان
 سنٹ کندہ مارے آندا ڈیرے ہوا سوار تلامان
 الا صبح جدا وٹھے شرک طرم کو بچ وگایا

ہر اک نال لگاؤں یاری بات نہ وچ ستاندی
 ہر گز یاری توڑ نہ چارن عجب انہان وچ بہار
 مایا بندی کچھ عزت نہ رکھی بلکہ لعنت بدکاران
 سبہ قصے نہ لکھے جاوے طول متغلاں تہران
 اکثر بہت ہو بیان اولیا وان لاوین تہا تاندا
 اتے آشیان زن فرعونے گردن ظلمون لاسی
 بزرگ ہو بیان ہور ہزار ان جویں زمان انصاری
 ابوہب دی رن کو پتی جانبہ و رخ ڈھوئی
 پتھر لگاتا سر پاٹا موئی راہے اندر
 بال موٹا کیون نون وٹریون در و گردی گڑ
 ساتی اوس امر ابلائے کیتی بات تلامان
 اوڑک بادی اوئے سننے ماری ہور صلاح ابہیری
 نال موسیٰ اوس لائی یاری اگ کی لگ پند
 جے اج رکھی کندہ ہراوان او سنون نہ لیاوان
 نالے رہی دلیس سلامت نہ بنہ سنانون باور
 باور سے کی طاریوے دا اسی نہ چنگے سنگے
 طاریوے دے ڈیرے و بند اکردی سلا مان
 جسد اوئے ڈھیک پچھا نامونہ اوسدا نہ ساند
 تایرغونے پاو پٹا نہ لیاں جیب ہامان
 طرفے نور آو موند ہیرا جانب عجب اکامان
 طاریوے دارستہ دیکھن کنون اتلن مرلابا

اور کس جسم پتہ نہ لگا پی مصیبت بھاری
 ہوا سوار و گے سپہ بچپوں شہر سورت آئے
 کہاڑا چوڑا شہزادی والا نہ سر بار کو مارا
 اوس کہیا نہ ساق تسادا اپہ ہمزوجہ میری
 سوسی کہیا ایس نہ نہان پیامنڈا پوٹھے
 تیر غونے پڑہ تکیان واگ اوٹھائی قہرون
 انشا اللہ مدد عریان موچھے کران ہناندے
 تکرطے ہوئے شیر بہادر موت لختے تلواران
 سپہ گئے گہم کار ہتھیار ان تیجان ہڈی ٹرکن
 دوزخان طرفان سے از سد بہارے من و تنک دانا
 کنب گی ادہ جوہ تمامی شیر اندے دہم کارون
 اہو شہر تلواروں والا تپہ کوٹ سرا لاہو
 عبدالرحمن ابوبکر داتارات اور محتائین
 واجب مدد کرن ہناندی رجب پکارن واسے
 بہر باجسم جوڑ سونا کہ عفاف گیا ہوا گا
 اسلحہ بین دی جانب بچھے مونہ تے کالکے
 سائب پتلے بچھایا تیر غونے تائین
 تیری ادہ نہان خبر نہ کانی شہر جنگی ادہ بہارا
 تیر غونے اوٹھ سویرے رکھ دلیل سفر دی
 اسلحہ بین درالہان لکھیا کفر توہما تائین
 سوار جوان بہادر مسافر اندر نہا تیر غونے

یر غونے نے کم کتیا ہوسی بول اوٹھا ک داری
 کہیا ونج یر غونے تائین ہمتہ اولے کیون پائے
 ورنہ آپے ترسلے کر سین بہان جدون چباڑا
 ایس بچھے سردینان پیامر ہوسان اج ڈمیری
 یار بچھے جندوینی آئی کر گلان سب جھوٹے
 لشکر دی بھی کرے تکتہ پان چٹری اج نہرون
 تاب شیر اندی کہ لیا دن دیرن ٹھوڑے کھاندے
 اللہ اکبر اللہ اکبر نعرہ بنکو کاسان
 جسم سٹ کرن چٹرن سورے پھل گلابی ہرکن
 سوسی ادہ یر غون پکارے موت سہیا گد مار
 حراں کہلوتے سور والے زور دے تلوارون
 سے آکھن مومن کوئی نعرہ کرنے والا
 قصدا تاج ارادہ اسدا ویکہ کیا سچ سائین
 ایہ گل آکھ اوٹھایان واگان سور واسے نالے
 لشکر جوادہ سوسی والا پتہ اسدا لگا
 سوسی ہنمہ شکار نہ آیا تویندا حال و نجا کے
 صلاح میری اج کفر تو تاوتے واگ اوٹھائین
 سات اجو کی مونہ ہنہا ہیرے کرنان تین اوتارا
 ہو ریادائی گل تینون پٹان چٹر کفر دی
 بیکر ہنناں ضرب نہ آون شہر تسادے سائین
 اسی طرسان نال حجازان نہ کوئی دل ڈولاوے

ایہ بھی داخل ہوئے راتی اونہان جاتے
 ہر دروازے ہو کھلوتے کمران کس سپاہی
 اگلی راتی اوہ بھی آئے بند ڈٹے درجے
 اوڑک ٹل کھڑی دروازہ لگے کرن لیکار
 کون سی اچ کھتو آئے ٹھیک نشان بتانا
 اونہان کہیا شہر فلانا اس العینون چیرا
 اکا ک شیراوتے جو اندر دیکھان ہونہ مثالوں
 اونہان کہیا اسان امنا اکا اندر آو
 ایسے طرح ہزار بہادر اندر خاک لٹایا
 بہی اخباران پیش پوچایان سچ عہد اگر حاکم

قبضہ کر کے شہر دھڑا تو اور بند کرائے
 راس العینون آون و جان ایہ گل عالم آہی
 ہتھ بتیرا اونہان پایا کالی مہمیں نہ لے
 جے در کھو لو اندر آوان کہیا چو کیداران
 یوقنا دا ڈر وال سا دی قدم نہ اندر پانان
 اندرون کہندی نہ دل جمعی تبا بنیران
 شاید عرب دیون دہو کہا رنہ ٹلو خیالوں
 جو لٹکے سر جے تیغانہ زندا ہٹ جاوے
 عیاض غم لے گیان خیران غلبہ شیران پایا
 ایس فتح تہلین رافضی ہوئے مخبری لہران میں

در ذکر جنگ زاول العین و کیفیت ہوا خالہ غمیرہ جانان لوتنا کا

حضرت عیاض اور کھسویہ فخر نماز گزاری
 شیر زور اور کربم اللہ پاتھیا کہلوتے
 عمر نام اک سالم جا یا میسرہ تے شہنہ لگا
 جم کہلے سب میدان آہنی مینجان جڑمان
 کپڑی جد نشان والے وجہ میدان سے
 اوہ بھی آن میدان کھلوتے دانگ فخر لادی مینجان
 فیرو گھٹان دہن لہتم راہب پکڑا مینجان

منگد عایشین با فرخت کیتی جنگ تیری
 صفان جوڑ بہا ویر چلے اچ سہنیا موتے
 حضرت خالہ جہنڈا کالامینہ دی سر لگا
 میسرہ مینہ قالبتہ راس جہا عثمان کہرنا
 کہوں بونا ماروم نصار چڑھ ہی ہزاران گل
 سرخ بیلا چڑھ ورتائی ہر جگہ وجہ لیکہا
 دشمن سے گل پیکے مزان اندر جنگ دیلا

استہین دودہ لو اب نہ کوئی ایہ انجیل یوحنا

دورخ اوسدا وار ہو سی جو چڑھ الے بہنا

دو جی طرفوں چڑھ اصحابان کیتا و عطران
 ہر دو جانب عطر نصیحت چڑھ کیتی سردار
 وداع ہو بہادر اوٹھے مل گیا دودھ پانی
 اصلی مطلب تر دہیاڑے تیغ برابر علی
 روز چہارم حضرت خالدؓ ہوزند سیرنگانی
 جیکر مہر شیر زور اور ہاشمین جم کہاوں
 اتے شہ سوار تمامی قالبہ نگہبان جہن
 قالبہ جہنڈا لکڑا اوٹھایا تا عید الرحمان
 میسرہ فوج خزار سمہالی سرخ نشان اوٹھایا
 اتے خالد پڑھ بسم اللہ پایا ہتھ عقابوں
 اتے او دون قوم نصار الشکر ایس ترکیوں
 حضرت عیسیٰؑ کی کل رستہ پاسولی لکھایا
 گرد چلیں یہو مگردا ہی شاخا نذر چھا
 سرنگان گھٹ زمین کا اندر کمر تیک دیا
 اک نہی لون بدھا اگر اوہتان مال رنج
 سو سو دگل اکو سنگل ایڈھے آہے ملے
 اتے شہ اسوار چنکیرے ہر دو طرف کہلا کر
 بس ترکیوں دوان غنمان جم فوجا لکڑا
 نالے دین اسہنڈ ڈاعالم وچہ عیسیا
 نشان نہ کنڈ میدانون نی مرسو مسجون
 و اعظمہ عیسیا یان کیتا او دین ہاک

جنت زیرے تلواران مفت اہل ایمان
 فوجان جہنڈا اندر آیان گویا تیل انگاران
 جیکر قسمت ٹرس خیرین لکلی بات و یہانی
 دو دہران تہین اس میدانون ذرا فوج نہیلی
 مرد دلاور سردار وٹھاوں پنڈ لڑائی والی
 تیغین موج نہ ہونا ندابہان ہرگز اگلن ہوں
 نامی مرد بہادر جھٹکے پکڑ نشانان تہین
 ایہ پت نامی ابو لکڑا جی گھٹ مہر
 عامر نام سراقے بیٹا میمنہ جہنڈا پایا
 قالبہ ستہ اک علیحدہ منگد عاجنابوں
 قالبہ دمی صلیب تار می سولی شکل عجیبوں
 مریم بیٹن لکے نامہ دوسے اولٹایا
 باران ہزار بہادر نامی تیران ڈھیر لگائے
 دویم روایت گرد چلیں یہاں ہزاران آون
 قسم اوٹھائی کدی نہ لسان جتن ہو دیرا
 گرد چلیں یہاں ترکیوں دمی کرتے جے
 چہرے سبہ پیا دیکھے تیرا نڈا اوہ ہاک
 آہے رہا بدمین وجے پکڑا بخیلان لیان
 بخیل کہیا یہ بخی والی و عطر کران چڑھ بہا
 منکر تارمین ٹیک سیرا میں دوجہ سوران
 دین دی کو نہ گن جہگان و میان دکن پکار

او دون خال کے عیاض تھے قرآن اوٹھایا
 ایہ حدیث ایہ آیت آئی منکر جواہر انداز
 جہڑا پیری موناہ نہ جہادون جہلے قہر الہی
 دھڑ دو طرفوں سنکے فوجان جسٹ اندر آیا
 مونہ ہونا نہ تیغین بھنے قدم نہ دہرن گاہا
 ہے ہر وقت والون ایسا وڈا شان کمالون
 ایہ گل شکے شہر مایہ نہیں جوشد وبار آیا
 آتش تیغون مچی آہی لنب گئی چڑہ بنے
 اوس چلیپہ کو غیر گردی لختا مہنہ ہتھیا رین
 ویکھ شکست چایان اگان غنبنون ہشہ سواران
 کہو نگر و آن واہ نہ چلے جال پیا گل شیران
 اک اصحابندی پانگل بدہیان مشکان باہان
 عیاض توڑی گیان خبران خالدر ڈھکا
 لشکر تائیں کرن تاکیدان جیون لفع نہ کوئی
 واگان چلتھے سن سوہنے جان تلے دہر کے
 پاٹ گئے دماغ دلیران مرجان واہ نہ کاٹی
 تنگ گیا ہودل کھاران کہیون پایا گل جتان
 جسمون ہن تاران کیونکر مالاہتران الی
 اینوین جہ صلاح کھاران چوڑو دینی ہر شاہی
 رات دو طرفوں چڑہی طلاوی تیغان تکرانی
 شاہ نگی دہر جہدم مقبر لختے وچہ حجاران

دوہان فوجان سہن پڑہ لسم اسدو آنا فرمایا
 کافر بنیان کتے ڈھولی دوزخ واسہ پانڈا
 جنت لڑ نہ اوس لگانان کافر حال تباہی
 تافیر وڈی چلیپہ جانب خالدر واگان چایان
 تافیر تاج زینے سٹیا شہر مایہ تدرہا
 گے گزرا قمارت اڈی ہاتھ مین والون
 رومی گدڑی تلواران گئے بال وٹھایا
 آپانی رخسار کڈیا پاتیری اک نہ منے
 سنگلا نوالے سٹھے سارے مونہ بیان تلواران
 موتہ دی بہار پے دینج گہوڑے خم جسم سواران
 تھون تھلے لیا کر کا بوسٹا وہان شمشیران
 راس العین پوچایا چہرہ میان نہر تارہا
 قیدشہ ہوار تھامی قدم پٹ نہ سکان
 اج مرہو گل پے کھاران کی سان سہروئی
 مینہ تر وٹا فیر اسمانون کالگان اُون بھرکی
 گہا ئل نہ خان کرو بچیا تیغین مار وگائی
 بیان بہتہ جگیران لیران چوڑو حکومت پنا
 بہتر آہی ٹھیک گھرائی سخت معیت دانی
 شاہ شمس کے کرسان خبران واہ اوتا یہ پہاڑی
 وینج عیاض تکی کرے خبران کرسی اودہائی
 مطلب قصہ خالدر والا اک سنگل شہ بان

فکر سل کیتا سواران چلے واہ نہ کالی
 اوس کہیا ایہ بھار ہے بہار میں ہنسا ہوا
 لے گیا ہر منتر میرا ناگ تمامی کدھان
 یو قننا ہو سلامی شریا رات پھر سیری آہی
 نامہ شاہ عمر نے لکھا ہر قل رومی تہین
 جیکر عمل تہین کیتا کر رفیق اوتارے
 ڈر یا کافر دیسوں کٹے چہرے دسکتے
 ویکہہ دلیران کیتا کا یو وقت نامرد ولاور
 چھپے آہے بیکے فوجان گہیر لیا چڑھتے
 ایہ کہیا کی نسبت تیری رومی لوک نصارا
 جبلہ نالون پاپس ساڈی فوج زیادہ تہین
 افضل سندھ جے تون منور نہ قتل تہا یوں
 اوڑک اوہ سلام لیا یا تیغون ڈرا جیا
 اتے ساتھین چہری او سکے بہ سلام کیا
 عاصی مال ملاوی مرضی یو قننا شیر تہا میں
 شتران اوتے چاڑا ساون سر پرے لٹکا لیا
 بیچ دیکھا میں کافر تہا میں اتھراہ لڑائی
 اینوین عمل عاصم کیتا بھہ شتالی اماں
 عاصم نے روانہ ہویا کر تلواران سنگیان
 دس نام غلام اوہ حبشی نیک مرآت والا
 کیا وجہ ایہ کیونکر آئے قصہ کہول ہنسا

یو قننا اوہ سلامی ہو یا رت ہر او پو چائے
 راس العین گجیجے خالد ہتھ سپان مونہ پاوان
 ورنہ میں بھی ہران تہا یوں دشمن اسروڈمان
 ہوز ناگ آیا اک کا بوبات پھون میں چائی
 عربون جو یونان لایت دیسوں کدھ بھائیٹر
 نامین سار کتسل کریاں شامی لوک متاری
 عاصم ابن روضہ ساون اوہ آیا اوس اسے
 اتے عمر و معدی کر ب شیر سعید زور اور
 حضرت سعید عاصم تہا میں یوں لگام تین
 اسی ساتھین تہا ساتھین جانے عالم سارا
 ہنسا ہنسا رہا در جنگی سویا کھڑی رہا میں
 کھڑا شاہ عمر دی تلے تون بچا کس با یوں
 جیکر ہوندا کچھ انکاری تا پیر موت سنہا
 وچہ حراں پو چا ہر لون مت چوری لس جاکے
 چالی مرد اسکا دو چون مشکلاں بھہ اتھامین
 دہر و تلواران گرد اسکا داس العین پو چائے
 چالی قید کیتے ہور نٹھے شامت اتھان الی
 شتران اوتے چاڑا تمامی کیتے سر ہٹھاماں
 تہوڑا پتہ کیتا شیران مونہ راہ دیکھا یا رنگیاں
 شامون آیا فوج غلامان صورت بانان کالا
 حضرت عیاض الا نامہ دار خلا فحبا ندا

دو لکھ ہے تعدا و نہ اندی شاہ کبریٰ تاشکان
 وئی و ہیان غلام تمامی مدو تور و گاوسے
 مقبر خیران پیش پوچا وں اس لیے جلکے
 یو قتلعا حکم سے وس پیا بنجہ مشکان لکھایا
 یو قتلعا حق بولن منداہیں فساد اٹھائے
 حضرت یو قتلعا اکبر دیکھے دشمن عالم سارا
 ریت دھلکے فوج کریں قینون بقبر قصائی
 جسجا حضرت خاند لکھے سرنگیان تلوان
 من جاوے مت کوئی وچوں بات ایسا تدبیر
 میں انہان سر دیسان پیر اکلین دل عجا یا
 بازو کھول بنا مذ دیں شروع فساد و ہیرا
 وچ لڑائی کم نہ تیرا سرا انہان نکڑائی
 بین پنج سو چھ کران غنیماں ہر سان قدم گہرے

شکریا مس سیرے تہوڑا قوم کفاروں کا ننگان
 تافیر نامہ شاہ عمر ڈا ابو عبیدہ پاوسے
 اوہ ہی ہو چکے ہمزایاں شترین بہار لکے
 عاظم شیر بہادر روموں ہیں اسٹے آیا
 رومی اوہ زیارت خاطر چڑھ اکون سب آئے
 دین چلیپہ کیون ہیں چہڑیا ایہ منافق بہارا
 وس پیا من تون اسٹے سیج مراد پھالی
 اورک داخل قیدی کیتے پیرا چوکیداران
 ایہی دخل او سے خلتے بد سے پانہ بیرون
 نلے شہر یاضع و تائین عاظم نے فرمایا
 رومی دل صلبے مت کوئی جھے دل نہ میرا
 ملک کیا وادہ عاظم شیرا بات پسندان آئی
 چھ سو قیدی سیراج پورا سمجھ سیر دیرے

در ذکر جنگ ہرمز و شہر یاض قتل شدن

پازہ سرخو و فلاوی موٹے رکھن طبران
 ہوتیار صلے بنجہ صفان دعویٰ زور شد ای
 کبول نشان لے ہتھ شیران پے گئی جنگ بھلی
 شیر زور اور نکڑن لکھے اکبر جے دینا لون
 مرن نے لک بد ہا سہ ہنات مت سبت متے
 بجلی و انگ حلاون سے کوٹان تنخا بدو لکھا

لوٹہ سویرے ہر دو طرفوں کس لیان کھڑکرا
 ہو رہے طرح وے ستر جوہر دار فولاوی
 جم گیان پڑ پاشان پاشان بجلی چکین لگی
 جسم چوٹ لگی گھڑیا لون ڈریا و ہول ہو پالو
 تمغان پٹ بہادر لکھے و ہر جانان اوتے
 کہو کر پیکی تباہ و ن چھوٹے رت ہو لکے

آگہمکاری بی ہتھیاران لہن تہان تہین ہریان
 جوم قیامت ایسی آہی خاک چڑی سرخودان
 ماس شیر شیر اند اکساون کرفج شمشیرن
 آہنی خسارتامی و بچ رہے و خاکان
 اوسے بہتر جوم دوا اندر عبداللہ بن عباس
 شہر ماضی نظری پیاشال و نغلامان
 سر و بہار پیا و بچ دہری ضرب لگی و ج سینے
 سر نیزے قے چاڑشتابی اوسے وقت اوٹھایا
 جدم و نہا حال کفار ان صلی اس تروی
 اکہین لگے سر ہون پہلی ہون سائے سینے
 چچون سر و سن تلوار ان جاوون کپڑے راہون
 ہوئے ہو ہزاران قیدی کفر تو تا گیلے
 اک وزیر حرامی عاقی کیتا شہر گھانان
 کچھ و ماٹے ہی لڑائی زور فلا خن ظاہر
 چڑھ جیلے تیر کو کھائے برج گپ ہو خالی
 تا فلاخن اوتے پتھر و ہریا او نہان نشان
 جیلے سے سر لگا پتھر سر پاٹا و چکارون
 ودان موت برابر پائی مر سیوسے دیہالی
 اوس بات نہ سنی کائی یا و مجلس گرم کر کے
 ناغہ عاصم رات برائی کہوے سنگل او نہاندے
 اسد اکبر اکہ نہ بانون پست تیغان سر و ہریان

آئی گرمی رہی نہ سردی ہو رہا ران بہرین
 دہرتی امر لفظ نہ آفے طبع گئے رل چوندان
 اوہ محمدی اودہ عیسائی ہتھ اوٹھاوون بیرون
 زنجیر انوالیان پتانہ لگا زور لایا چڑیاکان
 یا عبداللہ قرطے بیٹا چوٹا پچھلے پاسون
 ایسا نیزہ و ایسا پچھون رل ودان و رمايان
 بکرسے دانگ کیتا پتھر فوج شیران و الزمینے
 ہراک جانب زروون گھوڑا لشکر وچ و گایا
 ہتھ او نہاندے ہوئے پوئے اودہ تلوار نہ چھوٹی
 پہاڑ او جاڑ میدان برابر بچن لگے اپنے
 اسی ہزاران ساٹھے شٹ سو مو یا گبرنگاہون
 راس لہین لگے وچ جھٹکے اچے ورنہ کھلے
 مر سیوس نام بتا وون اوسدا اوہ کندامر جاتان
 اوہ دن تیر انداز اک بہارا نام جمیلہ باہر
 کوئی نہ رومی پیش کہلوئے آن قیامت الی
 باہرون شیر جمیلے شست رکھیا تیر روانان
 تیر نشانہ اوسدے متھے چڑیا اولٹ و دیواران
 عاصم کہیا صلح کرابین مارا سنا لون آئی
 کہند اقییدی فوج کچھون اولیت و چھا کے
 ہو صاحب تیار کہلوئے متہ ہتھیارین پاندے
 روسیان گرم کچھری آئی لہن تہنلن تہین ہریان

پیاغضبوں تیل لگا ریں چھپن و ڈھرامی
کامل فتح پر اسلامی سبز شاخان پہلیان
انت شمار نہ رہیا کوئی اثنان مال غنیمون
ونج دینے کرن بارت بخت جہاندر بہلے
پافراغت راس لعینون چڑھیا تمن سارا

دہس کہول دتا دروازہ فوج وری اسلامی
بائے گئے سردار تمامی گہان لہتے چو گلیان
خمس توڑوتا بادشاہی لمرجون تقسیمون
عبدالرحمان پوجایا خمس بیت جعفر تیارے
ہن ذکر بیر حاویہ عسا شہر دارا

در ذکر شہر دارا وغیرہ نکاح یرغون ہمراہ طاریوں کا

ہر طرح دے پکے کہانے سدیا میل بہایا
یرغون ہو رطاریوں نے داکتیا پار اوتارا
آپ گئے سب جانب دارا کنگے ندیان ترکے
صلح و یہ ہزاروں سکھ اوہ شت قالان شامی
جز یہ سال بسا لے لیشان کوئی ادھانے
صلح بھرائی دوزن اوٹھالی تو لے سرخ شماروں
تورخ و اوہ بٹیا می نظران لوک چڑھاؤن
بہت ادب تعظیمان کر دے اوہ بزرگ نامی
اوسکے تھم بہرایان و اگان نفع نیک کمایوں
آمد شہر اگون اک آیا کرتنگیان شمشیران

کفر تو تاجے ویرے خوشیوں کاج چایا
حضرت خالکد پڑھیا خطبہ شعا بد شکر سارا
شہر کفر تو تاتاوتے حاکم اوسنوں کر کے
چہند و پنج لگے اسلامی مکھ نصار سلامی
انے سبھ ہتیار ہونا ندے و انگ پنجایا کسا
اتے بیر حاویہ عسا پنج ہزار و نیارون
اتے بانی ایسے شہرون خرقبیا اسم و سادون
شیخ مشایخ و سیدین حبیب اہر ایل نامی
طرطس حاکم شہر ہند ارادی لبین ادھاپان
پافراغت فارسیہ کیستہ و ما وہ شیران

در ذکر فتح فاروقین و شہر آمدرا

ملکہ حاکم اوس نے مریم حکم چلائے
مطلب اصل کی کے پورا قلم پیش اوٹھاوان

جسہ سپاہیے فاتینے آمد جہند سے لائے
کیا وجہ کیوں حاکم رانی قصہ کہول سناؤن

دل حاکم انہیں شہرین و نوین کے بہائی
 مرطاؤس حاکم و ارادہ الامیریم بیٹی جمہدی
 خوشیوں و رعبے شہیدانے نوح گہر لیاندی
 آہی مریم بن کیتی و غے باز مکاران
 و سن و دین شہر پورلے کس اول بڑے
 والی کہیا و سان تلیون شہر ہنادن و الا
 طیموس ابن ارساؤس ابن میطلا و سادن
 اصغر ابن عیض کہا و عیض ابن اسحاقون
 عمود یہ تہین لے روم توڑی طیموس ہیرا بنا
 کچھ سراج نہ کیستامیج پہاڑین ہویا
 استبول جس و سایا لمان کوہ اہل ساران
 فوت ہوئے اوہ شاہ تمامی شہر و سادون لے
 آپس اندر بات نہ کرے ایسی ضد ہیرادان
 ہر طرح پکولے کہانے فرش فروش چہلے
 قاتل زہر و گایا و سنے کہا و ن لگے کہانے
 وڈا اگر جا و س بنوایا لکے زرکشیران
 مدت کچھ و وہ نہ گذری باران سال و ہیلے
 ہر دو طرفون جنگ تیاری مریم صلح نہ منی
 فتح ایس سببوں ہوئی قبضہ کیستاشیران
 اتے گردنواح قیامت چڑھ کے شیران ڈالی
 میا فارین کیستامیچر و ناوہ شہر فتح ہو گیا

امام یوحنا ہو رطرس راوی بات سنائی
 گیا یوحنا پت ویاہ و ن بات کراکین بٹہدی
 میل ہیرادان و الا رخصت جج و طن ہو ہٹہ جلدی
 والی تاملین سد کے پوچھا سچ و سین خبارن
 کون کوئی اوہ کہہ لے دیون کس زمانے آئے
 امام طیموس مغرب یسوں پتہ اوہ نرا لا
 میطاط ابن مکار و کن جنیان صغریک بوجا و ن
 عیض یعقوب ^{بہر حق} اوہ سکے بھائی سند ابون تفاقون
 آمد شہر و سایا جسے سنیان باتان سنا
 اک طنبول لڑکا سدر او س دے خانے ہویا
 قسطنطین طیموس پڑوتا جد اشہر دیوران
 خیر تیرا اک بہائی او سدا حاکم و نو نر لے
 مریم تا اوٹھ صلح کرائی اصل بات ہو کا و ن
 قسطنطنیہ دیکے اول انجیلون پیچے رل ہٹلے
 لقمہ ہو نصیب نہ ہویا موئے سمجھ منانے
 رائب عالم رہین او تہا یون ایہ ملکہ تدبیرن
 صاحب امام و اقدی لکسیا یون شیران ہٹلے
 کچھ و ناٹے ہی لڑائی رانی چوری بہشتی
 و نہ پڑوے اسلامی روشن ہو و لیران
 ہوندے چوری ہارن کھ گل کر مطلب والی
 اسلام اسلام غول کی ندا تا ممت می رہیا

بچ سے مروا سے شہرون ہو رہا سلام لیا سے
 بدرود اک آمد شہرون بیٹھا کوتا دویا
 تختہ لاه و گایا دہرتی پٹ لیان تلواران
 مشکان بانان نہ شتابی دینج میدان کسلا
 لیا نام خیتے جایا نسل بنی داد و دودن
 اوس نصیحت کیتی آکر شہر و حق پیغمبر
 چہو دوستی راہ یہودان کچے لوک نصارا
 سبے اودہ اسلام لیاے معاف ہویا القاصیر
 صغفہ حاکم آمد رہیا خمس کران روانان
 جزیہ اونہان سر پھرایا نہ اسلام لیاے

حکم نام ہشتاے بیٹا شرع دینی سکھایاے
 سو صحاب گیا اوس راہون اندرون سیکل جریا
 کچھ ملے کچھ پیٹے آہے لگے کرن بکاران
 قتل ارادہ کیتا شیران بخت اونہان دیو ہیک
 دوا عالم وچ یہودان رحمت رب دودون
 منکر اوسداسر سی دوزخ ترے کرسی کتھر
 عیسیٰ پت خدا فاماہین مرسل ردا بہارا
 ورنہ ہوندے قتل تمامی حال مندا کر لیرا
 ہی اک نامہ اوس فتح دادا ہتھ جوانان
 ذکر فتح دیں یانوں جیل جو دی گئے

در ذکر فتح یمانیہ و بیل و دینی ہتاج را

پافراغت آمد شہرون طرم سفر دابولے
 صلح دیں یانوں ہوئی جنگ کے مچایا
 صلح جہدم اونہان کستی جیل جو دی ہرے
 کیتا قصہ جد ہتاجون خونی جہنڈے ہتے
 کافر نو جوان نصانا اوسے سالون بٹادی
 تدم اوسدی الی پیکے پایا سخت چہوڑا
 سندر مکھڑا نظر نہ اوسے صورتدا مستوالا
 ہے ہے سوہنے نین پیارے زلفان نانگ پیا
 ہے ہے سندر نین پیاری اودہ کستوری گیتے

دیں یمانیہ اوتے نظر ان ہریان ہتھا اولے
 جابہ تے جد لگے جہنڈے مونہ سلو کون پایا
 ہرگز کے نہ جنگ مچایا صلح سن سدلے
 یانس حاکم شہار ہندا بند بوسے کرجے
 یربول ابن کلوس نصانا جس وئی شاہزادی
 یانس جان دوسے اوسے غم نہ جکرون تہوڑا
 بیٹھا غزلان گہاوی موزی نک گیا رپکا لا
 اوسنوں کچہ نہ جنگ لگے ہار برہون چاڑی
 مشک جنبر سور عطر ہر یا لعل بدخشان لبتے

واہ واسوہنیاں سینہ تیرا چکے و دہ زمرہ
 ہے ہے ریشم پٹ دلایم محل اتلس کو لون
 ہے ہے لب سترخ پیالہ ہیرا لال شرابون
 لامورہ میکے کیون ہٹا یا گلے جان جو دونا
 کالی رات گھٹا نوج بجلی چڑھ چمک زخارون
 ہے ہے تیرے یلین گلابی مارن کس کس کران
 جے ویدار دیون تا سچان نہ چھوری قصا یون
 بتن بنات نہ لنگے میری زخم کلجے خاران
 نیسے طرح دیاں گاو و غزلان مٹھا دنگ سدا یان
 اوڑک بیٹھ کرے تہ میران جے زوجہ گہراوے
 قاصد کردا سوچ روانہ ناؤن ہر ف نصارا
 رے مات کریندے آہے گرد چڑھی دیاوے
 زوجہ اوسدی ایسے ڈاکے بدھی سندی اپن
 تا فیر خالک نے فرمایا مکر یا نس نہ چلیا
 حاصل اس کٹی کالی بد مالک فریبون
 قاصد کر تعضمان مٹریا پھولے ونج سینے
 زوجہ تیری بندی خلسے ہن مشکل ہو کارا
 خبران جہم شکا پریدیاں اوسے کنی بیان
 ہوش سمہالی سہیل مٹھیا کھنڈا سدا میران
 ہما در کچھ امرا ہونا ندے اندر شہر منگلے
 تھاکہ پیادس اساتے قاصد سخن پوچھانے

دتی شکم نہ اچ و کمالی نونہ ڈیٹھا کس مردون
 و چھوڑا اوس بیچھے والا مران بہتر الین نالون
 میکے راج نصیب ہو یا پائی فال کتابون
 تھوڑی الف بادام قندھاری قدرت رعبون
 بچن دی ہن واہ نہ کالی زخم اوسے تلوارون
 دارو و دل ہرے نہ منتر گہا یل کیتا دروان
 سخت و چھوڑا د کہہ نہ تھوڑا مین بچہ کس نالون
 جے آوین تا اکھیں ٹھرس خراب محل پیاران
 باہر جھنڈی لگے نوری چڑھ تینان چپکایان
 شربت پیوان سترخ صراحیون بازو پاس جاوے
 ہو سلامی بیٹھ دوڑا نون دیا مطلب سارا
 قیس ابن ہیرہ نامی ڈاکہ مار لیٹے
 قاصد کیا اہیا زنانی جہم چڑھی نگاہون
 سوچ سنہیا ساڈی توڑی بات کھڑی گھلیا
 ونج سنہیا ساڈا دینان بات ہنن ایہہ یلین
 ہرگز تیرا پیرے نہ منتر چھوڑ فریب لہجے
 من جزئیہ ہو رعیت رہنن یا اسلام شمارا
 غشی کہا زینے ڈکاوٹ نکیاں اوس لہان
 ہو رگ لون اک ہر چھوڑ کارا پر جنگیاں تدیران
 لکھے خانے وار تھامی باہرون سنگل لکے
 رانی باہجہ نہ چھوڑاں بازو کرین صلح دہنگانے

سبھان کیا اپہ گل جنگی یوین خبر پوچانی
 قاصد رنج سینہ و تا صلح ملک پھر اسے
 یہ گل شکے حضرت خالکد قاصد نال سدایا
 شروع جنگ ہو یا دربارتغیاندی شکستے
 نسطاس ہو ر فرسا طو لے ہو حامی سلاموں
 دامن قدم داخل ہو یا لیکے فوج غلامان
 مار گئے امراتامی جو پہا تھے دربارے
 کامل فتح ہوئی اسلامی دولت انت نہ کوئی
 صلح نال فرسا ط پھرانی نالے شہر نسطاسوں
 فرحصن لقبوی اوتے ہتی و تچ سپاہا

بارو کہولان تا اونہاندے جے گہراوی رانی
 نامی خالکد لے سنگ شیران جاکے بات ہو گئے
 ڈھکی اکہہ کفارون بدلی نے تیخان ہیکایا
 ثابت قدم دیکھہ سلاموں آئے ہونہار
 کرے قتل کفاران تائین کہہ ہید انعاموں
 حضرت عیاض لے دل شیران تھے مار پوریا
 ہر گیسے نہ سر اٹھایا ہی کچھ قید سچاے
 ساگم نام غلام زور اور شہر امیری ہوئی
 قصبہ عرب شہر کلا نیہ نہنگ ہونہاندی پاسوں
 اینہ شہر و پہاے نامی ڈٹے نالنگا

در ذکر فتح شہر حصن و لقبوی را

اصلی مطلب کہول سنائے عالم کون بناندا
 اونہان دو مان عداوت آہی بیرون آتش ملی
 لانان پیچ اچھا کوئی صلح نا اونہان پہوے
 ہو سلامی یو قنٹا فریالے کچھ ساتھ دیران
 حرسلا رلبا رہون یو قنٹا نے سمجھایا
 کسے امر داتیرے تائین گہانا رہی نابین
 ین اسنا بات تمہاری گردن بہار ادھاروان
 آتا وہ بہول زیادہ سادہ شخص و بیانی
 یو قنٹا بولیا تیرے دے ایہ گناہ متسامی
 اک اکلا ہو فریادی وینان دشمن لگے

بطال فون نے جرسلا رصاف راوی فرماندا
 حضرت عیاض یو قنٹا تائین دسی پتار چلری
 اک ساٹے آفے کا بو تا جنگ چڑھ کچھوے
 رب توکل تہوڑ پیٹا جسم کیتا شیران
 جے تون بات میری تے چلیوں تے ہیکہ ہلیا
 دیس سلامت سبھ نعمت بولیا گہر تدا تین
 ہو دست سچ رنجیدہ دوزخ اندر جاوان
 تائین پیچ اندرا وہ آیا ورنہ تیخ صفائی
 سائے گردن میرے اتے کوئی بات نہجانی
 کہنان یو قنٹا پیا رہون اسی آون لگے

اودہ حمایت کرسی تیری لیکے چہر ہر اوان
 رخصت ہو کر انہوین کیتا پالیا سر گہٹا
 اودہ ہی سنکے چہر سیا شہرون یوقا پیش کھلوتا
 خالک ہی آسرتے لہتا تیرے ہزار سوارون
 زوجہ اوسدی ڈی سیانی اوس دکیل وگائے
 خالک صلح اسنا کیتی دیکھہ سلوک صحابان
 جانوسہ اوسدا نام بتاون یوقا نال یا ہی
 کیتا فیر کوچ اگا مان طنز اوتے جدائے
 ہور سحر و کوٹ و ڈیرا صلح برابری ہوئی
 آر مٹن ہیا اک باقی ہی نصیبہ غلامون

باہر موہسان میں کھلوتا گردن بکر اوداوان
 یوقا اوسدی پیچھے لگا و انگ نہدایان نہٹا
 پڑ تلوار چلی دو طرفون تکر امشک کہوتا
 اچرا نون اودہ ماریا گپیتا دی تلونون
 صلح کرنی نال اوسا دی تسی غالب آئے
 سبب اودہ اسلام لیائے سن ہزار ان احبابان
 بخش و تا اودہ پتہ سارا حاکم ہوئی آ ہی
 میر و ہور شہر پور انان نہ مخالف پائے
 کیتا صاف دیس تھامی عاقی رہیا نہ کوئی
 دقف ہور انظر قلعه باعنی عالی ذاتون

دروکار آرمین و سلاط و نظرا

جسدم شہر سو قاریہ اوتے لہتی و نچ سپاہا
 عیاض تے فیر گیان خبران نس گئی متوالی
 بعضے کبندہ جانب ہوسی اتی تھی چوری
 بعضے ہور روایت کرتے تھی رمز لاکے
 نال فریب چہو ڈاوان تپہ کر سلام حوالے
 بد لیس ازراں اگس فنج پریر غون پازون
 حسن زیادہ اوس وایت کہن روایت والے
 مشکان با مان نہ کرین ہرون ڈی لکائے
 فیر و دکیل و گائے شامل سر و پچا تا
 کلان آپس اندر ہویان تبغین نظر شہرائی

شہر جالوت ایہہ کافر و الانال طاوت جنگا
 یر غون دے تن لگی آ ہی سانگ برہون والی
 دل پسندان اودہ و دہیرا ہتھیں مست نہ ہویا
 پیاندا میں دیس تمامی کا بو کر سان جلکے
 خاوند میرا مانے موجان رب قضیے ٹالے
 رخلاط و دیر سحر جیان نامی دیس کفارین
 بایل عینی فوجان ہویان ہتھ ابو بیٹے ڈالے
 کوئی زناہ و انام لیندا تیرن لیکہ کر لے
 یوقا اوتے خالک نامی شہر سلاط نگا تا
 نہ اسلام نہ جزیرہ دینان تیغان کرن صفا فی

اوٹھ صاحب اکرام کہلوتے رخصت منگی آہی
 رچ ضیافت رومی کیانی کون کسے تے آوے
 بوسطیہ بس نام اوس شاہ دطار یونے دا بابا
 اکون اوس صلاح ایہ دتی قدر پینگ سنگا
 شاہ کہیا نہ بات مناسب غاناں وکیلان
 کہک ہر دیارون آوے خبران لکھ پوچان
 طاریون ایہ باتان سنکے دسیان خالہ اکے
 بوسطیوس وچ کچھری اوسد اسراوڈا یا
 شکر دیکھ مخالف ہو یا تیخان پت تروٹے
 سبے ادہ اکو خجہ مومن حنا لگد فوج تعدا دون
 ماسیہ ایہ خبر پوچائی عیاض غنیم دیامین
 حضرت عیاض ایہ گل سنکے مار پلاکی چڑیا
 واکان چاہجئے گھوٹے تہے سر کفاران
 درجہ پاشہادت والا رخصت مومن باریان
 الا صبح فیرتی لڑائی حسان دن و جا چڑیا
 من لیا اسلام اوسنے مومن بنیا خاصہ
 ریا اوس اسلام دونا یاد رس و بنی علماون
 نے طاریونے دیتا میں پس حسد اتمامی
 فیر جیل مارون دی جانب میر کتیا شمشطارون
 خیر کوہ جو دی دی جانب کران زما زت جاکے
 اول بٹیری نوح بنیدی کہندی بعد طوفان

شاہ کہیا ایہ اجب نامین رچ ضیافت شاہی
 وٹے خانے ہر اک نامین نال پیار ہٹاے
 نال بیٹی اوہ کرے صلاحین ایہ پروڈا شتاہ
 کرکے سیار یکن یا وہ گوشت وچ دگلے
 دیسا فوج ہوئی بدنامی اولٹا راہ بخیلان
 ولعید کران میں تینوں لے سرداری ہمایان
 لاہتیار صاحب کہلوتے طرف کچھری دگے
 اک سردار نہ رکھیا زندہ جو اونہان ہتھ آیا
 کہن شہزادی داسروڈان قدم آوٹے سوٹے
 بجاہ صاحب تے اک شہزادی چلی تیخ فسادون
 پاس گے صاحب تمام میا کھڑا ساٹین
 اوہ دن چستی کیتی شیران جہنڈا فوری ہڑیا
 ایسی تیخ چلی دو طرفون سرخ ہو میان تلواران
 لے سگاؤ جلد دا بیٹا یا ربی ابرار لان
 ورفشا اوہ حاکم ندن ہرگز نیر نہ لڑیا
 دنش اصحاب تعلیم دی خاطر بیگیا کرپا سہ
 اوسد اثانی ہو رہ کوئی اندن دیس ادلیا دن
 لے جکیران ہنی ہوئی ہریر غون مقامی
 اسلام قبولیا لوہان بہنہان شاد یون خیالان
 حاکم صلاح شہر عادیہ تمام دسان سبھا کے
 اوس ٹکانے لگی آکر ٹکر کہا آسمان

مینوان شہر آباد کرا یا حضرت قوچ بنی مین
 ہومن ہوئے اوہ تمامی حذر عمران قوچی
 بریلع حاکم او سحابر ہند اصلاح کیتی آہی
 موصل حد گون فیر آئی پانی دانگ صفائی
 حضرت جذب پانی شہادت ہمیلیا اوتے
 تے شہر مینوسی اولیان صلح ایہ تھرائی
 عرضی لکھ پیچی ہر کاسے اسان فرصد پانی
 یہی اک عرضی دار خلا فہ فارس چون آئی
 فارس لشکر کرمور و انان بہت ضرورت ساو
 بائی ماندہ قوچ تمامی مغرب میں سدائی

عادیر نے آعادو سایا دعویٰ بنہ شقی نے
 اسمیلیا اوتے دانگن سند پیری لوڑی
 حفات ہو یا اوہ دیں تمامی برکت پاک آہی
 دیار پیر ہور آرمین اندر کے نہ آکھہ اوٹسائی
 جسد م شیران مارے ڈاکے ڈاہے بال مولانے
 نارس میں کر ہو جد فتح کر سان اسی صفائی
 سجا امر ہو دے سرکارون کر کے پیش جڑائی
 حضرت سٹید لکھیا نامہ عیاض فرصد پانی
 کچھ دیار بکر چون فارس فوجان آیان
 سیاط شہر ہو یا جد فتح ہنسار اکھ کائی

ورڈ کر جنگ پلاو ہنسار و انہاس و قوچ جنگ شہور را

ہنسار شہر فضیلت والا لکھیا چ کتا بان
 حضرت عیسیٰ ابن مریم برسل رہتا بہارا
 بہتر یوسف رود نیلوان ہنر و ڈی کھٹوائی
 منگی اد تہہ و واجتا لون وحی بہر بخالی
 معجزہ حضرت یونس علیہ السلام ہمیشہ جاری
 تیر مبارک بہتر یوسف اوتے ندی کتا ہے
 آپس اندر و ندیا پتہ ہی ہنسار خلیان
 اور ک قیفے غالب ہوئے عہد موٹائی قوچی
 افراتیم دے جھٹے آیا قطعہ ہنسار والا
 نا اوتے ایہ شہر و سایا دہی قسور ہون

پانی شہادت اوس ولایت اٹھ ہزار حجابان
 جہرت کر کے شامون آئے اوتے شہر گنارا
 زور تیرا برسل لایا پانی لب نہ پانی
 پٹ پیار و گایا سینے اوس ولایت ڈالی
 پانی گدی خشک ہو یا اٹھ فضیلت بہاری
 مل و فن مہر ولایت کیتا کتہہ دو ہائے
 بران حصہ ہوئے بہار گئے کرن خلیان
 کیتا تھل لب دو ہائے اوم زین چوڑی
 بہتر یوسف سند ایشیا چ کتا لب مقالا
 یہ قصہ ہیں کہ اتھائین کر قور مجبورون

ہوسن سید فضائل ظاہر پیرین جدر سالہ
 شاہ عمر نے لکھیا ناہ صعب الامت جان
 توبہ بریر و یلم والے لوگ گئے کچھ دھون
 ہے ضرورت لشکر آئی سبج جواب ساون
 حضرت خالد چایا پیر افوج ساری امرا
 کریم اللہ چر مہا خالد انس ترکیبون چلے
 پیش نشان زبیر او ہایا لے فضل عباسون
 ہو رہا شمع و ہتھ جہنڈا اک عبسہ العمانون
 ہو جعفر ابن عقیل ابو طالب داصبا یا
 نادان جہنڈا چٹانوری دماہتھ عباسون
 ابو جابر سے تھہ و تا ابو ذر غفاری
 لے قتل اک لہدون ذوالکلاع حمیری
 ہو مالک مہتھ جہنڈا سخی قبائل والا
 ہی اک جابر سے تھہ جہنڈا زمامی انصاری
 ربیعہ نام زبیرے جاپا نامی شہر اکابر
 ہر نشانون پنج سے مومن ہنگ بنگی گہو سے
 ونج دہشورنگ پڑ جہنڈے کنب گیا جگارا
 کومان کوڑی لشکر لتہا بت دل کرن بگیا
 نہ گوئی زیر فرش سرانان صاف نشستینے
 کسے دی پردہ نہ ادھان مست با جہ شہر لہون
 کوئی درد مبارک پڑ ہا منزل ہی قرآنون

شہر مدینون جسدن آ یا ناہ حضرت والا
 بلاو ہنسار راہ دی اندر چڑ سلام دو مانان
 سقالیہ تے قبلیا نڈا ویس نصار اشون
 اول شہر انہاس او تارا ایہ تاکہ تسانون
 تیران ہران شیر قریشی دل انگون یادان
 اکون سید عثمان بلے مومن کامل بیلے
 ہو رہا یادہ ابو سفیانے حارث نسل قباہن
 لے عبد اللہ شاہ عمر دا گچ سید انون
 آٹھ عمر یا سراوے راہ انہاس سدھایا
 مرد قریشی شیر ہباد راہیہ مہیا مرد اسون
 لے عیاض غنم سے پیر علیجہ فوج تیار
 مسرہ ہو سر وے جاپا مرد و ڈا تہ بیری
 منیرہ ابن شعیبہ کندے جہنڈا جسد کالا
 حدی نام حاتم سے بیٹے جاپا فوج سواری
 اکوڑے سے پچھے چلے پکڑ نشان برابر
 شہر جزیرہ پڑ پڑے جاون مکہ طوالت چھوڑے
 چڑ سفیلون مشرک قحطی گئے کرن نظارا
 نور تجلے فوجان چون لاثان جان اوتامان
 عاتق شیر دسن جہ بارون یا دہ ناگ نگیں
 دوہ گلابون چہرے نوری یہ عطاجانون
 خالی اک نہ نظری آہے غازی دس مہانون

اول انصاری شکستہ ہو یا دیکھتے تھے نورون
 کسے طرح دلچسپ بن آوے اکسین اوگڑگیان
 عینان بل کا برکوسے قاصد کروڑ فامان
 تاجر کا فرورسے قاصد ہر جا چہ بیان بیان
 جانب بہند ملک سعید ہو شاہ کی کلاچون
 شمعین فراقیہ دس سجات تائین
 عرماند لہے جال فولادی پایا آن جو پیرے
 مستوقس واکچہ پتہ نہ لگا قبلی مٹی ہوئی
 آن بندو کے لہے ایہے لوٹن شہر گراوان
 بہتر کن اج ہناند اسرتان نہ آدن
 واجب مدد کرن اسادی ابیار سم قدیمون
 پیر ہیا کا غد جسد م اوہان کن ہناند کبیلے
 وٹک بہنان کر کرکوشش کٹہے چن تلنگے
 ہر ایک شہرون چڑھیاں فوجان ہنسا ہو کر
 دس شکریے اندر آیا یاران ہزاران ہاتی
 وہ وہ گز قد قواوان شکل غم را دن والی
 شاہ بطلوس ضیافت کیتی خدمت جہم ہوا
 کیا ہتھ اخیر شاہ جے تسی چڑھنے
 دل سبایان چایان قمان ہر ہاتھ علیہ
 ہی اوس اپنی طرفون قمانہ و پاسپاہ نون

ورور کیفیت فوج طلاوہ

ہٹیک وال یا ست اوتے دسے جنگ و شہور
 نال میران کردی ملا عین سر آفامان بیان
 سبھے مدد کرن تادی ابیہ دستور جہانمان
 نوبہ حد سوادے توری خبران لکھ پچایان
 لکھیا مطلب جنگ ساڈا نفع کے ملا جوان
 اول مونہ اگے بین چڑھیا تھے عرب تہا ہر
 پاس گئے شاہ ہر قل جیہ فارس قدم گیر
 تسی دوڑاڈے سر اسادی بال ہواتے دھوئی
 گچ پی سرکانگ ساڈے لیان کچ تنان
 جیکر کوشش کئے نہ کیتی ہرون خاک ملاون
 اج سر میرے نے یاسخت بہار غنیمون
 تاکہن سچیان ابیہ تحریران اسی تہا می پہلے
 ہر طرح سمیان درست جہنڈے سرخ رنگے
 ڈھائی لکھ تعداد سپاہیان طرف اٹھاوے
 چہین ہزار قواد حرامی آئے لکے رانی
 لک دولے سنگل دیارات ہندیری کالی
 بیٹھ چند نصیحت کیتی پلا پڑیا ہر و
 قیر نہ پلا پوسے کد امین جنگ کھر پڑنے
 دین جلیبہ دتے مزان قسم میچ جیسون
 رنج جاسوسان خبران دتیاں خاک گر قبلہ کھون

در ذکر کیفیت فوج طلاؤ

عمر العاص شامل ہو یا ایک فوج تہیں
حضرت فضل ابن عباسؓ گیا لنگ گیرے
ہو یا قید ضرار ہزار فوج کفار ان آہیں
خوگہ بہین ضرار بہادر شامل ہیں میدانوں
حضرت فضلؓ لے دل شیران بن ہیری شملی
ساکی گھوڑا چڑھ شتابی عوض آپ ہو کا یا
شیر بہادر جنگی پورا اک ہزار زیادوں
وہ ہزار طلاؤہ کا فرجال دچالے پیاتھا
تسے ہزار اوچکا کا فر گیا اوٹھ چہانوں
بھی عبد اللہؓ پت مقدادوں بائی شہاوت

تافیر خال نامہ لکھیا اب سے رات پہچان
ہر دو طرفوں جھپیان فوجان جو کیدار چہیرے
ہو طلاؤہ شیر ضراروں ساگم خبر دچالی
تافیر افع چڑھ کے دگیا اک ہزار جوانوں
بج رتے اوس شکر تائیں تیغ سید چالی
اک ال نہ دنگا ہو یا رب ضرار چہڑا یا
ایسے عین واقعہ اندر دو ہزار مقدادوں
قتل ع شیر ہزار جوانوں لہا بال موتا
حاکم ببا کبر سے والا ہو یا اوس میدانوں
چہین سے قید حرامی ہو یا موسیٰ ہون چالی

در ذکر سواروں میدان ہشودرا

غصہ کہا تیاری کیتی کمران کس سپاہیان
جہ نگر چوڑا بالان ناندر رسم اوس نہ مانتے
کردان جو ہر وار فولادی ننگ اندر دکا دن
دالان ہند ولایت فضل پل چڑھتے دیوان
کے ہو رکند ہزاران کہے ترکش ڈالے
دیلا لوج زمرہ چکن موتی لا قطارے
سنے لعل بدخشان الالنگے صد لہو تون

باقی ماندہ شہے ساری خبران تیغ دچاپان
باز رہ سرخو و فولادی ہو رپا سے دستے
خبر کمر ہو رکندے پیش قبضان بے پاہن
سایگان لیان مین قنداروں ہی کمان قصور
گزان کا ریکر ایرانوں برج مثال اوہ کالے
غیر شتابی رکھنے دسن سرخ شاکے
ساخت پوزی وہ نہ دھون پی رنگی تون

تہار و بنیان دوم ولایت عجا کبیر سالون
 سجد رکابان تیل کو لون بلان ج ہزار
 جسم سٹ لگی گہریا لون چڑھیا ان کھلوئے
 میسر و سینہ کر ٹھکانے ساتھ گئے بہادر
 کر کے راس ساز تماشائی بدیہی کر کو لان
 چہرین جسم تار ستارون چودن پار و پوائے
 آدن جسم گچ ٹھوسے پی پیائے بنیان
 جسم پہوکی تاو بلند گان کوک گئی جگہ سدا
 شتری نیل کوک دوسرا ضرب لگی گہریا لون
 تازی سن سن شور و مہر ج آرام نہ آدن
 ریشم بچے جسم صفایون نرم بدن جہانہ
 دو گہبان جد جم کھلویاں جہون جندو گئے
 خاک و یکہ آگ اوٹھانی جیونکر با بھتی مست
 بولص و یکہ اکہ و بانی ہے سے جند نامی
 اول تہا مال مژوران کر ہزار و چار ان
 جو نکر مران شیر و گئے و شبت پا کھلوتا
 کا فر مشرک روت سار و سیف اللہ و نماز
 پلص جسم گیا جہنم لگا و کہہ و وہیہ
 عبد الرحمن ابو بکر و اوستے و اک و مٹھا و
 موت و دوسرا کفار ان ہاگ کیجے ڈر کے
 رنے نالے حبش ابیان ہاتھی لگے ڈالے

جے اولائے کینڈا لے آدمی ہوش مثالون
 پا تھیار ان لشکر بیجا بہکپیا و انگس انگار ان
 دوجی طرفون لے تھ جہندے موہن بدیہی ہوئے
 ہویا اذن فیر کو لان ہو سلامی صادر
 پیر پیر و پون بست پیلے ناکر طول مقالان
 مدہم رنگے الاوس یا الایا تیر شانے
 غلیبون چوٹی تار ربا لون جگر کبا لون رنگان
 وہو سود ہوس ہے پڑو ہو مست طرم اولائے
 جسم و یکہ پی پڑ بہیر ان مٹی لال مثالون
 لکے واری لڑاو ڈاری حد رمان پو جادون
 گردن و نب ہوار برابر حد ہسان دیکھا مد
 بولص مل میدان کھلوتا اہل اسلامان لگے
 و سچ برابر مہرے تہا نیز قول درست
 ابون مرثی ہویا لون جیون و ج پانی
 سر پی فیر بات نہ آئی رہکیان گفتار ان
 یا بہکیار پیانچ ایڑا ابون رومی کہوتا
 پڑہ تکبیر ان تہہ اک کیتا و تاشربت جامون
 عزیا اہن منجیل نصار اکیتا جینے میرا
 رومی کو تا ذرا نہ اڑیا سدا و دوزخ جگے
 تیغان بیٹ ترے رومی اک زیادہ بڑ کے
 اہل اسلامان کس کسان خیرین چہر لایے

حضرت متوج کر دیری پیچہ اسد و نگا
گو یا اللہ پیار اک پیا چار و رنگ و تان
دنگی حبشی نے ہتھ گزان فرید نے آئے
جس دم بپیر زیادہ ہوئے تیرا مذہم و آئے
گو یا اجر صٹ پایا تیناں لٹا تہاں پان
گو یا لال گئی ہو رہتی پھل گلاب چہاے
شام پی تے تا اوہ شے لیتے ہٹ اکابر
فوج طلاوہ ہر اک طرف رخ و رخسار

کچھ بٹے کچھ پٹے شے ہرے یا تھی بگا
ایسی ضرب شبر گمانی ڈکا فیل تہاں
ایسے طرح شاہ سواران یا تھی مار بچاے
وکیہ لیران پٹے درگش داہ واپتہ ویکہاے
دل پیارن کہا وہی ٹکر مل جاتاں بیان
دوان ہران نے میل مینا ایسی تہ ویکہاے
قول ترازو اسد پیا شری ہر دو فوج برابر
دو ٹو شیر مو یا اسلامون پنج ہزار کفارون

وزو کر جنگ و زد و کیم را

شاہ شمس تل پڑ کھلو تا دل نورانی جے
جوڑ جاعتان شیر باد کج مینا آئے
بائیک ناگ چالے کجمن ندیا ندی طعنیاں
گو یا جیو نکرو پے پورے جوڑے ڈہ ہزاران
آتش چکھا دہی ہر طرفون تیخ نشان پیکہ
کسیا آدم کوئی عراقی کپوڑاؤ سدا توڑان
کوئی نہ علیا قدم تسماعل لہجہ پیار نہجباہے
بس جلیبے دل آئے سولی سردنار پہنلوان
ماٹا ڈاچا نہ لگے اندر خاک رو ملاولان
نالا دیکھ دیکھ لکھار ان میں دسوی سرفے
کشی نسل اسمعیلون شہرے شن سیف

وج اندیشہ رات گذاری صاوق جہد کیم
تدم لک کے امراء ان ہتھ نشان ادھار
پڑ گشتان و دجہم کہلویان ابر جبین آسانی
خونی رات گہنا فوج سجلی چکی انگ انگار
کہنے طبق زمین داہر تہران جلاہ کہار
تافیر تہ جوان کفارون نئے نال مروڑان
نشان مجوسی رومی ڈھبے قبلی لک سپاہے
اسی رنگی حبشی جنگی ماس تسا ڈاکہ اول
سان مسان ہتھ پیا سادا جے شمشیر ملاوان
زبان بول دیون گرد اواداک شہر طرے
کس قدر لہے لہے ہوئے سخت سخن ایسے

یاد سلام نہ تسانج ہیا کھڑا راہ اوڑیکان
 اللہ بدو کار تساو اجنت نرم قلو دہ
 حوران اج تساو خیاط آیان ہر صرحیان
 ورنہ عربی سنکے گلان سچہ کہے گہرائے
 تافیر فضل بیت عباسون لہنا سر او ہماند
 لگ کہ بیڑ ہنی سبلگے سوٹا پیر جہاندا
 ورنہ جہنم داخل ہوئے دن سلاست پچے
 یکھ مصیبت قوم کفار ان جانی ہاتھی پیلے
 خونی رات چڑھی نہ گھٹان ایڈ غبار چویرے
 ہو رواہ نہ چلے کالی کرکش کڈہ وچھلے
 پڑو بسم اللہ اندر مہتے رکھن تیر نشانہ
 اپنے ہوئے فیصل تمامی بارتھے پلے
 رب سجایا اوس آفتون سخت مصیبت ہی
 اوہ قواد زنجیر انولے سنگ سیاہ جلاوون
 جسد زنگی بر بردالے آن میدلے بولے
 اوس مصیبت سخت دوا اندواک ضرار اٹھائی
 فیر میدلے کے لہتا بولھ سستا بہائی
 اک شاول شامینے والا ہو زنگی ہونہ کالے
 اکد وساعت رکھہ رفاقت باری تم لہنیا نی
 گہوڑا کنب وجودون گیا جہم جہم نیر دہائے
 کدی چڑہا اوڈا سمائی کدی ہونہ کفارون

بنے اکہ زنگون تسانج بانی وچ شرک بایکان
 درجہ زبیر لے تلواران جسم خون آلودہ
 و غلط نصیحت سکے بدہر غضبون لہنیا
 مرد قرشی ذرا نہ دولے خالہ دل و دہائے
 رب تو کل و اہیان سانگان کسج ہو ہماند
 گویا شیر پیاد وچ ایتھ نہ کوئی کن ہلاندا
 جانب فضل ہونہ نہ دہر وی لے ہوئے کچے
 زنگی جھہ سوار ہونا ندے سر برابر میلے
 اہل سلامان بہرت سہالی ہر دم اگیرے
 کس کہانان بیٹھہ دو زانول چکے تیر کٹائے
 ملے زنگی ہوئے زخمی پیریا ہو زما نہ
 زنگی ڈگے ہونہ دے پنے جسد ہاتھی لیٹے
 فیر کفار ان کرو چار ان ہو رہا اک ڈوا ہی
 ملے زنگی لے تھہ گزان لہنے اوس فسادون
 قدم سلامت رکھیا شیران ذرا نہ گہر ڈولے
 حبشی دو جہنم ٹورے موت اد نہان ہرائی
 کھمک اوسدی دنل نصارا کرتے چترائی
 گہوڑے نون لکھار یا آنا ضرار کرمان دلے
 ورنہ تیری بین فکایت سرور پیش بوجانی
 چونکر بہر د شیر کیدا چے ایوین قدم اوٹھائے
 گویا باشک ناگ پورانان چھوٹا تیز پیارون

تیز تھہ ضرار ویکھائے قدرے آن ہٹائے
 اک عبداللہ شاہ عمر و فضل ابن عباسوں
 ایسے طرح دس بہادر گھیرا با کھلوئے
 اوہ بٹرس ہو پیا وہ طرف کفاراں بہتا
 وڑے جہنم سائے کافر پرورد جہانوں
 اک دوبارہ تیز زیادہ تیردو طرفوں چلے
 قدم رافع ابن محارب مومن قوم لبیدوں
 دوڑے تیر انداز تمامی لیاں کس کھاناں
 رب توکل سانگے گالی ہتھ برابر چھوٹا
 زنگی اک رسوار جواو ستے اوہ سلامت پہیا
 سٹ چلائی کر چلیا کی وار خطا اوس ہوئی
 ایسے طرح تیر اندازاں ہاتھی مار چلائے
 فیر قواداں جانب حملہ کیتا شاہ سواراں
 اک جانب تھیں خالہ سپا کر فوج تکیروں
 جسد مپاس رہیا کوئی سنگل تمن و الا
 چہیں ہزار قواد حرامی ساندی مونہ موہیا
 منجر تھیں لے عمر توڑی تیج برابر چلی
 تا فیر مانی دتا پہلا پڑے کے شیر جوانان
 فوج طلاوہ تسد ہاتھ سے حضرت خالہ سانی
 ہی مقداد نیک عبداللہ بیٹا شاہ عمر دا
 خبروں ساری رکت گذار ہی تیج کمر کتیاں

اچراں نوں فیر خالہ سترے ہو چکی کھپائے
 عبدالرحمان ابو بکر و اغازی نیت راسوں
 شاول خالہ نے پیر کوٹھا ہو برابر ہٹے
 بل ضرار سانگے گالی ضرب لگی تیج کتن
 فیر کفاراں پیلے ہاتھی چکی اک میدانوں
 پیسہ مہینہ خبر نہ کالی قالب ساقہ تلے
 تیج سے تیر انداز نکالے ٹھلن فیل امیدوں
 حضرت رافع ہر تھیں فیل بگا اک گاناں
 نٹھا اول ہاتھی بگا ڈکا تیج ابو ٹھا
 گزرا و بٹھائی جانب انہ سچیلی طرفوں پیا
 مار یا رافع ہتھ ابو ٹھا موہیا کافر سولی
 چیر صفیاں اوہ بنے ساک فیر نہ مہرے آئے
 اک طرفوں مقداد بہادر کرنکیاں تلواروں
 اول جہا سنگل ہتھے اوہ کوٹھے تدبیروں
 فیر قواداں تن سانگاں نگ جہاندا کالا
 پنجیں ہزار ہاں موی جیتی زنگی دوزخ ڈھویا
 شام ہی تا دل ہٹائے مرض پورانی ملی
 ڈر غمیسوں سانگے کھیج نہر تہر کنز حباب
 عبدالرحمان ابو بکر و انیک بیواہ ہمالی
 حضرت فضل ابن عباس مانی بنی متمر دا
 جوڑ جہا غسان شیر کھلوئے داندی شیر استاروں

در ذکر جنگ و زیدیوں قتل شدن کفار و قواد و فتح یافتن امیر خاندان رزنجبار را

یہجے روز اوٹھ سویر سے جنگ پیا لیں ہوں
 اتے حارت ابن قیس افعہ ابن زہیروں
 باقی ہو امرات نامی تمامی طرف میدان سد
 جسم مہولی شروع لڑائی تازنگیاں بدکار
 پنج سے مرد ہو یا پڑسد ہا دھرتلی تے جان
 ہی زبان سے جنگ مچا یا نام مٹو دی پار
 پتہ راں غازی گئے بہشت خبر گئی امراوں
 تیز سے تان فور اور لیتے سر او نہاں خنیر
 لے جو سردار او نہاں ہوا فوج میدان
 ایہ احوال زبان سر ہو یا قدم میدان دہرے
 تافخ اسلامی ہو کو مار کفار بجاواں
 جدو اخت جنگ ناں تہیں سیف اللہ نے پائی
 آتش جھکی تیز زیادہ پڑ بنولاں والی
 ایہیں ڈہ پئے دل و دیں جو ہیں قتل شہر
 ہو یا تیز و کان زیادہ جڑ مٹ پایا ساحل
 و دم فوج چڑنا زیادہ ہتھ برابر تائیم
 سناں گرز مثال بہارں بھر منکے بہتے
 شاہ سوار ترشن جسم اللہ جماعتان جان

مال ازواج اسباب تمامی راقہ شیر لگا ہوں
 پنج سے بنداناں او نہاں دی نگاہ بان ہیروں
 کھول جھنڈی پڑجم کھلوتے رنگی رومی آئے
 پیلے نیل نامدی جانب چہیں ہزار شمار
 مولوں ہر فہ کسے نہ کیتا روشن گل جہان
 عربانڈے سر آر نہ آوے چہا ہے رنجباروں
 چہیں سے مرد بہادر و گیا مو نہ چوٹا دیواں
 چہیں سے رنگی پیر بازند اکڑیا ناں رنجبار
 ہو فور نقصان نہ ہو یا گئے و پس مردانے
 انشا اللہ رات برابر رنگی موچھے کرے
 رومی رنگی ایہ فرنگی زیر زمین باواں
 سانگاں توں چلے چاواگاں کر میدان صفائی
 بانی کسے بال مواتا اک برو دے ڈالی
 کالی رات گستاخوچہ سجلی چکے تھہ دلیراں
 تیغاں خون آلودہ آدن باہر جہوں ناخاں
 شیر زور اور مرد و لا اور ہوون کہ ملاکیم
 جے سروجین پڑیاں رڑکن روح گمانس بے
 شجائے صلے کرن برابر ڈواہ جھاتی اولٹاؤن

موت سینہا سر کفاراں گرم سے پروازوں
 سینہ تنگ ساقم نریاں کار آہی و شواروں
 فرے مرزائے مرجو نہ ایہ ڈھنگ پہراہوں
 تو با تو ب پکائے قادی چو ستاد لوہاراں
 منو چہر سخاک نہ ڈھٹا ہتھ عاویں شداووں
 نہ لاج اوہ زواجہ رہیا مارے دند فولاووں
 ملک الموت حیران کھلوتا ڈھارنگ اجیہا
 جن جاور ڈروے نٹھے شیر اندے للکاروں
 رہ پیر ثابت قدم سلامی ذرا دل نہ ڈولے
 گنہ گلاں سے پڑسا راجاری رت بہا رے
 تاقیر رافقہ بات سنائی حضرت خالد اسے
 کپڑے تیلوں ترک کر کے پشت شتراں دہریے
 روشن کر کے اک شبالی طرف کفاراں ڈالے
 جسم شتر گردن اوتے دیکھیں آتش بلدی
 انیویں کیتا ہاتھی نٹھے شاہ سوار اونہا ندے
 رومی مونہ مروڑ کھلوتے حال انیویں زنجباروں
 بیٹے فیلاں والے سالے ہاتھی موڑ پھپھاں
 پہچھا کیتا اہل اسلاماں اوٹھ تمامی اسے
 ساری رات کیتا چڑھ پھپھا صادق مونہ دیکھا یا
 منبر سبھاہ نورانی پنجے لکھ ہزاراں ڈاراں
 پنجے مار کڈھن اوہ اکہیں ایڈے آہے لے

نازل سخت تیغ ایسی پوندا نقر بازوں
 رستم زاک حیران کھلوتے کثرت تیغ غباروں
 اسفند بار نہ سانوں سیا ہتھ اوڑا سیاہوں
 ہر حقیر فضل یار پیغمبر اندر جنگ شماراں
 نہ ہتھ ایہ ہیرام و کھایا نہ ڈھنگ پشمالاں
 نہ اسکتہ نہ اوہ وارا سالے دنگ فداووں
 تھہر تھہر کنبے دھول سجرا جنگ کمر راہ پیا
 دلو پیری نس گئے کوہ قافین دیکھ گو کر تلواروں
 لے منہ دہرے پوہن بہادر ہر دم صباہ لے
 چھوڑ چھپے گل بنے لگی رومی رنگی ہارے
 کوئی اسلاموں رہی ناہیں تیغ جویں شرف کے
 بال ہوتا اک لنگے طرف مخالف کریے
 پچھوں سانگا مارو چلے چڑھ میدان ہجائیے
 طرف غنیمیاں سارو وڑن کار کر ہوا یہ جلدی
 سارو ڈگے منہ دے نے غازی شتر ہجائیے
 تھہر تھہر حبشی رنگی کنبے دا بڈپی تلواروں
 خونی ندیاں گیاں موجیں ہر دم قدم کھالے
 قتل رنگی رومی ہوسے جو تھہر رہوں لگے
 گو یاد دلائیے چڑیاں جبریت پایا
 یا اوہ تلپیر ساگی لہتے پونڈے سر کفاراں
 چیکاں مار مخالف بنے قدم نہ ہرگز جتے

بعضے چپے ڈر پہاڑیں بعضیاں منہ انہاس	بعضے ہنسنا و طرف سد ہا امن آہا اوس ریا
پنچہزار لیا پھر زندہ مشکاں کڑا اولے	اک لکھ پنچیس ہزاراں رومی رنگی دوزخ جہانے
فتح پڑ ہوئی اسلامی لے انعام سپاہیاں	حسن خاطر شاہ عمر دمی خبراں جنگ پوچایاں
ماشہم حمس پوچا وں والا وہ بیٹا مرقا کوں	عمر و العاص مصر ولایت گیا بعد خیالوں
اللہ سوم و شہید کر کے خالد گیا اگاناں	فیرا نہا سے لگے جہنڈی بعد دشہور و سالان

د ذکر جنگ انہاس

دخ انہاسے لہتا لشکر ڈاکہ مار دوالے	رنگ برنگی ہولن جہنڈی صاف میدان چا
رنگ تغیر لوکاں ہو یا فوج ڈر کی سلامی	مار لوس ناؤں کفارے ایسپر وڈا حرامی
ماہڑیا مل پڑ کھلوتا جنگ پنجاہ صلیبوں	ہر صلیبے وہ سے رومی لڑیا ایس ترکیبوں
رومی لہتا اک میدانے بوسہ وہ صلیبوں	طرح پچھے جند دینی آئی دولت بے نصیبوں
جسدا دل چاہے ہتھ جوڑے ایہ کلام دجالوں	تافیر اوسدی جانب لہتا زید بت بلا لوں
ہو برابر جھٹے دو دین چکی تیج سیالوں	حضرت زید با شہادت ٹریا اوس میدانوں
لافاں شے سمجھ رومی ہو کر کیا ہن آوے	جہڑا تساروچ ہے بہادر آ میدان جلاوے
تافیر بیٹا شاہ عمر دوا اوسدی جانب و گیا	ایہ کیا ہن ہو لے نگرا پڑ مرچ شیرا گیا
متھے جوڑ کھلوتے دو دین پٹ لیاں تلواراں	لے رخ ڈالاں کینا جہنڈے گرم دوکان لجاں
لال گیا ہو لولا سارا پوندی سٹ و داناں	پانی دانگ لگے ہو ٹریا لایا زور جو اناں
جسم ہتھ اخیر ی چوٹا کافر موم اچھا	یاد حال خیال نہ رہیا سونہ پر نے بیجا
گیا جہنم کتا رومی ہو پچھوں اک آیا	اسدی پلے خرچ ہنکے اوس پورنگما یا
لہتا پچھوں تیجا رومی لے ڈھری سونہ لڑیا	ہمایاں اس ساتھ نہ چھیدا و منج جہنم وریا
فیر نہ بیٹری چرہیا کوئی سد ملاح کھلوتا	بت و نگار یار و مہیاں تائیں کسے نہ بدھا چوتھا

حمد کتنا شکر اوتے مار پٹا یا سانگوں
 شرجیل نے بیٹا ابو زرعفاری
 جہدم آتش پڑی چھی خاکہ فوجاں پہلے
 اولٹ جماعتاں ہاٹھاں پیاں سخت قتال جہیا
 چاگی ہوسن پاشہادت سیر کرن گلزاراں
 ہر دو گشاں مل کہلویاں مہج میدان برابر
 وہے روز میدان نے لہتا حاکم طنسا والا
 اوہ مو یا فیروار واری پنج مخالف آئے
 فیر کفاراں چایاں اگاں نیرے تان سرور
 تیغ میدان نے ایسی چلی ترہویاں تلواراں
 کثرت گرد غباروں سے رات اندھیری کالی
 چڑھیا دن ہیدانعاموں گپڑی مات سیاہی
 عیاض و عاکیتی اوس ویلے پئی قبول جہاں
 شیراں بچوں اہیاں تیغاں لکے زور کاہوں
 کافر بچ وڑے سبھ اندر بند کینا در کوٹوں
 عانی ہر کے کافر کتے مارن تیر و یاروں
 در انناس ترور و گایا کوپے دہ برودوں
 چلی تیغ و پیراں توڑی تن گے چڑھ تہاں
 دیس انناس کیتا چڑھ فتح پانی دانت صفائی
 حاکم شہر انناس اوتے ہو یا شیر ^{ابو شیر} عہدہ
 عمن گیا شہر مدینے لکھہ احوال یو چا پا

نامے فضل ابن عباسؓ لڑیا اوسے تانگوں
 نے عباس ابن مراد اہل سانگہ یورخ ماری
 گرم دوکان شیراں پڑ کیتا سانگہ اندر سر ہیا
 رومی اک ہزار میدانوں مہج جہنم رہیا
 رات پئی دن گلوں چر پیافوج میدان اوتار
 ڈھول جے چہج گرم ہوئی نشاں سہی اکابر
 حضرت فضل ^{ابن عباس} بہر صراخیوں دتا منہ پیالہ
 ذرا دیر نہ لگی اونہاں ندیوں پار لنگاہے
 دوویں شکر جنگ کرن پیاں اندر جوڑے
 سوزی بہت کسپے آسے پاک بنی یاں یار
 سینے تنگ لیراں شیراں عریاں آفت ڈالی
 تیراں بارش سن لگی ہوئے تنگ سپاہی
 رومی لگ لگے سبھ بہتے برکت رب دہاں
 ترے ہزاراں دس دہائے کہوتہاں پہل گلاں
 وح سلامت رہاں تمامی سی عربان دی توڑوں
 باہر قدم نہ پاؤں موزی بننا موٹہ تلواروں
 شہر اندر وڑ قتل کیتے رومی نسل یہودوں
 مار یا مار فوس زامی مو یا جہدم بہتاں
 جتیا ہر دے سر شہر ایا ہور بات نہ کائی
 ترے سے مرد ہور منگا یا نیگیاں امادہ
 چار حصے ہج شکر وڈے امر جہاں آ یا

چالی روز سے مقامی پا آرام بخاروں

در ذکر جنگ بلاد ہندوستان

جس ترکیبوں چلے مومن اسے طور اوشاک
اک ہزار سوار نورانی پہلے روز وگا یا
مومن ابن بہران بہادر ہو شریا ہرمان
حضرت عیاض لے چھ جہڈا داک ہزار جوان
نالے ابو ذر غفاری سند ر فوج ناری
فیر جعفر اتے مسلم دووین ہت عصیلون
انتھیں وچھے شیر معرہ ایہ شعبے جایا
فیر حضرت رافعہ و گیا ذوالکلاع حمیری
ایہ سمجھایا ہر اک تاہیں حبت ہر دم ہنیاں
بات او سدی حق ایہا چنگی جے سلام لیا
ہر دوامروں جے اوہ کوتاہ صاف ہو ونگاری
تزدیک پاوہ اک دئے دی ہر دم تسال ہنیاں
صلح کرنی نال ہوناندی کھول نشان گھتار
قیس حداد انس جانب لہلے رسالا
اوستے جا کے پڑانی صاف حد و شہزوں
ہو و تسال جے ضرورت او سنوں ہیج ملاناں
میں ایہ صاف کراں چرہ تپہ پشت ہو و خالی
ہو سلامی لشکر شریا سیدوم فوجاں گیاں

ہندوستان وچ سیر کچھو سیر لطلوس اودا
عدنی بیٹا حاتم طائی فوج نشان اوٹھایا
نوکہ پیندا لیتا شیراں چلے ہورتہ اماں
فیر فضل ابن عباس ^{بن عباس} ہزار دیر نشانوں
ہزار بہادر ایس نشانوں مثل بازو و تاروی
ہزار ہزار جوان علیحدہ پکڑاں ایس دلیوں
جہڈا سرخ ہزار جوان ہندوستان راہ سدایا
دو ہزار سوار بہادر ہتھ نشان اسیری
لطلوس حرامی نامی وچ سینہا دیناں
یا فیر جزئیہ جانب شرب سال لبال پوچا
تاجہا و اسان سرفرض تیغاندی سرواری
جہڑا و بکیہ سلامی ہو و او سنوں کچہ نہ کنیاں
جہڑا جنگ کرے چرہ کرناں ہر دم نال کھاراں
مدین شہر حبیبوں کندے بنی شعیب والا
ہو یا امن امان تمامی مدیم اک تندوروں
جسد ہمارے اوہ آوری قدم پیش اوٹھاناں
عین قریب تسالے ہسی فوج ایہ پیروالی
دیکھ سلامی حاکم ہو یا من شہر اعطال لیاں

صلح کر کے مشرک جانب ساک شیر سدا رہی
 ہی رینیل شہر پورانان حاکم اک اوتھائیوں
 فیر شہر بلاس کنارے وینج چمبایا ڈیرا
 جابل احمق کب لوجا صفہ سخت مزاجوں
 فیر بیا کبری جانب موہن چڑھ سدا رہی
 اوسد مارو عبد نصار وینج ڈاکہ مہر پیا
 مال اسباب خزانہ وافر راہب گہر پورانان
 خوشیاں نال لیتے ڈیرے فتح عطا جابل
 لاوی نام اوہ ارا جاپارومی حاکم آکا
 لاوی تل میدان کھلوتا سدا لڑنے والا
 ہوئے آن برابر دوویں لاوی سرے چڑھیا
 ویکہ عمار واک اوٹھائی ایہ با مہر جاپا
 حاکم ہو یا حد اوتھا نڈلے تیغاں پڑ کر کے
 پندرہاں پور عمارے گرنے غازی موہن ہوئے
 ہی عبد اللہ شیر بہادر ایہ طلعہ واہا یا
 جسد م واڈہ کیتی تلواراں رومی شے کہے
 وینج سے پڑا کر یا زندا اوہ ہی دوزخ گہلے
 شیر والیاں صلح ٹہرائی خوفون زمانہ پلے
 اونہاں صلح آن ٹہرائی تابیچے اوہ نارو
 فیر شہر طہندی جانب ہی ہستاد و سلون
 بولیا ص ابن بولص کا فرڈرمانہ فتوروں

اصفج والیاں خزینہ منیا جسد م جہنگ لاوی
 صول نام بہادر وڈا کردا صلح صدقائیوں
 ہرگز صلح اوسنہ کیتی طرز ویاغ اوچڑا
 اورٹک قتل تیرامی ہویا کی کہی اس اجوں
 بحر یوسف حسنوں کہتے قلعہ ندی کنارے
 اک شورومی رنگی قبیلے بنہ مشکاں حب لیا
 قتل ترور وڈا گایا دہرتی ناکچہ زور شکاں
 فیر بجا قاتلے دلاوہ منگ عا وٹھابوں
 چڑھیا مشرک مار تقاری تہیں ہر لہریا
 اسم سنان ابن نونل کیتا جس کٹالا
 پاشہادت ورجہ موہن وینج بہشت وڈیا
 کا فر مشرک مہج غوراں بکھر سدا وڈایا
 گیا تا عمار بہشت مار یا اونہاں پھر کے
 تافیر سلیمان بہادر آں رور اور ڈھوئے
 ترے بہادر دلاور جنگی لے گہرا پڑیا یا
 گیا تیرے ہزار جہم تیغیں چمیر لاسے
 فیر شہر سیرودی جانب اوٹھ بہادر چلے
 فیر لیلیقوں کنارے جہنگ نوری شہلے
 عمر نام زمیرے بیٹا حاکم اوس دیار مل
 حضرت قیس ابن ثابت لے فرجاں سر آون
 بابا و سدا خن و موہا لگے دس جنگ ہنوروں

طاہر اوستے صلح ہڑائی باطن دفا کما یا
 قیس زیادہ لیکے فوجاں حیدم گئے اگا ہاں
 غیر شہر تیس سے اوتے شیراں گہیرا پایا
 مویا موزی چڑھ سیدک صلح کیتی امراں
 بہنسا دویں مشرق سوزیاں قذیب لالوں

سلیمان دہلیا مقامی ایہہ خالد و احبا یا
 صلح او نہاں نال لڑائی لے پیر سچا ہاں
 قس ہو شہر و ڈیرا جنگ شکوہ مجاہدا
 قیر کفورا تے ماطی کیتی صلح و ناواں
 جوڑ سو باگہ پیرا سارا رعیت شاہ کمالوں

در ذکر شہادت سلیمان ابن خالد و عبد اللہ ابن مقداد ابن اسود

طنبدی الیاء پاکے موقعہ سخت جنگ چایا
 پنج سے یار پیغمبر نوری ذہ ہزار کفاروں
 عبد اللہ نام مقداد کی بیٹا سیر ستر قصوں
 ایسے آن ہنگامے اندر حضرت قتل آگیا
 چہیں ہزاراں کیت تاج رومی اوسد مار
 بولیاں تائیں بھر کے زنداوج زمین لٹایا
 کر کے دفن شہیدان تائیں صلح کرن کفاروں
 فیر ارادہ جاہل اوتے کیتا چڑھ کے شیراں
 اک ہزار تے پیچ رومی کیتا قتل تدا میں
 رعیت اندر دوس ش کوئی چہیر نہ کیتی کے
 جرنوس تدوں ارادہ کیتا شاہ اسواراں
 اوس حرامی جنگ مجاہد شکر دس ہزاروں
 شلغم سپہ سالار کفاراں لڑیا ہر دو بار

لشکر اہل اسلاموں تھوڑا ایہہ پرتھم دیکھا یا
 سلیمان گیا بہشت رومیانندی تلواروں
 دو لے غازی ہو رسیلہ لیندا حصہ حوروں
 فوج تمامی اہل اسلاماں دہلیا گہیرا پایا
 پندراں سولیا بچڑ زندا سولی دھونہ چار
 اول اُس جا ریت چہلکے ہتھ جلا داوٹھایا
 رومی جو شریک جنگا ہوں ادہ ہی کچھے داروں
 مرزبان حرامی کافر پیادوس دلیراں
 پندراں سے لگا ہتھ تھہا ادہ ہی ادہ ہی اگاں
 جزیہ اونہاں دھرو ہر باک جنہا ندی لے
 حضرت فضل اوٹھایا بیڑا لے دستہ ایراں
 ایہہ کیتا دوزخ واسیہ سچہ گہرا ناروں
 حضرت فضل پڑھ سیدنا اوسد اسرار

اک ہزار جو زندا پیرا قید کیے تھے اویون
 لکھ پوچھا یاد اور خلافت قرعہ ڈال حضور د
 ماتم پر سی نامہ لکھا رحمت رب دودون
 طلحہ عثمان عبدالرحمان لگا غم بہراوان
 غشی کہا زمینے چہڑیا بھی مقداد کمالا
 انشا اللہ عوض ہو گا وان میان تہین چندا
 ایس جیون تہین مرن بھلیر اثریت جنابون
 جسد م و کہہ لگے تن او سکوت پیالہ پیو
 دو تن داری کہا کہا غشی شیر زمینے چہڑیا
 اوس کافر دی موت جو آئی مشکل صحت بخارون

ترکے ہزار ادھکار دی ہو یا اوس لڑا یون
 یافتہ پیر غازی چلے واقعہ ایس سفر د
 شاہ شہنشاہ پڑہ کے نامہ گرا کتب جو دودون
 امیر خالد دی فیر جانب ہو رہے امراوان
 جسد م خالد پیر میا نامہ ماتم پر سی والا
 ہوش آئی تے ابہ فرمایا داغ دودا فرزند
 کون دلیر سوار اچھا کہوتا پہل گلابون
 جے مرنا دس کسے ہو و کہیا کوئی نہ جو
 انا للہ وانا الیہ راجعون حضرت خالد پیر میا
 ایہ احوال صحاب کرامان قصہ نور کھارون

در ذکر جنگ شہر ہنسارا

تا اوس لک شکستہ ہو یا دوس حال تباہیوان
 ظاہر پرسمیان درست کیتا اوس شمارا
 گردی خندق چہڑیاڑی گول آہو پرکارون
 وچ اوڈیکان فوج سلامون وکھیان منہ
 اوسے راہون فوج سلامی ہو سلامی آئی
 ہراک جہند کل طیب لکھا کاتب ہسار
 دوجی طرفون ہنسارا لے پکر اعلیٰ باغ
 مریم پاس دین کرندی بات درست آھی
 ایڈ شرک کماون مشترک سار جہان بہر کارون

ہنسارا پوری گیان خبران واقعہ گردنوا حیون
 کسے اگے بات نہ کردا داغ لگا تن بھارا
 قلم مرمت فیر کرایا چونہ لا دیوارون
 ہو بیٹا مضبوط حرامی لشکر جمع خزانے
 لال پیاری مریم والی عیسے پرورش پائی
 سنگ عاین اگے سامین پیش نشان کہلار
 رنگ رنگی وچ سید جہون جہند لگے
 سبھی لیان سولی شکل عیسے دکل بھالی
 تہتر تہترست مینان کنبن ربکہ قہر قہارون

اکہان نیکون چولن چہند گندیان ہن دلاک
 گویا شام چڑھی بنہ گھٹان جم گیا دل پانی
 گھوڑے گئی گھڑیا لان باجے زباں رنگی
 تائے راہب پکڑ بخیلان دو گھٹان ہن ہو
 دا عذر تر چھاوون کیتا گرم دکان لوہاراں
 ہل گھٹان پرگیان دو دین بجلی کی دھڑن
 موسن کھنڈ آئیں اندراہہ ہتھ ساڈا باقی
 جے اتفاق تسان اج کیتا نہ اتفاق و حالے
 شام کفایت محضر ہوئی فارقم فسادون
 عربان سنکے بات کھارون کرن جوابون
 تسی سبہ سلام قبولون اسٹک بھائی
 تانیر جزیہ انسان لینان اوٹے بھاگت ساڈ
 رومیان دتا زور زیادہ دسان ایس مقالون
 پیرک اٹھی اک تیر زیادہ ڈال برو دھنگاری
 جہر مٹ سالکان گزان پایا شیر شیرا پیرٹے
 دہزار سو یا پیر رومی بنے سہرا ستر خابون
 بطاموس لگے ونج رو ذرو می ختم کلام بیانون
 جے اج رات اسٹک اندر پاو نہ دھوڑا
 مل اوتے بھی کیتا قبضہ ابو ذر غفاری
 کافر شرک سنکے گلان گیا کنب وجودون
 وچ دلیلان چھاتی ڈاہی ہردی کروستہ

ہر اک طرفون کندہ نو لادی ساگی راج اوتاری
 پھل گلابی ہر اک لوبے کھڑیا باغ چھپائی
 مست الست بھادر ہو شیر زورادر جنگی
 دوجی طرفون یار پیغمبر پکڑ قران کھلوٹے
 آسن تول بھادر لہتے ہٹ بدھی ٹھٹھیاں
 چڑچڑہ شیر دیون للکاران ہتھ اوٹھاوون ہرن
 قوم نصارا کری تاکیدان قدم رکھواتفاقی
 ہرگز قدم پیش نہ ہرسن عربی کرمانوالے
 حرصا عربان و دہ جہانون سخت سیاہ بھلاوون
 ہرگز سانون حرص نہ کائی امر جل جلاون
 جیکر ایہ منظور نہ تسان کرنی جے صفائی
 ایہ بھی جے منظور نہ کرسون دیکھو ہتھ اسٹک
 دین چلیپاوتے تران بیار جل جلاون
 مہرہ عربی چائی جاون لنب کڈھی تیار
 قبائل فٹ گیا وچکارون تائے رومی ہٹے
 پنجاہ شہید وچ پھیرا ہو یا عرب جنابون
 نوح آدم تہین ایہ نسل لہتے جن اسماعلون
 اک رومی رہندا زندا بھادین لشکر تھوڑا
 رومی قید میدانوں پھرے گردن ہردی ماری
 قطع امید ہوئی زندگانی لگی اک برو دون
 صبر باجہ نہ چاراکوئی جنگ کرلیان بہلہ

ایسے طرح اک ہینان ہی شروع لڑائی
 اٹھ سے بند اپا شہادت تریا اوس میدان
 بیٹے دو عقل بھادر علی آتے ہو رجع
 بھی اولاد نون فل و چون عبد الشمس نالے
 حضرت فضل بن عباس مسلم ابن عقیلون
 رومی قبلی اوسد یہاں رنج ہزاران مویا
 ہن ذکر ابن ولیدون پیاسفر چہا مان

حضرت فضل سے ہتھائی اودہ حلیب طلای
 نالے زید ابن زیاد گیا اودہ چہا نون
 اوس میدان شہادت ہو کد مسافر
 اخل و نج بہشت ہو اودہاں بہاگ نالے
 دیکھو چہوڑا مارن مائین گئی امید ایس میلون
 اتے اودہ بطلوس حرامی داخل بہنسا ہویا
 خالد کو پڑو چہا رٹے دہری قدم اکا مان

در ذکر فتنہ شہر فریوم و آمدن امیر خالک نہر ہنسا و دیگر جنگ کفار

رات اودہ ہی بطلوس حرامی کا غلہ دگایا
 واجبے لنان نال ساڈی پایتین و چہوڑا
 نالے اہل سلامان لکھیا حضرت خالد تائین
 شخص فلانان اتے فلانان جی ہر افلانان
 کتنے تیکے دیکان تینون فاتح اکہ ساڈا
 بیڑا ہرون چکر کہاوسے موندردان قریانے
 جسدن نامہ لکھیا شیران خالد اودہنیں امانی
 طحا اوسد یہاں گھارہا خراج نہ پے
 حیدم پاس گیا اودہ بہنسا اٹھا اہل سلامان
 تیسے ہزاران کیتا کا بوموٹے پڑ ہزاران
 رستہ اک پوشیدہ بہنسا راوی خبر بتاون
 اک پہاڑ اہل سلامان دوسے مردو گایا

طرف طحا اودہ شہر فریومے کیون اتنا چر لایا
 واحد بہار نہ تون اوتھا سین لشکر تیرا توڑا
 دم اساد اہل ان اتے بیٹھا تون اوتھا میر
 ایس تعدادون پاشہادت لشکر سد مانان
 کثرت فوجان قوم کفارون بتن اچو دو راڈا
 جسے واہ ہمانے تھکے غرق غریب ہمانے
 فتح شہر فریومون پاکے فوج ہٹی اسلامی
 ویتہ ہزاران شمال رومی جانب بہانے چلا
 جنگ عجایا لے ہتھ تیخان یایا اور یا مار
 چالی مومن اہل سلامون سیر کرن گلزاران
 جاسوس کفاران دیکھو حوالہ حیران شہر پوچا اور
 رستہ لیاون کسے شہرون تنگ گذاراپ

شکے اک ہزار بہادر چڑھیا قوم کفاروں
 عبدالقدوس بن قیس بہادر مرد آکا انصاری
 تا عبدالقدوس بن عقیل گیا ہزار جوانوں
 حضرت میثاس اوس میدان خاص و پائی
 میخائل گیا نس و چون اپنی جان بچا کے
 فیر دوبار پئی لڑائی رومی ترے ہزاران
 باران سے بچا حرامی بد ماناں زنجیران
 اتے میخائل حرامی فصلدے ہمتہ لگا
 دو سے اتے اتی مومن توری مسلمانان
 الا صبح فیر اک پیار در کفار ان کہو لے
 فوج طلا وہ خالد والا اے سے ساعت آیا
 اتے عبدالرحمان پیارا ابو بکر دا جایا
 دھٹی تدم شروع لڑائی رومی تن کہیا سے
 چوتھا رومی سدالتھارہ پہن طلا غی
 فیر عوض موکا دن چڑھیا اوس حقیقی بھائی
 حسبم ہمتہ بڑا چھوڑا ساگ منافق چلی
 تا بطوس میدان کہلوتا ساگی سند کہوڑا
 تحفہ تورا یہ نظرانہ بریر دیسوں آ
 پیر مقداد اکابر ہمتہ برابر جوڑے
 خالد پوچھا کون اچھا تا مقداد مہتا لا
 خالد سنکے اگ اٹھائی چھپے اوسدالگا

اوسے راہوں باہر آئے زور پاتاواروں
 پیش عیاض عرض گذاری کہی کیفیت ساری
 تیج سے تیخان دھونہ لیا بجز سقید میدانوں
 راوی دس دن دن ہتھایوں کیتا اوسنوں بھائی
 کیتے قیدی قتل تمامی ہر کنارے جا کے
 سدا دوزخ طرف دگایا چکھی اگ چھار ان
 پاس سفیل کیتے سہ فوج حال مندا خنیران
 قسمت فوج اناج نہ پانی و بچ لیا اوس اگا
 حور قصور نعمت جنت ایہہ الخام جوانان
 جوڑ جماعتان و گے رومی ہول طرفوں بو
 پیش عبدالقدوس شاہ عمر دا جس نشان اٹھایا
 بھی مقداد سندرنوری آکے مونہ دیکھایا
 شیر مغیرہ دین ہمتوں دوزخ طرف دگایا
 حضرت قحطا اوس گبردی نڈی کر اودائی
 گیا میدان کہلوتا ساگ مصیب اٹھائی
 اوہ سدا راہ اوسے پیچھے دوست کہلی
 تیج سے تیج دیناروں و کیا قصہ لیاں جوڑا
 سندرتیز زیادہ حدوں روشن نام کرایا
 کافر ویکہ اگے چڑھ بہتان دس بت کوڑی
 اچھا ہے بطوس حرامی بریر کہوڑے والا
 تیخان دھونہ اوہ نہ چڑھیا سدن کوتاہکا

صلی مطلب چار مہینے تیغ و طر فون چلی
 نو ہزار سے چارین سے ستمیہ بویا قتل کفار و
 دوست سے غازی و داخل جنت بوجہ عبادت
 راہ پوشید و چہرا کہ بند و داخل اوست ہارون
 قتل تر و رو گایا دہرتی کہ بے دنی در سار
 آد بطوس سلامی ہو یا گل پلہ مو نہ گہا
 معاکر ہو تقصیران سیران عیت راہسان
 خالد کہیا قتل کیو سے ایہ مسکار حر می
 عیاض کہیا معاکر این الیس گلون بھلیا می
 اے باقی دلیس بتر سے ملک سعید چو دانا
 دار خلا فہ لکہ پوچائی حالت سبہ ہوناندی
 معاکر ہو تقصیر انہاندی جز یہ سر شہر انان
 صانع جد مقرر ہوئی ایہ اقرار ہترا یا
 دس ہزار بزر بوری غلہ گندم لینان
 ایہ تحریر نوشتہ کر کے اوسک ہتھ نپائی

تو تراز و جنگ مید آذرا فوج نہ ہے
 ایہ تعداد خالد آیان سند یون اخبارون
 خالد دادا اکدن لگا سو جوان تعدادون
 لگا ہسان تمامی فوج چہری چڑ ہے لگا ہون
 فوج اسلامی داخل ہوئی نال بلند بلار سے
 خالد اگے عرض کریندا شے اساکش
 سال بسالے سار اجزیہ شرب شہر پوچاسان
 اول کیون الیس جنگ مجا یا سر اسک بدنامی
 زبیر خالد اکا مرضی فضل سندی پائی
 بربر ہور فرانس ٹوری لندن جہنڈالانان
 عرضی لکہ ٹوری سرکار قاصد خبر لیاندی
 زبیر نے عون بہادر ^{ابن سادی کنڈی} محکم رکھن ہتانان
 اک لکہ ہر لکہ اوقیتہ جز یہ سال لگا یا
 دوستے مرد جنگی ساڈا الیس لگانے ہشان
 نالے ساکی نقل تمامی شرب شہر پوچائی

در عہد شکنی لطلوس و فتح یافتن رہبہنسا امیر خلدرا

کہو رہبہنسا کہ ان سلامان نال ام گذارے
 اول ہونا نون کا بو کیتا جو چ شہر اوتارے
 شور ہونا نال دلیسین دیکھیان خالد فرمایا
 ان عباد شہادت پائی بیٹا اوہ تمیمون

عہد شکنی تافیر کیتی اوس کافر ہتیارے
 دوستے مرد سپاہی جنگی قتل ہو یا در بارے
 عیاض ساڈی بات نہ منی دغا کفار کما یا
 ہور زیادہ بن سفیان مویا تیغ غیمون

بھی بہاؤ سفیانے میہر پٹ مسرت
 ترے لئے شہر بہادر جنت طرف سدنان
 عیاض ایہہ مقالان سنکے سخت اکہو بائی
 تنان سالان توڑی لاگہ شیران خاصہ لایا
 فیر پچان مردان رلکے ایہہ تدبیر نکالی
 سانوں چاہر فلاخن اوتے اندر شہر وگانان
 یون کیتا چاہر فلاخن اندر شہر وگانان
 پادراخت و دہ زنجیران قفل سبہ اوتار
 داخل فوج ہوئی اسلامی پٹ لیان تلواران
 کافر چڑھ کے جنگ مچایا ساہتہ امراتما می
 اونہان اتی ہزاران وچون سہڑ ہزار کپایا
 خالد نے خود قتل کیتا اوس لطلوس کے تائیں
 ایہہ ہزار اصحاب پیغمبر ایہہ شمار شہیدان
 پتہ اوتے اسم نوشتہ تختہ ہر ستر نے
 چھاؤنی اہل سلامان ڈالی ہنسنا شہر وچالے
 جامع مسجد وچہ شہیدان باہر رہووائی
 مرغ سیاہ سبیل پوری لگے رنگ دیواران
 خمس گیا شہر مدینے الامام سپاہیان
 دہ ہزاران ہراکتائیں سخر و پیار بتایا
 حاکم حضرت مسلم تائیں ہنسنا شہر دیارون
 زینب بیٹی شاہ علیہ علیہ سلم نال دیاچی

عبد الشمس نے عقیب چڑھ سفیلہ کو کے
 ہو عاتی اچ کافر بیٹھا ساڈا نہیں لکانان
 مطلب اصلی کران نوشتہ ہوئی شروع لڑائی
 کافر اندر شہر و عاتی کا بو ذرا نہ پایا
 بوریان کچہ کیا ہون ہر کے نصف کھو خالی
 قفل تروڑ و گادان دہرتی ادھی رات اٹھانان
 چوکیدار ہو کسبہ فوج مومن غلبہ پاؤن
 ادھی رات کئے در سببے سخت کفاران ہار
 دہر ہونانوں لیا لگے رومی کرن پکاران
 تن ہزاران ویتہ اکابر مویا شرک نامی
 ویتہ ہزار ہو یا پڑ زخمی ادہ بھی پکڑا دڈایا
 لٹ غنیمون حدنہ کائی ہر شے وافر سائیں
 شہر ہنسنا فتح ہو یا اہل سلامان عیدان
 ایہہ فلا نان مرد فلا نان مویا وقت فلا نے
 وچ رکھے چوگان ہزاران ہرکان گول دودا
 عمارت محکم ستر چونہ رنگ عجائب سائی
 دیلان بولے ہراک فشمون رنگین گلزاران
 دہ ہزار شقاں سو نہری جنہان تیغان ایسا
 ہزار ہزار اوقیہ چاندی ہر دے حصے آیا
 خاص داماد شاہ علی دایں ہٹا اخبارون
 کوئے دنج شہناؤ پائی ہر کتاب گواچی

حضرت مسلم رہیا حاکم عبد عثمان تورے
 فیر علی ابن عبد اللہ عبد اللہ ابن عباسون
 فیر طاہر ابن عبد اللہ عمر دراز لنگہائی
 جسید بہار سے ہاشمیان جنگ صفین مجایا
 عبد عباسیہ تورے رہیا ہور ٹولا اک آیا
 فیر شہنشاہ شاہ عمر نے نامہ لکھا آٹا
 بنی ہاشم بنی مخدوم لے بنی خرا عہ
 حضرت خالد لے دل شیران طرف صغیر
 صا کیتا چڑھ پتہ ساراموری واک چھان
 قتل ہو یا وہ دیس تمامی رہیا نہ اک نصار
 حضرت خالد پافراغت شام ولایت آیا
 پائی فیروقات مبارک حمض شہر چالے
 فارس ہن ارادہ میرا صا پتہ چڑھ کرسان
 کوہ نہادند شہر ہمدانے سخت لڑایاں جیلا

بعد محمد ابن جعفر زلی عجائب جور سے
 زمانہ امیر معاویہ تورے حاکم رکہ قیاسون
 تدخلانت بنی امینہ عمرودی بین پاکئی
 اک گروہ اوسد بہار دی ویکہ سادسد ہا یا
 جواحوالابہنسا والا سوین لکھہ ویکہا یا
 خالد صغیر ولایت جاوے کر فوجان ہمارا
 بنی اوس بنی خزرج رہین بہنسا فرمایا
 عدن تہین کے بربر تورے نو بہ دیس دبایا
 فرانس چالے لایا جنت النڈن گئے تداہان
 ودھی نسل فیرو بار کسند تاریخ شمارا
 قسریں چالے جہنڈا پر طوقاب لگایا
 خلافت شدم شاہ عمر دی کہین روایت وا
 کابل بلخ نگر چھڑے روری قدم دہرسان
 ایہہ قصہ سب لکھ دیکھا وان لڑایاں نگر بیان

در ذکر کوہ نہادند فتح شدن ہمدان دیکر بلاد فارس

ہرمز کا جو بہار کیتا پکڑ دلیران
 حاضر و سچ کیتا دربار سے بدہیان شکان ہان
 جتنے تورے جزد جبر د زندا وچہ جہانے
 نالے لوکان کہیا اوسنوں موقعہ اوسد لگا
 خوشی نال نہ رہنے دیسی فارس دیس تان

شہر مدینہ و سچ پوجایا ہمت عربان شیران
 اسلام قبولیا قتلون سچیا کیتی عرض تداہان
 سرسلامت قوت باقی لڑسی زور مسد
 تان کیتا منع لڑایون روک لیا اوس لگا
 روز نوین سر جنگ لڑایاں سنہ سنہ نون

رل مجوسان چایان قسمان یزد و جرد و کالے
 ہر دیار و ن آیان فوجان لشکر دہند و کار
 کوہ ہنادند اندر دیر سے فوج اکٹھی ہوئی
 نہ کوہ نہ بصرہ نہ سی ہڑا ایرانی چڑھیا
 ایہہ گل سنکے شاہ شہنشاہ اکہ نورانی پی
 اول سان فکر نہ کیتا تمک لگی تن شاہد سے
 طلحہ عثمان سعد زبیر نور سعید اکابر
 رمل سارگر ن صلاحین کی تدبیر کیجوسے
 نشان رہنماں شہر مدینے فوجان کر مور و انا
 ایہہ صلاح پسندان آئی حضرت عباس والی
 پنج ہزار انصار مہاجر ہو چلے ہمران
 ایسے انداز سے کوئے چون غازی مرد چڑھیا
 وینج ہواز لگا دن دیر سے اندی خبر جاسون
 سنکے خبر جاسون پاسون کیتا کوچ اگلان
 سخت جیل جنگل حیر سے کوہ ہنادند آیا
 دیرہ وینج برابر کیتا جہت سے کوری لائے
 ہراک طرفون فوجان اندر نوبت جنگی بولے
 چاواگان ہتھ تلے نیر سے ہتھ پر ہو چلے
 حکم جم گیان پر گھٹان دانگ لے ار فولادی
 چہرے کوئے داغ صبری خاص سوال مہینے
 مونہ مروڑ کفار کھلوت ندیاندی طغیان فی

سار امال تصدق کر سان سان تیرے اکے
 لکھ دھائی فوج تعدادون نامی شیراکار سے
 طرف مداین فوج ارادہ واقف ہر کوئی
 چار بلد و اجور سو ماگہ لکھہ کندہ کدار یا
 کھیا ٹیک نال کھاون فوج اسلامی ہستے
 سدرے امراتمامی واقف جہر تراہد سے
 عبدالرحمان حیدر صغدر شیر عباس برابر
 اخیر عباس صلاح ہڑائی ایہہ گل بہتر تیرے
 سپہ سالار بہادر کوئی ہستے دینج طوفانان
 نعمان بہادر چایا بیڑا ایہہ روایت عالی
 دس ہزاران بصر سے و چون کیا شترانان
 سار انتیس ہزار اکابر فارس داراد پھر با
 راہ کشادہ روک کائی ہنادند فوج مجوسان
 طرف ہنادند مصر یا مستحارہ برک ہمران
 دسے سب میدان کشادہ پھر کفار جمایا
 رات گئی دن روشن ہو یا سرخ نشان اوٹھا
 گویا شام چڑھی بنہ گھٹان آسن شیران تولے
 دو دین لشکر دانگ پھاڑان آپس اندر سے
 ابراہمانی گرجن لگا لہتا مہینہ فادی
 لیوہ پوکھان حاجت ناہین پایا زور پسینے
 سینے گچ پی دل کارنگان فوج طوفان فانی

فضا صغان ہو سون گیان جم گول بانی
 رہند نہٹے طرف ادجاران چھا کیتا شیران
 بھی فیروزان مار یا گیا اندر ایس بگاڑے
 بھی لغمان شہاد دپائی امیر خدیوہ بنیان
 کوہ نہادند فتح ہو یا یزد جبر و چڑہ نہا
 چھوڈ خزانے گیا شاہی آہی جمع قدیمون
 امیر سار دین زمینے لگا ہبان دوا
 بعل باقوت زمر دھیر پنے موتی آپے
 بے بہا وہ موتی پچھے قیمت کھراپا
 اے عمر شکم بہر یا پیر ہوسان ایس سالون
 قیمت او نہان فوج و چالے وند برابر ہوئی
 چار ہزار دیناران سرخ ملیا ہراکتا نین
 فتح دیس نہادند ہو یا جہز یہ لگا ہرے
 امیر دل بھٹ شکستہ شاہ عمر دایار و
 ایسے واسطے دلی ارادہ مرٹے کیتا لپکا
 کسے طرح دی وچہ کھاران طاقت رگہ باقی
 فیروز بار ہرگز حملہ یزد جبر و نہ کرے
 ایسے یارون فوج اسلامی چھین حصے ہو چلے
 فیروزیم چایا پیر بھائی لغمان حقیقتے
 ہراکتا نین شاہ عمر نے ایہہ نصیحت کیتی
 شہر سمدان گیا ہو عاقی کر نان جنگ دوبا

تیس ہزاران نرا پرانی دیون چند نمائی
 اتی ہزاران ہو را پرانی مونہ پیا شمشیران
 جسم بہنان راہ نہ لدا پیر دما موزی لہے
 فتح ایہہ طلحہ یارون میں میدان نوسنیان
 دم لیا وچ رسے پہاڑین اوہون فیروز ترٹھا
 اکرام نہ رہیا پے قدرت رب کریمون
 جسم قلعہ کیتا قبضہ شیران مال نکالے
 دود بے فیروز چہ ہونا ندے کہوت لگے
 بھیجن نظر شاہ عمر دی ویکہ صاحب فرماوے
 واپس کیتے اوہ روانان طرف ایران خیلون
 تیس ہزار جوانان حصہ ایس وچہ شک کوئی
 یعنی اوس غنیمت وچون ہرگز فرقتہ مسالین
 جہنان اسلام لیا ندا تا دھریا ہر ہرے
 لغمان بھادر مار یا گیا چڑہ ایران شکار و
 سارا فارس فتح کچھوے گبر نہ ساداسکا
 جیکر زور تر وٹا گبران ہوسن نہ القاتی
 بھٹانے ہو جاسن اسلامی وچہ کھیلون سی
 ایہہ نہیں اوس تیس ہزارون ہو رند وچہ ملی
 ایہہ بیٹے دو مقرر سند اصل بات تحقیق
 عو من چڑہ لغمان موکا ہونا ل اوسکی پتی
 نال صلح جے فتح ہو وکات نہ جنگ کھارے

شہر ہمدان ہو کہ فتح رک و ولایت جانان اتے خراسان ولایت کابل بلغ قندھار سے نالے ابن عباسؓ بہادر شہر اصفہان و جانان ایس ترکیبون ہو رہا و طرف پلن و گاؤں	کر کے فتح رہے علاوہ پیشان و مٹھانان صا کر ہو چڑھ دیس تمامی سمرقند بخارا یزد جبر و رہے اوہتا یون محکم جنگ جانان نیشاپور ہرات شہر ازبک بھی کرمان سدھاؤ
---	---

در ذکر جنگ شہر اصفہان

ابن عباسؓ نے دھون جنگی فوج گھوکا کے جسم جوہ آئی اصفیائون دیکھ مہدیان شاہ او دون فوج کفار ان آئی سے تمن ہواران لگی جسم چوٹ دماغ پستی کیتی شیران تافیر والی قوم کفار ان آرمیدان کہلوتا ایسر سپہ سالار تاد او بے اج سپہ سالار جیکر مار لیا اوس مینون تافتح اسلا سے اتے جے پایا مین غلبہ دماغ غلامی لادوان ایہہ گل کہکے وج میدا سے اوئی گایا گھوڑا اول کافر وار چلائی مشرک نامی جنگے ایسر ابن عباسؓ سلامت نالے ہیا گھوڑا کہلدارا دیکے جابین اسے کافر مردودہ کافر کیا واہ دلیرا صمد تیرا دھڑا ابن عباسؓ کیا اوس تائیں داخل ہوا سلامی تا اوس کافر عرض گزاری ایہہ صلح میں جانان	مونہ دھریا اصفہان دی جانب گیا قدم جہاکے نال تلہ لایا دیرہ کر کے جنگ ارادہ جو رصفان تل پر کہلوتے کرتگیان تلواران دھ اولار پے مونہ سد بڈھا دل دلیران کہیا آوے پڑ بہادر حسن جانون ہتھ دھوتا فیصلہ ہو دو دھرانمانہ گل سے میلے لشکر دیسون تافیر قبضہ کرے بہادر نامی بروہ کر کے دیچان اوسنوں مین بات دہادان اچراننوں پڑ ابن عباسؓ ان کہلوتا سوڑا ایسے ضربون ظاہر ہوئی گھوڑیدی کنڈ ننگی بہادرین ضرب لگی تن کاری آیا کہلے موڑا ہاشمیاند ایہہ ہتھ کافی ضرب کار از مودہ ایسر مور میتھون کی جابین تل بانون مٹھا تافیر جزیمہ دھڑا سانون لادوان سٹ دماغے شہر اسے تین کرمان قبضہ دیسان مین گانان
--	--

تو بن ہین مرد مردان جنگی صد قے ہر دم تہیوں
 یہ اگہ اوہ تر یا گیا سب قبائل لیکے
 شہر اصفہان آفے فیر قبضہ ہو یا بن عباسیوں
 کر کے سارا مال کٹھا لوی وندی یاران
 پنجوان حصہ لے نامہ شرب شہر چو چایا
 سایب ابن اقرع دس حاکم او سجا رہیا
 شہر اصفہان کر کے فتح نظر میری ہمدان

وچ گذران کران کرمانے جتنے توڑی حیوان
 راوی کہند اسان دھما نھما اوہ راہ پیکے
 جریمہ لایا ہر اک تائین عرب نیت راسون
 خوشیان د کشدیا نے وجہ کہلینا جنت یاران
 خدمت حضرت شاہ عمر دی خوشیان نالو گایا
 ابن عباس لیکے فوجان راہ کرمانے پیا
 بھی ہتھ ماران رنے پھارین دہان کرمانے

درد فختن شہر ہمدان را

نعیم بہادر چایا مہرہ دیکہ بازی ستر بخون
 ہو سلامی تر یا نومین دواع ترابی کر کے
 الا صبح وچ شہر ہمدان نوری جہنم لگے
 جسد بہار کوہ ہنادند فتح کیتا شیران
 خسرو سوم نکل اندے جریمہ کر کے لہنا
 نالے دس نیز دچر و چہٹیان بھت دگایان
 سنکے شاہ عمر نے لکینا ابو خدیجہ تائین
 خسرو سوم باغی ہو یا ہے اوہ نور چی تہیت
 جسد فوج ہنادند والی آئی عصر ویلے
 شاہ زنگی بھی ذرا نہ سوتا لایا تاج روپہری
 اشد اکبر زنگی تائین سٹینا کر ابو ہٹا
 تاور بانان پیر پیر رحمت جسم بالکان

انشا اللہ پرفے اندر رشان لے دھنگون
 طرف ہمدان کہیان نظران مایا پند اوہر کے
 جہان صالح کیتی آہی اوہ نہ آئے لگے
 لے فققاء طرف ہمدان چڑھی لے لیران
 جسد فوج ہٹی سلامی اوہ صلح تہین ہنا
 کیا بدو کرسان تیری تکرار کہنان بہایان
 جو کہ شکرتا لے تیری طرف ہمدان گائین
 نعیم بہادر چایا پیرا کر سی بہن دست
 دھٹی ندیاندی طعیانی کانگ گئی چڑھ بیلے
 شاہ خورشید پیا پیر سوتا نیزہ رکھ سوہری
 دھلت گردن کر دقتایون نہ ہند بر کوہا
 جسد بہار پیر اندر رشن سچے نالکان

اوہ فیر مدار کھلوتے پاس ہلی ک سیا
 ڈھولیاں تدون ڈھول اوٹھالے لابر برٹان
 لگی جسم چوٹ دماے بولے نوبت خانے
 زہ داودی جسم دولے روکیا سر خودان
 خنجر کمر جب ہر کردان پیش قبض گدار سے
 چلے چار کمانان لیاں ترکش جوڑے کہے
 تیخان قبضہ سندر سوہنری پاگاتری لٹکایاں
 ہو مضبوط درست چست نکلتے سج مایاں
 کھول نشان لے مرادان ہراک طرفوں دین
 حجم گیان پیر گھٹان دو دین آئے لوگ کالی
 اول تار مبارک مدہم مدہم فوجان ہو یاں
 تارستان رنگ بھاران بد مالک طہور
 بیسیان الگوز سے بولے طرم کڑا کے کھولے
 ہوئے مست الست پاشی جام صراحیو پیکے
 پوست چھو قبض فیکھا و کھولی قبض ہنگان
 سانگان تول لٹھے چاواگان تیخان گزان پیران
 ہر دو گھٹان جم کھلویان لٹھا مہینہ ہتھیارین
 بجلی دچہ گھٹان دی چکے کڑے کال مردوران
 مار و مار دے وج ہاٹھان تے سجے مایاں
 سٹ تیخان ہتھ لیاں گزان پیر پنجال سڑو
 اورک گزان ہمت ہاری سرمہ کر دیکھایا

ناداد ٹھاکے مونہ لگا کے فڑہ اولار دھسیا
 پیران گھٹ دی تہر تہر دسو کیونکر مٹان
 بدہے لکٹن امران پالے دستانے
 چہرے شیران ایوین چمکن مہر تار یخون جوہندان
 برچھے نیزے سانگان سہلے شہر گاہت ر
 ہتھ کمندان دانشمندان لائے سستہ سہ
 گزان ہتھ سجے دچہ پیران ہالان پشت پان
 آسن ہمل لے ہتھ داگان بدہا پرک سپاہیاں
 ہتھ جماعتان پیر دے اندر آیاں ہاٹھان دین
 کر کے ساز درست چست چہیری تار خیالی
 سوہروردی داری آئی حمر صراحیان مایاں
 سارگیان دو تار سے بولن طربان سخن پور
 جسم کوک گھٹی کرنا میں بندہ باجے ٹھولے
 اکہین لانی نشہ افیمون ملک الموت او دیکے
 تھن دی ہن واہ نہ کائی چڑھیاوٹ پانگان
 گویا چیت دسا کہہ مہینے گھٹان دن چڑھیاں
 دھڑ سینان سر چڑھے بہادر سپاہیل نگارین
 جد جملہ کر پوہن سپاہی سران چٹن کردران
 ودہ گلابون چہرے سرخی متھے فرٹ سپاہیاں
 پونڈی ضرب دانان انگون جسم ہتھون چھو
 پوست گوشت ہڈیاں کیما فرش میں چہا یا

سالکاندی پروای آئی بازان ماسل دایا
 آخر سالکان ہمت ہاری کشتہ سم انفارون
 قدم اوٹھایا جاوے ناہین صفحہ مانوین بھارا
 تر سے دیہار سے رہی لڑائی الاصح کن کھیلے
 لاشاندہ کچھ انت نہ رہیا تن گئے چڑھتیاں
 رے بھارین دخل ہوئی فوج ساری پرگندہ
 شہ مبارک پہ تہہ تہاہین کے فوجان ہمدانوں
 الحمد للہ فتح اسلامی برکت شاہ ابرار ان
 شہر ہمدان ہوئی وینج دخل فوج صبح سلامی
 جز یہ ہراکرتے لایا پافراغت کارون
 یزدینا بن قیس کوتاہین حاکم کر ہمدانے
 بھی اک نامہ جنگ کفیت لکھ پوچھا یا شیران
 جسدن نامہ فتح والا گیا شہر مدینے
 ایہ بیان اوس نامے اندر رکھیا رین جانان
 بلکہ میزدجر وادھتائین لے فوجان پرتھما
 نالے دوہزار بہادر اور باہیمان و گانان
 بعد سلامون ہر لگا کے پاتھلی بند کیتا
 ہو سلامی دتی ہتلی تحفہ نظر گلابون
 جانب قوش رے مہار ان جانان ماسویر

سخت رشتہ دیکھہ ہماری لکھ شکر ف اوٹھایا
 خنجر لکر کردن دایمان کھلی قبض بیمارون
 گندہک آتش پری و گائی لال سے پڑسارا
 خنجر و سوم سے جوسان ڈٹھے مڑوے لئے
 نس گئے کچھ اتی کافر ایہ گل کر ہوا مینان
 پڑ سفند یار کندا کرے عبا کے دہندا
 کچھ تعداد نہ ظاہر دسی طبری ایس میدانون
 ہر لڑائیوں ظاہر ہو بیان ترلو تلوار ان
 تسلط خوب بیٹھا یا شیران سبہ مجوس سلامی
 جنگ ارادہ رکھیا رین سے فوج کفارون
 مالون خمس جانب شرب تورے لہر خزلے
 اسان فراغت دیس ہمدانوں تر ہوا شمشیر
 پڑے کے مطلب فتم دوبار کیتا شاہ نگینے
 سفند یار اوٹھ کے نشان یسوں کڈہ بھانان
 سخت لڑائی ایسا باقی جوڑ برابر مہتا
 سماک بہادر اور دل روکے لاگہ نشان لانان
 قاصد ترپا ہو سلامی فارس رستہ لیتا
 لے نامہ اوس اکہین دہریا پڑہ فرمان بولان
 شیر عبد اللہ فوج طلاوہ رکھیا قدم اکیرے

در بیان فتح شدن قوش رے را

چرا و جاران دیس بہار ان کے نشان لگائے

دھوا قطعہ سبز کشادہ رنگی دی موندائے

حاکم آئے دو اوس شہر دن زمینی زمینداران
 فوجان اوتے نام سیودش و داتھم حرامی
 اوس حرامی ہر اک جانب قاصد بہت و گائے
 ہرستان گئے کچھ قاصد ایہ بیان خطوطان
 مدد لازم آج لشانوں شاہ فارس گدائیں
 جیکر کہکشان کیتی گانگان چڑھیں
 پڑہ شیران کاغذ شاہی بھیجے شکر بہار
 اسفندیار حاکم فوجان صوبہ کے دیاروں
 اوہ زمینی مین لکیر مایا حاکم جو دہقانان
 جیسا فوج لتھی اسلامی اوسے جانب چلیا
 نعیم ایہ جس ڈیرے اندر آپ اوتھایوں آیا
 کہیا نعیم ایہ گلان سنکے غم نہ کرناں بہورا
 تیرا سدا حال برابر موچھے کران کفاران
 ایہ پیر دس سانون لشکر بہت اکٹھا
 زمینی کہیا مین گل سان صی صلاح اک چنگی
 رات براتی کر کے دماوہ طرف قند اسد دان
 شہر اوتے مین کر سان قبضہ کر گیا تاوران
 ایہ کر سمیان شبانی مین البتہ جانان
 شیر نعیم ایہ گلان سنکے دس ہزار بہادر
 مذرت نام عمر دایا والی دس ہزاروں
 بات اسدی عمل کرناں ایہ بندہ عتباری

فرخام دا اوہ بیاد سن سل جٹ تھاران
 رستے مسد جسم لتھی فوج سان سلامی
 کوہ قارن کرکان قومش نہاوند خط پوچا
 اسی اول قمال لٹا دی جنگ کرناں راجپوتان
 عرب چڑہ تھامی کچے یزد جبر داوتھائیں
 شہر سار ہو فتح ولین عربان تھانے بھنے
 رستے میدان جمہا یا شیران پیش نشان اوتار
 رستم ثانی سکا بھائی پر افغان قند مارون
 رات پئی لے اٹھ قبائل ہو یا تیز روانان
 فوج طلاوہ پیش کفیت ہرگز کئے ہٹلیا
 کر کے کرنش ہو دوزانوں حال سار سمجھایا
 ہرگز تھی دانہ لگے چوڈ متامی جہور ا
 الا صبح سب پوسن خبران جد پھر ان تلوران
 ڈھنگ کھڑے چڑہ جنگ چھوڑ شور ہو و تھٹھا
 دس ہزار بہادر نامی دینان مینون جنگے
 جبری جسم پوسے رٹائی راہ خراسان اوان
 ہو ویسی سہن فوج کفاران ایہ دن ہمت بیان
 سیادش کے وینج کر سان جو جو کیناں ہر کہانا
 زمینی دسے ادہ سنگ گایا ویکو حکمت قاور
 اوسنوں ہر طرح سمجھایا کہناں ہم کفاروں
 تابع داری بر خور داری دینان کر مویشاری

شیر نغمہ دا ایہہ مندر چر ایشیا بھاسے
 اچران نون دن روشن ہو یا لیاں تہا ہار
 فوج نغمون پیش درست لگھان دو گیان
 دہ پئے فل دو دین او دین ہرتی ہتر تر کنبے
 ہے ہے ہر اک جانب ہو وندیاں نیر پٹے
 اکروئے داخل و دہا دن ہے دہ شیر لامہ
 دو دین دہران تول تراز ویر من متھے لگے
 انشا اکر و ساعت کرمان صیر جہا دون
 ویکھو کیونکر مردے کا فریاد بر کی ہناندی
 ترے سے تیراں موس غازی مرد ہر کفار و
 ایس رشادون ہو دوزانوں دہ پو شہر بگے
 او دون زینی اتے مندر خونی ہاتھی پیلے
 فوج کفار ان سہن و چالے بھاسے تہیرین
 ہر اک صرفون شیر ہار آون ہرہ چائی
 سیاوش موزی ساریا گیا زینی دی تلوارون
 یزد جبر و چوری بہنان ساہ لیا وینچ لگے
 اوہون ننھا فیر شتابی دم لیا کر ماسے
 وینچ دم لیا اوس مردخان قلعات لگانان
 کرسان اوسدا ذکر دیا ہر گر چہوان ناہین
 القصد شیر ہار شہر و چالے لٹھے
 کر کے سارا مال اکٹھا حصہ وندیا یا ران

لے شک شہر ہار ہار رانی فوج کہو کی
 چوٹ دما و جنگ شروع دی لکے ہار ران
 دہ لکاران پے بھادر دہر دشمنان لیاں
 سانگان داسر خون ٹنڈانان کان انگ الہے
 گویا سر ہار تر وٹے ہاتھان دھونہ وٹے
 اوسدا قدم چھے کیون پوند ایا دنہ رہیا نامہ
 پر نغمہ دی لکاران مرناں ہے چرہ لگے
 ہو دوزانوں مار و تیخان پٹان جرہ فسادون
 جو نہ کر قہ جنگ بردا ایہہ مثال لیا ندے
 مدد ملا لک فوجان آیان برکت شاہ ابرارون
 دھالان دہر سر پر لیاں تیخان دھونہ لگے
 شہراوے وینچ قبضہ کیتا لادنی اک بیلے
 سن دی کچھ واہ نہ دے دگن ہر سریرون
 الٹ راہان ہاتھان سیٹان خ صفا چھا
 اسفندیار تداہین نٹھا قدم پیا لکارون
 اصفخان ارادہ کیتا عربان جہند لگے
 ابن عباس لگے وینچ لٹھا ہو یا ویکھ وائے
 فیر گیا اوہ شہر قندھار سے بلخ غریب زمانان
 وچہ مروادس موت قبولی ہو یا جہر کی راہین
 سنہ بولوان ہجرت والا قوش جوران مستحق
 فتح نامہ لیکے جنس گیا دستہ اسواران

خدمت حضرت شاہ عمر دئی دھریا تھنے لگے
بعد محمد مورمدی پنجیر بعد سلام ضروری
جوین اوہ سردار قدیموں اوسے طور ہریان
سوید نام مقرر غازی بہائی حقیقی تیرا
جرجان کوہ قارن جانان نالے رستائے
جسد نامہ شاہ عمر و اشیران پڑھیا کہیں
شاہ مردان حکم ماوند سنکے خبر شکستوں

لیکے قلم و دات شتابی ایہہ لکھیا شہزادے
زینی دی ہر طرح تہ خدمت کرنی پوری
توں خود بیٹھا ہوا ہتھایوں لشکر پیشو گمان
قومش ہو کر گنجا و طہرستان اوس دیرہ
ہوڑا پتہ رہیا باقی گرد و نواح ہمداسنے
گرد و نواح فتح چڑھ کیتا یا دمیری گل کہیں
صلح کیتی اسلام قبولیا بخرہ لیا بختوں

در ذکر قوشن کرکان و کوہ قارن و جرجان طہرستان

سوید نام مقرر و جائے بیڑ جنگ اٹھایا
اسفندیار شکست اٹھائی ہرگز قید نہ ہویا
رعیت سپاہ لانی ہوئی جزیہ سر کھاران
فیر کرکان گیا سب لشکر و دلاک تھا یوں
پنج ہزاران ورم مقررہ ہو یا سال سالے
ہو رہوئی ایہہ شرط مقررہ طہرستان جانان
طہرستان گیا ہو فتح دسن باجہ لڑیوں
ایہہ بھی سنہ بولویں اندر ہو یا کم درست
افریحان ارادہ کیتا نالے دیں بوابوں

اوٹھ سویرے سنکے غوغا قوشن اٹھایا
افریحان طرف سد یا دسان جسد مہویا
تھانے بیٹھ گئے سلامی ہالار میں داران
سلامی ہوا سلام قبولی رکھی نظر حنائیوں
جنہاں قبول سلام نہ کیتا اولے پہاگ نوالے
نشان کرنی مدد اسادی خرچ بہار پوچھانان
تھانے شاہ عمر دئی بیٹھے ہر جا گہ ٹکڑیوں
فتح نامہ نالے خمس بھیجا ہو کے چست
انشا اللہ جو نہ فتح پائی دس کتبا یوں

در فتح شدن افریحان و ابواب

امر درست امیر عمر و صادق مرچاوان
 رونق خوب ہوئی اسلامی شاہ فاروق نے
 طبرستان آئی حد گون بھی در بند کفار
 ابن حریشہ لکھا اوسجا جنگ ممدان دیہار
 شاہ عمر تانامہ لکھیا لکھتے کا غلبہ
 کیتا عمل نعیم بھادور نامہ نوری پٹھ کے
 سرفراز پٹھیا بھرے چون لشکر خوب ہٹا کے
 عبدالرحمان اتے حذیفہ گئے طلا وہاگے
 چھوڑ جزیرہ لے سنگ فوجان ہوا رسد ہا
 ر لکے سردار تانی پیا پو چال نہ مینے
 وینج کبیر مقابل ہویا کافر تھے اودین
 فیر کبیر کیا اوستائیں کوین مرضی تیری
 اسفندیار عرض گذاری نہ کر شیراد ہکا
 رل مجوسی جنگ مچا دین قتل میر پارون
 جوین سے منظورتا نون بات اوسے رہنا
 کبیر الیں مردی عرضی بھیج دتی سرکار سے
 قتل نہ کیتا قید رکھیا اوس کافر سے تائیں
 جزیرہ ہویا جہون مقررہ دینکٹ پھاپائیں
 امن امان اوزر پیا نے حسدیم لشکر دھویا
 ہو ر جہد اور بند کفار ان وینج سرفراز لکھا
 شہر ایران نام شاہزادہ حاکم اوسد یرون

عمر معظم شاہ شہنشاہ ہدیر اولیاوان
 کوہ قارن چڑھ فتح کیتا حد شمال ایرانی
 اوزر بیجان ہو ر ابواب نامی قصبہ باران
 اوسے مدد کران لڑائی بیٹھا موقعہ تارے
 نعیم بھادور بھی سرفراز دھیران قدم اگے
 لے سنگ فوجان طرف سماک گیا صاحب چڑھ
 شیر کبیر دی ایہہ مدد دے ابوابین جاگے
 بیجانامہ طرف حبیب شہج اوٹے شہنشاہ
 شیر کبیر دی ایہہ مدد دتا در بندین آتے
 اسفندیار چڑھیا اودون کر کے ساتھ کینے
 اسفندیار لیا پھر زندہ بدھے بازو دو ویر
 قتل کر اہین قید رکھائیں تون ہین دا ویر
 قتل میر الفغان لشاد اسخن برابر لپکا
 قید کر ہوتا ایہہ گل بہتر صلح باہم اختیار
 جو کچھ عقل میر یوچہ آیا سواکائین کہنا
 قید رکھنا صاحب لکھیا نامہ صادق
 آتے گبر ابواب دیارون ہوئی صلح اوتھ
 برادر زادہ شیر کبیر وں حاکم پیا اوتھ
 فیر کبیر لکے فوجان جادور بند کہلو
 عبدالرحمن ابو حذیفہ سماک مہر یا مہر
 سلامی ہویا در دا موزی عربانڈی تارون

اوسنے عرض کیتی دربار سے میری واہ نہ چلے
 دوجی طرفون شیر کبیر لہتا لیکے فوجان
 کس کس دنگ کران لڑائی جال غیم وچایا
 عرضی لاکھ بچی سرکار سے امر جابلون آیا
 ساور انہر وچالے شیران ایون صلح پڑائی
 اور ک ل سپہنسان سرداران خونی لاکھی پیلے
 فتح ایہہ در بندان لڑتے امن امان فوجیوں
 فیر سراقہ لہند یا بعد فتح در بندان
 دار اسلامون آیا نامہ پر کشش اس فاقون
 سر شیمان تے منیان نامہ تا عبد الرحمان
 کول ہیکے اوسنوں کیا دہ جواب سوالون
 شہر ایران سخن آلا یا بات پسند آئی
 الان حرز ولے روسی ہے جد بادشاہی
 ہرگز کد سے ہلاکت ہو سن منتر پڑاوداون
 یا جون فوج آئی حد اکون حد سکندر کہند
 تہہ گز پڑی حد سکندر اوچی نال پہارن
 ہے اوہ نا پولمان چوڑاندی سپہن وچالے
 کھسے جانب اہ لہجے پرنت وانگے یواران
 تر سے قسمان اوہ قوم کفارن چو بے لہ
 بنی زمانے دو انگشتان رکھنا توجہ کیتونے
 قصدیر او دیوار اوہ نوران کندہ مست سوئی

قطب شمالون اوس حرامی آدمی کر رہے
 ہراک طرفون عرب تمامی کانگ تھی کر موبان
 بہتر صلح نال عربان کافر سخن آلا یا
 عمر معظم حزب یہ لکھیا کسے نہ دیکھ اوٹھایا
 جوین امر امیر عمر ڈاکر نی ترک لڑائی
 ترک کا سحاب گیا ہوا فتح کانگ تھی کج بیلے
 روسان ہی نہ ہونہ دیکھایا در دعب سپاہیوں
 عبد الرحمن خلیفہ بنیان لکھیا دشمنان
 عبد الرحمن تائین نصیحت خبر کہیں بانون
 شہر ایران تائین سداوسن راوی ملے
 میں در بندان اندر جانان دہاوہ کھڑی چالون
 وجہ در بندان کافر ترکے کر سین کون لڑائی
 سام احمد تہین دہ زیادہ جادو گر سپاہی
 عربی سحر روکن سکھ کیون جنان ہتھ پاون
 ذوالقرنین دیوار بنائی اندر کافر مسند
 دوہان پہارن امونہ ملیا گردی جبل جبارن
 وگداسہن پیادہ تہا یون جبل دیوار دووالے
 ہنگن دی کاٹی واہ نہ دے حال بند بکاران
 حیل اوہ دیوار پیش ایس گل لڑتے جمے
 ہنگن جو گالے نہ ہو یا پڑہ کر زور دوتے
 شہوت اندر غرق ہمیشہ جہاں ست سوئی

اوسے ویلہ جب ہونا مذاحدہ سکندر توڑن
 خراب کر لین ہر دلائیٹ شام نہایت جان
 کھسکا دے باجہتہ کوئی روح زمین امانان
 ہاتھ لگے اک دن بل لکھے مرسا وہ تمامی
 حضرت عیسیٰ فیروز بار سنگاں ہتھ دعا میں
 کہا دن چرن لاشان تائیں سٹن چہ سمندر
 فیروز زمین تمامی زور ہو سی اسلامی
 عبد الرحمن ایہہ گل سنگے پتہ منی کاٹی
 جادو بندین اخل ہو یا دٹھے شہر ہزاران
 ہر اک شہرون چڑھیاں فوجان لشکر ہوندو کا
 آہون سامنے جہولن جہند پٹ لیاں تلواران
 قتل کرن جس کا ذریعہ زندہ ہو وادوین
 کسے شخص صلاح و سائی کا فر مرسن ناہین
 جس انداز کا فر شرک خست او تنے جمے
 جان کھاران وچ ہناند کر کہو قدم آگاہین
 تا فر شیران بھہ جماعتان پلٹے بہتہ تیران
 مردے کا فر ہر اک تیرون وچہ درخت نشانہ
 فتح اوہنان شہران اٹے ہو گئی تقدیرون
 سارے کا فر ہوئے مومن شرک ہیانہ کوئی
 عبد الرحمن خلیفہ اوسجا کر کے آیا ہاں ہاں
 عبد الرحمن کدے کدہاں اوسجا کر دیا ہاں

باہر شور مچا دن آگے عاقی کوٹ نہ چھوڑن
 طرف اسمانان تیر چلا دن خون آلودہ آون
 حضرت عیسیٰ کرے عایشی لے سنگ لمانا
 بدبو ہونا ندی پارون روسن مومن سا کشانی
 اوسو ویلے نازل ہوسن گرج مثال بلالین
 صا زمین ہو سی فیروسی مومن کرن اوڈنہر
 نہ ہو دلفزار ازہسن نہ مجوس حرامی
 مار لقا را چڑھیا صاحب شال فوج و گاٹی
 شاید مدد ملا لکے سے برکت شاہ ابرار ان
 بہتہ صفان مل پڑ کھلو تے جادو گرا وہ بہار
 پڑہ لسم اللہ کیتا جسد م جسم نیکو کاران
 کیتے گبران سحر ہزاران مل گئے پڑ دو وین
 جس تدبیرون جنگ مچا یا یا قدم چھاہین
 جد اجدا ہر بوٹا چھو لے سر و مثال اوہ لے
 تیر چلا لے وچ درختان کشمرن تدابین
 جس درختے لاہن نشانان کا فر ہون ظہیران
 سحر یاد نہ رہیا اوہنان نہ کر طول شانہ
 شاید چالا مسکان دسیا مئے الیس تدبیرون
 اکون حد سکندر رائی بات ختم اٹ ہوئی
 احکام شریعت سرور عالم اوسجا ہو کٹا ہر
 محل نہ مرد ہو سکے ہتے اوسجا مال بیترا

حاصل مطلب عمر زمانے بھی عہد عثمانیوں	عبدالرحمان رہیا اوتھائیوں میا خدایوں
حکایت آئی ہو عجیبہ طبری نقل کچھوے	برکت سرور شاہ رسولان مطلب ہر تہیوے

حکایت عجیبہ جد یا جوج ماجوج را

عبدالرحمان اکیہاڑے گرم چھری کیتی اک نوکر دے ہتھین ٹھی سبز سفید انگوٹھی اوس انگوٹھی دے وجہ آجا جڑ سیا سبز نگیںہ ویکھن لالا عاشق تہیوے بلکہ مرے اوتھائیں کھتوں اندائیں نگیںہ کہوں حقیقت ساری حد سکندر کندہ فولادی یا جوج ماجوج بلائیں چڑھن شکاری سر کو قافان سکندر آدے چوتھے روز اوٹھ سویر کیند ہتھ عقابان ساگی گوشت کر پوشیدہ پتھر سرخ اوٹھاؤ ایسر لکھیا لکھن رست ہے اوہ چاہ کسادہ مار اوڈاری لمی تاری جاکو یکسوار ی فیر شکاری ماس ویکھاؤن آون جانبان صاحب حاضر ایہ نگیںہ جیکر لوڑت لاون پوچھن مطلب میرا کثر ظاہر حقیقت ہوئی ایہ حکایت ختم ہوئی سنہ مبارک یابی ایسے سنہ ۳۳ وچ پیدا ہو یا عبدالملک یارو ہن یزد جرد والا فقہ پیش اوٹھایے	شہر ایران ہو رہتیرے اگل دس سیٹی طبری سند ہو کتابان بات ہر گز چھوٹھی بغایت روشن سورج کولون آوے یکہ پین عبدالرحمان دیکھ تھجب پوچھیا اوس کے تائیں تا اوس چاکر ہو دوزانوں ساری عرض گزاری ٹھکاری دیکھ لے عقابان جیل غارو تھائیں توے دن فاقہ دہن عقابان راوی خبر تباؤے گوشت ٹکڑا کڈ ویکھاؤن دل کری ڈی تابان ویکھا کے اوس عقاب تیا میں اندر غارو گاؤں نگینے تسوچ پئے ہزاران کرے عقاب ارادہ پھر نگیںہ فقہ اوٹھان آون واٹ قرار ی گوشت کھاؤن رحمت پاؤں سبز اسٹھٹھان عبدالرحمن کہیا دو بار نہ ایہ حرصاں سانوں ہر گز حرص خواہش کہے یار پیغمبر کوئی جو کھیت ایس سفر دی لکھی عرب پوچھائی لے یزید ابن معاویہ میں ڈھٹا اخبارو کیونکر ہو یافتہ کابل بلخ قندھار و بایے
---	--

در ذکر فتح کابل و غزنی و قندھار و بلخ و ہرگز و ہرد و

جزو جبر و جسد مٹھا لیکے سنگ نشتان
 غم الہیے دل سے اندر شہر حلو ان سہا یا
 تاکر مائے دھرم مٹھا لہنگ صفحہ اندکی پاسوں
 فیر گیا وہ جانب مردا پیر روایت ڈٹے
 کیا ڈٹھا میں وینج کہلو تاوجہ درگاہ الہی
 نیز و جبر و تا عرض گذاری میں عاجز فریادی
 تھیکے باجہ نہ میرا کوئی میں عاجز دیکھیا را
 تھیکہ میں لیا سہ پہلے اپنے قبضے کیستا
 جیکر کرم کر ہوا میں عاجز حد مقرر ہو سکے
 سرور کہیا دیساں ناہین فارس آخر توڑی
 ہتھ سے وجہ اوس شخص سے دوٹھا کاغذ لگا
 جیکر مہر توں نہ لاوین کرسان قتل تھایوں
 مہر لو کے کاغذ اوتے بے دعوی اوہ کیستا
 کہند کہند کہے اوٹھا یاد چو خجست گاران
 فیر گیا وہ بلخ ولایت ترک شاہ سدا یا
 شکست اوٹھائی گیا بخار فیر مرد چہ آیا
 لاش اوسدی دھرم کافی خرم کسے سی ہی
 خراسان کیستا چڑھ فتح صلح باجہ لڑاؤں
 مدد پیشور کو ہاٹ بنون سارا دیس پٹھانان

چہین ہزار اتحاد کفار ان دتا ساتھ شرفان
 اوہ توں مٹھا رانی چوری عربان مٹھیا یا
 شہر کرمان گیا ہو فتح لشکر ابن عباسوں
 جسد مٹھا خواب بشارت آئی نیندر مٹھی
 نور تجلے روشن نور دن باغ بہار اک آہی
 داد دیو مظلومان تائیں دعوی میرا عادی
 مالک لائق ہیں توں ہر داد او پوچاؤں ہار
 ال اولاد نہ میری حصہ میں خوار چو پیتا
 سرور عالم شاہ رسولان میرا دیس کہو دے
 اچران نوں فیر نیز و جبر و دی گردن کسے ٹی
 کہند امیر لا امتھایوں تیون ستانہ لگا
 ڈریا کافر مہر لگائی دے صاحبیا ہیون
 کاغذ ہو یا بنی سحوالے کافر کھڑا چو پیتا
 کافر گیا خان قلاتے چایان رزق مہاران
 شاہ چین چڑھ دی مدد کافر جنگ چایا
 رانی سوتیان قتل ہو یا دواج غلامان پایا
 مختصر عبارت لکھی طبری کران گو اسے
 غزنی بلخ لے کابل شیر لٹھے تکر ایوں
 تھانے شاہ عمر دے بیٹھے میں سخن دہان

بڑے شیران تیخان واپس آئے فرعون دیوانے
خراسان ہو یا سب فتح فضل کیتا رہا میں
نوکر چاکر ہیانہ کوئی حسبہ ایڈ اود نہر
ہن لتہ دلدی ہوئی کافر گئے دیارون

کابل فیر گیا ہو باغی عہد عثمان زمانے
فیر حنیفہ عرضی لکھی دار خلافت تائین
یزد جبر و نس گیا بخار ہو یا مرو اندر
راضی شاہ شہنشاہ ہو یا اسے نا بے پڑن

در ذکر فتح بلال و فارس جنگ تیر و شہر ازرا

شہر توزخ پتہ فارس گیان چہ پہ سپان
اوسجا کافر ہوئی اکٹھے رل منصوبہ گنیاں
طرف شہر ازرا ارادہ عربان ہزارخ اوٹھائیے
آہ چہند سرحد لگائے اودون مسلمانان
سالی ہاتھی مست سند ہو کفیل پورا پیلے
عبیدہ جنگ جبر و چالے مویا کر لڑائے
ابن مسعود جنگ مجاہد بھاج کہا دہی کارن
جانب توزخ فیر کفار ان موہنہ کدائے ٹھایا
جنگ مجاہد کاٹھے نہ کر طول مقتالا
نس گئے اوٹھ دے کافر فیر ایران آئے
ہر جانب تہین شکر آیا پیر کفار جہایا
احطی تہین شکر چڑھیا کور سیا حدائی
اوسجا فوج دہلی اسلامی چمک کدھی ہتھیان
کافر ٹھٹھے سار ٹھٹھے و تہن شیر و بائی
نامی قلعہ شہر شہر ازون بکھرا کوٹ قدیمی

یزد جبر و داکے ذکر چائی داگ اگانان
توزخ حبسون کہند جامہ توزی سنیان
نال عربان جنگ مجاہد شہر توزخ چوٹایے
شہر کافر ہو یا تکرال شکر کریتے روانان
وہیہ ہزار بہادر عربی نامی شیر میلے
مجاہد ابن مسعود زور اور ابو عبیدہ بھائی
شہر توزخ اوتے تہم آدمی فوج کفارن
تہانہ قائم رہیا اسلامی کچھ زوال نہ آیا
نیشاپور گیا فیر لشکر ابن مسعود والا
نیشاپورون پافرغت فیر ہرات سداگر
شہر کازی کافر کوٹا طرف شہر ازرا دایا
عثمان ابن العاص بہادر حکم جبر و بھائی
شہر شہر ازرا نیڑے دگے چٹمک کفار ان
دولان ہران جنگ مجاہد ہوئی سخت لڑائی
داخل شہر ہوئے سب کافر آدمی سرین سیتی

اگر سے گہیر شیران پایا چہ لون نوری بہشت
 کہمک آئی قوم کفار ان لکے کا فودا نہ
 مارو دھوں جسے ہر طرفوں گن بہت خانی
 ایئر گل سچان تے آئی شام چڑھی گھٹان
 رل گیان پڑو رین گھٹان تخمین بہت تروٹا
 صبح تہین لے عصر توڑی تیغ میدانے جی
 روزادینہ اوسد بہار خطبہ عمراد ہٹا
 دور حجابوں پردہ ہو یاد اٹ آہی سکوہان
 جیکر سلامت چاہیں شکر جہنم چاہیں
 ہو حیران کیا سب شکر ساریہ سن تہان
 ایہہ آوازہ شاہ عمر دوا اصلی لفظ چہاٹا
 ہراک لے آوازہ سینان لگے دین جہانی
 نال پہاری تافیر ساریہ لیکے شکر لگا
 پچھون خطرہ رہیانہ کوئی واگ اٹھائی شیران
 وڈہ جماعتان ہانسان سٹیان پیر پور لگے
 طفیل پیر فضل بانان فتح کسکیارون
 شہر شہزاد کیا ہو فتح شمس شہر مدینے
 جنگ ہو یا ایہہ جس تریبون قاصد یا
 ذکر شہراز ختم سازا ہن جانان کریمانے

کافر کا غد لکھو گاسے غنیم کہلار کو کند سے
 دوجی طرفوں عرب بہادر پھر رخ اوٹھانے
 حیدم ہو یاں صفان برابر لٹھے شیر میدانے
 بجلی چمکے نال مردان واگ برابر شان
 آہنان نہ بیگانہ دسے آیا گیرا پو ہٹا
 عرب شکست اوٹھان لگی بارش ہی نہ تھنے
 بعد حمد ہو رمدج پیغمبر اٹے حیدم آیا
 یاساریہ الجبل الجبل آواز پیا وچ رومان
 ایہر حملہ کردو بارے فتح تیرے تائیں
 آواز یوالا نظر نہ آوے دیکھیں سبہ اوتان
 ایہر دمان میل ہزاران لشکر کدون چ پاتا
 اسی فارس شاہ مدینے ایہ قدرت سحانی
 محکم حیدم پشت ہوئی صاف گیا ہواگا
 وڈہ چہاتی پڑ چڑھے بہادر وانگ بجلی شیران
 قدم دکھن دی واہ نہ کاہی پڑہ گئے بن لگے
 ایہہ کرامت ظاہر ہوئی طبری سند بخارون
 سبہ حقیقت ایس لڑائیون واپی شاہ نگینے
 ایہہ روایت الخاروقون طبری وجہ لیا یا
 ابن عباس وجہ اوڈلیکان لڑنان پیامیدانے

در ذکر فتح کرمان و صفت آن

نام کریم میدان کشادہ طرف کفار ان متھا
سبہ میلان درست کر کے طرف کریم رڈون
سید لارہ پیش کہلوتے لیکر جہنگ سے
مٹھ ہون لگی آگ بنو لان مرقع غریب بناتے
کس کمانان ہو دو زانوں ترکس لگے سوڑ
فیر انصار ہما جہگے طرف اوہان خنزیران
میہ رکہہ برابر ہویا کانگ گئی چڑہ بیلے
کافر ہیانہ اک سلامت لیند نام دوباری
جا کر میاں نے دخل ہویا ابن عباس تدانان
حال تمامی اتے خمس شرب شہر پو چایا
طبرستان کیتا چڑہ فتح لشکر پیش امادہ
ایہ قصہ بین کہول سداوان ہو مقول کافی

ابن عباس لیکے فوجان پڑ کر میاں لہتا
کر میاں سنکے خبران باہر جہنگ لادون
ہر دوشکر پڑے اندر دانگ پہاڑان جسے
لگی جہم چوٹ نقارے شیران نیز تانے
ابن عباس دتالکار اخونی شیر ترے
طرف کفار ان پڑہ بسم اللہ شے بہتے تیران
اک برو دون کیونکر سے چمکی دماڑ گویدے
سخت زور اور مرد لا اور پڑے اندر میاں سے
ایہ بھی پڑیا چڑہ شیران کیتا کوچ اگانان
جس قبول سلام نہ کیتا جز یہ سر پھرایا
ہو رعبہ اللہ ایسے سالے نوسل جہاد ادا
سجستان لگے پڑ جہنگ سال ایسے سلامی

در ذکر فتح شدن سجستان بدستی عبداللہ ابن عمر

طرف سجستان دگایا ہو قندھارون ساین
اتے قندھارون پکیر انانی برج اوسارک
ان اعرابان لائے جہنگ گرد سپان بیان
سید کیتی جنگ منیان ایوین راہ ضایع
پیش لڑایان لگر ٹھہ فوج دھلی اسلا سے
عمر معظم قائم رکھیا لگی امیر عثمان نے
بس زیادہ گیا اوس تھاوین ہرگز فرق نہیں

عمر معظم شاہ شہنشاہ نیک عبداللہ تاین
سجستان اوہین ایامی وسد اجل کنار
نیک دیرار سے اوہتا یون اوستے خبر لگیا
نہ اوس فوج پیش چڑھائی بیٹھارہیا اوہتا یون
حد قندھار توڑی فتح دلبس قلات تمامی
شیر عبداللہ حاکم رہیا شہر سجستان نے
مساو سے جہم دیس پہلوا یہ نزل امین

حجاج موزی شیرہ و اہیاء عبد الملک نے
ذکر شہر مکران والا لشکر سندھ و گلیے
افسے مہربون پائی شہادت دس لائی و
برکت اللہ حرمت سرور ہے کفر اوڈائیے

در ذکر فتح مکران بدی عبد قس بن عباس و عبد القدر بن عمر

ایہ مکران شہر قدیمی سندھ کرمان و چالے
تکر طہ حسنون کہندے پیل نام قدیمی
امر کوٹ کراچی بندر شہر شیر توڑے
ابن عباس چڑھ کر مائلون پیر مکران سدایا
اندرویل گیان خبر ان فوج حجاز ان آئی
تاراج پوتان بدو کیتی لشکر چڑھے ہزار
ابن عباس کبتا چڑھ دلا وانا لے ابن عمر
راجا و اہر مار یا گیا عرب دیس بر و ٹا
فتح رنٹر ہوئی اسلامی خمس شہرینے
روڑی سکھر ٹکین دلا و احیدر آباد دیا یا
قاصد سب بیان سنایا مثل حبش کہانی
ایپر لکھیا شاہ دوبار سے ابن عباس کے تائید
ایہ قصہ سب رٹ موکا یا حاجت اک باقی

راجا اندرویل سندھ علاقہ نالے
واہر نام ملک دیر سندھ زمان حلیمی
اوج پنجاب علاقہ اوسد سند پکی لوڑی
بھی عبد اللہ شاہ عمر ڈالیکے فوجان آیا
کافر حبیب سہالہ کر کے ہر جا خبر پوچھائی
دو دین فوجان جم کھلویان انگ بلند ہزار
او صی رانی چڑھیاں فوجان لکھیا راوی ہرنے
کافر اک رپیہ زندہ اچھا چھوٹا
صفہ و اوصاف شہر مکران پوچھا شاکینے
نیرون سنون ل کہند وجہ کتابان پایا
فرشتہ آئی جسم عمر ڈے مونہ گیا ہر پانی
ہاتھی و بچہ ہند ولایت قیمت و شاد ہتھائیں
ابن قیس والا ذکر بات اہیاء القس فی

در ذکر فتح کرد و نواح فارس بدی سلمہ بن قیس و قس بن عمر

سلمہ بن قیس بہادر سے دستہ ہزار
جس کے اسلارہ اندا کیتا قتل ہتھائیں
کرد نواح فارس فتح چڑھ کیتا ابرار
کے انداز سے مونس ہتھ اہیاء بن

نوکر و رتخدا دکتا بون مجوس بیود نصارا
 اک ہزار ہتے سادھے سنت شاہ فاروقی
 ہر اک سجدہ چہ قندیلان پاشگل لشکریان
 مکیون جہڑا شرب جاوے راد وڈا بادشاہی
 سائے بانان رنگ لک لایا تہی دانہ راہیان
 سے صراہیان ہریان آہیان ہر اک شخص کٹا
 دین ترکی لے عزت شاہ فاروق زمیان
 غریب سپاہی بہت تو نگر سالان انت کوئی
 ہر اک شخص دو مایین شاہ عمر دی تائین
 قحط سالی جسد مہوی آٹا سر اوٹھایا
 ویلو ہو توڑے ۶۷ سے اندر سخت دیکھان
 ترکستان تے در بندان طبرستان لگے
 جانب شرق ہنگ لدا خون سمرقند بخارا
 اودون حد تبش معرہ رنگبار اودو یا
 اندلس و الادیس تمامی قسطنطنیہ چو کے
 انہان دیسلان بہنان اندر فارس شام چڑھایان
 جیکر کہ عثمان بنو نے کار دایان ہویان
 بلکہ میں سبہ لکھو کیا مسلمان فتم بیرونی روکی
 پیر عثمان ضعیف خلیفہ مویا ترے کروا
 قیامت تیکن رودن ہیں ہر اک ظم فون جاری
 جسد ادالگا اوس کیتی تیخ عداوت پوری

جستی زنگی لوک سودانی بہار شان شارا
 جامع مسجد ہوئی مرمت مصر شام ایرلے
 ہر مسافر تائین کہانان بیت الماکون بیان
 مسافر خانے وجہ سراوان تنگت ہون ہی
 پانی مٹھے کہوہ ہزاران رحمت غریبان بیان
 آب خور یو چہ اوہنان کہے پانی ستر اوتارے
 نہ ہوئی نہ ہو سی یار و اندر کسے زمیان
 اک متلج نظر نہ آوے خیر پاوی جے ہوئے
 سر چٹان ہر دم جیوے عمر نمعظم سائین
 کہانان ہر اک تائین دتا کسے زوال نہ پایا
 کیونکر شاہ فاروق دبا کتبیکہ ہزاران
 صد سکندر روس شمالی حد سکا دھل لگے
 ٹاک بنون روڑی سکھ دیل سندھ اوتاما
 سعید بار کہہ دیس فرانس لندن چنڈالایا
 دیا بگر لے آرمین کابل تنون ہو کے
 مصر لے ارض مہیوہ رحمت جہڑا بیان
 ہے سبہ شامیر عمر دافوجان نور سی شعیان
 معاوے خیدرجنگ مچایا بات تمامی
 دغا سبہ وان کما یا لکھسان چالا ہروا
 حضرت حسین شہادت پائی ات ایجا عیار
 ہر گنہگار عرض نہ کرسان سبہ مہولہ سنوری

اتے جو احکام اسلامی حضرت کیتے ظاہر
 تخت پارون آپس اندر ہو بیان بہ لڑایان
 کیونکر سرکش اندتا میں شاہ فاروق دیا
 جیکر کسے شوق زیادہ الفاروق دیکھا وہاں
 خلید دن خلکان واقدی ایہہ مورخ بہار
 ابن سرین دیکھو لٹشی کڈہ کبیر لیا وان
 ہرگز احمق سمجھن ناہین ہزار طرح سمجھا وان
 آٹاک حجاز پیچ پٹ گیا و چکارون
 اوہ شیعہ اوہ سنی پکے تیج برانہ ہوئی
 ہرگز نہین علاج نہ ہیوسے بہر خار پوران
 الحمد للہ لکھ لکھ داری ہر دم میں پکاران
 خواہش میری ایہہ چروکی بٹ مار دے چامی
 ہو رفقہ ایہہ شاہ عمر دا بخون مار دے وان

ہرگز کسے وال برابر قدم نہ دہریا باہر
 اوہ ماشی اوہ بنی امیہ تیج چلی دیر بہایان
 کسے چون چران نہ کیتی لے دُر اوہ ہکایا
 اتے شاہ دلی اللہ تعالیٰ تیرے لگا لاوان
 تواریخان ہو ہزاران عاجز پیش گزارے
 زوالاماد اتے طبری اصل بات موکا وان
 جہکڑے چہیرے سبہ نیکے سر دیکھ گھٹوان
 ہن مرمت ہو سی ناہین کسے دی تلوارون
 محمد مہدی سبہ اوڈ بکن دیر مٹاسی سوئی
 کشتے شربت سے دگای قرین دیر موکانان
 شاہ عمر فاسا مقدمہ حکم سنگ تھیاران
 سلامت بیر الندی لگا ایسی خوشی کامی
 کیونکر ادنیان شہادت پائی ایس گل دہوان

در ذکر شہادۃ الیومین حضرت عمرؓ قاروق اعظم را

سنہ مبارک کنون تہی دنی چن دیکھالی
 عمرؓ شاہ شہنشاہ حج اراوہ کیستا
 رسم پیچہ ساتھ تھائی شترین بہار لدائے
 اگر طواف فراغت پائی لیان کج ہماران
 مہر مایہ شیعہ کہند کہ اندر ادنیان ایمان
 بسہر بہاروں کیسے شکایت ہر اک بندہ چہ

ذوالحجینان جنون کہند ایہہ علایت علی
 اصحاب اکابر سے برابر خرچ پلے لیتا
 پاؤ رفت چہ و مدینہ جانب حج سندائے
 وچ مہینے داخل ہوتے بار بنی ابرار ان
 پیش عمر فریادی ہو یا یکے ساتھ ملاپان
 کاروانان ہونتا سنی دادرسان آنے

دو دم مقررہ اسے میں زیادہ چاہان
 غلام کیا دو دم زیادہ کچھ عایت کرنی
 شاہ کیا تا اس کے تائیں کم کھڑا توں جانے
 اس کیا میں کم دہر کہاں نالے کھڑا رہن
 ایہ گل سنکے حضرت کیا ناپید رہم زیادہ
 نیت و گرد گئی بہتا یوں ایسے سخن پردن
 دوجی داری حضرت کیا میں آئینہ گنی
 آنا و افرادہ نکالے کر دے لوک تعریفان
 اس کیا میں ایسی چلی حضرت بیٹھ بنان
 وگ گیا ادہ ایہ گل کھکے لے خجرو و ہارا
 دوجے روزادہ سویرے مسجد کعبہ آیا
 عمر زمانے مومن ہو یا نسلون جسمون نامی
 اس کیا آشاہ عمر نون مستحلافت پونی
 عمل صالح کرہن توبہ اورک لدرسد باسو
 ایہ گل سنکے شاہ عمر نے صا اکون فرمایا
 کعب کیا میں وچ توڑاے فصحت دھکی الہیر
 شاہ عمر تا جسم ڈھاکہ بیماری نامین
 ذوالحجہ مہینان گذر سد مایا پیش حرم چڑھیا
 روز چہارم ادھہ سویرے طرف نماز سد مایا سے
 بولولے ہتھ خیر جماعتان چھوٹا
 دو سیمہ دو کسبہ ضربان اکہ شکر کفار سے

ایہ میں مینون دیونے میں ہتھ لگا دیا
 میرے وچ تو ان اتھان ایسی چٹی بہرنی
 واضح کیمے کے دس آٹون نہ کر بہت کیا نے
 بھی نقاشی واسبہ بان دیا اوستا کاران
 اس کیا فیر قتل آمادہ نیت بد آما دہ
 ظاہر چون چران نہ گیتی دردا ادہ تکرار
 چکی عجب توں بناوین بات اسلوی منے
 کرنی اک تیار شتابی خاطر حرم شریفان
 مشرق مغرب ٹری دھمان لوکا نوچہ ہولاد
 اندر زہر اس بوجھ یا خفیہ توڑ شمارا
 دوا عالم وچہ پیو دان ایہ سادی فرمایا
 زاہد عابد متقی بہار اوج حجاز متاے
 ترے دیہا رہند باقی جسمون جانچوی
 ایہ وچھوڑاوتے والا اندر یاران پاسو
 کس طرح توں گل ایہ نے جاسن صبار نہ آیا
 ایس اندر عمرت دی یلومیری گل کہیں
 اورک خام خیال پھرایا نہ فیر سخن کہہاں
 سنہ مبارک چوی جبری ایہ سلسلہ میں پڑھیا
 ہویان جسم صفتان برابر کنان ہتھ لگاے
 ضربان جسم چہن لگایان حرا کہہ لکھوٹا
 اکہ دن زمرانہ دکائی پر پانی ہتھ لگاے

جہرا اوسدی طرف سد پایا اوہ بھی جی ہویا
 تاحمد بن شیران کیتا پٹ پختن تلواران
 عبدالقہر بیٹا شاہ عمر دا بجلی وانگون کر کے
 ایہہ دل میرے عوض نہ لگا جیکر موزی ہویا
 ہے ہے لاڑا لد سدا عرش ریانان کنی
 نوشو سند چشمان والا پھر پاسر دپرے
 شتر بے ہمارا عرابی کا بوکدے آئے
 ایسا شاہ نہ پیدا ہویا ہرگز کسے جہانے
 ہر جا رحمت چہر یان لایان سند رینہ ویا
 سچ کیا ایہہ سرور عالم خواب بشار ہوئے
 ابوبکر ول اول اشارہ بوکا کہو دگایا
 دوجی دارا خارت کیتی سرور شاہ رسولان
 اگلے جہاں مومن کوئی مرن نہ لوک پیاسے
 پڑہ بسم اللہ کشتابی بوکا کہو دگایا
 ایہہ بیان خوالے والا عہد عمر دے ظاہر
 حاجت ہو رہی لکھن والی روش ایہہ گل پایا
 اکہن سرور شاہ رسولان یارودین ہمارا
 سنگ ڈیرا راہ وچہ آیا اوستے چڑھیا
 سے سنگ حرکت کدین ہرگز غیر کشتا ہیرا
 انسان سخن وہ سنگ سدا ویا آرام کہلویا
 ہو رہا قبا کہول سدا سید کشتان ہیران

موزی جیستی مسجد دیون باہران کہلویا
 تیغین موچے اوسدے کون جامی بدکھان
 جسمون اوس بخار نکالے موزی دسر چڑھکے
 سنگ حرامی صدا بدے جانب دوزخ دہویا
 ہرگز دس نہ چلے کوئی جگرین اگ الہیے
 دسویارو سر پیتان کس دلا سے کرنے
 شاہ عمر دے قدماند یوچ کیونکر سر جھوکا
 مثل حضرت شاہ عمر دی لکھن اوی دانی
 وجہ خلافت شاہ عمر دی کسے دکھ اوٹھایا
 دن قیامت لوک پیاسے پانی ملتے کوئی
 سستی کیتی کدھن اندر پانے کسے نہ پایا
 تیری ہمت سبہ پیاسی لگی اگ بینولان
 لک بدھا اوٹھ شاہ عمر نے امر اکارت پاسے
 ہمت کیتی کدھیا پانی بہر بہر جام پلایا
 جمع نزا نے ہر اک خانے حد شمارون بلہر
 طبری واقدی ہو رکتان کرسان و قصایان
 ابوبکر ہو رکتان شہر دن گئے اکاٹان
 اوہ سنگ جیش کہا دن لگا کیا بجی اکاٹان
 بنی اک شہید صدیق ایہہ ارشاد تہا
 معجزہ سرور شاہ رسولان ہیکر رست ہویا
 شاہ ولی اللہ دوا محمد مرنان لکھن

اکبر شاہ ستم شاہ ملی سیون لگے
 چہر اکینا جہب اودمان ہر کہ جسمون چوٹا
 جہم شاہ خورشید مبارک رچی چشم بھالان
 لوک لگے سبہ جانب سرور جگ ہندیر ہویا
 سرور عالم ہسن لگے اقد نیت ہساوے
 کیند کر امت ظاہر ہوی مطلب ہوا گالان
 جہم سر سے پر لے دگانوشو سندر لاٹا
 لیا شاہ ہتھ نہ آوے بخون ہار تر وے
 مے مے کون دلا سہ ویسی سکینا ندیر سرتے
 مے مے کون لیکے ویسی سودا سولف بازارو
 مے مے کون شتر سہالے بیت المال طالع
 مے مے کھڑا ویسی خبران ملن فی اسیان
 دورا کر سی کون دیارون جس نہران بنوایان
 اور کہ ہوسی ضعف زیادہ دسان ہراکے
 آخر شاہ عمر دے تائیں یاران لادھایا
 اکہ او گھیری کرن اشارت نیک عابد تائیں
 بی بی صاحبہ اجازت دیو کی دفن اوسجا کران
 پاک پندیان قدساند پوجہ علی خواش میر
 عبد الرحمان طرف اشارا گدی لشی سہمالو
 علی عثمان سعد سعید طلوع زہیر لایق
 فیر اپنے بیٹے تائیں آپ خلیفہ کران

ہار مینے ترش زیادہ لود کہن دی وگے
 جانب سورج اکہہ پرتی گیا شمش ابو ہٹا
 وقت دوپہران پیا ہندیر اودھیا دن تندان
 شاید ارج قیامت ہوی سورج ہٹ کھلویا
 شاہ عمر نون راضی کیتا شمس کہہ دیکھا سے
 قصہ نور شہادت والا جانان پیا بچیا مان
 دن قیامت والا چڑھیا پیا سر کو مارا
 ہراک شخص سکا روٹا مین سر زمینے سولے
 باب جنہا ندے جنگا مین وینج تکر دے
 ہراک خانے خطا پوچا دن خبر کہن گہر بارون
 شتران ویسی رد عن کھڑا سے نیت سہلے
 ہے ہے ضعف پیا اسلامو ک شکستہ بیان
 مصر دن شاخ مدینے توری نام ویدیاں
 جہاز سلامی ہویا شکستہ رخصت دھالے
 عبد الرحمن طلوع عثمان علی عباس پوجایا
 اجازت لینی بی بی کو لون میری قبلو تھا میر
 ورنہ مسلمانندی پتران اندر مینون دہران
 جہم پوجیا بی بی منیان کرات و دہرے
 ابن عون ہویا انکاری مین سر بھانہ فالو
 ایہہ نید مشکل اوہ اوہناون خصل چہ خلا تو
 اوہ بھی لایق سہا میں کم کی سرگزندان

اگون شاہ عمر فرمایا آل میر حق ناہین
ایہہ اکہہ فیہ بہت نصیحت کیتی یاران تائین
جہڑے دھنگ لگتے مین تر یار اہمہ اسلامو
لے جو انصار قبیلہ چھاتی نال لگانان
اسلام عزت ایٹھا یون پئی ساوی پشت پٹالا
ظاہر باطن نال پیغمبر محکم رکھی یار سے
رکھنان ایہہ خیال ہمیشہ غافل ہونان ناہین
اوہ اصحاب امانت والا نہ خیانت کردا
جتے توڑی شاہ مقررہ اندر نشان تہیو
ایہہ کہیا فیہ ضعف زیادہ اک حکیم بلا یا
انما عبد وانا الیک راجعون مبارک اہی
عبد الرحمن سردی طرفون اوہ صندوق اٹھا
صیبت و بیخ جنازہ پڑھیا لاش دھوا دی وین
وج حیاتی بعد مواتی پڑوس پیغمبر پایا
ترے مزاران ایس نظیرون سخا دی واندہ
فیہ صدیق اکبر دی قبر سجھا سوڈا ظاہر
فیہ قبر عمر معظم طہرا ایس تدبیرون
جو مٹی قبر حضرت عیسیٰ جاکھ سے خالی
ایسا کہدا نصیب چھاتی نال لگاے
اللہ صفت جہاندی کیتی کمال کہتے پتے
دیں اسلام قرآن نعمت جنت سرور بارون

ست اصحابی لے جے زہد رتبہ شان لگاہین
قدم پیغمبر والا دھرنان فضیلت ایٹھائیں
شکر تائیں راضی رکھنان فکر فارس شامون
ہرگز ہودن نہ عذر وہ سرور دہ فرمانان
آپنان مال تصدق کیتا موہوا گالان
اللہ صاحب انہاندی صفت چہ قرآن ماری
ہوندا زندہ ابو عبیدہ کردش ہاٹھائیں
ہرگز اوکے کد تلے نہ کوئی مشفق جانی ہردا
اوتے تک صیبت امانت دور نہ اوہ کچو
وید کیتی تشخص برابر جسم زہر سما یا
صندوق منگاکے دچہ لکایا ورتی جگہ سیلی
قدمان ولون حیدر صفدر بھی عثمان پوچھا یا
پیغمبر صاحب کد صدر مبارک رسولادو وین
ہرگز تئی دانہ لگے رحمت رنگ ویکھایا
اول نال دیوار بنائی سندرفتر پیغمبر
سر مبارک جاکے لگا چھاتی سرور طہر
صدر حضرت ابو بکر داسر عمر کبیرون
دوبئی دو پار دھالے شان مراتب عالی
سڑے ہوئے ہسن شمن شمن جہنما اولٹ
وج قرآن صفت یاران اعتراض نکمے
بات بیہودہ توڑ نہ کائی کی حاصل تکرارون

مخالفات مخالف کرن حرکت و حرکتی کے ال نہ دکا کیتا تیخ زبانی چھوڑی

در ذکر حسب نسب امیر المومنین حضرت عمر معظم را

حسب نسب شاہ عمر دمی ظاہر لکھدہ یکھاوا
شاہ شہنشاہ حضرت عمر نامی پت خطابون
نقیل ابن عبد العزیٰ خاصہ مرد خدا
ریاح نام عبد اللہ جایا شیر بہادر نامی
قرط نام عدی دابٹا کتب او سے توج کیا
نر پاک بنی دادا اکب آنا پڑا
عمر ترشیاں شاہ عمر دمی جد شہادت پائی
اتے کنیت شاہ عمر دمی ابو حفظہ آھی
کسی ختم دادک والون نانک ال سداون
لا شتم دی اودہ بیٹی آہی اوسدا باب مغیرہ
عمر نام مخروم دابٹا خالہ دادہ دادا
کعب اجارزایت کیتی وج تورات نوشتہ
عہد اوسکروج فتح ہوسن ایہہ جو ملک کھان
وصف جسم رنگ عمر دمی لکھدہ اور مان

خاص قریشی بنی عدی فی شیر سچاوان
اتے خطاب ابن نقیل دادہ نیک خبابون
عبد العزیٰ ابن ریح پڑا دادہ قبلہ گاہا
عبد اللہ ابن قرطے کہند سند کتابی
نر عدی ددون بجائی نادین کرسی ملیا
کعب نام اوی دابٹا نہ کر بات زیادہ
بعضے سال لکھن تونہ طبری سند آھی
اچہ دیہا رسد رکھیا اچہ کتاب گواھی
ختمہ والدہ شاہ عمر دمی طبری سند لیاوان
مغیرہ ابن عبد اللہ کہند سے ابن عمر فقیرہ
بنی مخروم شیر بہادر سند کتاب اسادہ
عمر معظم یا پیغمبر ہوسی نیک سرشتہ
فارس شام صغیرا بن مصرع بکاران
رقم کر ابن طبری وچون شکا یا بے شرم

در صفت لون رنگ و تعداد اولاد و حرامان

سرخ سفید جسم مبارک جو رنگ پہل گلابون
قد قد اور جسم دوسرا سچے چلن دچہ لوکان

بعضے گندم گون بتاوان بدن عمر خبابون
سر مبارک ہر تہین عالی اسل لکھن دچہ لوکان

وال مبارک گردن توڑی پوسے لارا گمان
 رنگ خانی دہری اوتے وچہ اخیر نیانے
 گردن لمی دو دین ہوئے ہے آپے بہت کٹا
 سراج مبارک بینی والے گول آپے پر کاروان
 اتے مہتابہت کٹا وہ واہ بروئے نوری
 ساوٹے وہ سال حکومت چار دیکھا اوتے
 ست حرم شاہ عمر نے زندگانی وچ کیتے
 زینب اتے ملکہ بی بی اک قرینہ آھی
 جسد م عمر اسلام لیا یا ایہہ جسد ایہہ ہویا
 اک قرینہ دوسن ہوئی عقد عبدالرحمان
 چار جہون اسلام لیاے سان اسم ہونا نہ
 بھی اک دختر شاہ علیہ حضرت عمر دیا ہی
 زید بیٹا جسے جنیان حیدر صفدر نامان
 سند زید حسین زیادہ حسن حسین مامان
 چوتھی عا کہ بنت زید عبداللہ نال دیا ہی
 تیر لگا اوس جنگ جنیون زخم زہر آلودہ
 شاہ عمر حیدر پائی شہادت عقیقی داری
 اٹھ صاحب نے اسے آھی حضرت شاہ عمر
 عقیقہ دامتے عبداللہ ملکہ وچون ہو
 ہو رترے فرزند جو ہوئے دہا ہرکتا لون
 عبد الرحمان اکبر اوسل اصغر نالے کہندے

دہری سند بر چہار و تن دب دیا بادشامان
 حجام نہ حاجت آپ لگاؤں راوی کہندے دے
 چشمان مست رنگ سیا ہی ناک بلند زیادہ
 چہرہ او فر گول تبارک بھی لالی خسارون
 گویا کالے ناگ سمیٹے صفت عجایب پوری
 جسد بہار اکھ صاحب موت سنے سوتے
 ترے دساؤں وچ جہالت راوی کہ چو پیر
 قرینہ امینہ دی اوہ بیٹی خوشان ناں دیا ہی
 شاید دین قبولیا ناں وچ جہالت مویان
 نامی بیٹا ابوبکر دواہی تبسم گہرا نے
 ام حکیم اتے جمیلہ شرب طروت لیا نہ
 اک بیٹا دو بیٹیاں ہویان طبری رکہ گواہی
 خاتون جنت نانی جالون پاک بی ہر نامان
 بہتر لگا تا سر پا داوڈ اشیر آلابان
 غازی بیٹا ابوبکر دواہی جنگی مرد سپاہی
 شہید ہویا شاہ عمر نکاحی راوی دافروہ
 حضرت شیر زبیر نکاحی بات ایسا اعتبار
 چار صاحب دیان ہویان راوی باتان کرد
 زاہد عابد مرد بہادر وچ لڑایان ہوئے
 عبد الرحمان اسم ہر داسل عمر جناب لون
 والدہ جہا انہا ندیان سیان راوی خبران دیندے

اکبری بی زینب چون لکھیا طبری والے
 اصغر اُم جمیلہ و چون شیر زور اور جنگے
 اتے عاصم شیر بہادر صورت استوالا
 مصر ولایت اندر لڑیا سخت بخار دیا یا
 مست ہو یا وہ شرابوں جانب باغ ٹڈیا
 پاکلو نگر و انگ مشوقان خواب خیال و محالوں
 لہتی جسم اوس خماری توبہ دے نہ آیا
 عمر العاص جسم سنیان و تابہید زنائی
 لکھیا نامہ سزا نہ دتی بتیں کیوں کیتا مال
 پانی ہر گز نہ دتا ورنے حد لگاے
 خواب آئی شب شاہ عمر نون ڈہا بیٹے تائیں
 عمر معظم راضی ہو یا خواب بشارت پارون
 اک ہو رشا ہزارہ دس شاید چھوٹا مویا
 بن اسم شاہزادیان لوری ظاہر لکھیا وادان
 حفظہ نیک عمر دی بیٹی حرم رسول آئے
 شیک بن سب مس منیر حفظہ جدی بیٹی
 فاطمہ اتے اک قیہ اُم کلثومون ہویان
 خاصیت ہو رجو آئی بی بیان دودیا بیان
 اُم کلثوم اسم مبارک بیٹی ابو بکر دی
 جمع خوراک خیرہ گہر وچ گوشت نمک خجوران
 گامے دگاھے کہا دن دہنہ بکرا لحم کدہین

اوسط خاص قرینہ جایا نہ کر طول مقالے
 ہن عاصم دا ذکر تریا بات کران میں ننگی
 ایہہ بھی اُم جمیلون و چون بیان کرمانوالا
 دوا دے بدلے کسے بیوی ان اب پلایا
 باغ بان دی بیٹی سند و سنج اوسنوں پھپھایا
 حمل پھر گیا اوس تائیں او پھر آیا ویر جالیوں
 ہر گز بہید نہ ظاہر کیتا نہ کسے دھمکایا
 لکھیا حوال پوچایا شرب لگی غیبون کافی
 شاہ عمر خود دُرسے لگاے منگیا آب پلا
 اتی دُرسے بن مقررہ خاص شہادت پکے
 سبز لباس محل یا قوتی بیٹھا تخت سائیں
 ورنہ ہونداگ حوالے فضل و داسر کارون
 طبری اندر اوس لڑکے دا اسم ظاہر ہویا
 طفیل پیغمبر برکت اقدہ قصہ توڑ پوچا وادان
 اکلمہ خاوند فوت ہو یا تاسر ورنال نیامی
 واہ واہ بہاگ شاہ عمر دُرسے نال سول سمٹی
 جو مٹی زینب عاتکہ و چون وچ اسلا مویان
 اُم ابان بنت عتبہ ابن شعیبہ سائیان
 پیش خلافت ہوئی شادی حضرت عمر دی
 ستوا نا جو مبارک پکا دن وچ تندوران
 ایہہ ذخیرہ عرب ولایت لحم بقرنا ہین

کثرت گوشت شتر زیادہ شام صبا چین دن
سلمان غزینی ہو کر وہی آپ کہو اس کے
جسدن عمر اسلام لیا یا شخص آئے پنجابی

ہما نوازی عرب تلے حاتم سبداون
بہت فرسخت بریدا ہو دواع خوشی بند
شامل اوہ اسلام لیائے ایہ روایت عالی

در سیرت امیر المومنین ہشتا حضرت عمر معظم فاروق اعظم

سیر حضرت شاہ عمر ڈی واضح کر بھاپی
وانگ فاروق اگے رہد رسد کسے پایا
دو ندیان پہن ایہ روایت خاص فرات کشار
حضرت عمر پڑیا جاسی اوں قصاصن پارون
کیون نہ نگاہ بانی کیتی تیرا صدر صفایون
صیحی روایت ہو رجو آئی شتر چو گاؤ والی
صدقات د شتر تمانی جنگل و بچ چو گاؤں
مار جیٹھ مینے اندرون وچہ ادجاران
کھیا نہ تکلیف اوہٹا و امر سانوں فرسانان
اگون السطرح فرسایا تین ایہہ کم نہ بیانان
نشی سرد ہوا یان اندر بیٹھے خوشان نون
سن عثمان رہیا چو پتیا باتان کر نیوالا
اکد ہیا ر حیدر صفدر بھی عثمان پیارا
صدقات د شتر آکے آندے کسے دیارون
دو دین ہو چلے ہر امان لیکے قلم دو تان
وچ کھلوتے تاسروانی کردی راس قشاران

جونکر اڈی کرے دایت او دین قلم اوہٹا
کید اور جہ شاہ عمر دا حد حسابے آیا
اک بچہ بے بکری سند ایکر درندہ مارے
خالق کہی اسان دوا حکم تیون دربارون
در حقیقت کوئی نہ واقع ہو یا کہیں خطایون
بے تکلف کیسے آئے اوہ شہنشاہ عالی
گم ہووے تا دھونڈ لیا دن کید او کہ اوٹھا دن
وقت دوپہران پیر دیاں ٹھا عثمان پیرا
سرسوچ جنگل مارو ریگستان سدرمان
نگاہ بان مینوں رب کیتا گلہ شتر چو گانان
ہو راجیہی لذت نہ کامی سخن پیش نہ انون
سیرت الفاروق اندر ایہہ لکھا طریوچہ مقال
بیٹھے آئے شاہ عمر نے کیتا وچ اشارا
لکھ فرست جمع کچوے کیا تعداد شمارون
جانب جنگل آمو نہ دہر یا تان عالی داتان
حضرت عمر ہوا اک جانب لگے کر ان شماران

عثمان علی تاسایہ تکیا بیٹھے جا کر دوین سخت جیٹھ مار مہینے جسم کو بھلا دے ایس شخصہ داسان اندیشہ گرم لوانقا بون	یار پیار لکھد جادون صبا دسیا اووین عثمان پیار او یکہ مصیبت علی تائین فرناو حیدر آیت پڑہ سائی ایہہ آمین جنابون
---	---

قوله تعالى ان خير امن متاجرات الفتوى الكلا صين ۵ ۵ ۵
تحقیق بہتر حکو تو رکھے تو زور اور ہے غالب امانت والا ۱۲

ہو رطریہ شاہ عمر ڈاہراک فون فرسانان مین مخلوق خدا ہتین فضل کسے علمو ناہین ویکھو کیڈی کثرت نفسی شاہ عمر تن یارو عامل کر دے جسک تائین بھیجن کے ولایت جے تین لیاراہ اپوٹھامین بذارتا ہتین جے خلافت پاون تکرارون کدھن او شایڈ اوستون رہین بذارہیشہ فیرامیر کر دے عبدالرحمان ابن عوف کیتی ہو رروایت حضرت عمر دیکھ ہونا لون جانب میری آیا قافلہ اک یونا لون آیا سارک محکے ماندے جلواج طرف ہوناندی کریتے لگا ہبانی نہ ہو و کقصان ہوناند اجاسن لد سویر تا عبد الرحمن کہیا بسم اللہ بسم اللہ اسان دو مان رات تمامی رہی خبر داری حضرت زید بن اسلم ٹھیک روایت کردا عمر عظم نظری چڑھیا اسلم عرض گزار ی	میر تائین سارا کو عمر غریب ہسانان اتے نہ نزدیک سید میر شان اگاہین جیکر دیری ویر کماون مونہ تے کھلے رو کر دے عہد پیمان پکیر اول بیٹھ نہایت عال جسم قول قبول سند لین موناہتین ساگی نامہ سستی دیون سخت سر امین جسک سر لگے بدنامی کن چڑھ ہی گل ہر دے اکدیہا ر قافلہ آیا ماندے اوہ نہایت باہر نال آداب کھلوکے سخن اثنان فرمایا چوراو دیکن ایسا موقعہ ظالم تھا اوٹھاندے راتی کرن آرام بچار کسبہ بندر جمانی تافیر ساوی اوہ شکایت کر سن نہ اگیرے ایہہ بندہ ہمراہ تڈکے کہہ توکل امتہ فجری لد گئے کردانی طرف بساں تیاری باب میرا خود بعد عشاون جانب بگل بہر دا مین اج سنگ لٹا دے رہسار ات اجاڑ ساری
---	--

اگون شاہ عمر فرمایا صادق بات درست
 مثل چوکیدار ان پہراوتا شہر دو والے
 جا کر ڈھٹا عورت بیٹھی رونڈ سے ایانے
 عورت ادھان جسے دلاسنے ٹی جھپ لکوان
 تنے لڑکے ایس کلامون پکڑ خوشی جاوون
 ہراک داری دلاسنے نال پیار سولاوے
 اک جلاوے کرے عابین رب کریم غفورا
 میری داد پوچھا عمر تلے اج رحیم کریمان
 ایہہ گلان جد شاہ عمر نے سینان کر کھلوکر
 پانی جاری اکھن اندر وانگ پوہا چلیا
 ان سلام علیکم کیا اوس عورت دیکھین
 اوٹھ کھلوسے دووین اسی طرف بازرسدہا
 آنا گھر تہین چاشتانی طرف قصاب مانو
 ہرگز گشت رہیانہ وافر ہے ٹکڑا اکباتی
 تافیر شاہ عمر فرمایا استنان ٹکڑا کافی
 آنا گوشت شاہ اوٹھایا اسلم پکڑے پکڑے
 اگون شاہ عمر فرمایا میں ایہہ بہار اوٹھانان
 آئے اسی سہرون باہر اوسدی طرف سدہا
 ہر شے اوسکے کرن حوالے ہڈی دہر دوبارے
 گوشت اوسکے دچہ کا کے چچہ شاہ اوٹھایا
 کہ سے شاہ لیا و بالن رات ہند پیری سخت

دووین جانب ریکے ہاٹے نال ہتھیار ان
 اکش بلدی نظری آئی طرف بہار سٹھالے
 بہو کہے بچے ملن کہانان مونہ دسن کرمانے
 جسد م لحم تیار ایہہ ہوسی خوشیان نال کہواوان
 بہو کہے لگے تا اوٹھ کھلوان گل لگن کرلاون
 خالی ہانڈی اندر پانی چچہ پکڑ پلاوے
 تیرے باچہ نیمیرا کوئی مقصد کرسی پورا
 تیرے لیند کال ایانے دچہ طعام بیتمان
 آئے جانب اوس عورت دی دیون شکستہ ہوکے
 شاہ عمر دی کمر شکستہ چہراز رو سے ملیا
 پوچھا بیٹھ حوال تمامی ساگی مطلب میں تر
 دچہ دوکانے آنا پوچھیانہ لدا ہا گہرا آئے
 گوشت پوچھا اگون کیا اوس غریب نمائے
 کیا دیسان میں شاہد کما میں قول ایسا اتفا
 اوسنے کیتا کڈہ حوالے کیا افسد شافی
 حضرت میر کر ہو حوالے فضل کرمی متاقتہ
 عوض اسد ملے جنابون رضی ہان لیجانان
 جاکے ڈھٹا عورت بیٹھی روون بال ایانے
 کٹ مثال سٹیا جھپکر روغن زرد پیار
 لحم تدابین رجن لگا لکڑی میں لیا یا
 حضرت آتش آپ جلاوون کہلے عورت سخت

اکتش مدہم ہو گئے بالین ہر ہفتہ دہری کے
 کچھ دہری وچ بیاگھا لچم پتار کیونے
 اصلی مطلب ہر شے پکی کہا دن بال ایانے
 عورت بولی حق تیرے لئے رکھین خبر غیبیان
 اکون شاہ عمر فرمایا بے بے رکھہ تلہ
 بے خبر میں تیرے حالون غیبی علم نہ جانان
 فخری دتا لکھہ نوشتہ خراج بیت المالون
 ہر ولایت لکھیا نامہ سبہ امیران تائین
 جیکر نشان خبر نہ رکھی میں بزار تسانہیں
 دارالاسلام اندر کوئی عاجز نہیںون نظر نہ آوے
 ویکو کیسی کوشش کیتی حضرت شاہ عمر نے
 روایت دسان ہو رہی یہ کون عمر دے تلے
 شاہ عمر جدی خلافت یار پیغمبر بولے
 عمر معظم ایہ فرمایا کہ انصاف شریفہ
 پاک بنید خاص سپار ادب یار حقانی
 ابو بکر دی میں برابر ہرگز ناہین یار و
 امیر المومنین تا فریار ان نام لکایا
 رسم نیک ہو رہی اندر ماہ رمضان
 نجدی ایہ اعتراض لیا دن سرور ایہ پڑایان
 سرور عالم باران پڑھیاں کدی دتیر رکعتان
 ایہ سرور جد پڑایان و تیرہ ایہ پاداران

کدے النبأ الشوالا حار خسارین لکے
 عورت خود خیر و ہٹایا تو ارکہ دوتے
 حق عمر دے کرن عابین سار دیکھہ دیہانے
 میر عاجز بال ایانے ایہ دیکھہ وجہ نصیبان
 وظیفہ تیرا کران مقررہ فخری انشا اللہ
 الا صبح لے ہر شے میٹھون جانب گھر سدھانان
 رخصت کیتی دد عابین کر انصاف خیالون
 جیکر ہو د کوئی عاجز کر ہو وظیفہ سائین
 ایس طرح اک عورت آئی منگیا خراج آہیں
 جدم شرب آدن خبران لکھے شاہ در او
 دسو ہو ری کسے دجالے پایا وصف کرنے
 تخم حرامی کرن شکایت جا دن او چہر پہلے
 خلیفہ ثانی لعلب ہراوان ششی صاب اولے
 اول کدی جس سہالی اصلی اوہ خلیفہ
 اذ اھما خل عتارہ غار ثورت ثانی
 میر تائین بات بے ادبی وجہ کسے لگا رو
 ایہ ہی اسم نہ میر لایق شاہ عمر فرمایا
 و تیرہ رکعت نماز تراویح جو مشہور جہانے
 سوال ہونا ندا ہیک دست کی کچھ عمر خطایا
 بدعت عبادت تائین کہند خیال نہیں دتا
 ایہ قصور نہ ہرگز کوئی سر اصحاب کباران

سبہ اصحابان سر پر منیان امرا میر عمر کا
 ہرگز کسے نہ سرا دہایا یا شمیمان سرداران
 واہ واہ ایہہ ترکیب نکالی پڑھن قرآن
 جیکر نجدی بدعت اکہن سز بدعت آئی
 ہلکے کو لے موند پارن سر عمر بڑیا یان
 حضرت عائشہ کر سے روایت حرم پیغمبر
 اکہ پیار میں خود ڈھٹا مرد خدا ا جاندا
 مال کسے اوس بات نہ کیتی تریا گیا اگان
 کون اجیہا مرد کامل صورت دامتوالا
 تافیر حضرت پاک صدیقہ لفظ بلند پکاریا
 یعنی نیک مرد خدا اولی سے خیر بیتیمان
 ہرگز کسے دکھ نہ ڈھٹا ایسا مرد خدا
 ابو ہریرہ ایہہ روایت درجہ شاہ کمالون
 اکہ پیار اسی آئے جمع خزانہ شامی
 اک درم لگا ہتھ میر اک فرزند عمر
 اوش ہزار سے درم لیکر موندہ اندر پایا
 پادوا نگارن کدھیا درم لگا روون لگا
 ایہہ کہیا ملکیت شیران نہ فی حق ہمارا
 فخری او ہتھ بازار سدھانہ خلعت چھپے لگے
 حضرت یاسر ابن اسلم ایہہ روایت کردا
 حضرت عمر صفائی خاطر پہرے دوچہ بازار

عشر مشرین وچالے اسم لکھان کی ہر دا
 ت دن نہ میندے ظاہر ہو یان ذوالفقار ان
 پیش امام لے پچھے سامہ نیک ثواب تھان
 عبادت اللہ شاہ عمر دی دسو کی خطائی
 کیونکر شاہ ولی اللہ سالکان پر دوہم دیکھایا
 طبری واقدی کیونکر لکھیا دل کھول بہر دان
 پشت در راہتہ وچہ عاسہ شرمون سر جوکاندا
 مائی صدیقہ لوکان کولون پوچھا حال تھان
 حضرت عمر شاہ شہنشاہ بی بی پیش مقال
 وہم اللہ عماران کان سفان اکلم پیار
 ہو دن پر شکم غریبان اندر گھر مقیمان
 وقت مصیبت سر پر اوسے قاتل قوم جفا
 ہرگز کسے نہ ذرا خیانت کیتی بیت المالون
 صاف کیتا اوہ گھر تمامی سجائے آہی
 میں اوہ دتا اوسے تائیں ڈھٹا سجا ہر دا
 اوہہ کہلو تا شاہ شہنشاہ جانبی سدی آیا
 فی خزانے دخل کیتا موندہ گیا ہو بگا
 اسانت وچہ جو کرے خیانت جرم کبیر اسارا
 ہر اک تائیں لے شے دیون غاکرن مست
 اکہ پیار میں بازار کم آکا کچھ ہر دا
 میں بھی جا کر کول کہلو تا جہر منٹ یا یا یارن

در اسیر کے لگائے گئے تھے
 میں فیروز اجازت مانگی صاحبہ کی دستور
 تدوین شاہ عمر فرمایا عموں میں سرسیرا
 وچ بارہا رہا دیان مینوں در اسیر لگا
 یا نہ کہ یہاں ضرب در مینوں یاد نہ کوئے
 صاحبہ طبری واقدی لکھیا خاطر چ سدا
 اک شخصہ بیان پیران اوتے قدم عمر دا آیا
 اوس کہیا کچھ نظر نہ آو قدم سہل دہائیں
 سیت ویکہ عدالت والی اوہ مرتد جبالا
 مومن ہو یا جج دی شاہ طرنال فاروق سدا
 بچا در لہتی نگاہو یا بندہ مومن کوئے
 اوس کہیا تین ایہی کیتا گھر شرافت والا
 جبالے کچھ طحاچہ لایا وند گیا ہو باہر
 تاجبالے تائیں سدا بیان قصاص موکمان
 مین ایہہ عوض چوہو دان ناہیں کیوں جہاں
 رائی تمٹا کافر چوری جاوے گلان کردا
 شہہ ہزار سپاہی اوسد الریا شام وچالے
 اورک موپا اوہ حرائی جسدن شامون نہٹا
 جو نہ کہ شاہ عمر دا نامان اسی در سے لگا ہئے
 سب قبائل ہنئے رنجیدہ ہر طرح بچھا یا
 اوتے کیتا ادب کہیا عمر شاہ در مٹولون

حضرت عمرؓ چھاپا تپھون مینوں وچ بگانی
 چھپن سے دریاں خراج و تا سفر سیت لوری
 معاف کریں مین عاجر تائیں ہر دم فکر دہیرا
 تون گیا تہہٹ چھاپا مین موہو ہو کچھ بگانی
 عمر کہیا ایہہ یاد اساتون معافی روڑک ہوئی
 طواف مبارک کرن ارادہ شام تون چھاپے
 اوس عاجر و جسم لیسر ادر د کمال اوٹھایا
 عمر کہیا مین غافل پیر و بخش خطا مین تائیں
 حاکم لہجہ طبری سند الفاروق مقالہ
 طواف کردیاں قدم اوسد اچا در اوتے آیا
 کعبہ گھر شرافت والا کیتے اوبی ہوئی
 نگاہو یوس تیر پارون تون موزی نہ کالا
 گیا طرف عمر فرمادی مطلب کیتا ظاہر
 ورنہ ایہہ گناہ کبیرا اوسو وچ بخشانان
 شرع امیر فقیر برابر وند خاطر تون مویون
 میرا عمر لیا ظنہ کیتا شان برابر ہر دا
 ہوکے کافر ہر قل طرفون وچ سید اڈھے
 شکر لکھ پتہ لگا ہر قل نال اکٹھا
 بحر ان دی سوزاری و فی تیام شراب چھاپے
 اورک ہر نون راضی کر کے بھاتا چھاپا
 جیسا سرور قدم لگا یا دہا دی نزولون

ابو بکرؓ قدم لکایا ہرگز اوس لکھانے
 کہیا میں نہ اودھان ثانی جس مکان کہلووان
 اکیہاڑے سرور عالم گہری جانب سے
 حضرت اہنان تباریان جتنے عمل کیشہر
 سندکت ابون سرور پوچھا دسین جہراہیلہ
 وحی کہیا سن پاک سولاراس کلام بتاوا
 عمل عمر و لکھ نہ سکان کامل مرد اجمہیا
 جیکر سیرت شاہ عمر دی کریتے رقم تمامی
 یاسارہ الجیل الجیل شہر شیراز بتایا
 ندیان خوفون ہو یان جاری پڑہ فرمان عمر
 قبطیان دستور ہمیشہ ندی نہ نیر پلٹے
 ایہ دستور شاہ عمرؓ نے نامہ لکھہ مٹایا
 اک نصار اگر سے روایت بخت مناسبت
 رومون معرب اک جاوے سخت بخت اندیشہ
 چوندان منسل جنگل مارو پانی ہتھ نہ آوے
 آوے آفت کہاوے شکر تیان ہرگز لگے
 لکھہ حوال پوچایا شرب لکھیا شاہ عمرؓ نے
 امیر میراس کی نامہ سر نشان لکھانان
 جو دین روز ممتانی رہیا شکر خالد والا
 حسب شہ شاہ عمرؓ دا وحی رب اوتارے
 جوین جنگ بدر واقعہ کرے قتل کنان

تیاہ عمر فیزیجی بوڑی قدم برابر آنے
 سرور عالم قبلہ سادا کیون اگیرے ہووان
 بی بی عائشہ نال دابان کر نش کر فرمایے
 تاکہیا فرشاہ رسولان اتنے نیک عمر
 عمل عمر و کس لندازے مینون سن کیلا
 سادھے نوٹے سالان توڑی مین قلم گاون
 بعد صدیقون اسدارتہ لمان قصہ کہیا
 ہون مرتب کتب ہزاران تاجی باتان خامی
 لکھ کر امت ظاہر ہوئی غلبہ شیران پایا
 مصر ولایت والا قصہ طبری واقدی کردا
 تافیر لڑکی دچہ و گاون پڑہو دے تاپے
 رو دینل ہمیشہ جاری بندش کدی نہ پایا
 جدم شامون رومون لشکر حد فرانسیں
 کوئی سلامت گیانہ و چون رہتا بند ہمیشہ
 بہا دین شکر کر سمیٹانے جدم اندر حافے
 ایسے خاطر او سے راہون قافلہ فوج نہوگے
 چوندان روز مقامی رہنمان جنگل اندر ہرنے
 اسہین سچے جانب مغربان قدم او ہمانان
 سرولیم سور لکھیا سارا ایہہ حوالا
 آیت دیکھہ حجابانوالی دچہ قرآن پیارے
 لے حازہ الے مناتی پڑہیا شاہ ابرار ان

منع کیتا شاہ عمر نے آیت نازل ہوئی ہو را صاحب کف و قصہ دیکھو ال یہودان نالے آیت خمر جو آئی دعائیں مناکت بون اور ک اہنان بیتان اولے کیتی بین قنایت	آیا نافرمان جنابون پڑھنا فیر نہ کوئی اتے ذوالقرنین پیارا آ پوچھا مردودان چھتری آیتان کے عمر دی نازل بون ساگی عربی نظم نوشتہ بھری سند نہایت
---	---

قطعہ ہندی شریہ عربی مع ترجمہ ہندی نظم

لَبَّيْكَ عَلَى الْإِسْلَامِ يَا كَبِيرًا	فَقَدْ اَوْشَكَرَ اَهْلُكَ وَمَا قَدَّ اَلْهَدَى
---	--

حاضر میں قربان اسلام و روان الینجی لون وادیسیرال دنیا و دیو خیر ہما ما سے افسوس کیا زمانہ خاص مروت والا کہہ لکھ وار پڑھان شکرانہ بیڑی لگی بنے رحمت کیتی اقدہ صاحب برکت شاہ رسولان ہن امیر عثمان ولید اقدہ نظم بناوان	وانگ عمر دہور نہ کوئی ہو یا شاہ و کمالون وقد صلحا ما کان یوحی بالعمدہ عمر قربان عمر تہین ضعف پیچھے رہن والا اٹا اقدہ دند کفر سے لے خیر میں بھنے ذکر مرمت سند رلڑیان ختم عمر قبولان اصحاب شوری ذکر خلافت مطلب لسان
---	--

در بیان ذکر اصحاب الشریعہ مقررہ شدن امیر المومنین حضرت عثمان بن عفان

جسدن شریعت خیر والا شاہ عمر نے بیتا عمر کہیا ایہہ کار خلافت سریت میں دہرا آمین پیغمبر زاہد عابد غازی خرد خداوا میتون بہار خلافت والا چاہا نہ نہ جاک نالے سرور عالم کہیا کرناں میں کسارا	عبد الرحمان دینا میں سدا آیا اوہ چو بیتا ابو عبیدہ ہوند ازندہ نایب اوسون کردا عبد الرحمان کہیا دوبار سے ایہہ خطاوا معاف کر ہوا یس عاجز تائین ابن جوف لاوا ہوری کسے دسرتے دہر فی ایہ بگڑی تشکلا
---	--

تایر شاہ عمر نے سید سید اصحابان میں
 ایہ کیا ہن کار خلافت پر مصطفیٰ جاوے
 بہنان کیا چیمان و چون پند کسے دہر نے
 میری ایس لظرفے اندر سبہ تہی برابر
 جے ہوئی عثمان خلافت ما شہی سبہ بخیدہ
 ہووے زبیر خلافت یا فیر سعد و تائین
 اے شہر سید اکیلا حامی ایس کوئی
 سبہ اصحابی بیٹھے آسے کسے سخن آلا
 اکون شاہ عمر فرمایا بات ان سمجھ آوے
 جسد بہار ابوبکر بہار میرے سر دھریا
 میری اوس کمال محبت اولاد و دش کوئی
 جسد نفع آسے دے اولے خون قادر ہو
 ایہ گل کہے بائی شہادت عمر امیر لگانے
 تایر ابن حرب آلا یا نرم طبع عثمانے
 سعد زبیر اگر بولے حیدر خیش اسدا
 چاہیے کرڑا شاہ شہنشاہ شل نیک عمری
 ایہ تہہ دور شاہ دنی اسان عبد الرحمان
 تا تھار یا سر فرمایا تاج حیدر سر دہر نان
 ہر اک طرفوں طول مقالان ہر عوج ہٹایا
 دوسا نون نون قول بکمر اور مثلق والا
 شکل پند خلافت والی اکو توڑ بھاسا

علی عثمان سعد سعید طلحہ زبیر اوتھائیں
 کر کے اج اتفاق تمامی ایہ پند بر اوٹھاوے
 اکون شاہ عمر فرمایا میں ایہ بات کرنے
 اک کر ان لے اک خجیدہ ہر تہین ہر اکا بر
 علی بیٹھا وان بنی اُمیہ خطا و التہ دیدہ
 ہووے خجیدہ سار و لین کہن برا اہتائیں
 میر خاص قبیلے و چون دیر کر لین سوئی
 عبد اللہ نیک عمر و ابی لایق شاہی پلایا
 جسد سعید نہ ہوئی خلافت بیٹا کیونکر یادوی
 طلاق دنی میں عورت تائین صبر کید ہر یا
 شاید کرے فرمایش کنوی تا دورادی ہو
 گشتی بھت تلاش دوسک جنت روح کھلویا
 ہووے جہاد و یار ہر اسے تاج عبد الرحمانے
 لایق پکری حیدر صفدر ہتھ ڈھٹے میدانے
 جیکر کرے طرف ہناند امنوی تول دورا
 سب عثمان طبیعت نرم سخت خاص حق زدی
 جشوبک خلافت والی لایق دیکھہ گہر نان
 بنی اُمیہ بنی مخیر کہن عثمان ہے کر نان
 بسم اللہ کر ہتھ علی داسد باکر لکایا
 دو دین چلے جوین خلیفے سوئی راہ کمالا
 جو کہ ہووے گری سر دنی ایہ سر ہٹاسان

حیدر کہندالتی جو بولے ایہہ کلہ دستواری
 تاعبد الرحمان کہیا الیہا صفت چاہان
 روز و شب نہ ماہ حرم کلمہ جوی اسلامو
 فیر نہ کے سر اوٹھایا بیعت من کہلوگ
 عبد الرحمان نے سمجھایا آپ لتی ہو پینے
 حیدر مرد ساد مرادہ دنیان دل نہ کوئی
 آیا موقع بات نہ منی بیٹھے جوڑ مقالان

مشکل دے پند اوٹھان ہرم جگ تھاری
 شرط ساری عثمان قبولی لگے ہوتا مان
 ہجرت سرور شاہ رسوا لآن بیعت ہون
 سارہاشمی لتے حیدر او دین باہر ہوئے
 ہاشمیان دل بھت شکستہ اور کج بیعت منے
 ورنہ اول بیعت تھاری صفہ رد حق ہوئی
 کرناں کیا اعتراض کسے تہ نہین دیاں مثالان

در بیان قصہ حضرت عبداللہ بن عمر معظّم و قتل شہنشاہِ مرزا

ہن عبداللہ بن عمر د ا قصہ ظاہر کرناں
 عبد الرحمان ابو بکر د اوسد دوست جانی
 ہر مرزاں ہور ابو لولورل صلاح کریندی
 میں خود دھنساگی خجرتہ جستی دسکاما
 ایہہ گل سنکے شیر عبداللہ بات نہ رہ پانی
 ہر مرزاں لون چح مسید اپنی ہتھین کوٹھا
 حضرت سعد غلام دی خاطر آیا تیخ اوٹھا کہ
 سارہاشمی بنی زہرہ تیخان پٹ کہلوئے
 سعد کہیا کیون قتل کیتا شفق جانی میرا
 تاعبداللہ نے فرمایا بو پدر دی آئے
 وینج مقدمہ دایر ہویا پیش میر عثمان نے
 عبداللہ تاپا پا چہود کار اشاہ علیے فرمایا

قلون ہے عثمان بچا یاد فرمان پیرناں
 عبداللہ تاپن جا سمجھایا جتناں زہنہانی
 کرناں قتل شاہ عمر لون طرف خجوران ویند
 کیتا آبرو ویز حوالے پیا پوٹھے رام
 پافراغت کھنوں دفنوں تیغ فولادی جانی
 جتہ گولاسعد ولید اکتا وینج ابو ہٹا
 عبداللہ دے اوسول مبارک غضبہ پوٹھے
 بنی امینہ خیش عمر قے طرف عبداللہ ہوئے
 ہر مرزاں د قتل خاطر حیدر زور بیترا
 تنے دیری ایہہ ہمارے تاپن تیخ اوٹھا
 ویت ولای بیت الما بن ایہہ مشہور جانے
 امیر عثمان خیانت کیتی بیت الما لگایا

تا عثمان غنی فرمایا بیاض شاہ عمر دوا
حیدر صفدر رہا چو پتیا عثمان سخن آلا یا
جد عثمان شہادت پائی فیہ عبد اللہ تھا
معاویہ اوسد احافی رہا جنگ صفین مجایا
وہج اخیر خلاصہ کہولان قصہ مطلب را

اپنے خیمش دیکھے دنا کون شکایت کرا
ایں تکرار سے بدلے یار وحید زور و ہمایا
وہج دمشق ساہ اوس لیا فیہ آیا شرمھا
عبد اللہ اوس ویر پیارا ہو شہید سدھایا
ذکر تر یا عثمان ولید اکریے پارا و تار را

در ذکر فی زمان امیر عثمان عاملان جد عمر العاص و غیرہ والی در
غفار و عباس بن المطلب و عبد الرحمن بن حرام بن عثمان و جنگ معائہ

کم جدون امیر عثمان نے راہ درست پر آیا
اوسدی تھا دین حضرت سعد بن ک ہرایا
اسکندر یہ عثمان زمانے باغی ہو یا یار و
گہوڑا پیر درست کیتا دیس کفار تہا کھائی
فیہ عبد اللہ ابن سرح ایہہ سالہ عثمان لون
فیہ یونانی باغی ہوئے خط عثمان دگا یا
لے شکر کوئے بصرے و چون چو کر شیران
شکست اوٹھائی روم نصار فوج جی سلامی
سنہ مبارک پنچ بجری حج عثمان سدھایا
دیس فریقہ فتح ہو یا اندلس قوم کفار
قسطنطنیہ اٹے حملہ ہو یا کہیں و بارے
کشتہ معاویہ خب بہا طرف یونان سدھایا
ایہہ ہزار دینار معترہ ہو یا سال بسالے

مخیرہ حاکم کوئے اندر اول اوس ہمایا
فیہ ولید ابن جو عقبہ حاکم کرو گا یا
عمر العاص گیا دوبارہ کوئے فوجان سرکار و
فیہ نہ باغی ہو یا کوئی مصری قبطی شامی
عمر العاص کوادہ بدلے حاکم مصر و جانون
معاویہ رہند اشہر دمشق لکھا ایہہ فرمایا
معاویہ چڑھیا سنگ فوجان کیتا روم ویران
جین سر جاپا چڑھ دیا یا امن امان تمامی
مسجد مکہ تنگ یادہ صحن فراخ کرایا
ایہہ ملک عثمان زمانے آیا وچہ اخباران
ملک یونان فتح سبہ ہو یا باج گذار بچا کر
فقیرس وڈا شہر کفار ان زور و زور و با یا
ایہہ فتح عثمان زمانے اندلس شکر دالے

باران ہزار دینار دیناروں عبد الملک نے
 بیج کر دے خراج مصر و چہ اخیر زمانے
 ۲۸ سنہ اٹھائی لندن سند اندلس فتح ہوا
 موسیٰ اشعری بصرہ اندر فرعون ہٹایا
 بھی فرغانہ فتح ہوا ترکستان بخارا
 عبد اللہ ابن عمر تیمی کر حاکم مکر لون
 حبیب نام اک قریبے بیٹا جانب بلخ و گایا
 قیس نام پیر قریشی نیشاپور سناوان
 اسے ۲۸ سنہ اٹھائی اندر حج عثمان سدایا
 عبد الرحمن شیر اسلامی عثمان تائین فرمایا
 سرور عالم دو پڑھایاں بھی صدیق پیارے
 سن امیر عثمان آلا یا ہو یوس میں مقامی
 خراسان ہو یا فیر باغی عادت انہاں قیوموں
 سعد بنی الحاص جابا خراسان و گایا
 حال اک کلام کچھوے جو کچھ عمر زمانے
 سہ فتح جو عہد عمر دے جا کر گیتی شیران
 مرتبت شکستہ اوسدی رہی ہر جا قبضہ لگا
 چار رکعتان پاروں ہوئے بے اعتقاد صحابی
 عبد اللہ نام سرج دا بیٹا حاکم سیدم بنیا
 لے مائی عائشہ لکھیا نامہ طرف عثمان نے
 نامہ پڑھ عثمان آلا بابا یس میرے آدے

بنی امیہ رہے اور تہائیوں پنج سے سال لگانے
مروان ثانی جسدن مویادیس عبد الرحمان
عبد اقد بن حصین حاکم جسدیہار مویا
عبد اقد نام عامردا بیٹا حاکم فیر بنایا
اول سر عمر زمانے باغی فیر شمارا
عمر و نام عثمانے بیٹا کہ حاکم خرسالون
حنف ابن قیس صحابی مرو دیس سد مایا
خالد ابن عبد اقد غازی وج ہرات تبادون
چار رکعتان جا کر پڑھیاں موسم رنگ مایا
ابن عفان وج اسلامے کیون فساد مٹھایا
عمر معظم ایسے راہون رکعت گذارے
ورنہ تیری بات درست نہ ایہہ سخن خامی
ہرگز کد سے صاف رہیا نہ کچھ فکر غنیمون
صا کیتا پڑہ دیس تمامی مرد جہنڈا لایا
از من شام مصر صعیہ فوجان دیس ایسے
فیر نہ ہرگز باہر گیان اسلامی شمشیران
نرم طبیعت شاہ عثمانون تا ایہہ گاد ہکا
کول جسدون مروان بلایا زیادہ دیکھ خرابی
بنی امیہ بالاپوئے شکایت کیتی جنیان
میرا بھائے تنگ زیادہ پیر دا وچا چھانے
میتھون سند گہن یکیری اھانب مصر سداسے

آتے محمد و نہیں ایامی مصر ولایت آتا
 نوکان جد شکایت کیتی چار رکعتان یارون
 نالے ابو ذر غفاری اک اصحاب رسول
 ابو بکر ادب زیادہ اوسد اکر دے آہے
 کو بیان کچھ شکایت کیتے ابو ذر دی یارو
 ابو ذر مدینے آیا اوس جازت چاھی
 سرور عالم شاہ رسولان ہمایون فرمایا
 واحد موت سیر کر دے پڑھن جنازہ رچی
 اشیر جازت لیکر تریا جانب شام سد مان
 جس لکالے بتون لایا ابو ذر غفاری
 مجاشہ اک غلام سوڈانی پاس وسد جو رہا
 ابو ذر امامت خاطر کردے پیش کھلویا
 غلام ہمیشہ عرض کرنی اسی تشاہد کرے
 کیا پیش بین کہاوسان بہار چادون شواری
 جسدن اوسنے موت قبولی پاس صبح کوئی
 سرور عالم ایون کیا اوسکے تائیں یارو
 ابن مسعود چسدا یاد ہا بتون تیان
 دختر تدون ابو ذر دی سنگھنکل واندے
 سدی قبر کون بناسی آتے نماز جنازہ
 ابن مسعود دہٹا و سچ اندر پایا ہں کلامون
 دوجی واری دختر بولی روئی کہا کر جانان

ایسے داخل اندر فوجان حاکم ہرگز ناما
 ایہہ بھی وج ہوناندی شامل قصہ گفتارون
 سرور بہت لحاظ کریند ہرگز فرقہ موئے
 ایون حضرت عمر معظم رکہوبات لگاھے
 معاویہ لکھن فرمان دگاھے امر آیا سرکارون
 مین نہ رہسان پاس تشادی دیسان شام فوجی
 مکان فلاںے مین جامر نان سچ آ لایا
 پاک بنید اسچ فرمودہ رہسان شام فوجی
 مدینے آتے کو فیدے ہن کیشا و سچ لکانان
 کلام نہ کیتی نال کسے دساری عمر گذاری
 وقت نماز آیا ہن حضرت اتنان سخن کہندا
 خاشع خود جماعت کراوی ایہہ دسوکی ہویا
 لایق نشان خاص امامت گولے کیونکر کرے
 پاس ہی اک دختر اوسکے سند ایہا اعتباری
 شامون لندن آیا قافلہ نماز جنازہ ہوئی
 ایہہ سنے اکتی اندر دیکھہ قصہ اخبار و
 بندہ کون ہتایون رہندا پوچھا رہن جنیان
 ہے ایہہ بتون ابو ذر دالتی جسسد ماندا
 واحد ہویا ایس لکالے جسم لے تازہ
 جنازہ پڑھ کر دفن کرایا قافلہ شامون
 ہویا دینہ ذبح تدایین ایون رہدا بہانان

ابن مسعود روایت کرتی ہیں قرآن رسولوں
میں اوسدی جانب نویشان پیدا ہوا
سے اسلئے اکتی اندر ہوئی وفات عباسوں
وہ دیر سے یار پیغمبر اسے سنہ وچہ ہوئے
دن بدن شاہ عثمانوں ضعف زیادہ ہوا

جون فرمایا اولوین ہوا امر رب نزولون
قہ ختم ابودرداسالم کیستہ بجائی
پاک بنید اسکا چاچا کامل نیت راسون
عبدالرحمن عوف دایا سار رخصت ہو
مبدا اوس فساد پارون شامون اوتہ کہلویا

در ذکر مبدا فساد و کم شدن انکشتی مبارک سرور عالم و شکایت
کردن لشکریان ابر عثمان ابن عفان نوبت شہادت کیا

میں خود اپنے لکھ دیا پھر میان چار رکعتان
جد عثمان شیش تمامی ہر تون بالا کہتے
اول بات کہتوں ایہہ ٹی صادق شامون
اصلی وجہ کہول سناوان انگو ٹی سرور عالم
جتنے توڑی سرور عالم زندہ رہی جان
سطنان تہ سے برابر کہیان سیم نیکتا نوری
ابن داؤد خصیت پوری مطلب کہول سناوان
کچھ دیہار سرور پائی ادہ پسند نہ آئے
جس دن سرور لکھ دیا را بو بکر پیار سے
سال اڑدائی رہی ہمکو ست کہتے نہ سر اوٹھایا
کچھ عراق فیم چڑہ کیستہ ہرگز بات نہ ہو ٹی
سادھوہ سے سال خلافت صحیحہ پچائی

ہوئے بے اعتقاد اصحابی لشکر اندر بان
ایسے امر دن لشکر والے نہ سردار چوستے
کوہ نصیرہ مصر ولایت مرو سا کہ اسلامون
حضرت خود آہی بنوای ہر کتابون محالم
ہتھہ سبھے وچہ چھی انگلی رکھن کہند کوالے
محمد رسول اللہ ہشت پہلو سندہ رعبارت پوری
اول طلای ادہ انگو ٹی واقعہ سند لیوان
پچھیا حرام ایہہ مروان اولے چاندیدی بنوای
بعد پیغمبر اول خلیفہ سبھے ہتھہ سوار سے
ہو یا عرب تمام شکر شام و گایا
فیر سہالی عمر معظم سندہ چین انگو ٹی
شام ایرانے آئے آرمین مصر فوج جمائی

فیہ حضرت شاہ کمر نے خاص شہادت پائی
 شاہ عثمان اکبر ہمارے جانب باغ سدھایا
 سکے پانی سرد میٹھا کرن آرام اوہتا میں
 رگڑ لگی رات دسکوتے دور انگوٹھی ہوئی
 انگوٹھی فیہ عثمان غنی نے اول مثال بنائی
 روز ازل تین ایون لکھا دوسنہین عثمانی
 عثمان غنی وی عام شکایت ہوئی ہر اک پون
 سالک شتر لے ثابت اوہ قیس و اجایا
 یزید ابن صولحان بہادر عام قیس سدا
 فوجا نوالے و گرن لگے کیونکر دین چہ پیتا
 بعضے کہندے سے چند صفد لے تہت بہا
 بصری فوج زبیر تباون سبہ بخید ہوئے
 ہر اک جانب رل مل شیران لکھتے نہایت
 ہر اک طرفون چڑھیاں فوجان شیران ہو گئے
 امیر عثمان اکیلہ رہیا بھی مروان حرامے
 بنی امیہ سر اوہٹایا سے فادہ درویشان
 ابو بکر نہ کچھ خیانت کیتی بیت المالون
 عثمان غنی نے بیت المالون کیتی کھینچا
 عبد اللہ ابن مسرج کو راہ میں درم ہزار
 سعد ابن عاصد کو تین ہزار چاہا عثمانون

فیہ انگوٹھی سند روزی عثمان سے ہتھ آمی
 پانی خاطر کہہ تے آئے رب سبب بنایا
 جہاتی ماری پکر بنیر قدرت کامل سائیں
 کوشش کیتی پانی کدھیاں گاپتا نہ کوئی
 پرخصیت سلیمان اوسد وچہ نہ پائے
 ایہہ طعنہ سر اوسد لگا ترنی بات جہانے
 محمد بیٹا ابوبکر و اشکوہ مصر دیارون ۱۱
 صمصمہ ابن صوحان عبدی پیکر کتابان پایا
 عروہ ابن جموع خزامی نیک خدا داد بندا
 قافیہ تنگ ہو یا عثمانون کے زخم نہ سینا
 کوئی بولے حضرت طلحہ پر عثمان ہٹا سے
 کرسمیانہ فوج روانہ آتش بال کہلوئے
 روز فلا نے وقت فلا فی کر نان جنگ لیت
 بنی امیہ طرف دمشق اوسد ہمارے تھے
 سارے ملل کرن شکایت جو سر وار تھامی
 غریب بندی کوئی بات پوچھے عثمان دیو خیشان
 اسی صدق شاہ عمر لون تریا کھڑی جالون
 بیجاہ ہزار مروان دکان میں درم العامی
 معاویہ نے اوسے مشقت اوسد زناں لگا
 اوسنوں دے درم ہزاران تریا کھڑی جالون

ولید نام عتبہ دایثا حاکم کیون پھر آیا
 عمر العاص دوسندہ کوئی ابو بکر زمانے
 مصطفیٰ میر ہمیشہ ابو بکر نے رکھیا
 مصرون اوسنوں ایسے شایا تا اوسنوں چھوڑے
 ام کلثوم دوسندہ کوئی آہی نیک زمانہ
 عمر صدیق جس راہ چلے درانہ ہرگز ڈولے
 سعد علی زنجیدہ ہوئے شیر زبیر قصور
 لختے آوسر دار تمامی لشکر کہن ہزاران
 شیر سعید ہو را صحابی حاکم بھی سمجھان
 کیون دیوی ذرخیشان تائیں سبہ اولامہ دین
 اسان تینوں بہتہ سمجھایا تین کیون عمل کیتا
 عمر العاص کہیا تداہین تو بہ کر سویلے
 امیر عثمان اکون فرمایا رکہہ خموشی شیرا
 تیری راج نظر نہ پوندی ام کلثوم طلاقان
 فیر حیدر تائیں سدا یا ایہہ وند و مٹانان
 بنی امیہ نہ جڑے حاکم سار جہا ہما سار
 دوست سرور ایہہ گل سنکے کردی بات مٹا
 جتنے نور می پاک بنیدی گدی ماوہ چھوڑے
 انصاران دی اوسن بات نہ پوچھی وہ اسلام گہرانہ
 عمر عروسے کیونکر ہوئی لوک مرادان یون
 عبد اللہ نیک عمر دایثا ذرا الحسان نہ کیتا

اول قول قرار نہ ہوئے موسم رنگ دمایا
 عامل ہیاشام ولایت مصر گئے لگانے
 اتے نیک میر عمر نے کوئی قصور نہ کیا
 عثمان غنی دی اوہ ہمیشہ آپ سکا و توڑی
 ورم کلیجے عمر العاص کیون مغرورن چھانی
 ایسے مٹا پوٹھا پیر یا عثمان حساب اولے
 ابن عباس حضرت طلحہ لکھی اک تندرون
 زبیر طلحہ لے سمجھایا لشکر دہوندو کارن
 بیت المالون ہوئی خیانت لوکانہ آون
 باز آوسے ذایہہ گل بہتر فوجان والے کہند
 سد مردان وزیر بنایا طول غریب چوپیتا
 غیبون لگی اک بولان ہما مڑ بلدی بیلے
 شامون مصر حکومت تینوں تین دماغ اوچرا
 اشرف اندی اوہ دہی نہ آہی گل الیون قان
 جو خیانت بیت المالون کی سمجھون اہم پاناو
 عامل کمال زاہد عابد شام ایران بہا سان
 لشکر تائیں بھی سمجھایا ہمتہ لگا وں کتا
 قتلون اسی باز نہ آون ان یون غریبان بوڑی
 فاقہ گذرے ہرک تائیں نہ عثمان خزانہ
 چارگاد جو اہل سلامان جان اوہ چوگا وں
 چٹی شاہی مجلس کوچ گیا و سے چوپیتا

شتران پارون شاہ عبدالعزیز و دولت پائی
 بیت الما لون روغن سچیا لایا سر فرزند ان
 سکا شاہ عمر و اما من ظاہر یکہ منگایا
 عبدالقدابن سرحد تائین جیکر اج ہٹا دے
 اتے ولید عتبے و ابیاسعد بن العاصیون
 عثمان کہیا معاویہ تائین حاکم کس ٹہرایا
 ہور گلان میں سببہ منالکھان بہ پروانے
 محمد بیٹا ابوبکر و امیر کران حواسے
 لیکر سند محمد تر یا سبہ فوجان ہراہان
 افتد جانے سند کتابان پر مردان چلا کی
 ایہہ مضمون اوس نا و اندر سبہ ادی فرماندے
 محمد بیٹا ابوبکر و امیر ولایت جاوے
 اتے جو رائیں مخالف خالد ہو رکنا نہ
 لا کے اوتے ہر شتانی کیتا بند لقا ف
 غلام اک امیر عثمانون جسک ہتھ سپایا
 ہوا سوار شتانی و گیا گیا ہمارا دھاکے
 شتر سوار اوہ لشکر ڈھٹا جا ویز ہوا یون
 موہن دو رک پا کر گہرا پکڑ ہمار کھلوے
 اوس کہیا میں عربون تر یا مصر ولایت جانان
 لوکان پوچھا دس اوہ نامہ و تہقانہ کوئی
 ہر گز ظاہر کوئی نہ ہو یا کا غذا و سببہ پاسون

بیاسکا شاہ عمر و ابیاسعد جس بہا می
 ساریان سے اوس وال منائے کہیا دشمنان
 ریت و چھاکے مجلس لاکے دریاں نال وٹوایا
 محمد بیٹا ابوبکر و اوسدی جاگہ بھاوے
 معاویہ شہر دمشق اندر ساری دور قیاسون
 عمر معظم نیک شہنشاہ حاصل کرو گایا
 پیتی شکر مبارک بھری نامے کران روانے
 عبدالقدابن سرحد تائین اج عثمان نکالے
 دوتے منزل اوس مقامون شرب پیا پھیلان
 ہور کا غذاک جد نوشتہ بات ایون اتفاکی
 طبری و اقدی سنی شیعہ ہنگ الیسی و جانکے
 ہر حیلے کر قتل دینان نہ فرمونہ ویکھاوے
 کران قتل ہراک تائین ظاہر جوڑ بھانہ
 دس مشک یوچہ پایا اوہ کستوری نامہ
 پوشیدہ لیکے کا غذا جانان ہر طرح سمجھایا
 دوجی منزل اوتے قاصد ہوتا جدم جاکے
 ہو پستہ اکہہ بائی نہ وڑیا اوس جا یون
 پوچھا ریل مل سببہ سپاہیان کس پت و ہو
 عبدالقدابن سرحد تائین اک پیغام پوچھانان
 اورکے پراوتار یا اوسون ان تلاشی ہوئی
 شیک غلام ایہہ شاہ عثمانون سار کھن قیاسون

داغ دیل یہ شتر والا صاف سے عثمانوں
 مشک چون کا غذا پایا جامہ موم لپیٹا
 پڑھیا کا غذا حکم قتل دا پٹی فوج دوبار سے
 کہیا کیا تقصیر محمد حکم قتل دا پایا " "
 اوسنے پوچھا کیوں توں بیٹھا کا غذا دیکھا
 اوس کہیا توں چل رینے خط دیکھا وان لوکان
 اوہہ محمد نال یہودی سبہ فوجان ہیران
 تیل بدی آتش اوتے پایا اوس یہودی
 محمد اتے اوہ یہودی بھی امر اتے
 حاضر طلحہ سعد زبیر اوہ خط دہریا لگے
 ہوئے پڑہ حیران اصحابی اورک دہرہ کہلوئے
 خط دیکھا یا مہر عثمانے دیکھ ہو یا انکاری
 حیدر کہیا قسم درست ایہ خط ہے مردانوں
 عثمان کہیا شاید حاجت جد پیشابون ہوئی
 بہنان کہیا اسان امناتا اعتبار ایہ آوے
 عثمان غنی انکاری ہو یا کر سن اسکو موچے
 یاران کہیا مرضی تیری کون فساد مٹاوے
 عثمان دلی وج مسی دوریا لصف خطیہ پڑھیا
 چوڈ خلافت اوہان کہیا ہو را میر ہائیے
 عثمان دلی چڑہ کرے نصیحت لوگ باز نہ آون
 جسد کو فیان ڈھکا کا غذا بھر خبر ان گیان

تلاشی اوسدی کرن دوبار مشک چوچھا نون
 خط ہر ساگی عثمانوں نہ کوئی حرف سمیٹا
 محمد بیٹا ابو بکر دا بیٹھا حوض کنار سے
 عبد اللہ نام سبار یہودی اوسدن مصرن آیا
 یہودی ایہودیل تار سے رب سبب بنایا
 کیتی کیا تقصیر محمد ریل مل پوچھن بھوکاں "
 شہر مدینے جا کر داخل کیستامیل سپان
 کیتے بہ شاگردا کٹھے اوس فل سق مردودی
 خدمت اندر شاہ علی دی آئے یار گرامی
 ابن عباس محمد سید سارواچن لگے
 عثمان غنی دی وج حویلی جا کر داخل ہوئے
 اورک اوسنے قسم اوٹھائی بات ایسا اعتباری
 ہر تیری اس کیونکر لائی بولور اس زبانون
 تاجوان چلائی کیتی ہو ربات نہ کوئی " "
 ترفلن حرامی داج بازو ساوی ہمت پیادے
 ظاہر باطن تازیا دہ ریل مل آئے موچے
 طلحہ زبیر سعد سعید نکل محمد جاوے
 مصران سرداران تمدن آکے پوچھ پڑیا " "
 عبد اللہ ابن بسر حد جاکے اسی سر اوڈائیے
 ساگی کا غذا کر کے نقل بجانب شام پوچا دن
 عثمان غنی دسارن کارن اللہ جہان پان

حاصل گل کر مطلب مالی ہو کر لوگ اکٹھے
عثمان ولی جد خطبہ پڑھیا لوکان امان اہیان
ہر اک طرفوں بہتر زیادہ چڑھ سرنگ کو کاڑی
حیدر صفدر اک کنار دروازہ انہ بولے
غلام عثمان ولی دا حبشی لیا جس کلا سے
وہی بیٹھایا پانی دتا اکہ مبارک ہو لی
شکر گہیر مرکان کہلو تا بند کیتا بہب پانی
کہو کا غلہ شام ولایت سعد معاویہ سے تائیر
لکھ پو شیدہ تور و کا غلہ خبر گئی ہو لوکان
شکر گاہ عثمان زیادہ ہمت نہ آوے پانی
بہر فساد و طاعن زہ دشمن سے رعب
تین عمل نہ کیتا اگے شاہ علی فرمایا
ہن جوین دل چاہے کرے بات فاعلہ ہوی
اوہ بھی راہ او سے ڈولین جوین اوہناں او
مروان اوتے عبارت او ایہ لنگہاسی بنے
ایہ گل کہے حیدر تر یا فیر عثمان آلا یا
غیر ابن مسلمہ تائین فیر عثمان سدا یا
عبد امتہ ابن عباس تائین میر پٹھون کہناں
میر بان ہن نصیبان اندر رہیا چہ کوئی
طالعہ شیر سے سعد سعید ہو رہیہ جانہ
کیا روک لیٹان دروازہ و غنیم نہ جاتن

شکایت عثمان ولی دی کردیان ہون ہین مسکھ
بیٹھ گئے سر زانوں دہر کو مدد نہ کیتی بہایان
ہو ہوش دگے سر پر لوک چو طرفوں آئے
طالعہ سعد زبیر عبد امتہ نہ کدہ تیخان تو لے
اوہا شتابی مسی و چون جانب گہر سدا دی
کرن تلاوت بیٹھ قرآنون لفظ ہولی ہولی
فیر روان صلاح دسائی نہ کر طول کہانی
ولید بنی امینہ مدد کرن آن ایقتا میں
انصار ہما ہر شامل کوئی مصری کردی ٹوکان
حیدر صفدر تائین سدا و گری بات دیہانی
نسندی ہین واہ نہ کائی ویری ہمارو بگے
مصر غریبان نال محمد کیڈا د غامک یا
تون ہا ہین بہتر جانے دوست رہیا نہ کوئی
منع جے کر سیہ اکہ لکھا دن ہون تیز زیادہ
دودہران نون میں سمجھایا کوئی بات نہ منے
گہت و چہوڑا بہائی تر کوں میل قتایت پایا
پہاس گیا میں جالہ و اندر سختی دی سونہ آیا
ج کرادی پنج غریبان شہر مکے وچ رہناں
ابن عباس گیا تا مکے جس نامت ہوئی
اے صاحبزادان تائین دے آن بہا
ایس ارشادون بہت شاہزادے طرف چلی آوے

تیخان پٹ شاہزادی لہتے دروی پاپن کھلوی
 ہوک تادروازہ سارا گندہ کٹال بازارون
 محمد نام طلوع دایا عبد القدیر زبیرون
 اچران نون اک لقب چلائی مصری اختیارون
 وج حویلی داخل ہو یا پنج بند سے ہرمان
 قیس لے تے ہو سودان شامل شیرکانہ
 تادروالے عرض گزاری جیون اسی چالان
 امیر عثمان نہ سخن آلا یا سند کتاب تمامان
 سارے گئے غلام تمامی دیورٹ پنا مان
 بھی مردان حرامی زخمی گردن تیخان لگا
 فیرا بکروا بیٹا ناؤن محمد سداوہ
 کہیا محمد کی اج حاصل ہو یا نفع یمنون
 تا عثمان غنی فرمایا باب پیرا جے ہوندا
 سن شرم محمد کیتا گیا ہٹ پچھا مان
 عبد الرحمن سچی طرفون آکے خنجر داپھا

اچران نون کچھ مصر والے آن گیرے ہوئے
 ہٹ گئے شاہزادی سا رزورڈ ہٹا تلوارون
 تیجا حسن ہو بہتیری دور کھلوئے دیرون
 محمد بیٹا بکروا پھر قبضہ تلوارون
 عبد الرحمن ابن بلجم گیا نکل اگا مان
 طرف عثمان ولید کی جھوکی ظاہر موت نشانہ
 جوار شاد ہو دھر کارون مریتے ہوا گامان
 جامردان مقابل ہو یا لیکے ساتھ غلامان
 لاشان رلیان اندر گلیان ہو دھوکون اگا مان
 رہیا زکٹ اک سلامت یاد گیا ہوا گامان
 دھری ادس عثمان دی پکڑی کر و ذکر تدا
 ابن سرح بناوین حاکم قتل کروین بینون
 ایڈے ادبی تون نہ کروا دھری پکڑ کھلونا
 قیس سودان عبد الرحمان کناہ گیا اگا مان
 عثمان غنی اس آیت اوتے ایہہ اوی فرمایا

فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ط

پس کافی ہے انکو اللہ اور وہ سننے والا جاننے والا ہے۔

ہو بیہوش دے مونہ پر نے بی بی نالہ آئی
 تاسودان تیج اولاری سجا ہمتہ ادوٹایا
 سین قرآن نوشتہ کیتا سجا ہمتہ لگایا
 فیر قیس لے تے کناہ ہمتہ برابر چھوٹا

ڈال بنی عثمان علیہ ی گردن چھولی پانی
 قرآن ترہو یا ادس خورون فیر عیڈان آلا یا
 کہیتا نون ترس نہ آیا ایڈا پاپ کما پا
 تیخان دایان سراوڈا یاد دھریا تیرت کما

نایک دم زخمی ہوئی اودہ زوجہ عثمان لون
 مائی صاحب دیکھہ گامہ ہو پستہ جانہ سے
 نایک اوتون لاهی چادر دور گیا ہو پڑوہ
 ایہہ گل سنکے کسے سپاہی ایہہ جواب لایا
 ابن سرح دیسی چادر معاویہ ترے تائین
 لٹ خزانہ لیا شاہی پہو کی اک چبار سے
 لاش شاہ عثمان غنی دی دفن ہون دیند
 وینج تنان انصاران پڑہیارات جنازہ پوری
 جد خلافت معاویہ پائی تادیوار بنائی
 قبہ شہرت بنی امینہ نام قیامت توڑے
 ساوٹے باران سال خلافت خاص ویتائی
 نسبت امر عثمان ولید دیکھان ایس سالے

ام جیبہ حرم پیغمبر حاضر پاس بچہ ہون
 حرم پیغمبر امت مادیان ہون بہات پاندے
 بی بی کیا اید اظلم شخص ہین کوئی کردا
 ودا ذخیرہ پاس شادے آرمروان بہایا
 یولید عتبہ دابیا ہر شے کہن امتائین
 بنی امینہ نٹھے عربون سبھے در و ماری
 ترے دیہار اک وایت بعضے چالی کہند
 قبرستان اودہ قوم ہودان سند قبیح موری
 ظاہر گور ہوئی عثمان لون ہن روضہ ہستی
 گذری عمر سال ریاسی جسدہ دینان چہوی
 ہجری شہنشاہ کی پتی جد شہادت پائی
 واقدی طبری سند پیری کہن وایت والے

در نسب نامہ امیر المومنین حضرت عثمان بن عفان

عثمان نام عفان بنی عفان عاص اجابا
 عبد الشمس لے ہاشم دون سکے بہائی
 ختم کرسی دادک لون نانک ال سداوان
 اٹھ حرم شاہ عثمان لون حسب راوی یاران
 پیش رقیہ حرم عثمان لون نیک عبد اللہ جایا
 بی بی رقیہ بدر و ہار و اوٹھی الین جانون
 تیرجی عورت ام عمر شاہ عثمان نکاحی

لے عاص بن امینہ عبد الشمس لے چایا
 سبہ قصدین لکھ سدا یا پائی جوین جانی
 حکیم بنت عبد المطلب شہم تک لے چاوان
 دہیان چہین روایت پکی پھل لکے گلزاران
 سرور عالم نانا صادق حرف گذاب وایا
 ام کلثوم صابہ زادی عقد ہو یا عثمان لون
 جیدر صفزدی اودہ بیٹی خوشانتال وایا

زید عمر و اوس کے شکون مریم بیٹی ہوئی
 چوتھی زوجہ ناحیہ آہی اودہ بیٹی عرفانوں
 پنجوان حرم بی بی فاطمہ اودہ ولید دی بیٹی
 عبد الشمس وافر بابا نام مغیرہ آیا
 سوئڈ لے عالیہ بی بی دونوں فاطمہ چایان
 چھیوان حرم اسم بنین بنت عتبہ کہند
 عبد الملک ابان خالد ایہ شہزادی نوری
 حرم ستوان ام رملہ بنت شیبہ بولان
 ابان ثانی اوس کے شکون ایہ سیافقر اول
 اٹھوان حرم بی بی نالیہ مریدی بی بی سان
 رجمی ہوئی اوس کے بہار جد عثمان سندھ مانان
 جگر کے شوق زیادہ نام کتاب دان
 قد دراز نہ چھوٹا کہند سے پورا درمیانہ
 کہن ہمیشہ رنگ حنائی وافر دھڑلی
 وقت شہادت آپان قاتل ہرگز اونہان نہ گیا

الے عالیہ اوس تو چوٹی طبر سندھ ہوئی
 عبد اقد اصغر جس نے جایا ظاہر سہم نشانوں
 ولید ابن عبد الشمس سبہ کلام سمیٹی
 ولید سعید فاطمہ جابے طبری سندھ لیا یا
 کثرت نسل شاہ عثمانوں واہ واہ نیک بیان
 عتبہ ابن حصین بتاون راوی خبر ان دیک
 بیٹی بنین کوئی نہ جای سندھ کتابوں پوری
 شیبہ ابن ربیعہ کہند حال تمامی پھولان
 رملہ اوس حقیقی بہائی قصہ حد پوچاوان
 عتبہ بیٹا جس نے جایا بنین بیٹی فسان
 قصہ سیرۃ شاہ عثمانوں دسوکس کاہلی
 از الہ الخلفا شاہ ولی اقد تیر نشان لاوان
 جسم سفید چہرے لالی پھل گلابسانہ
 اکہین اندر شرم زیادہ بات میر دل جی
 بہا دین درو کمال اوٹھایا مونہوں ان سکیا

الحمد للہ شاہ عثمانوں قصہ ختم جو ہویا
 ہن حیدر کے قدم جو ثمان چیت برابر ہویا

در ذکر قصہ شروع ابیر لہو سنید حیدر
 ابیر لہو سنید حیدر ابیر لہو سنید حیدر

کہول قصہ ہن شاہ علیہ انتن ہما اوٹھالی
 تیخ اسلامی دہر و میانوں تریوس ہر چھپتا
 وارث کوئی نہ رہیا ہر دس دس دس نہ ملتا

بعد محمد ہر مدح مناقب گل کر طلب الی
 قصہ جد عثمان ولید جوڑ مرتب کیستا
 جد عثمان شہادت پائی سیافساد جہان

اور ک لوک اکٹھے ہو کر در علی فراتے
اسی تا بعد از شادوی شاہ ہو یا انکاری
لوکان کہیا مین ہین بہتر ہو یا نہ کوئی
شاہ کہیا مین کران امنان جو گل منون میری
مسجد بنوی و چہ چلان جو صلاح لشادی
فیر صلاح پکیری کر کے شاہ تر یا ہرمان
جہڑ اصف یقینی ٹولا بیعت من کہلویا

بعد سلامون کردی و رمضان دی بھیت تہائے
ہو ر خلیفہ و پنج بنا ہو مین وزارت کاری
بیعت کر ہو قبول شادی بات ختم ات ہوئی
چوری بیعت مین نہ کر سان بہت اساد ویری
سہنان کہیا ایہہ گل بہتر اصل مراد اسادی
داخل مسجد بنوی ہوئے اصل بات سامان
خارجیان د ا ا حق فرقہ ظاہر منکر ہو یا

در قصہ علان و جہڑ شاد

پک خلافت جسدن بد ہی د سن حیدر سائے
بعضے لش شام سدای کر سان فیروایت
جسدن پک خلافت والی حیدر شیر سہالی
قسس ابن سعد انصاری عباد و بہاد حنیالہ
عمار ابن لا شتم کہندی موسیٰ اشتری تالے
عثمان نام حاص دا بیٹا حاکم و بنیان
عبد اللہ نام عامر دا بیٹا حاکم بصرہ کو یا
کر کے بند نسبت پورا قاصد شام و گائے
تافیر طلحہ زبیر و تائین مسجد و بہ بلایا
میرے لوک مخالف ہوئے قاصد خبر لیا
دسو کی صلاح لشادی پیاف و جہانے
کہیا اکون دو مان لکے اسان تینون سچایا

آل امینہ نامتفرقہ چو د مدینے تائین
طلحہ زبیر مخالف ہوئی پکڑان ایہہ حکایت
عامل توری ہر ولایت یار پیغمبر عالی
والی مصر اوسون کیتا وچ کتابان سنیان
کوفہ دیں میر ٹھراٹے کر سپاہ حوالے
طائف والے تابع اوسدی ہر کسی تہین سنیان
شکر فارس دیں و گایا آن صغینے مویا
آل امینہ سبہ مخالف شامے رومی پائے
حال دمشق چھاونی کوفہ سارا کہول سنایا
سہرا و پھایا آل امینہ خون میسر کر لائے
فیر شمشیر و دیار ہو لکلی جدی و چہ میدانے
کوفی بصری توری سانون یثرب اعتبار نہ آیا

بیکر تیرے اوہ مخالف دشمن تین اسدا
 بھی ایہہ سنیان حرم پیغمبر جانب جسدائے
 کہیا تا بعد از اسے قسم سانوں رحمانی
 کوٹھا کیوں مظلوم عثمانؓ حاضر سبہا ہی
 نالے غصے نال تادے ہوئی زور فٹانے
 بہا وین رل کھاران تہمت جسد مرقی آہی
 نشان کہیا کدہا و سنون دفعہ طلاق پکیری
 اوسہ ندی ہے اوہ رنجیدہ پیافساد گھیرا
 قسم خدا دی فرق نہ ہرگز ہٹلج جھوٹورون
 کیتا قتل عثمانؓ جنہا نے پاس تیر اوہ آئے
 حیدر کہیا سارا ٹولہ کیونکر قتل کیوے
 طلحہ زبیرؓ نے جاتا حیدر قتل کرایا ۷۷
 طلحہ زبیرؓ ہو رنجیدہ اوہ تون اوہہ سدا
 بی بی صاحبہ لندن مکے دیان جمع سپاہان
 بھر کونج لٹھا دل سارا پاک صدیق والا
 ہر اک طرفون آیان فوجان نانی شیراکاری
 مائی صاحبہ لون لاگلین اپنے سنگ کیونے
 پاک صدیقاً قاصد بیٹھے اندر شہر مدینے
 ہونا ندی کیا خوشامد یون کیون قتل کرائے
 حیدر صاحب پڑہ کر کاغذ کچھ جوابے کیتا
 جو کیفیت گذری آہی ساری ہا کہ لوچا پئی

تیخان سوت کران پیرسدھی جیکر ہون راد
 کوئی بصری مکے والے خدمت اندر آئے
 بدلاج عثمانؓ موکاوان پوسی خبر جہا نے
 ال مینوی سبہہ تابع تیری دسو کی منہا ہی
 سرور بہت رنجیدہ اوستے دتا داخل ہنگا
 طلاق دیون یار کہان سنون پاک سوال ملی
 عورت ہو حسین لیادان ایہہ خواہش تیری
 اسی اک صلاح دساہین جسوج مطلب تیرا
 فیرساد نہ پوی جہا نے صاب لستی حضورون
 سارے معین پکڑا دیا ایسے معاملہ گل ہو جائی
 ابو بکرؓ ابیہا قاتل گلون ایس تہیوے
 اکثر پورا زور علیہؓ اعوضن آپ موکا یا
 بی بی صاحبہ پوچھ خدمت دونوں صبا
 جسدن دونوں شامل ہوئے کیتا کوچ اکامان
 لکھے نامے ہر ولایت ظاہر کہول مقالا
 تین ہزار اکابر جنگی کہول نشان اولارے
 جنگ جمل سبہہ بنون کہند پیافساد توئی
 کیتا قتل عثمانؓ جنہا نے اوہ بہ لوک کہنے
 ہوکے والے بیٹے لستی قاتل کول بیٹے
 قاصد ہو رالفصار ہاجر دیون ہجر چو پیتا
 بی بی صاحبہ ایس خیارون غصے کی درائی

اکثر لوکان گن گاڑی کی بنا فکر دیار سے
سار راوی ایہ فرماون خلق ہوئی ترے ٹولے
چہرے تابع حیدر صفدر پیش نشان لگانے

کوئی نہ اک بو جہادون والا سار بالن ہار
چہرے تابع طلحہ زبیر وں ادہ بھی حصار
ترے کسے طرف نہ ہوئی نہ ف و حال

تیسری آغاز جنگ حاصل ہر دو فریق بمقام خربندہ

حاصل اک کلام کرہین حاکم مکے والا
تابع بی بی دی وینج ہو یا لیکے دل دیر
شہر مدینے گیان خیران لشکر بصری لٹھا
چہرے نالے ہو ر حجاز وں مائی بہت منگایا
حیدر صفدر الیں اخبار وں قاصد بھت گار
ہر جانب تین آیان فوجان پیافساد چھا
لشکر جدم مصر دیار وں شہر کو فے تین آیا
سہیل بن حنیف زور اور نایب کر مدینے
ساہ مبارک بیح الاخر لگی چوٹ نقار
بصر وینج اکٹھا ہو یا دل سارا اسلامی
فتحیاع ابن عمر زور اور شیر و دا اعتبار
فتحیاع کیا بی بی تائین تون ہین شاہ
خونی جو عثمان ولید کو قتل کران چہرہ سار
اور گ ایہ صلاح پرائی جو قاتل عثمان وں
بیعت طلحہ زبیر قبول حق خلیفہ حیدر
ایہ صلاح مقررہ کر کے فتحیاع اور ہر سدا یا

عبد اللہ ابن حضری کہند اسد کہوں مقل
بصری فوج لٹھی اسلامی پرجہا یا شیران
بی بی صاحب طلحہ زبیر مین دل دہریا متھا
عبد اللہ ابن ہب ہر د والی بنیان سیان
شہر ہمدان فارس کو فی لیکے خط سدا یا
و نہ ہزار مرلیہ جنگی لٹھا آن میدا نے
گہرا دہوسہ چڑھیا حیدر فوجان نال سدا یا
سیتی شہر مبارک ہجری پیا چال زمینے
حیدر صفدر لیکر فوجان یثرب چھو دسدا یا
او کیل دور و طرفون کہولان رختامی
بی بی صاحب و می جانب تر یا کہول کیفیت
حرم پیغمبر امت مادیان جو مراد تدا
لشی نہ وجہ فساد اوٹھا ہو تابع دار ہمار
کر سیتے پھر کر قتل تمامی حیدر پک پچھا نال
مائی صاحب کر و امنا جیکر منے صفدر
عبد صا بیات نہ پسانی جو اقرار پھرایا

<p>شاہ زنگی چہرہ اکہٹیکہائی شمس اکہہ دباہی ہزار بہادر مینون میان عوض مین کانان شاہ کیا اوہ ساکرمون تین نہیں شرمنازا مائی صابا دانگون حیدر دھسا اکون فرمایا بات کہڑی تی جنگ مجاوان ہر ہری نامی پسر جلالہ جگر المان دس موت پیالے</p>	<p>فجری ایہہ صلاح ہر ائی ات اکون ہر ائی شاہ علی ندی خدمت اندر کوئی اک سیمانان شب خوبی و بچ کران شتائی توڑ دل ہوناندا دو جی طرفون شیر بہادر عارت بیٹا آیا نہ اوہ کسری اینہ اوہ فیض دل سارا سلامی ویکھو کیا خیال ہوناندا لوک کارن داکے</p>
--	--

اصلی وجہ فساد و زوال بمقابلہ ہر دو شکرا

<p>فکر پیادل بہت شہریان کہول قصہ کاران سارا ایہہ فساد اوہ ہایا بیٹے ابوبکر دے عبدالعزیز نام سہارہودی اصلی ہید بتایا عبدالرحمن ملجم والا نہ کر طول و فساد نہ سہتدارک ساڈا کردی جہب سہالو اگا ہو متفق گئے اوہ سارے پے وکیل و حالے حیدر دے سرپاک ہنای عوض پیش کاہی حیدر خارج سالون کیتا حال مند اسن تہو حیدر دے امر مین اوڈاوان ہیا بات چنگری اوہ ہے فضل وجہ خلافت جو ہو و سو جرنان اکسرا نہ راوہ لڑ مرسن تہو کھم تدا مان دیاوہ لشکر طلحہ زبیر مین سارے انک انکراو طلحہ زبیر خیر نہ کاہی دشمن تیغ نکالی</p>	<p>جنہان قتل کیتا عثمان سن اوہ نہان اخیان و بچ سے اوہ منافق جنگی بیچ اوہ نہان سر کرد مالک شتر وچ ہوناندا عدی حاتم جابا عبدالعزیز ابن فرج کہند قیس لے کتہانہ سُنیان اوہ نہان سالون حیدر قتل کر اولگا طلحہ زبیر مین حیدر صفدر بنی صابانہ پور زینے تیر چلائے تیغین سراوڈایے سہے بل مصلحت کردی کھرا فکر کھیوے مالک کیا اکٹ رہی جیکر کہہ دلیری عدی کیا نہیں مناسب قتل علیون کرنا اور کسا ایہہ صلاح ہر ائی چا فساد کتہا مان ہر اک بولے ایہہ گل بہتر چھلی رات صفایو چھلی راتی رل مرتدان چوری داکا مٹھالے</p>
--	---

شور ہنگامہ لشکر اندر ہمیں لہتا ہتھیارین
 سے سے اندر لشکر ہوئی غضب کیا ایہ کیا
 کہتے دغا کیا یا حیدر کر کے بات پکیری
 مائی کہا کر کے صلح چوری لشکر سے
 ہو کے خاص مراد بنید اکیڈا ظلم کیا یا
 جے چڑھ پار و سر سوناند کر بدراج موکائی
 طلحہ زبیر الیسر رشادون بسمل سن آئے
 سے شیر اوٹھے لکارون ناگان نہ لیسار
 کہ سے وار سے کر بلہ جندری کل ملانی
 نالے بیٹا ابو بکر واکہا شکست پہنان
 کون چلے کھر پھال شیر اندی کی مخالف
 پہلے پہلے گئے منافق و اگان پھیمان
 حیدر ویکہ شجاعت شیران لشکر پس کرایا
 ہر دو فوجان مل کھلویان و انگ پرا و حیرے
 چڑھیا غضب ٹ جو انان سان اسد پیا
 دہر و تیخان دھر لگے سپر و اگان شیرن چان
 او دون حیدر شیر بہادر اسدالبہاری
 حضرت طلحہ و دا اکابر دیسافوج نرالا
 جد زبیر دیو سے گردا واد دشمن ہاج او ہوا
 دو دین دھران جنگ برابر نہایت یاخا
 دے گزرنکی شدیانے تاج سفید اوٹھایا

تیران ابرو نہ دیکھایا پیا پیل انگارین
 ہرگز سانون خیر نہ کائی پیاسر قضیا
 بی بی دی در کو جاکر آد پیاسر دیر سے
 ڈھل کھی چڑھ مار و تیخان سٹو شیر اکٹھے
 اکثر آکے لگ بہودان قتل عثمان کرایا
 یاد گاری ایہہ ہی اسادی نایب نیک ہیایے
 اوچی سد پکارن شیران خونی دل کہو کائے
 پوہن غنیمان عدو موافق بر چہرین اولار
 دھو نہ ڈالان تیخان ایسا مالک ہاج اوٹھائی
 عبدالرحمن اتے عدی جنگ کرن منان
 طلحہ زبیر تلے نہ کوئی ایسے نہ رہا دور
 داخل لشکر حیدر صفدر چھپے پیل سپان
 او دون لشکر طلحہ زبیرن بہن کھان پراپا
 کہول نشانان ہوئے برابر ہر دم قدم گیرے
 لے ہٹری مونہ پی بہادر غصہ آتش سارے
 دیکے زور رکابان او تے سالگان سر و ہویان
 اتے بی بی صاحب دلون شیر دو دین عتباری
 شیر زبیر تلے نہ کوئی احد بدر ممتالا
 رعد موافق حضرت طلحہ زورون زبرد باوی
 جنت جانب لیسد پایا دست ہزار دلاور
 دو دین دل لٹھے ہٹ دیر کی بدلا ہیک موکایا

ہر اک طرفوں چڑھے طلادہ خبر آدور و لیتے
 مت دشمن ہر دین چڑھی ہر دوسا کہنے

جنگ و دوم بمقابلہ ہر دوشک و شہاد حصر علیہ و فتح یافتن حیدر و صفدر

رات دہمی دن روشن ہوا لکی چوٹ نقارے
 او دون فوج شاہ علی ڈیڑدی و چہ جمائی
 اتے لشکر بنی بی والا ہو یا راس مسید
 عہد اقتدار بن حارث نامی میسر دل سہالے
 قالب حضرت طلحہ زبیر دون فوج جبر انصار
 پڑوسے اندر ہو کھلو فی سہل لشکر دو دین
 چڑیا غضب فیر جوانان دہرتلی فی جانان
 تازہ بیزد تا گرداوا کسے جہاں نہ چلے
 دوجی وارد تا گرداوا قالب لگان بیان
 پتھی وارد تا گرداوا لشکر حیدر بہنا
 شاہ علی تا پڑوچ لختارادی کہن اکابر
 ہر دوسا ہل کہکولے حیدر سخن آلا یا
 تون ہین خاص خیش ہمار بھا پوچی ہین
 جے کیتا مین جنگ برابر مسلم ہزار
 اکون دو مان نے فرمایا جو قافل عثمانے
 واجب کرناں جنگ اسانوں مین کیون رلائے
 حرم بنی تے تیم اوٹھایو تون ہین خرم بھا
 سان شجر بیعت قبولی ہجرت کیتی دھرے

پڑہ نمازان چڑھے بہادر سرخ نشان کہلا
 قالب و تیسرہ میمنہ گھٹ برابر آئے
 میمنہ فوج جس سہمائی ناؤن عہد الرحمان
 سادہ حضرت مائی عائشہ کہن ایت والے
 ہر اک جانب یار پیغمبر یار و سارن یاران
 جنگ شروع دی باجو دوجی ہر دو جانب دین
 تان تیری چاواگان چلے پہریا ہور زمانہ
 میسر حیدر بہاج اوٹھائی مالک دہرتلی
 عدی نام حاتم دایٹا نھاد دھو دایان
 شیر زبیر بہادر و دا جنگ کرن امتا
 ویکہ زبیر واک اوٹھائی نیزہ تول برابر
 روز فلا نے وقت فلا نے سرور کی فرمایا
 آرکے خوف کر خدا دا خوئی نیزہ تنیان
 دو دین صابلتی و دیر کی نایب شاہ ابرار
 داخل لشکر تیرے اندر سخن اسن بانی
 جیکر سچا آہین بہائی کیون اوہ ہٹائے
 اسی صابدر کے ناہین اجد جنگ قرار
 عشر ہشرہ اندر داخل لیتے چوڈ ہنور

شرم نہ تینوں اول دہادہ ہوسن قتل کر کے
 مین کیون کیتا سنگیہ ان دشمن لیکے ملے
 اے سالون کرہین نصیحت لٹا نوچ خطایان
 حال اک ہوکاوان اسی نہ تیری دیر سے
 حیدر کہیا کر ہو قتل غونی پکر اوڈاوان
 سار اوہ امیر و دیر سے داخل ایس دون
 مالک شتر و چہ ہونا دی شخی قبائل بھارا
 ٹولہ بھی باجر انصار ان شال ایس دون
 سن اعتبار تداہین کردی طلحہ زبیر دوین
 مائی صاحب سن مقالان جنگون منہ کر نیک
 ایہ سن رضی صلہ کرن ہوئے اوڈاوان
 کرے ہن مقال اگر مائی دوش کوئی
 سنی سند ہو ریا دن شیعہ ہو مقالان
 ہراک طرفون نکل بہادر پٹے للکار جوانان
 اتلوار چلی دو طرفون مل مل مارن پہلے
 نل خنجر سے منجن مارن جمد ہر مور کٹاری
 تیخان سادون بجلی وانگون صاف یون لشکارا
 اوہ طلحہ اوہ حیدر صفدر اوہ زبیر اکابر
 فیر صبح مبارک ہی قصد نماز کیتونے

دش ہزار اصحاب چنگیز جنت خیمے پائے
 بی بی عالتہ حرم منہ میرے تیخان پڑ پڑیوں
 ایہ مقالان ہرگز حیدر کم نہ کسے آیان
 جیکر قتل کرادین غونی بات منان سبہ تیری
 ایہ کہہ دیہا ر دہانت قسم رب اوڈاوان
 عدی بیٹا حاتم طائی نامی طو اولادون
 محمد بیٹا ابوبکر دا ہوا مھے شکارا
 نال دہنگان مین کر کے کلور چڑیاں پیاون
 مائی صاحب عدی و منج خدمت حاضر ہو اوڈاوان
 اپن جیت ہو یا فیر جملہ سر پر موت کو کیندی
 طلحہ زبیر و قصور نہ کوئی وچہ مشکوۃ لبیاون
 اہل یہودان احمق ٹولہ دیر مٹاؤن سوئی
 شاہ عبد العزیز محدث کی کہہ لکھا حالان
 کہتے سدھ ناد ملنگان کوک گئی سہمانان
 گرزان دسن وانگ انان غونی مانتی پہلے
 کردان نکل دوسلو جادون زخم دکھاؤن کاری
 نوڈاوار اشارت کافی ہوندا پار او تارا
 دن سارا پڑ ہوئی لڑ پئی نالے رات برابر
 زبیر شہادت پائی نمازون طلحہ زبیر لٹون

حیدر اگے آن گزارے سر مبارک دوین

ویکرتہ تداہان صفدر روایات کہے او وین ۶۶

وچھ حدیث بنی فرمایا تارسی ٹولہ سوئی
جسدم ایہ مرتدان سنیان ان بناد تارسی
سعادتی دی وچ تالچ ہو یا اوہ ٹولہ خودی
جیکر کرے تابعداری یا انکار کچھو سے
ایہ بلا اک پیدا ہوئی اُسٹ وچ رسوئے
سُخن ایہ آلا دن والا عمر و ابن حروف نے
حال پرت کلام کراہین جد شہادت پائی
پڑی اندر شتر جمایا رب صاحب خسمانہ
آرتلواری چلی دو طرفوں دن قیامت والا
بھائی اک کعبہ لی داپکڑ ہمار کہلویا
بھی فرزند غلام تمامی حضرت کعبہ کے
محل بیانی گرسے مائی تیخاندری مونہ سے
اوڑک جس ہمار سہمائی بھراہن لغودی
اچران لون فیہ مالک شتر کہی جانب آیا
فیہ عمر دپت حروف نے قاتل طلحہ زیرون
تون ہین مائی اہل سلامان یتون شرم دہ آو
طلحہ زیرون پیر کوٹے ہن تیری ہرداری
محمد بیٹا ابوبکر داتا اوہ دار سہمالے
مائی صاحب دہرتی کے دور گیا ہو پڑوہ

طلحہ زیرون چنہان پیر کوٹہ خاص شہاد ہوئی
کرد غاؤہ شام سدھائی بات ایہ اعتبار
اکھن لگے بات عجیب حیدر کے خشتوی
ہر دوامرون دوزخ دہر جنت کیونکر تہو
طبری واقدی ایون لکھیا ہرگز فرقہ مولے
قاتل حضرت طلحہ زیرون نام ایہا ملعلہ
اشتر مائی صاحب والا کچ ہمار چلائی
ویکھہ اشتر مائی والا کیتا میل جوانان
حضرت کعبہ شہادت پائی مالک شتر
مالک شتر اوسدا قاتل غازی جسے ہو یا
خاطر سبہ عثمان غنی دی مرن خدا کے
فیہ ہمار حیدر صفدر آن برابر دہوئے
پڑی اندر تیخان دایان نامی مرد نمودی
بازو اگلا اشتر والا تیخان مارا دوا یا
ہمار سہمائی بات بے ادبی کہند اظالم پیر
عورت ہو کر لڑین میہ کی تیرک تھہ آو
استان سخن اکھہ زیرون ظالم تیخا دلارک
عمرو دہا پیش محمد نہ فیہ تھہ ادہا سلسلے
ویکھو حرم شاہ رسولان جو چاہے بکروا

ویکھہ محمدی چوپیدہ لیسند ادوڑ کلا دے
مائی کہیا شرم نہ آیز بات محمد آلا دے

مین مان بیٹا ابوبکر ڈا بیتر اسکا بھائی
 قید کیتا و سچ مائی تائیں نو عمر سن آئے
 حضرت قعقاع سنکے خبر ان پکڑ لینگے
 سو سو سو تاہراک تائیں دے پکڑ لنگے
 اچرا سنون فیرا بن عباس کر سن ہمارا مان
 حضرت لسی فضل ہر تہین فساد اوٹھا ہو
 جیکرستان پند خرنیہ حکم دیر لگے
 ہو سی ملک ویران تمامی بھرا کشام نواحی
 دشمن اک بھانہ لوڑن کرو وکیلہ تینوں
 عرب قبائل سن ایہ خبر ان پکڑ تہین
 جھگڑا خانگی لایق ناہین جو ہو یا سو ہو یا
 مائی صبا کرے امتا ہو اسوار تدا مان
 ست شامون چڑھ معاویہ لون فوج پوشیدہ
 ارشد اگر بہانہ ہرے کرے رہیں بھی
 توڑے نال چہرے بدر کی آپر سبہ تانے
 تالیہ سجن مائی کیا ابوطالب کو بجائے
 اوہ لباس اوتارن جہدم پایا فیر زمانان
 جنگ ختم ایہ مائی والا حیدر فتح پای
 کہہ مخالف حیدر ہے اوہ دل مائی والے
 عمر الدینا جہدی کینا قصہ پیش ہاوان
 سخت فساد پیاہن یار و ضد پی دودلان

مائی پڑھیا سن شکرانہ عزت رہی رکھائی
 سخن بے ادبی رل مردان عربی شرالائے
 نال پزاران مونہ اودا یاہور لگایان حدن
 ہو مشرند اول چو لون فیر مونہ دسائے
 مائی صبا دی آخذیت کرن سوال تدا مان
 تابع دار لتا دی سار شہر مدینے جا ہو
 دو دہران چڑھ مرن بھادر تیرا کہ نہ بجائے
 نشان لڑن متا سبناہین حرم رسول الھی
 رل منافق ہو ریہودی تھیون سدا نون
 دین ترکی نہ فیر رہی جہدم مرن پیاری
 وجہ تعذیر ازلہ الکیا دل نشان پڑھو یا
 حیدر نال توڑی بدر کی کسی کچھ خوف اگا مان
 مائی صبا نون لا گلین جانب روم سدا و
 خاطر تاکے رکھو الیہ گل جہندی آہے
 نہ سچھارتے مائی صبا ویس لائے مردانے
 نہ محرم بدر توڑے شہر مدینے آئے
 بھلا ہو ویت ابوطالب کیتا سجم روانان
 قصہ توران ہن گیر معاویہ اکوہ یکھائی
 نہ صلح ویر شام سدا کے معاویہ سد بھالے
 معاویہ حیدر ہون مقابل تیر شانے لاوان
 اوہ ماشنی اوہ قوم اہیشہ ظاہر کرے گلان

وچ شریکان جنگ دیکان اندر شام سدایا
معاویہ جیڈر ہون بل تیر نشانے لاوان

از خبر یافتن امیر معاویہ بعد غم و تیاری کردن بجای صفین

عثمان فی فیر حبیبہا رخا صفت پائی
نالے طلحہ زبیر لکھیا قاصد شام سدایا
لئے بی بی شاہ عثمانی اودہ قرآن اوٹھایا
بھی پہرا سن خون اکودہ انگشتانِ مومین
کریاس ماتمیان دا وچ کوئے دربارے
معاویہ دیکھ دیوانہ ہویا اکھین نیر پلٹے
سے سے بہائی چوڈ سدایا دو نور اندر
ہے ہے کسے عوض ہو کا یار لدی شہیمان
ہی ہو طلحہ شہمارت پائی شاہ عثمانی بارون
ہے ہے حرم پیر ذلت حیدر ظلم کھایا
پاڑ جامہ اودہ روون لگا کر کے بانان خالی
اوسٹہ امیران لیان تلیان عظیم ہو لیل لگا
پاکر کیری سبز تکی سارے دون لگے
اندھ مغلان ماتم ہو یارات شریکے کھانے
ہے ہے ظلم ہاشمیاندا اودہ لاس بائی
فیر پہرا سن شاہ عثمانی خون اکودہ جھڑا
معاویہ لیکر اوٹھ سدایا جامع مسجد آیا
بعد م حال دھما امرادان پھون پھون

آل امینہ چوڈ مدینا طرف دمشق۔ اھی
مائی صاحبہ احوال تمامی کر نوشتہ پایا
خون اکودہ ہو یا جھڑا تیغین حرف دایا
بی بی اوٹھ شام سدائی وچہ دمشق اوون
ساری تھنے پیش گزار دی ویکھن بار بار
گردش کھازینے دگا لیتے دکیان وٹے
ہاٹے مظلوم عثمانی بچا راسیان جگ کھایا
کید احیدر ظلم کھایا چاروی شب عثمان
شیر زبیر اصحاب دیر املار لیا تلوار دن
دہ ہزار اصحاب چنگیر اجبت خیمہ پایا
ہو بیوش گیا سر پہنے زبیران شک ہلاکی
آل امینہ شکر خبران طرف کچھری آئے
نالے محلیں گیان جبران شکے گولی وگے
بہیمان نوحان مینی پٹن روئد بال ایانے
سال برابر ہیا ماتم طبری خبر بتائے
انگشتان دوزو جہ عثمانیون چہ قرآن جھڑا
وقت نماز ادینہ تدون تھنہ کڈہ دیکھایا
پاڑ پوسان لٹن مسجدوں کلجے بہونے

حیا دن قسمان سبہ قزانوں میں سے
 جو نکری تیری خلیں ماتم حیدر نسل دین
 رال میران قسم او ہمای لکھتے سے پر طے
 بلخ ہمار کی توڑی قاصد صداری خراسان
 سبہ امیر اکٹھے ہوئے شکر کہن ہزاران
 ان امیر سلاوی ہوئے نظر ان دہریان
 سدا اقبال رہی شاہ تیرا سو باغ بھارین
 اگر دل اکٹھے ہوئے رخس دیو مرید
 معاویے کہا سنون امیر پیافا بھانے
 بدلا جے عثمان ہو کاوان عیشاں جاگے
 سن امیر سلاوی ہوئے ہتھ تیخان سر کہے
 جتنے توڑی دم حیاتی ہتھ دیکھا واسچے
 ایس گلون ہوا زردہ دینان دن غلامان
 پوسی اوسنوں خبر تداپن پر چڑیا مونہ دا
 دل کہی ہن چڑہ شتبا بی یاد اقد لبہلہ
 جدہ را دیری دی معاویہ راضی ہویا
 مونہ خزانے دا ادبہ کہو دا فرز لوٹائی
 لے العام کرام بہادر تکر دی دوتے ہوئے
 فی معاویے حکم تاکر سو حساب بیان
 جوڑ جماعتان شیر کہلوئے منشی بکھن
 منشی ان سلاوی ہوئے کہوں حساب نام

ابو طالب سارا بونا اندر خاک ملاوان
 آخر توڑی روند کر ہسن آن ستیا جوین
 عمر العاص یثرب اندر قاصد گئی ایران
 شام نواحی ارض ربیعہ آرمین بکر بھانوں
 لکھتے شہر دشت نواحی سور وچ بیکار
 عرض گزارن کی کم شاماتی دانہ لگے
 ایسی کی ضرورت اہی قاصد گئی دیارین
 بہار اندر سبہ یرقن والے خونی ہاتھی پیلے
 حیدر قتل عثمان کرایا سیود تو اسنے
 یا تخت یا تختہ ہو زور ہو نہ کیوں ترے
 کہنے کرے جان لصدق چہر کا تشبہ
 باور ہو کی شاہ علیہ ابات کھڑی تے مجھے
 چڑہ سر توڑان شاہ علیہ لیکر دل وریا مان
 فوج کو فنی کرد امانان نون دیکھہ دوڑا دا
 آئے صوبے مل تمامی رہ کہ توکل اقدہ
 سر دیا امیران بخشے در سجدہ ادا ہویا
 جو کچھ کے ضرورت اہی جت سبہ سائی
 زر طمع ہے بہت دیرا کمران بہہ کہلوئے
 کے انداز کی شکر میرا منشی گو تدا مان
 کہ منشی زار بہادر نامی پڑہیا کا غلبہ لگے
 دتا حکم نا قیابان یں چندا داند لگے

کریمیان درست را لکی چوٹ نقارے
شتری فیلی کرک در او ناد پہو کی فقر اوان
بازرہ سر خود فولادی نال سے ہتھیار
بنم گھٹان دل آسن بکڑیا دال ہٹائی تیرا
کر منزل دو منزل پنڈا و پنج صفینے لمتا
ساکن شہر صفین کہا دی پڑ برابر کہیا
معاویہ دار کہہ سجادیرہ ہودان تیروانان

ہیران دھمک لگی وجہ کو مان نہ لگا اولار
گہریاد ہوسہ طرم طمور کک بے اراوان
لشکر دین پہاں لگا جو نکریل انگاران
نیزہ چمکے جوین ٹنڈانان انگ بجلی شمشیر
فراٹ کنارے جہند فوری جانب حیدر متھا
ہن حیدر کی ڈرے خبر ان دل منصوبہ کیا
وہج حیدر کی عرض گذارین ہتر پیا سلطانان

از خیر یافتن حضرت علی امیر مومنین و جگر دان امیر المومنین حضرت علی

حیدر کی جد گیان خبر ان معاویہ شامون چڑیا
کر تو اپنان فکر شتابی سرتیرا وہ دے
حیدر چہپ ہمالا کر کے قاصد ہر جا گھرا
ایان جہیران مل حجازون ہوا عراب اکھ
حیدر پیش سلائی دیون لشکر دی سر کر دے
خالد نام مرد ابیا ابوا یوبٹ اضاری
سعد بن عباد جنیان عدی حاتم طائی
جتنے توری دم حیاتی سرگران قربانی
انشا اللہ بکڑ غنیمان تیغین باں اوداوان
راضی شکر ہو یا حیدر کو ح نقیب لکار کی
گہریاد ہوسہ چایا ہیرا پری بدھی اسواران
اک لکھنشی ہزارا کا برونج برابر لمتھا

لتمہا آن فراٹ کنار کی خونی جہند۔ اپہر یا
فوجان اوسنے بخت منگایان بیٹھا دور و دور
لشکر بیت اکٹھا کیتا حکم اوسدا بھی چلدا
گرد مینے لمتھا لشکر قاصد کو فے پیٹے
عائز پیا سکر مالک شہتر اسی واقع ہر دے
شیخ ابی ریحیہ جنگی زیاد نصر دقاری
سہیل بن حنیف زور اور قسم رال و ہٹائی
چوٹاودا جہند ان نہ سفیان کی تیروانی
آل مینہ دی سبہ لاندہ نہ خاک ملادوان
کر بسم اللہ آسن لے نامی شیر کرارے
بنم گھٹان دل تیرا جاساوان جون ہرا
لشکر لیا شہر کو قوتین جوڑ غنیمان لمتھا

دجلہ ندی اہنگ شہابی کیتا کوچ اگا ہان اچھون سامنے دیر سے لگے دھند نشان ہزاران چھوٹے گرد بہت طلا وے سوار چنگیر سے انگور سلی فوج طلا وہ دتل ہزار اکابر جد مقابل دیر سے جسے مین بہہ خط لکھایا	فراٹ کنار دیر سے جی و جلد ہیا پچھلان جنگ صغین فراٹ کنار طبری دھند اخباران تیران ہزار بھادرجنگی مالک نظر جو دیر سے ایہہ طلا وہ بنی اہنیتہ ہر دم نظر برابر معاویہ سی خط لکھن الا حیدر طرف و گایا
---	--

نامہ نوشتن امیر معاویہ بجانب حیدر صفر

اول صفت خداوند والی جس شریک کوئی واہ تبارک اللہ صاحب خلق سبہ خلایق جو چاہے اوہ سو کچھ کر دیا پکتارک شد چاہا ہی کیری عاجز کو لون فیضان کرد شکستہ باز شکاری مردی کٹھے ایسے پاندی پھون نندی تار می دم نہ مارن رہے پیر پریر واہ ہدایت خالقان کہتی پاک بنی سلطانان حور فقور بہشت لغمت ریشی کو کارن ترتے وزیر اکابر جس چہان تلے کوئی بعد نییان ہر تہمین فضل ابوبکر نہایت اوستحسین چھپے دھند خلایق افضل عمر توانان جد عمر اسلام لیا یا ادپی بانگ دیوائی دو حمرہ کسد پیار سے بالکان ہر دیوان ابوطالب کے چاروی بیٹے نامی دودی اکابر	گونان گون پیدائش بدی ہر جہا ظاہر ہوئی ہر لون روزی دیون ہار اپا کی حسنون لائق دیکو دلت جسے سلطان کون بلا دی پہل چھہ تہمین غرووی مودھہ قرآن نوشتہ دم سارندی جانہ او تھے بات کران مین کتھون ملیا شرف خاک کوتا مین خاکی گویا گیر سے ہادی جس شہر او ہوا سرور دو جہانان سبہہ طفیل محمد صابواہ رتبہ ابران سبہ جماعت باجر انصاران آن سلامی ہوئی ثانی جہد سورنہ کوئی یار غار کفایت دین محمد ظاہر سویا بہاج کہادی سلطانان ہاشمی سار تیغ بہادر و تن جان لوکا می ہاشمی سار زندہ ہے عباس فرج سیان کیر ادیس فتح چڑھ کیتا سچا سخن برابر
---	---

نیک عمر دی شیون و ہمکن سبہ کفار زمین
جسراہ حضرت عمر شد یا شیطان نیاد و نرو
بعد عمر عثمان خلیفہ بن کیون قتل کرایا
تیری کسے بیعت فتولی شاہ کس ہمارا یون
مائی صبا نال مخالف بصر سبھاگ ایون
نہ کچھ فوج زور اور تیری بات کھری و زمانان
چند او باش شامل کر کے آریون کردلیری
باچہ حسابون لشکر میراجوین کا لگان پران
جان لوڑی تے آرمی یون پایہ مو نہ گما
کو قافاندی پن والے میر لے سر کرے
جیکر تیرا زور نہ چلے اولے ادھنان جانان
تا صلح فی میری تیری نہ ایہ جنگ اہماون
جے صلح میری و تریون رہی سر سلا
تسب سلام علیکم میرا ہر لگی سلطانی
ہو سلائی حیدر اگے جا ہیل اودہ رکے
بعد حمد ہو مدح مناقب پڑہیا مطلب
تایر کر کے قلم درست کاغذ پڑیا بگا پا

تو باکیتی پیش عمر دی ایس شیطان مینو
جسدن گدی مین سہالی تحفہ لیا فتورون
سارہ قاتل لشکر تیرے کیدرا ظلم کما یا
ظلمہ زبیر و اتون دشمن اج میر سر ایون
سبہ مخالف یار تمامی اچو نہ بچھون تائیون
نہ ریاست نہ سیاست چڑھ یون ہو جودانا
آل اُمینہ سے جاتے خبر نہ یتون میری
ابو طالبہ سارا بوٹا سبنان پٹھتار ان
جے تون ہو یون ہن انکاری کر شامارتا
یاد و خد قاتل سبہ لڑی اسی واقف ہر د
کر علیحدہ مین اشارت کر سان فوج روانہ
منکر ہو یان مین نہ ہٹان پڑ صفین جوان
رہیا جیکر تون انکاری ویکہ طوفان قسیت
پانچم تھیلے ہلکار اتریا اس ربانی
لیکرنامہ پار لقا فہ حیدر دھڑا آکے
ادیون لنب گئی چڑھ چولی جو ہلے ہر کلا
میں سبہ مطلب کھول سادان حیدر لکھن لگا

جواب شہن امیر المومنین حضرت علی بن ابی طالب علیہ السلام

اول لبیل لبیل کر کے اسم خداوند پادوان
جتنے توڑی دم حیاتی سر سجد و دچہ ہریے

پاک فتادہ یاکی لایق ہر دم میں پادوان
ہے اودہ قادر پاک لایق ہر قہارون و ددی

اکے ندون جس سوچا ہوئی دیکھو پیداکیت
 تاج غلامانند سر دیو کردہ ذلت بستان
 جس چاہے رت عزت بخشے دم تار کی
 نے پزاران کیا سراجی ہادی جن بشر
 ختم نبوت ہوئی محمدودہ استون کی
 مشرق مغرب توڑی ایمان بن پیغمبروں
 ہاجرے انصار اکابر سار یار بندے
 ابو بکر خیرایع شریعت محکم کندہ فولادی
 جیکر اچھا انجام نہ کر داکر پیا سلامون
 ابوبکر سے چھے افضل کار ساری سلامی
 ایہ پہلوان ودا اسلامون نوح مشابہ آتا
 نوکان بنی من بعد لکان العمر حدیث پیار
 افضل یار پیغمبر و دین ان بیعت قبو
 بعد ہذا دی طالب بیان فرمے ہو یا ظاہر
 کون کوئی لی بادر تیرا ہمک لوین تلوار دن
 جیکر سلامت چاہیں ہو سلامی میرا
 نہ کر جان تصدق اپنی نہ اک لا بیولان
 لشکر اتون کرین زمان حبیب کو پیراف
 کہوے فریاد کو لون گورگ شیر شکاری
 حبیب پیر پیکر کہلوتا میں تلوار فولادی
 جہیزہ میںون ہو سلامی نہ تیرا چہ میں میرا

میں محمدی میں صدقے نبوت ہونے کو پیتا
 علاو شدادون کر کردی موزی بلورالان
 نوری ناری تو پر اگے عزت سرور نہوی
 قرآن خزانہ کر شکرانہ انبیاء سر کردا
 امت سرور غالب ہر جا فضل وادرا گاہو
 فتح رال صحابان پائی برکت شاہ ابراردن
 حق کیا میں بعد رسولان دوست پاک شفیع
 صدق کسے صدیق نہ ملے خاص نہ عادی
 مناقب اوسد تم نہ ہو دن برکت جہان
 عمر معظم خاص سہالی دہمک پی سم مون
 جیکر ہندی پیش نبوت عمر معظم را ما
 اشد اثانی ہو رہ کوئی سرور دور بار
 حق ہے حق راہ سدا نایب پاک سولے
 میںون کی ہے نالی ہمارے میں مان ہر دامہر
 ہاشمیان لون لون راوین روسین بلکارو
 نسل مبینہ جسی ناہین بے میں کیا پیرا
 ختم خلافت میرے اولے میں مان نایب سولان
 دل کہی چڑھ طرف اسادی آفاقہ بسم اللہ
 میں باز دل تیرا چڑیان ایہہ مثال ہمارے
 و سرولین قالان قیلان دعو بہ شداد
 موم ہو سی اک میرا گے شامی لو ہا تیرا

مین آہ پڑ صفین جمایا جیونکر تا لورن
 مان تیرے دل اندر ہوسی دولت خرم کس
 ترس کیتا سی شاہ عمر نے نوکر کر چلا یون
 ابن حرب دشمن سرور کید فساد اٹھایا
 والدہ تیری ہندہ آہی جو سفیان یا ہی
 نہ مین ہجرت مہر کی کیتی کس فضیلت چا یون
 حمزہؑ لے نہ طعنے مارین شیر زور اور ناما
 ہاشمیان تے وڈی کری می ختم نبوت ہوئی
 کھڑی آیت نبی امینہ سند وراثت آئی
 جیکر پلے سیر نہا مین بیت المال خزانہ
 اور کسر و روانگ گذار ان پڑو چار دمانا
 جیکر فوج دوہیری شامل ہوئی نال بہتار
 جیکر ویر عقل ہمارا لیا نال بہتار سے
 نہ کہ بہت زبان درازی نہ مصود جوڑین
 ذاتون تون شریک اساد نہ پیش ملا مین
 لکھ سلام لاہر شتانی یا تیلی بند کیتا
 ہوسلامی معاویے لے کے بیٹھا وینج برابر
 کہول تیلی حبیب پار لفا فہ معاویہ اپن لگا
 دہڑی لے ہتھ فیر شتانی کہند اہوزر سے
 اوسول جیکر وڈے بہادر میرے گھٹ ناپن
 جے سرفایم جنگ یہ ہر ایم سچا قول عولہ از

تالو مار سونا نہ گنتی تاملیرا طھیارن
 برکت امد قوت بازو اندر پیر دگر لسان
 عال ہو کے رہیوں حلب ہن ضروری چالو
 اُحد دیہار وند مبارک پتھر مارا وڈا یا
 کدہ کلیجا جسے کہا دہا عم رسول الہی
 بنکے سالہ پاک نبی اُج میرے سر آ یون
 بد رو بہار ہتھ دیکھا یون سے روح سیاہ
 قرآن گہرا ساد لکھا واقف ہے ہر کوئی
 آرمہل اے دیلہ وافر نہ کر تون جدائی
 فاقہ فقر سرور عالم پڑو مانع شہانہ
 مین مان بھائی پاک نبی اُج خبر ارومانا
 دولت پچھے سارے موٹے ساتون گھر گھر سے
 کیتی اکثر اوس ندانی بہائی خاص ہمارے
 افضل امن پاک محمد پلہ میرا لورین
 عمر الحاص کچھ نہ جاسی بہتر تیرے تاملین
 نصر جہاد ہوسلامی تر یا کہن جو پیتا
 تیلے دنی حال سنا یا تاملی شیر اکابر
 لگ گئی آگ اندر چھاتی زمو نہ ہو یا سب گنا
 حیدر پوسی خبر تدا مین جنگ کسبیاں
 عوض چڑھ عثمان ہو کاوان پوسی خیر تدا مین
 آب نہ دیدم زمانہ کشتیاں لڑیاں رومان

جیکر اوہ ہاشمدی نسلون اسی حربہ پوئے
قاصد سبہ اخبار ان شکے ہوسلائی مڑیا

مونہ بڑیا پڑپوسن خبر ان کس نون ہمت وہوئے
اے برجالہ ہوا گیر جنگ و طرفون جڑیا

در ذکر تیاری جنگ بروز اول تکرار شدن ہر دو یقین

ہو یا حکم بہر شہانہ چوٹ نقاسے لگے
سُن ارشاد نشان اولار دتی خبر نقیان
صفان جوڑ سپاہی چلے جون یوار فولاد
عمر العاص و وزیر دیرا والی لشکر سار
عبدالرحمن خالد جنیان سچی طرف کہلویا
پچھے ہومردان کہلوتا اوہ وزیر عثمانے
اعور سلمی مہینہ اولے دوا کلاہ حمیری
جسب ابن مسلم کہند اوہ ارطا داجایا
حمزہ پکر نشان و وزیر الحقار پڑویدہا
لشکر ہوسبہ یاس کہلوتا اوٹا شور ناما
شیر امیھا لون کیون غافل پڑ شامی پڑا
حیدر شکر کر سے اشار المکرسی ہرادان
اگے سیر یاد کہلوتی لشت پر ہواران
نیا دین نصر کہند نصر عمر داجایا
شمیت ابن ربیعہ غازی دیر ابن یاعی
عماریا ستر پیمہ کہی طرف اکا بر
مجر نام عدی دابٹیا عدی حاکم طائی

کمران کس امر کہلودن رکھن قدم لگے
والی لشکر کرن تیاری شروع جنگ نجیان
اگا پچھار اس کیتو نے حق جوین اوستادی
اتے عقل حیدر دابٹیا تالعدار بچار
عبید اللہ فیر شاہ عمر ڈاکھی جانب ہویا
دو افتنے باز حرامی نامی اوس زمانے
ضحا ک نام حارث دابٹیا سیر دل امیری
ہو لبشیر ہادرو داساقہ طرف سدایا
معاویہ دسن قلب لگانے دل چاقی جو گیا
کو کے حیدر رستے کو کا دی فوج پڑ ہی دریا
دینان اوزن جہب نقیان جنگی نال گھو کا
چڑھیا لشکر ہاشمیان دابٹیل جوین یادان
قتعاء والی سر ہواران آیا وچہ اخبار ان
اوس امیری فوج پیادہ پکر نشان سدایا
تیر اندازان دی سز داری طبری خبر تبای
قیس بن سعد رور ورساقہ گیا برابر
سیر فوج دا اوہ والی راوی بات

<p>خالد نام مرد اجنبیان شیرودا اعتباری مالک شتر ہونزالہ نے کھل سواران حیدر قالب ل کھلوتا جون ل اندر چانی ہاشمی ہو کے راس برابر ملکہ پڑ کھلوئے کھول نشان کہلے برابر دنی بنب تقار دہولیان مارو دہول گو کا ٹوڑ پیاوڑ ٹنگا چہن چہن چہنے دہین دہائی کو کہتی کر نامیز چوٹی مدہم تارستان اوٹھے مست شیر جوانی مویہ پڑ کے سن سن گنگے شیر شیران پر تلن لگے ہمتیخان بکھے تان نیرے ہو کھلے برابر لڑن کچہ اشار سون فٹون رہن بہادر جنگ افون کیون خان</p>	<p>مہینہ فوج اوس سہیلی ہو اویوٹا نصاری ابن عباس مرد زور زور والی سرسزارن نالے شش شین رنگے سید نیک صفائی بنی امینہ دہ تار ہون تان الیر دہے کھریاد ہوسہ شتری فیلی پیران غضب اولاری بی پیلے سگ کیتے مست ناو ملتگان سیران طرم طمور بولن تہا میں جندم کر کے تار بالون کھرا ہوش سہمالے دودہران اگسج کھلوئی رکھ لکے حیلے گیا سہارا اور یا کینا اتش وانگون بکھے مت کوئی دہو صلح داپو ہمت نہ کر اقرار لڑن نہ آپس چہ مناسب شمن تان کھان</p>
---	--

در کیفیت وکیلان ہردو بختین

<p>آروکیل دور دو طرفون مت کوئی کریمنا ترے کھل ہاشمیان دہ اسم لکھ دیکھا وان اتے فضل ابن قشیش زور اور کوئے شرن نام جبل وایٹا منشی کامل شلون معاویہ سطلت شاہ عثمانون قاتل عرض لون معاویہ کھیا کس خلیفہ حیدر بیک بنایا یافیر تاجہ ہیش مدینے کیتا شاہ علی لون</p>	<p>اوہ معاویہ اوہ حیدر سائین کون سکر اوہنا عدی بیٹا حاتم طائی ہور شیت سنا وان حبیب نام مسلم وایٹا معاویہ ولون بانی مل تکرار کرن ہر طرفون واقف علم کلامول حیدر کہندا میں خلیفہ کی ہر غرض تسالون طلحہ زبیر نبوت قبولے کیون علم اوٹھایا یافیر لڑا لون جہند او تار دولی لون</p>
--	---

بدر احد لڑایاں ہوئیں مکے فوجان چھپان
 دسوکس لڑیوں جہند اوتا ہتھ حیدر کے
 چہین کوٹ و پنج فتح کیتے عمر ابو بکر نے
 محمد نام سلمہ دیکھا مر حب یہودی کو ہٹا
 یافیر کوئی وصیت نامہ حیدر کے ہتھ آیا
 ایس گفتاروں کہیا دبیران اکون معاویہ
 چاہے دایت سرور عالم فضل علم خلائق
 معاویہ کہیا ایہ بناوٹ کم نہ حیدر آوے
 جہڑا افضل وجہ خلائق گدی سمہالی
 جے اوہ افضل ہر تہین ہوندا اتر کر پھاندا
 ابو بکر دے بعد خلافت عمر امیر لگائے
 جے اوہ حق خلیفہ ناہین ظلمو بگ سمہالی
 حیدر کہیا ابو بکر کنون اسان امام بنایا
 زاہد عابد صدق برابر ثانی اوسن کوئی
 نوح شاہ جبرائیلون عمر منظم آما
 دو دین چلے راہ قدیمون ذرا دال نہ ہلیا
 معاویہ کہیا وکیلان تائیں چھوڑے تارے
 عمر الدینان کھڑے پاسے ہٹل نہی ہتھ مارے
 اورک سٹ لگی گھڑیا لون چمکی اک بدو

خندق حنین تنوک پہاڑ جا کر فوجان لڑیاں
 انصار پہاڑ جنگ مجا دون باہون اک خیر کے
 مر حب یہودی والا قلعہ لیا نشان حیدر نے
 بنی نہ ہر گز در نہ چھوڈن حیدر قدم ابو ہٹا
 یافیر سرور شاہ رسولان گدی پکر بہایا
 جوین مارون موسیٰ فون کہند یون حیدر نے
 ہے امامت اجب اونون فرض شاہی لوت
 حضرت یوشع موسیٰ چھپے بگ خلافت پاوے
 ابو بکر کیون ہوئی امامت بعد عمر کمالے
 ابو بکر حیدر کی امامت حیدر کیون شہاندا
 فیر عثمان بگ سمہالی تاج شیش بگائے
 تاجہاد روانہ ہو یا مین کیون ضد او ہٹالی
 اول سرور ہوئی اشارت تا امام ہرایا
 یار غار اوہ پاک بنید االفست سرور ہوئی
 دینی جس حکام ہٹاے ہر واقعہ گاما
 جد ہو یا عثمان خلیفہ اپنی مرضی چلیا
 قاتل دینے یا ہتھ تیغین باتان بند و بارک
 اوہ اکے اوہ منے ناہین شیران پر اولارے
 ست زمینان تہر تر دولن کنیا دھول جود

جنگ بروز اول بمقابلہ یک یک جوان

اسن مہل بہادر جسے موت کہلے تلوار
 ہوسلانی حیدر کے رنڈ تازی چمکایا
 نیزہ تول برابر طعنا سد مار وریا مان
 اج مقابل میر ہوئے جس خنڈیاری
 سانگان تول برابر ہوئے پٹیا پر جوئے
 سانگان جد شکستہ ہو یاں تیغان پر چے
 تیغان دہران مور کہلو یاں نالے نون تگر
 اپو اپنے لشکر اندر داخل ہوئے دووین
 دھلکاران پئے بہادر خونی ہتھ دیکھالے
 مل خنجر سے خنجر مارن یرت نیر سے نیزہ
 گوشے میل کمان چڑھیاں حالت قداری
 جمد ہر کردان درویشانہ پیش قبض ہٹاؤ
 گزراں سٹ دمانا نوانگون ہر مرن بہار
 دم دم وچہ چڑما زیادہ سادون پہیرا پایا
 معاویے حیدر اوسد پیکار ایسی تیغ مجای
 ہوئی سرخ خاک گامی چوئے رت ہو مار
 مہیون ضد پی ارکانان لہو میون فالے
 دن سارا دو دہران برابر ہوئی سخت لڑائی
 دواع ہوز در اور ہٹے کر کے ہتھ تیرے
 خاور رخصت ہو سدا یا رنگی چادر تانی
 شانے پر سوڈانی بیٹھے بھی شہر و ہر کوٹون

جیل نام اتال دابٹیا لکھا وچہ اخباران
 سچے کہے دہ گردا وہ ٹانگ برابر آیا
 دوا بہادر وجود چہ تسان چنیا رومان شان
 سنکے باب اوسد خود چڑھیا پٹیا باری
 نام اتال اوہ معاویہ یوں کیونکر خنجر
 مونہ سر حڑہ چڑہ دیون ہالان ہتھ دساو سچ
 اتال جاتا بیٹیا میرا جیل پیو دل تنکے
 دو دہران فیرواگ ادھائی میل لکے پرووین
 اوہ معاویہ اوہ حیدر صفدر نامی شیر نالے
 سیفان صاف جاوون لہنگ وچہ پٹیا وچہ نیزہ
 چوٹن تیر کپا اولار جو نکر بارشکاری
 چوٹا خنجر ککھنا سسی ہم الفار اوٹھا
 سٹ مارن لکار بہادر زور برابر ماران
 کر کے پرو فان پہاری ٹبہ وکھ دبا یا
 جو نکر ماوون تیل نگارین یا گندک پائی
 جنگ شریکان کون ہٹا دووین شیر کرار
 ورجن جوگا کوئی نہ رہیا لال پرو ویکھالے
 کشتے دا پر پٹہ کیتا کشتے بہاچ وٹھائی
 رات پئی تا چڑھتے طلا وکھ سوار چکر
 سر پر سند تاج لکھیا موقی نک پٹیا فی
 صبح صادق مونہ دیکھایا ضرب لگی چوٹون

جنگ دوم بمقابلہ حضرت عید ابن عمیرؓ

بازگان ہر اک جانب ہو یاں غازی پیر ہن باز
ہر دو فوجان مل کہلو یاں ہو یاد و رہا
معاویہ دی فیر لشکر و چون شیر گاہک آید
مئل بہادر پیر کہلو تا سد مار و دریا مان
سنیان اسان حیفہ در آن مقابل ہن
و گیا چڑھ محمد حیفہ واک برابر کہے
اوس مقابل ہو رہ نہ کوئی شیر لشکر و چون
ایہ گل سوچ منع کرنیہ اسد اقبہ جاری
شاہگان تول برابر کہے پرو کی اہر و دین
جو نہ شیر گھن وجہ باران دے ہر ت امان
شیر سنار جوئے رل غیبون ہو و کوین خلاص
ہو و دواع پیر کہے بہادر و دین صابجے

جنگی لگی سب دماغے لک کسے ہبازان
وانی پیر نشان کسے بولن کسدا وارا
عید اقدیت شاہ عمر داکہو رارخ لگایا
کوئی ابو طالبہ اجایا آوے مار و سامان
چراغ حیدر سرداغ لگا و آید رکھے جیو
میر اپت نہ اوسدی لائق حیدر و ہٹا اکی
آپ وچ مقابل ہیوان عم کران کی چھون
لارخ تازی واک اڈھائی چوٹا بار شکاری
اودہ حیدر اودہ پت عمر داکہو دسا اودین
نہ اودہ چہ نہ اودہ نسے ہتھ کیتے دریا مان
اودہ بھی بیٹا شاہ عمر داکہو یا شاہ ہراسی
اکو اپنے لشکر اندر برت سلامت گجے

دیکر مقابلہ جعدہ و عقبہؓ

پچھون چہ سیاہو بہادر جعدہ ابن ہیرا
پیر دے اندر وچ کہلو تا رعد موافق بحر
اوسدا لغرہ شکر عقبہ اودہ سفیانہ جیان
اوسدہ مقابل کہیا ہر گز مار نہ لافان
ہام ہشت دیسان ہن شربت سنج مٹھا

ما شہید دے لشکر و چون نام زد فقیرا
اوسے شامی کوئی مخالف سرور تیشان دے
اکہو راچہ پیر برابر لہتا وچہ ریحان سنیان
جوش خروش نہ کروں اید او یکہین شرفا
ہوا گیر سے بی پیالہ تینون سنیان و ہٹا

<p>انہہ گل کہے دھڑ گردا وہ خوبی نیرے تانے سالکان دسے ہتھ بیتی ہو جان خان اورک تیخان مونہ مروڑن دند تمامی کٹے کالے پریت ہیبت والے ہشت دون آوی اورک عقیے ہتھ بیتی سے نال چلا کی کیتے جھکے ہو منظور مظہر موڑی واگ پھیلاں</p>	<p>نوکا نوانگ سندھ چمکن چہ کالے رر سیفان موت برابر لہتے شیر بھادرنامی گرز ان غضبوں سر اوٹھایا ہتھ برابر سے سٹ مارن لکار بہادر ہوش دمان او دوا گپا سد ماروج ہیبت جام کوثر و پنج پیے نہ شامی کوئی اوسول آیا شریا گیا اگا لان</p>
--	---

دیگر مقابلہ حیدر صفدر شیرا

<p>حیدم پر وچہ کوئی نہ رہیا شیر بہادر چٹا تان نیزہ گل پڑ کھلوتا کہند اسد دیران غضبناک جد آوازہ شامیانہ سر ہویا عمر العاصی فی جانب دھما نظر ہر کے ہو یا میرا دل شکستہ کھڑا ایستے جاسی عمر العاصی یہ گل سنکے کہند معاویہ تائیں ہے بشیر زور اور دوا جوار طاو اجایا معاویہ پیے کھیل اگنہ سکان چاہے پت میرا اورک بنیان امر لاری طرف بشیر اشارا جیکر بیٹا ابوطالبہ مارا گیا تاتہین ایہہ گل شکر شیر زور اور کہند ابیر چہ جاسان ہو سلامی واگ دھما کی کہے خوش خروشا یار ابوطالبہ بیٹا ہنگا ودا فساد سے</p>	<p>تا اسد افتد پاک جباری لہتا پڑ وچہ دھما ابو حسن واگ دھما فی سدان میان شیران معاویہ دوا دل تر فن لگا ہو حیران کھلویا کوئی نہ اوسکے پیش کھلوی مار ہر فن ہر جیکر ٹلے بلار ایہہ سرورن ہو کونا خلاصی ہرگز کر نہ دل شکستہ ہو حیران نہ سائیں اوسون اگہ مقابل تہوی ہوا سنا از مایا جیکر ایہہ بھی مارا گیا لگی غم و دھیرا کہند اعون و بیج موکانان ہوسی پار و تارا استہین دودھ مور کی ہما ہو انعام ساتہین اوسنے سنانون جی ستا یا تیغون او دھان تان نیزہ ہوسد مارا بولیا نال ہوشان کید الیسف ادا دھما یاد ہو کورا عادی</p>
---	---

لاکھان مومین رکھیائے زاید عابد غازی
 طلحہ زبیر دتیا میں کوٹھا بھی مظلوم عثمانی
 ہو رہی داویلا اوسنے کیتا ونج میرا
 چھوٹے ہر دو ہتھ برابر سخت ہر ہتھ اردن
 لے رخ ڈالان ہرہ پلین پونڈی سٹہ برابر
 جیکرا وہ حرب دا پوتا وہ ہاشم دی سلون
 اوس کہیا جو مویا جیڈرتا فتح گھر ساڈے
 شاہ کہیا ہے میں ایہہ ہٹا مویا دشمن شامی
 سوچ و چار ان کر کے اور گتھہ اخیر می دین
 سرون و دہ جد اہب کیتا دھال شکر سار

افتد کیونکر سختی ایسوں اید گناہان ماضی
 میں فوج اجم ہنوں کرسان دیکھو ایس میدان
 اور کجست دست ہو کے گرتے جیڈ پیرا
 دیو پری نس کو پیار میں شیر اندلکار دن
 شابس شابس آدین شیرادو دین کہن اکابر
 سران ہر اندر دو دین ویر بات کرانگی اصلون
 بادشاہی سبہ نون لہے دشمن ہن دوراد
 معاویہ وادل ہوگ شکستہ چاچو دا پت نامی
 ہو بشیر مسافر تریا پریا شاہ ادوین
 شاہ منظور مظفر ہو کے پیری داگ دوبارہ

دیگر مقابلہ امام حسن ابن علی و زریقان بن بدر

میدان مصغہ جسد اہویا گہر تافی جی
 ہو سلا می جیڈر اگے پاک بنیداد ہوتا
 سد لیکار کی معاویے تائیں سچ بہادر کوئی
 معاویے کہیا سن زریقانان و ہیری پیرا
 استہین و دہ ہو رکی چاہی جی ایہہ ریاحاد
 تائیہ داغ چراغ و چہو را یا د ہمیشہ کہے
 چڑھیا سن زریقان بہادر شیر بدر جایا
 دہ گرداوا ہو مقابل تم لیا اوس کہوٹا
 کہیا شہزاد ہو المر سے تون ہن ہن ہن

تاشہزاد حضرت حسن نگ سہنری تھی
 بسم اللہ کرواگ اٹھائی جامیدان کہلوتا
 عوض چڑھ بشیر موکاویات ختمات ہوئی
 پٹ علیڈار نرہ وچ لہتا مثل باز شکاری
 بدلہ خاص عثمان ولید اہتھ ساڈی آفے
 اور کمرسی ایس غم پارون دل و سلا گتھہ
 سہل نیرہ واگ اٹھائی رخ تازی چکایا
 اچرا تون شہزاد سہل کیتا تازی سوڑا
 اوس کہیا میں لڑان نہ ہرگز تون ایس نہرا

باہم تیری کوئی ہو جو ہوندا پیر و اندر لڑا
 تیرے ایسے جوب مبارک سرور و سہ لہند
 ایسے گل کہر ہو پیدا ہم کا بے ہو کے
 اچران نون دن عصر وید سبہ بہادر ہوئے
 کالے مقبرہ وال کہلا رکھا در یونس والی
 زنگی حکم بہت بھرا یا عیشاں کریماران
 شاہ شمس جد ہوش سہمائی حاوی ہم کہلو
 پڑہ نمازان فارغ ہوئے ہو کے ناد ملنگان
 آسن سہل بہادر لختے اندر پڑے جسے

قسم خدا دی میں ہٹا لے تیغ نیرہ چہرہ
 شرم آیا لحاظ پیغمبر یا رہند سبہ کہند
 دخل شکر شاہدی ہو یا ڈھٹا حال کہلو کے
 ابوانپان کرن لکانان گرد طلا و چوئے
 شاہ زنگی داہو کا پیر یا فوج سودا او ہٹالی
 شاہ خاور چہرہ نیندر مٹھی سپر کران گلزار
 ہر دوش کر یا لکان ملیان غافل ہیانہ کوئی
 گہریاد ہو سہر جد سہمائی بدھ لک پلنگان
 کہول نشانان کہلے برابر جہولن چہند لے

جنگ و نسیم مقابلہ غرابن ہم عیاس ربیعہ

اول غزار پٹ ادہم داسا درست کہے
 ہو ستلانی معاویئے اگے گہوڑا پیر جہایا
 میں نہ سچ بہادر کوئی دیکھ تماشہ میرا
 شکر شاہ ارشارت کیتی شاہ شہر جوانوں
 و سچ مقابل او سکے لقمہ سوت تیخان پیر کے
 لے رخ ڈالان تیخان رن کر کر نسل بان
 ہتھ کیتا چڑھ اورک والا ہو یا غزار ہراسی
 فتح پا عیاس کہلو تا ہو ر زور اور آیا
 آیا چھون سور بہادر کر کے وڈی جلا کے
 فیر عیاس میدان کہلو تا ایہ کیا کس واری

سہل نیرہ واگ او ہٹانی پیر کالے سر کے
 کہند اچند رصفہ رتا میں میں ہم اچایا
 سر اوڈاوان داغ لگاوان نامی شیر جو تیرا
 عیاس بن بیجہ چڑھیا جون بجلی اسمانوں
 سٹ مارن لکار بہادر ہتھ برابر دے
 جے سٹ دے روکن ڈالان جاو کنب گان
 بی پیالا شربت والا پائی ادس خلاصی
 ادہ بھی تائب پیش لیا یا اورک لک سدھایا
 اورک لک مسافر ہو یا بات ایسا ایفاقی
 معاویئے دی پر شکر چھون جہلے ضرب کاری

دیگر مقابلہ عثمان بن دہسل حمیری

معاویہ دیکھ حیران زیادہ زردی ہونے لگے
 یارو کوئی نہ رہا دلاور بدلے ہاتھین
 یہ گل شکر قوم حمیرون نام عثمان زور اور
 بھائی حقیقی ادہ سرمدون عرب لایت چنیان
 لاڈی کر چاؤڑ دوی زور رکابے پہر کے
 سانگان تول برابر جوئے پڑے نذر دین
 سانگان مل مل مارن قہرون چکونگ سندان
 اور کسان خامی ہو یان کر کے ہتھ ہیرے
 مست مارن للکار بہا وراہ ہتھ جہلیں میرا
 جاشا لبس شایس شیرا راہ ایسا وستادون
 ہر دم دیکھتا زیادہ شیر و دین للکارون
 فتح پاد عثمان کہلوتا سراو سد جہت دیکے

پیش شیر غزار سد یا جد سادی سبہ کٹے
 نظرو یہ ہزاران دم عومن عیاسل سہتین
 کورنش کر کے معاویہ کے آسن گیار دلاور
 ہزار بہاؤری برابر راوی کولون سینان
 دانگون شیریلے چوٹا پوندا حملہ کر کے
 ادہ عیاسل ادہ بنی حمیرون ہتھ دیکھا او دین
 جان بچا وں درخ ڈالان ہر زور دیکھانان
 سیغان سوت برابر جوئے چڑھیا تاود ہیرے
 ہونیٹر پشیمان نہرہان لے وقت بتیرا
 رستم سام نہرہان کولون تون بہا وراو
 گیا عیاسل بخت سد شیر علی ابرارون
 سرو پاسر کارون ملیا تحفہ دتا کدھکے

دیگر مقابلہ عثمان بن حیدر صفدر را

فیر عثمان میدان کہلوتا تیغ پٹ میانون
 کتھے حیدر شیر زور اور جوقا قلی عثمان نے
 مینون قسم سر سبز جے مین نسل حمیرون
 بنیان پہر دالے بہادر کرتد بیران لڑوا
 جتنے تیک اندر شیر سے کو پر حیدر توران

پرو اندر یون کر کے جون بجلی اسمالون
 نالے دشمن طلحہ زبیرون آوی اج میدانے
 عوض اج عثمان کاوان طلحہ زبیر امیرون
 عیاسل اج میلے کارن طرف میدان حیدر ہدا
 قسم خداوی ایس میدانون مین جواک نوران

جہدم سنیان ایہہ آوازہ ابوطالب سے جانے
چاہکے رچلا یا گھوڑا تیرا تیرا ہوا یوں ۱۱
پیاجوین بیر مارون لہتا کسے پیارون
یا اوہ ڈاکہ مارنوالہ یا اوہ اگ النسا
یوین شاہ لہتا سر او سے گھوڑا چکر لگا کے
کی ہو یا جسے شاہ مرید شیراگون دریاوان
اوسے لاکھان جنگ لڑایاں ہیان یان ا
تیخان بھی اوہ غضب الہی ہندی سکل ایان
بدھیان دہران اوستا کاران پن پردہ والی
نراج دیکھے آن زور راجہ قادیہ قارن یارو
اورک تیخان رخصت ہو یاں بیان وقت شکستہ
نوکان انگ ٹنڈانے چمکن سن عجیب تماشہ
جو نکر کالاناگ پیاری کڈہ زبان سر کے
سالکان رخصت ہو سب دایان گزان سر او ہٹا
اول دووین سہے برابر نظر پیری عثمانی
ایہ پر شہ بہادر دوا پڑ مو یا نقدیرون ۱۱
پافتح مل پڑ کہنوتا حیدر شیر خدا دا

کیا سہارا چڑھیا غصہ گھوڑا رخ لگاے
باز شکاری بدی تارشی ایہہ نظر خطا یوں
یا اوہ راسخ دیو مرید چوٹا دیکھہ او جبارون
یا فیر نہر پیاد چوٹا دیکھہ ایالی لہنسا
اوہ بھی ناما نندن چوگا رچہ پیار لڑا کے
ہٹل کہلوتا لے ہتہ تیغا پوندا ہتہ او چادان
دلان ڈٹھنے ل و س ڈٹھ لے ہتہ برابر وگے
جنگ صفین دی سب خطہ سائے دہر حوٹا یان
مین صدقے چل ایہہ ہتہ میرا دن کر کر کاہلی
برجو فری مرز رستم تنگ سار ایس کارو
سالکان چپست دیرت عربون بیان سر او ٹھاکے
تہر تہر کنبن ہتہ دن غضبون مثل بیماری رشتہ
یوین سانگ آو کر ہلہ زور اور و دیکے
کیتے ہرنے ہتہ برابر دوا اوسے چہب سے
پاشہاوت شامی چلیا جنگ صفین میں سے
زرچہ جند اوس و بجائی و العام امیرن
سدا اوسے کدی واری نہ ایہہ لفظ خطا دا

دیگر مقابلہ غلام ابوسفیان حیدر را

چڑھیا سن حرث بہادر اوہ گولہ سفیانی لوک لکار سے حیدر تار تارین میں مقابلہ	ماہر پامل پڑ کہلوتا ہتہ شمشیر ایرانی جسے عوض عثمان ہو کاوان جاگند چمنان
---	--

ایسا جدم ایسا آوازہ شاہ علیہ کے کنے	واک دہائی سہیل نیرہ دل حال منے
دوجی داری لے رخ گہوڑا تیغ اتول برابر	ہکے وار ہویا کم پورا مو یا شیراکا بر

دیگر مقابلہ عبدالقدوس فراری حیدر را

جد غلام شہاد ہو رزور اور چڑھیا	عبدالقدوس فراری بر چہا سند پیریا
دہ گروادہ کردی حمل شیر دودین پڑھوٹے	لے فالان سردار بچا دن ہتھ برابر سوٹے
اوہ سہا قہ پاک جباری نر زور اور گھے	اوہ عبدالقدوس فراری رعد موافق و بے
نیل مل مارن تیغ دودین رعدی عز پر جاتے	تہا کیا درخصت ہو رادی با سناٹے

دیگر مقابلہ حمزہ ابن ابی حیدر صفدر را

جد عبدالقدوس رخصت ہوا حمزہ پڑچھ لھتا	سکا پھائی اوہ عثمانے دھریا سہا مھتا
اوہ بھی اور کٹ غمی ہویا کر کے ہتھ پیرے	ہزار دلاور مدد او سدی آیا شاہ چویرے
سارگان تول برابر بھٹے کی گل کران بون	اک حیدر اوہ دھری پورا چھوٹا او سن بون
کہیا حمیران جاکو ناہین جس مستان پان	کی ہویا جے شیر زور اور تگر ارہنان پان
شاہ جاتا میں بچاناہین میاندی تلوار دن	اول سوچ دتا لکارا نھٹا باز شکار دن
لیکر جان سلامت گیا دم ہو کہا دہ حمیران	موت پیالا نظری آوی حیدر جان طہیران
مالک شتر کہیا شاہ جی کا بواج نہ کہا یہ	اک مقابل جیکر سوک تا پڑواگ اوہٹا یہ

دیگر مقابلہ مالک شتر و جہند ابن ابی سید را

شاہ کہیا رجا فطیرا جہان تیری داری	ہو سلامی باز شکاری گہوڑی پڑاوتارے
دہ گروادہ رزور دھچ لھتا کہند امعا و تمایز	کوئی دلاور مالک اوتے جوڑے مھتا سائے

سعادتی شکر ایہ آوازہ چہذب تائین کہیا
توین ہین بیابانی ربیعہ نامی وچہ اسالان
ہو یا چہذب سن سلامی وگیا دہ للکارا
تیخان پٹ جوئے پڑ دو دین جو ہر دار فلولو
تیخان کہتے ہتھہ تیر سے اورک شخصیت چیان
تہر تہر کنیں سانگان فہرون ہرن پان چہندی
نیزہ چہذب شکستہ ہو یا مالک اسمہالے
چہذب لے شہاد و درجہ رخصت این چہانوں

مالک ستر دین جا کے روکی گل ہیا
جو آوین کر کم ساڈا لے انعام اگالان
مالک یکہ تر وٹا یون جیون اسمانی تارا
سٹ مارن للکار بہادر دین او ستادی
سانگان سبر لاہور قصور وں دست بیاں
ڈالان جہاں جہاں گونج کی دوسو جاندی
ہو رہتھ نہ کیتا کوئی شامی کرمانوالے
مالک فتح پڑ تر یاد ہٹا اوس میدانوں

جنگ کے چہارم مقابلہ عمری بن عیسیٰ

اچر انون ن عصر وید رخصت ہو یا خاور
شاہ شمس جد چو ڈسدا یا خاص حصو کیری
تہا لے شاہ رنگی سے بیٹھے ہر کوون شہرون
سدا اقبال نہ رہی برابر ایہ ترعہ اسمانی
عمریوش سہل شتانی غفلت رین دیہانی
خبران آن جاسوسان بیان شاہ خاور کے اگے
شاہ شمس تہوش سہالی خبر دتی دربانان
ونج مقابل رنگی لتھا پایا غلبہ خاور
فتح شاہ اقبالوں ہوئی دتی بہت نقاری
کہتے سدھی نادو ملنگان چڑھیا شاہ بہادر
پڑ نمازان فارغ ہوئے نگران ہریان زمینان

چڑھ طلا و روکن بنادو دین شاہ زور اور
رنگی سر پر تاج لکایا ہو رہا بس روپہری
کوئی دم نہ مارے اگے شہت ایسی فہرون
حسن ششی اوس غم زیادہ آوی سرگردانی
تھخہ خیرج نیلے تیری رنگی ہوش پھولائی
رنگی ودا ملک جاسوسے دامن مخالف لگے
نیلے گوسے چڑھیا غازی کر سارا سمیانہ
دل سودانی چڑھ پڑ کوئے شاہ خورشید زور
سن خوش خبران شاہ خورشید نمرغان بیاں
بازگان ہر دو لشکر ہویان دیکھو قدرت قادر
کمران بہادر اکھلو کی چیا جی کینان

بہار سن مل بہادر جوڑ صفیان پڑ چلے
 سن راک نک نگیلے چڑھیاوٹ جوانان
 بہر نشان جد پڑے اندر ہر دو لشکر جیسے
 کرے آوازہ حیدر تائین دسو چھ پورانی
 سجے کہے بہر گہوڑا آوے کہا کہا سورا
 سہل عمر واک اٹھائی خونی نیزہ تانے
 اول حیدر کہا شکست ایسا دار کا گیا

کہول نشان کھلے برابر ذرا قدم نہ ہلے
 روز چہارم سپر جمالہ کھڑا شیر توانان
 عمر و لجنی ابن عیاس کے گہوڑا رخ تھکے
 عوض میں عثمان ہو کا دان آوی ہوٹ لگانے
 اچرانوں پر حیدر صفدر ہو کھلوتا سورا
 چھوٹے دو دین شیر برابر چلی سٹ خانے
 عمر و ہوش کچھ سہالی حد اکاس پوچایا

دیگر مقابلہ احمد غلام بنی مینہ و سقران غلام سول کرم و حیدر

ہو منظور مظہر حیدر داخل شکر ہویا
 عرب لائیت اندر نامی حبشیانندی نلون
 کالی شکل ڈراونوالی صاف ہاتھیں ستانہ
 کوئی بہادر نکلے نہیں سدی دہشت کو لون
 نیزہ تول برابر ہویا آن پہنچا یا موٹے
 کچھ سقران تاب آندی نہ کر گلان وافر
 جد سقران بچا را عاجز یا شہادت لیندا
 کھتے سے ہن حیدر صفدر ابوطالبہ اچایا
 گذر گئی شجاعت اوسری بنیان شیر جاری
 جتنے تیکٹ ماران حیدر را بہر کہہ میں موٹان
 سنیان حیدر جد آوازہ بلیا پہنچا نزارون
 انڈیکر بہادر سے ناہین امد مسر حن ٹٹے

احمر نام غلام امینہ الارنڑہ اوہ کھلویا
 کوئی نہ اوسکے پیش کھلوی بات کران اک صلون
 پیاد نگاری دھندلکاری آوین شاہ مردانہ
 ناون سقران غلام پیچہ پیر شہا الیستون
 شیران نال برابر ہو کر کپ لڑ سن بکڑے
 پہلی ضربون لی شہادت ہو یا اوہ طہ مسافر
 احمر بہر یا بہت غرورون کر تیکر کھنڈا
 دیری بنی امینہ الارنڑہ دلوچہ نہ آیا
 جے آوے تے کرسان چھٹے نال لیسو تلوری
 قسم خدا دی ٹلسان ناہین صفدر داسر توڑان
 بسم اللہ پڑہ واک اٹھائی پیر دستہ تلوارون
 دو دین جوٹ برابر چھٹے تیغان ہاولار سے

دو کڑے ہوا حمزہ کا پیکے جامِ محبت | حیدر با قلم پیر مریا وچ کتاب نوشت

دیگر مقابلہ کریمیت بہادران بعد کریمیت حیدر را

چڑھیا فیر کریم بہادر کہوڑا چہر عرائی
رنڑہ دی اندر ہو کھلو تاشیر زور اور لگا
ویکھان اج شجاعت حیدر دھنگ کی ڈاڑا
جیکر مونہ ویکھاوی اگر تیغین میں ساو ڈاوان
آتش جگر حیدر داساڑان جیکر مونہ ویکھاوی
کوئی زور اور نکلے ناہین شیر بہاری لہتا
حارث نام شبانی چڑھیا حیدر کے دلکار دن
پچھون لگے پیر بہادر دار و داری چڑھیا
فیر ہدافتہ واک ہٹائی عدی ویکھ سلائی
پازرہ سر خود فولادی نیزہ تول سوہری
اول رنڑہ دیون گردا وہ سہل ہتھ اوٹھائے
عدی پاشاہوت تریا حیدر دل شکستہ

ہر ولایت اندر پیا لاسہ راوی القافی
پیا پکاری حیدر تائین کرم کیو ایسی جاگا
احمر لون جس روکا یا خون میرا بھی سڑا
بے گناہ عثمان کو مایا عوض میں موکاوان
ہوئی دہرت پت ترمیہ گے زور ڈاوی
حیدر کہند اسیف جوانان کھستے دہریا مٹھا
ایسر تائب پیش لیا یا ضرب لگی تلوارون
پیلے گسے گے بہشت کوئی نہ ہیا اٹکے
میں مقابل اسکے ہووان دعویٰ اخلص غلامی
بسمل آسن گیا بہادر پوری وقت پہرے
شیر کریم ضرب لگائی ہنگ و سلجائے
ایسر شکر داسر کردہ نالے نیک سرشتہ

دیگر مقابلہ کریمیت حیدر را

فیر کریم کہر پکارے کوئی بہادر آٹھے
ویکھ کریم گیرے ہو یا حیدر کریمیت
اوس کہیا لون دشمن طلحہ نالے شیرین
تینہ کسے شاہ ہریا بیت کس متوالے

ایہا آوازہ سنکر حیدر کہوڑا رخ لگاٹھے
ہرگز غازی باز نہ آیا وچ تاریخ نوشت
قتل کیون عثمان کرا یا سنیان سیمڑان
کیٹا بٹن رشاد اوٹھایا ہر دساہ سولے

لڑاگان ہوسد نہ کر سید اسامان
برکت سانوں بنی اُمید ماران پرتلوان
سے کیتے میں آہیں کیتے درتہ لیا قدیون
ایہ گل ہکر سانگ گائی حیدر وارچائی
لایا نہ کر سید بتیرا نہ کہہ موش سہمالی
ایہ پرتیا بہت زور شیر دلاور تائی
حیدر صاحب تیغ سہمالی واگ چھان چڑی

معاویہ اسان ہیرا دی نی پشت پنا مان
تیغ میری ایہہ دیکھہ فولادی بھوان سان خیلان
تختہ نور عاوشد ادون ماران مسر غنیمون
لے دھالان نہ سانگان رن کرے ہتھ صفائی
وج تقدیر از لدا لکھیا موت کریم اوہمالی
ایا جدم موت سینہا تریا ہو سلائی
بہت پکارا شامیان تاین کسے اگت چھوری

دیگر مقابلہ محمد حنیفہ ابن حیدر صفدر

پرت گیا جہ حیدر سائیں پافتہ پرت خیرین
زرہ بہتی اوس فولادی کمر بند روپہری
مور اوس ہشتادی پائے پرتیا نیزہ لمان
ہو سلائی شیر زور اور گیا دھ لکارا
عوضان بشیر موکاوی میں مان رخ سٹائی
کانگ پٹہ ہی دریا فراتے لٹھا ہینہ پھیرا
خوف ناک آوازہ جسد آیا کردہ ہزاروہ
سہل برچھاواگ اوہمالی پیا پرتو چہ سدا
جولے دو دین شیر بہادر ہتھ پلٹھے باز
اگ مثالے سجے کہے کدھن لاناں ضر بون
ہتھ کیتا جہ اور کلاٹھیک یل ایہہ ہی
حیدر معاویہ دلاکارا شاہ شیر جوانان

و گیا چڑ محمد حنیفہ اوہ گل دستہ شیرون
گاتری تیغا خاص کر بیون قبضہ جس نہری
بسمال سن گیا بہادر دیکھہ خدا دیان کمان
تان نیزہ مل پرت کھلو تاسد یا کسداوارا
ایہہ ہن پور تیار کھلو تاسد یا کسداوارا
اوسے پرتیا اور کوئی پاوتیل انگارین
چاچے دایت چہرے کریمون دیگر تازیاوہ
سجی طرفون دھ گرداوہ راہ اوستادی گدا
سانگان دھ ہتھ چلیان تیغان کرن زبان
تیغان جوہر دار فولادی پان پرتی موبون
دیکھہ حیران کھلو تاشکر سٹ حنیفون دوی
پاشاد شامی تریا میر حنیف تو زان

جام بہشت پتیا ہر شیعہ سداوتاری
ہتکا ہو سین جنگ لایق و چپکے ن دوبار

آئے چھوٹن ہو رہا دینج نت وار واری
گیا ہٹ حنیف چھا مان حیدر سداکاری

دیگر مقابلہ مالک اشتر و عبدالرحمن بن خالد بن لبیدرا

پڑھو یا جد سارا خالی خون جگر داسٹریا
لماں نیزہ تان شتابی بدل گجد اجاوری
کون بہاد مالک آتے کرسی سدا مستہا
لاڈی کر چاڈو ڈوی گہوڑا چکر لگاکے
سہل سالگان لورخ گہوڑی ہر دوناگ سمیٹے
حضرت آدم ہر داجا لون اول قبلہ گاما
عمر ہر دم حل گیرے ماری چپال بلنگان
مل مل سانگان مارن تھرون پوندی شہر
دو وین دا اولی لکارن خونی ماتھی پیلے
زخمی مہتا مالک ہو یا چڑھیا غضب دوباری
اکثر اوہ ہی زخمی ہو یا ضرب عبدالرحمانی
نالے معاویہ مار طعنے اسے عبدالرحمن
ابن خالد نے فرمایا نہ کروا فر گلاں
دینج مقابل اوسکے ہو وین بدل آپ ہو کامیٹن

ہو سلامی حیدر اگلے مالک اشتر چڑھیا
دینج کھلو تا پڑ دی اندرا دچی سدا بلاوس
عبدالرحمن خالد غنیان دین شامون لہٹا
شیر مقابل اوسکے لہٹا نیزہ سرون ہو ا
دیکھو کیڈ فساد اوٹھایا یار ویکسے پیٹے
دنیان غلام سر شہر بازی ہو ر و سو کوٹی راما
جٹے دو وین شیر بھا در ہر اکدا سر رنگان
مالک می شیر پور انان اوہ بھی مرد اکابر
عبدالرحمن کر حلا کی سٹا اجھی سیلے
پوندا مالک دھلکا لاسٹ سدا ہر رخ مارے
ہٹ گئی چھڈ پڑھیا دشا می مارن طعنے
مالک کیونکر گیا زندہ حیث ایڈ جو انان
حیدر صفر پڑو چہ لہٹا شیر گچے جون جلدان
فیصلہ ہو سی تاج پورا دشمن مارا وڈا مٹن

دیگر مقابلہ امیر معاویہ و حیدر ہمدانی را

سہل نیزہ اگ اوٹھانی جو نکرا ہی ست

غمتے ہو پڑ معاویہ چڑھیا کر سمیان دست

کرے آوازہ کون بہادر پڑوچ موہ و بھکاو
کوئی بہدان قبیلے و چون شیر زور اور نامی
چو بیاسن سعید بہدانی نہ کہ تو کل بہت
پڑے دو موہ برابر کہ تلی سے جانان
شامی کہند اجمین کو ٹہنا نام وری پڑی
والگا کر مارن ہالگا اگر مست لے سکے
دو وین غازی رہی برابر کسی نہ بہاج اوٹانی

بیاسن بوسفیان خون خاتمہ جنگ ہو جاوے
ان مقابل سے کہ تہو یوین مان حاکم شامی
سلامی ہو کر حیدر لگے و بچ پیا کر ہلے
سٹ مارن للکار زور اور اوین شیر جوانان
اوس کیا جو یاسا و شیر دشمن پیا نہ کوئی
دو وین راسخ شیر زور اور مارن لے پھکے
اڈکے تھکے تا اوہ ہٹے کر میدان صفائی

شروع جنگ بروز جمعہ

اچران لون آرام دی طر خاور ساز اوتار
ہر اک جانب شاہ نجاشی فوج سوڈان کہو گانی
کر کے ڈیرہ جندی لے دے گرم کچہری
پی پیالے زنجی شاہ غفلت عمر گذاری
تا کو کا دے رعیت کے سر زد ہر کی جان
تیرا زنجی ملک جاڑے رہیا پاس نہ پہکا
ایہ گل سنگر شاہ خاور نے او وین ہوش ہلی
ہوئی اشارت طرف باقیان کن ساوہ تلے
صبح صادق والا لشکر اوٹھ شامی دورے
تنگی اوہ سب برابر صفان جوڑ کھلے
فتح شاہ خاور دی موٹی دہکے جگہ سارے
ہوئی جہاں مبارک سے دو فوجان اندر

زنگبارون دل زنجی چڑھیا کالے بانے سارے
ہر اک دیون پاکر فتح مشرق فوج و گانی
سپر سبذ تاج خراؤ چمکے لاٹ روپہری
کوئی دم نہ شمسی مار دہشت اوسدی بہاری
ور فرادی خاور لگے داد اسی کی چا مان
ہے وزیر شیطان جنگیر احسنے لایا دہکا
ہوئی زنجی ملک جاڑے سخت نصبت ڈالی
سرخ زرد سعید نشان نگ عجاوب جسے
ددا اوسد شاہ خاور نے بہت زور اور جوری
ماچھ لڑایون نچھ حبشی جانب مغرب ہوئی
ما فرغ رہے پہلے خوشیون بیر پر
پڑہ نمازان منگے عا مین سارے یار ہمیشہ

ہو کے قدم ناوہلنگان خاطر جنگ تیاری
جنگ شروع دی بجے بجے دھواں ہو چلا اٹھا
کر کے بختیار دست خیران آو تارے
ہر دو جوان بڑے کھلویان ہرے کون اٹھا

مقابلہ مجارق و دیگر بہادران

نام مجارق غازی چڑھیا ابن عبدالکریم
کرسے آوازہ کوئی بہادر آئے کر تھو دیکھا
مومن ابن عبیدلہ اور صفدر پیش سلامی
تیغان کچھ برابر ہوئے مویا پہلے کہے
اوسد اسر جڈا وڈہ کیتنا شخص اوہ ہمدانی
مال شکستہ جسم ڈھال شکستہ حیدر والے
وڈہ لکارا ساگ لے لاری متھاسد باجوڑے
دو تن ہو ردلاور آئے جو نہ کرتا لو ماران

ہوسلامی معاویے اگر پیان گج میدانے
مین بٹیا مان عبدا الرحمان جس چاہی دل آو
چرمیاد پکڑنا و دھیرا شر اوڈا اوہ شامی
دل وانا گینا دل اندر تھو نہ اونے دے
چادر کچھ بے پردہ کیتنا سارا راز نہانی
ہوسلامی صفدر لگے مسلم داگ اوٹھالے
اوہ بھی پاشہاد گیا ہو کر کہا دہی گنہ گشتے
اوڑک حنت لہر سدا ئی سیر کرن گلزارن

دیگر مقابلہ حیدر و مجارق و دیگر دلاوران و غم و العاص

چڑھیا سکر شاہ بہادر دین تھو دوا رہے
کیتے شیرن تھو برابر ضرب لگانے لگے
آخرام ہشتان والا تر یا مومن پیکے
لہر سا فرہوئے سار گہٹ نہ کیتی کسے
ناگان دو مان موندے کچھوڑے نہ پھاری
تیغان بجلی واناگون لشکر لاثان سبھے کھے
اوڑک و داغ دو دین صاحب ہوئی اوس میدانن

دیکھ مجارق اکون پوندانیزہ پکڑا و لارا
ایسے مومن تھکا ہوا جنگ کیتا چڑھ لگے
آئے پھوٹن ہو ردلاور حیدر جنگ وڈا
چڑھیا عمر و العاص نور اور نہ کرے قصے
مانن ونگ ویکھا وں بگ ہر شہزاد تھاری
نہ شکست کسرا وٹھائی مارتیغان پڑیہے
ذکر عمار یا سکر والا کرناں پیان بیانون

در جنگ عثمانی و حاکم شامی

فیر عمار واک او شامی اتنان لول بانون
 حق اوتی هر حیدر صاحب یا فیر حاکم شامی
 ایہ گل کمر و دھگر دواوہ لکھا پیر ہباد
 ذوالکلاع حمیری اوسد اجانوں سکا بہائی
 سالکان لول برابر چھے پڑدی اندر دونوں
 وچہ حدیث نبی فرمایا سلم ویکھ بخاری
 دین مشون ثابت ہوا یا تاغی معاویہ بنیان
 طلحہ زبیر زلی بی عا شہ صادق جنگ محایا

یارب بہتر تون سبکجا میں امید ایمان
 میں حق حیدر جانب جانان بہائی نبی کرامی
 حارث آن مقابل ہو یا ویکھو قدرت قادر
 حارث کر کے دوی دیری ستر سادگ او شامی
 عمار تاب نہ پیش لیاندی موت پیالہ اوین
 باغی قتل کرین سینون بات ہمایا اعتباری
 طلحہ زبیر قصور نہ کوئی وچہ حدیثان سنیاں
 توبہ کیتی اور کداری وچہ حدیث بیایا

در بیان جنگ اخیر

پسر حبالا ایس قسرون ہن تون کھاتہا
 حیدر ویکھ و تالک کار اسلے لشکر تہا
 عبید اللہ شاہ عمر دا بیٹا او دواک او شام
 ات ذوالکلاع حمیک لیکر فوج جمیران
 مل گئے پڑدوین لشکر لکھا بیٹھ بھیارین
 وہ لکاران پے بہادر چوٹے ہتھ قہاری
 بجلی و انکجا و لشکارا عہد م تیغ اولار
 گران سٹے دانا نونگون سیر خیال ترو
 سالکان تہر تہر کہن قہرون دین شمشیری کالی

پڑ گھریال وچے دھڑ فون ساز تامی سائین
 چوٹا دل ہاجر انصاران بعد عمارون سائین
 ایرون مالک شتر چوٹا پے قیامت جاو
 شاہی طرفون ابن عباس گجے کہت ہیران
 چتر ہیانا لواران الا پیاسیل لکارین
 جو سر کڑے تیغا وٹے لب کدھ توارین
 لے سر ڈالان یون لاو شیر شیران لکاران
 دووین لشکر جنگ کمرن تون لیر اندر جھٹے
 نوکان تیز شڈانان چکو ڈنگا ہ ناگالوے

فیکسانان ہوسلامی رکھے نظر اوتھان
 جسد تمیر لکائے شیران لایا زور پورانان
 نالے خجیران بجزیرے ناگان مونہ پسا
 کردان لکل و دسکون جسد ہر ہو رکٹاری
 مار وارتے ہر طرفون ساون چیتہ لکھا
 چھوٹا جسد دم دل ہواران گنج کا بنگ چناوین
 لہر جوین دریاوان اوٹھی فوج اینوین ہواران
 مونہ سر سے نہ ہواران خاکی تنبوتیان
 دہول سپار تھر تھر کنبے شیراندی للکارون
 عاوش ادو تو فادہ فاران ستم سام نریما
 شاہ شکندر نالے دارا شیر زور اچہ ڈردا
 تو باتوب پکارن سار عرابندی تلواردن
 ہے ہی اندر لکڑی ہو دی اوہ مویا اوہ مویا
 اپنان نہ بیگانہ دے جو مونہ اگے چڑھیا
 شیر ہا در گچن ماٹھین سیا جہاز اولارکے
 جو کڑیلی نال کیا دی تاڑیون ضرب لگا دی
 گندک دا بگ دی پڑسا لارت ٹری پر نالے
 ہر دو طرفون تول ترازو ہویا جنگ چماہین
 لکڑیا در و دہر اندا شامون عربون مویا
 عونس مع اچٹمان موکا یاد و دہران سنے رکے
 بنی ہاشم بنی امیہ اصلی ایک فتبیلہ

چلے چار دست کیتے سیا اولارا گامان
 مارن ہونگا سکر کے جگرین کرن لگانان
 پوہن غنمان رعد موافق چہر لال اوتارکے
 پیش مقصدی مقض کشادہ سم الفاروی اری
 بے ہر طوفان پہاڑی کون کمری ٹریتا
 کالے ناگ کھاڑی لکھے یا دل حبشی بیادین
 موڑن اگان گھمن گھسے یار پوکارن دان
 خبری کتہ لگیا زمانہ جنگ جہا بنیان
 ملک الموت حیران کہلاتا چمک کا تلوارون
 فری مزربرجو بہن گھرب تعلیمان
 افراسیاب لیر زور اور مونہ نہ اتول کردا
 عیند اشد پڑلی شہاد دوسال لہر شکارون
 ہیک فلانان وڈا دلا در حنت وچ کہلویا
 دہ للکار اتھاوٹھا عی سر جڑیا نہ جھڑیا
 جنگ طے فان اوہ نوح بنیدا ہوئے ہتھ قرار
 اینوین سل لاور جنگی تخمین ماس داون
 خونی شیر دیون للکاران مارن تھرو چالے
 نہ فتح پڑکے پائی رہیا و تدم اگاہین
 بعضے کہتے کم زیادہ آخر کجہ نہ ہویا
 آپس اندر بولن جالین اوہ بھی گیا وٹکے
 اول اوٹھے بنی ملائے فیرو سو کی حبیلہ

آنر تکین کرد و خودی ایہ پئے سر ویری
آپے ظاہر ہوندا جاسی جون جون پیرین سال

عبدالگا کہٹ نہ کیتی اگے بات لمیری
اگر شہادت شکال امان علی شناع منتالا

در کیفیت صلح نامہ ہرد و فریقین

لی بی مالیشہ آن وچالے صلح فیہ تہرائی
عرب عراق مصر لایت بربر بلخ بخارا
روم شام ہور بکرا آرمین نالے گرد لو جان
شامی یوے صلح امنابیت کون بقولے
حضرت مالیشہ کہیا دوبار بیعت معالتان
فیہ میران بات تہرائی دو مقدم جوڑو
بندی ہون اوہ ہنیدہ لشکر چون دافے
ویہ وہیان بکرا چون حیدر بندہ چنیان
ایس انداز جانب ثانی مردہ جد اجیب کیتا
سوی شہری حیدر طرفون خاص صاحب بیان
دومتہ الحمد للہ چہ تکران بیٹھے سب برابر
موشی اشہری ساد مرادہ ہرگز وچہ نہ جاپے
شامی پئے شن لکاری ہی اوہ خیش ملیدا
چیکر حیدر اس تہراوی کریان ہی لڑائی
موشی اشہری زاہد عابد صادق مزدیچاوان
حیدر کہیا ہان امنابوکر معاویہ کہیا
اگر کسینان بات تہرائی ایہ میر نہ چاہئے

اوحیدر ملک شہر و شامی کرن جدائی
فارس سندھ اٹک ٹری حیدر کرے اوتارا
معاویہ اسجا حکم چلاک و عربون قدم بچمان
حیدر ہے شریک اسناد اسباب کتوے
دو وین صلح کیم چلاون دیون خراج سانون
جو کچھ کہن کر ہوا امنابا شاد نہان ہر جوڑو
ایسر سبک خاص صاحب جو مشہور جیانے
نیک عبداللہ ابن عباس مع الی ہرد اسنیان
عمر العاص و جی طرفون نال اکابر لیستہ
عمر العاص نبی ایل شامیان لکر چنیان
اچے گفت گو نہ ہوئی یوے کچھ اکابر
عبداللہ ابن عباس و تائین منصبی تہرائی
ہر دم کرسی بات ہوناندی تیوی کم ولیدہ
جس یوے پڑیوے یوے ہوسی نہ صفائی
اوہ کر لسی بات گیری نہ فساد اوٹھاوان
موشی اشہری ساد و طرفون خاص مقدم رہیا
عبداللہ ابن عباس و تائین نایب یانی تہرائی

جاوے اوٹھتا دتہامی عادل ہوئے شامان
 بہنان کہیا ایہ گل بہتر موسیٰ امیر چہ مہیا
 حیدر نہ منظور کے لون پیافنا دجیانے
 ایہ گل کہہ کر دہری لہتا بعد عمر دوی واری
 ایس ہٹا یا حیدر تائیں میں خود معاویہ کیا
 موسیٰ کہندا دغا کی توئی کر کے بات پکیری
 اوڑکے کان آن وچالے صلح فیہ طرائی
 کرن لگو جد خط نوشتہ سن مضمون تمامی
 ابن عباسؓ لکھن لگال شکر گرد ہمایا
 معاویہ ہو یا سن لکاری لفظ امیر اوڈاؤ
 تون جرحسل عبد منافون میں بھی عبد مناف
 حیدر صفدر امر لا چاری لفظ امیر ہمایا
 چونکہ معاویہؓ کہندا یار وادوین کہو کافی
 و معاویہ ابن ابوسفیان قتلینا ملک فلانان
 دووین صاحب خصت ہوئی کر کے خوب بیٹیرا
 حیدر لہتا جا کر کوفے کر کے ہتھ بیٹیر
 فتح خاطر ایس ہوئی دستان شاہ زمانے
 فارس و الا لشکر خیمیا طرف کیکان سدایا
 ہو رہ جنگ نے ہو یا کوئی فیہٹا د وچالے

سارا ذکر ختم ہوا جنگ خوارج تو زان

در ذکر جنگ خوارج و فتح یافتن امیر المومنین حضرت علیؓ

کرے تافز مہند چڑائی اگون جین لگان
 بعد حمد ہو مدح ثناؤن طلب اصل پیریا
 لایق بیٹا شاہ عمر و آناج خیش بگلانے
 بعد صفت ثناؤن کہیا بات اکا اعتباری
 ہو یا فیہرنا وچالے موسیٰ اشتری تکیا
 اک دو شہر طعنے مارن لگی اک جنگیری
 بی بی صاحبہ املا کہیا مل کر ہو سب بھائی
 معاویہ حیدر کرن جدائی لشکر بے آرامی
 ندما صلح علیہ امیر المومنین لکھو شاہ فرمایا
 ورنہ کریان جنگ و بارے تیغین ہتھ اٹھایا
 ہوندا جوا میر مقررہ جنگ کیون کران شہر افول
 عبد اللہ ابن عباسؓ و تائیں شاہ علی فرمایا
 ندما صلح علیہ علیؓ ابن ابوطالب کے تحریر حقانی
 حیدر تائیں میں فلانان بنہ کریت کہیا نا
 معاویہ گیا شہر دمشق رہیا فیہر نہ چھڑا
 سادہم جو بیخ سال حکومت مسلمان اگر تیرے
 آپوچہ مناد لڑایاں لکھیا حکم ایرانی
 کوہ بڑج ہو جہل پایا تیغین مارا اوڈایا
 مصر ولایت ہی خوارج شیران ہتھ اوڈایا

کس مقالون یہ جنگ ہو یا لکھیا واقعہ سورن

در ذکر جنگ خوارج و فتح یافتن امیر المومنین حضرت علیؓ

عمر و لعاص و شعی اشعری جد مقدم ہوئی
 موسیٰ نہ منظور انسانوں ابن عباس ہو
 نہ اقراسناسب لورن حیدر صاحب کہند
 جسے منظور نہ لسی کر سو عرض ہادی شام
 اور کس نہ ہنار ل ہم کا یا شاہ ہیا انکاری
 جیکر حق خلیفہ ہوند اتنا کیوں صلح کردا
 حیدر پکا کافر جانوں کس امیر بنایا
 بلکہ ہزاران شیر زور اور سہمی خاطر مویا
 وقت نوشتہ و کجہ تھر یون ادھر اوٹھایا
 حیدر تائیں قتل کر کے ہو را میر مہٹائے
 و سہ ہزار یا کجہ زیادہ ہوئے جمع اوچکے
 نہروانے پڑ جایا دشمن جمع ہزاران
 حیدر توڑی گیان خبران دشمن ہوئی اکٹھے
 ابن عباس کہتی و ج کوشش شر کجہ نہ ہو یا
 جیکر لسی نہ کر ہو چڑھائی دشمن اسجا آون
 حیدر صاحب کری اشارا ہو دی شہر سداوی
 ہو کا و تا شیر سلامی بنہ کھڑی ہتھیاران
 گھریا دھوسہ چر مہیا صدر سرخ نشان نکالے
 ہو یا جندم اگر صفان ہر ت کھلی شمشیر
 شان کران در اٹکل کرے پند نادانان
 ایہ گل کہروا گل اوٹھائی کیتی و ج نصیحت

بہت صاحب کے حیدر عزمنا کر کہلوئے
 حیدر ہو یا سن لکاری موسیٰ وجہ کہلوئے
 تدون ابن ہیدولا و رد مالک دیندا
 نال تیر سچڑہ جنگ مچاوان کر کے حج سپا
 سب صاحب کہن لگو حیدر لولہ نازی
 ملکہ زبید و ایہ دشمن دل ساڈا سب مردا
 عمار یا شمر و جنگ سپر ایس میدان کو یا
 ہے ہر حق خلیفہ معاویہ ہستو کجہ نہ ہو یا
 حیدر کو لون کجہ نہ ہستو یا مرضی نال لکھایا
 ران دانان شور مچایا قصہ کہول سنائے
 عبد اللہ ابن وہب الی جنگ خوارج تھے
 روز بروز زیادہ کثرت شور پایا بدکاران
 عبد اللہ ابن عباس و تائیں طرہ ہاندی چھٹے
 خدمت حیدر حال سنایا ہتھ صلہ تہین دھویا
 پا کر غلبہ سادوی کو فہ شہر اوڈا و ن
 جنگ تیری نال خوارج ماران قوم سادی
 جوڑ جماعتان نہ کھلوتے سوری و ج بلکاران
 بھگہ گھٹان پڑ لشکر لختا جنگ خوارج والے
 تدون حیدر صفد رسانین کہند اسد دلیران
 شاید کہیا من کہلوون ایہ سب مل حیوانان
 ہج سے شیر سلامی ہو یا اصلی ایہ کیفیت

ہو رہا زہن آیا کوئی رہو چڑھیا پڑ شیران
 دلا لہان سر پہ بہادر کیتا میل جوانان
 تیخان مارن مل سوس کر کر نسل باہان
 عبد اللہ ابن وہب زور اور لشکر داسر کردا
 کر سے آوازہ حیدر صفدر آن مقابل تیسے
 داویہ پڑ کر ی تیرا لافان مارن لگا
 چاکر رچا یا گہوڑا جوٹ کھلوتے دو دین
 دشمن جہدم موت پیا لاپتہ آؤ الفاقاروں
 واہ منظور مظفر حیدر جنگ خوارم ہو یا
 پانچ پڑ جنگ خوارج تبنون کوفے لائے
 مقصد کھول محمد والا بیٹا ابو بکر دوا

جہدم دتی تبن نقار ہو تا دلیران
 سپوشپ بیان سر تیخان روح گئی آسمان
 دو دہران جہد زج کھلویان کیتا فکر تہان
 دو گروا وہ پڑ کھلوتا دیکھو موزی مردا
 جے اج رکے قدم سید اچھے پڑ کچھو سے
 اوسدی شکار اید دلیری تا چڑھیا شہنہ بگا
 دو بکر سے ہو دشمن چہر یا مار لیا مسرودین
 دیکھ شکست فوج ادھائی زور دسی تلواروں
 کچھ تعداد نہ طبری لکھی دشمن کسان مدار مویا
 لے انعام رام بہادر دواع ہو سدی سے
 کیونکر اوس شہادت پائی نالے مالک مردا

در کیفیت شہادت محمد ابن ابوبکر و مالک شہنرو کن معاویہ بنی خدیجہ

کچھ فقہ مین کہہ سداؤنا عبد اللہ نام نہر خدا
 اول والی مصر ولایت سل لوکان دہمکایا
 اوسدی ہتھادین فیس انصاری سحر زجر جایا
 تا فیر اوسنوں شاہ ہٹایا کہند مصر دیاروں
 کسانہ ابن معاویہ کہند اودہ خدیجہ داجایا
 لے معاویہ ابن خدیج مصر ولایت رہنہ
 ایہہ جو بیٹا ابوبکر داسیرا جگر کسانہ
 رلکے بدلا لہان ہتھین کڈھان ایسین رون

سالا اودہ عثمان ولید اچا کہ مصر کردا
 تا اودہ نہٹا اوسد یاروں جانب شام سدٹایا
 اوسنوں عامل حیدر کیتا نمن لوکان دل پایا
 محمد جاگد اوسدی دگیا سند لے مسر کاروں
 اودہ بھی شامل نال محمد فوجان سنگ گایا
 دیکھ رشک ہو یا اوس تائیں لوکان تائیں کہند
 قاتل سبہ عثمان غنی دی ظاہر جگے سنانہ
 جیکر ایہہ انکاری ہو دن زور دسان تلواروں

بھر سے طرف دار امینہ پالیندہ ہتھیار ان
 دیانہ محمد نامہ لکھا جانب شاہ علیہ سے
 پڑکار نامہ شاہ علی نے لشکر لون فرمایا
 تافیر ابن عباس نے کیا بونی کوئی شافی
 و بچ درست کرسی ہر لون مرد زور و زامی
 سخن پسندان حیدر آیانامہ لکھ و گایا
 باجمہ تیر سے کوئی دوست تائین جانی شفق میرا
 معاویہ ابن خدیج منافق خاص میرا انکاری
 اتے ایس جزیری اندر نایب آپنان کر کے
 مالک یکہ خط و تائین نایب آپنان کیتا
 معاویہ شکر مالک خبر ان دل اندر کہہ لانا
 مالک سے و بچ کیتا قبضہ مصر تہ نہ آوے
 موضع نام قیوم کہا دی اوہ پند بھر کناری
 معاویہ فسون خط و گاوی مالک سجا او
 زہر پیالہ دینا اوسون کر کے بہت مہمانی
 ہرگز غفلت تین نہ کرنی جے کم کرین سدا
 مالک حیدم او سجا آیا لیکے فوج سوار ان
 مالک شتر لد سدا یا حیدر سنکر خبر ان
 اتے معاویہ راہنی ہو یا مالک ہی ہمو لون
 مینون سجا ہرگز غم نہ کوئی ہونان جہدہ رہی
 جبکہ صلح کرے محمد صلح شتابی کرنی

کیتا تنگ محمد تائین زور پایا بدکار ان
 ہوسن تائینہ لوک دست آدمی فوج ولیدی
 سار لوک ہو انکاری کسے بڑا حبایا
 مالک شتر کو لون در دھواوہ شیر گرافی
 سپہن ان کیا ایہ گل چنگی بات نہ ہرگز خانی
 جانب مالک یہہ اسلہ حال سارا سمجھایا
 دغے باز خراجی کوئی چڑہ شتابی شیر
 اوسون و بچ درست کرناں مصر دی سرداری
 مصر ولایت و بچ شتابی تینون فوج اوفے
 لیکر ساتھ فوج کراری پیارا راہ چوپیتا
 کہند امیر خیر لیا کی میرا تین لکاناں
 ایہ مصلحت نال امیر ان خط قیوم و گاوی
 نام حسان منافق کوڈ شمن حیدر بہار
 جد آوے تین کرنی خدمت دل و سدا جم جاو
 اسدا عوض جاگیر قیومون غفلت بات نادان
 احسان مروت بھی زرخشان نقیہ و طالیف و
 کر کے خاطر زہر طعامون حال یکہ بدکار ان
 تاب اندی ایس غم پارون عمر گئی و چہ صبر
 عمر العاص فون تاسد یا دسان کہری جو توڑ
 چین ہزاران مرد شمار ان تیری پشت بنا
 ہو و جبکہ راوہ انکاری لت گردن سردہ رہی

کرتون صاحب ولایت جستان بین نون
 نالے کہیا مصر ولایت ہو رتیرے ہمراہی
 عمر والے خاص ہو سلا می تریا تیز روانان
 موئے مومن آن سلا می کاغذ کدہ دیکھایا
 منکر ہو دھڑا اسدا کدہ ہومار دیار دن
 چڑھیا لشکر عمر والے خاص بولن بول برابر
 کہول نشانان صفان جمائی ہو یاد و سہارا
 مل مل تیخان مارن ہین لایا زور تیرا
 فوج محمد ہمساج اوٹھائی رہیا اک بجارا
 کر کے سار لوک اکٹھے آتش جم دگایا
 اتے بیٹا ابوبکر واسم عبد الرحمان
 شہر مدینے گیان خبران عاتشہ زوالا
 عبد اللہ بیٹا شاہ عمر وارونان گہست کہائیں
 حیدر صفدر توڑی خبران غم الہیہ ہائیں
 آل مہینہ لوک گاڑی سیاف اوچھانے
 کوفیان کولون کچھ نہ سر یاد غی باز حرافی
 شاہ علی نون کہیا راضی باتا اندر لاکے
 ایسے طرح ہر دیار دن معاویہ ملک دباوے
 عمر ایہون لہنگ گیری نہ کر فتنہ لمان

اولا خبر ہو کیفیت لکھد رہا سلا نون
 معاویہ ابن خدیج زور اور جنگی مرد سپاہی
 مصر ولایت دیرہ کیتا پہتی خبر جوانان
 مصر ولایت عمر و سیرا پہنے نالے وجہ پارا
 شیر جوانان دے پر پیر کی کہند ایس شکان
 دوجی طرفون زور محمد چار ہزار اکابر
 تیخان دہر دلتھے زور سوسو شیر دیون لکھارا
 کنا نہ پاشہادت تریا کیتا جنت دیرا
 لے جم کچا سیتا او سنون نہ کچھ چلے پارا
 پائی شہادت جل محمد اظہم عمر دگایا
 زندہ چھڈیا نہ کچھ کہیا دسن راوی دانے
 لعنت معاویہ ابن خدیج نون حضرت عائشہ
 شہر مدینا سارار و دعوت لایت سائیں
 لدکی او بخارا سند رہوسی میل کدہ ہین
 صبر بھون واہ نہ کائی جگالوچھانے
 وز نہ کی سی باور معاویہ بہا دین شامل شامی
 یقین کچھ نہ زور لگایا بیٹھ رھی سلا کے
 اک شکست نصیر و چون زور زیاد لگاٹے
 کارن خوف درازی چھڈیا ذکر شہاد جمان

وزکر شہادت امیر المومنین حضرت علی را

قصہ ہن سہادت والا عاجز قلم اوٹھا دے
 ترے منافق جم دی خاطر شاموں بیدار
 منزل موکی شان بیان کرن اف مقاموں
 عبدالرحمن بن ملجم شیر بہادر جنگی
 نام مبارک ابن عبداللہ وجہ کتاباسنیان
 یار و مسلم ہو ہزاران نہ کسے کچھ دیشا
 شخص تائے ایہہ فساد ی کر ی قتل نہانوں
 عبدالرحمن قسطنطنیہ اوٹھائی مین حیدر سرحدان
 عمر و کیا مین مصر و لسان کرن تاریخ پھرہ
 شہ تبارک عالی ہجری قمر تاریخ شان
 ولی ارادہ پختہ اوٹھان طرف معقد و سوار
 وقت نماز عشاء اوٹھیا شہر اذانان
 مسجد و دروازے تینا پکڑ کھسوا یا
 ویکہ شبانی تیخ اولاری ضرب لگی ہجری
 گہرا پکڑتے کیتونے ساک پوچھن لگے
 اور ان سنون کا پور کیا دس خندہ ایمان
 اور قتل کیتا دس تائیں وہ تیرا گہرا
 عمر و العاص نہیں اپنی سخت قول پھیری
 اوسد انکار نایب آیا اوسان کہو کائی
 اکثر لوگ اکٹھے آئے پکیر اتنگ کیتا
 القصہ ہن پس بجالہ لئی مبارک اوڈاری

کھوجا وہ گذر سکے ہا طبری خبریتا سے
 قوم خواجہ بنی تمیمون مکے اندر آئے
 جوں پافراغت بیٹھے پکڑان اوس کلاموں
 دو جامعہ والو بکرا بنی تمیمون نہنگی
 تان رل مصلحت کیتی سببہ و گنیان
 عمر و العاص تے حیدر معاویہ قدم میدان
 بندہ امت سے در کرن دعا سالون
 کیا مبارک شہر دمشق ابن حرب ڈوان
 ماہ رمضان بات پڑائی ہرگز فرق نہ ذرہ
 تے شخص اوٹھ سکے ہا پیاں شتر ہاران
 گیا مبارک شہر دمشق بیٹھا حوض کنارے
 اوٹھ مبارک کرے سہمہ لاہو یا تیز روانان
 اتے معایہ نال میران داخل مسجد ہوا
 زہر آلودہ تیخ فولادی بات کران اک موٹی
 اوس ساری کہی کیفیت لندن معاویہ لگی
 معاویہ جہم صحت پاؤن ان شان
 عمر و کیا جہم صحت صادم صدم پھرا
 مسجد حبانہ دودنہ آیا سر مصیبت بہاری
 یہی ضربون گیا بہشت اوسان نک موکائی
 چہر اوسکے تیغین لہے موت پیا لاپیتا
 شہر کوٹنے لے کر اوٹھارا ملجم شیر اوڈاری

ابن بلجہ داخل ہوا کوئی اندر یا رو
 عبد الرحمن عاشق دوست اور گنہگار
 جسے توں صادق عاشق میرے صدقے داری
 باپ میرا ہورسکا بہائی نالے خاوند میرا
 جسے توں مرحم نہ زخم لگا دین ہر گردانہ کہاوان
 اول ہویا وہ انکاری کر از مایس فتولے
 دو بندہ ہو رشمال کیتی قوم خوارج و چون
 راقی شاہ علی خود کہا ہویا جہ شہاد میری
 حضرت قصہ سچہ خاطر ساری ات گذاری
 تاشعیب اس تیغ چلائی درد ان منافق
 بسم اللہ فیہ حیدر سائین کیتا شروع دو گانہ
 نعرہ انداز مسجد ہویا دہری حیدر جہڑیا
 پوچھن لگے رمل سار کس یہ تیغ چلائی
 شخص فلانان اتی فلانان غازی بہا گیا
 حیدر فیہ نصیحت کیتی سد بہن ان فرزند
 وچ مدی کر ہو سکونت جسے اوہ گہر پکیرا
 اتے میرا پڑہ جنازہ فیہ صندوق منگانان
 جانب بچف نشی روانان تر ہو حیدر اگانان
 مینون اوسک کر ہو حوالے مقال و حالے
 جیکر لشی نہ کر سو پڑشس وقت محبت ہو ران
 ایہ گل کہہ کر پائی شہاد فیہ صندوق منگانا

نام فتح نامہ دوست اس پین بیان اخبارون
 تا دس عورت رو کر کہا ظاہر کرے گلان
 ایہ مینون زخم کھینے لگا جسے اک کاری
 نہرون پر حیدر کو جسے کر کے ظلم کہنیرا
 جو کہا توں کرین مناسی ایہ قول سچاوان
 اکثر دیرہ اوسو ارشد انایب پاک سولے
 درد ان منافق سی اک کشتان نام شعیب و چہون
 تنے تیخان پکڑ کھلے اوہ خوارج ویری
 صبح صادق دہی جسدیم فیہ اذان پکاری
 اثر زخم نہ حیدر ہویا راوی قول موافق
 عبد الرحمن تیغ اولاری افتد و خسرا نہ
 اوچا شور کار اسکر معرکہ مسجد وڑیا
 نایب سرور ایہ فرمایا شخص فلانان سی
 مسجد دروازے اگے تیغین ناس اوڑے
 کوئی رہن مناسبتا بہن کہیا دلشمندان
 اوسجا امن سلامت رہو اصل مطلب میرا
 مینون اوسو چہر کہشتانی سر صندوق اہٹانان
 مشہور اک برقعے والا ملسی اندر رانان
 نشان تران ہٹ پچھا بہن مین فیہ جواب
 اسی لشی بہن تیغ والے مین لسانون چہون
 پڑہ جنازہ اوسک اندر نایب مینی لکایا

ایہ گل کہکریا پئی شہاد فیہ صندوق منگلا
صندوق اوٹھا کر لے سکھا پھر بختی راہون
اوسد کر صندوق حوالے اوستون پوچھن لگے
تافیر ناقد پکر کھلوی آن شہزادی دو دین
روون لگے اوہ گلوں ستہ حیاتِ شہادت ہوا
کرن روایت سکر راوی حقی واقف ہیں ہون
بعضے کو فہ شہر بتاؤن بعضے بلخ اندر
افقہ جانے کسی دفن اصلی ہمیدہ نہیں
ہنگ فراتون دفن کیتا باعث خون غیمون
شاہ مارون رشید عباسی روضہ حسن بنویا
ہو یاد کر ختم شہادت حسب نسب بتاوان

پڑہ جنازہ اوسد اندر نایب بنی لکایا
کیتا جسد مہنڈا تھوڑا ناقہ پیا لگا ہون
نہ اوہ دسے ایہہ مل پوچھن جسد مہنڈا لگے
برقہ لاد دیدار کرایا حیدر چہرا او دین
جاندا نظری آوی ہر لون غائب ہو کھلویا
شاہ بخت اوہ دیس پیاراں قبر پئی لگا ہون
بعضے ہنگ فراتون دفن کیتا یار پیغمبر
صحر اسطانی طبری سیارادی شیعہ ہیں
قبر پوشیدہ راہون مغرب کے معلوم عظیمون
شیعہ کرن شکایت اوسدی عالی منصب پایا
لے تعداد خرمان والی ہو راولا دستان

در بیان حسب نسب امیر المومنین حضرت علی بن ابی طالب

حضرت علی اسم مبارک ابو طالب دجا یا
مطلب بیٹا ہاشم سند اکو دی سرداری
والدہ حیدر اسم فاطمہ وہ اسد دی جانی
حرم نو جو حیدر رکھتے اپنی وح حیاتی
دو دہیان دس خاتون جنت شی صابزاد
حسن حسین لے محسن پاک پاندی نسلون
کہند خاتون جنت حاملہ عجلت و گامی
مین جواب سوالون لیا جیونکر کتب مقالا

ابو طالب مطلب حنیان دیکر کتابان پایا
ہاشم ابن عبد منافون کہان کیفیت ری
اسد بیٹا ہاشم کہند دسان نال صفائی
اول فاطمہ دختر سرور رہند بعد موافی
زینب ام کلثوم مقررہ نہ کربات زیادے
شیعہ اسجا کرن حکایت بات سناوان صلون
وح خلافت ابو بکر دی پکر مثال جلالی
شاہ عبد العزیز محبت لکھیا ہیک سالہ

حسن چیمان جسد پہاڑ حرب نام لگا یا
 حسین شامزادہ پیدا ہوا حرب اسم رکھا
 کیا لیا و بیٹا میرا حیدر جگ لیا یا
 محسن جد تولد ہوا دھوتا پاک بنید
 نام شبہ اوسدا دھریا حکم سرور عالم
 جنت خاتون بعد پیغمبر چو اک چھا پین
 سرور اسم کیون اولٹا کی قصہ کری ظاہر
 ہارون بڑا ہی مہتر موسیٰ و بیٹے عمر لے
 اید فضیلت حیدر سائین منکر بہت ادھکے
 دو فرزند شاہ علیہ و نہان مثل کوئی
 دو دین اودہ سردار جوانان اندر خست ہوسن
 بعد خاتون ام امحہ حیدر سنگ و یامی
 حیدر حسب نصیحت کیتی مو تو پیش فقیرا
 بعد حیدر کے عقد اوسدا ابن سرین بتایا
 ہو ر عورت اک حیدر کیتی و چون بنی حنیفہ
 بنی حنیفہ رہند سارے اندر شہر بیاہ
 حیدر خالد فتح پائی اودہ زن کیتی آہی
 مقبل لکھیا لے پیر کھنک و چہ کو قافان
 خبر کتھون کیتی نقل اید طوفان ہولا
 علیہ سقا و دیر موکا کی پڑو چہ تھان اسیان
 عمر پون کت خیالان ذرا تر اگیر سے

سرور اسے تا کہ سنکر نام شیر اولٹا یا
 شکر سرور عالم اسے چہر انوری تکیا
 اسم شبہ حسین و لید ا خود بنی فرمایا
 اسم اوسدا بھی حرب کیا بیٹا شاہ علیہ
 فوت ہوا بنی زمانے ایہ گل ہر لون معالہ
 اودہ غم اندر سرور موسیٰ جسم نہ رحمت کراہین
 تن فرزند ہارون پیغمبر بین ہان ہر دامن ہار
 جوین ہارون موسیٰ لون جانون کیا سرور
 لکھیا قتب صفد سائین وچ کتابان تکے
 والدین بزرگ کاشمی اید فضیلت ہوئی
 لکھ ہزاران عمر جسے خدمت وچ کہلوسن
 والدہ زینب دھوتی ہر طبر کہہ گواھی
 جیکر خواہش محہ ہو و کرے نکاح مغیرا
 نو فلدی نوح بنی امحہ جس مغیرا جابا
 محمد حنیفہ کے شکون ظاہر جگ لطیفہ
 ہاں سے میلہ جنگ مچا یا خالد حرہ و شامہ
 حنیفہ لاییت تاند لکھیا خبر سے کس لواحی
 بہا یان کے حرہ و دیر موکا کی حامد شاعر لافان
 ہاں سے شک پر اما مان حرہ مختار موکا
 آل امینہ جو ہتھ لگا سولی پیاری بہا بان
 دو فرزند ہو ر جبابون دسان لکے شیر سے

عثمان رحمہ اللہ جعفر بھی عباس سے پیارا
ابراہیم سے اور ابو بکر عمر سے بھی پیارا
اہل انصاریان صابرا دیان ہویان دیکھیں بون
جہتہون توڑی معالمینون مقتدیاک علیدا
سیر حمالہ نہ ہو غافل ایسے بندہ بہتیرا

صابا جوشن نانان نہان نہر منافق بہارا
باقی اک عین پیارا طبری وجہ مقاتلے
طبری سندیون آئی نسل شاہ جنابون
سارا جوڑ مرتب کیتا ظاہر حال ولید
ہو اما مان دل متوجہ نہ کر ذکر لمیرا

در بیان کرام حسن را

حیدر جد شہادت پائی حسن بیک سہیلی
لکھنؤ کتالی فکر لڑائی فوجان جمع مدینے
توشہ سفر بنہ شتابی لشکر عربون دگیا
پڑہ مرسلہ معاویہ چڑھیا سٹہ ہزار اکابر
حضرت حسن بوریافت کو فیا نوچہ پائی
جنگ کیتا صلح حال حسن خلافت چھوٹی
چھوٹ خلافت گئے مدینے ملک پر دگر
معاویہ شکر کرے امنات شاہ شخص فلانان
وقت صلح و حضرت حسن صاف ہیا انکار
بعد تیرے فیرا یہ خلافت پسیرنوں نامور
شکر معاویہ کرے امنات خیران پسین ہاں
نال میران اوہ بیٹہ منافق کرن لگا بد سیرا
جتنے تیک ہزارہ زندہ مار یا جگت جاوے
بیٹھے آئے سپہ اوچلے بول و ٹھول مجر

چار چہینے رہی خلافت کر گل مطلب الی
چالی ہزار زور اور جنگی چڑھیا نال یقینے
قاصد عمر و العاص و گائے حوصلہ ہونہ سکیا
آہمون سامنے دیر سے لائے کوفے گرد برابر
فارس عربون رومون شامون کیتی دیکھ جہاں
معاویہ و ادسن بیت قبولی واک لڑا یون رسی
مقرہ خیر کرایا اپنان نہ میں کہیا دے کے
قصہ ہن شہادت والا سارا لکھ موکالان
تیرا پتر نہ گدی لایق کم او سکے بد کاری
ہو ر خلیفہ ہوگ معرہ چلے سکے راہین
نید گیا کہا وٹ تداہن نظر گذاری فہرین
دسوی ہن صلح لٹا دی ہیر سجان ظہیران
راج نیلے ایہ حکومت تہہ میر سکت او
لشی لکھو دل بڑولنے اوہ مدینے اندر

کرسی کو شش اوہ پکیری زہر دینی آویڑ
 پیچھے رہی اک شہزادہ ڈر دابعت منے
 یزید کہیا ایہ بات درست خط جانب مردانے
 تا فرارونے کوشش کی کس دی بن بکران
 اکثرادی کرن وایت سارے کینے
 اسمائیں اوہان سمجھایا عورت ہر مکاران
 اوہ کیتی کر دیوانی دیوے زہر پیالا
 بیچ الاول خاص مہمان عمر آہی پختالی
 فیراوہ عورت گئی دوشق عرض کیتی سرکار
 یزید کہیا ہر اس کے تائیں تینون ہرم نہ آیا
 سیکرناں بھی ایون کر سیں جے دالگا تیرا
 کہندی ہوئی اوہ سدا لی مار یزید کڈ مانی
 اپنا کیتا گے آیا ماری پیر کو ماری
 کہیا گمان ہی جسے میرا بدلا رب نہیں یاد
 ساگی بات اوہ ظاہر ہوئی کرن عاشق
 لکھان ہن تعداد اولادون نقل کتاب سال
 حسن مثنیٰ زید حسین الے نیک عبد اللہ
 یعقوب جعفر الے حمزہ منالے ابو بکر
 ام سلمہ ام عبید اللہ ام حسن پیارے
 نیزان صاحب دیان چون نسل نہ ہرگز ہوئی
 اک بیٹا گھر زید تولد ڈھاپا پہل چمندا

جے مری تا ہوگ خلاصی ویشی غم تداہن
 جیکر سو یا اوہ انکاری مار نہنگاوان
 سب کیفیت اونون لکھی من لباشیہ کا
 وہ ہزاران ردیناران سب سمجھایان تار
 کچھ لحاظ نہ پاک نبی داکیتا بدینے
 تینون شاہ یزید قتل کر سیں عیش ہاران
 سناہ اونتالی خاص شہادت وچہ کتابتالا
 چہین مہینی ہوشمارون پائی شہادت عالی
 حکم لساڈ سر زمینان پوری قول اوتارے
 دہونا سرور شاہ رسولان دیکر نہ ہر کہیا
 میں نہ تینون کدی قبولان وہ راہ تیرا میل
 وچہ اوچاران گئی کیتی شیران پاڑو بجائی
 امام حسین پیرا پوچھا عس گل نہ پاڑی
 صبر صبر اسراڈا بات ظاہر ہو جاو
 موٹی حرام کر کر تے نہ کو سخن زنا دی
 پنج دہیان سب سدا ان مٹی طبری سند لکار
 عبد الرحمن اسمعیل محمد عبید اللہ
 طلحہ قاسم شیر زور اور سدا ان غازی عمر
 بی بی فاطمہ الے زینب نقل غریب اوتارے
 راوی شیعہ دیون خزان سنیاں غرض کوڑا
 حسن ابن زید کہا دی زید شاہ حسندا

عبداللہ بن حسن مشہور میں ایہ سزا لیاندا
 ابراہیم حسن ثالث فاطمہ صغرا و جون
 بہت بزرگ جنگ چلیکری سیج مشایخ کی
 محبوب سجائی قطب بانی غوث الاعظم
 شاہ جلالی حسن ثانی قدم ولی ہر اس
 واہ واہ باغ جریغ کیلاون انبرنا فہلی
 رحمت ابرہہ بن لایان لہقا مینہ نورانی
 شکر دین کینا جس ندو دہوتا نوریندا
 موسی دوست جنگی دادارنگی کہیں یوانے
 لے محمد ہندی پیدا ویکھ اخیر زمانے
 عربون مینون ظاہر موسی کہیں دستاوی
 یور ضرورت کہیں ہندی جاگھ ایس پہاڑ

۴۰۲
 اکیسویں لان عمر مبارک موسی خاص اتھانری
 فاطمہ دہی شین لیدی کمران اوی پھون
 زید عابد ولی مکمل ویکھ کتابان سے
 اسم مبارک عبدالقادر نیک گہرانہ پیران
 کامل فاضل و دودیرا کرن شکایت کوئے
 نجدی ہور و فاضل و اسرار کجاون پئے
 پونڈی گہو کر دیسان زندر پیر کامل لانی
 الوصال دی گھر پیدا پیا قدم ولید
 مرد فریشی سید زادہ جسدی ضرب جہان
 کر سن شاہی ہر ولایت ہوسن جمع خزانے
 تحت مشق حکومت اوسد واہ واہ مال شاہ
 ہن قصہ کچھ نہی مہیہ عاجز قلم اوٹھاوی

در بیان کرمعاویہ بن ابوسفیان بن حرب ابن امیہ ابن عبدالمطلب

بعد حسن دکنہ معاویہ و سال سفر
 اللہ اکسالی شروع خلافت دہی شہ والا
 کوئی مخالف اوس نہ رہیا حکم قدم جانی
 کچھ ملک اوس فتح کیتے کہول شاوان مینون
 ہی قسا و خوارج والا ہو یا کہیں دہار
 قسطنطنیہ گسبان فوجان ایس سال سال
 تا بعدار لونانی مہیے ملک نان لفا

دانہ اوہ خلیفہ نامی اسوجہ شک و زہ
 انتظام دست ملکان کہتا اوس نرالا
 بہت سخت کرد اعران رعیت سیس نوکے
 لکھان اندر ایس سالے جو کچھ جہان مینون
 گیان فوجان جانب بصرہ دشمن ہے کنار
 ہر مہینے رہی لڑائی عربان ہتھ و سالے
 ساوہی بہترین طلہی سال ہر ہر شمارا

سید و نج بخارے لڑیا سمرقند نواحیوں
عبدالرحمن ابن سمری قابل شہر دایا
کالیان باغاندی جو ڈکھن و ڈاکوٹ کفار
سخت لڑایاں قزم کنارے باجمہ کیا وہی کار
ہی مان لڑایاں ہویاں ہون پس شہانہ
چار ہزار سوار بہادر کرسمیان سد مانے
پنجاہ ہزاران فوج کفار ان جنگ سے یا ملتا
بعضے کہند گنگا توڑی دیں قنوج دایا
مثل معاویہ صاف حکومت ہرگز کسے نہ کیتی
اوڑک لہوہ اوس ہیمائی کہند کیون ہوئی
بی بی عائشہ کو سجد حق وچ کر دیسی و عابر
معاویہ جندن لہسد ہایا شخصت ہویا زہر
معاویہ زنان سرکویا بیان دس لاری سار
عبدالرحمن یزید محمد ابلہ جنوں کہند
کسی نامہ بنی امیہ اسجا لکھہ ویکہاوان
حرب ایسے واپٹا ولسیان اندر نامی
عبدالشمس اسے تاشم و ونون سکے بہائی
بیٹے پنج ابوسفیانوں بعضے لکھن چارے
بیٹی اک ابوسفیانوں سرور نال ویا ہی
قصہ ابن ابوسفیانوں لکھہ ویکہایا ظاہر

مہر جزیرہ لکھ پورا ڈرے کفار دبا سوا
ملہب زور اور جسد ہیمائی پیش نشان چلتا
کل نندہ کنارے قلعہ آما اہان بدکار
پڑھ لکھ و تھہ آیا لکھیا وچہ اخبار ان
تہانے شہ اسلامی پٹھن نہ میں سخن و دمان
اوج فتح چڑھ گئے ملتانی بلکہ نشان اوتار
اوڑک شکست کفار اوٹھائی لکھن دوی دے
امر کوٹ جو شہر کفار ان جا کر ریڑجسایا
کوئی نہ باغی زمینیا نصار ہر دوی خبریتی
ہا شیمان نون اوس ستایا دوست ہیا نہ کوئی
عمر والعاص کو حق اندر تر فری سند تیار
کہیں یزید زہر دیوانی پڑی گائی تہر
ہر تہیں اک فرزند مقررہ موزے تے بہار
وٹا یزید منافق ہر تہیں راوی ہیران وند
معاویہ ابن ابوسفیان حرب تک پہچا وں
امینہ ابن عبدالشمس صاحب بیشکرامی
روٹی پارون وچ قبرستان سخت عداوت پائی
حظہ عمر یزید معاویہ ہوزریا دیارے
حرم پیغمبر مت ماوان ہندہ فیر آہی
ذکر ابن یزید کیوے مت دے جاوے جاوے

در بیان کزید و شهادت امام حسین بن حضرت علی را

معاویہ جہدم چو دسد مایا یہ جہان سر این
 سالنجا با جد سدائے معاویہ لوک بلای
 بیعت کر نہ نامی اسدا یہی بیٹا میرا
 کوئی اصحاب رہیا عالی گدی اوٹھ سہالے
 سار لوک سلامی ہوئے بیعت من کہلوڑ
 اک بیٹا ابوبکر داسم عبد الرحمان
 اتے بیٹا نیک عمر دارا ہد عابد غازی
 شاہ حسین علی دابٹیا قاطر نی بی جہان
 ہرگز اوسن فکر کیستار کھے بے پرواہی
 ابن معاویہ شاعر و ڈارانی ہور شرابی
 بدی جہدم یک خلافت جاون لوک مدی
 کسدی بیعت قبولان اوہ شرابی نہانی
 ہی عبد اللہ زیرون پکر کٹنار اٹریا
 دو فرقہ سو گئے اصحابی اکثر میں حجازون
 اک عبد اللہ ابن زیرون لولہ بنیان خاص
 اسدا ذکر فیہ کربان جہدم موقعہ آوے
 ہو یا سن یزید رنجیدہ نہ روا گل کیتی
 لرو موزی خدمت ہر دی حکم نہ اونہان آوے
 سیاف سداویہ ہر ولایت تنگ کری اوہ شامون

سنہ سہند امین مہتری یک یزیدی تائز
 عربون ہرون شامون دمنون خاطر بیعت آلا
 سیکر بعد خلافت انون کر ہونہ سخن فدیہ
 کسے ہودی لائق ناہین کر کر تان ملے
 پنج قریشی عرب یارون ظاہر منکر ہوئے
 ہی عبد اللہ ابن زیرون دمنون اووی دانی
 ہی عبد اللہ ابن عباسون اللہ ہرے زانی
 معاویہ رہیا ویکھ چو پتیا وچہ کتابان سنیا
 پنجے اوہ بزرگ بھاری خلل پیا وچہ شاہی
 اوسدا فعل کچھ کرہین ہوئی ہزار اصحابی
 بیعت خاطر ہرون کہیا التدم شاہ نگینے
 اوٹھ امام حسین سدا مایا یہ گل اکھ زبانی
 سب انصار ہاجران سدا عالی ٹولا پیریا
 اک تابع شاہ حسین دی واقعت میں اس ازون
 ابوبکر دامن ساوان ابن زبیر نواسر
 طرف یزید یلید حرامی عاجز قلم و گادی
 امام حسین دی قتل کارن کہہ نہت اوس لیتی
 تنگ کیتا ہور راہ اوٹھا پکر لیا اوس گتے
 چوڈ امام مدینہ تریا پے کے دی راہ لون

خویش قبیلہ بارتامی اوٹھ چلے ہمارا مان
 حسن مثنیٰ الے زید جگر شاہ حسن و
 شیعہ کہند زناں سدائی کیتا جنگ سچاوان
 رات براتی کر کے خفیہ پتہ ب طرف پوچھا
 امام حسین گیا جد کے کو فیان خط و گائی
 اول امام ہو یا انکاری انہاں قسماں چلایاں
 چالی ہزار یا کچھ زیادہ بیعت من کھلوٹی
 جدم خبر ہوئی لغمان اوہ بشیر دا جابا
 خفیہ اوس صفائی رکھی تا فیر لوکان جاتا
 الے عمار ابن ولیدون اوہ عتبے دا جینا
 دووین خادم موزی نامی آل ابوسفیانون
 تا بیزید ایہہ خط و گایا ابن زیاد کی تا میں
 مسلم اگر لوک و گاڑے خلل سپا و چہ شاہی
 پاکر جامہ عربان والا چایاں شتر مہار ان
 دین باران تمام لیکر راتی کوئے لہتا
 مسلم فیر شہادت پائی تیناں ابن زیادون
 مسلم دی دو بیٹے آہے موزی پکڑ لیاے
 اک اسم محمد دس شاہ علیڈا دہوتا
 فیر امام تیاری کیتی شترین بہار لدائے
 ہوز بار اصحاب تمامی ابوسعید انصاری
 نہ ریاست شہیاست نہ کجہ پاس خزانہ

رہیا محمد خفیہ ہی سخت بیمار تدا مان
 خاطر مائی سلیمہ مکے دووین لعل چین و
 زخمی ہوئی پکڑ چپا یا ناکٹال بہراوان
 خوف زیادہ ابن زیادون شہر مدینہ لائے
 اکسوتی پناہ مرا سلیمہ خدمت اندر آئے
 مسلم عقیل ابطیا نایب کیتا سایاں
 کہند لڑسان بجز مشق ایسے طالب ہو
 حضرت دا اصحاب پیارا ظاہر حشرہ دہکایا
 مسلم ابن زید حرامی جسے راز پہچاتا
 جا کر اوہناں اندر گوشے بہہ منصوبہ گنیا
 عرضی لکھن طرف مشق و یکہ حال جانون
 بصرہ چوڈ شالی جانان کو فی چپائی سائون
 ابن زیادہ ایہ پڑہ کر نامہ ہو یا جید راہی
 فلسطین بہ لشکر چڑیا لکھیا نیکو کاراں
 سارے ہوئے ویکھ سلامی موڑا مامون متھا
 حضرت حسین خیر نہ کالی ہرگز اوس فسان
 دار مارا دی اندر جا کر تعین سر اوڈا
 دو جا ابراہیم پیارا خاص عقیلون پوتا
 عبدا اللہ نیک عباس دا بٹا ابن عمر سنئے
 سپہناں کہیا جگر پیغمبر کیتی کیون تیاری
 کو فیان تخت عتبار نہ کوئی سارا دلین گمانہ

نالے کہیا ابن عمر نے ہوا کہ عرض ہماری
چاہی دولت ایس جہاں چاہے عوض حشر لون
سرور کہیا دنیاں اندر دولت میں نہ چاہا
سختی نرمی دنیاں اندر میں قبول کر لیا
نالے حیدر صفدر سامیٹن پڑو جہتہ خان اپنا
اتے حضرت حسن پیکر آپ خلافت چوڑی
ہزار ہینان آل امینہ کر سن حکم زمینے
اصلی میں نصیحت کیتی بہتر قدم کنارے
اسی تسادوی معیت قبولان کہ سکونت کی
طاقت کیا یزید حرامی لڑی نال اسادی
بعضے کہندی کہ سکونت شاہ حسین علی زکریا
امام کہیا سب باتان صادق خبر شہادت دینوں
ابلق کوتامونہ پکارا اندر آل ہماری
شہر لباس میرا نہ ہوئی اک دینو دی پاروں
کہیا ابن عباس مبارک حرم چوڑا ہتا میٹن
کیتا ہرنی منہ بیترا کوفے قدم نہ پانان
اڈرک رخصت ہو شہزادہ یار سبھے ہمراہ
کر بل اندر حضرت لہتے ملیا حرمیہ اور
بائی ہزار منافقہ جنگی ابن زیاد چلا
ہکھونین ماہ محرم تا یحون بانی بندش ہو یا
و اعظا نصیحت و ہر شہزادہ کردا لشکر تائین

استدیاک بنی لون دتی دوستی مختاری
جوین مرضی کرے امنا کہیا حبیب بشر لون
ہمت میری صبا حبشیہ اندر حشر فلاحان
دتی نبی طلاق بچا دین بخش اہ نہ دنیاں
بخت و فائدہ ہرگز کیتا کی کچھ سر سپا ہیاں
ستی طلب ہوین دولت داگ دارہ موری
ہسک اندر مال غلہ سی مہنوی لوک کیٹے
بر تقدیر جے نال مخالف کران جنگ دوبار
کر کے دل اکھا شیران جنگ بچاوان یکے
سار دیس چڑھ دباوان دشمن ہیں دورا
بعضے کہتے دنیا کو فی ماران اوس شفی لون
سرور عالم حیدر کہیا کر بل اندر بتیون
کہے اندر میں نہ رہسان باا ہیا اعتباری
شاید اوہ میں نہ ہووان جہر نبی ابرارون
جدیز بد شکست اوہا دین آوان چڑھ سائین
امام بات نہ منی کافی کو بکھو کم رہا نان
سب بیاسی دیکھ لعدا دون ہر یا قدم اگالان
کیتا اوسنے منہ بیترا ہو یاں فوجان صادر
عمر و سعدی دی والا آہ گہیر پڑ پائے
اول مشہ نہ کیتا کہے دل پیاسہ مویا
شمر منافق باز نہ آیا اصلی راز سنائین

او نہان کہا جیکرستی بیعت نرید قبولو
 سن نام رہیا الکاری تیغان سے تھ آچھے
 وار واری یار پیچھے ہی فرزند سد ہائے
 فیرام شہادت پای جنگ کتیا چڑہ کاری
 شمر منافق تیغان ایہان سنان اسے جایا
 نصر ابن خرش حرامی کسے کوینی جنیان
 تافیر سپاہ وہ ہو یا سنبیل موزی کافر
 انا لله وانا اليه راجعون ظلم نرید کما با
 ہے ہے عرش بانان کینو ملک ان پیر و ما
 بارش خلی اک مہینان صاف ہوئی اسمان
 اسجا قصہ بہت لمیر اسنوں چوڑا ہوتا اثر
 انے شہادت شاہ حسن کی خاص پوشیدہ تھی
 باران لڑکی ہاشمیان کو کر بلاؤن بچے
 اسم محمد سے عبد اللہ جعفر نیت رسول
 چار امام حسن کے بیٹے ہوئے ایس جنگا ہوں
 حسین امام حسین صاحب صاب زادی ہوئے
 علی اکبر علی اوسط ہی عبد اللہ جعفر
 بعضے نام عثمان بتاؤن حضرت جعفر والا
 شیر عبد اللہ جنگاں لائق پیر وچ تیغا واپا
 علی معراند رگودی شاہ حسین و ہمایا
 علی اکبر شیر زور اور شروع آغاز جوانی

اسی جہڑ سان تاناون نہ ایہ حکم عدولو
 دسویں پیکر تاریخ محرم شہر اکو پڑ کوٹھے
 سپہ بہتر دیکھ کتابان زاوی خبر ستائے
 چہیاں مروان گہیر اپا پاخوے تیغ اولار سی
 ڈھکرو اوہ واپیا نیرہ صدیوں ہلا گیا
 ہرگز سر ڈو نہ سکیا راوی کو لون سہیان
 تیغ اولار سی ہر مبارک ہو یا روح مسافر
 دہوتا سرور شاہ سولان تھ قضا یا ابا
 جن جناب وارن ڈما میں عاجز کی دسائے
 ندیان لہو گن سب جاری طبری دیکھ سیانوں
 ایہ شہادت ظاہر خبر ان کہیاں سرور سیار
 دو دین اوہ سردار جوانان جنت اندر سوئی
 حسین فرزند حیدر کو موسیٰ کر بل ندر سچے
 انے حسین علیدا بیٹا عباس مع عثمان قبا یوں
 ابوبکر نے عبد اللہ فاسم عمر لگا ہوں
 دو بچے ہو چار برابر کر بل ندر موسیٰ
 جعفر مویا بال یا نان نہ کر باتان وافر
 ایہ شہر مدینے اندر پیتا موت پیا لا
 دسے ہتہ دا اندسے اندر چار لیا لنگ ہاں
 حمل بیٹا نزل مالاجنے شیر چلا یا
 حیدر صفدر دا اوہ پوتا مرد و ڈا سیلانی

علی اوسط رہیا زندہ عمر اٹھارہ سالان
 عمر شہزادہ رہیا زندہ عمر سالان پان
 بیسے ترے عقل و سوسے جعفر نے عبد اللہ
 ہوئے شہزادے کو جگر جعفر طیار
 محمد حنیفہ واکٹان اسم سعد نورانی
 محمد ابن یزید دلاور نا اوسد ابہائی
 ہو رہے تیرے نام شہیدان آل نبی ابرار ان
 جنہاں ایسے ظلم کیا کہ رب تو نہ شہزادے
 حوص کو شردا پانی منگن پانی بند و اتون
 فن نہ کیتا اوہناں شہیدان عمر سعد و جاک
 موضع حامریہ اک کہندہ ندی فوات کمار
 لاشیں ہار کپک مامون واحد فن کرد
 اتے گنج تمام شہیدان کیتا اک مقبرہ
 پر وہ جنازہ اوہ سد گاد سان عمر امامون
 منہ کالا کر شامی چلے بنہ قبائل کلی
 حاضر و پنجکتے سبہ فیدی شکر کاون اسے
 بیہمان مان ہو یا خور موزی ال او بان و طوا
 اتے نید قید بان اتے جسم نظر کالی
 عمر شہزادہ پاس کہلو تا گویا قمر اسمانی
 منہ متاب صنور کو لون جہر نعل گلارون

زید جہیان کر بل ندر بو تاشاہ کمالان
 اوہ گینا لا ولد جہانوت کھیلچ اخباران
 ہی عبد الرحمن پیار ہرگزین نہ ہندہ
 سون محمد نے عبد اللہ رحمت رب او تار
 اوس شہادت کر بل اندر پائی مرد قتالی
 بیٹا اک غلام بجارا جنگ شہادت پائی
 شامیان ظلم کیڈ کما یا لکھت بدکاران
 اوہناں امید شفاعت محمد روزخ و پائے
 ایہ سب کار کم کارا اوس موزی بد و اتون
 آپے سرو پور تمام طرف شام سد ہائی
 تیان روز اند اوہ کچھے سل آل سنا
 ہو جو بی شامی سا کہ ندر اک ہر و
 عباس قبر فوات کنارے ہرگز فرق فوات
 سال چہونجان پنجہ ہینے کار ہوئی جہر شان
 کو فیون ہوو مشق جاوون بات کران سیر کھلی
 پریشان ہوئی سبہ مجلس تیر کھچے لگے
 وقت و بیہمان سیر حال ہرگز ہتہ نہ آوے
 علی اوسط زلمی چر دیا اکہہ بدید دیا لی
 شکل ملا یک نیرب طاووسان سید یوسف ثانی
 نازک لب ریکل جیسے وال مثال جنابون

ہر دوی قدر با و ام قند ہری لال انصاف
 ویکس لالتاب شن دی ہرگز چل نہ سکے
 بعضے کہند کہے مصور ایہ تصویر بنائی
 صورت اوہ یزید و تائین لگی بہت پائی
 لے تا کھنچ آ لایا میرا بال ایاناں
 جسدی ہو جو جیت پیدا اوہ انعام اج پاو
 بولیا تا شہزادہ نوری ہرگز نہ شہزادان
 اکیسویں تون خالد تائین دوجی بہت ہمار
 ایہ گل سن یزید آ لایا کہیا سچ و نادان
 جیکر ناگان کرے پرورش مصری شیر لایا
 جیونکا آتش سال نزاران کسراں جلاد
 میں جاتا اس ہوش نہ گائی کیونکر کہہ کہائی
 نامی کسے عرض گذاری زینب بخش سنان
 بروہ کران لائق ناہیں جگہ اندر اخبار
 بروہ قوم قریشان تائین سرور تہذیب
 آپس اندر جنگ لڑایاں ہر دم ہوشیرکان
 زینب قتل مخاطب ہو کر رد اطول کلامان
 اسے زینب ایہ بہائی تیرا دعویٰ کر حضرت
 زینب کہیا ویر نہ میرا دعویٰ کرنے والا
 فضل نسل ہاشمیاندی نازل سن قرآنون
 اس مقالون ہو یا غصہ اگ لگی تن چولی

ویکس فرشتے ہوں کہاں سرخ لب پیالے
 کرو قصائیون فوج خدائیون سب ہشتی پیکے
 لکھی ہو سی نال خیال ہر ہوش فوج اوٹھائی
 شہزادے نون پاس ہٹا کر کرن نگاہ لاری
 عمر مثال برابری سنانوں کہوں کیہاں
 خالد حاضر وٹ لنگوٹا جانب تیری آو
 کردان دو سنگا شکاری کشتی میں جانان
 ویکس کیونکر کر سان کشتی تحفہ مش ہمار
 ناگے شکمون ناگ ہو سی دنگ مثال سنان
 کم ہوندا دنگ چلاناں اوڑک کہہ اوٹھا
 اگ جلا سی اوسک تائین جے اندر لے جاوے
 اچران نون پھری وچون بات کسی تری
 اوس کہیا ہمشیرہ میری ریت بائسا نون
 مکے فتح جسد م پائی پاک سید ابرار ان
 جنگ مچا یا غالب ہو یا سرور ریا چو میتا
 بروہ کرے عورتان تائین جگہ اندر لے لگا
 سربارک کر و حیرا سند کتاب نماں
 پوری رب مراد نہ کیتی سرسرای آفت
 تون ہی لائق اسین گدی و جگہ چو موہ
 دہو سرور قتل کرائے دعویٰ آ یا نون
 دندین شاہ حسین لیدی لاون لگا سوٹی

ام کلثوم ویکھ لے ادبی لکری کرنا
 صاحب خوش والے کہیا یہ دختر حیدر
 اہست اصحاب غیر قوم حرب اوتاری
 بہن ان کہیا نہ گل لازم کے ظلم گھنیرا
 آیا اک وکیل یونانوں لیکر ساتھ یہودی
 اونہاں کہیا جو پیغمبر کے گزر سداے
 تیون ایہ گل لایق ناہن ہر جا دہا گیا
 رہا سن یزید جو پتیا مدہم دل شیدا
 چالی سالاندی فریچھے دس سہر دایا
 بعضے عمر و عبید العزیز لا خوش بود و
 کر بل وچہ دفن نہ ہوا و ہمار کتابوں
 نال عذابان ہو سکا حال مندا خنیز
 دو فرزند امامون چکے علی اوسط کندی
 پنج حرم شہین صاحب دو ویر کر بل لائے
 زمان تہر ہو جو باقی بانہ ساتھ لیاے
 وقت شہادت فاطمہ صغرا شہر مدینہ اسی
 فاطمہ صغرا دی جو والدہ حضرت طلحہ دی بیٹی
 لائے سکینا دختر چوٹی یا بل نال سدائی
 حامد قبل لکھ سدایا کیسی کر بل سادی
 بعد شہادت شاہ حسین و مصائب
 دو پیشہ نال سادایان خنیز دہی شہر

یزید کہیا یہ بھی تیون دختر حیدر چالے
 بی بی فاطمہ دی ایہ جانی نامان جہاد و
 سن بک ادبی منع خاطر اوہ لائے درباری
 بات نہ منی قتل کر لے جنت داخل ڈیرا
 دو وین دیکھ ہوئے تکراری ایہ گل دیکھ یہودی
 آل اولاد نہ قتل کسے ہت کسے لولے
 سرور سکا ہو پڑ پڑا خبر ان مغرب گیان
 سرخزائے داخل کیتا شاہ حسین و سدا
 بعضے سلیمان بتاون عبد الملکے جایا
 دفن دمشق دفن مدینہ کہن وایت والے
 سکا قاتل مڑی جہنم چوٹن کہ عذابوں
 بعضے وچہ او عاران ہوئے ذکر چو ڈشیران
 اوسدی نسل تری جہانے خبر ان شرق لشد
 شہر بانوں کو والدہ ہنراوی خبر بتلے
 فوت ہو یاں یا اوہ سہر کے نہ کتاب دسے
 حسن مثنیہ شیر و ایشیا جسدی نال ویا ہی
 نیک نالی نیکان چون نیکان سنگ سمیٹی
 اول راوی سکا دس قاسم نال سنگائی
 قاسم نال نکاح نہ ہوا منکر لوک شادی
 شیر زبیر و سن سندر بیٹا جنگی مڑو پیای
 ام کلثوم چو شیر کی سہون ایہہ زوجہ عمر

ہو و شاران عورتان آہستہ نال نام سڈیان
 بوخلانفت تاشمیان وچ جدیدینہ پائی
 نال صلاب کیا بدرقہ اوہ بشیر و اجایا
 ابن زیادون اول کردا کوئے دی رازی
 داخل قیدی شیریکو خبر ماجر انصاران

سی سلامت فیرو و مار شہر مدینے آیان
 کیتے قیدی رخصت سار شیریک پائی
 سرور عالم دا اصحابی ناؤن نعمان مسایا
 خدمت آل پاک محمدوس کیتی ماہ بکائی
 رور و دوائیں مارن سار کیتی ابرار

در بیان ذکر جنگ مدینہ منورہ

آپس اندر کرن صلاحین نزل یار پیار
 ہے ہے ظلم مزید کما یا بے اتفاق حراری
 علی اوسط کشاہ ہڑاؤ درج و شوق در
 نال ساؤ دی کی گے کیتی اوہیں مزید حراری
 ایہ گل سنکر سید اصحابی کرن صلاح دوبار
 ابن زبیر او نہیں ریا می شہر مبارک کے
 نائب خبدم آیا شرب بنیحت مل کر
 فیہب ایہ جمع کرا یا شرب لشکر ہارا
 بنی امیہ سنکر خبران داخل ہون حصار
 فوج عالم اوسن یا وہ دیسا اندر عالم
 اوسنے لکھیا خط شتایی بات دسی مردان
 پرہیز کر کا غذاوس حراری اکل میر لایا
 کیتا اوسنے عذر پیارسی پرہیز و بیگاہ
 نالے تروی واری کہند سوزی نسیم تائیں

آل آہنیہ فاسق ظالم سار ربد مار
 اسین سپہ بذاوینزدون کہند گوگامی
 ہویا سنکر اوہ انکاری کہند اسی جبرستی
 شہر منافق تیغان و اہیان کوئی نیلانی
 ابن زبیر شاہ ہڑاؤ منصب جدی بکائی
 اوسنے نائب کرو گایا وچ کتابان تکی
 عبد اللہ نام حنظلہ و ابیٹا ہتہ او ہتہ و ہتہ
 بنی امیہ نون پسر ماران کہند کوک شہار
 ات عبد المکاب ہر ہر و شہر باز
 ایسے خاطر قتل نہ ہو یا خفیہ سوزی
 فامدہ طرفت مشق و گانان نہ رہ خبر جہا
 وہ ہزار منافق جنگی سلم نام و گایا
 اوڑک سلم چایا بیس نامی خبر بوسنے
 توان ایرن تاثیر جاگدا بن نہ خبر ساری

اتے خادم قبر پر خیمہ بنال ہونا ندی نری
 ایس مقالون ثابت ہو یا جو نہ لڑی ستا
 نیکی کہتی بات نہ منی برمیون صاف کنار
 ہو دواع حبیب مسلم ٹرایا آئی فوج مدینے
 ترمی دیار ہی باہر شکر لہتا ایسے خاطر
 لغمان نام بشیر داجایا افضل چہ الفضل
 اوڑک ہئی جنگ طیاری کہول نشان چلی
 اچران نون غلام حرامی پڑوچہ آبا چڑکی
 مین مان مسلم عقبے جایا ایہ کہیا اوس کجہر
 تافیر فضل اکٹن عباسون پرتازی چمکایا
 ہو برا بر حضرت فضل متین ایسا جڑیا
 پافراغت کہندا فضل مسلم پڑوچہ مویا
 ایہ گل سکر حضرت فضل کیتا قصد دوبار
 چونکر نہر پیا وچہ ایر پھر پھر بیڈان چار
 کردلانوجہ طے موچھر کار جوین تر کہانان
 کسے منافق تیر حلایا وچ لگا پٹ سچے
 حضرت فضل شہادت پالی عربان اگل ادھائی
 اوسکد وچہ ذرا درابن عبد اللہ حمات
 دو لون شیران پڑی اندر خونی تیغان ادھائی
 ابن بطیح فیر پڑوچہ لہتا ہو کر سپر پیادہ
 ہو روایت ایہ عبد اللہ حنظلہ واپت کہنک

جہر الریہ نہ نال سا دستان نہ کرنی گری
 علی اوسط گیا کنار سن مروان نزمان
 ویکہین کیا کچھ حال نہاندا جہان نشان اولار
 اکون سب سیمیان درست کردی بار نگینے
 ست کوئی دہو صلح دہتیوی ہیرن کیل تواتر
 اوس کہیا لی بھی مروانے لوک اندر انکاران
 دو دہریان پڑ صفان جمایان ہونہ برابرے
 دو صفان سہن ہو کہلوتا بجلی وانگون کڑکے
 جہر اعرابان وچہ زور اور آفے پڑی اندر
 دھلکارا جاسر لہتا گولہ غافل پایا
 ثابت اندی شامی کوئے دوزخ جانب وڑیا
 کہیا مسلم مان مین زندہ کی یقون لاج ہویا
 سلم دوی وچ سرتے لہتا شامی گروے سار
 اینون فضل کیتی یار و دسان اوسد بہار
 ولدا گیا بخار نہ لاج شیر نامی سترانان
 شیر خدا ددہرتی جہر یا آن مخالف وچے
 فیر عبد ابن عسیدون لہتا پڑوچہ سائی
 عبد الرحمن عوف داجایا پیا شیر مینے
 اوڑک حنبت طرف سردای واہ واه سکان لایا
 شامل فوج ماجر انصاران لون تازیا دہ
 ایکر فوج ماجر انصاران اندر پڑی لہتے

<p>مسلم ڈہٹا زور زیادہ کہند اسکر تائیں شامی ہو کر پیڑیا دہ ترگش پیش اوتارن اوس عیبت پالی شہادت بھی تہان فرزند پارتن ہزارے چہن سو پورا جنت گیا اچالی ہی زناہ مساج اوس کیتا حال کچھ خنیرا اتے حجرے حرم پیغمبر گز اوہ نہ جانے</p>	<p>ہو کر لستی پیڑیا دہ ترگش ہو ایتھائیں مارن ترگش کس کس موزی مومن بازی مارن سار جنت طرف سدائی لکھیا دانستند فتح جہم مسلم پالی کیتی خسرا بی مسجد نبوی اندر گھوڑی بدھی نہیں شہر ان نیریدے بچھایا اول دہون جہات نہ پاندی</p>
--	---

در بیان جنگ شریف

کر کے فتح یثرب اوتے دہا واکیتا کے
ابن نہیر والی بنیان اوہ بھی دہا حرامی
سخت لڑائی اوسجا ہوئی دسان ابن جبر
ہر بہر حق نال برودان مارن طرف دیوارن
دنبہ جو قربانی والا اسمعیل زمانے
خاک پئے اوہ جلک سارے کیا کچھ مال ہونا ندا
اتے نذر اوس جنگا ہون شہد پیا لہ پتا
ترے ہینو رہی لڑائی اوتے ہتی تیران
اچران لون اوہ موزی مویا خبران گیان کر
فیحصین دکیل وگیا طرف اصحابان مایو
ابن زبیر سنکر آیا دمن جنگی ہر امان
آہون پلہنے اگر بیٹھے شامی ہرم گزاری
جیکر لستی اساندی تائیں رکھونا دل سے

مسلم مویا یثرب اندر کڈہ کتابان تھے
ونج لباس لگی پڑ جہنڈی کہنے لوک تہامی
کعبے دی دیوار جلاون شامی مشرک بیرون
کیڈ بے ادبی کیتی اگر شامیان بدکاران
سنگ تبرک لوکان خاطر رکھے اندر خانے
حاجر ڈر دالوکان کو لون ورنہ کفر سناندا
زبیر زور اور دا اوہ بیٹیا جنت گیا چو بیتا
ہوئے تنگ اصحاب پیغمبر پاسون اوہان شہر ان
تا حصین اوہ فوج ہٹائی پریشان اوچکے
ابن زبیر تباہر آوے کی حاصل تکرارون
اودون ابن نہیر حرامی آیا اوٹے تدامان
کوئی امام نہ رہیا زمینے ہے اک بات ہمارا
اسی خادم ہوت لوی جنگ کمران ہر پاسے

کمرسان پاک زمین تہا ہی بیٹھے حکم کما ہو
ایہ گل سنکر شیر علیہ السلام کردا بات دو بار
حصین حرامی کہی نرمی ابن زبیر ہوا یوں
اڈرک ابن زبیر آلا بات نہ ہرگز خامی
دغانا حسین کما یا لکھ لکھ خط و گائیے
نال مسیجر ہی اینوین کمر سوین دہو کہہ لکھا
ہو یا اج زبیر حرامی دعویٰ چوڑ شداوی
بہر دیس دی خاطر ادسے ایڈ فساد اٹھایا
ہی صحابہ کرامان کچھ کیڈی ظلم کمائے
زناہ میاح نہ ہرگز کیتا کسے مدیر اندر
ستی ساگی سکر موزی کون اعتبار جہاں
بے امید ہو کر شامی جاوون طرف مدیر
امام پچھا تا ساگی دشمن کر بل اندر شامل
زخم تازہ سچ کر ہمیں ایہ گل کہی تدامان
ایہ گل کہہ سنہارا اوٹھانی پے کی دی راہون
صاف امام ہو یا انکاری اسی نہ شاہی لاٹھ
ساڈھو تن بچال حکومت غیر زید سداناں
الو خال لقب زید دی وڈیون چوٹا سوئی
بعد زید معاویہ بیٹا گدی ملک سہالے
جسدن مٹھائیے ہوئی خلافت اموی کچن بکلا
دیر نہ لایق آل رسولون اوہ سردار اساط

اگون جو نگر مرضی تنان صاف ساون فرما ہو
عقبناک بلارہو یا کنب گئے اوہ سارک
اوہ کچھ آکھے اوہ گل پرتے بات نہ ٹری صفا یوں
کوفیان اعتبار نہ کوئی دغے باز حرامی
کر بل دھو نہ حامی ہوئے جنت طرف سدگما
جے مینون بہت قوت دنی سارا دیس مع باوان
کی کچھ لے پلا اوہ ٹریا دوزخ اندر شادی
نہ اوہ رہیا کافر ظالم اندر نارستہ دایا
کر زناہ میاح مدینے شکر اوس و گائے
ہے ہی ظلم شہر مدینے حل کیتا اوس کخبر
ابن زبیر مجلس کو چہ ایہ گل کہہ مٹناو
اگون علی اوسط ملیا اووین کہیا کینے
اہمان تی اعتبار نہ کوئی بات نہ ہرگز کال
اسی نہ ہرگز لایق شاہی کہو صاف اسامان
ابن زبیر بلایا بچپون ٹھلیا پٹریا باہون
و گیا جد امام اگامان ہٹیا تا نہ لایق
باران پٹریا اوسک ہوئے نہ کر بیت کہیا نان
وڈا بیٹا معاویہ اوسد جس خلافت ہوئی
جالی روزان کر حکومت ملک الموت حوالے
پڑہ کر خطبہ اندر مسجد ہر اک لون دھمکائے
اموی لوک باز نہ آئے جاون اوکھ دوراڈ

ایسے خاطر ہو و خلافت اندر خالنے و طریا
چالی روز اندی فیر سچھے لوکان در کہو لایا

خبر کس سببوں ہو یا اندرون کینڈا جڑیا
بہیت نہ ہرگز ہو یا ظاہر مردہ اندرون پایا

در ذکر مختار ابن سید ابن حارث تقی سہاک طائیفی و قاتل ابن مہر

فیر ضرب چلی مروالی شور سیا مختار و ن
چہین ہشت سال گذشت یہ ہے واقعہ پاک الامون
اوہ مختار عسکری بیٹا کوئے اندر رہندا
جدا وں خلاصی پائی دسان ابن زیاد وں
انگشت محمد حنیفہ کردہ اوہ جیڈرہ داجنیا
کیتی کجہ مختار حکومت کو فہ شہر دبا یا
آیا جدم ہٹ پچھا ان کرن لگاتہ میران
شمر منافق عمر و ستر حاکم روی و والہ
سل خولہ ابن یزید و النصر شریک حرامی
ست ہزار منافق کوئی جو شریک جنگا ہوں
اہلی شہر ہزاران شامی اول آخر سارے
ابن زیاد دی فیر خاطر بیٹھ دلیلان کردا
اوڈک دلوچہ گل ٹہرا کے ابراہیم بلایا
ابن زیاد مقابل ہو یا کر سمیائے پورے
پہر تیغان پڑے بہادر چڑھیا وٹ زیاد
دہ ہزار مریدہ خمس پڑ مختار وں کجہ
ابن نمیر منافق موزی ابن زیاد و حرامی

سارا ذکر کہوں سنا و ان جیاب جین ہزار وں
مختار علم اوٹھایا خلل سیا جد شامون
ہو یا قید امام زمانے طبری والا کہتا
سرت سمحالی تیغ لکالی اوں سوار شاد وں
امام بہانہ کر کے اوٹھیا و اقدی کو لون
بصری تے جد و اکتا لوک سلامی پایا
قاتل شاہ حسین ولی دی ماران کوین خنزیرا
سنان نام النسخ ابیٹا سہنان امونہ کالا
یکر طمنگائے قتل کر لے سر جہنمان بدنامی
سارے قتل کیتے کڈہ شہرون دوزی دگاہ
عوض شاہ سین لیب رچرہ ہاک مختار
ہو مٹوایہ اک حرامی باغی ساہنوں پڑا
مالک شتر دا اوہ بیٹا دیکر فوج دگایا
دو دہران پڑان جابا ماتہی مست بندہ ہور
لے موہڑہ مالان سالکان ہنیاں کتو تھ کشا
نہ ہزاران ابن زیاد وں کہا شکست بھیجے
مہر دوا سر کوئی در خل گنبد اوٹھے شامی

ابراہیم نال فتح دی آیاہٹ پچھا مان
دعویٰ کیتا اوس لہائی نہ ایہ شرط ایمان
جسد بیہاری ابن مالک جگر جنگ مجاہد
جے سر نہ کوئے آیا نالے ابن نبیرون
ایس جہون دین ساری اوسون برا الاون
نالے کہند سخت اندیشہ مینون ابن زبیرون
اسد اقصہ کہ انتہا یمن اسون گرفتاری

ہمدخلن یا مختاری اسی کرن ملاحان
عینی علم بعد منیب سیرون وچہ جہان
مویا ابن زیاد حسرامی تاختر آلاو
تری دیہاری پیش آلا یا ابن زیاد سیرون
شبیہ حشر چمان دینمن ہرگز نہ شرمون
بہی غم آل مینہ والا نظر لگاؤن دیرون
ابن زبیری توڑی خبران آون شیر گرامی

در بیان ذکر قتل شدن مختار بدستی معصب ابن زبیر گرا

بعد شہادت پاک مامون مصر ہدیارون
جے یزید نہ مویا موزی ابن زبیر سیر
ملک حجاز تے یمن ولایت چڑھ عراق دیا
ایسر نایب ابن زبیرون سلیمان کہا
حضرت زبیر داک سبب ماصعب نام دیا
وہج کوئی اوس جہندی لائے فوج چڑھی غمنا
مارو مار پی دو طرفون کو فیان تابانڈی
واہ منظور مظہر معصب داخل کوئے ہویا

شام عراق حجاز وچالے پیافنا و شمارون
کرسمیان درست سار کسرخ نشان اوتارے
بصرہ و بنہ کالو اوس کیتا مصر دل و گایا
جسدن پائی اوس شہادت غامضہ جنگ مجاہد
شام ولایت کردا دماوہ رحمت کیتی قادر
ایدون فوجان ابن زبیرون وردی تلوارون
ست ہزار مویا وچہ پڑی طبری فعل لیانڈی
سبب شمس سلامی ہوئے جومت گر پھر کہو یا

در بیان ذکر شہادت حضرت ابن زبیر بدستی عبد الملک

زور پیر و شق اوتے ابن زبیر لگایا
عبد الملک انہیں ایامی اردو دیس لویانے
لیکارت کشامون چڑھیا کوفہ کوٹ لگانا

لکھ ہزاران درم شرایط عبد الملک طم ایا
جسدن فتح اوتہون پائی کیتا قصہ طمانے
مضبب شکر چڑھایا ایون ربط بہا ہا

کہول نشان ہو کر برابر واکہ پنجال اوچیرے	تیغان ہو بہا در لہتے ہر دم قدم الیرے
دو دیران پڑتھہ دیکھا یا موی غریب نامے	مردے دس بن میں جو اتے جیونکر ڈھیر نورے
خالیہ عبد الملک پایا کو فیان کند دیکھائی	حضرت معصوب احد حیدری تاشہاوت پایا
حضرت معصوب اک بیٹا اوہ ہی پڑوچ ہو یا	عبد الملک نال فتح دی کوئے داخل ہو یا

حکایت عجیبہ در نقل سراقۃ الاشہاوتین

دازا مارا چ عبد الملک بیٹھا آن سویرے	معصوب و سر لگے ہیرا سجدہ ریس چھیرے
عبد الملک دی اوٹھہ اگے کسے عرض گزاری	ابن زیاد زمانے آیا میں اسجا اک داری
زیت بانیس گرم کچہری ہو بیٹھا نیر لگے	سر امام حنین لیدا ساگی مینون لگے
اوٹھہ کھلوتا کر کے مطلب ڈرایا گیا اگان مان	چہین ست سال گشتہ ہو کر اوس سٹ پچھا مان
فیروٹھی مختار زمانے میں ایہہ گرم کچہری	ابن زیاد داسر دیر لٹا لم فاسق قہری
خوغاموچ کچہری ہو یا اوہ آ یا سب کالا	ابن زیاد دی گرو دے لاوے جگر نرالا
غیر اوہ دخل سروج ہو کر آیا نکل شتابی	تن داری ہاوس نیوین کیتی سر کوال خرابی
غیر اوہ غایب اسجا ہو یا دیم پی جگستارے	چھوٹا اوٹھا دیکھ تماشہ تو با تو ب پکارے
غیر آیا میں تھی داری ابن نہ سیر زمانے	مختار داسر اسجا رکھیا دیکھن عالم دانے
ہن آ یا میں چھتی داری ایہہ سیر ابن میرن	پاشہاوت گیا بہشت جنگ کیتا تیر بیرون
جیکر اپنی نیکی لوزین کوٹ دیران شتابی	شاید آوان پنجوین داری یکیان خرابی
عبد الملک ایس مقالوں قلعہ دیران کرایا	ہی کیا فیرون نہ دیکھیں تھج ریشین دیکھیا
لے اوس میرانہ اوٹے او دین بل دے	کوچ نقارا اوٹھہ سو کر طرف دشق سدھ
ہو مقامی بیج دشق کرن لگاتہ دیران	لکے کون اوٹھا دے بیڑا کند اسد ہیران

در بیان فتح کر شہاوت عبد اللہ ابن نہ سیر بدستی حجاج ابن یوسف

ہو یا کافر و جہانوں اور نمرود و ثانی
دنیاں کیجئے دین و نجات یا اس حجاج خرابی
باجہ نبیان جہاں بشر دولت وافر پائے
شبلی صاحب کے روایت دیکھیں ابن سیرین
عمر و عبد العزیز و بیٹے اکبر ان خود والا
نوح بنی تا ختم نبیان قصے دیکھ قرآن
ہوئے جو بدکار تمامی عمل بد ہونا نہ
چہا بہ ثانی عمل حجاج جون جیکر لیکر پاوان
ہر تہیں بترا وہ منافق ہو یا نسل و جالون
وزیر معظم خاص او نہاںدا وہ کوتا اعتباری
ہمیشہ خفیہ عبد الملک کہندا او س شقی نون
لا کرد منافق کوتا حج دی طرف سدایا
حجاج منافق کافر و الا قصہ چھو و ثانی

بلکہ موزی اور زیادہ کی گل کران زبان
مرنوں کیجئے دوشے و ہن نیکی یا بدنامی
اللہ نال فضل و رکھے اورک او چا آوے
سیرۃ نعمان اندر ہی لکھیا ذکر حجاج شرمین
مثل حجاج منافق کوئی آدم نسل یا یا
باجوں نیکو و کچھ گذری بکدایں جہانوں
یکڑ تراز واکس چہا بے عمل لیکر پائے
بد عمل حجاج زیادہ کتب مقال سداہن
عبد الملک لید اشارت ثابت ایس مقالون
لے طبری سند لیا دان سمجھ کیفیت ساری
کرناں سر پر قتل شتابی ابن عمر دلی نون
وچ ابنوہ حجاج جون لے نیزہ پٹ چو پیا یا
کہولین ذکر بنی امیہ وچ جہان خرابی

در ذکر بادشاہی عبد الملک بن مروان حکم

سنہ پنجاہون عبد الملک بیٹے شخص طوفانی
اول سکہ چاندی اوتے عبد الملک لوایا
سحق دین محمد بسم اللہ الرحمن الرحیم طرف ثانی
اتے ضرب سترخ دینارون اندر عہد عمر دے
عبارت دفتر عربی بولی ستریا وچ جہاں
اتے بنجیل جہون زیادہ آوے بودا نون
طبری اندر ایہ ہی لکھیا و ختم شاہ علی می

ہو رفساد نہ رہیا کوئی ضرب چلی مروانی
قل مبارک اول آخر سنہ ہجری لکھوایا
فضل الذکر لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ جانی
اللہ اکبر فی ضرب مدیہ مشکل گول جو کر دے
فقہ علم اوسنون وافر کہندے عالم دلنے
لکھی چہرے بیٹے تاہین سچ مقال ہیانون
خبرے اوتے کردون نکاحی زوجہ رہی شقیہ

سہو پامو زبانی رد چہا توں جو مناندی سر آفت

سنہ چہا سنی اندر مو یا اکی سال خلافت

در ذکر بادشاہی لید ابن عبد الملک

کہندے عالم فاضل و ڈاہر کتاب مقالی
ملے پڑھے قرآن ہمیشہ نیکی دادم مائے
مگر ٹھہرے اس نے فوجا اوسے آیان
کالیان باغان توڑی حکم شکر پرن اور جا
سنہ حیدر آبا و کندری میں سنہ نکاحی
دیس چھپر حسنوں بولن وچ کتابان پایا
مکھو فوج لدخ سدائی تبت علاقہ تنہوں
مغرب جانب اندس فوج جان جہد فرانس توڑی
جامع اوس بنوائی اک دمشق و چالے
مسجد اقصیٰ دی مرمت ایج نہ موزی ہو یا
ہرگز اوہ نہ ہو ی مرمت ہو یا کرکراٹ
سنہ چہا نوین اندر مو یا اوہ شہنشاہ نامی

جدولید جابرطالم گدی اوٹھ بھالی
یا جابرطالم نامی دہم پئی جگستے
وڑی سکھ و بادا وہو یا ویل سندہ سالیان
واہر را حبا اکھڑیا مو یا جنگ و چالے
غیر بیرون لڑایان ہو یان فوج قاسم والی
ہی قنوج توڑی دما و ملک پنجاب و بابا یا
ہیم نگر نگر کوٹ کانگڑا کہندے جنون
مرقدی تے ترک تاتاری تاشکند توڑی
مدنق خوب ہوئی اسلامی علم عمارت ملے
بے حساب و پیہ خرچ اوس مسجد تے ہو یا
مسجد نبوی سند احکم ہو یا جسد یہاں
ایسی اوسدی وشت آہی وڑی لوک تابی

در ذکر بادشاہی سلیمان ابن عبد الملک

ڈاہد برادرہ شاہ شہنشاہ ہرول فوج کہکائی
ترستان فتح چڑھ کیتا ہی خولہ زم شور
پورے سالان تہر حکومت موت اوسدی
پیشے دی بیماری ہوئی ہو یا لد مسافر

غیر جو گدی سلیمانے ولید جسد بھالی
خراسانے ہوئی بجا و تاجرہ و بابی نور
مسجد حلب اندر اوٹے بہت وڑی بنوائی
بہت حسین جوان زیادہ سیوہ کیا وہ وافر

سمجھ میر ہوئے بکاری کبریاں جاسن
نام حجاج اوہ یوسف بیٹا ہو یا اوٹھ سلامی
راتی خواب بشارت ہوئی لے فوجان میں لٹھا
قتل کیتا میں اوس بتائیں اس پر یوحنا
عبدالملک استدانین جانا ایہ میں پڑا چاہے
کر کے کوچ حجاج حرامی طائین اندر آیا
اوسجا کیتا بہت اکشائش کر اوس اوجکے
دوٹان ان پیران جمایا وانگ پہاڑا چیرے
لتے تیغان پٹ بہادر پڑے اندر او دین
اوہ بھی بیٹا نیک بیرون دیان اندر بہا لا
لٹے بتیرا یار مخیمہ سر تھہ کشادہ کر کے
ابن زبیر شہادت پائی دیان اندر خبر ان
ایسیر آما ہولا بہا لا اول وقت کہو نہجا یا
صلح نہ کر دا اوسید بہار لکبہ ہزار دینار ان
کیا وقت سمجھ نہ اوسراوڑک پچھون تاوے
بعضے کہندے مولی دتانیک عبداللہ تائین
حضرت اسمائین کہندا منج حجاج حرامی
اسما کہیا جیکر تنگی سانوں وچ زینے
اسان سجرہ خاص شہادت تینوں جھناروں

کیا جواب خدار سولے دین ایمان و نجاسن
میں ایہ بیٹا سر اوٹھا وان منج کران قتلامی
ابن زبیر مقابل ہو یا جوڑ برابر مستھ
میری پھری جگہ ہر دوی سمجھ سلامی ہو کان
تیرے ہزار منافق جنگی اوسک ساتھ جلاوے
طائین دے اوہ سنے والا اسان ہمید و سایا
چالی ہزار منافق جنگی جاول لٹھا کے
کہول نشان کبے برابر مارو ڈھول جہیرے
لگی غلیبون اک بنولان ڈھپے دل دو دین
اوہ حجاج منافق موری چوٹی گردن والا
قسمت اندر جام ہشتان جادین ساری مر کے
اعلان و اکجیہ قدر نہ جاتا ہرگز او نہان گبران
عبدالملک سواتے اوسے جسدن زور لگایا
لڑوا پڑ وچ ہو کر سدا کی حال تکراروں
آخر عبدالملک والا چڑہ پانی جگہ جگے
والدہ اسماء اوسدی زندہ قصہ کہول اتہا لکین
اولاد تیری تو تنگی ہوئی غالب آخر شامی
صبر اساو صبر اساو اوزخ سٹرن کینے
وچ مصیبت لایق صبر کی حاصل گفتاروں

در ذکر حجاج ابن یوسف و شہادت عبداللہ ابن عمر ابن سعید

وزیر معظم عبدالملکون و ڈا قاسق ظالم
بن عمر نون نیزہ واپس اوس حُجلاج حرا
جٹرا عابد زاید ہووے اوسنوں تر ت بلائے
حاکم دی سخاوت کو لون ظلم اوسدا کم نایس
کچھ جد شہید کرایا اول یزید زمانے
عبداللہ فیر مرمت کرایا دس اگلے رہون
نالے عبدالملک مانے گھر شرافت والا
اول اوس وزارت کیتی عبدالملک مانے
آواز باریک تے بنی چھوٹی جیون چٹو پیا لونا
بے مشقت قید جو اوسد ہرون اک زنجرون
اول روغن سندرس لون بیڑی سرلوا یا
بوستر خوان ہزار جوانوں اوسدی مجلس لتھا
حصہ ہن موالی والا اوسدا لکھ موکا دان
کیتی اوس حکومت وافر ظلم حد نہ کائی
وینج مکے وچ داخل ہو یا لشکر اوس شقیدا
قید کر کے اوسد تیا مین بد بیان بیشکان باہن
کار و گردن جھبدر سدی اوٹھہ جلا دکھلویا
پائی جد جڑ پیر شہادت عرش زبانان ڈولے
و عامنگی اوس مردی واری یار تبار مین
اوسے دیلے درد گوردہ ہو یا اوس شقینون
سوا مہینان ہی بیماری آن جریر ڈراوے

اک لکھ نہ ہزار صحابی نالے کوٹھا عالم
سی اوہ اندر زیر بوجھایا قاسق ظالم شامی
با حجه گناہوں پکڑ شتابی کافر قتل کراوے
کعبے دی دیوار گرائی اندر جنگ تداہین
ابن تمیر متفق لڑیا رو کیستار حمانی
جیونکر اسبا سیم زمانے فیر شہید جنگاہون
ال اُمیہ دین نہ کوئی سمجھان دامنہ کالا
جسدن ہوئی دلید خلافت حاکم حکم ایرانے
تساں گور کھی ڈٹھے ہو مین یزید جالون
خولے عورت مرد سوک و دہشت سخت شریون
رسم ایہ حجابون جاری لگے ہیبت نہ پایا
انک برنگی کہنے وافر ہے کشادہ مستحاضا
ہو یا موزی مندو عالیہ ایہ مقال اڈھا مان
ابن سعید گیا جد کے اوسنے فوج وگالی
زاید عابد عالم فاضل اوہ اصحاب نبیدا
حاضر وینج کیتا دو بکے کہیا خجلاج تداہان
ہیت دچھا کردہرتی سٹھا گردی اوسد ہو یا
لا الہ الا اللہ آخر توڑی سر مبارک بولے
ہیت ہو یا مین ظلم سدا ختم رکھ تہا مین
دار و درمل اثر نہ کیتا کوٹھا مردولی نون
ہیکڑے اکون موزی انک چہاں اڑا دے

در ذکر بادشاہی عمرو ابن عبدالعزیز ابن مروان ابن حکم ابن میسر

عمرو عبدالعزیز و ابیہا خاص پوتا مروان مسجد نبوی یتیم سب والی مومن کہند و جہن تمام مرمت بنی زلمے حجرے مال لائی حدیثان اوسنے جمع کرایان تہان ہزار تہی ہو و چون لفظ لعن والا حید راوتے کہندے بلغ حد کہ ہی آل بنی نون و تاراضی ہو کے آل اُمیہ ایسے پارون ہوئے سن رنجیدہ سال دہائی رہی خلافت دنیا چھوڑ دیا	تخت خلافت تاج سہمے خراج سب تہا بہت کشادہ منج بنوالی کبکہ کہت گت تسن و افراد سے لا خزانہ کر گنڈار و یکہائی سادے ڈینگ جمع کرایان تواریخ جو جوڑی خطبے اندر اوس بنایا اسی سند لیندے خیر اندرون تہ خجوران و یکہ و منج کہلو کے زہر دیوایا ہیا سلامت عمر و یار سعیدہ اللہ رحمت کرے عمر و تے عالی رتبہ پایا
--	--

در ذکر بادشاہی یزید ابن عبدالملک

یزید خلافت پائی اوہ پوتا مروان	سالان چار اوس حکومت شریا چھوڑنے
--------------------------------	---------------------------------

در ذکر بادشاہی شہام ابن عبدالملک شہا و زید بن علی

شہام خلافت پائی عبدالملک اجایا بہا وین اوہ عیاش و دہیر اخالی نہ تدبیر فرانس توڑی منج ملک فتح کیا اوس پیار اسکے عہد خلافت اندر زید علی داجایا بلکہ واقعہ زید علی داسارا لکھ لکھا و ان	اک سو پنج سند و اندر سخت اوسد اچکلیا و تہ سالان اوس ہی حکومت ہوئی عظیم اک سو پچیس سند و چ مویار اوی لکھ سند اوہ پڑ و تاحیدر صفدر کوفیاں سد بلایا کیونکر اوہان شہادت پائی صلی بہت تباہ
--	---

غیاث الغات اندر لکھیا خاص حجاج زمانے جوڑیگامہ پوچھیں لگے زید ابن علی بن زید ابن علی نسرا یا اوہ معاویہ سرور لعن کرے کوئی اونہاں آئے اوہ سچے کلموں سن حجاج اشارت کیتی قتل ہو یا اس پاروں دل مل اوسدی بیعت قبولن آئی فوج ہشام ہو جنگ شہید تمامی حضرت زید نالے ہشام زمانے زور زیادہ آل عباسوں پایا حراسان اندر جو خلقت تابع آل عباسوں	زید علی بن عون کو فیان سد یا شاہینا بیانی لعن ثلاثہ اوتے کرناں کرے تنگ علی بن اونہاں تلے ہو نہ کوئی وزیر شیر مقرر اسی منافق اسنون جانان لفظ لعن خطا میوں بعضے عہد ہشام بتا دن ظن پیانگرا دون پنج سے کوئی رہیا قائم پکڑان اس کلاموں تدوین زید فیہ شہیدان فیض غیاث متکا ابراہیم علی وادیا جسے سر اوٹھایا اونہاں ذکر اگرے اسے ذکر ولید قیاسوں
--	--

در ذکر بادشاہی ولید بن زید ابن عبد الملک

ولید ابن زید عبد الملک دی نسلوں مال قرآن بے ادبی کیتی اوس کعبے دی طابکے ہو سنکر لوک سنجیدہ حمص لیاوت کرے	جابل فاسق سخم حرامی بات کران اکھلا وہاں بیان دیسان اندر خبران یوں آکے تینوں اوسد اسرا وڈایا کن جیہی گل ہری
--	--

در ذکر بادشاہی زید ابن ولید ابن عبد الملک

زید ابن زید ناقص موزی ایہ ولید اجایا عبد الملک ابن مروانے حکم باطل حسدا چہین مہینے اوس خلافت مویا ہوشناری رشتہ داری آل امیہ چین ولایت ہوئی	ولید ابن زید حرامی تابع خلافت پایا حکم ابن امیہ کہندی ذکر کران تیر بتدا شاہ قیصر داسکا دستا کرے زناہ خرابی راگان رنگاندی وچ پیاتہ دوت یہیانہ کیمی
---	--

در ذکر بادشاهی ابراهیم و جنگ مروان بن محمد ابن مروان را

ابراہیم خلافت یابی شاهی ختم شمارون
 حمار اک حدی خون کشه اک و سال و ہایا
 جنگ مجایا بہلج او نہانی اوس مروان چارون
 جنگ مروانے آل عباس خون بہلج کہول سنایا

در بیان کرا آل عباس و قتل شدن مروان ابن محمد و غیرہ بادشاهی سفاح را

باران لڑکے ہاشمیانہ سے میں خود لکھ سدا یا
 او نہان صبر و لاف جبریا جدم ہو و دہیر
 آل اُمیہ زور زیادہ کیونکر عوض ہو کاوان
 و رک یہی بات ہرالی کہ ہوتا کید اولادون
 و دارتہ ہاشمیانہ دما سے گئے بجا سے
 جسدن روز قیامت ہو سیب عدالت کر کی
 کالی قضیلت آل اُمیہ کہیں حدیث قران
 شاید شکر ایہ نصیحت ہم لوکان دل آئے
 ہر اک کہندا ایہ گل خلی سلیمان زمانے
 جہان ایہ مصلحت کیتی اوہ سمجھ لہ سدا سے
 و رک خلقت مائل ہوئی دسان ہر دیارون
 ابراہیم سمراد ٹھایا صاحب ڈانہ سیروان
 ہا وین ہو یا قید بچارا ایہ سردی واری
 اوس سفاح حقیقی بہائی ہی منہ پیرا

اوہ کر بلا سے اندر سچے طلسم نیرید کسا یا
 سچے دل مستکار کرتے دشمن بہرین جویر
 مشرک مغرب توڑی حکم ہی کس فوجاوان
 جہان سچے علم پر ہائے کرسی دغظ فسادون
 بے گناہ معصوم کو ہائے ظلم نیرید تھیلے
 حامی سرور و جہان خاص شفاعت بہری
 فاسق زانی تھے شرابی خالی گئے ایمانوں
 مال ہوون طرف ساوی عوض ہون تہ آوے
 شام ایران روم و چلے جاوے خراسانے
 پوتے دہوتے ہور شاگرد کو شمش کرتے کئے
 آل اُمیہ ضعف زیادہ راہ چلے بد کارون
 اوہ مروان حمار زمانے قید ہو یا تقدیرون
 سفاح حقے تائین کہے خلیفہ بات یہی اعتباری
 علی سکایا چا او نہان کرسان ذکر شمارون

ہور شاگرد مسلم نامی اوسنون نایب کیتا
 اوسجا اوسنے قدم اجمایا لشکر جمع ہزار
 نالے ہر جا خبر دوڑائی اندر رساہ رمضان
 اول حملہ شہر کرمانون ہاشمی غالب آئے
 اودون مسلم سراوٹھایا کابل شہر دیا
 بھی شفاعت لے کر جمعیت لشکر اک بنلایا
 محمد ابن عبداللہ کہند ابن علی بن جہیان
 یتیم ہزار اکابر جنگی لیکر شام وچالے
 آرمروان سجاہل ہو یا تابث جنگ لیایا
 شامون جدم گیا مصر بدھا اوسن وارون
 شہر دلسا مینہ دڈے دڈے اکابر
 اوہنا ندی چھاتی اوتے کہانان ہاشمی و کہان
 کہٹ نیرید نہ انہان کیتی جو کسے ہتھیں
 بھی قبران جو آل مینہ شام و شق وچالے
 آتش اندسار کرین خاک کشتی دریا و
 ہو جو لڑکے بنی امینہ ہو پوشیدہ بھنے
 حیدر کولون ایہ نہ سر یا لایا زور بہتر
 ہر کمون جد ہوئی تسلیم ہو یا سر کار تو
 ہوے جسکر کوئی پوشیدہ آوی لظرت آوی
 حال ایہ گل کوئی نہ جھڑیا اموی مسلم دیار
 اک شخص جو رہا زندہ اودہ مٹا مٹا لے

جانب کابل ابراہیم کے دتا ہیچ چوہیتا
 ستر سورتا قیب ہر ای کا شیمان ستر اران
 نکر اور ہنان کرناں حملہ قتل کر ہو مردانے
 جو سی لشکر آل مینہ صاف کیتا اوہنا
 بدتر جہر دی اولادون عالی رتبہ پایا
 نام علی اود ابن محمد و حہ کتابان پایا
 حضرت عباس چاچا نر و چہ بان سیمان
 بصرہ کو دے تابع ہو یا پیش نشان لکالے
 چو دوشق جاندا مصر شیران چرہ دیا
 سولی دتا لکڑے کیتا رد ہو یا سر کارون
 قتل کر لے ریت وچا کر لاشان شاہ برابر
 بدلہ علی شفاعت ہو کا یا اول نیریدون وادھا
 انہی برہین عوفین ہو کا یا اول ہو یا مہر
 معاویہ عمر و باجمون چندیان استخوان کالے
 دلدی اگن اے مدیم اصلیت سنان
 قید کیتی جد بھنے وڈیرے مار کیتی بھنے
 بنی عباسان عوض ہو کا یا سلی مطلبت
 کوئی ہا میر آل مینہ کرناں کسے یار
 آل مینہ قابو کرناں خبران فرض سانوں
 فارس مصر و لایت بخت ہونا بدکار
 کہانہ و دشمن و حوا و نا و ابراہیم لے

اندلس گیا لوکان آتون اپنا شہہ پھرایا
 بچ کر ویران توری ملک بچیا او نہان خاطر
 عبد الرحمن دی فرشتون چارہ سالانہ ری
 قدم بقدم ہاشمیان تو ہر دم سے گیری
 جیکر اوسنوں حب وطن دی دلویہ غالب گد
 اک درخت خاص خجرون عربوں دس گایا
 اوسکے نیچے اگر بیٹھے دل ادیال او ہوا
 حب وطن دی سرتے غالب کچھ پوچھ سامین
 کہرا دکھ مٹاؤن والا با جہون قادر سائز
 اندلس اندر علم دینی ہر فنون مدرسے
 چونکہ شہہ منظور شہنشاہ علم سارا چکا
 غافل ہوئے فیر نہ کدے قائم راہ شریعت
 ایس قصے نون سپر جمالہ بن توں کہ اتہامین
 فیر ملک بہ اسلامی ہتھ اکس دے آیا
 خون ریز شاہ ددہ سیر اندر ریز کہنیرا
 سا کہم دینی دنیاوی شاہ سفاح سمبالے
 مویا جد سفاح شہنشاہ ضرب چلی منظور

لوک سجیدہ ہاشمیان تاناوہ دیس دبایا
 ہو دیس سفاح سمبالے حملے کر مواتر
 حکم کما یا کسے نہ تابع دشمن واک نہ موڑی
 اک عباسی نہ زور لگایا ورنہ نظر حقیر سے
 باہر اگر موند وطن عربی شعر آلا وے
 پس منہج بیٹھے اندر خوشیان نال لگایا
 دیکھ دھوڑا وطن والا اکہلین نیر وادی
 غم وجودون ہاشمیان مار ہو کر دور ہوتا ہیر
 خالق مالک نال فضلہ سکری فضلہ عاقل
 فقہ حدیث علم طبابت ہی اکیون دے
 اینوین یار واندلس الیان ہار نور لگایا
 ہن نصار او سجا رہند اصل یہ کیفیت
 ذکر بنی عباسانوالا ذرا تورا گاہین
 سر پر سایا بخت سولے اسم سفاح دسیا
 پیچون لپیٹ لے عباسون زہد نیک تیرا
 سالان چارہ ہی خلافت مویا شام چلے
 ابو جعفر حسنون کہند رحمت رب غفور

دور خلافت شاہ منظور ابو جعفر برادر سفاح را

جہد مہوی منظور خلافت گہر گہر اند شادی
 سر پر سند تاج لگایا کمر بند سو نہری

ان امیران نظر گذاری مہی مبارک باوی
 سلاک تیج عباسی ملی دی قبضہ رنگ بہری

او پہلے سویر پڑھ دو گانہ قدیم پچھری دہریا
 زاہد عابد عالم فاضل و انانیک خلیفہ
 شائق علم اوس کمالان رحمت کے ستارے
 بند نسبت فوج دیارون خوب طرح اوس کتا
 بہت خزانے جمع اوسنے کیتروال لیاقت
 نالے دواخونی نامی آل ائمینہ کارن
 ملتے بخیل حدون زیادہ راوی کرن بیت
 دانہ راہی لئے حسابون نہ اوہ بے پروا
 اسپر اہل علم دی خاطر اوہ بخیل نہ کوئی
 ادب قواعد لوگاتامین خوب اوسنے سکھلایا
 ہوئے دایت طبری مانند قتل کرے علماوان
 جسدن قتل آل ائمینہ زور سفاح لگایا
 ابو حنیفہ صاحب فقہ ہو یا فید بحبار
 اصلی مطلب کھول سناوان نہ کر بہت مقالان
 امام مالک تافتواہ گدی حق تائبان
 کاغذ لکھا مدد دتی وہ ہزار دینارون
 زہر دیوایا یا فی قتل کہند کچیا دارون
 نفس کیہ نام محمد جسے سزا دہنایا
 اور ک اس شہادت پائی غالب شیر عباسی
 نفس کیہ داک بھائی کردا جنگ دبا سے
 اوس بھی پر شہادت پائی کہند جنگ منظور

نیش

بسم اللہ ہر تے پکاری دین ہو یا مہر ہیا
 سی اوہ ودی سیاست والا منتظم شریعت
 فاسختہ الاخلنا لفظا و سدا راوی کہند سار
 اوس مثال ہو رہ کوی دشمن رہیا چو پتا
 سخت طبیعت کہوٹ نہ اندر جسمون رطا
 طرفدار چہر اسفیانی پکڑ شابی مارن
 ایہ بھی قصہ پر حالہ کرناں پیانہایت
 ایسے خاطر دوا یعنی اسم اوسدا فرمایا
 کرے سخاوت و جمع علماوان بھی فضل ادا ہوئی
 ہے خلیفہ نایب اللہ اسپر زور لگایا
 ظن پیادل اوس کے یکا مطلب کھول سناوان
 شاید طرفدار ائمینہ ظن لوکان ڈل پایا
 زہر دیوایا شاہ نے خفیہ سند کتاب شمارا
 بنی فاطمہ سزا دہنایا شرب زور کمالان
 ابو حنیفہ بیٹا اپنان دیو بھیج تداوان
 مقبر خیران آن بوجاوان فوج چہری سرور
 جنگ منظور زمانے فوجان عرب یارون
 کتا چڑھ کر جنگ میدانی حدم شکر آیا
 ماری گئے رفیق محمد بعضے چار کھیا سی
 کچھ شہرین اوس قبضہ یا ہر جا متحد پار
 مسلم مدد اوسدی چڑیا لیکر فوجان ورن

تر سے ہزار بہادر جنگی اندر سپرد لڑ پایا
 ہو رفساد ہو یا مریہا راوسن ہر قدر ورن
 اک سو سئہ اونچہ اندر شہر بغداد و سایا
 نوشیر داند باغ داواوسن لکانے کمنہ کے
 سندہ کناری دواوہ کیتا شہر قنوج توڑی
 بیت المقدس گیا زیارت کعبہ پہنچولا
 ہو ر لڑایا نال کفار ان بدہی کمر سگری
 اکثر شایق اودہ علما و ان کرن لگانہ میران
 گیا کرناں کتب خربت کوشش ہر دیار و
 ہر علمون مدرسہ قائم ہر شہر و حالے
 اگے ایہہ دستور علما و ان جمع نہ کسی کتابان
 کاغذ شاید بیسے ناہین کرفے پکر نوشتہ
 لایا زور تدون علما و ان ہر شی لکھن لکے
 ابو حنیفہ فقہ مرتب مالک طرف حدیثان
 سفیان ثوری صاحب تصوف سند حدیث متوقہ
 بھی اسحاق مدد ہر دی عیسے ابن شہلانہ
 سنسکت شاستری بولی عربی ترجمہ ہویا
 ابو حنیفہ کوفے قاضی مالک شہر مدینے
 جمال ابن سلمہ بصیر معمر نہیں ولایت
 ہو ر بھی آہی شہر مزاران ہر تہون اک قاضی
 شہر بغداد و اسے تدیار و لگانہ گیارہ

اور کتاب جنگی لکھاندی جنت اندر روٹیا
 سخت بغاوت اوس بای فضل و داسر کار و
 بہت عجائب قطعہ بخشی نہران رنگ و کھایا
 دار خلا ف اودہ عباسی لوک سلامی رہند
 باہون اندلس شرق مغرب جاگہ اوس نہر جوئی
 بنی اسرائیل یہودی یہی نصار جھولان
 کانگرہ انگہ لے تے قبرس جاری تیغ ظفروی
 کیتے سب فضلا اکٹھے بیٹھے دانگ میران
 وج اسلام کتاب کای کتب یہود نصار و
 رہن متاج نہ لول سلامی دیسا نوچہ مقالے
 جو حکایت سیرت بانی تنگ سوال جوابان
 چم یا برگ لیکر لکھن ہر دوا ایہہ سرشتہ
 حضرت مالک ابو حنیفہ جرہ لکھن شہر نیگے
 کتاب بخاری ابن اسحاق و تہنک ایان نشان
 ابن جریر جانب خستک ہرگز فرق نہ دنا
 علم طبابت نقل یونان و عربی لفظ یگانہ
 ہر دی شرعہ عربی لفظ ان فلاسفہ دہویا
 ابن جریر فرمکے دیوچ کرن یوسفیا لکھنے
 ابن عرابی لکھتے اودا اسے علم و نہایت
 نام نہ لکھے سند نہ پختہ کارن خف درازی
 دانگ سکندر شہر سکندر طول ختم گفتار

<p>بجو میان کے اعتبار اوس کیتا عالم فاضل ہو کے عربان اوس قدر گھٹایا کر سردار علامان اتے شاعران اوس زلمے نور مستیر لایا اور کھو یافت بحسار ایہ پیغام حضور دن بانی ہلالان اوس حکومت جنگ یونانی کیتا دین شریعت دی کندہ حکم رکھی اوس فتح لادون</p>	<p>علامان نون اوس سر چڑیا کی گلان ان ایہ نتیجہ اور کظاہر موسیٰ رومان شلمان شاہ منصور دی مثل نہ کوئی عالی رتبہ پایا موت سہیا ہر اک اوتے کیا عذر منقول اکسوسٹانہ اہو پنجہ اندر سفر پیالہ پیتا درہ حال شریعت ابتر رہند اول فسادون</p>
---	---

در ذکر خلافت محمد مہدی ابن ابوجعفر منصور

<p>پیر سندر پٹا اوسد اتاج چمہ لے شاہی اوسے کر سمیائے پورے لشکر ہندو گایا کبیتی نال یونان لڑائی بیٹا رخصت کیتا قسطنطنیہ تے وچ فتح اوس بہادر پائی بھی بغدادون کے بادے سادہ چہرا شاہی مہارت جا بجا کرائی عین حجاز وچالے نیک شہنشاہ راہد عابد دلی مکمل پورا</p>	<p>اسم محمد مہدی جسد تیج جہادون واہی حیدر آباد لاکر چند سے ملک خبابے پایا مارون شید لڈل شیران گیاروم چوٹیا کوئی نصار آدم نہ مارے ہرول فوج گہو کاڈ لکھ تلاب مسافر خانے عاجز ہون نہ راہی بابان ہلالان سب خلافت کیتی کرالولے لکھ لکھ رحمت قبر اسد سک نون بخشین ست عفو را</p>
---	---

در ذکر خلافت مادی ابن محمد مہدی

<p>فی خلافت مادی دی سر اوئے مہیاگان والا اور ک سال خلافت کر کے مویا شخوف مادی</p>	<p>جنگ لے ایمان خویشاندی وچہ در فساد متالا والد کیسا نیک ننگ لگ ستارا مادی</p>
--	---

در بیان ذکر خلافت مارون شید ابن محمد مہدی

جسٹ مادی لہندہ یا ہر جا خدایان گمان
 مامون بھیان اوسد بہار کی جبرگئی سرکار
 شاہ وڈا اقبال لوالا ثانی جس نہ کوئی
 بے نقصت کوشہ ہنشاہ طالع مانگ اسکند
 حکم دین شریعت اوتے چہر نہ کرد اسے
 زبیدہ نیک نامانی ستدی فاضل ہند کمل
 نام وری زبیدہ پالی نهران جیر چاروں
 اکسبت ستردی اندر نیک خلیفہ ہویا

جسٹ مادی لہندہ یا ہر جا خدایان گمان
 امیروزیر اسلامی ہوئے لظران ترن دوبار
 جین سرچاپا مار دیا با فتح برابر ہوئی
 یہود نصاریٰ تے مجوسی ہندو مجلس اندر
 ہی شتر بخون ہوش زیادہ نہ کر لے قصے
 آئین بیٹا جسے جنیان غلطی وجہ کمل
 بیشتر جانب اسد گمان لگا رنگ و جارول
 اکسبت ستردی اندر نیک خلیفہ ہویا

دردِ خلافت ابنِ ولایت قتل شد آئینِ مامون شہید مار و شہید

فیر آئین خلافت پالی مامون سراد ٹھایا
 ہی اک چا خاص آئینون علم بقاوت چلایا
 سخت لڑایان آئیں اندر ہر دیا رون ہویان
 مامون اپنی بیٹی بخشی حضرت علی رضا نو
 لوکان کو لون خورد ہنگلے بیعت اوں کراہی
 اور کس نہر و گایا تحفہ توڑ انگور دن
 سخت پاپہ شاہی کہا داما اسیر بخت سوتے
 پنجان سالاندی فیر پیچھے فتح مامون ہی ہوئی

مامون آئین دومان بخت جنگ چلایا
 فتح پڑ مامون ہی ہوئی بخت اولٹ چلایا
 باعث اصلی لکھ دیکھا وان کیون ایہ فوجان مایا
 نالے ولی عہد پھر ایا کامل مرد خدا نون
 عباسی دیکھ رنجیدہ ہوئے تا علم اوٹھایا
 علی رضا اوہ بیوہ کہا داما پالی موت حضور
 بازی و گر گئی شتر بخون زور اخیر ہی ہوئے
 قتل ہویا آئین بچارا دشمن رہیا نہ کوئی

دردِ خلافت مامون شہید ابنِ ولایت شہید

بے نقصت علی مامون دانست آل سون

بلغ حدک فراغتے دتا منکر ٹول جہولون

بنی فاطمہ نال محبت ہر طرح دلدار سے
 اوہ سب دھوئے تھرور عالم صاحب سا کو سائیں
 مامون بنی جیسے ہر چالی ایہ وایت خاصون
 سال لہاں رسم سیاہ دی رہی ہمیشہ جاری
 سیاہ لباس غنیمت اندازہ سعید و شاکان
 چونکہ شاہ منصور زمانے او دین کتب سناوان
 تہہ ہزاران چوٹے وڈی طبری سند قیاسون
 دوسے سند ہزاران اندر مویا چوٹ متعلا

ہی انصاف اوسے کیتی دسمن مردی داری
 قتل قتیدہ نشان کمران آل پیغمبر تائین
 ملے سیاہ غلام ہمیشہ رسم آل عباسون
 بنی عباس فساد اوٹھایا امر مامون لاچاری
 سبز رسم بنی ہاشم نال سبز پوشاکان
 کر تو سخاوت حدون یادہ شایق بھی عبادان
 شماری مردم اوس زمانے ہوئی آل عباسون
 سالان و یہ خلافت کیتی شان شوکت والا

در ذکر خلافت معتمد التہارن بن رشید و ذکر خاتمہ آل عباس
 و شہید شدن کتب خانہ اسلامی بدی ہلاکو خان پیر چنگیز خان

جوان بہادر عالم فاضل صورت نیک سعیدون
 ایہ مراد نہ ہوئی پوری کھچیان موت تنادان
 بعد ترک غلام حرامی ہوئے سر شماران
 ترکان سار کم سہالے ربی ایہہ ارادہ
 بہادین قتیدہ کرن اوس تائیں ہادین سہارن
 ترکان لون اوس سر چڑیا عربان ورنہ کوئی
 اوہ غلام سر نہ چڑی دسمن مارن ورنہ
 عربان فائدہ زور گھٹاندا شکر رنگتنگی
 اپنے پیر کو ماری ماری آلی اولاد دگلے

فیر معتمد ہوئی خلا اوہ بھی جگر رشیدون
 اوسدا ایہ ہمیشہ ارادہ اندلس ملک باوان
 معتمد تمکین زور عباسی نیک بلند ستارا
 استو پچھے جو شاہ ہو یا ہر دم ضعف نیا
 چاہے جسٹون دیون پکڑی چاہے گاد تارن
 ایہ خطایان شاہ منصورون ارادہ گل ظاہر ہوئی
 جیکر لیا لیا لشکر ہوندا شاہ منصورون
 عربی ترکی روی شامی جو دل ہوندا رنگی
 وجہ حکومت غفلت کیتی سرت گئی شہنہ بگی

پستین شاہ زمانہ ہوئے لسل بنی عباس
 ناصر الدین اول جہان نامی شاہ منصور
 جہون تکین ملک اسلام شاہ منصور
 فیروزا کو خان حرامی ظالم سوزی کافر
 ترے لکھ شیر بہادر جنگی لشکر و ہندو گار
 گہیر اپا یا شہر دہلی ہوئے قتل عباسی
 ہوئے جسد م قتل عباسی شہر ویران کرایا
 سوا مہیناں قتل جاری کافر سخت تارو
 سیف الدین قطب مغری حاکم مصر و لایہ
 ہوئی دمشق سخت لڑائی ترکان بہاج اوہ
 چہین سحر شدہ چو نجا اندھے ختم لڑائی
 محمد شاہ خوارزم لڑیا بلخ و بلیس نواحی
 اہلی ترک حرام و زیورن سب خطایا ہوا
 اوہ وزیر منافق شیعہ دغا خیر کما یا
 اول لشکر کم و س کیتا غافل کر کے شاہنوا
 ہوئے جسد ختم عباسی فارس شام دیاروں
 علاء الدین لیکر فوجان بدہی مکر لڑاوں
 فیروشان چرمای کیتی پائی فتح تاروں
 شاہ نور الدین دتا بک نیکر ماتہ رنگی
 ترے سالان لڑا یاں نصف شام دیا
 اسپر نور الدین بہادر اپنی موسے مویا

ہو یا آخوند زریا وہ دوزخ سے شاہ قیاس
 فیروشا پیا رنگ و باری تابع خلقت و
 اوہون توڑی سب دیار داخل نقد خزانے
 باہر تر لنگ داوانہ کر بان وافر
 لیکر چڑھیا اوہ تاروں سخت اسلامی مار
 سا دہی پنجے سال حکومت پائی فیرو خلاصی
 قتل نہ شاہ منصور دن تہ کان پکر جلایا
 کچھ جانب شام سے محلب و مشق دیاروں
 لشکر کر کے اوہ اکٹھا گیا شام نہایت
 سیف الدین منظور فتح جگہ تھ آئی
 طبری سیا فیر و سیا گروی ترک حوٹا
 مویا کو خان حرامی نالے ترک سپاہی
 در نہ فوج خزانہ وافر فوجان شامی دھویان
 تخت دلی میدان یاروں صنعت زیادہ پایا
 ہرگز کہ نہ مرست بہالی پیا پوٹھے راہنوں
 سوگے متفرقہ صوبے نور و ڈا تاروں
 ترک تانسی لشکر کانگان ہوئی ایس چڑھاوں
 نالے رنگیان مسرا و پھایا حلب شام دیاروں
 نال نصار لڑا یاں ہویان بات فطی رو رنگی
 نصف قبضہ قوم نصاروں رنگیان تھ دیکھا
 فیروشا الدین و راویہ و چہر جہنڈا دھویا

بیت المقدس شہر مبارک میں بیان سخت لڑا
 صلح الدین آنا کی نگی واہ واہ تھہ دیکھا
 گلستان و جد اشعارت جسدی لہو آنا کی
 علاء الدین شہادت پائی پٹ عثمان سہالی
 امیر ترک ایہ تارون باب ملازم ہو یا
 بن بھی نسل شاہ عثمان ون دم شام نہایت
 حاجت ہو نہ لکھن ہندی ایس سلسلے
 رسالہ جو ختم جد کیتا کابل بارک زیان
 فیراوہ گدی کابل الی عبدالرحمن سہالی
 عبدالرحمن شیر سلامی شری تیغ اوڈھالی
 بنی عباسان بنی امینہ اوسجاٹ کر ہوئی
 ادہ قطعہ رب اوسک خاطر سالم قائم رکھیا
 یارب ادون سک سلامت بلج ہرات قندار
 الحمد للہ لکھ لکھ واری رب مراد پو چائی
 عاجز عبدالین بجا رادائی دواہ چیمان
 تیران ہی ہو رہہ نکلن شجری تہہ پیار
 صلح الدین دمشق اندر ہو یا خاص بخارون
 جو کچھ مر یا عاجز کو لون دہر یا تحفہ اگے
 اٹھ نہر تر لیٹھ بیت ایس سلسلے
 بے قدر کی قدر جانن لافان چوڈ گنوار
 مخالفانہ میں ساٹل کارن سخن کوڑی بولے

عبد

خستہ لکھ مو انصرانی رنگی کرن چڑھائی
 رنگبار فیہر زنگیان قار شام سدھائی
 بیت المقدس دی پادلی کوڑی تدفنی
 علاء الدین لاوار ہو یا پٹ واد اوڈھالی
 لایق شیر نود اور جنگی شام ولایت ہو یا
 سلطان عبد الحمید پیار غازی میر لاء
 ورنہ ہوئے بہت شہنشاہ ترک شام و جالو
 شیر علی خان تندینہ ہو یا ہر جا خیران
 شیر علی داوہ ہتیا مرد بہا در نالی
 قوم قدیمی سخت پہاڑن جبر ماراودائی
 سلطان محمود محمد غوری فتحیاب نہ ہو
 آپے بکھر کر کوٹا ہٹار ان بچہ سلامی چکیا
 حرکان سکر روم ولایت عیسے ہند نصار
 دہان سالاندی مدت پیچھے بیڑی بولائی
 پاس زیر آباد وڈالہ اصلی جامیہان
 پوج رمضان ختم میں کیتی جا کر سندہ کنار
 بن بھی شاہی قائم اوسدی نج ویکھو نہ کیا
 کچھ پکڑ سخن الائے بعضیان دل نہ لگے
 ہیسے پکڑ معنک معنی لعل زمر وڈالے
 لعل نہر دس ہر افان قیمت مچھہ باران
 پڑ سن جیکر ایہ رسالہ جل جل ہو سن کر

انشاء اللہ دندا نہا ندی ایسے کیستے کھٹے
 انہاں جاتا کوئی نہ رہیا سوچو چہ جہاں
 برکت شاہ صدیق عمر دی ہو صاحب تہاں
 بس عمر نہن پٹا پھر سے پانی یا بخاروں
 کلمہ طیبے لون زبا لون تحفہ عمر قدیموں

جہاں دیکھے ایہ رسالہ بیٹھا خاکان چٹے
 برکت پاک محمد صاحب لاؤ تیرن شانے
 آل ازواج مطہر ساگر ہر دایہ عمر سلامی
 سیف زبان تو فلم ترکھی نہ کریں تکراروں
 اسد کچھے ہی جوہر کار برکت نبی کریموں

دُعائے کریم کا قافیہ

یاد تیری باجر نہ کوئی صاحب فضل عظیم
 تو باتن لٹو حے والی عمر عمر تر و پوری
 بس غاصی بدکار نہ یادہ نامہ بد اعمالان
 خالق مالک تے تہاں ہر و اتیری صفت کیری
 باجہون فضل تیری دی نہ با کوئی نہ بنی لاوی
 عالم فاضل نہ ابد عابد شیخ مشایخ سیکے
 عمر سوالی در ربائے کرناں لطف غریبان
 طفیل محمد سب ستولان ہی صحاب کراہا
 یار سہیون وقت نزع دی ناں ایمان حلائی
 فکر سخت اندیشہ مینوں دی قبر عذالون
 عملان الی لنگ لنگے جاون سے سلائیے
 بخشین بجرہ حمت چون جاگن بہاگ ہمارا

تون رحیم کریم ستاری بخش خطا کریمان
 کہڑی موندہ تہیوان فرادی عرضی ملی چوڑی
 گناہ اساو دی جیکر و دی نالون لہ نہاں جہاں لان
 اسی محتاج تون تہاں صاحب بخش مارتیدی
 عمر سوالی بھتون خالی جانب کہڑی جاوی
 نازان مرد و طائف آؤ لوک سب کے تیکے
 ایمان سلامت حمت سرور کرناں نصیبان
 بخشین قطرہ حمت والا جنت ملی الغامان
 کلمہ طیبہ دیکھے دی نہ فرد لون بہلائی
 منکر اتے نیکر ملائک چوڑن کد حسالون
 میسر ایس ملاجی ناہین دل قیام نہ متے
 ود نہ تیری دوزخ والی غضبوں لاٹان مارا

<p>دو بخ بجزع لمیرا پارادتا رین مینون یارب بخشین باپتو میکرای شنائامی بس عرتون در صاحبہ ہر دم رہو والی لا الہ الا اللہ ہایہ صلی کوٹ پکرا</p>	<p>یارب برکت سرور عالم عرض کران سو کرینون پڑھنے سننے والے بخشین تیرا فضل ہر امی کدو تغافل معنانا ہیں برکت کلمہ والی طویل محمد رسول اللہ جنت کرناں دیرا</p>
---	---

افضل الذکر الہ الا اللہ محمد رسول اللہ

مت تمام شد کتاب مہر الاسلام بمسے تواریخ اسلامی پنجابی سنہ ۱۳۰۵ھ

تاریخ طبع رانندی کریم بخش تخلص تاجر کتب لاہور

<p>مصنف یہ رحمت خدا ہونزول لڑھی ہو تو نیکی پروپی ہے کیا پڑھائینے جب اسکو دلنے کہا تو تاریخ کی فکر پیدا ہوئی بدر کو نداشتب یہ بالفت نے دی</p>	<p>ہنایت ہی عمدہ بنایا اسے دُرے بہا کر دکھایا اسے کہ چاہئے کسی سے سجایا اسے کہ اسپ فکر کو دوڑایا اسے تو تاریخ دنیا کہو یا - اسے</p>
--	---

مردود و افرا

اگرچہ کہنے کتاب میں مشتاقین کے ملاحظہ سے گزر چکی ہو مگر اس کتاب سے تنطاب کی اور
 ہی بھار ہے حضرت مصنف مولانا مولوی عمر الدین صاحب کے لیاقت اور صدق
 کلام پر حیران کہ کیا کہوں تو اس بیچ عالم یا قصص الدنیا یا سیر دنیا یا گلزار سما و آفاق تو
 یہ ہے کہ شروع دنیا سے لیکر اخیر سلطنت اسلامی تک کل حالات مفصل اور واقعات
 کس خوبی اور فصاحت بلاغت سے بیان کئے ہیں نہ زبان کو بارہ گویائی اور نہ قلم شک
 رقم کو طاقت قدم فرسائی جس مضمون کو دیکھو درجے پہا یا سچے مردارید کی مالا حسن
 ذکر کو پڑھو تا وقتیکہ ختم نہ ہو چھوڑنے کو جی نہیں چاہتا۔ طرفہ یہ کہ تمام دنیا کے
 شروع سے آخر تک کل اور مفصل حالات سچ تو یہ ہے کہ حضرت مصنف نے اپنی لیاقت
 کمال سے ایک باری سمندر کو کوزہ میں بند کر دکھایا۔ یا یہ کہ حضرت آدم علیہ السلام
 سے لیکر کل پیغمبروں کے مفصل حالات مع اصحاب کبار و واقعات کربلا وغیرہ وغیرہ اخیر
 سلطنت اسلامی تک فصاحت بیان کر کر نظر آگین کو ساری دنیا کا سیر کرایا۔
 حق تو یہ ہے کہ دیکھنے سننے میں فرق ہے جس صاحب نے اس کتاب کو خرید
 کر پڑھا اور سے فخر کمال۔ اور جو صاحب دیکھنے پڑھنے کے مشتاق اولکا اور خیال
 چونکہ مصنف صاحب کے حق کا پی راہٹ ہو چکر دیا ہے جسے اور کوئی صاحب قصہ طبع
 نہیں کر سکتا اسلئے جو صاحب خرید فرمانا چاہیں بہتہ مند جدول سے متگا اسکے ہیں
 پس مشتاقین جہان تک ہو سکے جلدی خرید ملاحظہ اٹھاؤ ورنہ ایسا نہ ہو کہ بعد فر
 کف انوس مل ملکر بچتا کیونکہ کتاب صوف ہاتھوں ہاتھ فروخت ہو رہی ہے۔ بر سولان بلاغ
 حاجی چراغ الدین سراج الدین تاجران کتب لاہور بازار کشمیری

مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

تاریخ اسلام
منظوم
پنجابی

سب زمیں

حاجی پیر الدین صاحب الدین تاجران کتب کثیر بنی بازار لاہور

S. DIN

L. AMON